

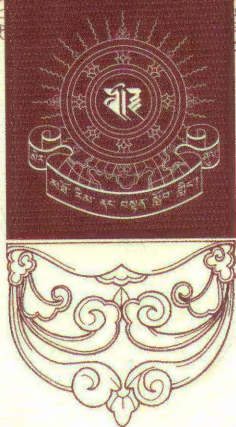
༄༅། རོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS75609	ImageGroup:	I8LS75714
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྗེ་བརྩུན་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྐྱིགས། rje btsun yig cha phyogs bskrigs/
Author:	ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ chos kyi rgyal mtshan
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	ser shul/
Publisher:	ser shul mtho rim nang bstan slob gling /
Date:	2017
Volume:	12
Total Volumes:	20
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

ཐོག་བཅུ་གཉིས་པ།

དབུ་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་དེབ།

འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དང་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་སྒྲིབ་ཆ།

ལོར་ལྷལ་མཚོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྒྲིབ་བློང་།

- 1 རིག་གནས་འཇིན་ཐུ་ཤི་ཤོ་བཞི།
སྤུ་རྟ་ལ་དཔ་གཞུམ་མ་འབྲེལ་དང་ལྷན་དག་གི་སྤུ་མོག་
- 2 རུལ་མུང་འཇིན་ཐུ་ཤི་ཤོ་བཞི།
ཡོངས་འཇིན་བུལ་ཐུ་མུང་འཇིན་གཉིས།
- 3 རུལ་མུང་འཇིན་ཐུ་ཤི་ཤོ་བཞི།
ཡོངས་འཇིན་བུལ་ཐུ་མུང་མུང་།
- 4 རུལ་མུང་འཇིན་ཐུ་ཤི་ཤོ་བཞི།
རྟ་ལ་ཡིག་དང་ཐུ་བུ་དོན་ལ་གསུམ།
- 5 གཞུང་གསར་འཇིན་ཐུ་ཤི་ཤོ་བཞི།
ཕར་ཕྱིན་ལྷོ་དོན་དབྱ་ནས་བདེན་གཉིས་བར།
- 6 གཞུང་ལྷོང་འཇིན་ཐུ་ཤི་ཤོ་བཞི།
ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་ཡོད་ལྷོ་དོན་མྱད་ཆ།
- 7 ལྷང་གསར་འཇིན་ཐུ་ཤི་ཤོ་བཞི།
དང་ལེས་མེས་ཙམ་མོར། ལུན་གཞི་ལྷོ་མེར་འབྲེལ།
བསམ་གཞུགས་ལྷོ་དོན། རྟ་ལ་འབྲེལ་ལྷོ་དོན།
- 8 ལྷང་ལྷོང་འཇིན་ཐུ་ཤི་ཤོ་བཞི། མྱད་ཆ།
དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ལྷོ་དོན།
ཕར་ཕྱིན་ལྷོ་དོན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ།
- 9 ལྷང་ལྷོང་འཇིན་ཐུ་ཤི་ཤོ་བཞི། མྱད་ཆ།
ཕར་ཕྱིན་ལྷོ་དོན་སྐབས་བཞི་པ་ལྷོ་ལྷོ་དོན་ཆ།
- 10 ཕར་ཕྱིན་འཇིན་ཐུ་ཤི་ཤོ་བཞི།
ཕར་ཕྱིན་ལྷོ་དོན་སྐབས་བཞི་པ་ལྷོ་ལྷོ་དོན་ཆ།
ཕར་ཕྱིན་ལྷོ་དོན་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་བཟུང་པ་ལྷོ་བར།

པོད་བརྒྱ་གཉིས་པ།

༡༡། །དབྱ་རྩིང་འཛིན་གྲུ་ཁི་སྒྲོབ་དེབ།

ཐིམ་ཐིམ་ནང་བཞུགས་སྒྲོབ་ཀྱིང་གིས་བསྒྲིགས།

བཟུ་སྒྲིག་གསལ་བྱེད།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འཇམ་སྤྱིར་འཛིན་མའི་ཁྱོན་འདིར་མི་རིགས་སོ་སོས། རང་རང་གི་མི་རིགས་དེའི་ཐུན་མེན་བྱང་ཚས་ལྡན་པའི་སྐད་བརྗེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། ལེགས་བྱང་སོགས་གང་ཐད་ནས་མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སྤྱར་གསོའི་ཆ་རྒྱལ་འཕྱར་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་གངས་ཅན་བོད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚས་ལྡན་ཁིང་། སྤྱི་ཉེད་སྐད་ལ་ཡང་འགན་བཟོད་པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཟད་ཚས་རྒྱལ་སྤྱི་ཅན་ཆོའི་རྣམ་དཔྱད་དང་ཐུགས་སྟོབས་ཀྱིས་བཀའ་ཡིས་བཅད་ཅིང་། སྐད་གཉིས་སྤྱི་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བྱུང་བ་དང་། རྣོ་མ་པ་དང་བྱ་བ་དང་སྤྱི་བའི་མཉམ་མེད་ལྷན་ཁེང་གེའི་ཟབ་རྒྱས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚས་རྒྱལ་མདོ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བཀའ་བརྟན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། བཅུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པ་འདི་ལ། ཚོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱི་བའི་དམ་པ་བྱོན་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། འཚོ་གཞིས་ཀྱན་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་དང་དེ་ཡང་འཆད་ཉན་ཅམ་བྱ་མ་སོང་བར་སྒྲིབ་སྤྱོད་ཉམས་བཞེས་ཐོག །བཤད་སྤྱོད་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱན་འཛིན་དར་སྤེལ་བྱ་ན་མཐོ་བ་ཞིག་གནད་སྟེ་བྱས་ད་ལྟ་ཡང་ལུ་ལྷ་གྲ་གཞན་ན་མེད་ཅིང་འཇམ་སྤྱིར་ན་རོམས་རིན་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་གཉེར་བྱ་རྒྱུར་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐུན་སྤེལ་ཚོགས་པ་ཞིག་རང་ཅག་གི་སྐད་ཡིག་འདིའི་སྤྱིར་བྱེད་ཡོད་ལ། མེས་པོ་སོང་མ་ཚོས་ལུ་བྱ་བཞག་པའི་སྐད་ཡིག་གཞི་རྒྱར་བཟུང་བའི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་བཀའ་བརྟན་གཞུང་།

ལྷགས་དང་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་འདི་དག་ཙམ་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱན་འཛིན་
 དར་སྤེལ་དང་། མི་རབས་རྒྱུ་མ་ལ་མེས་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་ཆེའི་འགན་ཁུར་མྱི་
 མོ་ཞིག་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བབ་པ་སྤྱོད་མེད་རེད། དེ་ལ་མི་རིགས་རིག་གཞུང་
 དང་བཅས་པ་ལ་མཛད་རྒྱུ་མཛོད་པར་མཐོ་བའི་མེར་བྱལ་དགོན་གྱི་བྱི་ཐོག་སོ་བརྒྱན་
 པ་ལྷུ་བ་བརྟན་རྟན་གྲགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་རིམ་པ་གོང་མའི་ཆོག་མཆོན་
 འོག་ བྱི་མོ་ ༢༠༠༠ ལོར་མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བརྟན་སྤོབ་སྤྱིང་འདི་གསར་འཛུགས་
 དབུ་འབྱེད་གནང་ཞིང་སྤྱིར་དངོས་ཀྱི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་
 མཛད། དེ་བཞིན་ལས་རྩེ་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དགོངས་གཅིག་དབུངས་གཅིག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་
 དང་། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་བྱི་པ་ངག་དབང་ལེགས་འོངས་མཆོག་
 གིས་གཙོས་ཆོད་ཐུབ་ཀྱི་དགེ་ཆུན་དུ་མས་སྤོབ་བྱེད་འཛིན་གྱིས་མཆོན་པའི་བཤད་སྟུབ་
 ལས་གསུམ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཟིགས་སྤྱོད་ཞེད་མེད་གནང་ཞིང་། སྤོབ་སྤྱིང་
 གི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཀྱིས་སྤོབ་སྤྱིང་གྱི་འཛུགས་འཛུགས་དང་། རྒྱགས་
 སྤྱོད་ལས་ལྷགས་གསར་བཟོ་བྱས་པ་མ་ཟད། ཆོགས་ཆོས་ར་སོགས་སྤོབ་སྤྱིང་གང་ཐད་ནས་
 གདན་ས་ཆེན་པོ་དག་གི་ཕྱག་བཞེས་སམ་ལག་ལེན་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱན་བཟང་དར་སྤེལ་
 དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་བྱིད་རྒྱན་ལྷན་དུ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་
 ད་ཆར་ཐུན་མོང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་
 འཆད་ཉན་ཆ་ཆོད་ཞིང་། ཐོས་བསམ་སྤོབ་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ་དང་སྤྱི་འཛུགས་རྒྱགས་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཆོད་གཞི་སོགས་གང་ཐད་ནས་བོད་ཁམས་ཡོངས་ལྷ་སྤྱོད་ཀ་རུང་ལེགས་པའི་ནང་
 བརྟན་སྤོབ་སྤྱིང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་བཤད་སྟུབ་ལྷ་སྤོབ་པའི་ཆོད་དུ་སྤྱང་། ད་
 ལས་སྤོབ་སྤྱིང་འདི་འདྲི་སྤོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལས་གཟིགས་སྤོབ་སྤྱོད་བཤད་དང་། སྤྱི་གཞི་
 ལྷན་གྱི་སྤོབ་ཆོན་གཏན་ཁེལ་ཡོང་ཐབས། འཆད་ཉན་གྱི་གོ་རིམ་དང་རྒྱགས་གཞི་སོགས་
 དེང་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་མང་པོ་ལ་གཞིགས་
 ཏི། གནད་ཡོད་ཀྱི་དགེ་ཆུན་རྣམས་ལས་དབུ་འབྱེད་འོག་རིག་གནས་པ་དང་སྤོབ་གཉེར་བ་

མང་པོས་སྤར་བ་ཤུ་འདེགས་ཀྱིས་ཁྱེད་གསོགས་ལ་འབད་བཅོན་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་མཐར།
 སློབ་སྤྱིང་གི་སྤྱིག་ལམ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་ཚན་ཆེད་སྤྱིག་གི་སློབ་དེབ་བཏོད་སྤྱིག་ཞུས་
 པའི་ཁོངས་ནས། དབུ་རྩིང་འཛིན་གྱི་སློབ་དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པལ་ལྟན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་
 གསུང་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་སྤྲད་ཆ། ཡ་ཤེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་
 དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དཔོངས་པ་རབ་གསལ་སྤྲད་ཆ། ཡ་ཤེ་ཙོང་ཁ་པ་པའི་མ་རིན་
 ཆེན་གྱི་གསུང་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྤྲད་ཆ། ཟུར་ལྟའི་སློབ་
 ཚན། ཡ་ཤེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་ཆུ་མཚོའི་གསུང་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་དུ་མ་པ་བཞི་ལྟན་གྱི་
 མཐུང་དབུངས་དངོས་ཀྱི་ཆར་ཆར་འབེབས་དང་། ཡ་ཤེ་ཙོང་ཁ་པ་པའི་ཐོ་རྒྱུ་གསུང་ལྟར་
 ཟུར་ལྟའི་མ་རིན་མཐུང་བཅས་ཚུགས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་དཔེ་སྤྲད་ཞུས་ཡོད།

གསལ་བཤད།

དང་པོ། ཁྱེད་གསོག་གི་ཐོ་རིམ་ཁྲོད་ནས་དཔེར་ན། རྣམ་བཞག་དང་རྣམ་གཞག་སོགས་
 དང་། ཚེག་ལྷག་གི་སྤྲེལ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་བར་སྟོང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཤད་ཡོད་མེད་
 ཅི་རིགས་པ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་གཅིག་གྱུར་
 བཅོས་ཡོད་ལ། པ་དང་བའི་ཐོབ་ཐང་ཐད་ནས་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་ནས་
 སོར་འཛོག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཐོར་འགའ་ཞིག་ཐོར་
 བཅོས་བྱས་མོད། ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མ་དཔེ་ལ་ཞིབ་བསྐྱར་སྟག་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་
 བཅོས་བསྐྱེད་གང་ཡང་ཞུས་མེད།

གཉིས་པ། འདིར་འཛིན་གྱི་སོ་སོའི་མིང་འདོགས་སྤངས་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱི་ཚང་
 གི་སྤྱག་བཞེས་ལྟར་དང་། གཞུང་ཚན་བཀའ་པོད་ལྟ་འཛིན་གྱི་བཅུ་བཞིའི་སློབ་ཚན་ལ་
 ཁག་བཏོས་ཞུས་ཤིང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཟུར་ལྟའི་སློབ་ཚན་གལ་ཆེ་བ་རེ་ཡང་བསྟན་ཡོད།
 རྣམས་ཀྱི་འཛིན་གྱི་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་ཁོངས་གསང་ཆེན་ཆུང་གྱི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བཞེས་
 ལྟར་གྱི་གཞུང་ཚན་གནད་ཆེ་བ་ཁག་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་འཛིན་གྱི་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་

ལ་བོད་ཁམས་ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒོར་གདམ་གསེས་ཀྱིས་སྟོགས་
བསྐྱིགས་ལྷན་ཏེ་ཁྱོད་འཛིན་གྱི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོབ་དེབ་སྟོགས་བསྐྱིགས་ལྷན་ཡོད། ས་
བཅད་འཛིག་སྟངས་དང་དཀར་ཆག་སྟོག་སྟངས་ནི། གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་ཞལ་རྒྱུ་
ལྟར་ནང་གསེས་གཞུང་ཚན་རེ་རེར་བརྗོད་བྱའི་གནད་ཆང་བའི་མཆན་དང་དེ་མཆུངས་
ཀྱི་དཀར་ཆག་གསར་བསྐྱིགས་ལྷན་ཡོད།

གསུམ་པ། སྟོབ་གཉེར་བ་ཚོས་ཚྭ་གཞུང་གི་སྟོབ་དེབ་འདི་གཞིར་བཞག་སྟེ་ལོ་
འཁོར་རེ་རེའི་ཚྭ་གཞུང་ལ་སྟོབ་གཉེར་གྲུབ་ངེས་པ་མ་ཟད། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཡོད་
ཀྱི་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་གང་ལ་གཟིགས་ཏོག་གནང་དགོས་པ་དག་ཆན་སོ་སོར་
བཀའ་འདྲི་དང་འབྲེལ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་ཟུར་ལྟའི་དཔེ་དེབ་འཛོལ་སྟོག་དགོས་
པ་དང་། དཔེ་བྲིད་ཆན་ནམ་པས་ཀྱང་སྟོབ་དེབ་འདི་དག་གཞིར་བཟུང་གིས་འཛིན་གྱི་
སོ་སོའི་ཚྭ་གཞུང་གི་དཔེ་བྲིད་དང་གཞུང་ཚོགས་མཆོམས་སྟོམས་བསྐྱིགས་གནང་སྟེ་སྟོབ་
མའི་ཤེས་སྟོན་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་སུ་འགྱུར་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྟོབ་ལྷིང་གི་སྟོབ་གཉེར་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན།

དཀར་ཆག

དབུ་མ་ལ་འཆུག་པའི་རང་འབྲེལ་སྒྲུབ།	1
ཉག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤང་སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན།	1
ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ།	2
ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚོད་སྤང་།	5
ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ།	7
དབུ་མ་ཆུ་འབབ།	23
དབུ་མ་ཆད་འགོག།	25
རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྲན་པ་སྦྱེ་ཚུལ།	28
སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྩིས་སྤྱ་འབྲང་བར་རིགས་པ།	30
ས་བརྩུ་བ་ལས་སེམས་ཅན་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	34
ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།	41
ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཅན་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	42
གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པ།	47
རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པ།	50
མཐའ་བཞིའི་སྦྱེ་བ་བཀག་པའི་བྱུང་བ་དོན་དང་ཚོད་སྤང་།	56
རྟེན་འབྲུང་གི་སྦྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ།	63
དབུ་མ་བདག་འགོག།	67
གཞན་ཕྱེས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ།	68
རང་ཕྱེས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ།	73
ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	80

དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག་པ།	88
བདག་བཞུགས་ནས་བཏགས་པའི་དཔེ་བཤད་པ།	89
ལུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།	91
དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།	95
བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ།	100
དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ།	109
སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོང་ནས་མཆོག་བསྟེན་པ།	132
སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ།	133
སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ།	134
སེམས་བསྐྱེད་དགྲ་པ།	137
སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ།	138
ས་བརྟའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།	139
འབྲས་བུའི་སྒྲ།	142
དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ།	142
ཚོས་སྒྲ།	146
འོངས་སྒྲ།	147
རྒྱ་མཐུན་པའི་སྒྲ།	147
སྟོབས་བརྟ།	151
སྤུལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱུབ་པ།	171
མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བཤད་པ།	174
བསྟན་བཅོས་རི་ལྷར་བཅུམས་ཚུལ།	176
དབུ་མ་འཆུག་པའི་རྣམ་བཤད་དཔྱད་པ་རབ་གསལ་སྒྲ།	180
རྟོག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤངས་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན།	180
ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ།	181
ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྦྱུབ་ཚུལ།	183

ཀུན་གཞི་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཐད་པ།	188
ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚུད་སྒྲང་།	193
སྤྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ།	200
དབྱུ་མ་རྩ་འབབ།	223
དབྱུ་མ་ཚད་འཁོག་	227
རང་རིག་མེད་ཀྱང་དུན་པ་སྤྱི་ཚུལ།	234
དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲང་བ།	237
སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྩིས་སྤྱི་འབྲང་བར་རིགས་པ།	245
ས་བརྩུ་པ་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	251
སྤྱི་རྒྱུ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།	258
ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	260
གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ།	270
རྩ་མེད་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ།	271
མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་བ་བཀག་པའི་གྲུབ་དོན་དང་ཚུད་སྒྲང་།	276
རྟེན་འབྲུང་གི་སྤྱི་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟེན་འཁོག་ཚུལ།	283
དབྱུ་མ་བདག་འཁོག་	290
གཞན་སྤྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ།	292
རང་སྤྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ།	298
ལུང་པོ་བདག་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	306
འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ།	317
དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་གང་ཟག་རྩིས་ཡོད་དགག་པ།	319
བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དཔེ་བཤད་པ།	320
ལུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་བདག་དུ་འདོད་པ་དགག་པ།	321
དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟེན་པ་སྤང་སྤྱི་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།	327
བདག་དང་ཤིང་རྟེན་དཔྱད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ།	332
དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ།	343

སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་མཁུག་བཟུ་བ།	360
སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ།	362
སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ།	363
སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ།	367
སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ།	368
ས་བརྟའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ།	370
འབྲས་བྱའི་ས།	372
དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ།	372
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁུན་ཚུལ་ལ་ཚུད་སྟངས།	374
ཚོས་སྒྲ།	380
ཡོངས་སྒྲ།	381
རྒྱ་མཁུན་པའི་སྒྲ།	382
སྟོངས་བརྟ།	385
སྒྲལ་སྒྱའི་མཛོད་པ།	390
ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྱབ་པ།	391
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་རུས་བཤད་པ།	393
བརྟན་བཅོས་ཅི་ལྟར་བཅམས་ཚུལ།	395
རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་ཆེད་མེད་ཀྱིས་པ་འཇགས་རྟོག	401
སྒྱོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྟུབ་པ།	401
བདེན་པ་བཞིའི་སྒྱའི་དོན།	402
རྟུག་བསྟུལ་བདེན་པ།	406
འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྒྱབ་པའི་རིགས་པ།	407
འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགས་པ།	413
རྟུག་བསྟུལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།	417
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ།	418

འགོག་པའི་བདེན་པ།	422
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ།	423
འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཚུད་སྒང་།	426
ཞི་བའི་རྣམ་པ།	428
གྱ་རོམ་པའི་རྣམ་པ།	433
ལམ་གྱི་བདེན་པ།	434
བདག་འཛིན་གྱིད་པའི་རྩ་བར་བསྦྱབ་པ།	440
བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བལ་མི་གྱིད་པ།	442
ཁྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ།	444
གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ།	451
དབང་ལྷག་གི་བཀའ་ལྷང་ཅན་གྱོལ་ལམ་དུ་མི་བྱང་བ།	456
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པ།	460
དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་སོགས་གསུམ་གྲུབ་པའི་རྩྭ་ལ།	465
དེ་དག་གྲུན་ལས་ཆད་མར་བྱལ་པ།	466

བྱུང་ལྟའི་སྒྲིབ་ཆེན།

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ 470
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ 472

༡༡། །དབྱ་མ་འབྱུག་པའི་རང་འབྱེལ་མྱད།

དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པ།

རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་ལྷང་ལྷང་བའི་ཡོན་ཏན།

༡༡། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟག་
པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྣམ་
པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། །དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་
གཉིས་ཆར་རྩ་ཡང་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པ་
ཉིད་དོ། །རི་སྐང་རྩ་བ་ལྟན་བཅོས་ལས། གང་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་
པས་རྟག་ །ཐོན་བྱུང་དེ་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལྷངས་ན། །རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་
ནི། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། །རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
མོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་རྩ། རི་ལྟར་སྟོན་པས་སྦྱལ་པ་ནི། །རྩ་ལྟུལ་
ལུན་ཆོགས་ཀྱིས་སྦྱལ་ཞིང་། །སྦྱལ་པ་དེ་ཡང་སྦྱལ་པ་ན། །སྦྲར་ཡང་གཞན་ནི་སྦྱལ་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་། །བྱས་པའང་སྦྱལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན། །དཔེར་ན་
སྦྱལ་པས་སྦྱལ་གཞན་ཞིག་ །སྦྱལ་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་
རྣམས་དང་། །བྱིད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དག་ །དྲི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་ལྟ་བུ་དང་། །མྱིག་རྩ་
མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་སྦྱལ་པའི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་
རྣམས་སྟེ་བར་བརྟན་ཏོ། །

ཀྱུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་ཚུལ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཞེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་
ལྟ་བུ་རྒྱུ་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་བྱུང་གྱི། ལས་རྒྱུ་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་
དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་
དང་ཆུད་མི་བྱ་དང་ཐོབ་པ་ལ་ལོགས་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀྱུན་གཞི་
མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་སུ་
ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །གང་གི་ལྟར་ན་ལས་འགགས་པ་དེ་ནི་འགགས་ཟེན་
པའི་ལས་དེ་ལས་འབྲས་སུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བཅུད་པའི་ལན་དུ། འགགས་
ཟེན་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇམ། སུ་
ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་ཚོས་གཞན་ཆུད་མི་བྱ་བའམ། ཐོབ་པའམ། ལས་ཀྱི་
བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ལྟར་
ན་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་དེ་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྒྱུ་ལས་མི་
འཛིགས་པས་ལས་དང་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་དུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་
དུ། བསྟན་བཅོས་ལས། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་
ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུལ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་ཡི་ཆོ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་ཉེ། །དེ་སྲིད་འཆོ་ཞེས་བཞེད་མོད་གྱི། །ལོ་
ལ་ཕུང་པོར་སྤངས་པ་མེད། །སྐབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། །བྱད་པ་མེད་ཅེས་གང་
སྤྲོས་དང་། །ལས་བྱད་ཅེས་ནི་གང་སྤྲོས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་བྱད་པ་མེད། །ཁ་སྟང་
ཚུལ་དུ་བྱད་པར་བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དོན་ཉིད་དཔའི་སྟོན་ས་
བཤད་པ། མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །སད་ཀྱང་སྐྱུན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་

འགྱུར་བ། རྟེན་པ་ཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་པའི། ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་
བྱ་ཡོད་པ་ཡིན། །

རི་སྐད་དུ། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བྱང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོད་པ་མིས་ལ།
དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱང་མེད་བཟང་མོ་དྲན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཅི་
སྟུམ་དུ་སེམས། ཀང་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོད་པ་མིས་
ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱང་མེད་བཟང་མོ་དེ་དྲན་པའི་མི་དེ་མཁས་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་
སྲིད་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་མི་ལམ་གྱི་བྱང་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་
དམིགས་ལགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་
ཕོངས་ཤིང་དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་
མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་
འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་
ལྟས་དང་རྒྱ་དང་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པར་
གྱུར་ནས་འགག་གོ། །འགགས་པ་ན་ཤར་སྟོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས་
སྟོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། དུས་གཞན་རི་ཙམ་ཞིག་ན་
འཆི་བའི་དུས་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆེ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་ཟད་ནས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་མིའི་ཡུལ་
གྱི་བྱང་མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་འགྱུར་དོ། །རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་སྦྱོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་ན་ནི་ཡི་དུགས་རྣམས་

སུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རྟོ་ཞེ་བྱ་བའི་བར་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་
འགགས་མ་ཐག་རྒྱ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཕྱོད་བར་འབྱུར་བར་མཛོན་པ་དེ་དང་སྐལ་
བ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་རྟོ་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་
འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རྟོ་ལ་རྒྱ་འཕྲོ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མཛོན་པ་
ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་
བ་ཞེས་བྱ། གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་རྒྱ་ཡང་མི་འགྲོའོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
པོ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཆ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་རྟོ་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་རྟོ་། འཆི་འཕོ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་རྟོ་། ལས་ནི་ལས་
གྱིས་སྟོང་རྟོ་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་རྟོ་། སྐྱེ་བ་ནི་
སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་རྣམས་ཚུད་མི་ཟ་བར་ཡང་མཛོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་སྤྲོན་པར་
འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཇི་ལྟར་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་
བཞིན་དུ། རྣམ་པར་སྤྲོན་པར་བྱས་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
ལ་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པར་
འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྦྱོན་དུ་འབྱུར་རྟོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྤྲ་ཤད་རྣམ་པར་
ནི། མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར། དེ་བཞིན་སྤྲོན་ལས་སྤྲ་སྤྲོན་མིན་
ཤེས་གྱིས། རབ་རིབ་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པའི་སྤྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་པོ་མཐོང་གི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་
པོར་བུའི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལས་ཀྱི་རང་
བཞིན་མ་འགགས་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུར་རྟོ། རབ་

འདིས་ལས་རྣམས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་
ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས། །རྣམ་སྤྲིན་དགེ་
ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་། །དགེ་མི་དགེ་མེད་སྟོ་ཅན་ཐར་འཁྱར་ཏེ། །ལས་འབྲས་
རྣམས་ལ་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་། །གལ་ཏེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བ་ངེས་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་
རྒྱུ་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་དམིགས་པས་
ནི་ཐར་པར་འཁྱར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཤིན་རྒྱུ་ངེས་
པར་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་སུ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་
འཇིག་པར་འཁྱར་རྒྱུ་འོང་ངོ་སྟུང་སྟེ། ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པོ་ཞེས་ལས་དང་འབྲས་སུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་དོ། །

ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚྭ་སྒྲུང་།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་གཞག་ན། འོ་ན་འཕགས་
པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་
མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་གྲ་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རྒྱ་
མཚོ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་རྒྱུ་བ་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་རྒྱ་ཉེ་བར་བསྟན་
པས་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རང་བཞིན་རྫོང་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
སྐྱེས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་
ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེས་འབུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱ་བསྟན་པས་
རྫོང་སུ་འཇིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫོང་རྒྱ་དགེ་སྟོང་དག་ལུང་པོ་ལྷ་ནི་ལྟར་རོ། །ལྟར་ལྟར་

བ་ནི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཡུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་
མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའམ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་
རྟེན་རིང་པོར་དང་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ཤིང་གོང་དུ་འགྲོ་
བ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དགོངས་པ་གང་
ཞིག་ཡིན་ཞེན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ཡུང་
པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་
པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལ་འོ། །གཏུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲོད་ཀྱིས་ལྟ་བ་
ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་རུས་ཤིང་བདག་མེད་དོ་འབྱུང་
བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་ནས་སྒྲག་པ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོན་
པའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཡང་ས་དང་འདྲ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྲོད་ཀྱིས་
པས་དོན་ཆེན་པོ་བསྟུན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆེས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་ནི་སྤྲོད་ཀྱིས་སྤྲོད་ཀྱིས་བསལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་
པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྟོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་དུ་
འཕགས་པ་ལྟས། གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྤར་དབྱང་བྱ། །ཉམས་
པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྤྲོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཞུག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དང་པོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་
ཟད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་། །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ངེས་པར་དང་ང་
ཡི་བསྟན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། །ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་
ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་བས་ངར་འཛིན་པ་དང་
ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། །ང་དང་ངའི་ཞེས་བསྟན་པའི་འཛིག་ཆེན་གྱིས་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་

དེ་ལྟ་བུ་རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་
དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །

རི་རྒྱུད་དུ་ཤར་གྱི་རི་པོའི་ཕྱི་དང་མཐུན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལས། གལ་ཏེ་
འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲན་རྣམས། འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན། ཁངས་རྒྱས་ཆོས་
ཉིད་གང་ཡིན་དང་། ཁངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། ལུང་པོ་དག་དང་ཁམས་
རྣམས་དང་། རྒྱུ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛད་
པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། མིང་མེད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། བསམ་དུ་
མེད་པའི་མིང་དག་གིས། ཁམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བརྗོད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་
མཐུན་འཇུག་ཡིན། དངོས་མེད་ཉེ་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། ཁངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་
བཞུགས་པས། དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་
ཡིན། རྟོན་དང་དོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ། འཕྲོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། སྤྱོད་པ་
རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུངས་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། ཁྱིམ་པ་མེད་ཅིང་
སྤྱོད་མེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གུར་ཀྱང་། བསེག་པའི་བསྐལ་པ་བརྗོད་མཛད་
པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། རྟུག་གསུམ་དག་དུ་སེམས་ཅན་གྱི། རང་
བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཁམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། འདི་ནི་འཇིག་
རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། ཁྱིམ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་པོ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་
མི་བཟོད་ཅིང་། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་དོན་
དག་འཇོག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ལྷགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་
གཟུང་བ་མེད་པས་འཇིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅན་དུ་རབ་རྟོགས་

པས། ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཕྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 པར་འགྱུར། གནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲོ་འདི་ནི་བཞུགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། ཤེས་རབ་ལ་གནས་
 པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ། ཤེས་རབ་སྦྱོམ་
 པར་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་དུ་སྤྲོགས་པ་ལ་
 རབ་དུ་གནས་པའོ། གང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྷག་པར་སྦྱོ་མ་བཏགས་
 པར་རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། གཟུགས་མེད་པས་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཡང་རི་
 ལྟར་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འདི་
 ལྟར། གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྤྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་
 རྟོགས་པས། ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་འཆད་པར་
 འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སེམས་ལ་གཟུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་
 མ་མཐོང་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་
 གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་
 ཞིག་རང་རིག་པས་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟོགས་པ་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་འདིར་རི་ལྟར་བྱི་རོལ་
 བྱི་དོན་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲོས་པ།
 རི་ལྟར་རྒྱང་གིས་བསྐུལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཁྱེ་ལས་རྒྱ་རྒྱབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཀྱུན་
 བྱིས་པོན་ཀྱུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། རང་གི་རུས་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་། རི་ལྟར་
 རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་རྒྱབས་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱའི་ཡན་ལག་རྒྱང་གིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱོད་པ་ལས།
 རྒྱང་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཉེ་བར་ལྷགས་པས་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱབས་རྣམས་འགུན་པའི་

སྒྲོ་ནས་བདག་གི་ལུས་རྒྱེད་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱག་པར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 འདིར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་
 འཇགས་པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
 པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་པར་འགག་བཞིན་པས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་གང་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་གཞག་པ་རིམ་གྱིས་རང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱུ་
 ལྷགས་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་
 ཅམ་ཞིག་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ཀུན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་
 གི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྐྱེ་བ་རྣམས།
 བ་ནི་བ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། རྒྱ་ཤེལ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་། །ཤྲག་ཤ་ཡལ་ག་རྣམས་ཀྱི་
 ལྟར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱ། ཞེས་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་
 དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་དམིགས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་
 ཐམས་ཅད་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །གང་དབང་ཕྱག་རྟག་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
 མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །

གང་གི་སྤྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་པ། དེ་
 སྤྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་། །དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འཁྱུར་
 བའིང་། སྤྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འཁྱུར་ལ། །ཡོད་དང་སྔོས་ཀུན་ལུལ་མིན་རང་
 བཞིན་ཡོད། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ།
 གང་གི་སྤྱིར་དེ་ནི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པའི་གཞིར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་
 བ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་དེ་ལ་མ་སྟོས་པར་མི་རིགས་ལ། བུམ་པར་འབྱུལ་བ་ས་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འབྱུང་

བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 རྟོག་པ་ཅིའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞིག་དུ་འགྱུར། དེའི་སྤྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟོག་པའི་རྒྱ་གཞན་
 གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་སྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་གི་སྤྱིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྱོད་པར་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་འདིར་ལྟག་མར་ལུས་པར་གྱུར་པ་དེ་འདི་
 ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་འདི་
 ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཇི་སྤྱིད་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་སྤྱིར་མངོན་བརྒྱ་ན། འདིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་
 དང་སྤྱོད་པའོ། །གཅིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གང་གས་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་
 རྒྱ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དེ་ནི་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དང་དོ་ཞེས། །འདི་
 ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་མེད་སེམས་དཔེར་ན་གང་དུ་ཡོད། ཅིས་འདི་ཉིད་ཡང་
 དག་པར་དབྱུང་བར་བྱའོ། །སྤྱོད་པ། མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན། ཁང་མིག་ཤིན་དུ་རྒྱུང་དུའི་
 ནང་དུ་ཉལ་ཞིང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པས་ཁང་པའི་ནང་དུ་སྤང་པོ་ཆེ་མུས་པའི་བྱ་མིས་པ་ནི་
 ཇི་ཞིག་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་ལོ་གྱི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་གདོན་མི་ཟ་
 བར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྤྱིར་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟན་
 པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། དེ་བསམ་བྱ། །ཡང་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། བཤད་པ། གང་ཆོང་ལ་མི་
 ལམ་ན་ཡང་སེམས། །ཡོད་མིན་དེ་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། གང་བ་སྤང་མུས་པའི་བྱའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཡང་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱི་ལོ་

མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་མི་ལམ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནོར་བ་
མེད་ན་དེའི་ཆོ་སད་པས་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་འདི་
ཡང་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་སད་ཆོ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད། །ཡོད་ན་སྤྱོད་ལ་ཡུལ་
ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྟམ་དྲན་པ། །དེ་
འདྲ་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །རི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དྲན་པ་ལས་ཡིད་
ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དྲན་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཡུལ་
ཡང་ཡོད་པ་འཇམ། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མི་ལམ་ན་ཡོད་ན་དེ་
གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་
ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་ཀྱིས་དཀྱུགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལཱའི་ཆོགས་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་མིག་སྒྲོ་མི་སྲིད་པས། །ཡོད་མིན་ཡིད་
ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད། །དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྤྱོད་ལ་ཉིད་དུ་ཞེན། །མི་ལམ་རི་བཞིན་དེ་བཞིན་
འདིར་འདོད་ན། །སྟེ་མི་ལམ་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་པས་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུང་
བར་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྤྱོད་ལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ལ་ཉིད་དུ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བཞོག་དུ་མེད་དོ། །རི་ལྟར་མི་ལམ་དུ་སྤྱོད་ལ་མེད་པར་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཙམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མི་
ལམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། རི་ལྟར་ཁྱོད་
ཀྱི་སྤྱོད་ལ་མི་ལམ་དུ། །མ་སྒྲེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྒྲེས་མ་ཡིན། །དེའི་ཕྱིར། མིག་དང་
མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྐྱེད་སེམས། །གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན། །རི་
ལྟར་གཟུགས་མཐོང་བ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་དེ་གསུམ་པོ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དེ་
བཞིན་དུ། མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་དམིགས་པ་ཡིན་

ནོ། རྒྱུ་རྒྱུ་དེར་མིག་དང་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པོ་འདི་དག་རྒྱུ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་སོགས་གསུམ་
 པོ་ལྷག་མའང་སྐྱེ་བ་མེད། རྒྱ་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྐྱེས་ནི་སྐྱེ་དང་རྒྱ་བའི་ཤེས་
 པ་ནས་ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་བསྐྱེད། དེའི་ཕྱིར་
 མི་ལམ་དུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ། གང་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་
 གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཅི་ལྟེ་གཞན་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་
 མི་ལམ་ཀྱི་དཔེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ལས་བྱུང་བ་དངོས་ཀྱིས་དོན་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། གང་གི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་གསུམ་ཆར་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་དུ་གྲུབ་
 པའི་སྐོན་ནས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སང་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། མི་ལམ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་བཞིན་སང་འདིར་
 ཡང་། དངོས་རྣམས་བརྟུན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། སྦྱོད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་
 རྣམས་ཀྱང་མེད། རྒྱུ་རྒྱུ་མི་ལམ་དུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
 བརྟུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སང་པ་ན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྒྱུ་
 མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར། རྣམ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་མི་
 ལམ་དང་འདྲ་བ། དེ་ལྟའི་ཚོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་སུ་ཡང་མི་སྐྱེ་འཆི་བ་མེད། སེམས་
 ཅན་མིང་དང་སྟོག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་སྦྱ་བ་ཚུ་ཤིང་འདྲ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་སང་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་

ནས་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་ལ། མི་ལམ་ན་མི་ལམ་མི་བཞིན་པའི་ཤེས་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་ནི། འདི་ན་རི་ལྟར་སད་བཞིན་རི་སྤིང་དུ། །མ་སད་དེ་སྤིང་དེ་ལ་གསུམ་པོ་
ཡོད། །རི་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་
སད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གཉིད་གྱིས་མི་
ལམ་མི་བཞིན་པས་དམིགས་པར་གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཉིད་དང་མ་
བྲལ་བ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་མ་ལངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
ཅན་གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་དོ། །སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཏི་མུག་
གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་གཉིད་སད་པས་སད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་ལམ་
དུ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལུས་པར་
བྱངས་བྱང་བ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེན། དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པའི་སྒོ་གང་གིས། །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱེ་རྣམས་
གང་མཐོང་བ། །དེ་སྒོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉི་
གའང་བརྒྱན་པ་ཡིན། །མི་ལམ་ཁོ་ན་ལྟར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་
བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་མེད་པའི་མཐོང་བ་ལ་
ལྟོས་ནས་གཉི་ག་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དོ། །ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ངེས་པར་དགའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་
ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྒོ་ཡོད་ན། །སྐྱེ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །རབ་རིབ་མེད་
ལའང་སྐྱེ་ཤད་སྒོར་འཕྱར་ན། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། །གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་
ལ་སྐྱེ་ཤད་དག་མེད་པར་སྐྱེ་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ན་ཡུལ་གང་དུ་རབ་རིབ་
ཅན་གྱིས་སྐྱེ་ཤད་དག་མཐོང་བ་དེར་མིག་གཏད་པའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་

འདྲ་བར་སྒྲིག་པར་གྱི་སྒྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་
 ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པར་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྒྲིག་པར་ཤེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདིར་གཤམ་ཏེ་
 ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྒྲིག་པར་སྒྲིག་པར་ཤེས་བྱ་བ་ལྟར་ལྟར་བ་ཞིག་
 གོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན། རྣམས་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་སྤར་གཞག་པ་དེ་སྒྲིག་དང་མ་སྒྲིག་པ་
 དག་རྣམས་པར་ཤེས་པ་སྒྲིག་པ་དང་མི་སྒྲིག་པ་དག་གི་སྒྲིག་པར་ཤེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྒྲིག་པར་
 བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིག་པ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་
 དེའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། འདི་ཡང་མི་
 རུང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒྲིག་པར་ཤེས་ནི། སྒྲིག་མེད་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སྒྲིག་
 མི་འབྱུང་། ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེན། རྣམས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འབྲུག་པ་
 ཡིན། ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་ཏོ། །གཤམ་ཏེ་རྣམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཆོ་སྒྲིག་པ་དང་མ་སྒྲིག་
 པ་དག་ལ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་
 ཕྱིར་འདི་མི་འབྲུག་པོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་ན་རྣམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེན། བཤད་པ། སྒྲིག་པ་
 རྣམས་པ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། མ་སྒྲིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེན། འདིར་རྣམས་པ་འདི་
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན་རྣམས་པ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་གས། རྣམས་པར་ཤེས་
 པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམས་
 པར་ཤེས་པ་སྒྲིག་པ་ལ་རྣམས་པ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་སྒྲིག་པའི་ཞེས་བྱ་ག་པ་ཡིན་
 པ་དེའི་ཆོ་ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་གྱུར་པ་ནི་སྒྲིག་ཏེ་ཏུ་ཡང་ཡོད་ཞེས་བྱ་
 བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་བུ་སྒྲིག་པར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་ལྷ་སྒྲིག་
 སྒྲིག་པ་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིག་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་
 རྣམས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །གང་གི་ཆོ་སྒྲིག་པ་ལས་ཞེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་
 སྒྲིག་པ་རྣམས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་
 ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྒྲིག་པ་ལ་རྣམས་པ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་སྒྲིག་པའི་རང་བཞིན་

ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། བྱད་པར་མེད་
 པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་པར་ཐལ། བྱད་པར་མེད་
 པར་བྱད་པར་རྩ་བུ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི་བྱད་པར་གྱི་གཞི་
 ཡིན་ནོ། གང་མ་སྦྱོས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བར་དགག་པ་དང་སྦྱབ་པའི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་མི་རྣམས་སོ། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པ་དེའི་ཆོ་འདི་ནི་འདིའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་གིས་རྣམ་པ་བྱད་པར་རྩ་བུ་བྱེད་པར་
 འགྱུར། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་འདི་ནི་འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་
 ཞེས་བྱད་པར་རྩ་མ་སྦྱས་པ་འདིས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཡང་གལ་
 ཏེ་མ་སྦྱོས་པ་ལ་རྣམ་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་པར་ཡང་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་མ་སྦྱོས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པ་
 ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྦྱིང་ལ་བསམས་ནས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་རྣམ་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་
 ལྟར་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་འབྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་རྩ་འཇིག་
 རྟེན་ན་འབྲས་ཆཅ་ཆོས་ཤིག ལྷལ་མ་འདི་ལ་རས་ལྷག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་སྦྱས་ལ། བསྟན་
 བཅོས་ལས་ཀྱང་། མངལ་རྩ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྦྱར་དང་རང་འབྱུང་
 གཉིས། ཞེས་བཤད་དོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་སྦྱིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་རྩ་བཙོན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།
 གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བསྟན་འདོད་ན། རྣམ་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་
 མེད། རེས་འགའ་གང་ཞིག་རྩ་བཙོན་ན་ནི་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། རྟག་རྩ་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པར་ངེས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་པར་སོགས་པའམ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་འགྱུར་
 རོ། རྟེན་ཕྱིར་འདིར་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་བ་ཉིད་རྩ་བཙོན་པ་ཞིག་ན། གང་གི་ཆོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་པར་སོགས་པ་བཞིན་

དུ་རྒྱས་པ་མེད་པར་དེའི་འབྱུང་པར་འབྱུར་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འབྲས་
 ཆན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱས་
 པ་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འབྱུར་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་
 པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། པན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི། གྲུབ་མིན་ཉིད་
 ཅེས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་པན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་འབྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་འབྱུར་མོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བར་འབྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རིང་པོ་ཡོད་ན་སྤྱང་དུར་འབྱུར་ལ་སྤྱང་དུ་ཡོད་ན་རིང་པོར་
 འབྱུར་ཞིང་། ཡ་རོལ་ཡོད་ན་ཚུ་རོལ་དུ་འབྱུར་ལ་ཚུ་རོལ་ཡོད་ན་ཡ་རོལ་དུ་འབྱུར་བ་ལྟར་
 བཏགས་པར་འབྱུར་གྱི་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཁོ་བོ་
 ཅག་གི་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་དུ་འབྱུར་རོ། །

རི་རྒྱུད་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱ་ཡི་ནི། རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཀྱན། རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འབྱུར། །ཞེས་བཤད་ལ།
 བརྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྟོས་འབྱུབ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་
 བློས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འབྱུབ་ན། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འབྱུབ། །ཅིས་གསུངས་
 མོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་
 ཞིག་རྒྱས་པའི་བྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་འབྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྟོས་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་རྒྱས་པའི་བྱད་པར་
 གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུབ་ན། དེ་ནི་གཉི་ག་འབྱུབ་པར་བྱ་བ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་
 འབྱུབ་པར་འབྱུར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ལྟོས་འབྱུབ་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་མ་གྲུབ་ན་རི་ལྟར་ལྟོས། ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཤེ་ན། །དེ་ནི་ལྟོས་པར་མི་རིགས་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱས་པ་
 ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུབ་ན། དེ་གྲུབ་པའམ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་གང་། གལ་ཏེ་མ་

གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྩ་ལྟར་རྩལ་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ན་ནི། གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟོས་པར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་པན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་མཁྱེན་རབ་མངའ་བ་རྒྱམས་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རྩལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་འདས་པ་ལ་ཡང་རྩལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་འགགས་པའི་རྩལ་སྤྲིན་ལས་འཕྱར་ན། །གཞན་གྱི་རྩལ་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འཕྱར། །གལ་ཏེ་སྤྲིན་ནས་འགགས་བཞིན་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པས་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྩལ་པའི་བྱད་པར་གཞག་པ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པའི་རྩལ་པ་སྤྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་འབྱུང་བར་འཕྱར་བའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཞན་གྱི་རྩལ་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འཕྱར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཅན་རྒྱམས་དེར་པན་ཚུན་ཐད་དང་ཡོད། །ཏ་རུ་ནི་རྒྱལ་པ་ལའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲིའི་ལྟར་ན། བརྒྱད་པས་ན་རྒྱུན་ཏེ་ཆུ་ཁྲད་གི་རྒྱུན་ལྟར་རྒྱུན་ཆགས་པ་རྒྱུན་ལྟགས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ན་སྤྱི་བ་དང་འཆི་བ་བརྒྱད་པས་བར་མེད་པར་རིམ་པ་རྒྱུ་པར་མ་ཆད་པར་གནས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐད་ཅིག་དུས་གསུམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ལ་བྱ་ལ། དེ་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་གྱི་སྐད་ཅིག་རྒྱམས་ལ་ཡོད་པས་ན་རྒྱུན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་གྱི་སྐད་ཅིག་རྒྱམས་ལ་རྒྱུན་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་པན་ཚུན་ཏེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐད་དང་ཅིང་གཞན་ཉིད་དུ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་གྱི་རྒྱ་ཅན་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་རྩལ་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འཕྱར་རོ། །ཅི་ལྟེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱི་བར་འཕྱར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འཕྱར། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་འགོག་པར་བཤད་ཟིན་པས་སྤྲོད་ཡང་མི་བརྗོད་དོ། །

འདིར་སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱན་ཅན་ཐ་དང་གྱི། །དེ་དག་ལ་རྒྱན་ཐ་དང་མེད་
 དེའི་ཕྱིར། ཉེས་མེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་དེར་ཇས་གྱི་སྐད་ཅིག་རྒྱན་ཅན་རྣམས་ལ་པན་
 ཚུན་གཞན་ཉིད་ཡོད་མོད་གྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱན་འདི་ནི་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐམས་
 ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་
 ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་ན། འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་
 ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐ་མི་དང་རྒྱན་སྐབས་མི་རིགས་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་ནི་གོ་སྐབས་
 ལོ། །བདག་གི་དངོས་པོ་པན་ཚུན་ཐ་དང་པ་རྣམས་ནི་རྒྱན་ཐ་མི་དང་པའི་བརྟེན་ཉིད་ཏུ་
 ཡོད་པར་མི་འོས་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་
 པ། བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་ཅིག་གཏོགས་
 མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་
 རིགས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་བསམས་པའོ། །དེ་ལ་རུས་པ་སྤྲིན་པ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་
 གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་རུས་པ་མི་སྤྲིད་པར་བརྟེན་པས་རྒྱལ་འདིས་བསལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་དང་། སྤྲུལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྤྲུལ་བས་
 རང་གི་ལུགས་བརྟེན་པར་ལྷུར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་
 བསམས་ཤིང་སྤྲུལ་པ། མིག་སྒྲིབ་སྐྱེ་བ་རང་རུས་གང་ཞིག་ལས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་
 སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རུས་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅས་
 བྱ་བར་རྟོགས། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཛོག་བཞིན་པ་ན་གཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོངས་
 ལ་སྤྲིན་པ་ལས་ཏུས་ཕྱིས་དེའི་རྣམ་པའི་རྟེན་སྤྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རུས་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་རུས་

པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་ཉེན་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་གཏི་མུག་གིས་འཇིག་ཉེན་ན་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་མིག་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྟེན་ཏུ་རྟོགས་ཀྱི། རྟེན་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་
དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོ་གཞན་ཡང་ངེས་པར་བྱའོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྟེན་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས།
གཟུགས་ཀྱང་རྟེན་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་གནས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུས་
པ། འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྟེན་པར་རིག་ བྱི་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་
ལས། སྡོ་སོགས་སྤང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། སྒྲིས་བོས་བྱི་རོལ་གཟུང་བར་
སེམས་ཁས་ལེན། ཇི་ལྟར་བན་རྩ་རྩི་བ་ཀ་དང་ཀིང་ལྷ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དག་དམར་པོའི་
རྟེན་པ་ཅན་ཏུ་སྒྲི་བ་ན། རྟོར་བུ་དག་བཞིན་ཏུ་བྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་བར་བསྐྱར་བའི་ཚོན་ལ་མི་
ལྟོས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་འཕངས་པའི་རྩས་པ་དང་
རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་རྟེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཏུ་སྒྲི་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། སྡོན་
པོ་ལ་སོགས་པ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྟེན་པར་ཤེས་པ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤང་
བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇིག་
ཉེན་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རོ་བོར་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དཔེར་ན་མཚོ་ཆུ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་
པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་དོགས་ཀྱི་མཐར་སྒྲིས་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་བཏགས་པའི་བསྐྱར་རྩ་
གའི་གཟུགས་བརྟན་ཆུ་ནང་ན་ཡོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་པར་སྤང་བ་ཆུའི་ནང་ན་བྱི་རོལ་
ལྷ་བྱུར་དམིགས་མོད་ཀྱི། དེ་དེའི་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྟེན་པར་ཤེས་
པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་པར་ཤེས་པ་ལས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་ན། མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར། རང་རྩས་
སྒྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྟེན་ཅན་སེམས། འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར། བྱི་རོལ་
མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མིག་
མེད་པར་ནི་མི་ལམ་ཏུ། སྡོ་སོགས་སྤང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར། མིག་དབང་མེད་
པར་རང་གི་ས་བོན་ནི། སྒྲིན་ལས་ཡོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྒྲི། གཤམ་ཏེ་འདིར་ཇི་ལྟར་

སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུར་པ་མིག་གིས་གཟུགས་ནམས་ལྟ་བུ་ལས་མིག་གི་ནམ་པར་
 ཤེས་པ་ཆེས་གསལ་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྗེ་ལམ་དུ་ཡང་མིག་མེད་པར་རང་གི་བག་
 ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ནམ་པ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྟེ། སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁོང་བ་ལ་ཡང་གང་གིས་ན་འདིས་
 མ་ཁོང་བ་ལྟར་མཐོང་བར་འབྱུར་བ་རང་གི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་ནམ་པ་དེ་
 ལྟ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཅི་ལྟ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་མིག་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་
 ན་ཅི་ཞེ་ན། ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པ་དེ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་ཁྱེན་གྱིས་རྗེ་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་སང་པ་ལ་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་རྗེ་ལམ་
 ཟུག་པ་ཡི། རྣམ་པ་སྒྲིན་ཡོད་སང་པར་མེད་འབྱུར་ན། ཟུག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་རྗེ་ལྟར་འདྲིར་
 མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་ཆོ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། ཟུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་
 ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཆོག་གི་རྒྱུ་ཅམ་ཁོ་ནས་རྗེ་ལམ་དུ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ་འདོད་ཀྱི། སང་པ་ལ་མ་ཡིན་ན་ངེད་ཅག་
 གི་ཆོག་གིས་ཀྱང་འདི་ནི་རྗེ་ལྟར་སང་པ་ལ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
 སྒྲིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་ལམ་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པར་བྱ་དགོས་
 སོ། །རྗེ་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་ལྟར། རྗེ་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
 བརྗོད་པར་རྣམས་སོ། །རྗེ་ལམ་མཐོང་བ་ནི་སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁོང་བ་ལྟར་ནམ་པར་
 ཤེས་པ་དེའི་རྟེན་དབང་པོ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ནམ་པར་ཤེས་པ་མིག་གི་དབང་
 པོ་རྣམ་པའི་མིང་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ནམ་པར་རྗེས་སུ་བྱེད་པ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པ་སྒྲིན་པའི་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་མིག་མེད་པའི་སང་པའི་ཁོང་བ་འདི་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་རྗེ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། གཉིད་

ཀྱང་མི་ལམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག །བརྒྱན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་
པའི་རྒྱར་ཁས་སྒྲིང་། །དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དེ་
ལྟ་བུ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་སྒྲིང་བར་
བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཟུང་བ། །དེ་དང་དེ་ནི་
དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས། །ཚོད་འདི་སེལ་བྱེད། སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་
པོ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་
ཡིན་དང་། པ་རོལ་པོ་གང་ཞིག་སད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱང་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུས་སྒྲུལ་གྱི་སྤྱིའི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྟེ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཀྱི་
དཔེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་མོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་
བ་འདིས་ལན་གང་དང་གང་བཟུང་བ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པས་དམ་བཅའ་བ་
དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས་ཚོད་པ་འདི་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྟེ་བ་རྒྱུག་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་གིས་གནོད་པ་ལ་མོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་སྤིང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ནོ། །རྩི་
སྐད་དུ། སྤིང་པ་གསུམ་ནི་བཟགས་པ་ཙམ། །རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད། །བཟགས་
པ་དངོས་པོའི་རོ་པོར་ནི། །རྟོག་གི་བ་དག་རྟོག་པར་འཕྱུར། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་
རིག་མེད། །ཀྱན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གི་བ། །རོ་དང་འདྲ་
བས་འདི་དག་བརྟགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་

པའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ནི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་
 མྱིར་རོ། །བ་ཡང་རྟ་མ་ཡིན་པའི་མྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་མྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་དག་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ཏེ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྩ་བའི་
 དབང་པོ་དང་། སྤྲི་དབང་པོ་དང་། རྩེ་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་
 ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མིའི་དབང་པོ་དང་། མོའི་དབང་པོ་དང་། སྒྲིག་གི་དབང་པོ་
 དང་། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་
 པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བཏང་སྒྲུལ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དད་པའི་
 དབང་པོ་དང་། བརྗོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དུན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་
 པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་
 པོ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །གང་དུས་གསུམ་དུ་
 མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་སོ། །གང་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་པ་
 དེ་དེའི་ཐ་སྟངས་རྒྱུ་ལྷན་འཛུལ་བར་བསྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཆད་པ་སྒྲིབ་པ་ནི་བརྒྱན་
 པ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་བས་ཀྱི།
 རྟོན་དམ་པར་ནི་སྒྲིབ་པ་མི་དམིགས་ཆད་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་
 དབང་པོ་ཡང་ཆད་པ། སྒྲིབ་པ་ལྷན་བརྒྱན་ཞིང་མ་མཆིས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་སྟེ།
 རོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་པ་འདྲིད་པ་མ་མཆིས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ། འདི་
 ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་བས་ཀྱི། རྟོན་དམ་པར་ནི་མིག་དང་དབང་པོ་མི་དམིགས་
 སོ། །དེ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ནས་ཅི་ཅམ་དུ་
 མྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུང་བའི་སྤྲིད་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་
 བཏགས་ཀྱི་རྟོན་དམ་པར་ནི་མ་ལགས་སོ། །དབང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་ཞིང་དབང་

པོ་ཉིད་གྱིས་སྤྲོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་ནི་མིག་ཉིད་རྒྱ་མཆིས་པ་མ་ལགས་ལ། དབང་པོ་ནི་
 དབང་པོ་ཉིད་རྒྱ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཞེན། མིག་ནི་མིག་གི་རང་
 བཞིན་དང་བུལ་བ་ལགས་ཏེ། ཆོས་གང་ལ་རང་བཞིན་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་དངོས་
 པོ་མ་ལགས་སོ། །གང་དངོས་པོ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་མ་སྦྱིས་
 པ་དང་མ་འགག་པའོ། །དེ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བསྒྲི་བ་མ་
 ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་
 མི་ལམ་ན་དགོད་པ་དང་དགའ་བ་དང་ཅེ་བ་དག་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་དེ་རྗེས་སུ་བྱན་
 ལ་དེ་བྱན་ཡང་རྟེན་པར་མི་འཕྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཞེན། མི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་
 དག་མ་རྟེན་ན་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཆོ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ཏེ་འདིའི་གནས་མ་མཆིས་
 སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རོ་པོ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། དེའི་སྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་དག་ནི་བརྗོད་རྒྱ་མ་མཆིས་པ་
 ཞེས་བསྒྲི་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱད་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྦྱི་མཆེད་
 དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དབང་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གོ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་གྱི་
 དགོངས་པ་མ་དཔྱད་པ་དག་གིས་ཤེས་རབ་གྱི་རྩལ་མེད་པར་སྦྱར་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་
 སྦྱ་བ་འདི་བསལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

དབུ་མ་རྒྱ་འབབ།

འདིར་སྦྱས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་
 གང་སྐྱེ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་གནི་ཀེང་རུས་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་
 བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར། བཤད་པ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྐྱེ་མའི་མན་ངག་ལས། ཀེང་
 རུང་གྱིས་གང་ས་གནི་མཐོང་བ་གང་། །དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྦྱི་བ་མེད་པར་མཐོང་། །ཁྱི་
 ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་

ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་མྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་ཞེས་འབྱུང་བའི་མྱིར་རོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་དབང་སྲོའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་ལྟར་མི་སྤྲུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་
 འབྱུར་ན། །དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སློ་གཏད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས། །ཉོགས་འབྱུར་དེ་ནི་བརྟུན་པར་
 ཡང་མི་འབྱུར། །ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་སློས་གར་ཀྱི་ལྟ་མོ་ལ་སོགས་བལྟ་བ་ན། ཡུལ་དེར་
 མིག་གཏད་པ་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་གཅིག་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རལ་འབྱོར་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ། རྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་
 འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། རབ་རིབ་
 དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཁྱེད་འབབ་སྤྱང་ལ་ཡི་དྲུགས་རྣག་སྟོ་ཡང་། །ཤེས་
 པར་བྱའོ། །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྤྱ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ་དང་
 མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྟོས་པས་ཆོག་གོ། །མདོར་
 ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །སྟོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡང་རང་གི་བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ། མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མེད་
 རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། །དེ་མྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་བྱོད་ཀྱིས་
 གསུངས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་མ་དང་མཚུངས་པར། །ཉི་མའི་
 གཞེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེས་པར་སྐྱེ་མའི་
 དངོས་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་མྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་བརྗེད་
 བྱེད་ཀྱི་གདོན་གྱིས་གཟུང་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་འདི་ནི་ཅི་ནས། །བདག་
 ཉིད་གཡང་སར་ལྟར་བར་བྱེད་པར་མི་འབྱུར་བར་དམ་པ་སྟོང་རྗེ་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལུང་དང་རིགས་པའི་གསང་སྤྲུགས་བཟང་པོ་བཏབ་པས་ཆོབས་ཆེར་མནན་ཏེ་གཟུང་བར་

བྱལ། །

དབུ་མ་ཆད་འགོག

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱེ་རྩལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས་དངོས་
སོ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་
པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། གཞུང་གིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན། །འདི་ནི་ཡོད་པར་
གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །གལ་ཏེ་གཟུང་
བ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞིས་གྱིས་སྟོང་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་ན་དེའི་ཡོད་པ་དེ་
སྟོང་གིས་ཤེས་པ་གང་གིས་དམིགས། དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་འཛིན་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་གི་
བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རལ་གྱི་འཛིན་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་
མི་གཙོང་ལ། སོར་མོའི་ཕྱེ་མོ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་
པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་གཟོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་རུས་ཤིང་། མེས་
རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྟེག་ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་
ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེའི་
འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་མ་བཟུང་བ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་
དོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་གཞན་གྱི་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད་གྱི་
དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཁོ་ནས་དེ་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱ་ཡུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ། དེ་ཉིད་
གྱིས་དེ་མྱོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྒྲངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་རྒྱ་སྐྱབ་
པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་

གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་བྱེད་ལ། སྐྱེས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་
 འོན་ཏྲུང་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ན་གཉིས་
 སུ་མི་འཇུག་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་མི་འདོད་པ་
 དེས་ཀྱང་གདོན་མི་བྱ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཐོང་
 རོ་ཞེས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དྲན་པས་ཡུལ་དྲན་པ་ཉིད་དང་། ངས་མཐོང་རོ་སྐྱེས་དུ་
 ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དྲན་པ་ནི་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་བས་དྲན་པ་ཡོད་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་སྤྱོད་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་
 པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲོན་པོ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་གཙོད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྒྲོན་པོའི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བ་པོ་གཞན་
 ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཞིག་འགྱུར་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་
 དུ་ཐལ་ལོ། །ཤེས་པས་ཡུལ་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལྷགས་མཐའ་དག་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་
 ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་ལའི་
 འདབ་མ་བརྒྱ་འབྲིགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་པ་ལྟར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་
 འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་གདོན་མི་བྱ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ངས་
 མཐོང་རོ་སྐྱེས་དུ་གཉི་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་
 པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་པ་མ་གཏོགས་པར་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དེ་མི་རིགས་
 སོ། །དེའི་ཕྱིར་ངས་མཐོང་རོ་སྐྱེས་དུ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ལས། གང་ལས་

རྒྱལ་མིས་གཉི་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པའི་རང་གི་བདག་
ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་བདག་ཉིད་མྱོང་ཁིང་སྐྱེས་པ་དཔོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་མིས་གྱི་དྲན་པ་ལས་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉམས་
སུ་མྱོང་བ་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་
གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་གང་སྐྱེས་པ་ལ་འདི་ཉིད་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་དེ་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མྱོང་བར་གྲུབ་མ་
ཡིན། གལ་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་དྲན་པ་ལས་གྲུབ་ན། མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ཡི། མ་
གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྩས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་དེ་སྤང་རྒྱ་སྤྲོ་ན་ནི། དེའི་ཆོ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དྲན་པ་མི་སྤྲིད་པས་རི་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་དྲན་པས་མ་གྲུབ་པའི་
རང་རིག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་
ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྤྲིད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། གལ་ཏེ་
འདིར་མེ་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཡོད་
པས་རྒྱ་བས་མེ་ལྟར་རྒྱལ་མིས་འབྱུང་བའི་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱ་བས་པར་འགྱུར་
བ་ཞིག་ན། རང་རིག་པ་དེ་ནི་ད་རྒྱ་དྲུག་ཡང་མ་གྲུབ་པས་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་རང་རིག་
པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་ག་ལ་ཡོད། འདི་ལྟར་རྒྱ་ཅན་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་
རྒྱ་ཤེལ་ལམ། མེ་ཅན་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་གཙུག་ཤིང་གཙུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྒྱ་དང་མེ་
དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་རྒྱ་འདིར་ཡང་རང་རིག་པ་མེད་པར་དྲན་པ་རི་ལྟར་
འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ནི་དེ་
མེད་པར་མེད་པས། མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དྲན་པའི་ཆོག་བརྗོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་འདི་སྐྱབ་པའི་དགོས་པ་ཅན་རྒྱ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་མི་
རྟག་པ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་བཞིན་ནོ་སྐྱེས་རྒྱ་བས་མ་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་མ་

པར་དཔྱད་པ་བཏང་ནས་ཀྱང་། རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། རྟེན་ལང་དུན་པའི་
 དུན་པ་རིགས་མིན་ཏེ། གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྦྱོས་པ་བཞིན། གཏན་ཆོགས་འདིས་
 བྱི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛེམས། གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་
 རིག་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། རྟེན་ལང་དུན་པའི་ཤེས་པས་དེ་དག་དུན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 དུན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་སྦྱོང་བ་ནི་སྤར་ཉམས་སུ་
 མ་སྦྱོང་བས་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་ཤེས་པས་དུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལས་
 ཤེས་པ་ལྟར་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཏུས་
 ཕྱིས་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དུན་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། ཅི་ཉྟེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་
 ཕྱིར་དུན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ཏུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
 ཕྱིར། གཏན་ཆོགས་འདིས་བྱི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛེམས། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་འདིས་བྱི་ཁྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཛེམས་པར་བྱེད་
 དོ། །དུན་པའི་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཏུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ཏུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཤེས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་
 ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་
 དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

རང་རིག་མེད་ཀྱང་དུན་པ་སྦྱེ་ཚུལ།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྟེན་ལང་ཞེ་ན། བཞིན་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྦྱོང་འགྱུར་
 དེ་ལས། དུན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་ལ། རྟེན་ལང་ཡིས་མཐོང་སྟུང་དུན་པ་འགྱུར་

ཏེ། །འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །གང་གི་ཡུལ་ཚུང་བ་དེ་ཡུལ་ཉམས་
 སུ་ཚུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ཉིད་རུ་རྩི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྤར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་དྲན་པ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཉམས་
 སུ་ཚུང་བས་ཚུང་བ་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་ཚུང་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ཡུལ་དང་
 ལྡན་པར་འབྱུང་ལ། ཉམས་སུ་ཚུང་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་
 པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་འཕྱུར་རོ། །འདི་
 ཡང་འཇིག་རྟེན་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི་ཤིན་རུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟུན་པའི་
 རོན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པ། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་
 འཕྱུར། །བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་
 ཡིན། །བདག་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རིག་པར་བྱ་བཞིན་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཀྱི་དངོས་
 པོར་འཕྱུར་ལ། རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བྱ་བ་ཡང་ཐ་མི་
 དང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་རུ་ཐལ་བར་འཕྱུར་ན། །འདི་
 དག་གཅིག་པ་ཉིད་རུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལྟར་གཙོད་པ་པོ་དང་ཤིང་དང་གཙོད་པའི་
 བྱ་བ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་རལ་
 གིས་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི། །རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་
 རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རང་རིག་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། །བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་
 བ། །གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ། །གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གཞོད་ཅི་ཞིག་
 བྱ། །གཞན་གྱི་དབང་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ནི་གོང་རུ་སྦྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟ་ནི་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་རུ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་

བྱ་བར་ཁས་ལེན་ན། གང་ལས་གཞན་གྱི་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ་བྱེད་
 གྲང་། འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཏེ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་གནོད་པ་
 ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྱོད་ལུ་ཏེ་ཡུར་པ་བཟོད་ཏེ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་
 འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏེ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག གང་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་
 པའི་རྒྱུར་ཡུར་ཅིང་། ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རིགས་པ་
 ཞིག་ན། གང་ཆོ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། གྲུན་རྒྱུ་པ་ཡི་རྒྱུར་ནི་གང་ཞིག་
 འགྱུར། གྲུན་རྒྱུ་པ་ནམས་ལ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་དོ་སྒྲུལ་ཏེ་བསམ་པ་འོ། དེའི་ཕྱིར་
 འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། གྱི་
 མ་གྱི་དུང། གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྒྱས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་
 གྲུན་གྲང་བཟླས། ཤེས་རབ་མེད་པས་རྒྱས་ཤས་ཅོམ་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནས། གཞན་གྱི་
 དབང་གི་བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བར་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་སྒྲུགས་ནས་རང་གི་སྒྲོ་གྲས་གྱི་རྒྱུ་རན་
 པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་འདུག་ཅིག་
 སོང་ཞིག་བྱས་ཤིག་ཆོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏེ་གཟུགས་
 དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 འདི་ལ་རྒྱུད་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྲིད་པར་འགྱུར་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷགས་ཁོ་ན་འཇིག་སྒྲུབ་པར་རིགས་པ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྱུར་བའི་
 ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ། སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། བྱི་རོལ་གྱུར་
 ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། དེ་དག་གྲུན་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་
 ལས་ཉམས། དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་
 ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་ཅི་ན། བཤད་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་

ལྷ་ལྷར་པ་དང་། འདྲོ་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱང་ལྷར་པ་སྟེ། འདྲོ་གཉིས་ནམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། འདྲོ་ནི་ནམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ལྷགས། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས། འཛིག་རྟེན་མཆོད་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། བདེན་པ་འདྲོ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད། གང་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས། བདེ་བའི་དོན་དུ་དང་པ་སྟེ་འལྱར་བ། རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྨྲད་དུ། འཛིག་རྟེན་ཕན་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་དེ་བསྟན་ནོ། སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲོ་དུག་གང་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡི་དུགས་དང་། ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས། མི་ཡི་མེད་གས་ཀྱན་རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད། རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་། ལྷག་པོའི་བྱིས་དང་དབུལ་པོའི་བྱིས་རྣམས་དང་། བྲན་ཀྱི་ཆོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་ཆོགས། བུད་མེད་ཆོགས་དང་སྟེས་པ་མ་ནིང་དང་། འགྲོ་བའི་བྱང་པར་རི་སྟེད་གང་ཡང་དུང་། མཚུངས་མེད་བྱོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་མཁས་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ནས། འཛིག་རྟེན་ཕན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ནོ། འདྲོ་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན། འགྲོ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འཇུག་འལྱར་ནེ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། བསྟོད་དང་སྤང་དང་བདེ་དང་སྟུག་བསུལ་ལོ། ཐོབ་པ་རྟེན་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་བསྟེད། མ་ཐོབ་ལྷར་ན་དེས་ཀྱང་འཁྱུག་པར་འལྱར། གང་གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདྲི་ཤེས་པར་བྱ། བདེན་རྣམས་བརྒྱུད་ཀྱིས་དེ་རྒྱན་གཞོད་པར་འལྱར། ཀྱན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སྟུ་བ། འདྲོ་དག་ཞོར་བའི་སྟོ་ལྷན་ཤེས་པར་བྱ། མི་སྟུག་སྟུག་དང་སྟུག་བསུལ་བདེ་བ་དང་། བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་དུ་སྟོབ་དང་། མི་རྟག་ཆོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྟོབ་བཞིན་ཅིང་། འདྲོ་ལྷར་དགའ་སྟེ་མཚན་མར་གང་གནས་པ། འདྲོ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུངས་ནི་ཐོས་ལྷར་ནས། འཛིགས་ཤིང་རི་བཞིན་མི་རྟོགས་སྟོང་བར་བཞིན། འདྲོ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུངས་ནི་སྤངས་ལྷར་ནས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྟུག་བསུལ་མི་བཟད་མྱོང་། འདྲོ་དག་ཚུལ་

མིན་པ་དེ་པ་ཚོ་ལ་བཞིན་ཀྱང་། སྤྱི་གཤམ་པ་ལྟ་དག་གིས་པས་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །འདིག་
 ཉེན་པ་ན་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་གཤམ་གིས། མ་ལོག་སྒོ་ཡིས་རྣམ་པར་རྟོགས་ལྟར་ན། སྤྱི་གཤམ་
 པས་པ་རྒྱུ་ལྟར་རབ་སྤངས་ཏེ། སྤྱི་གཤམ་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར། ཚོས་
 འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དཔེན་པ་སྟེ། སྤྱོད་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞིས། ཀྱང་
 གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྤྱི་འགྱུར་བ། ཁྱེད་དག་སྤྱོད་ཀྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། རྒྱལ་
 བ་སྤྱོད་གིས་ལུང་པོ་དཔེན་པར་གཟིགས། ཁམས་དང་སྤྱི་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 ཏེ། དབང་པོའི་སྤྱོད་ནི་མཚན་མས་དཔེན་པ་དག ཀྱན་ཀྱང་ལུབ་པ་སྤྱོད་གིས་རི་བཞིན་
 གཟིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། རེད་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀྱན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པས་དཔེན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ལྟ་གཤམ་ལོ། རེད་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྤྱི་གཤམ་
 དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་དག་གིས་ལམ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་པ་ཁོ་ནའོ། །

འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སྤྱུ་ལྟར་པ་སྟེ། རི་སྐད་རྒྱུ། ཡི་གེ་
 མེད་པའི་ཚོས་ལ་ནི། ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྤྱོད་བཅགས་
 པས། འོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་
 ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཁོང་རྒྱུ་ཆུང་པ་ལས་
 ཀྱང་དོན་དམ་པ་འཐོབ་སྟེ། རི་སྐད་རྒྱུ། བསྟན་བཅོས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བཞེན་
 པར། དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་འགྱུར། དམ་པའི་དོན་ལ་མ་བཞེན་པར། ལྷ་རན་
 འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ཁྱེད་ལ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་
 ལས་ལྟར་བར་གྱུར་ཞིང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། ཐབས་ལས་ལྟར་བ་དང་འབྲས་བུ་དང་
 ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདིར་སྤྱི་གཤམ་པ། ཀལ་ཏེ་
 སྤྱོད་གིས་དེ་སྐད་རྒྱུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཤིན་རྒྱུ་སྟོས་པ་མེད་པར་སྤྱི་གཤམ་ན། ད་ནི་ངེད་ཅག་ཀྱང་
 སྤྱོད་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་དེ། ཀལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་སྤྱོགས་སུ་འབྱིན་པ་ཙམ་ལ་
 མཁས་པར་མཛོན་པར་བྱེད་ཅིང་འཐད་པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་
 བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན། འོན་དུ་ནི་རི་སྐད་སྤྱི་གཤམ་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་

ཁྱོད་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་སྟོན་མ་མེད་
 པའི་རྒྱལ་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་བསགས་པའི་མོར་གྱི་ཚོགས་འཕྲོག་པ་པོ་མཛའ་
 བོའི་ཚོལ་གྱིས་རྒྱག་དང་བཅས་པའི་ཁ་བས་བྱིན་ནས་སྤྲོགས་པ་བཞིན་རྩ་ལན་རྩ་
 གཞིད་པ་བྱས་པས་རངས་པར་ཐུར་ན་འཐུར་ལ་རག་སྟེ་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་
 ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་རྩ་འཐུར་རོ། །འདི་ལྟར། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་
 ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་
 རོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྤྲོ་བར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་རང་དབང་རྩ་
 གནས་ནས། རང་གི་གཞུང་ལུགས་གྱིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་པོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྤྲོ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཁོ་པོས་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་
 ཞེ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པར་ཐུར་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ངོ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྟོག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་རྩ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་གྱི། ང་ནི་
 འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་
 པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི། ཇི་ལྟར་སྤང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ལྷགས་
 པས། །དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་
 འདི། །འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྤྲོ། །ཇི་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་སྤང་པོ་ལྷག་
 མ་མེད་པའི་སྤང་བ་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 རྩ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མི་
 འཐུར་ན་ནི་དེ་བཞིན་རྩ་དག་བཅོམ་པའི་སྤང་པོ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་རྩ་འདི་དག་ཡོད་དོ་
 ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཁོ་པོ་མི་སྤྲོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་གྱི་
 མོ་ནས་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་གྱི་རང་དབང་རྩ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁས་ཀྱང་འཇིག་
 རྟེན་ཁོ་ནས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་

སེལ་བ་ན་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
 པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོན་ན། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་
 གྱིས། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚོད་གྱིས་དང་། །ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལུན་བདག་གིས་
 བསྟེན་པར་བྱ། །ཁོ་པོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་
 ཆོགས་ཆེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་ཁྱོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སོལ་ཅིག །གལ་
 ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པར་
 བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གཞོན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཚོད་གྱིས་དང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་
 དེའི་ཕྱིར་འདི་ཁོ་པོ་ཅག་འདོད་པ་ཉིད་ཡོད་པས་ཁྱོད་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་
 འཇིག་རྟེན་གྱིས་མམ་པར་བྱས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལུན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་
 ལ་བདག་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

ས་བརྩུ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།

འདིར་སྤྲུམ་པ། གལ་ཏེ་འམད་པ་དང་བུལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པས་འཇིགས་
 ནས་ཁྱོད་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སླངས་ན་ནི། ལུང་གི་གཞོན་པས་འཇིགས་པས་སེམས་ཙམ་
 ཉིད་ཏུ་ཡང་ཁས་སླང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ་དེ་འདི་སྟམ་ཏུ་སེམས་ཏེ་འདི་ལྟར་
 ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བདེ་
 བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ནོར་བུ་ཨུ་རྟེ་ལས་སྤྱར་བའི་མདོ་སྟོང་གི་ཞེས་གཞི་བཟུང་བ་ལ།
 དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཟིན་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྤྲུ་བའི་
 རྩའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འབྲུལ་བ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྤྲུ་བའི་
 རྩ་ཙམ་ཞིག་བརྩུ་བར་འདོད་པས། རང་གི་སྟོ་གྲོས་གྱི་སའི་བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་བཤལ་
 ཞིང་བསྟུགས་ནས་ཏུམ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱུར་སྟོག་པ་ན། བདག་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་བཞད་གད་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འདི་

ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་འདིར་མདོའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ། མངོན་གྱུར་མངོན་སྟོན་གས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅམ་དུ་གང་རྟོགས་པ། རྟག་བདག་
བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས། བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་ཡིན་པར་རྟོགས། གང་གི་
ཕྱིར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ལྷགས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་
ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ལྗོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚེར་
བ་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་མོ། །དེ་འདི་སྟམ་
དུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ནོ། །གང་ན་
བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ་སྟམ་མོ། །དེ་འདི་སྟམ་དུ་
སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་སྟེ་བཀའ་སྒྲུལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་
རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ནས་ཀུན་རྫོབ་དུ་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་བྱེད་པ་པོ་མཐོང་ཞིང་
ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེར་སེམས་པ་སྟེ་སེམས་ཤིང་མཛོ་བ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་འཕམ། ཡང་ན་བྱང་ཚུབ་དུ་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་བདོག་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་པས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའཕམ། བྱང་ཚུབ་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཟག་ནི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་ཆོག་བརྩུ་བའོ། །རྟོགས་པ་ནི་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །མངོན་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
མངོན་དུ་སྟོན་པའོ། །མངོན་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་རྒྱལ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་
ཡན་ལག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་བཤད་ནས། དོན་འདི་ཉིད་མདོ་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་ཕྱིར་སྒོ་ལྷན་སྒོ་ནི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། ལང་
ཀར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། ལུ་སྟེགས་སྟོ་མཐོན་རི་འཛོམས་དག་རང་

བཞིན། རྩོམ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྟན་
 པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་པ་ནི། གང་ཟག་རྒྱུ་དང་ཕྱང་པོ་དང་། རྩོམ་ཞིན་རྒྱུ་
 དང་རྩལ་དག་དང་། གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། སེམས་ཅམ་རྩ་ནི་ངས་བཤད་
 རོ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
 འདོན་པ་ཡིན་ནོ། འདིའི་དོན་དགོལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་
 དེ་དེ་ལས། ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག ལྷས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་
 གཟིགས་ནས། རྒྱལ་བས་སེམས་ཅམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ལྷ་སྟེགས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པལ་ཆེར་བསྟན་པ་སྟེ་ཆོས་འདི་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་
 དག་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། རྣམ་པ་གཅིག་རྩ་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷ་སྟེགས་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་རྩ་མ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩོམ་ཕྱིར་
 དེས་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཀྱན་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། རྩོམ་དུ། གང་ཟག་ཕྱང་
 པོར་སྤྲོ་བ་ཡི། འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་འཕགས་ཕྱུག་དང་། གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་
 ཞིག ཡོད་མེད་འདས་པ་སྤྲོ་ན་དྲིས། རྩོམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། བསྟན་པ་འཆི་
 མེད་ཡོད་མེད་ལས། འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ། ཆོས་ཀྱི་ཁུད་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་
 ཉིད་རྩ་རིག་པར་བྱའོ། རྩོམ་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རང་གི་བྱུང་པའི་མཐར་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་རྟོ། རྩོམ་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་
 པ་པོ་ཉིད་རྩ་འདོད་པ་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པས་
 འདིར་རྟོག་པ་ཅི་ཞིག་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ཅིང་ཅི་ཞིག་མི་འབྱུང་བར་འབྱུར། འདི་ལྟར་ད་
 ལྟར་ཉིད་རྩ་ཡང་སྤོང་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་སྤང་
 བ་ཉིད་དོ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་རྩ་
 མ་གཟིགས་པ་ན་སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་རྩ་བསྟན་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ། རྩོམ་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པས་དོན་བྱས་ཟིན་པའི་

ཕྱིར་ཙམ་གྱི་སྐྱུས་ཤེས་བྱ་འཇོག་པར་མི་རྣམས་པར་བརྗོད་ནས། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་བཤད་པ་
 ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་འཇོག་པ་མི་སྤྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་
 རྒྱས་བསྟན་ཇི་བཞིན། །དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཙོར་འབྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ། །མདོ་ལས་
 སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུང་གཟུགས་ནི་འདིར། །འཇོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། །ཇི་
 ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཚིག་སྡེ་མ་མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་གཞན་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་
 ཕྱིར་འདིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་སེལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
 སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པ་ཉིད་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །མདོའི་དོན་འདི་ནི་ཇི་སྐད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདོན་མི་བྱ་བར་
 འདོད་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར། གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་
 རས། །དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི། །སྐྱར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་
 བོས་སེམས། །གཏི་མུག་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། །འཕགས་པ་ས་བརྩུ་པ་དེ་
 ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་མ་རིག་པ་འཕམ་འདུ་བྱེད་ལ་མི་སྟོས་པར་འབྱུར་བ་ཞིག་ན་སྟོས་པ་
 ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་
 རོག་གི་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་མེད་ན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ལུགས་སུ་
 འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་དུ་རྟོག་གོ། །དེ་འདི་སྟམ་དུ་
 སེམས་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པས་བྱིས་
 པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དང་

པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་
 གི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། ཁིང་དང་གཟུགས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་
 གོ། །དབང་པོ་དང་ལུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་སྟངས་ཐག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་
 རིག་པ་ལོ། རིག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཚོར་བ་ལོ། ཚོར་བ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྲིད་
 པ་ལོ། སྲིད་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་ལེན་པ་ལོ། ལེན་པ་ལས་ཕྱང་བའི་ལས་ཐག་པ་དང་
 བཅས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལོ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཕུང་པོ་རྣམས་འཕྱང་བ་ལོ། སྤྱང་
 པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ནི་ཆ་བཤོ། ཆས་པའི་ཕུང་པོ་འཛིག་པ་ནི་འཆི་བཤོ། འཆི་ཞིང་
 འབྲལ་བའི་ཆོ་ལྷན་ཤིང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་ལྷ་རན་
 རོ། ལྷ་རན་ལས་ཕྱང་བའི་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེས་འདོན་པ་ལོ། །དབང་པོ་ལྷའི་
 ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་ལོ། ཡིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་
 པ་ལོ། སྤྲུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་འབྲུགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
 སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་ལྗན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་འདི་མངོན་
 པར་འབྱུབ་པར་འབྱུར་རོ་སྟུང་མོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདྲ་
 བྱེད་མངོན་པར་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། །འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་
 བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་མངོན་པར་འབྱུབ་པར་བྱེད་
 པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བར་ཡང་བྱེད་
 པ་དང་། ཁིང་དང་གཟུགས་མངོན་པར་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། ཁིང་དང་
 གཟུགས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བན་རྩལ་ཉེན་པར་ཡང་བྱེད་པ་
 དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་མངོན་པར་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཀྱང་བྱ་
 བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལུལ་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་སྟོན་པ་
 དང་། རིག་པ་མངོན་པར་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། རིག་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་

ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་རིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཚེར་བ་མངོན་པར་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །ཚེར་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡིད་རྟེན་འོང་བ་དང་ཡིད་རྟེན་མི་འོང་བ་དང་གཉི་ག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཚུང་བར་ཡང་
 བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །སྲིད་པ་ཡང་བྱ་བ་
 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་
 པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ལེན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །ལེན་པ་ཡང་
 བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་
 པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །སྲིད་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་
 པའི་རྒྱས་གཞན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱེ་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་
 པའོ། །རྒྱེ་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་བ་
 མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །རྒྱ་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། འཆི་བ་དང་ཕྱད་པ་མངོན་
 པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །རི་སྲིད་རྟེན་འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་
 པའི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པའོ། །ཞེས་བའི་བར་རྟེན་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་རྟེན་བཟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་
 ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་ཡོད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བྱས་མོད་ཀྱི།
 དེ་མེད་པས་དེ་ཡང་མེད་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་རྟོན་པ་
 མེད་པའོ། །འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་འདུ་བྱེད་
 མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་རྟོན་པ་མེད་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས།
 དེ་འདི་སྟམ་རྟེན་སེམས་ཏེ། འདུ་བ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ་། །བྲལ་བ་ལས་ནི་འདུས་
 བྱས་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཚོགས་པ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ་། །མ་ཚོགས་པ་ལས་ནི་མི་

འབྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུ་བདག་གིས་འདུས་བྱས་ཤིང་པ་མང་པོའི་སྒྲིན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་
 ཤེས་པར་བྱས་ལ་འདུ་བ་འདི་དང་ཚྭ་གས་པ་འདིའི་རྒྱན་བཅད་པར་ཡང་བྱ་ཞིང་སེམས་
 ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཁི་བ་ཐོབ་པར་ནི་མི་བྱའོ་
 ལྷམ་མོ། །ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཏུ་གྱུར་པ་ཤིང་པ་མང་པོའི་སྒྲིན་
 ཆགས་ཤིང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་ཞིས་
 རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་སུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་
 གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ།
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བུ་བས་བྱས་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
 ཏུ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ལུང་འདི་གཟུགས་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 བ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་བཞུན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་
 འཇིག་རྟེན་དང་། །སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚྭ་ཆགས་འགོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་
 ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས། །སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་
 པ་རྣམས་སོ། །སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ནི་དེ་དག་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱུར་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཐར་ཐུག་པ་དག་
 གོ། །དེ་ལ་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚྭ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བྱི་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའོ། །པརྣམ་ལ་སོགས་པ་
 སྣ་ཚྭ་ཆགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཐུན་མོང་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྗེ་སྐད་ཏུ། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རི། །ནག་པོ་
 ཏུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །སེམས་དཔུལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་ཏུ། །མཚོན་དང་རིན་ཆེན་
 ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞིས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་

སྐྱེས་ཤིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལ་སོགས་
 པའི་ཕྱིར་ལ། སེམས་མེད་ན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རབ་རྩ་འཇུག་པ་
 ལ་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པས་མདོ་ལས་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་
 གཙོ་བོར་གཞག་གི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 དེ་ལ་ནི། སེམས་གཞན་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། གཟུགས་ནི་བཅུ་པོ་ཡིན་ནོ་སྟུང་རྩ་
 བསམས་པའོ། །དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་སོ། །བརྗོད་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཁ་ཅིག་དག་གིས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་རྩ་
 འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཟུགས་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་
 ཚོད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་རྩ་དོགས་པར་བྱས་པ་དེའི་
 མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་བསལ་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་སོ་ཉིད་རྩ་རྣམས་པར་མཐོང་བའི་སེམས་
 ཅམ་ཞིག་བྱེད་པ་སོར་བརྗོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་ཡིན་པ་བསལ་
 བས་ཚོད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་
 པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དག་ལྷ་གཅིག་བཏོན་ནས་རང་གི་ཡུལ་འཐོབ་
 ཅིང་གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་པལ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ལྷར་དེ་བཞིན་
 རྩ། འདིར་ཡང་གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་རྟག་རྩ་གནོད་པ་མེད་པས།
 གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། །

ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྷར་ངེས་སྒྲུང་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་
 ལ། བྱུང་སོ་འཇིག་རྟེན་གསལ་དེར་ལྷ་ཆར་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་
 པ་ན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཇིན་ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་
 འཇིན་ཅིག །གང་གི་ཆོ་འཐད་པས་གཟུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི། དེའི་ཆོ་གཉི་གའི་

ཡོད་པ་འཐད་པ་དང་བུལ་བའི་མྱེར་སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཆོ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་མྱེར་རོ། །ལྷུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། དེ་དག་ཤེས་རབ་རྩལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ལས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ལྡ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ནི་ལྡ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་གསུངས་པའི་མྱེར་རོ། །དེའི་མྱེར། དེ་ལྟར་ལྷུང་དང་རིགས་པས་བྱལ་བ་ཡི། །བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམས་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དག་གི་རིམ་པ་ཇི་སྐད་ཏུ་སྤྲས་པ་བཤིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་དག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམས་ནི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་མྱེར་ཞེན། གང་གི་མྱེར་སྤར་རྣམས་བཀག་པ་དེའི་མྱེར་ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་མྱེར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས། །དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། །

ཡང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཙམ་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།

འདིར་སྤྲས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་མདོའི་དོན་འདི་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ལྷུང་གཞན་ལས་སེམས་ཙམ་ཡོད་པ་ཉིད་ངེས་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ། མྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྤྲ་ཆོགས་རྣམས་སུ་སྤང་། །ལྷུང་དང་ལོངས་སྟོན་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་ཏུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །ལོངས་སྟོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །གནས་ནི་སྟོང་ཀྱི་

འཇིག་རྟེན་ནོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་གནས་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་བ་ན་ཡུལ་གྱི་
 དངོས་པོར་གནས་པ་ལུས་ལ་ལོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་ལ་ལྟ་བུར་
 མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མདོ་འདི་
 ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། མདོ་སྤྱོད་གང་ལས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་
 ཡོད་མིན། །སེམས་ནི་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ། དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། གཞུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །གཞུགས་བརྒྱུག་པ་སྤྱོད་དེ་ཡང་དྲང་དོན་
 ཉིད། །དེ་ལ་འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ་གང་དག་གཞུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་རེ་བ་དང་བཅས་
 པ་དེའི་ཆེན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་ལོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་
 སྤྱིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་བ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་ཉམས་
 པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞུགས་གྱི་ཆེན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 གཞོམ་པའི་སྤྱིར་ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་འཛོམས་པའི་ཀེང་རུས་
 ལྟར། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཏུ་སེམས་ཙམ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ལྷང་འདི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་གང་ལས་ངས་ཤེ་ན། ལྷང་དང་རིགས་པ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ནི། འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་ཏུ་
 རིགས་པས་འཐད། །ཅིས་བྱ་བའོ། །

མདོ་འདི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་གཞན་ཡང་། རྣམ་པ་དེ་
 ལྟའི་མདོ་སྤྱོད་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་ཏུ་ལྷང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །རྣམ་པ་དེ་
 ལྟ་བུའི་མདོ་སྤྱོད་གང་ཡིན་ཞེན། ཇི་སྐད་ཏུ་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས།
 བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སྤྱོད་བྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གསུམ་
 བསྟན་པ་ལས། བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་

བཞིན་ཏུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལ། །ས་པོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་རྒྱན་
 ལྟར་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་
 བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྤྲན་པས་སྤྲན་
 རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་རུ་ཡང་རབ་ཏུ་
 གསུངས། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་རུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་
 རུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་གསུངས་པ་
 དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འདྲ་གསལ་བ་རྣམས་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཛན་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
 ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་
 གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ་ལྟར། སུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གིས་ཐེལ་གྱིས་གཙོན་
 པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་རུ་གྱུར་པ། རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་བྱག་པར་མི་
 བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོར་
 སྤྲ་བ་འདི་ནི་ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤྲ་བ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་
 འདས། ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་བྱབ་
 པ་མི་འཇིག་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། སྟོ་གོས་ཆེན་པོ། ལའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་ལུ་སྟེགས་ཅན་
 ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤྲ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་གོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡང་
 དག་པའི་མཐའ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྦྱས་པ་དང་། མཛན་མ་མེད་པ་
 དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་
 པོར་བསྟན་པ་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་
 རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་རུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་སྟོ་བསྟན་པས་རྣམ་

པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་མེད་པའི་སྡོད་ལུལ་སྟོན་ཏེ། གྲོ་ཤོས་ཆེན་པོ། མ་འོངས་
 པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། གྲོ་ཤོས་ཆེན་པོ། དཔེར་ན། རྩ་མཁན་ནི་འཇིག་པའི་རྩལ་
 ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་བཅོ་དང་། ལག་གཟུངས་དང་ཆུ་དང་སྐད་བྱ་དང་
 བན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་སྡོད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། གྲོ་ཤོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་
 པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོར་བསྟན་པའམ་བདག་མེད་པར་བསྟན་
 པས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། རྩ་མཁན་བཞིན་དུ་ཆོག་དང་ཡི་གའི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
 ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར། གྲོ་ཤོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་བསྟན་
 པ་ནི། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་དུ་སྟོབ་པའི་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲའོ། གྲོ་ཤོས་ཆེན་པོ། དེ་
 ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོབ་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྟིང་པོ་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་བདག་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་ལྟར་བའི་
 བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ཀྱི་སྡོད་ལུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་
 བེད་། ལྟར་དུ་སྟོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 འཛང་བྱ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གྲོ་ཤོས་ཆེན་
 པོ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྟེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་མེད་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་མེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་
 ཁས་སྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟར་འདིས་མངོན་པར་གསལ་བར་
 བྱས་ནས། རིགས་པས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ། ཤེས་བྱ་
 མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། །བདེ་སླག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཤེས་

བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། །དང་པོ་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན། །སངས་
ཀུས་བཙམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་
འཕྲིད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་རྣམས་ཚས་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་
པའི་ཕྱིར། ཚས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་ཐོག་མར་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་གཏམ་སྒྱུར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་བཀག་པ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཁོང་
དུ་ཚུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཙམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་
ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པ་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་
སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་
བཞིན་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་ཅུང་
ཟད་ཅིག་ཉེ་བར་བསྐྱར་པ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་བར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཉིད་སྐར་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ།
དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ། །མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན། །དྲང་
དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། །སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་
གྱིས། །མདོ་སྤེལ་གང་དག་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་གྱིས་རང་
བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འབྱུང་
རྣམས་མིག་བརྒྱུང་མ་ཡིན་ན། །དེ་འབྱུང་མིག་བརྒྱུང་རིམ་ལྟེན། །གཟུགས་ལ་དེ་སྐད་
གསུངས་པ་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བརྟོག་ །ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་
ཀྱང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཡང་
ཤེས་པར་གྱིས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་
དོན་མདོ་སྤེལ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྦྱེས་བྱ་བསྐྱར། །ཚོས་
དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་
ཁམས་ནི་སྟོང་ཤག་དུ། །ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་

སྟེ། ཡོངས་སུ་བསྒྲག་པར་རྣམ་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། །དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་བཏོན་པ་འབྱུང་ཏེ། །སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་ཚུལ་མང་པོ། །རི་རྟེན་རབ་ཏུ་
 བསྟན་པ་རྣམས། །ཚུལ་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་ཡིན། །མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་
 གྱིས། །གནས་འདི་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱལ་ཚུལ་རྣམས་རྟེན་མི་དགལ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སློབ་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ཕྱེད་དག་ལས་
 རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྤྱིགས་ཙམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན།
 སྤྱལ་ནི་ཐག་པ་བཏོན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་
 ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤྱལ་དངོས་པོ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
 ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་བྱས་པ་ཅན་
 ལ་ནི་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་
 པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་དོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །བཟུང་བཞིན་
 པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་ལ་བརྟགས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་དུ་མ་བརྟགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མདོན་སྤྲུལ་དུ་
 མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཟུང་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་
 པར་གཞན་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 བ། །གཞན་གྱི་དབང་ལ་དེ་གཉིས་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ཉིད་བསམ་པར་བྱས་ཏེ། རྩོས་པས་
 ཚོག་གོ། །དཔུས་མ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་དགག་པ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་བསལ་ནས། །དེ་ནི་གཉི་ག་ལས་སྟེ་བ་

བསལ་བར་འདྲ་པས་བཤད་པ། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་
 གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོག་འགལ་
 གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་བདག་ལས་ཀྱང་འཕྱར་ཁིང་གཞན་ལས་ཀྱང་འཕྱར་བས་
 གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བར་སེམས་སོ། །དེ་ལ་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་དང་དབྱུག་བུ་དང་འཁོར་ལོ་
 དང་སྐྱད་པ་དང་ཚུ་དང་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བྱམ་པ་འབྱུང་བར་འདྲོད་པ་
 བ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིམ་པ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བྱམ་པ་འཇིམ་
 པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་རྩ་
 མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཏུ་ཐུར་པ་དག་འདིའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར། གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ་སྐྱམ་ཏུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་སེམས་སོ། །ཕྱི་རོལ་
 གྱི་བདག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ནང་གི་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་ལས་འཕྱར་
 རོ། །དེ་ལ་སྟོག་དང་སྟོག་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་སྟོག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་
 སྟུང་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་གི་དོན་དགུ་ནི་དེ་ཉིད་དག་གོ་ཞེས་ཆོག་གི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་བྱས་ནས་གང་གི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་ཡང་སྟོག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་
 ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྟོག་
 གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོག་ནི་འགྲོ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་
 ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱ་བར་ཡང་འདྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་པ་དང་མ་དང་
 ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཏུ་ཐུར་པ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་
 ཕྱིར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཁིང་གཞན་ལས་
 སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁོ་ཙོ་ཅག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་
 ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། །ཚུད་པ་འདི་ཡང་། མི་རིགས་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ། གཉིས་ལས་སྐྱེ་
 བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་
 དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྟོགས་གཉི་ག་དག་ལ་རྒྱུན་གང་དག་

བསྟན་པ་དེ་དག་གཉི་གའི་ཚྭ་གས་འདི་ལ་ཡང་འབབ་པ་དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་
 བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱ་མ་པ་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་
 སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་
 ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་གནས་པའི་
 ཕྱིར། བྱ་མས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་
 བྱ་མ་པ་ཆུ་དང་སྦྱད་པ་དང་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་
 གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་མེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་
 ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལ་
 དང་མ་ལ་སོགས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་བདག་ལས་བྱ་མས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་གོང་དུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚོག་གལ་གཉིས་སུ་
 སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་མཐུག་
 བཟུ་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་
 སྟོན་སོ། །སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་གཉི་གའི་ཚྭ་གས་ལ་ཡང་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་
 རིགས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་འདིར་བཤད་པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ། གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དཔེར་ན་ཏིལ་གཅིག་
 གིས་འབྱུ་མར་འབྱིན་ཅུས་པས། མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྱུར་ལ། ཅུས་པ་མ་མཐོང་
 བའི་བྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རེ་རེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རང་
 བཞིན་ཅན་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་མིང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མིང་ལས་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་དེ་འབྲས་བུའི་བདག་
 ཉིད་ཏུ་ལྷུང་པ་དང་། གཞན་ཏུ་ལྷུང་པ་དང་། གཉི་གར་ལྷུང་པ་ཞིག་ཏུ་འལྷུང་བས་ཉེས་
 པ་དེ་དག་ཏུ་འལྷུང་བ་ཞིག་ན། བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ཁས་མ་སྒྲངས་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་
 པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མིང་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་པརྒྱའི་རྒྱ་བ་དང་དེའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་པ་དང་དེའི་འཇམ་
 ཤ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱིམས་ཏེ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ། དེའི་འདབ་མ་དང་ཟེའུ་འབྲུ་
 དང་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པར་མཐོང་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་པ་ན་ས་དང་བལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་
 ནོ། །ཕྱི་རོལ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མ་བྱ་དང་བྱ་ཏི་ཏི་རི་དང་། བྱ་གག་ལ་
 སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་པས་བཟུང་ནས་
 ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མིང་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྒྲུབ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་
 ཉེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མིང་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འལྷུང་ན་ནི། །དེ་ཆོ་མཐའ་དག་ཅན་ཏུ་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འལྷུང་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་ཏུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་
 སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྤུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འལྷུང་། །གལ་ཏེ་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མིང་ལས་འབྱུང་ན་ནི་ཇི་ལྟར་པ་ན་སའི་ཤིང་དེའི་ཤིང་ཐོག་གི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བྱིས་པ་དང་ཨ་ཕ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་པས་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འལྷུང་ཏེ། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇི་
 ལྟར་ཤིང་ཐོག་པ་ན་ས་དེའི་ཤིང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཁམས་གསུམ་ལས་
 ཀྱང་འལྷུང་རོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཨ་ཕ་དང་ལ་ཀྱ་ཙེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་སྐྱེ་བ་དུས་ཚོགས་ལ་ལྟོས་ཤིང་རེས་འགའ་མངོན་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཅན་ཏུ་ཁོ་ནར་

ཡོད་པ་འགྱུར་རྟེ། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷོས་པ་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་རུ་མ་བྱ་མ་
བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱ་རྟེན་ལ་ཡང་མདོངས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་
ལ། མ་བྱ་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་རྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ནི་ཅོའི་སྒྲོ་ཡང་
ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བའོ་ཅོག་རྟག་རྒྱུ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པས་རོ་བོ་ཉིད་རྒྱ་བ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་ནས།
མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། འབྲས་འབྱུང་ཆེད་རུ་འཇིག་རྟེན་འདི་
ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། བརྒྱ་པག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་
ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུ་བ་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྤོང་པར་འགྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། ལྷ་ལྷ་ལ་ཡི་
དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་རུ་མེད་ཉིད་ན། །ཤིན་རུ་ཆེས་བཀྲའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པའང་
ཡིན་དེའི་ཕྱིར། །རང་གི་སྒོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །གལ་
ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྤོང་པར་འགྱུར་ན་ནི་ནམ་མཁའི་ལྷ་ལྷ་ལ་ཡི་དྲི་དང་ཁ་དོག་བཞིན་རུ་
འཇིན་པའི་ལམ་རུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒོ་ལྟར་
འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲུའོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ནི་
སྒོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ལྷ་ལ་སྒོན་པོ་བསལ་ནས་ཉེ་བར་སྒྲུ་བ་མ་ཡིན་རྟེ། སྒོན་པོའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནི་སྒོན་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་ཡིན་པས་རོ་བོ་ཉིད་
སྒྲུ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ། །སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དག་ནི་རྒྱ་དམིགས་བཞིན་པ་ལ་
ནི་བསྒྲོན་པར་མི་རུས་རྟེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོན་རུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ་གཤགས་པ་འདི་ནི་ཡོད་
པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་
ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཁྱད་
པར་ལས་པ་རྣམས་དང་བལ་པོ་སེུ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གཤག་གི་ཚོགས་པ་
དག་གི་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་རུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྒོ་དངོས་

པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་པོར་ཁྱུར་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལ་རི་ལྷར་ཆང་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་སྤང་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི་ཁྱུང་
 པར་ལས་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཚུས་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་རྒྱ་ཚུས་པར་འབྱུར་བའི་རྩས་པ་
 སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལུར་ལུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཁྱུང་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྐྱེན་པ་ལས་སྟོང་དག་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་
 བར་དུ་ཡང་འབྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་
 འདིའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འདིར་
 རམ། འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
 དག་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྤྲིན་པ་སེམས་སོ། །མངོས་མ་ལགས་པར་སྦྱོང་ཅིང་བཟུང་
 བར་གྱིས། །ལྷས་མཚོག་འདས་གང་དེ་བྱོད་ལ་མི་འབྱུང་། །ལྷས་འདི་ཚོགས་པར་ཁྱུར་པ་
 ཅམ་ཞིག་སྟེ། །འཇིགས་མ་སོང་བ་ལྟོག་པར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། འདི་ནི་བྱ་མོ་ལ་
 མངོན་པར་བཤོད་པར་འདོད་ཅིང་བྱ་མོས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་
 བས་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་སྟེ་སྤྲིན་པའི་ངེས་པ་འདི་ག་ལས་ཡིན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 བྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅི་མངོན་སུམ་ཞིག་གས། འོན་ཏེ་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གང་། མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་
 སུམ་དུ་ཁྱུར་པ་ཉིད་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་
 དུ་འབྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་བྱོད་ལ་དངོས་པོར་འབྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་
 མེད་པས་ཁྱེ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་
 པོ་མེད་པ་མེད་ན་ཡང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་
 པ་ཉིད་ཉམས་པར་འབྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་

ཡིན་པའི་སྤྱིར་མ་བཟུང་བས། ཅི་ལྟར་མ་བཟུང་བ་དེའི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མེད་
 པར་རྟེན་སྤྱད་པོག་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་རྟེན་སྤྱད་པག་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟེན་
 སྤྱད་པག་པ་ལས་རབ་རྒྱ་བྱུང་པས་ཀྱང་དོན་སྦྱུང་བ་ཡིན་ན་འདི་ནི། རི་ཙམ་དབང་པོའི་
 སྦྱོང་ཡུལ་བས། རྟེན་སྤྱད་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་བཅད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྤྲོ་བ། །དེ་ནི་
 སྤྱང་གིའི་རྟེན་དང་འདྲ། །ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་འདི་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་འདི་བས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་
 ལ་སྤྱན་འབྱིན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་སྤྱད་འབྲངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱན་འབྱིན་
 པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་འཇིན་པའི་མཐོང་བ་སྤྲོ་ཤད་དང་སྤྱང་མ་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་མི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་
 མཐོང་པའི་དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་
 པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོའི། །ཡུལ་
 དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན། །གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཕུན་པ་མཐུག་པོ་འདི་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པ། །དེས་ན་རི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ས་
 ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་བོ་གང་དག་སྤྲོས་པ་དེ་དག་ནི་རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པའི་
 ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་
 འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་
 ཏེ་པོར་བྲུ་བ་ལྟའི་མིག་གི་ཤེས་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
 སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སྤྱད་བདག་
 ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་ནམ་
 པའི་རྟེན་མཚུངས་ལྷན་དང་ལྟན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཆོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་
 ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །མཚུངས་པ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟེན་

ནི་གནས་པའི་རྒྱལ། །ལུས་ནི་ལོག་པའོ། །དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་
 སྐར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའོ། །རྟེན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་མཚུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་
 པས་ཞེས་བྲད་པར་གྱི་ཆོག་བསྟུ་བའོ། །རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ལུས་ཡིན་པས་ན་དེའི་ལྟ་
 བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྐར་རོ། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་
 པས་ན་མ་ཏུབ་གྱི་རྟེན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི། དེའི་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་
 ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཏན་ཆོགས་སོ། །རྟེན་དེ་ནི་རི་སྤྱིད་སེམས་པ་
 འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བཤ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྟེན་
 ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ལོག་པར་ལྟ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྐར་བ་འདེབས་པའི་
 རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་བས་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་
 ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་
 དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ་གཅིག་ནི་
 འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཞན་ནི་འཇིག་རྟེན་གཞན་
 ལ་སྐར་བ་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་གཅིག་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
 གཞན་དཔེ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཆོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་
 དེ་ཆོ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གནས་སྐབས་དེར་ཡང་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་
 མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་
 བདག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་བསྟུབ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
 སྟམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བ་ཉིད་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་དག་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་བསྟུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
 མ་ཡིན་ཏེ་བསྟུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་དེ་དག་རི་ལྟར་ཡོད་མིན་
 དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉི་ག་ལས། །སྐྱེ་

དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་རང་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་
མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན། །འབྱུང་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་བདག་གིས་སྤྱིར་བཀག་
པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་
གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། །དངོས་
པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། །དབང་ལྷན་དང་
དུས་དང་རྒྱལ་དང་རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། །དེ་དག་ལས་གཞན་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པ་ན་རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་སྤྱར་བར་
བྱལ། །

འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་
ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་
རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཆོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་
ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གནས་སྐབས་འགར་
ཡང་མི་འདོད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་ལ་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ཚུགས་ལྷ་མ་མ་ལུས་
པ་བསལ་བར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། །རྟོག་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པར་བཀག་པར་དོན་དམ་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་མདོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱེད་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་
བ་འདི་ཅམ་མཚུངས་སོ་སྟམ་ན། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་སྤྱབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་རྟོག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པའི་དུས་སུ་བདག་ །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །བདག་
གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་གི་ཆོ་ན་བདག་མེད་
རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་པར་རུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་

བཞིན་ཏུ། འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག །ཞེས་བྱའི་
རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་
གཉིས་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་
ཕྱིར་སྒྲུབ་འདིས་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །གཉི་ག་
ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་སྐྱེ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གང་དམ་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་རབ་
ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་གྲུབ་དོན་དང་ཚད་སྤང་།

འདིར་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་སྐྱེ་མེད་
པ་ལས་མི་སྐྱེ་ན། འོ་ན་ངེ་ལྟར་སྐྱེ། བཤད་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་
འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་མེད་
པར་དེ་བདག་གས། གཞན་ནམ་གཉི་གའས། སྐྱེ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའམ་དམིགས་
པར་འབྱུར་བ་ཞིག་གོ། །གང་དག་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་
བར་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བདག་
ཏུ་གྱུར་པའམ། གཞན་དུ་གྱུར་པའམ། གཉི་གར་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་བས་དབང་ལྷན་
ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་བཤད་ཟིན་པའི་སྦྱོན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ལྟ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་
ག་ལས་སྐྱེ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་
བྱ་བ་སྟོས་སོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན།
འོ་ན་མ་སྐྱེས་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅི་ལྟར་བཟུང་། བཤད་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་

པ་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་རི་ལྟར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་
 སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ནི་
 འོ་ན་གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མཐུན་ན་སྤང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འོས་ཤེ་ན། བཤད་པ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་དེར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་
 རིག་པ་དང་བཟུང་བ་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་
 པ། གང་གི་སྒྲིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྟུག་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ། །ཡོད་པ་དེས་ན་
 ཡུལ་རྒྱལ་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར། །སྒྲིན་ཚོགས་ནི་ཆར་སྒྲིན་གྱི་ཚོགས་སོ། །གང་
 གི་ཕྱིར་སྒྲིན་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བའི་གཏི་མུག་སྟུག་པོ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
 མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྒྱལ་ལ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་
 བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བྱིས་པ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྒྱལ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་
 ནོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། གཏི་མུག་གིས་བཀའ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མི་མཐོང་བར་ནི་འགྱུར་ལ་རག་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་གཡམས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་བུར་
 གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྤང་རོ་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེའི་སྟོན་ས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་
 ཞིག་སྐྱེ་ཤད་ཟླ་གཉིས་དང་། །ཟླ་བའི་མདོངས་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་
 བྱེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རི་ལྟར་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་ཤད་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱལ་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པར་
 བྱེད་པ། དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་གཏི་མུག་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས། །འདུས་བྱས་ལྟ་
 ཞིག་སྐྱེ་ཚོགས་ལྟོ་སྟོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །འདི་ནི་མ་རིག་པའི་སྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་
 རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་

བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བ་
 དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས། གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བཞེན་ནས་ལས་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་
 པར་དེ། མི་འབྱུང་ཞེས་བྱུར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆག། ཁྲོ་བཟང་ཉི་མས་
 ལུན་པ་སྤྲུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་བཞིན། ལམས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་
 སྒོལ་བར་འགྱུར། ཤེས་རབ་ཅན་ནི་མ་རིག་པའི་སྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་
 བ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
 ཟད་ཀྱི། དེ་རྟོགས་པ་ལས་མ་རིག་པ་སྤངས་ཤིང་འདུ་བྱེད་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་ལེན་ཏེ།
 དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་སྒོལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །འདིར་སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་
 རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ན། འོ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཀུན་རྫོང་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་རྫོང་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ།
 གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན། ཁ་སྐྱད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་ངེ་བཞིན། དེ་
 དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། འདི་ལ་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་གྱུར་པ། སྐྱེ་ཤང་ལ་སོགས་དེ་
 དག་མ་སྐྱེས་པས། །རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟུང་བྱ་སྟེ། བྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་
 འབྲེལ་ལཱོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར། བྱེད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྐྱེ་ཤང་ལ་སོགས་པ་
 དག་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་གང་དག་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་
 མིག་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་བརྟུང་པར་བྱ་ལ། བྱིས་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་མ་

རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་མིག་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་
སོ། ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་འདི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དག་འདི་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་གཞན་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྐད་བཤད་པ་
ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའོ། ཞེས་ལུང་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྐྱོ་ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་
ཀྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་
སྒྲིབ་མིག་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་སྐད་དུ། ལུང་པོ་རང་བཞིན་དཔེན་ཞིང་སྟོང་
པ་ཉིད། བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་དཔེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། གང་སྟོང་དེ་ཡང་རང་བཞིན་
སྟོང་པ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པས་མིན། ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་
འབྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་གུར་ནས། ཤེས་པ་པོ་དང་འདྲ་བར་
རྟོགས་གུར་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་དེ་དག་སྟོང་ཅེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དེའི་
ཕྱིར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཀྱང་
རྫོབ་དུ་ཡང་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟར་པར་འདུག་ཅིག །

རེ་ཞིག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཆེར་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
པ། གལ་ཏེ་མི་ལམ་དྲི་ཟེའི་གྲོང་བྱིར་བཅས། སྤྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་
བརྟན་སོགས། སྤྱོ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་རིམ་དེར་
འབྱུར་དེ་མི་རིགས། འདེམ་ན། མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འདྲ་ཡང་མི་ལམ་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར། དེ་
བཞིན་དུ་དྲི་ཟེའི་གྲོང་བྱིར་ལ་ཡང་རོ། སྤྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་ལ་ཡང་རོ། གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་
སོགས་པའི་སྐྱས་ནི་བྲག་ཅ་དང་སྤུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོངས་སུ་བབྱུང་རོ། འདེམ་

ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་དག་མཐོང་གི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཉིད་ལ་བཟལ་ཞིང་བརྟག་པ་གྱིས་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ང་ལ་
 བཟལ་ཞིང་བརྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཏུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། མོ་གཤམ་བྱ་
 ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། མཐོང་བའི་ཡུལ་ཏུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་ན། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་
 སྐྱུས་འདི་མ་ངེས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་རུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་སྐང་ཏུ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱིས། འགྲོ་བ་དག་ནི་མི་འདྲར་བཤད། དེ་ཉིད་ཏུ་ནི་རྣམ་མ་བཞག ཁྲི་ལམ་
 གང་ལའང་དངོས་པོ་མེད། ལོག་པའི་སྒོ་ཅན་མངོན་པར་ཞེན། སྤི་ཟེའི་གྲོང་ཁྲིར་ཇི་ལྟར་
 སྐྱང་གུར་ཀྱང་། གྲོང་ཁྲིར་སྒྲོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། གྲོང་ཁྲིར་མིང་
 ཅམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག །དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས། ཁུ་
 ཡི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི། མཐོང་ཡང་སྤྲིག་ཁྱུ་ལ་ཁུ་མེད། དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པས་བཀྲས། ལྷུག་པ་མིན་པར་ལྷུག་པར་རྟོག ཁེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། ཇི་ལྟར་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། གཟུགས་བརྟན་སྐྱང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྩོན་པ་ཚོས་རྣམས་ཤེས་
 པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བཞིན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཇིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་
 བྱ་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་ལས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་
 འདི་བཅུད་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་དེ་འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྲུངས་ནས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས། སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་
 ཏུ་མེད་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཏུ་འང་། ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ། །ཉིད་
 གྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་ཏུ་མ་སྐྱེས། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྒྲོན་
 པས་ཚོས་རྣམས་ཀུན། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བའ་རང་བཞིན་གྱིས། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
 འདས་པ་གསུངས་གུར་པ། དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་
 ལུང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་བརྗོད་པ་ནི། ཚོས་གྱི་འཁོར་

ལོ་བསྐྱོར་བ་ན། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་ལྷ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཚོས་
 རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་སྐྱེས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་
 དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་
 ལྷ་ངན་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་
 བ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར། འདིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཡང་མ་བྱུང་བ་
 ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་ཕྱིས་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཡང་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་
 ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །གདོད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་
 སྟོས་པས་ནི་དེ་དག་ལྷ་ངན་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་གོང་རོལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚོས་
 དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གདོད་ཀྱི་
 སྐ་ནི་དང་པོའི་སྒྲའི་རྣམ་གངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྗོད་དོ་ཞེས་
 བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་སུ་ཚོས་རྣམས་ཁྱེད་ཀྱིས་
 བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་སུལ་དུ་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་སེལ་བས་བསྟོད་པ་ཡིན་ལོ། །རང་
 གི་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་བཀལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་
 དེ་དག་གིས་ཁས་སྐྱབས་པ། རུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་
 རབ་དུ་གཤམ་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན། །མོ་
 གཤམ་སུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་གདགས་པའི་རྟེན་ས་དང་། རྩ་
 དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། གཞུགས་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རུམ་པར་བརྟགས་པ་ནི་རྩུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ན། གང་

གི་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བརྟགས་པའི་རྟེན་རྒྱུ་ཅི་ཡང་
 མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བ་བསྐྱོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྟུང་ན།
 དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བརྟགས་པའི་རྟེན་རྒྱུ་བ་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་སྐད་དུ།
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར། རི་ལྟར་བྱམ་པ་ཡོད་མིན་ལྟར། དེ་བཞིན་རྒྱང་
 སོགས་མ་གཏོགས་པར། གཞུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞི་
 དུ། ས་རྒྱ་མེད་རྒྱང་རྣམས་ནི། རེ་རེ་རོ་མོ་ཉིད་དུ་མེད། གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་
 མེད། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ། གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད། གཅིག་
 མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན། སོ་སོ་རང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་འདུས་པ་སྐྱེ་བར་
 འཕྱར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། རི་ལྟར་རྟག་པ་ལས་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བར་མི་
 འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་སུ་མེད་པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རི་
 སྐད་དུ། དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ། མི་རྟག་པར་ནི་རི་ལྟར་འཕྱར། རྒྱ་འབྲས་མཚན་
 ཉིད་མི་མཐུན་པ། བྲམ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 དཔེར་ན་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ལོང་ལ་
 གཞུགས་བརྟན་བརྟགས་པ་ཙམ་དམིགས་པ་དང་། བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ཀ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་དུ་བརྟགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་གི་རྟེན་ཅན་ནགས་བརྟགས་
 པ་དང་། རི་ལྟར་མི་ལམ་ན་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལྷ་གྱ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་རིགས་ཏེ།
 རི་སྐད་དུ། རི་ལྟར་རྟོན་པས་སྤུལ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དྲི་ཟེའི་ཁོང་བྱིར་
 ལྟ་བུ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་
 འདི་བཀལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་འབྲུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ།

འདིར་སྐྱེས་པ། གལ་ཏེ་བྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་
སྐྱེ་བ་སྟོགས་གཉི་གར་ཡང་བཀག་ནས། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་ས་པོན་ལ་སོགས་
པ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཅི་ལྟར་ངེས་པར་
བྱ། དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ལྷན་གྱི། རྒྱ་ལ་སོགས་དང་
བདག་གཞན་གཉི་ག་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་སྤྱིར་བརྟེན་
ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གང་གི་སྤྱིར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དབང་ལྷན་དང་། ཏུས་དང་། རུལ་
དང་། རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་བྱ་དང་། སྤྱིད་མེད་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མ་
ཡིན་ཁིང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྲུང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བཅད་
པའི་དོན་ཏུ་བརྟེན་ཏོ། །རི་སྐྱད་ཏུ། བཙམ་ལུན་འདས་གྱི་དེ་ལ་ཆོས་གྱི་བརྟེན་མི་འདི་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྲུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་
པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ། འདི་
ཡོད་པས་ན་འདི་འབྲུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་ཏུ་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་
སྐྱེ་དཔེར། །མར་མེ་འབྲུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཙོས་ལས་
ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་
འབྲུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་རོ། །དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་
བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་ནོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷན་མ་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་
གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་བཤད་པ་ན། རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་
འདི་དག་མི་སྲིད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་

རྟག་པ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་གཞན་དག་གྱང་
མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྟག་ནས་རབ་
འབྱུང་བས། རྟག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ལུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་
ཡིས་ནི། ལྟ་རན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་བརྟག་ནས་
འདི་འབྱུང་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འཛོལ་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་རྟག་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་འདིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལྟ་བ་རན་པའི་དྲ་
བ་མཐའ་དག་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་རྟག་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་རྟག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྣམ་
པར་འཛོག་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་ཁས་མི་སྲུངས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ།
དེ་དང་དེ་བརྟག་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་རོ་བོར་དེ་མ་སྟེས། །རང་གི་རོ་བོར་མ་སྟེས་
གང་། །དེས་ནི་སྟེས་ཞེས་ཇི་སྐད་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ། རྟག་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྣུ་བཅས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་
ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ལྟེ་ལས་གྱང་། གང་ཞིག་རྟག་ལས་
སྟེས་པ་དེ་མ་སྟེས། །དེ་ལ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟག་ལ་རག་ལས་གང་དེ་
སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་
གི་ཆེ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་མ་སྲུངས་པ་དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་
པ་རྣམས་གང་ཞིག་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་
ཡི་ཆེ་སྟེ་བའང་རོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའམ། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་
ག་དང་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐུར་ཁིང་། །སྟེས་ཟིན་པ་གནས་པས་རྟག་པ་
དང་། །འཛིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་བྱང་བ་སྲིད་པ་ཞིག་ན། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །བཤད་པ། རྟག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འབྱུར་བ་
སྟེ། །དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབུང་ཟིན། །དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་

འབྱུང་དཔེར། །བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། །གང་གི་ཕྱིར་རི་སྐད་བཤད་
 པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་སྲིད་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མཛོན་རྟེན་མཛད་པར་གྱུར་པས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དག་གི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྟུལ་ཅིམ་ཡང་མི་དམིགས་
 ཤིང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཤོམས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
 དག་ལས་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་སྒྲན་བསྐྱས་པས་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་རྟོག་
 པ་ལོག་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་བུར་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་
 གཞན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་རྟེན་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
 ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་
 འགྱུར་བ་གང་ཡིན་དེ། །རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །གང་
 གི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་བཅིངས་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །རི་
 སྐད་རྟུ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟོག་
 པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འཇོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས་དབུད་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་
 ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་
 པར་དབུད་པ་ཤིན་རྟེན་ཆེར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོད་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་
 གྱིས་མཐོན་པར་འདོད་པས་མ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་
 མཛད་པ་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་

ཞེས་སྒྲེ་བོ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོལ་བ་ཇི་
 ལྟར་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་
 ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་ཚྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་
 འབྲས་བུར་ཅི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ནི་
 ཚྱོད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉིད་བར་བསྟན་པ་ན་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱུད་བས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐེན་མི་འཇུགས་
 ཤིང་། རྒྱང་བ་ཉེ་བ་ན་ཐུན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་འཇིག་པར་འཕྱར་བ་དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་
 ལ་སྒྲོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། གཞན་
 གཞུང་འཇིག་པར་འཕྱར་ན་ཉེས་པ་མེད། རི་རྒྱུད་དུ། ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་
 ཀྱིས། ཚྱོད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱུང་ཤིང་ལྟར། འདི་ཡིས་
 བས་ཀྱི་ཁྱོལ་བ་སྟེག ཅེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚྱོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
 ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལྟར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ཆེ་མེད་པར་གཞན་གྱི་སྟོགས་སྒྲོན་དང་ལྷན་
 བ་ལ་སྤང་ཁིང་། རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་རང་གི་སྟོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འཕྱར་
 བས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཉིད་མི་སྲིད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར། རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་
 དང་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཕྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལོག་
 བས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འཕྱར་གྱི་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོས་འདི་ཚྱོད་པའི་
 ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྣམ་བསལ་ཏེ། རྣམ་
 དཔྱེད་པ་ན་ལྟར་དུ་གྲོལ་བར་འཕྱར། རི་རྒྱུད་དུ། ཚྱོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། དེ་
 དག་ལ་ནི་སྟོགས་མེད་དོ། །གང་རྣམས་ལ་ནི་སྟོགས་མེད་པ། དེ་ལ་གཞན་སྟོགས་ག་
 ལ་ཡོད། ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་སྟོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། གཞན་
 སྟོགས་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན། ལྷ་རན་འདས་པར་མི་འགོ་སྟེ། གཉིས་སྦྱོད་ཞེ་བར་ཡོང་མི་
 འཕྱར། ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་
 ཅིང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད། འང་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པས་ལོག་པ་

སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་འདུག་པའི་ལྷ་ལ་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དབུ་མ་བདག་འགོག

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་ར་ལྷ་ར་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ནས་དེའི་
འོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཉོན་མོངས་སྟོན་ཆམས་མ་
ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། ལྷ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གུར་ཅིང་། བདག་ནི་འདི་ཡི་
ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཁྱེད་ཀྱི་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ནི་ང་དང་ངའི་སྟུང་པ་དེ་ལྷ་བུའི་ཆམ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་ནོ། ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱུང་བས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། ཁྱེད་དག་གྲང་གང་
དག་གཅིག་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཆམས་དང་སྟོན་ཆམས་སོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆམས་
ནི་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཆམས་སོ། སྟོན་ཆམས་ནི་སྟེ་བ་དང་ག་བ་དང་ན་བ་དང་
འཆི་བ་དང་ལྷ་དང་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། ཁྱེད་དག་ནི་མ་ལུས་པར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་
བ་ལས་བྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མདོ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་
ཅན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཅན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་ཀྱན་འབྱུང་བ་ཅན་དག་
གོ་ཞེས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་མ་སྤངས་
པ་ཆམས་ལ་འདུ་བྱེད་མདོན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། མ་ལུས་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་དམིགས་
པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེད་
ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱིར་བར་འདྲོད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་
བ་ཁོ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་གིས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྩྭ་བ་
ལས་སྤྱིར་བར་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཁོ་ན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། ཁྱེད་
བཀག་པ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཡང་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟོན་མ་
ལུས་པ་ལྟོག་པས་ན་བདག་ཆམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་ཐར་པ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེའི་

ཕྱིར་གང་ཞིག་འཛིན་ཆོག་ལ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པར་ལྟར་པ་བདག་ཅས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་
ཅས་ན་ལ་འབྱོར་པ་དེ་སོགས་མར་བདག་ཁོ་ན་ན་མ་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་དོ། །

གཞན་སྒྲིལ་བཏགས་པའི་བདག་དག་པ།

འཛིན་ཆོག་ལ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན།
དེ་ལ་རེ་ཞིག་ །ཟེ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་ །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་ལྷ་སྒྲིགས་
ནམས་ཀྱིས་བཏགས། །དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བཞེན་ནས། །ལྷ་སྒྲིགས་ཅན་ནམས་
ལུགས་ནི་ཐ་དད་འབྱུང། །དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་དག་ནི། རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་པར་
འབྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་ནམ་འབྱུར་ཁིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་
ནམ་པར་འབྱུར་བ་སྟེ། །སྒྲིས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་འབྱུར་མིན། །ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་
དོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །གནས་སྐབས་གང་ཞིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱེད་ཅི་
ན། །སྒྲིས་བྱའི་འདོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ལོ། །གང་གི་ཆོ་སྒྲིས་བྱ་ལ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྒྲིས་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲིས་བྱའི་འདོད་པ་ཡོངས་
སྟེ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་སྒྲིས་བྱ་སྟོར་ཁིང་དེ་ནས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་འབྲིན་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་
ལས་བཅུ་དྲུག་པོའི་ཆོག་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟ་ནི། །ལྷ་ལས་ཉེ་སྒྲུབ་
སོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྷ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་པར་
འབྱུར་མིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
ལྟར་ནམ་པར་འབྱུར་བ་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་
པ་ཡང་ཡིན་ལ་ནམ་པར་འབྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་
རང་བཞིན་ནམ་འབྱུར་ཁིང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་རང་གི་
ནམ་པར་འབྱུར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། །རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནམ་པར་
འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་ནམ་པར་འབྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ།

དེའི་ཕྱིར་བརྟུན་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུལ་སོ། །ནིའི་སྒྲུ་ནི་རྣམ་པར་
འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ལོ། །སྒྲེས་བྱ་ནི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་ནི། སྒྲེས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་
འགྱུར་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲེས་
པས་འདོད་པ་སྒྲེས་པའི་སྒྲེས་བྱ་ཉི་ཤེས་ཟ་བ་པོར་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྩ་
བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོའི་དབང་པོ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་
བའི་ཡུལ་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྒྲོས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྒྲོས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་
དོན་ལ་སྒྲེས་བྱ་སེམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲེས་བྱ་སེམས་པ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བདག་ཡུལ་དག་ཉི་ཤེས་ཡོངས་སྟོན་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་
ཡུལ་ཉི་ཤེས་ཡོངས་སྟོན་ཅིང་། གང་གི་ཆོ་ཆགས་པ་རྒྱུད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེས་བྱ་ཡུལ་དག་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བསྟོམས་ཤིང་ལྟའི་ཤེས་པ་
ཡང་དག་པར་བྲངས་པས་ལྟའི་མིག་གི་སྟོ་ནས་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བལྟས་
པ་དང་དེ་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ལྟར་ངོ་ཆོ་བར་གྱུར་པས་བདག་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་བྲལ་བར་
འགྱུར་ངོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བརྒྲུག་པའི་
སྟོ་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཞི་བའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲེས་བྱ་ཉག་
གཅིག་གནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁར་ཟེན་ཀྱང་ཁ་
བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་རྒྱ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་
བྱ་ལོ། །རང་བཞིན་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་
བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། བདག་ནི་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་ལས་ཅན་ཉིད་རྒྱ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་
བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཉི་ཤེས་ཡོངས་སྟོན་པ་པོ་ཉིད་ནི་རི་སྐད་སྒྲུལ་
པའི་རྩལ་གྱིས་བསྟན་ཟེན་པ་ཉིད་དོ། །རྩལ་དང་ལུན་པ་དང་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲེས་བྱའི་བྱུང་པར་དག་གོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་

བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ལ་ཞེས་གང་སྤྲུལ་ན། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་དག་གཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ་གང་
 དག་གཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྩལ་དང་ལྷན་པ་དང་སྦྱིང་སྦྱོབས་གསུམ་ནི་ཡོན་
 ཏན་གསུམ་སོ། །དེ་ལ་རྩལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ལྷན་པ་ནི་
 ལྷུ་བ་དང་གཡོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྦྱིང་སྦྱོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་
 བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐལ་བ་དང་གཏི་ལྷན་ཅས་བྱ་བ་ནི་འདི་
 དག་ཁོ་ནའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འདི་དག་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་
 ཡོན་ཏན་དག་གཙོ་བོར་གྱུར་ཞིང་རབ་ཏུ་ཞ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །རང་བཞིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་སློབ་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཆེན་པོ་ལས་ནི་ར་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱིང་སྦྱོབས་ཅན་དང་། ལྷན་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་
 ར་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རྩོད་དང་རེག་པ་དག་གོ། །དེ་
 ཙམ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་
 བ་དག་གོ། །སྦྱིང་སྦྱོབས་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་བོ་དག་དང་། ལག་
 པ་དང་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་དང་། རྩ་དང་། རྩེ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་གཉི་གཉི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དེ་ལྟར་
 བ་བརྩུ་གཅིག་གོ། །ལྷན་པ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ནི་ར་རྒྱལ་གཉི་གཉི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་
 ལ་ཆེན་པོ་དང་ར་རྒྱལ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་
 ཞིང་། དབང་པོ་བརྩུ་དང་ཡིད་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་
 ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུང་
 ལུགས་སོ། །ཇི་ལྟར་གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། དེའི་དབྱེ་
 བ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བཞེན་ནས་སྦྱེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ།

འདི་ཉུ་ཉེ་བྱེ་བྱས་པ་རྣམས་ནི། སློ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་དང་། འདྲོད་པ་
 དང་། རྣང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་བྱ་བའི་ཤུགས་
 ཉི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་སྟེན་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སློ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པའོ། །བདེ་བ་ནི་
 འདྲོད་པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བའོ། །རྒྱག་བསྐལ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །འདྲོད་པ་ནི་
 འདྲོད་པར་འཇུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་འཆའ་བའོ། །རྣང་བ་ནི་མི་འདྲོད་པའི་ཡུལ་ལ་
 རྒྱབ་ཀྱིས་སྦྱགས་པ་ཉིད་དོ། །འབད་པ་ནི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཐུག་པར་
 སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་ཉིད་དོ། །གང་ལས་མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་འབྱུབ་
 པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་
 རྒྱར་ལྟར་པ་ཉིད་ནི་འདུ་བྱ་བའི་ཤུགས་སོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་དག་རི་སྤྱིད་
 ཏུ་བདག་ལ་འདུ་ཤིང་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་དེ་དག་གིས་རྒྱར་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་
 ལས་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་འཇུར་ལ། གང་གི་ཆོ་སྦྱེས་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་པས་སློ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་གཙོད་པ་དེའི་ཆོ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་བར་འཇུར་རོ། །བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་
 དང་། ཟ་བ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་
 ཡང་སྟོལ། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་བསྐྱམས་པ་དང་བརྒྱུད་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་
 ལེན་རྟོ། །རིག་བྱེད་ཏུ་སྟེན་བ་དག་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ལྟས་ཐ་དད་
 པས་གཅིག་ལྷན་ཆོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བདག་
 གི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྦྱེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་པན་ཚུན་
 ཐ་དད་པར་འཇུར་རོ། །

སུ་སྦྱེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་གང་ཞིག་སྟེས་པ་དེ་ནི། མོ་
 གཤམ་བུ་ལྟར་སྟེ་བ་དང་བལ་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ལྟར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཁིང་། །འདི་
 ནི་རང་འཛིན་རྟེན་ཏུ་འདང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདྲོད། །རང་
 ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རི་སྐྱད་སྟེས་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །འདི་ནི་དང་འཛིན་པའི་
ཡུལ་དུ་ཡང་མི་བྱུང་སྟེ། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
ཉིད་དང་། དང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་
དུ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡོད་པ་ཉིད་
དང་དང་འཛིན་པའི་རྟེན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་། གང་ཕྱིར་བསྟན་
བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱད། །ཐུ་སྟེགས་རྒྱམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ། །རང་
གྲགས་མ་སྐྱེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གནོད་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་བྱད་ཀུན་གྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་
ལ་གྲངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས་ནི་བདག་གི་བྱད་པར་རྟག་པ་དང་། བྱད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཟ་བ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བདག་རྟག་
པ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས་བྱ་བ་མེད་པའི་བར་དུ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་
ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་བྱད་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པའི་གཞུང་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །སྟོགས་འདིས་ནི་བདག་དུ་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་
དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་དཔེས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གསལ་བར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་
པོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་བདག་མ་བཟུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་སོ་སོར་གྲུབ་པར་བཟུང་
བར་འཇུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་
དེ། སྤང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཇི་སྐད་དུ། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་
ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །བཟུང་ཡོད་
རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད། །ཅིས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྒྱམས་ལས་
གཞན། །སྤང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འཇུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་

པའི་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་
 ངར་འཇིན་སྒོ་ཡི་བརྟེན་ཏུ་ཡང་། །མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པ་འང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། །གང་
 དག་བདག་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཇིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བྱང་པར་
 ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་འདི་སྤང་
 སོ་ལས་ཐ་དད་པར་ངར་འཇིན་པའི་རྟེན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་གང་དག་ད་ལྟ་ཉིད་
 པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱང་པར་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤར་
 སོམས་པའི་དབང་གིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཇིན་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།
 དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་ཅིག་དག་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོམས་པར་
 བྱས་པ་ལས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ལ་སྤར་སོམས་པ་མེད་པ་དེ་
 དག་ལ་ཡང་འདིར་ངར་འཇིན་པ་འཇུག་པ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་དག་ཏུ་ད་འགྲོར་
 བསྐལ་མང་སྐྱེས་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཉིད་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་འཇིན་དེ་དག་
 ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །དེས་ན་སྤང་སོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། །ཞེས་ཅན་
 གང་དག་བསྐལ་པ་གངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ད་ཏུ་ཡང་དུ་ད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལས་བསྐྱོག་
 པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་དམིགས་སོ། །ཀྱང་གི་
 རྒྱས་ནི་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤང་པའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་
 དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ངར་འཇིན་པ་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་
 བདག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངར་འཇིན་པའི་རྟེན་ཏུ་ཞེན་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་སྤང་སོ་ལས་
 ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ། །

རང་སྤེས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ།

འདིར་རང་གི་སྤེ་པ་དག་ན་རེ། སྤང་སོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། །བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་སོ་ཁོ་ན་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་རིགས་
 པས་སྤང་སོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤང་སོ་དག་ལས་གཞན་པའི་

བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་སྟོང་གི་ཁོ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སྤང་སྟོང་མཁོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚྭ་གསུམ་འདི་ནི་
 རང་གི་སྡེ་པ་འབགས་པ་མང་སྟེ་བཀྲུར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་། ཁ་
 ཅིག་བདག་ལྟའི་ཉེན་རྒྱ་སྤང་སྟོང་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །ཁ་
 ཅིག་དག་ནི་གཞུགས་དང་ཚུར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་སྤང་སྟོང་ལྷ་ཆར་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པར་འདོད་ཅིང་བདག་རྒྱ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་དེ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ། ཇི་སྐད་རྒྱ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་དག་སྒྲོང་དག་དག་སྒྲོང་རམ་བམ་ཟེ་གང་སྲུ་དག་ཅིག་བདག་གི་སྒྲུ་རྒྱ་ཡང་དག་
 པར་རྒྱས་སྲུ་ལྟ་བ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་སྟོང་སྟོང་གི་ཁོ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་
 རྒྱས་སྲུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་བྱེད་ཅག་གི་ལྟ་བ་འདི་
 ནི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི། བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྒྲུང་རྒྱ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་
 པའི་ལྟ་བ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ། །གཞན་དག་ནི་སེམས་
 ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སྲུ་ཞིག་
 མགོན་རྒྱ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱུང་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་ཚོགས་སྲུ་བཅད་པ་ལས་སེམས་ཉིད་ལ་བདག་གི་སྒྲུ་གསུངས་སོ། །འདི་གང་
 ལས་ཤེ་ན། སྤང་སྟོང་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་དག་ལས་
 ཀྱང་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་
 ཐུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འབྲེན། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་འཛིན་པའི་གཞི་
 སེམས་ལ་བདག་ཅེས་གདགས་སོ་ཞེསོ། །འདི་ལ་ལན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྤང་སྟོང་
 བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་གྱང་མང་པོར་འགྱུར། །བདག་ནི་རྒྱས་སྲུ་
 འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ། །རྒྱས་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་སྤང་སྟོང་རྣམས་
 བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚྭ་གསུམ་གང་གི་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་སྤང་སྟོང་རྣམས་མང་བའི་

མིར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་
 ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྦྱོར་བ་དང་འགག་པ་མང་བའི་མིར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རི་
 ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་རུ་སྒྲིབ་བཞིན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པ་འདི་ལྷང་པོ་དང་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་བདག་རུ་སྦྱོར་བ་ལ་བཞིན་པར་བྱ་ཞིང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་གཞན་
 ཡང་འདི་ལ་འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྒྲིགས་གཉི་ག་ལ་ཡང་བཞིན་པར་བྱའོ། །འཇིག་
 རྟེན་སྦྱོར་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷང་ལས་ན། བདག་ནི་མང་བ་དག་
 རུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ལྷང་པོ་ཉིད་རུ་
 བཞིན་པའི་མིར་དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་རུ་བསྟན་པའི་མིར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ན་དགེ་སློང་དག་ལྟ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་ཅམ་ཐ་སྟངས་ཅམ་བཏགས་པ་ཅམ་
 སྟེ། གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་རྒྱས་དང་མ་འོངས་པའི་རྒྱས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རུ། རི་ལྟར་ཡན་ལག་
 ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་བཞིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལྷང་པོ་རྣམས་བརྟེན་
 རས། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ན་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ནོ། །དེའི་མིར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་མིར་ན་ལྷང་པོ་རྣམས་བདག་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་མིར་ན། རྩོན་
 པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་རུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་མིར་
 འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཀྱན་རུ་འབྱུང་བ་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་བའམ་རྩོན་པོ་དང་སེར་པོ་
 ལ་སོགས་པ་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་མིག་གིས་ཤེས་པ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པའི་
 འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤང་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལྷ་ངན་འདས་ཆེ་ངེས་
 པར་བདག་ཆད་འགྱུར། ལྷ་ངན་འདས་རྩོན་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི། སྦྱོ་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་
 པས་དེ་འབྲས་མེད། །གཞན་གྱིས་བསགས་ལས་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བདག་

ཕུང་པོ་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་ཕུང་པོ་ལྷ་ཆར་ཡང་རྒྱན་ཆད་
 བས་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆད་པའི་མཐར་འཛིན་པས་མཐར་ལྷ་བར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་གི་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་འཇིག་
 རྒྱུ་ལ་ལྷ་བས་བདག་ཉིད་ཏུ་གང་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་འཛིན་
 བས་མཐར་འཛིན་པར་ལྷ་བར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་ཏུས་སུ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་སླང་བར་མི་བྱ་སྟེ། མཐར་འཛིན་པར་
 ལྷ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ཕུང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་
 ཡིན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་ཏུ་རི་ལྷར་ཕུང་པོ་
 རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བདག་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཅན་
 ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་ལྷར་བའི་
 ཏུས་འདི་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དེའི་ཆོ་དེའི་ཏུས་ན་ང་རྒྱལ་
 པོ་ང་ལས་ཏུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
 ཆོ་བདག་ཀྱང་ཏུས་ལྷར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་གཞན་ཉིད་སྐྱེ་བར་ཁས་སླངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་དག་འབྱུང་དང་
 འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་སླང་པའི་རི་ལྷ་བྱུང། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་
 བས་དེའི་འབྲས་བྱ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་གང་གིས་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་
 པ་ཉིད་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་ལས་ལ་ཡང་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པས་
 ལས་རྣམས་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་མས་
 བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོང་ན། དེའི་ཆོ་གཞན་
 གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་
 བསགས་པའི་ལས་གཞན་གྱིས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཆུད་བློས་པ་དང་མ་

བྱས་པ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱ་
ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཁིང་། །དེར་མ་
ཤི་བར་སྦྱི་བར་འགྱུར། །ཆད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་
རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྦྱོང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །

འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་སྤང་ཅིག་སྤྱི་དག་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་། རྒྱུད་འདི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །བརྗོད་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྟོན་མེད་དེ། །སྤར་རྣམ་དཔུང་ཆོ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་བཤད་
ཟིན། །བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་
མི་གཞན་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་རྟག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་མཛུགས་
ཉིད་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ཅིག་དུ་གཏོགས་པ་ཉིད་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་ལྟག་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་
ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་
རིགས། །ཇི་སྤང་དུ་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་སྤང་པོ་རྣམས་དང་
སེམས་བདག་དུ་མི་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདི་ལས་ཀྱང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་
མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་མི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྩམས་བཞིན་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མི་
རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་
པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དག་ནི་བརྟ་
སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྤང་དུ་མ་བསྟན་

པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་། དགེ་སྲོང་ཞིག་གལ་ཏེ་
 འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིན་ན། ཤར་གྱི་རི་བོའི་ཕྱེ་པའི་གཞུང་ལས། འཇིག་
 རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་
 མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་
 རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་
 པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
 བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་མི་འགྲོགས་པ་ཉིད་ཏུ་
 བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་ཆར་བཙུང་པར་བྱའོ། །དེའི་
 རྩིས་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྲུལ་སྤྱང་པོ་རྣམས་འཛིན་ན། དེའི་ཆེ་སྤྱང་པོ་རྣམས་སྟེ་བ་
 དང་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་རྩིས་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅས་བྱ་བར་ཡང་
 ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རྩལ་ཏུ་སྤྱང་པོ་རྣམས་མེད་པས་
 འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་སན་ཆད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་བསྟན་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་རྩིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པའི་རྩིས་སྤྱང་པོ་
 རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་པོ་ལྟར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། དེ་ཆོ་ངེས་པར་དངོས་
 རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་སྤང་སྟོ་རྒྱལ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལེས་བདག་ཡིན་ན། གང་གི་ཆོ་
 ལྷན་པོ་ལྟར་པ་འདིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལེས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་
 ཞེས་བདག་མེད་པའི་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་ལྟར་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་སྤང་སྟོ་མེད་
 པར་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་སྤྱི་ཁྱེད་སྤང་སྟོ་རྒྱལ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལེས་བདག་མ་ཡིན་ལོ། ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆོ་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་
 བའི་རྒྱལ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལེས་བདག་གི་སྤྱི་ཁྱེད་པོ་ལྟར་པ་མཐོང་བདག་གཞན་མི་ཤིད་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་སྤང་སྟོ་རྒྱལ་སྐྱེ་
 ལོ་ལྟར་པ་གང་གི་ཆོ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བརྟགས་

པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་
 ལྷ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བལ་བ་འདུ་བྱེད་ཅམ་མཐོང་བ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་
 མེད་པར་མཐོང་བར་བལ་བར་མི་འཕྱུར་རོ་སྟམ་ན། བཛོད་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་བདག་སྤོང་
 བ་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་མུང་པོ་བདག་མི་འཕྱུར། །གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་
 པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་བལ་བར་འཕྱུར་བས་འཇིགས་ནས། བདག་གི་སྐྱས་བུ་བདག་
 རྟག་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞིང་མུང་པོ་རྣམས་སམ་སེམས་བདག་རུ་མི་འདོད་ན། དེ་
 ལྷ་ན་ནི་འོ་ན་སྟོགས་ཉམས་པར་འཕྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྷ་ལུའི་ཡུལ་ལ་འདི་འཇུག་
 པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་མེད་དོ་སྟམ་ན། འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་
 བློ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཡིན་ལ་གཞན་རུ་ནི་མུང་པོ་རྣམས་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་
 དགུར་སྦྱོད་པ་རིགས་པ་མེད་པར་འདི་ཀོ་ག་ལས་རྟེན་པ་ཡིན། མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 མུང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་འཇུག་པ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྐྱེས་བུ་པོ་
 རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ན་གཞན་རུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་
 རུ་མུང་པོ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་འདིར་ཡང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་
 ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡི། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་
 མི་འཕྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྟེ་འཕྱུར་
 དེ་ཡི་ངོ་པོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཟེའུ་འབྱུང་ལ་ཁུ་བྱག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་བེ་འབྱུའི་
 མངར་པོ་ཉིད་མ་ཐུངས་པར་སྤྱས་ཀྱང་དེའི་མངར་པོ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཁུ་
 བྱག་མེད་ཅེས་ཏེ་རོ་ཐུངས་བཞིན་རུ་ཡང་མངར་བ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེར་
 གཏོགས་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རུ་འདིར་ཡང་གལ་
 ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་བདག་དང་བལ་བ་དེ་
 ལྷར་མཐོང་ན། དེའི་ཆོ་དེའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་
 འཕྱུར། ཡང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་པོ་དམིགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་

པའི་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ན་ཡང་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་ན་དེ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་དེ་ཡུལ་དག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་འགའ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་སུ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་པའི་ཡུལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་སྒྲུག་བསུལ་བར་དོགས་པས་མི་འདྲོད་པའི་ཡུལ་དང་མཉམ་པ་སྤྱོད་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྲེབ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རང་གི་རོ་བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲུབ་སུ་བསམས་པའོ། །

ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།

ཅི་སྟེ་ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ཆོད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གའི་ཆོད་མས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ལྟར་གིས་གྱང་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་ཏུ། དགེ་སྤྱོད་དག་དགེ་སྤྱོད་རམ་བམ་ཟེ་གང་སུ་དག་གཅིག་བདག་གོ་སྒྲུབ་སུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ་སྒྲུབ་ན། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་བདག་འདྲོད་ན། །དེ་ནི་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འཇོག་སྟེ། གཞུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །མདོ་འདིས་ནི་གང་ལས་ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཅེས་བྱ་བར་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བ་ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲེགས་ཅན་ཀྱི་གཞུང་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་བདག་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་

དེ་ལྟར་ག་ལས་ངེས་ཤིན། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་
 ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདྲ་ཤིས་
 ཀྱང་། ཁ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤིས་ཀྱང་། མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་
 དེ་ཡི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། འདི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་
 པའི་ཕུང་པོ་ལྡ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་བདག་གོ་སྟུང་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞེས་
 བྱ་བའི་མདོ་འདི་ལས་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་བཀག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། གང་
 ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ལས་ནི་བརྟེན་
 རས་གདགས་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཕུང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་བཀག་གོ་
 ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་
 གི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མ་དམིགས་ན་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ཐལ་བར་འཐད་པ་ཉིད་དོ། གང་
 གི་ཕྱིར་མདོ་གཞན་ལས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་མདོར་བསྟན་ཕུང་པོ་
 བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། གཞན་ཡང་མདོ་སྟེ་བསྟན་པ་འདི་ནི་སྐབ་པའི་ཚུལ་དུ་ངེས་
 ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟར། ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཆོ་ཕུང་རྣམས་ཀྱི། ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་
 མིན། འདེམ་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་
 ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་ནགས་སུ་ཐལ་བར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་ངོ་བོ་
 ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཉིད་བདག་དུ་འཕྱུར་རོ། འདི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་
 ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན། འདི་
 མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རི་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་
 བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་དག་ཡང་ཡིན། ལེགས་དང་ངན་པ་བྱས་
 པ་ལ། བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་དཔང་
 པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། ཁལ་ལས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་

པར་འབྱུར། ཁྱེད་ཀྱི་པ་འདི་ལས་འདུལ་བར་གསུངས་ནས། ཚྲིགས་པ་ཅམ་པོ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཚྲིགས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། ཅི་སྟེ་ཚྲིགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དང་ཏུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ནི་ཚྲིགས་པ་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འབྱུར་རོ། དེའི་
ཕྱིར་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བ་དང་དཔང་པོ་ཉིད་རིགས་པར་འབྱུར་རོ་སྟམ་ན། འདི་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚྲིགས་གནས་ནམས། ཤིང་རྩ་ཉིད་འབྱུར་ཤིང་
རྩ་དང་བདག་མཚུངས། མདོ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། བྱོད་ནི་ལྟ་
བར་གྱུར་པ་ཡིན། འདུ་བྱེད་ལྷུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། ཇི་
ལྟར་ཡན་ལག་ཚྲིགས་ནམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩ་བརྩོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ལྷུང་
པོ་ནམས་བརྟེན་ནས། ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་ལོ། ཁྱེད་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་
ན། མདོ་ལས་ལྷུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། དེ་ཕྱིར་ལྷུང་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་
མ་ཡིན། ཀྱང་ཞེས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བཏགས་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཉི་ཤེས་ལེན་པའི་
ཡན་ལག་ཚྲིགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་
བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཅམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ལྷུང་པོ་རྒྱུར་བྱས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ལྷུང་
པོ་ཚྲིགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། ལྷུང་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ཉིད་
དོ་ཞེན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ཚྲིགས་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀྲལ་ཞིང་བརྟེན་པ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚྲིགས་པ་ཅམ་ཉིད་ནི་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་
ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཆོ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྟན་
པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཤིང་རྩའི་མིང་རྟེན་པར་འབྱུར་རོ། དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་ལ་སོགས་

པ་རྒྱལ་གྱི་བཀོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེན། དབྱིབས་ཤེན་དེ་གཟུགས་ཙན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། བྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་
 འཇུར་གྱི། ཁེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འཇུར་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་
 ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། གཟུགས་ཙན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམ་
 པའོ། གཞན་ཡང་། ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
 དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འཇུར། འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེན་པོ་སྟེ་
 བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་བླངས་པ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་ལས་སོ། འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལྟ་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་བདག་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་
 འཇུར་ན། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་བྱས་པའི་གཟུགས་དག་
 དང་བྱམ་པ་དང་རྩ་མཐུན་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་
 སྐད་དུ། བྱད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འཇུར། ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་བླང་བའི་རིམ་པ་ཀུན། བྱམ་སྒྲུམ་
 སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་དུ། མ་ལུས་པར་ནི་རྒྱལ་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་སོ། འདིར་
 ཇི་ལྟར་མེ་དང་བྱད་ཤིང་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་དག་ལ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་
 འཇུར་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཉེ་བར་ལེན་
 པ་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ།
 བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྟུམ་སྟོ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད། དེ་
 ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་ན་རྒྱ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་འདོད་པར་
 མི་བྱའོ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། ལས་དང་བྱེད་པོ་
 བསལ་ཕྱིར་རོ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། དངོས་པོ་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། འདིར་དངོས་པོ་ལ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན་ཉེ་བར་ལེན་

པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 པས། རང་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་སྒྲང་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉེ་བར་འཛིག་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འཛིན་ནི་གྱི་ཏ་དང་ལྷ་ཏ་ནི་པལ་ཆེར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ས་ལས་ལ་
 ལྷ་ཏ་འཛིན་ཆེན་བྱས་ནས་ཉེ་བར་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་
 ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྤྱ་གདགས་པར་བྱ་ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱེད་
 པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་སྒྲང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གདགས་པར་
 བྱ་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་སྒྲང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། དེ་ལྟར་
 ལེན་པས་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་
 མིན། །མེད་པ་ཉིད་དུ་འད་དེ་མ་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་
 མེད་པ་ན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་
 མ་དམིགས་གྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་
 བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་ལྟར་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་
 བ་ཐ་སྐྱད་གྱི་ཡན་ལག་དུ་ལྟར་པ་ཡང་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་
 འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་རྒྱ་མཉམ། །རྒྱང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་
 མཁའ་ཞེས་བྱ་བ། །ཁམས་དུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རིག་པ་ཡི། །རྟེན་དུག་དག་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཉེར་བསྟན་ཁིང་། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཆོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་ནས། །ངེས་
 གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་། །དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཆོགས་པ་ཅུ་མ་ཉིད་དེ། །དེ་ཕྱིར་
 དར་འཛིན་སྒོ་དེ་རྣམས་ལ་མིན། །མདོ་སྤེལ་ས། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་དེ་ནི་
 ཁམས་དུག་དང་། །རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། །ཡིད་གྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙོ་བརྟེན་དོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁམས་དུག་ནི་ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་རྣམ་མཁའ་སྟེ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དུ་བཏགས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་

རེག་པའི་རྟེན་རྒྱུ་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་སྒྲེམ་ཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་
 སྒྲེམ་ཆེད་ཀྱི་བར་རུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་
 རྒྱ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ནི། གཞུགས་དང་སྒྲུ་དང་བྱི་དང་རྩོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་
 པའི་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་རྒྱུག་དང་། དེ་བཞིན་རུ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་
 དང་དེ་བཞིན་རུ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཉེ་བར་གཞུང་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །གང་གི་
 རྩེར་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་
 པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཆོགས་པ་ཅམ་ཉིད་རུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་རི་སྐད་
 བཤད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་བདག་ཉིད་རུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ངར་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་སྤང་པོ་རྣམས་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡང་
 མ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་པའི་
 ཡུལ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མ་དམིགས་པ་ལས་བདག་གི་བ་
 ཡང་སྤིང་པོ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་
 བསལ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་བྱ་བ་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་
 པར་དཔྱུད་པ་འདི་ཆེས་མཛེས་སོ། །

ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་སྤང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་སྟོགས་
 ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་རི་སྐད་རུ་སྤང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་སྤིད་རུ་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་
 པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།
 བདག་མེད་རྟོགས་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་རུ་འང་མི་
 འདོད་པ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུ། །ཅིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྒྲུབ་ཤིན་
 ཏུ་མཛོར། །གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་དང་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི། དེ་མེད་པས་
 ངར་འཛིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ན་ནི་གཞན་ཡིན་ཞིང་།

གཞན་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་ངར་འཛིན་པ་སྟོན་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེ་མ་མ་ལ་
 ཁྱིམ་གྱིས་མངོས་སོ། །ཤན་རྩལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དཔའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རང་བྱིམ་ཚིག་སྟུག་སྟུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་
 གྲང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྟུལ་གྱི་འཇིགས་པ་འང་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཁྱེ་
 མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་གྱུར་ཉིད་དོ། །གང་ཞིག་འཇིགས་པའི་སྟེན་ཉེར་ཟིན་གྲང་དེ་ལ་
 ཡོད་པའི་འཇིགས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་ཕྱིར་འཆོས་པར་མི་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
 ཉིད་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཕེབས་པ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བ་སྟུལ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གྲང་པོ་ཆེ་མེད་པས་ནི་དེའི་སྟུལ་གྱིས་
 འཇིགས་པ་མེལ་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་དུ་
 སྟུ་བ་འདིའི་ལྟར་ན་ཡང་། རྟག་པའི་བདག་མེད་པས་སྤང་པོའི་ལྷལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་པ་
 བསལ་བར་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འདིའི་འཁོར་བ་པ་ཉིད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་ནི་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་རྣམས་ལས་
 གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྟུབས་ནས་
 བདག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་བཤད་
 པ། སྤང་པོ་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །སྤང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་
 འདིར། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་
 རྟོག་པའོ། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དཔེར་ན་འཁར་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འཁར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་ནི་
 འཇིག་རྟེན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་མཐོང་དོ། །སྤང་པོ་
 རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བདག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་གྲང་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་ཐ་
 དད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤང་
 པོ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་གྲང་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ། བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག་ །ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྷན་དོན་

སྒྲུབ་པ་མེད། །གཞན་ནི་གནག་ལྡན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྡན་ན། །བདག་ནི་གཟུགས་
ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། །བདག་སྤང་པོ་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་
སྤང་བཀག་ཟིན་ལ། ལྡན་པའི་སྒྲོན་ཡང་ལྟ་སྒྲིན་གཟུགས་དང་ལྡན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐ་
མི་དང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ལ། བ་ལང་དང་ལྡན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་བདག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གཟུགས་
དང་ལྡན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །

ད་ནི་བཀག་ཟིན་པའི་ཚྭགས་རྣམས་བསྐྱེམས་ཏེ་བསྟན་པས་འཇིག་ཚྭགས་ལ་ལྟ་བ་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལོག་པ་ལ་འཇུག་པར་གྲངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་བཤད་
པ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན། །གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་
ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤང་ཀྱན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་བདག་
ཏུ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུར་འདོད། །སྤང་པོ་ལྟ་པོ་བདག་དང་བྲལ་བ་དག་ལ་འཇིག་ཚྭགས་ལ་ལྟ་
བས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཉིད་ཏུ་བབྱུང་བ་ན་འཇིག་ཚྭགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུར་
འཁྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་རྣམ་པ་ལྟ་ལ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། བསྟན་བཅོས་
ལས་ཀྱང་། སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྤང་ལྡན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེའི་སྒྲིབ་འདི་ཆ་ལྟར་འཁྱུར་ན་ཆ་ཉི་ཤུར་ཇི་སྒྲིབ་བཞིན་ཅེ་ན། འཇིག་ཚྭགས་
ལ་ལྟ་བའི་ཆ་དེ་དག་ནི་མདོ་སྟེ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་ལ། དེས་ཀྱང་སྤང་པོ་རྣམས་མ་
བབྱུང་བར་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་རྒྱས་པས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་པོ་
རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་འཇུག་གོ། །འདི་ལྟར་སྤང་པོ་མ་གཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་
བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འཇིག་ཚྭགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བ་མི་སྲིད་དོ།
དེའི་སྒྲིབ་འཇིག་ཚྭགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཁོ་ནའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ལྟ་བ་གཞན་པ་
ཉིད་གྱི་ཚྭགས་གསུངས་པ་ནི་ལུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་དགག་པའི་སྒྲིབ་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཚྭགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་ཆེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དྲོ་རྩེས་བཅོམ་

ནས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་གང་ཡང་ལས་གསུངས་པ་ནི། ལྟ་
 རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩོ་རྩེ་ཡིས། །བཙམ་བདག་གང་དང་ལྟན་ཅིག་འཇིག་འཇུར་
 བ། །འཇིག་ཚྭས་ལྟ་རི་ལྟན་ལྟག་ལ་གནས་པའི། །ཆེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་
 གོ། །འཇིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་བའི་རི་པོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་མ་བབས་པས་ཉིན་རེ་
 བཞིན་ཉིན་མོངས་པའི་བྲག་རྩོ་འཕེལ་བ། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ། དཔངས་
 །ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ། རྒྱགས་ཀྱི་ངོས་མ་ལུས་པར་བྱབ་པ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་
 གནི་ལས་མཐོན་པ། བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་རྩོ་རྩེས་བཞིག་པ་ན། ཆེ་མོ་ཆེས་
 མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྟན་ཅིག་འཇིག་པར་འཇུར་བ་དེ་དག་ནི་ཆེ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །

དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག་པ།

ད་ནི་འཕགས་པ་མང་པོས་བརྒྱར་བ་པ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
 རྒྱ་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ། །ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་
 རྟག་ །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད། །རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་
 དེ་འདོད་ཅིང་། །དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤང་སོ་
 མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། གང་ཟག་སྤང་སོ་དག་ལས་གཞན་དུ་ནི་མི་འཇུར་
 རོ། །སྤང་སོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དུ་
 ཐལ་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྤང་སོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །རི་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་
 རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་གིས་ཤེས་
 པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དེ་ནི་རྣམས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་སོ་
 ཉིད་དང་། ཟུང་བ་སོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། །འཁོར་བ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་
 པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་། །འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་

བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་ཡང་འདོད་དོ། །སྤྱི་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཏུ་
བཤད་པ། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས། །དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་འགྱུར་ན། །སེམས་ལྟར་
གྲུབ་དངོས་བརྗོད་ཏུ་མེད་མི་འགྱུར། །དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས། །བརྗོད་ཏུ་མེད་
པ་ལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། །བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་བྱམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི། །རོ་བོ་གཟུགས་སོགས་
ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་བས། །བདག་གང་ཤུང་པོ་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་ཏེ། །རང་
གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། །བྱམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་ཅིང་། །བཏགས་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ།
བདག་ཀྱང་བྱམ་པ་ལྟར་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ཏུ་བསམས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཉི་བར་བསྟན་ནས། །དེ་ནི་
དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དག་དངོས་པོའི་རྟེན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ནས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་
ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་འགོག་པར་ཚོམ་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་
གཞན་ནི། །མི་འདོད་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་། །དངོས་ལ་རྣམ་པ་
དེ་གཉིས་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཆོས་དང་བྲལ་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་
ཀྱི་ལྟར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་གདོན་མི་བླ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟར་རང་
གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་
དད་པའི་རོ་བོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན། །འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། །དངོས་པོའི་
ཆོས་དག་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །བྱམ་པ་ལྟར། །བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དཔེ་བཤད་པ།

གང་གི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་
རིགས་པ། །དེ་ཕྱིར་རང་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ཤུང་ལས་གཞན་མིན་ཤུང་པོའི་

ངོ་པོ་མིན། སྤང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟ་མིན། འང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ངེས་པར་
གཞིག་པ་ན་རྩལ་སྤྲོད་པར་མི་རིགས་ཤིང་། སྤང་པོ་ལས་ཐང་དང་པར་ཡང་མི་རུང་
ལ། སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་པོ་རྩམས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། ཡང་ན་འདི་ལ་རྟེན་སྤང་པོ་ཡོད་པས་ན་སྤང་པོ་ལ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་ཚྭ་གསལ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་བསྟུ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་
ཏོ། བདག་ནི་སྤང་པོ་དང་ལྟན་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ། འདི་ཕྱིར། བདག་བཏགས་
པའམ། མི་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་སྒྲུས་པའི་རྩམ་པ་དག་གིས་
བདག་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། འདི་ནི་སྤང་པོ་རྩམས་བརྟེན་གྱུ་བ་པར་
འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའོ། ཇི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྩམ་པར་གཞག་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་
ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རུ། འདིར་ཡང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་
ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྩོན་དང་ལྟན་པའི་རྩམ་པ་བསལ་ནས།
སྤང་པོ་རྩམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཙམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྩམ་
པར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་རུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། བདག་བཏགས་པ་ཙམ་རུ་གྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་དོན་རུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་རྟོན་ཞིང་བཤད་པ། ཤིང་རྩ་རང་ཡན་
ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟ་ཡང་མིན་ཞིང་། ཡན་ལག་ལ་
མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། འདི་ཕྱིར།
འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་དང་། གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་དང་། རྟེན་གྱི་ཚྭ་གསལ་དང་། བརྟེན་
པའི་ཚྭ་གསལ་དང་། དེ་དང་ལྟན་པའི་ཚྭ་གསལ་ཏེ། ཚྭ་གསལ་ལྷ་པོ་དག་ནི་སྤང་བསྟུན་ཟིན་པ་
ཉིད་དོ། །

ཕུང་པོའི་ཚྭ་གསུམ་པ་དང་དབྱིབས་བདག་རྒྱ་འདོད་པ་དགག་པ།

ཚྭ་གསུམ་པའི་ཕུང་གསུམ་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་གཉིས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་
 དག་སྟོན་པ་བཙམ་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཚྭ་གསུམ་ཙམ་ཤིང་རྟེན་འགྱུར་ན་ནི། ཁྲིམ་ལྟར་
 གནས་ལ་ཤིང་རྟེན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ནི་སྤར་བཤད་རྒྱ་ཅིན་ཀྱང་སྤར་ཡང་ཉེ་བར་བཞོད་
 དེ་སྟོན་གཞན་བཞོད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་
 ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟེན་འགྱུར་རིགས་པའང་
 མིན། ཁྲིམ་བྱ་བ་སྟོན་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་དག་མེད་པ་ཉིད་དོ། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་གི་ཚྭ་གསུམ་པ་ཞིག་ཤིང་
 རྟེན་འགྱུར། འང་གི་སྤར་ནི་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཏེ། དབྱིབས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟེན་མི་རིགས་ལ།
 ཚྭ་གསུམ་པ་ཙམ་པོ་འང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ག་ལས་ཤེན། གང་
 གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་སོ། དེའི་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་
 ཤིང་རྟེན་མི་རུང་དོ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་ནི་དེ་དག་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་
 གཏུངས་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་ཤིང་རྟེན་འདོད་ན་དབྱིབས་
 དེ་ཡན་ལག་དག་གི་འཇུག། ཚྭ་གསུམ་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་གང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་སྤར་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དག་གི་འཇུག།
 སྤར་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཏང་བ་དག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་གང་ན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གོང་
 མ་ཤོས་འདོད་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྤར་
 ཡོད་ཀྱང་། རི་བཞིན་ཤིང་རྟེན་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ན། བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་
 རི་ལྟར། དེ་ལྟ་ཡང་ནི་ཤིང་རྟེན་ཡོད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟེན་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོང་རོལ་
 ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
 ཤིང་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་སྤངས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ན་
 ནི། དེའི་ཚྭ་ཡན་ལག་བྱེ་བར་གྱུར་པ་དག་ལ་མེད་པ་ལྟར་ཤིང་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་ནའང་ཤིང་

རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་མ་མི་དང་པའི་མིར་
 རྟོ་། ཅི་སྟེ་སྤྱོད་གས་གཉིས་པ་སྟེ་དབྱིབས་གཞན་ཁོ་ན་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་
 བ་ཡང་། ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཉིད་རྟུས་འདིར། །འཕང་ལོ་སོགས་ལས་དབྱིབས་མ་དང་
 ཡོད་ན། །འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་མིར་དབྱིབས་ཅམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་
 མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འཕང་ལོ་དང་སྟོག་ཤིང་དང་གཟེར་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་
 རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ལྷན་པ་དང་། རིང་བ་དང་། ལྷན་པོ་ལ་སོགས་
 པ་གང་ཞིག་སྤར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་
 ཁོ་ན་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་རྟུས་སྤྱུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་གཟུང་རྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་བཟུང་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཆེབས་དང་ལྷ་ཁྱུང་དང་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྟ་
 གྱུར་པའི་དབྱིབས་ཅན་འཕང་ལོ་ལ་ནི་ཤིང་རྟའི་གནས་སྐབས་ན་རང་གི་དབྱིབས་གཞན་
 རྟ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་མཐོང་རོ། །དེ་བཞིན་རྟ་སྟོག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ལྷན་པ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་རྟ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མིར་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་
 དབྱིབས་ཤིང་རྟའོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་
 མིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས། །དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན། །གང་
 ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས། །འདིར་ནི་དབྱིབས་སྤྱ་ལྟ་ཞིག་རི་ལྟར་འགྱུར། །གལ་
 ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ། དངོས་པོ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་བརྟེན་ཅན་དབྱིབས་སྤྱ་
 གདགས་པར་འགྱུར་ན། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །གང་ཞིག་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་དབྱིབས་སྤྱ་གདགས་པར་
 ཡང་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བཏགས་པ་ནི་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་ཁས་སྒྲངས་པའི་མིར་རོ། ཅི་
 སྟེ་མི་བདེན་རྟ་ཟེན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་སྤྱ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་རི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར། །མི་བདེན་པ་ཡི་
 རྩ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །འབྲས་སུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་

ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། །མ་རིག་པ་མི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་མི་བདེན་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཁོ་ན་སྐྱེ་ལ། མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་པོན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་
 གུ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་པོ་མི་བདེན་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ལུས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་ཚོལ་བརྒྱ་ཤག་དག་གིས་
 གྲང་གང་གིས་ཤ་དག་ཟ་བར་མི་ལུས་པའི་དངོས་པོ་གྲིབ་མའི་རི་དྲགས་ལྷ་བུ་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་དོན་མེད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་
 རྣམས་ལ། །བུམ་སྒོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་ལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོར་འཕྱར་རོ་ཞེས་སྒྲ་བ་
 དེ་ཡང་ཤིང་རྟའི་དཔེ་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། །རྗེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་རྣམས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གང་གས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་པར་འགྱུར།
 དེའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་མི་རིགས་པས།
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་འོ་ན་ཤིང་རྟ་འདི་རི་སྤང་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་
 པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཤིང་རྟ་མེད་པས་གང་ཞིག་ཤིང་རྟ་
 འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་དེ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག ཤིང་
 རྟ་ཉོས་ཤིག ཤིང་རྟ་ཆོས་ཤིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །བརྗོད་
 པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་
 རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བ་ན་ཤིང་རྟ་མི་འཐད་ཅིང་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་
 དངོས་པོ་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་ལ། གྲུབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཡང་ཁས་མ་

སྐྱེལ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་རྩ་འོན་ཅིག་ཅས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཐ་སྙད་ཁྱོད་ལ་ཅི་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། ཀང་གི་
 ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཏུ་འཕ་འཇིག་རྟེན་ཏུ། རྣམ་པ་བརྒྱན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་
 གྱི། རྣམ་དཔུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་
 འདོགས་པ་ཡིན། ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རྩྭ་ལ་འདིས་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱན་ཏུ་བཅའ་བ་ན། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤིང་རྩ་
 འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནི་རྣམ་པར་དཔུང་པ་སྤངས་ཏེ། རྩོན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་
 པ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཁས་སྤངས་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཁས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཚྭ་གས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ།
 བ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་སྤང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། རྩོགས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་
 གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་རྩའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 མ་ཟད་གྱི། འདིའི་མིང་གི་བྱད་པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔུང་པ་
 མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་སྤང་བར་བྱལོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡན་
 ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན། ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཁེས་འགྲོར་བསྟན། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་
 ལེན་པོ་ཉིད་ཏུ་འགྲུབ། རྟེན་ལ་ཤིང་རྩ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་
 བས་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཆ་
 ཤས་ཅན་ཉིད་དོ། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་སྤང་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་
 བས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་
 དོ། ཀང་འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་
 ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཐ་
 དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་བཞིན་ཏུ་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅན་

ནི་མེད་དོ། །ལས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་
ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་མེད་
དོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་
དེའི་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བས། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བཞག་ཅིག །ཅེས་འདི་ནི་བསྐྱོག་
པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ། །

དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཇིག་གི་རྟོག་པ་སྤངས་སྤེལ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཡོད་པར་
མི་འགྱུར་ཞིང་། མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་
རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཆེས་ལྷུང་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེན། རྣམ་བཅུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་
བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟོགས། །དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྒྲག་
འཇུག་འགྱུར་བས། །འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །ཉེ་བར་རྟོག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་
ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་རྣམ་པ་བཅུན་ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་བྱུང་བ་
ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་
བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་
པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་བདེ་སྒྲག་བྱ་འཇུག་པར་
འགྱུར་རོ། །འདྲ་གི་སྤྲུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་
མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པར་བྱལོ། །མཁས་པ་དག་གིས་ཐོགས་འདི་
ནི་རྟོན་མེད་ཅིང་པན་ཡོན་དང་བཅས་པའི་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་

སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྩ་མི་དམིགས་ལ་རག་མེད་དེའི་
 ཡན་ལག་ཚྭས་པ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་
 ཞིག་སྒྲུམ་བྱ་ཚྭ་ན་ཐལ་བ་ལ་སྒྲལ་མ་ཚོལ་བ་ཞུང་ནི་བཞད་གང་དུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཤིང་
 རྩ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚོ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད། །གལ་ཏེ་
 ཤིང་རྩ་ཞིག་ན་དེའི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚྭས་པ་དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་
 སྒྱར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་པ་པོ་ཤིང་རྩ་དང་འབྲེལ་བར་རིག་པ་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་
 པ་འདི་དག་ནི་ཤིང་རྩ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་དུ་རྩོགས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རང་
 གི་ཆ་ཤས་ལ་སྒྲུས་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་རྩོགས་པར་
 འབྱུར་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིང་རྩ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་དེ་དག་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་དུ་མི་རྩོགས་སོ། །གཞན་ཡང་དོན་
 འདི་ནི་དཔེ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤིང་རྩ་ཚྭ་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན། ཁྲོ་
 མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྟེགས་ཡན་ལག་གོ། །དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་ཡན་ལག་ཅན་མེས་ཚྭ་ན་
 དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་ངེས་པར་ཚྭ་པར་འབྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་
 གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟོའི་མེ་མི་དམིགས་པའི་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ཅན་གྱིས་
 ཤིང་རྩ་ལྷས་པ་མེད་པར་བསྟེགས་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེའི་བྱེད་ཤིང་དུ་ཁྱུར་པ་ཡན་ལག་
 དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱུག་ཚུགས་པར་མི་བྱེད་དེ་ངེས་པར་བསྟེགས་པའི་སྒྱར་རོ། །ཇི་
 ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་བཅད་པར་བྱ་བའི་སྒྱར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྒྱར་ཤིང་རྩ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་
 བསམས་ཏེ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་
 པས་སྤང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྦྱེ་མཆེད་དུག་བརྟེན་ནས། །བདག་ཀྱང་ཉེ་
 བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཇི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་
 འདོགས་ཤིང་དེར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ་ཤིང་རྩ་ཉེ་བར་ལེན་

བ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀུན་
 ཏུ་མི་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱང་
 པོ་ལྟ་དང་། ཁམས་དུག་དང་། སྐྱེ་མཆོད་དུག་ནི་བདག་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ། ཕྱང་
 པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་འཕང་
 ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཤིང་རྟའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། འདིའི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཤིང་རྟ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ། ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན། ཉེ་བར་ལེན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ལས་ཉིད་དང་། བདག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་
 རྣམ་པར་གཞག་གོ། །བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན་བདག་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་བརྟེན་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་པས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་སྒྲིག་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 བཤད་པ། དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་འདི་ནི་བརྟན་མིན་ཁིང་། མི་བརྟན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་
 སྐྱེ་འཇིག་མིན། འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་
 ཉིད་མེད། ཕྱང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
 ཡིན་ཁིང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་བདག་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ནི་
 དེའི་ཆོ། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན། ཉེ་བར་
 སྤང་པ་ཅི་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། མ་
 བྱང་བ་ལས་འབྱུང་མིན་ཏེ། འདི་ལ་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་
 བ་འཇམ། འབྱུང་བའང་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་
 དུ་འགྱུར་ན་སྐྱེ་ཁིང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་བདག་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འདི་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བརྟན་པར་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། ཇི་སྐད་ཏུ། འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་གུར་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ། །སྟོན་ཆོ་
 རྒྱུ་མས་སུ་གང་བྱུང་བ། །དེ་ཉིད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྟེ་མ་ན། །ཉེ་
 བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར། །ཉེ་བར་ལེན་ལས་མ་གཏོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་
 ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ལས་ན་འདི་ནི་སྟེ་འཇིག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་
 གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ།
 སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པའི་ཐབས་གྱིས་བདག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པར་མཛད་པ་ན། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །མཐའ་
 དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །གང་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་
 ཡོད་ཅས། །འཇིན་པ་སྟག་པོ་བཟུང་གུར་པ། །དེ་ནི་མུ་འཇུག་འདས་པ་ལ། །མེད་ཅས་རྒྱུ་
 རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་མུ་འཇུག་འདས་ནས་
 བློ། །ཡོད་དོ་ཞེ་འམ་མེད་དོ་ཞེས། །བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཕུང་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 སྐད་ཏུ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྟེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕུང་
 པོ་རྒྱུ་མས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཏུ། ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅིའི་
 ཕྱིར་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་རྒྱུ་མས་བདག་ལ་མི་རུང་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་
 མིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད་
 ན་ནི་དེ་ལ་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་རྒྱུ་མས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་
 ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་ཏུ། མདོ་ལས། མི་ཟད་པ་
 ཡི་ཆོས་བཞི་ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་

ཐུབ་སེམས། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཤལ་ཉི་དེ་དག་རྩལ་ཡོད་ན། །དེ་
དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འཇུར་གང་། །མེད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གང་ཞིག་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྒྱ་མི་སྤྲིད་ཅིང་
གང་ཞིག་གི་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱ་ཞེན་པར་
བྱས་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་བས་འདི་ནི་བདག་གོ་སྟུང་རྒྱ་མཛོད་པར་ཞེན་པ་རྣམས་
འཁོར་བར་འཇུར་ལ། གང་ལ་རྟག་རྒྱ་འགྲོ་རྣམས་ངར་འཛིན་སྟོ། །རབ་རྒྱ་འབྱུང་ཞིང་
དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར། །ང་ཡི་འཛིན་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། །མ་བརྟགས་གྲགས་པར་
གཏི་ཐུག་ལས་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ནི་ཐུ་སྟེགས་པ་དེའི་རིགས་པས་མི་
འཐད་པས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་ཁྱར་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་
ཞེན་ཞིང་། རང་གི་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་མེད་དོ་སྟུང་རྒྱ་
འབྱུང་བས་སྤང་པོ་ཅམ་ཉིད་བདག་རྒྱ་ཁས་སྤངས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་
བརྟན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་རྒྱ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྟུང་རྒྱ་
རིག་པར་བྱས་ནས་ལན་བརྒྱར་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འཇུར་བ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་
བ་མི་དང་། ཡི་དུགས་དང་། རུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གནས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་རྒྱ་གང་ཞིག་ལ་ངར་འཛིན་པའི་སྟོ་འབྱུང་བ་དེ་དག་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། གང་རྒྱ་འདི་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་
ཁྱར་པ་འདི་གདགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཕྱི་རོལ་
གང་ཡིན་པ་དེར་བདག་གིར་འཛིན་པའི་སྟོ་འབྱུང་བ་བདག་དེ་ནི་ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་
ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་གྱི་
འོན་ཀྱང་གཏི་ཐུག་ལས་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་ཉེ་བར་
ལེན་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་འཇུར་རོ། །འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་

ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་
 རོ། ཇི་སྐད་དུ། ཉང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། བདག་དང་བདག་གི་སྐྱམ་ཟད་ན། ཉེ་
 བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཁིང་། ཇི་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད། ཅིས་གསུངས་སོ། ཇི་ལྟར་
 བདག་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་མེད་ཅེ་ན། བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཀང་ཕྱིར་བྱེད་
 བོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། ཇི་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། ཇི་ཕྱིར་བདག་
 དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་ཁིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་རྩ་
 མཁན་མེད་པར་བྱམ་པ་ཡང་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་བདག་གི་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ། ཇིའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་ཉེ་བར་མ་དམིགས་པས་འཁོར་བ་མ་གཟིགས་
 པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་ན་ནི་དེ་ལ་
 དེར་གཏོགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བས། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལེན་པ་མེད་པར་སྤྱད་ན་ལས་འདེལ་བར་རྣམ་པར་གཞག་ལ། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤྱིང་ཆེའི་གཞན་གྱི་དབང་
 གིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་འཛིན་པར་བྱེད་པས་མཁས་པས་ངེ་སྐད་བཤད་
 པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །

བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱུང་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ།

ངེ་ལྟར་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གདགས་པ་ཤིང་རྟའི་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་དང་
 མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བྱམ་
 པ་སྐྱམ་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ཕྱིང་བ་སྒྲུན་ཤིང་དང་། ཁང་བྱིམ་ཤིང་ན་ཕུན་
 དང་མགོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་རྣམས་
 ཤིང་རྟའི་རྣམ་དབྱུང་བྱས་པས་རྣམ་བཤུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཁིང་། ཇི་ལས་གཞན་དུ་ཁྱུར་
 པར་འཇིག་རྟེན་གསལ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྒྱུར་རོ། ཀང་
 ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན། དེ་བཞིན་གང་དག་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་

བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷན་ཅིག་ཚུད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། འཇིག་
རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚུད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས་ན་
འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གཞིར་པར་མི་བྱའོ། ཡང་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་གང་དག་
གིས་རི་ལྷར་ཐ་སྐྱེད་འདོགས་ཤེ་ན། དེ་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་
འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་
ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག ཞེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་རྣམས་དབྱུང་བྱས་པས་
རྣམ་བརྟན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེ་ལས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་
སྟོན་པ་ཡོད་པ་ཡིན། རི་ལྷར་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ་སྟོ་མོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་། བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ་མེ་རིས་སྟོ་བསངས་ལ་སོགས་
པ་དག་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་བུམ་པ་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ་སྟོ་སྒྲིང་སྟེང་བ་དང་མཚུ་
འཕྱང་བ་དང་མགྲིན་པ་རིང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
ཏུ་རྣམས་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། འདོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་
པའོ། ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནོ། མེ་ནི་སྟེག་པར་བྱེད་པའོ། བྱད་ཤིང་ནི་
བསྟེན་བྱའོ། ཞེ་ལ་ཡན་ལག་རྒྱ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཏུ་འདོགས་ལ། ཡན་ལག་ཅན་
ལ་སྟོན་ནས་ཡན་ལག་འདོགས་པས་ཤིང་རྟེན་དཔེ་དང་མཚུངས་ཏེ། བྱད་ཤིང་ལ་སྟོན་
ནས་མེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོན་ནས་བྱད་ཤིང་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྐྱེད་ཡིན་གྱི་འདི་ལ་དབྱུང་པ་མི་གཞུག་གོ། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྟོན་
པའི་ཀྱུབ་པ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྟོན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་
རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་ཏུ་འགྱུར། འབྲས་
བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱིས་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འདི་གཉིས་
ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། རྒྱ་དང་

འབྲས་ལུ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཅི་ཉེ་ཁྱོད་དེ་གཉིས་རང་གི་
 རོ་མོས་གྲུབ་པར་སེམས་ན་གྱུ། གང་ལས་གང་ཞིག་འཇུག་པ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་
 ཞིག་འཇུག་དེ་སྒྲོས། ཅི་རྒྱུའམ། འབྲས་ལུ་སྤར་གྲུབ་པ་གང་ལས་རྒྱུའམ། འབྲས་ལུ་སྒྱེ་
 བར་འཇུག་པ་དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱུའམ། འོན་ཏེ་འབྲས་ལུ་ཞིག་འཇུག། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་
 དང་འབྲས་ལུ་གདགས་པ་ཡང་གིང་རྟ་ལྟར་རྒྱར་བྱས་ནས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་རང་
 བཞིན་ལས་ཇུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྒྱེད་པར་བྱེད་ན་སྤང་ནས་སམ་མ་སྤང་པར་སྒྱེད་པར་བྱེད་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གལ་
 ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་བསྐྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཆོ། །དེ་དག་ལུས་པ་གཅིག་པས་
 སྒྱེད་བྱེད་འབྲས་ལུ་ཐ་དད་མེད་འཇུག་ཞིང་། །སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་ནམས་དང་
 བྱད་པར་མེད་འཇུག་ལ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་
 འཇུག་མ་ཡིན། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་ལུ་སྤང་ནས་སྒྱེད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ། སྤང་པ་
 ཡིན་དང་། སྤང་དང་། རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་སྤང་པ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར་གཅིག་ཡིན་པས་འདི་ནི་
 རྒྱལོ། །འདི་ནི་འབྲས་ལུ་འོ་ཞེས་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་
 ཇུར། ཅི་ཉེ་མ་སྤང་པར་སྒྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཆོ་རི་ལྟར་མ་སྤང་པར་འབྲས་ལུ་མ་
 ཡིན་པ་གཞན་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་རུ་མ་སྤང་པར་འབྲས་ལུ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་འཇུག་
 རོ། །འོན་ཏེ་མ་སྤང་བཞིན་རུ་སྒྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་རིལ་བསྐྱེད་པར་འཇུག་རོ། །རྒྱ་དང་
 འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་རུ་སྤྲོ་བ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྒྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པ་དག་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་རྒྱས་འབྲས་ལུ་སྒྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་། །དེའི་ཕྱིར། ཅི་ཉེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་
 འབྲས་ལུ་སྒྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས། །ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན། གང་གི་ཆོ་རྒྱས་འབྲས་ལུ་
 མི་སྒྱེད་པ་དེའི་ཆོ་འབྲས་ལུ་མེད་པས། འབྲས་བལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འཇུག་ཡོད་པའང་
 མིན། །རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་རུ་བྱ་བ་ལ་ནི་འབྲས་ལུ་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་འབྲས་ལུ་མེད་
 པར་ཡང་རྒྱ་ཉིད་རུ་འཇུག་ན་ནི། དེའི་ཆོ་རྒྱའི་རྒྱ་ཉིད་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་རུ་འཇུག་ན་འདི་ནི་

འདྲོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་གྱི་ཅི་ལྟར་ཞེན། གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འབྲ་དེ་
 ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་འཕྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །གང་
 གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་
 ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་འདིར་འཕྱུར་གྱི། གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀྱུན་
 བརྟགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་
 མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་སྤྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་
 ཏུ་འཕྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་རྩིས་སྐྱད་བཤད་པའི་
 སྒྲོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལན་དུ་འདི་སྐྱད་དུ་ཅི་
 རྒྱས་འབྲས་བུ་སྤང་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་སྤང་པར་ཡིན་ཞེས་གང་སྤྲས་པས་
 འདིར་ཁྱོད་ལ་ཡང་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་སོ། ཅི་ལྟར་ཞེན། ལུན་འཕྱིན་འདིས་
 ལུན་དབྱུང་བྱ་སྤང་ནས་འཕྱིན་ནམ་མ་སྤང་པར། །ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་
 འཕྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །གལ་ཏེ་ལུན་འཕྱིན་པས་ལུན་དབྱུང་བྱ་སྤང་ནས་ལུན་འཕྱིན་པར་
 བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འཕྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་སྤང་པར་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ལང་
 དེ་ཉིད་དུ་འཕྱུར་རོ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འཕྱུར་
 མ་ཡིན། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་ལུན་འཕྱིན་པ་ལ་ལུན་དབྱུང་བྱ་ལུན་འཕྱིན་པའི་རྣམ་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཁྱོད་གྱི་ལུན་འཕྱིན་པ་ཉིད་ལུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་སྤྲས་པ། གང་ཆོ་དེ་
 སྐྱད་སྤྲ་ཞིང་རང་སྤྱོད་ཁོ་ན་རྣམ་འཛོམས་པ། །དེ་ཆོ་ཁྱོད་གྱི་ལུན་དབྱུང་ལུན་ནི་འཕྱིན་
 པར་རྣམ་མ་ཡིན། །གཞན་ཡང་། གང་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་
 ཆོད་ཀྱིས། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ནི་
 སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འཕྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་རང་སྤྱོད་མེད་པས་ལུན་

ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚློ་བའང་ཡིན། །དེ་ལ་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པ་
 ཉིད་ནི་སྤྲུལ་ཟིན་ཏོ། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་མ་སྤང་པར་མཚུངས་པས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལྟར་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་སྤང་པ་ཉིད་
 ཏུ་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྷགས་འདྲེན་པར་བྱེད་གྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་མིག་གིས་མ་སྤང་པ་ཁོ་ནར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་གི་རིལ་
 བེ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་ཀྱང་མ་སྤང་པར་བསྦྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མ་སྤང་པར་ཐམས་
 ཅད་བསྦྱེད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འབས་བྱ་རུང་བ་ཁོ་ན་སྦྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོའོ་ཅོག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་པོ་དམ་
 པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ནི་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚློ་བ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་
 འགྱུར་ཏེ། རང་གི་སྟོགས་བཞག་པ་དང་བལ་ཞིང་གཞན་གྱི་སྟོགས་སེལ་བ་ཙམ་ལ་ཞུགས་
 པའི་ཚློ་བ་ནི་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚློ་བ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁྱོད་ལ་ནི་རང་གི་སྟོགས་འགའ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྟོགས་སེལ་བ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྲུལ་སོ། །

འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྤང་སུན་ནི་འབྱེན་བྱེད་
 དམ། །འོན་ཏེ་སྤང་ནས་ཡིན་ཞེས་སྤྲུལ་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། །ངེས་པར་སྟོགས་ཡོད་
 དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་སྟོགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་
 སྤྲིད་མ་ཡིན། །དེ་ལ་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་གྱིས། །ཞེས་གང་
 སྤྲུལ་པ་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྟོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་
 ཅག་གི་སྟོགས་ལ་ནི་སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སྤང་ནས་ཀྱང་སུན་འབྱེན་པར་
 མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་སྤང་པར་ཡང་སུན་འབྱེན་པར་
 མི་བྱེད་དེ། སུན་འབྱེན་པ་དང་སུན་དབྱུང་བྱ་གཉི་ག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ། ཆོ་དང་ལྷན་

པ་རབ་འབྱོར། ཅི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འབྱུར་རམ། འོན་
 ཏི་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འབྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ།
 ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྲ། ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་
 མི་འདོད་ལ། མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། ཤུ་རིའི་
 བྲས་སྐྱས་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྲ། ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་
 པར་རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་
 རིའི་བྲ། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱན་
 དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙམ་པ་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། ཞེས་ཀྱང་ཆེར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་རི་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པའམ་མ་
 སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པར་ཁས་སྲུངས་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སུན་འབྲིན་པ་དག་ཀྱང་སྤང་པའམ། མ་སྤང་པར་མ་ཡིན་
 མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སུན་འབྲིན་པས་སུན་དབྱུང་བ་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། རི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་
 རྣམས། གཞུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟས་གཟུང་ལ་སོགས་རྣམ་འཛོམས་ཐོབ་འབྱུར་ལ། ཉི་
 མ་དང་ནི་གཞུགས་བརྟན་རྣམ་པ་སྤང་དང་མ་སྤང་པར། མི་རིགས་མོད་གྱི་བརྟེན་ནས་
 ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། མི་བདེན་བཞིན་དུ་འང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མངོས་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཡོད་པ་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་། །སྤྱང་
 བར་བྱ་ལ་རུས་པ་མཐོང་བར་ལྟར་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། །འཐད་པ་དང་བལ་ལས་ཀྱང་
 བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། །རི་ལྟར་གཞུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་སྤང་པ་འཕམ་མ་སྤང་པར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མི་སྤྲིད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་གཟུགས་ཉི་པ་ལས་གཟུགས་
 བརྟན་རྒྱ་དམིགས་པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ། རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྤྲུལ་འབྱེན་པས་སྤྲུལ་དབྱུང་བྱ་སྤྲུལ་འབྱེན་པ་དང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་
 ལ། གཉིས་སྤྱུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བར་མཚུངས་པར་མི་
 རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཤེས་རབ་ཉིད་གདོང་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་གདོང་ངོ་། །དེ་
 སྤྱིང་བ་ནི་མ་རིག་པ་སྤངས་པས་ཡོངས་སྤྱུ་དག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྩས་པ་མཐོང་བར་
 གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེར་རྩས་མཐུ་ཅན་རྒྱ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གང་གི་ཕྱིར་
 བཏགས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཉིས་སྤྱུ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་
 ལ་བཞེན་ནས་སྤྲུལ་འབྱེན་པ་དང་ལན་སྤྱུ་བས་དབྱུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྤྲུལ་
 མི་རྟོག་དོ། །རི་སྐད་རྒྱ། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། གང་
 ལ་སྤྱོདས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ལའང་། སྤྲུལ་ཀ་བཞེད་པར་རྩས་མ་
 ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ། སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་བཅད་བྱས་ཏེ། གང་ཞིག་ལན་
 འདེབས་སྤྱུ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་
 པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་སྤྱིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་པར་
 བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དབྱུ་མ་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྤྱིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་སྐབས་སྤྱུ་བབ་
 པ་ཡིན་གྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པའི་བཀལ་བ་ཡང་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡིན་གྱི་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཆོག་
 རྣམས་ལ་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་སྐབས་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གང་སྤྱུ་བར་བྱེད་པ་དེའི་འདི་ནི་ལན་མ་
 ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྲུལ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བཞེད་ན་པ་རོལ་པོ་མི་བཞེད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ལ། སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྤྲུལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་

དེའི་ལན་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་འདིས་བསྟན་བཅོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་དོན་
 སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་ཆོད་འགོད་
 པར་བྱེད་པའི་ལན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཞན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་
 ན་ཡིན་པས་ཁོ་ཙོ་ཅག་གིས་བཏབ་པའི་ལན་ཁོ་ན་ཆེས་མཛོས་སོ། །གཞན་ཡང་། གལ་
 ཏི་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཆོགས་དངོས་གྲུབ་དང་། །དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་འཇུར་
 བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་འང་ཡོད་འཇུར་ན། །ཤད་པ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཏི་བར་སྒྱུར་བར་འཇུར་
 ཞིག་ན། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། །ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་ཚུགས་ཀྱི་སྒྱུན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཚུགས་ཀྱི་སྤྱིང་རུ་དགོད་པ་ཁྱོད་ནི་ཁོ་ཙོ་ཅག་
 ལ་དོན་མེད་པར་ཡིད་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་
 དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་། མང་པོ་ཉིད་དང་། རིང་
 པོ་ཉིད་དང་། ལྡུམ་པོ་ཉིད་དང་། ཉག་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚུགས་སུན་འབྱིན་པས་རབ་རིབ་
 མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་རུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་
 པར་དབྱེད་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཉིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་ནས་སུན་འབྱིན་པ་བཀོད་པས་ཀྱང་
 མི་གཞོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དག་མིག་དང་ཁབ་ལེན་ལ་སོགས་པ་མ་ཤད་པར་རང་
 གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 དག་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འཇུར་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དྲང་པོ་བཏང་ནས་རྟོག་གི་ངན་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་འཁྱོག་པ། རང་གི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་བཟོ་བོ་ངན་པས་སྒྱུར་བ། ཡང་དག་པའི་ལམ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པར་སྒྲོ་བ་
 ཏི་པོར་ཆོགས་ཆེ་བ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ཡང་། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་
 དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། །ཁུས་པ་ཆེས་སྒྲིལ་ཏེ་ལྷ་དེ་ལྷར་རང་བཞིན་
 གཞན་དག་ལ། །ཁོང་རུ་རྒྱུད་པར་བདེ་ལྷག་རུ་ནི་ཁུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་གི་ངན་པའི་
 རྒྱ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་བཅོལ་བྱེད། །རི་ལྷར་མི་ལམ་དང་སྐུ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་
 གི་ཚུགས་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྣམས་ཁོ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་

ཉིད་རུ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རུས་པ་དེ་ལྟར། འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་
 དང་བཅས་པར་འཛིན་རུ་གཞུག་པར་རུས་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ལ་གྲགས་པའི་
 དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དང་། ཁོ་བོས་ཚྭ་བ་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པ་ཡིན་ལ་
 ལན་ཡང་སུས་ཀྱང་བརྟེན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་
 པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། སུ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ཅིང་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དར་གྱི་སྤྱོད་སུ་ལྟར་
 རང་གི་རྟོག་པའི་སྤྱབས་ཀྱིས་གཏུམས་པའི་སྤྱོད་རུ་རྟོག་གི་ངན་པའི་སྤྱད་སུས་བྱེས་པའི་
 རྒྱ་མིན་རུ་བསྟན་ཏེ་མ་ཀྱུན་ནས་འཇུགས་པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། ཚྭ་བ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཞུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་མེད་ཅིང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ལ་མངོན་སུམ་མཁ་རྩེས་སུ་དབག་པའང་ཅི་ཞིག་
 ཡོད། འདིར་ནི་མངོན་སུམ་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་། སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་གོང་རུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས། །སྤྱད་
 པ་ལ་སོགས་ཚུགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་རུ་འདིར་གཏང་བ། །སུན་ཅི་ཕྱིན་རུ་ཚོལ་བ་པོ་ཡང་རི་
 ལྟར་ཡོད་མིན་ལ། །དེ་སྐད་སྤར་བཤད་ལྷག་མ་ཚུགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་གཞག་པ་དང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམས་པར་གཞག་
 པ་གཞན་གྱི་ཚུགས་ལ་སུན་འབྱིན་པ་གང་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལས་སུན་འབྱིན་པ་ལྷག་མ་ཤེས་
 པར་བྱས་ནས། ཅི་རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྤང་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་སྤྱད་པར་
 ཞེས་བྱ་བའི་སུན་འབྱིན་པའི་ལན་གྱི་དོན་རུ་གང་གིས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་སུན་འབྱིན་གཏང་བར་
 བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ཉིད་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་སུན་ཅི་ཕྱིན་རུ་ཚོལ་བ་ཉིད་ག་ལ་
 ཡོད། འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཚུགས་བསལ་བར་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བར་
 བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སུན་ཅི་ཕྱིན་རུ་ཚོལ་བ་པ་ཉིད་ག་ལ་
 ཡོད། གང་གིས་ན་མཆོན་ཉིད་བྱས་པ་འདི་ཡང་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་རུ་འགྱུར་བ་སུས་
 རང་གི་ཚུགས་གཞག་ཅིང་གཞན་གྱི་ཚུགས་བརྒྱུག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སུན་ཅི་ཕྱིན་རུ་ཚོལ་

བའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སུན་
འབྱེན་ལྷག་མ་ནི་སྟོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་མིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། རྣམ་དཔྱད་པ་ན་མུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་
འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཉེན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་
མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

དེས་བྱུང་པའི་རྟོག་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ།

དའི་ཕྱིར་འདི་རྟོན་ཞིང་རྟོར་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་བཤད་
པ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་
གཉིས་གསུངས། །བདག་མེད་པ་འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཞེ་ན། བཤད་པ། འགྲོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་
པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ནི་གཉིས་ཀ་བསྟན་རྟོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོག་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱོམས་པ་མེད་དེ། །ཁམས་གསུམ་ན་དཔྱད་པའི་
ཉེན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པ་མ་ལུས་པར་སྐྱོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ལྟར་རྟོན་པས་སྤྲར་ཡང་འདི་
ཉིད་ནི། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། །བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་

འདི་ནི་སྒྲིབ་བཅའ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མང་པོར་
བསྟན་ཏེ། །

དེ་ལ། སྒྲིབ་དང་བཅས་པར་སྒྲོང་པ་ཉིད། །བཅུ་བྱག་བཤད་ནས་མདོར་བསྟུས་
ཏེ། སྒྲིབ་ཡང་བཞིན་བཤད་དེ་དག་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །རི་སྐང་
དུ། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
ནང་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་
སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་
བྱས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྒྲོང་པ་
ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་
དང་། རང་བཞིན་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་
ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་
སྒྲོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་སྒྲོང་པ་ཉིད་བཅུ་བྱག་བསྟན་ནས། རབ་
འབྱོར། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྒྲོང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་
པོ་མེད་པས་སྒྲོང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་
གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྒྲོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིབ་ཡང་སྒྲོང་པ་ཉིད་བཞི་བསྟན་ཏེ། སྒྲོང་པ་ཉིད་འདི་
ནམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲོང་པ་ཉིད་དམ་སྒྲོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གདུལ་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དུ་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །རི་སྐང་དུ། བསྟན་བཅོས་ལས། གལ་
ཏེ་སྒྲོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། སྒྲོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྒྲོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་
མིན་ན། སྒྲོང་པའང་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། སྒྲོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། མི་སྒྲོང་
ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། གཞིས་དང་གཞིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་
བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནང་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། གང་
ཐུར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཏེ། ཡིན་ཐུར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྒྲོང་། །དེ་བཞིན་ན་བ་སྣ་དང་

མེ། །ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཐེར་བྱག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་། །འཇིག་པ་
 མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་མྱིར། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱག་པོ་ཡི། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་
 པ། །དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འདོད། །རྩི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་གང་དག་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་
 འགྱུར་བ་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། །ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིག་
 དང་། རྩ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། ཟེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་དེ། དེ་ལ་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་
 པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མྱིར། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ཅིའི་
 མྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་མྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
 ལ་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 ཏུས་རྩུང་ཟེད་ཅིག་གནས་ནས་ལྟོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མྱིར་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྐད་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་དེ་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐེར་བྱག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྟོག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
 དགོས་སོ། །རྩི་སྐད་ཏུ། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དག་ལས། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །རྩི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་ཉིད་ནི་བཅོས་མིན་
 དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་བསྐྱེད་བཅོས་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་མཛད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། །གང་གི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་བཅོས་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་
 དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་
 བོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། །འདི་དག་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་
 །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཏུ་སྟེ། །གལ་ཏེ་

དེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་འོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་བསྐྱོན་
 པར་འབྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཚུལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་ཏུ། རིགས་ཀྱི་བྱ། དོན་དམ་
 པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འོང་བ་མེད་
 པ་དང་། འགོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་
 གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟུང་ཏུ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ།
 དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་ཏུ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་
 བྱ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་བྱང་མ་བྱང་
 ཡང་བྱང་སྟེ། གང་གི་དོན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱེ་དང་ཁ་སྤྱད་དག་ཐེགས་ནས་
 གོས་བྱར་སྤྲིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་པས་བྱིམ་ནས། བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱང་
 བྱང་། རབ་ཏུ་བྱང་ནས་ཀྱང་ཆོས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་
 ལྟར་བརྗོད་འབྱས་ཚུལ་ཁྲིམ་གནས་པ་རྣམས་པར་འཇིག་པ་མེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གལ་
 ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཆངས་པར་སྟོང་པ་མེད་པར་འབྱུར་ཁྲིམ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་བ་དོན་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིར་སྤྲུལ་པ། ཀྱི་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་བྱང་བྱང་མི་འདོད་ཅིང་། སྟོ་
 བྱར་ཏུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་
 སྟོང་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་ཞིག་གོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་གིས་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་ཞིག་སྟེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 གྱུར་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆངས་པར་སྟོང་པ་དོན་མེད་པར་འབྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་

འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་ཆངས་པར་སྒྲིབ་པ་དོན་
དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོས་
མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་དོ། །གང་ཞིག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་
ཐོས་བལྟ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ། དེ་ཅམ་གྱིས་དོན་དམ་
པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིབ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ལས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་ཅུས་
པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །གང་དག་
མི་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོས་མ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་བཅོས་མ་
ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་པར་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། ཀུན་
རྫོབ་དུ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེན་པོས་ཆོག་གོ། །དཔུས་མ་ཉིད་
རྣམས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲས་
པས་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ནི་ནང་གི་
བྱང་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཞིང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་རོ་
ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་
ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། ཡིན་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་། །སྒྲ་དང་བྲི་རོ་རེག་
བྱ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཉིད། ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །རྫི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཕྱིར་
ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཐེར་རྒྱག་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་

དང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་
 ཉིད་ནི། བྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། བྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་བྱི་དང་
 ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་བྱི་དང་ནང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། ལམས་པས་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཅེས་བསྟན། །སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །དོ་པོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་
 ཡིན། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། །སྟོང་ཉིད་
 དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་ཀྱི། །འཛིན་པ་སྟོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་སྟོང་པ་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་
 སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་
 དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་
 པོར་འཛིན་པ་བསྟོག་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་
 གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ལ་དེ་ལའང་འཛིན་ཡོད་
 པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲད་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
 ནི། །མ་ལུས་བྲབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཚད་མེད་དཔེ་ཡིས་སྤྲུལ་ཐུང་ནི། །མེད་ཕྱིར་
 རྟོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། །རྟོགས་ལས་ལྷགས་ཤིག་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་
 ཅིང་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་པས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་བྲབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་
 རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ལ་སྟགས་སྟོམ་པ་ནི་རྟོགས་ཡོངས་སྤྱི་
 བཅད་ནས་སྟོམ་པས་ན། རྟོགས་རྣམས་ཚད་མེད་པའི་དཔེ་ཅན་དུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་
 མེད་པས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །འདི་དག་བཅུ་ཆར་རྟོགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
 གང་ཡིན་དེ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྟོག་ཕྱིར་གསུངས། །རི་
 སྐད་དུ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། །ཤར་རྟོགས་ནི་ཤར་རྟོགས་ཀྱིས་སྟོང་དོ། ། །ཞེས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་གང་དག་རྟོགས་ཚད་མེད་དོ་སྟུང་།

དུ་ཚྭགས་རྣམས་ལ་ཆེན་པོར་འཛིན་པ་དེ་དག་གི་འཛིན་པ་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་དག་གིས་ཚྭགས་རྣམས་རྩལ་ཉིད་དུ་རྟོགས་སོ། །དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་
 ཡིན་པས། །དོན་དམ་མུ་རན་འདས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་དོན་
 དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། །མུ་རན་འདས་དངོས་སྟོང་ཅན་གྱི། །འཛིན་པ་བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། །དོན་དམ་མཁུན་པས་དོན་དམ་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་མཛད། །ཇི་སྐད་དུ།
 དེ་ལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུ་རན་ལས་འདས་
 པ་སྟེ། ཐེར་བྲག་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མུ་རན་
 ལས་འདས་པ་ནི་མུ་རན་ལས་འདས་པས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་བྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་མུ་
 རན་ལས་འདས་པ་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་
 བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །དོན་གྱི་སྒྲ་ནི་དགོས་པའི་ཆོག་གས་ཤེས་བྱའི་ཆོག་
 གོ། །ཁྱེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན། །དེ་ནི་
 དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་འདུས་
 བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་འདོད་
 པའི་ཁམས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་བྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ལ་
 རྟེན་གནས་མི་རྟག་ཉིད། །དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་
 གང་། །དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད། །དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་རྟེན་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་
 དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་མེད་པའོ། །དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤ་མ་བཞིན་ནོ། །གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་
 མིན་པ། །དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད། །དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད། །མཐའ་ལས་
 འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་
 ན། མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ། གང་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ལོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པས་
 རྟོང་ཤི། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུལོ། །ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ། །དེ་དག་མེད་
 པས་འཁོར་བ་ནི། །ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྟེན། །འགྲོ་ལོང་བུལ་ཕྱིར་མི་ལས་
 ལྟལ། །སྲིད་འདི་དེ་ཡིས་དཔེན་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ། །མེད་པ་རྟོང་པ་
 ཉིད་དོ་ཞེས། །བརྟན་བཅོས་ལས་ནི་དེས་པར་བརྟེན། །རི་རྒྱུད་ཏུ། དེ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་
 མ་མེད་པ་རྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། །གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དབྱས་
 མེད་ཅིང་། །གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱས་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་ལོང་བ་དང་འགྲོ་
 བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཐེར་རྒྱག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། །འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱས་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟོང་ཤི། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུལོ། །ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ལ་
 བྱལ། །ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའོ། །དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བ་དང་། །འཕོར་བ་ལ་ནི་དེས་
 པར་བརྟེན། །དོར་མེད་རྟོང་པ་མེད་པ་ཤི། །འགའ་ཡང་འཕོར་མེད་གང་ཡིན་པ་ལོ། །དོར་
 བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན། །དེ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོར་མེད་
 པ། །རྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྟེན། །རི་རྒྱུད་ཏུ། དེ་ལ་དོར་བ་མེད་པ་རྟོང་པ་ཉིད་གང་
 ཞེ་ན། །དོར་བ་ནི་འཕོར་བ་དང་འཕོར་བ་དང་གཏོང་བ་ལོ། །དེ་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་དོར་
 བ་མེད་པས་རྟོང་ཤི། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུལོ། །དོར་བ་ནི་གཏོང་བ་ཡིན་ལ་དོར་
 བ་མེད་པ་ནི་གང་ལ་འགའ་ཡང་གཏོང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་རྟོ། །འདུས་བྱས་ལ་
 སོགས་ངོ་པོ་ཉིད། །གང་ཕྱིར་སློབ་མ་རང་སངས་རྒྱས། །རྒྱལ་སྤྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 རྣམས་ཀྱིས། །མ་མཛད་དེ་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ། །སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད། །རང་
 བཞིན་ཉིད་ཏུ་བརྟེན་པ་ཤི། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་རང་བཞིན་རྟོང་པ་
 ཉིད། །རི་རྒྱུད་ཏུ། དེ་ལ་རང་བཞིན་རྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། །གང་ཚས་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མ་བྱས་ཤིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཤི། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས་
 ཞེས། རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུལོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་རྒྱག་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་

བའི་ཚོར་བ་དྲུག །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
 ཚོས་ནམས། །ཚོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་། །ཡིན་
 པ་འདི་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
 ཉིད་གང་ཞེན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་ནམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་
 ནམས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ནི།
 བར་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཕྱི་དྲུག་དང་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གོ། །རེག་པ་
 དྲུག་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །རེག་
 པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་ཡང་དྲུག་གོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་
 རོ། །གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་། །དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། །ཡང་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེན། རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་བཤད་པ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཚོར་བ་སྟོང་བའི་བདག་ཉིད་
 ཅན། །འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་ལ་
 སོ་སོར་ནམ་རིག་པ། །ནམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། །ལུང་པོ་རྩུག་བསྐལ་རང་མཚན་
 ཉིད། །ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐལ་གདུག་འདོད། །འཛིན་པར་ཚོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་
 ཁམས་ནམས་ནི་སྐལ་གདུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་
 ནམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བའི་སྒོར་ཡུར་ཉིད་རུ་གསུངས། །ཏི་རྩུག་བསྐལ་འབྱུང་
 ཞིང་སྐྱེ་བའི་སྒོར་ཡུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་
 འདུ་འཕྲོད་མཚན་ཉིད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ཏེ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་རབ་རུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །གཏོང་བ་སྐྱེན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན། །རྩལ་ཁྲིམས་གདུང་མེད་མཚན་ཉིད་བཟོད། །ཁྲོ་
 མེད་མཚན་ཉིད་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། །བཙོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་སྡུང་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན། །ཏི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྡུང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་

ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དོ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ལ་ཡང་
 ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་རྣམས་ཀྱི། མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་
 པར་བརྟུན། བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་། རྟེན་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་
 མེད་པ། རྟེན་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས། མི་འཕྲགས་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས། རྟེན་
 དག་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། རྟེན་
 ཁོང་ཁོ་བ་སྤངས་པས་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་ནི་སྤམ་རྩ་བ་དུན། རེས་པར་
 འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད། རེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་རེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐར་པའོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་རྟོ། འཁོར་བ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་
 པར་རྩས་པས་རེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། བསམ་གཏན་ལ་སྐྱེས་པ་དག་ནི་ཐར་བཤད་ཟེན་རྟོ། རྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟེན་གསུམ་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིན། རྟོང་ས་པོ་མ་དམིགས་
 པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་ཉེ་བར་མ་སྤྲགས་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། མཚན་མ་མེད་པ་ཞི་ཉིད་
 དེ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། གཏི་སྤྲུག་མེད། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
 མཚན་མ་མེད་པ་ནི། མཚན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྟོ་ནས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 ནོ། གསུམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 རྟོ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པ་འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་གཏི་སྤྲུག་མེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་རྟེ། འདུ་བྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་
 རྟེན་སྤྲུ་ལྟ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བ་ན་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་གཏི་སྤྲུག་མེད་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་ནོ། །

ནམ་ཐར་ནམས་ཀྱིས་མཆོན་ཉིད་ནམ་པར་ཤོལ་བྱེད་པའོ། །ནམ་པར་ཐར་པ་
བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ་ཉི། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ནམས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ནམ་པར་ཐར་པ་དང་།

པོའོ། ཁང་གཟུགས་སུ་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཉིས་པའོ། སྐུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་
གསུམ་པའོ། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ནི་རི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། འདྲ་ཤེས་དང་། ཆོར་
བ་འཁོག་པ་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་དག་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྐྱིབ་པ་
ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། སྟོབས་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས། འཆད་པར་
འཇུར་བའི་སྟོབས་བཅུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏུ་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོགས་པ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་སྟོབས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། སྟོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་བརྟན་
པའི་ངོ་བོ་ཡིན། མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། གྱེ་མ་དེ་ལ་ཆོས་འདི་རྣམས་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་དག་སྟོང་ངམ། བུ་ཟེའམ། ལྷ་འམ། བདུད་དམ། ཆངས་
པའམ་སུ་ཡང་བྱུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བདག་ལ་སྐྱེ་ལོ་སྐྱེས་པའི་
རྒྱ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། གྱེ་མ་ང་ཟག་པ་ཟད་དོ་
ཞེས་དམ་བཅས་ན། གྱེ་མ་དེ་ལ་ཟག་པ་དེ་རྣམས་ཟད་པར་མ་ཇུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་
ལ་དག་སྟོང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། འངས་གང་བར་བྱ་གཙོད་པའི་ཆོས་སུ་
བརྟན་པ་དེ་དེ་དག་བསྟེན་ན་བར་བྱ་གཙོད་པའི་ཆོས་སུ་མི་འཇུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་
མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་མ་བཞིན་ནོ། གང་ཡང་ངས་ལམ་འཕགས་པའི་ངེས་པར་འབྱིན་
པ་དེ་བྱེད་པའི་སྐུག་བསྐུལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འཇུར་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྟན་
པ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན། སྐུག་བསྐུལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འཇུར་བར་ངེས་པར་
མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །

འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏེ་སྐྱས་ཀྱང་གཞན་བྱ་འཇུར་བར་བྱ་
བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ངོ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི། སྟོབས་སོགས་ཆད་མེད་མཆན་

ཉིད་ཅན། ཁོ་མོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་
 བྱི་ཆད་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྦྱབ་པ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་བྱ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཕན་པ་ཉེར་སྦྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྤྱག་
 བསུལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྦྱོབ་པ། །སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ། །སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་
 ཅན་སྤྱག་བསུལ་བར་གྱུར་པ་ཡོངས་སྦྱོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དགའ་བ་ནི། རབ་
 དགའི་མཆོན་ཉིད། དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
 ནོ། །བཏང་སྟོམས་ནི། མ་འདྲེས་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། །བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ནི།
 རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །བཙུ་དང་བརྒྱད་ཏུ་གང་འདོད་
 དག །གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ། །དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་རང་མཆོན་ཉིད། །དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙེ་བརྒྱད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གང་གི་ནམ་ལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དག་དང་། གང་གི་ནམ་ལ་ལེན་པ་མི་མངའ་བར་བྱ་བ་ལས་
 འདས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་བར་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མི་མངའོ། །ཅ་ཅི་མི་
 མངའོ། །བསྟེལ་བ་མི་མངའོ། །སྤྱགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མི་མངའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མོ་མོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་། འདུན་པ་
 ཉམས་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཉམས་པ་དང་། དུན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཉམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །ལྷན་
 ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་། དག་གི་ལས་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་
 ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་། འདས་པའི་རུས་ལ་མ་ཆགས་མ་
 ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག །མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པར་བྱ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་གང་དག་ཡིན་པ་

དེ་དག་ནི་མི་འཕྲོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་མངའ་བས་
 སྐགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། འདི་དག་གིས་བཤད་པ་ནི་
 འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ལུས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་དེའི་ལུས་འབྲུལ་བའི་བྱིས་པའམ་མཁས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་
 དང་མཐུན་པར་ཚྭ་དཔར་འཇུར་བའི་འབྲུལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། ཇི་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དང་
 ལྷན་པ་སྟེ། ཀྱན་རུ་ལྟ་བ་དང་རྣམ་པར་ལྟ་བ་དང་བསྐྱམ་པ་དང་སྦྱོང་བ་དང་། ཆོས་གོས་
 རྒྱར་མ་དང་། ཐང་པ་དང་། རྩུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་པས། རྩོད་ལམ་མཛེས་
 པར་སྦྱོད་ལམ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། སྦྱོང་དང་སྦྱོང་བྱེད་དང་སྦྱོང་རྒྱལ་རུ་འཇུག་པ་དང་
 འབྱུང་བ་ན་རྒྱང་མཐིལ་ས་ལ་མི་རིག་སྟེ། འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྦྱོང་པ་ས་ལས་འབྱུང་ཞིང་དྲི་
 ཡིད་རུ་འོང་བའི་པར་མཛོན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱང་པ་འཛོག་
 གོ། ཇི་ལ་གང་བྱོལ་སོང་གི་སྟེ་གནས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རྒྱང་པ་ལ་རིག་པ་དེ་དག་ཞག་བརྟན་རབ་རུ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་འཇུར་རོ། ཤི་
 འཕོས་ནས་ཀྱང་ལྟ་དག་གི་ནང་རུ་སྟེ་བར་འཇུར་རོ། ཇི་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་
 གོས་སོར་བཞི་ཅམ་གྱིས་མི་རིག་མོད་ཀྱི། རི་རྒྱང་གཡུག་པའི་རྒྱང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་མི་
 རུས་སོ། ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་མནར་མེད་པའི་བར་ཀྱི་སེམས་ཅན་བདེ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་ཅེས་བྱའོ། བྱིས་པའམ་མཁས་པ་དག་
 ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚྭ་དཔར་འཇུར་བའི་དག་གི་འབྲུལ་བ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། ཇི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རུས་སུ་
 རྒྱ་བ། ཆོག་རུ་རྒྱ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ། རི་རྒྱང་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའོ། ཤིན་རུ་
 དེས་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པའོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་
 པའོ། མི་རྒྱས་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པའོ། འོན་དང་ཆོག་འབྲུས་བརྒྱན་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་
 པའོ། རྒྱང་ཅིག་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་འབྲུལ་བ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེའི་སེམས་
འབྲུལ་བས་བྱིས་པའམ་མཁས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚྭ་པར་འལུར་
བའི་སེམས་འབྲུལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །དེ་ལྟར་
མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་མི་འདྲོར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱང་
སེམས་དེར་མི་གཏོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཇུག་
སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུ་ལྟར་དེའི་
སེམས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅོ་
ལྷ་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དང་པོའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེའི་
ཅ་ཚོ་གང་ལས་བདུད་དམ། བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷའམ་གཞན་ཟུ་སྟེགས་ཅན་དག་གིས་
སྐྱགས་རྟེན་པར་འལུར་བའི་ཅ་ཚོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཅ་ཚོ་འམ་རྗེས་སུ་ཅ་ཚོ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བཀྱར་སྟེ་བྱས་ཀྱང་མཐོ་བར་མི་སེམས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་མ་བྱས་ཀྱང་
སྟོ་ཤི་བར་མི་འལུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་འགྲོད་པས་རྗེས་སུ་ཅ་ཚོ་འབྱུང་བར་འལུར་བར་
བྱ་དཀའ་བའི་བྱ་བའམ། མཐར་མ་ཕྱིན་པ་རུང་བྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་
དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གང་དང་ཡང་ཚྭ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཅ་ཚོ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་
གནས་པ་སྟེ། ང་ཡི་བ་མེད་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པ། མདུད་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཅ་ཚོ་མེད་དོ། །རྒྱུ་ལྟར་དེ་
ལ་ཅ་ཚོ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་ཚོ་ཐམས་ཅད་སྤང་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅོ་དུག་
པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་

བསྐྱེལ་བ་གང་གིས་ཚོས་གང་ལ་ཡང་ཚོངས་པར་འཇུག་པའི་བསྐྱེལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དང་གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་
 ལྟ་ཞིང་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
 རྟོན་དང་ཚོས་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ལ་
 བསྐྱེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་
 བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་
 ལྟར་བདག་ལ་བསྐྱེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྗེད་པར་མི་འཇུག་པར་
 ཚོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅུ་བདུན་
 པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
 འཆག་གས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཟབ་མོའི་མཚོག་ཐོབ་པ་སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་སེམས་
 ཅན་གང་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་རུང་མཉམ་པར་མ་བཞག་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྤྱ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བར་རུས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་ལྟར་རྟག་
 ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅུ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་
 འདྲེས་པ་ནི་བཞི་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་སེམས་
 མི་མཉམ་པར་གནས་པར་འཇུག་པའི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་
 དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བསམ་མཁའ་བཞིན་རྟུ་ཞིང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཞིང་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནི་ཚུལ་གྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད། ངང་ཚུལ་ངན་
 པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད། སན་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་ལན་ཏུ་སན་འདོགས་པ་མེད།
 གཞོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ལན་ཏུ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མེད། གདུལ་བར་འོས་པ་རྣམས་ལ་
 རི་མོར་མ་ཡིན། ལྷག་པར་ངེས་པ་རྣམས་ལ་སྤོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་
 སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་ལྟ་བུ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་སོ་སོར་མ་བཟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་ལམ་བསྟོམས་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་མ་བསྟོམས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་ཤེས་རབ་བསྟོམས་པ་ཡིན་གྱི་མ་
 བསྟོམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་
 པ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
 པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་སྟོམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་
 རྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་འབྱུང་སྟེ།
 འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་ཐུག་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དག་
 བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་རྟོན་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། རབ་ཏུ་

དབེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་འདུན་པ་
 ཉམས་པ་མེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱན་མི་གཙོང་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་
 མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདུན་པས་འགོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 འདུན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྡོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བདུན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཙོན་འགྲུས་
 ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལ་བར་མི་འདོར་བའི་བཙོན་
 འགྲུས་དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བརྟམས་པ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྡོད་ཆོས་ཉན་པ་གང་བསྐལ་བར་ཡང་ཆོས་ཉན་པས་སྦྱོར་བར་
 མི་འགྱུར་བ་རྟེན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ཁ་ཟས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་
 ཏུ་ཡུར་ཀྱང་བསྐལ་བར་ཡང་མི་ལྡང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཉ་ལ་བས་
 ཐ་ན་གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་གང་གཞི་རྒྱུད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་འདའ་ཞིང་འགྲོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྷུས་ངལ་
 བའམ་ངག་ངལ་བའམ་སེམས་ངལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་
 ལྷུངས་པ་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཡང་དག་པར་
 སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྒྱུད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ།
 གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཡོང་ཡེ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲ་
 བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་
 ཐག་ཏུ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་བཏུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེལ་བ་ཤིན་ཏུ་མེད་

དེ། ཁེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡི་
ཤེས་གཏོང་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ཡུང་པོ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་དགོང་
པ་དང་། ཁེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཁེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འཇུག་
པ་དང་། ཁེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་པ་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་དྲན་པར་བྱས་སམ་བསམས་སམ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་ཁེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་དོ། །སྟོན་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་རི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱས་
པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དགུ་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མི་མཉམ་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པར་
མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཉམ་མོ། ཏིང་
ངེ་འཛིན་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་
པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཁམས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་
ཉམས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་
བརྩ་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་
དོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ཤེས་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་
འཛིག་པའི་ཤེས་པའོ། །ཁེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཡང་
དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་པའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིགས་པ་ལ་མཁས་པས་ཆོག་རབ་དུ་
དབྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ཆོག་གཅིག་ལ་འཇུག་པས་བསྐལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་ཤིང་སྟོན་པ་
ཤེས་པའོ། །རི་ལྟར་དྲིས་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་

པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལོ། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དཔོན་པར་བསྟན་པ་ཤེས་པ་ལོ། སེམས་
 ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ལོ། ཆོས་ཀྱི་
 ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པ་ལོ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ཆད་མེད་པ་བསྟན་
 པ་ལོ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྲང་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལུ་པ་ལོ། འདི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྩ་
 གཅིག་པ་ལོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་
 མེད་དོ། ཇི་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སྒྲིའི་རྩིས་སུ་
 འགྲོ་བ་ལོ། རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྒྱུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལོ། སངས་
 རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་གྱི་མཐར་ཡང་མ་བཅིངས། སྤྱི་མའི་མཐར་ཡང་མི་འཕོ། ད་
 ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། བློ་དང་གཟུགས་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ལོ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དང་ཆོས་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་སྟེ། འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལོ། སེམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་
 གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྩ་གཉིས་པ་ལོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩིས་འབྲང་
 རོ། ཇི་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བུས་གྲང་སེམས་ཅན་རྣམས་
 འདུལ། སྤྱོད་པ་དང་ཅང་མི་སྤྱོད་པ་དང་ཟ་བ་དང་སྦྱོད་ལམ་དང་མཚན་དག་གིས་གྲང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་ཞེས་རྒྱུས་པར་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྟར་འདས་རྣམས་

གྱི་སྤྱོད་ལམ་གང་སེམས་ཅན་འདུལ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་
 པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་པའོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡོད་
 པའི་ཚོས་སྟོན་པའོ། །ཆད་པར་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ངག་དེ་ཡང་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་
 མཐོ་བའོ། །མི་དམའ་བའོ། །མི་གཡོ་བའོ། །ལྷ་བ་ལྷ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནས་ནམ་མཁའི་ཆད་ནི་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རྣམ་པའི་མཚོག་ཐམས་ཅད་དང་
 ལྷན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྷན་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་རིང་། རིགས་ཀྱི་
 བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ།
 འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅུ་བཞི་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་
 མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་
 སྟོར་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱས་སུ་སོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་བསམ་པའོ། །ལམ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམ་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་
 པའོ། །དམིགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ། །སྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །སྤྱིད་པ་
 གསུམ་བསལ་བའོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡེ་ཤེས་
 སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་
 ཉི་ཤུ་ཙུང་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་
 བཙོ་ལྟ་བའོ། །གཞན་ཡང་འདས་པའི་དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སོགས་

པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །འདས་པའི་རྩལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འབྲུང་བ་དང་ཞིག་པ་རི་
 སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱི་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ན་རྩ་དང་ཤིང་
 གལ་ལ་བ་དང་། སྤུན་དང་ནགས་ཚལ་རྩ་ཡུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་རྩ་ཤེས་
 སོ། །དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་རྩ་བཏགས་པར་ཡུར་པ་རི་སྟེང་པ་
 དང་། སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བ་རི་སྟེང་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་རེ་རེས་ཚོས་བསྟན་ཞིང་བརྟེན་
 པ་རི་སྟེང་པ་དང་། རི་སྟེང་ཅིག་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་བརྟུལ་བ་དང་། རི་སྟེང་ཅིག་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟུལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པར་འབྲུང་ཞིང་
 སེམས་གྱི་རྒྱུད་ཀྱང་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །སེམས་གང་གི་འོག་རྩ་སེམས་གང་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་རྩ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་གྱི་རྒྱུད་འདས་པ་བཏང་
 བ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱུང་པར་ཚོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་སྟེ། འདི་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྩུ་བུག་པའོ། །རིགས་གྱི་བྱ་གཞན་ཡང་མ་འོངས་པའི་རྩལ་
 ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་
 གོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཚོས་སེམས་ཅན་གང་དག་ཅིག་མ་འོངས་པ་ན་འབྲུང་བར་འགྱུར་
 བའམ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པར་འབྲུང་ཞིང་། མ་འོངས་པའི་སེམས་གྱི་རྒྱུད་བསྐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་པར་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་འབྲུང་སྟེ།
 འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྩུ་བུག་པའོ། །རིགས་གྱི་བྱ་གཞན་ཡང་ད་ལྟར་
 བྱུང་བའི་རྩལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་
 མེད་པར་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོགས་བརྩུ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་
 རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྩ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་

དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ས་ཡི་
ཁམས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱི་ཆར་བསྐྱུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
རབ་དུ་ཤེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུའི་ཁམས་སྤྱི་ཅེ་མོས་བྲངས་པ་བགྲང་བའི་ཚུལ་
དང་། མའི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་དང་འགགས་པ་བགྲང་བའི་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་གི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བབ་པའི་ཚུལ་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཅེ་
མོས་རྒྱས་པར་དགང་བའི་ཚུལ་གྱི་བར་གྱིས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
དམུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་
བྱུང་བའི་ལྟའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུབ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་
མེད་པ་ལ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲུང་སྟེ། འདི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་པའོ། །

རྣམ་ཀྱང་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། མཛོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། གཞན་
ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱིས། མཛོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཆོན་
ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གང་། ཉི་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད། ཉི་ནི་རང་
མཆོན་སྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཉི་ལྟར་བ་འདི་མི་
གནས་ཤིང་། འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ། ཉི་
ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་རོ་པོ། ཉི་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་
དེ། ཐེར་རྒྱག་གནས་མིན་འཇིག་མིན་པས། མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། འདས་
པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཞིག་པ་དང་མ་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར་ལ། ད་ལྟར་བ་མི་གནས་པའི་
ཕྱིར་དུས་གསུམ་ཆར་ཡང་མེད་དོ། ཉི་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་དུས་གསུམ་
མི་དམིགས་པའོ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཐེར་རྒྱག་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པས་སྟོང་རོ། ཉི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཕྱིར་དངོས་རྒྱུས་ལ། འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད། འདུས་
པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། འདུས་པ་པ་ནི་འདུས་པ་ལས་
བྱུང་བའོ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་འདུས་པ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྩོམ་ཉིད་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་དོ། སྟོང་པ་ཉིད་བཙུ་བྱས་པོ་དེ་དག་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་དོ། གང་
གཞན་བཞི་པོ་དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོའི་སྟོས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། སྤང་པོ་
ལྷ་རྒྱུས་བརྗོད་པ་ཡིན། རྩོམ་པོའི་སྟོང་ཉིད་གང་། རྩོམ་པོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་
བཤད། རྩོམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་པོ་ལྷོ། རྩོམ་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གོང་མ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་མེད་
པ། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྒྱུས་ལ་བརྗོད། རྩོམ་པོ་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད། རྩོམ་
པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། རྩོམ་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུས་
ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་ལྷ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་སོ། རྩོམ་པོ་དངོས་པོ་མེད་པ་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། རྩོམ་
བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི། རྩོམ་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་
བྱས་པས། རྩོམ་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། རྩོམ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ལ་
བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལོ། རྩོམ་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་
ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། སངས་རྒྱུས་རྒྱུས་ནི་བྱུང་བ་
འཇུག། མ་བྱུང་ཡང་རྩོམ་དངོས་སུ་ནི། རྩོམ་པོ་ཀྱན་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད། གཞན་ཀྱི་དངོས་
པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱུགས། ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། རྩོམ་པོའི་སྟོང་
ཉིད་དོ། གཞན་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཞོན་ཉིད་དོ། རྩོམ་པོ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་
བ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། རྩོམ་པོ་གཅིག་ཏུ་ན་གཞན་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡི་ཤེས་
ལྷ་ཏུ་བྱུང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། ཡང་ན་པ་

རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལོ། །འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པས་དོན་དེ་བཞིན་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
དོ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ལས། །དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །

སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྟེན་བ།

ད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དེ་ལྟར་སློ་གྲོས་ཟེར་གྱི་རྣམ་བཤགས་ལ་
བྱས་པ། །རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་རུ་ར་བཞིན་རུ། །སྲིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་
གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར། །རྟོགས་དེ་ཐ་སྐྱད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ། །དེ་
ལྟར་གྱི་སྐུ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔུང་པ་ཉི་བར་བསྟན་པའི་དོན་རུ་ལོ། །རི་
སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དཔུང་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་ཐུན་པ་འཛོམས་པའི་རྣམ་བཤགས་ལ་བར་བྱས་པ་གང་ལ་ཡོད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལོ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འགོག་པའི་རོ་བོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་
སུ་རྫོབ་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པ། ཉག་ཏུ་འགོག་
པར་གཏོགས་པའི་བསམ་ལྡན་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྤྱིང་རྗེའང་སྐྱེད་
པར་བྱེད། །འདིའི་སྒྱུར་བ་ནི་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་ཕྱ་
ངན་ལས་འདས་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་འདིའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེས་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་གོང་བདེ་གཤེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་
འབྲིང་བཅས་ནི། །མ་ལུས་པ་རྣམས་སློ་ཡིས་པམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །སངས་རྒྱས་བར་
མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་སོ། །དེ་དག་སུ་ཡིན་ཞེན།

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཏེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྒྱལ་པ་དེའི་གོང་རོལ་བརྟན་པ་ལ་
 སོགས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་པམ་པར་བྱེད་དོ། །ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་
 རྒྱས་ལྗུར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་ཡི། །མཐུན་དུ་བདར་ནས་དག་བའི་
 རྒྱང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཆོག་དུ་འགྲོ། །དེའི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་རབ་དུ་འབར་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་
 བ་འདི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་འདིའི་གཤོག་
 པ་ཡངས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་
 པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་པོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ།

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། རིང་དུ་སྔར་བ་
 འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཐབས་
 གྱི་པ་རོལ་བྱིན་ལེགས་འབར་བ་ཐོབ། །འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་
 དེ་འདིར་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྟན་པ་རིང་དུ་སྔར་
 བ་འདིར་ནི་ས་རྒྱལ་པ་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐད་ཅིག་དང་
 སྐད་ཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྒྱལ་པ་ཡན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྟན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 ཅིང་ལྡང་ཏེ། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་

སོ། །འདི་འདྲི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་
རོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་ཐབས་དང་སྒྲིན་ལམ་དང་སྟོབས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་ཤེས་
རབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་
འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱན་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱན་པ།

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཡང་ཡང་སྤར་དགེ་
ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གང་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ། །མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་
ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་སྤར་གྱི་དགེ་བ་ལས་
ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་གང་ཏུ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་བརྒྱན་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་སྤར་
གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་ནི། ཇི་སྐད་ཏུ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་
ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགོ་བའི་གྲུ་པོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་ཏུ་ཆེད་ཏུ་
བསྐྱེད་ཅིང་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱིན་མ་ཐག་ཏུ་ཆུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཆེད་ཏུ་འབད་མི་དགོས་པར་འགོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཅི་ཆོད་པ་དེ་ནི་སྟོན་ཆད་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་འགོ་བས་ལོ་བརྒྱར་ཡང་
དེ་སྤྱིད་ཏུ་ཆོད་མེད་པར་ཕྱིན་པར་མི་རུས་སོ། །གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་བཞིན་ཏུ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་
པར་བསྐྱབས་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཅམ་གཞོན་པ་
དེ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་ཏུ་ཡང་དེ་སྟེད་ཏུ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་གཞོན་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡི་སྟོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་དག་འགྱུར་

ཞིང་། །ཀྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྤོང་བར་མཛད། །འདིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
 པར་ཁྱར་བ་ན། སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་ལམ་འབྲུམ་སྤྱག་གྲངས་མེད་པ་
 སྤྱག་བརྩུ་གང་དག་མངོན་པར་བཏབ་པ་དེ་དག་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འབྱུར་བས་
 དེའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་འབྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དགུ་པར་ནི་ཀྱལ་
 ཚབ་ཐོབ་ལ། བརྩུ་པར་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཀྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
 རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བར་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པར་ཁྱར་
 པ་ན། སངས་རྒྱུ་བཙུ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྤོང་བར་ཡང་མཛད་
 རོ། །རི་སྐང་དུ། གྱེ་ཀྱལ་བའི་སྤྱས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་
 གྱི་སྒྲོའི་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་བཙུ་ལྷན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐང་ཅས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ཏེ། རིགས་
 གྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་རྒྱས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་
 དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་གྱི་བྱ་གང་དེད་གྱི་སྟོབས་བརྩུ་དང་མི་
 འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲིས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་
 ལ་མེད་གྱི། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙུག་པའི་བྱིར་སྤྱོད་པ་
 བྱས་ཤིག །བཙོན་འགྲུས་ཚོམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་འདོར་ཞིག །རིགས་
 གྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱེ་
 བོ་མ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་གཡེན་སྤྱོད་པ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །གཞན་
 ཡང་རིགས་གྱི་བྱ་སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་དང་ཞེས་ཀྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ནས་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་
 བཙུ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྒོ་རྣམས་སུ་གཞུག་པ་མཛད་དུ་ཟིན་ན། དེ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆོ་

ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །གང་གི་མིར་འདི་དེ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་སྤོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིར་འདིའི། ཆགས་
 པ་མེད་པའི་སློ་ནི་སྟོན་ནམས་དག་དང་ལྟན་གཅིག་མི་གནས་མིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་
 མ་དེ་དག་ཙམ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་སྒྲ་མར་
 བྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །འབྱོར་པ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་ཐོབ་པར་
 ལུས་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས་ལུན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤར་བྱུང་བ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་བྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
 བམས་ཅད་ཀྱང་ཙམ་བ་དང་བཅས་པར་ཞི་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤངས་པས་ས་གསུམ་
 ཀྱི་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་བྱུར་དུ་ཟེར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་གནས་སྐབས་དེར་སངས་
 རྒྱས་བཙོས་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པར་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མིར་
 འདིས་བསྐྱིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་
 ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་མིར། འདི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་སྲིད་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་སྲིད་པ་མེད་པའི་
 མིར། གལ་ཏེ་འདིས་དེར་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ན། དེའི་
 ཆོ་འཁོར་བ་འགག་པས་རི་ལྟར་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ། འཁོར་བ་འགག་ཀྱང་དབང་རྣམས་བརྩུ་པོ་ཐོབ་པར་བྱུར་
 ཞིང་དེ་དག་གིས། སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་
 འགྱུར། །འདིར་འཁོར་བ་ནི་འགག་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལ་དབང་བརྩུ་པོ་དག་ཉེ་
 བར་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་གིས་འདི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་
 པོ་སྣ་ཆོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་མིར་འདིའི་ཆོགས་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པར་མི་འགལ་ལོ། །

དེ་ལ་དབང་བརྩུ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསྐྱལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་
 མེད་པར་ཆོ་ཆད་བྱིན་གྱིས་རྟོགས་པས་ཆོ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་

ངེས་པར་སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་
 འཛོལ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཞོན་པ་ཏུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་
 པའི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོ་བྱེད་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་དུས་རིམ་བ་བཞིན་ཏུ་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་
 བ་འཛོལ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་
 དབང་བ་འཛོལ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་དུས་གང་ཏུ་ཅི་དགའ་བར་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་
 དབང་བ་འཛོལ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྱུལ་
 པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་རྩ་འཁྱུལ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་
 དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་
 རྱེད་བཟང་པོ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་
 དབང་བ་འཛོལ་བོ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ལྷང་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་
 ཆོས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་
 བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་
 པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ།

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་
 སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་དག་འཇུག་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་
 རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཛོལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དགུ་པར་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འཇུག་ཞིང་
 སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཡང་འཛོལ་སྟེ། ཆོས་

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེས་པའི་
 ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་
 ལ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་རབ་རྒྱ་
 ཤེས་སོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་
 རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་
 ཉོན་པ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་
 པའི་རྒྱ་རྒྱ་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱ་པ།

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་བཤད་པ། བརྒྱ་པའི་ས་ལ་དེ་
 ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ། །དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་
 པར་མཆོག་རྒྱ་འབྱུང་བར་འཁྱར་བའང་ཡིན། །ཆར་རྒྱན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་
 ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི། །དགོ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་རྒྱ་རྒྱས་ལས་ཀྱང་རྒྱན་གྲུབ་ཆོས་
 ཆར་འབབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
 བྱི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། ཇི་སྐད་རྒྱ། དེ་ལ་ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབྲུམ་སྤྲུག་བརྒྱ་ཇི་སྟེད་པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་
 ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་རྒྱ་འཁྱར་ཏེ། མངོན་རྒྱ་གྲུ་མ་ཐག་རྒྱ་སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་སྤྲུག་
 བརྒྱའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་པརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོག་དང་ལྷན་པས་སྤྲུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་སྤྲུག་བརྒྱར་ཆར་
 བའི་རྒྱལ་སྤར་བ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱི་པརྒྱའི་འཁོར་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བ་འཁྱར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེའི་ལྷས་ཀྱང་དེ་དང་འཆོམ་ཞིང་དེའི་རྒྱན་རྒྱ་འབབ་པར་གནས་སོ། །དེ་

ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་པར་དེ་ལ་འཇུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྒྲིང་ངོ་། །དེ་དེ་ལ་འཇུག་
པ་དང་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ཀུན་ནས་གདན་འཛིན་པ་རྣམས་
གི་མཛོད་སྤྱོད་ནས་འོད་ཟེར་དག་ཕྱུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་
མཛོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཡེ་ཤེས་གི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། སྤྱི་ཆེན་པོ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གི་དག་བའི་ལ་
ཏོག་མངོན་པར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་པའི་ཆོས་གི་ཆར་ཡང་མངོན་པར་
འབེབས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་
ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟུ་པའོ། །

ས་བརྩའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་གི་གྲངས་
ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། དེ་ཆོ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱུ་བརྟུ་མཐོང་
ཞིང་། །དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཀྱང་འདི་ཡིས་ཉོགས། །དེ་ཉིད་ཆོ་ན་བསྐྱེད་པ་བརྟུ་
གནས་ཤིང་། །སྤྱོད་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག་ །སྤྱོད་ཏིང་འཛིན་བརྟུ་
ཕྱག་སྟོན་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྟུ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་
གཡོ་ཞིང་སྒྲིང་བར་ཅུས། །དེ་བཞིན་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་དེ་སེམས་ཅན་བརྟུ་ཕྱག་སྤྱིན་བྱེད་
ཅིང་། །བརྟུ་ཕྱག་གྲངས་དང་རྩིས་འབྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེས་ནི་
ཆོས་གི་སྟོ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དབང་སྤྲོས། །རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྣམས་
ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛོས་འབྱོར་ལུས་
ནི་རེ་རེ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པོ་བརྟུ་ཕྱག་དག་དང་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན། །རྩི་སྤྱོད་
དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟུ་རབ་ཏུ་
འཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྟོན་པར་འཇུག་པ་ཡང་འཇུག་པ་དང་། །སངས་རྒྱུ་བརྟུ་མཐོང་
བ་དང་། །དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་གི་

ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱུ་ཡང་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 བརྒྱ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་
 པ་བརྒྱུ་ཡང་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ལ་སྤོན་དང་སྤྱི་མའི་མཐར་འཇུག་
 པ་དང་། ཆོས་གྱི་སྤོ་བརྒྱ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྤོན་པ་དང་། ལུས་
 རེ་རེ་ཡང་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤོན་པ་ལོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། གློ་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི། མོབ་
 པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས། འདི་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདིས་ཡོན་ཏན་
 གངས་བརྒྱ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གང་དག་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་སེམས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྟོང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བགྲང་བར་བྱའོ། ཡོན་
 ཏན་དེ་དག་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ས་ལུ་པའོ། འདི་དག་རྣམས་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིས་ནི་འབྲུམ་སྤྲུག་དང་། བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་འཐོབ་ཅིང་དེ་ཡིས་
 བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་ཐོབ། འདི་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྤྲུག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་འཐོབ་བྱེ་བ་སྤྲུག་
 འབྲུག་སྤྲུག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྐྱུར་དང་སྤང་ཡང་སྟོང་སྤྲུག་ཏུ། ཡང་དག་པར་ནི་བསྐྱུར་
 བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། འདི་ལ་སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྲུམ་འཐོབ་པོ། སེམས་བཞི་པ་
 བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་འཐོབ་པོ། སེམས་ལུ་པ་བསྐྱེད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་བྱེ་བ་སྤྲུག་སྟོང་འཐོབ་པོ། སེམས་དྲུག་པ་བསྐྱེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་བྱེ་བ་འབྲུམ་འཐོབ་པོ། སེམས་བདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་བྱེ་བ་འབྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་འབྲུམ་འཐོབ་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། འདི་ཡན་ཆད་ནི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་གངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་མི་སྤྲིད་པས་
 རུལ་སྤྲོ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་བཤད་པ། མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམས་རྟོག་
 མེད་པ་དེས། སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་སྤྲུག་སྟོང་བཟོམས་འཇིག་རྟེན་ན། རུལ་ཆད་རི་རྒྱུད་ཡོད་

པ་དེ་ནམས་དང་། གངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སེམས་བརྒྱུད་པ་བསྐྱེད་པས་ནི་ཇི་སྐད་ཏུ་བཟུམ་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྲུམ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་འཐོབ་པོ། ཁེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ས་
 ལ་གནས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་སྤར་བཟུམ་ཡོན་ཏན་དག གངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་
 སྟོང་ཏུ་ཡང་དག་པར། བཟོམས་པ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར། སེམས་དགུ་
 པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་སྤར་བཟུམ་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་མཉམ་པ་
 འཐོབ་པོ། རེ་ཞིག་བརྩུ་པ་འདྲིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག རག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་
 ལྷུར་ཞིང་། རག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་བཟོམས་ནམས་ནི། རྩལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་
 སྟེད་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་བརྩུ་པ་བསྐྱེད་པས་ནི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྐད་ཏུ་
 བཟུམ་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་
 ཀྱི་རྩལ་སྟེད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། རེ་ཞིག་བརྩུ་པ་འདྲིར་དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་རེ་ཞིག་གི་སྤྲ་
 འདིས་ནི་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་གོ་རིམ་
 སྟོན་པར་བྱེད་དོ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདིས་ནི། བ་སྤྱིའི་ཁྲུང་ཁྲུང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ནམས་དང་། ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་བགྲང་འདས་དང་། ཏིང་བཞིན་
 ལྷ་དང་ལྷ་མེན་མི་དག་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སེམས་བརྩུ་པ་བསྐྱེད་པ་འདིས་ནི་རྟོག་པ་ཀུན་ནས་རྒྱ་བ་མེད་པར་རང་གིས་ལུས་
 ཀྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་བཙུག་འདས་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་མངའ་བ་དག་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་
 ལ་ནམ་པ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་འང་སྟོན་པར་རུས་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་འགྲོ་བ་ལྟའི་
 འཁོར་བ་མི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པས་ཡང་མ་འདྲེས་པར་བ་སྤྱིའི་ཁྲུང་བྱ་རེ་
 རེར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་རུས་སོ། ཀྱང་གི་སྤྲ་ནི་མ་སྟོས་པ་བཟུས་པའི་དོན་ཏུ་སྟེ།
 བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྦྱོར་བ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་

ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བརྒྱུད་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་རྟུས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་དོན་ལྟར་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་རྒྱས་
པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་
བཤད་ཟིན་རྟོ། །

འབྲས་བྱའི་ས།

དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ།

དེའི་འོག་རྒྱ་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ཟུང་ཟུང་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འདོད་པས་
བརྗོད་པ་སྐབས་པའི་སྒྲིབ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ།
གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ངོ་མ་མེད་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་ཆོ་སྟོབས་
བརྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་གྱིས་སྐར་ཡང་འབད་གྱུར་ཞིང་། འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་
དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞིག་ལ། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་
དེ་ཁྱོད་གྱིས་བརྟེས། འདེར་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ངོ་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འགོ་བ་མ་ལུས་
པ་གསལ་བར་རྟུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་
ལ་གཤེགས་བྱེད་པའི་ཐུན་པ་སྦྱོར་བ་ཉིད་དུ་མཛད་པ། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་བ་བརྟེས་པས་
རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་བརྟེས་རྟུས་པར་མཁྱེན་ནས་དུས་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་
འབད་པ་བཅུམས་པར་གྱུར་ལ། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་བཅུམས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་བརྟེས་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་
ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་ཐུག་ཅིང་
ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིར་མདོར་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་

སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་སྒྲོང་གྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་
 མེད་དེ་ལྟར། །དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྩོམ་ཉམ་ཉིད་
 ཏུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཚུད་པར་མཛད་གྱུར་ནས། །མཁྱེན་བཟང་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་
 གི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཚུད། །དཔེར་ན་བྱམ་པ་དང་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་
 སྤྱིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེར་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་
 པ་དེ་བཞིན་ཏུ། གཟུགས་དང་ཚེར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 རོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐུགས་སུ་
 ཚུད་པས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ། །འདིར་སྤྲས་པ། གང་ཆོ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སློ་གྲོས་འཇུག་
 མི་འགྱུར། །སློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིག་པའང་མ་ཡིན་ལ། །ཀུན་
 རས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགའ་བར་འགྱུར། །མཁྱེན་པོ་མེད་པར་
 ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་འོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན། །སྟེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛོག་
 པ་ན། གང་གི་ཆོ་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ། དེ་
 ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སློ་མི་འཇུག་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེ་
 བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སློ་འཇུག་པ་ན་ཅིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །སློ་མི་འཇུག་ན་
 གི། འོ་ན་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་ཡང་མི་རིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པར་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་འོས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། ཀུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པ་
 གི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགའ་བར་འགྱུར། ཀུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕན་ཚུན་འགའ་བ་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཇི་

རི་ལྷ་མོ་ན། དཀོན་པར་བྱ་ཞེ། དེ་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྐྱེ་བཅོད་ནམས་
 གྱིས། ཁྱི་དང་སྐྱལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས། །སྤྱོད་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉོན་
 འབྱུང་བ། །དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག་། །དེ་བཞིན་གསལ་པ་རྣམས་ནི་
 གཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛོད་པའི་སྐྱེ་བཅོད་

ནམས་བརྒྱས་ཟིན་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་སྤྱོད་མངའ་བ་དེ་ནི་ངོ་མོ་
 དེ་དང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡོངས་
 གུ་འཕྱར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ད་དུང་དུ་ཡང་འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་
 མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་སྤྱོད་གས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྤྲོ་ཚོགས་པ་དག་རྟོགས་པར་འཕྱར་བ། བསོད་ནམས་
 བརྒྱ་ལས་བསྐྱར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་སྤྱོད་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་
 དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་ཐུར་པས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་འཕྱར་རོ། །བསོད་ནམས་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་སྤྱོད་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་དེའི་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་ཀྱིས་སྤྱུལ་པ་དག་ལས་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་
 བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་
 འཕྱར་རོ། །སྤྱུལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་དེའི་མཐུས་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རྣམ་མཁའ་དང་གཞན་རྩ་
 དང་ཤིང་དང་ཚིག་པ་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་ལས་དེའི་མཐུས་སྤྱོད་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་
 ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་
 བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་ད་ལྟར་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་
 ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འཕྱར་ཞེན། དེ་བཞན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་ལ་གྱི་
 དཔེ་ཉེ་བར་བཞོད་པ། ཇི་ལྟར་རྩ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པས་འདིར། །ཡུན་རིང་འབད་
 པས་ཆེས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ་ནི། །དེ་ཚོ་ལ་ད་ལྟ་སྤྱོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་འདྲ་། །འཁོར་ཞིང་
 དུམ་པ་ལ་སོགས་རྒྱར་མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྤྱོད་ཚོལ་མེད་བཞིན་དུ། །ཚོས་ཀྱི་
 བདག་ཅན་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་དེའི། །འཇུག་པ་སྤྱོད་པོའི་དགེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི། །བྱང་པར་
 གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱལ། །དེ་ལ་གང་གིས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐུར་དུ་ཟིན་
 ཀྱང་འདུལ་བའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་ལྟར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ལས་
 པའི་དོན་བྱེད་པར་འཕྱར་བ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་འདི་དག་ད་ལྟར་རྣམ་

པར་རྟག་པ་མི་མང་འཁོར་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འདྲ་
བར་རི་ལྟར་འཛོམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལྟར་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་
སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྟོད་ལ། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞིན་
དུ་བདག་ཀྱང་ལྟར་ཅིག་ཅིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྤར་སྟོན་ལམ་གང་བཏབ་པའི་སྟོན་
ལམ་དེའི་ཤུགས་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉན་པར་འགྱུར་བའི་
ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱ་བའི་བྱང་པར་དེ་འདྲ་བ་དག་མདོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
ད་ལྟར་སྒྲིས་པའི་འབད་ཚོལ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉིད་བར་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱ་བ་ཡང་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཆོས་སྒྲུ།

ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་
ལུས་པ། །བསྐྱེད་པས་ཞི་ཉེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྒྲུ་ཉེ། །དེ་ཆོ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་
མེད། །སེམས་འགག་པས་དེ་སྒྲུ་ཡིས་མདོན་སུམ་མཛད། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
སྒྲུ་ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱ་སྒྲེ་བ་མེད་པས་སྒྲེ་བ་མེད་
པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའོ། །འདི་
ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་
ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་ཅུས་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་འདི་ནི། དེའི་ཆོ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ལྟ། །འདི་ཉིད་
ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཇམ་དཔལ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོག་སྒྲ་དུགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་རྣམས་
མི་འཇུག་པས་སྒྲུ་ཁོ་ནས་མདོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་ཀྱན་རྫོབ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

ལོངས་སྤྱོད་

འདི་ནི། ཞི་སྒྲིང་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་། འཕྲོ་ཕྱོལ་བར་བྱ་འཇིག་རྟེན་འཕྱོར་སྤྲད་རྟེན། འདི་ནི་སྒྲིང་དང་བྲལ་ལ་སྤྲང་བར་འགྱུར། སྤྲུ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་བྱ་མཛད་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་བྱ་འདོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རོ། ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་སྒྲིང་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་། ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་བྱ་བྱེད་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་རི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། སྤྲུ་འདི་ནི་འཁོར་བ་རི་སྤྲོད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཕྱོར་བའི་སྤྲད་བྱ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། རྟེན་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་ཉིད་བྱ་མཛོན་རྟོ། རྟེན་ཅིག་འཇིག་རྟེན་རི་སྤྲོད་པ་དང་ནམ་མཁའ་རི་སྤྲོད་པ་དེ་སྤྲོད་བྱ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཚུལ་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཛན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྤྲུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྒྲིང་པ་དང་བྲལ་བ་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ལས་ཤེས་རབ་བྱི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་བྱ་སྤྲང་གི་སྒྲིང་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་

ཚོས་གྱི་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའམ་གཞུགས་གྱི་སྤྱོད་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་རི་སྤྲོད་བཤད་པའི་སྤྱོད་ལས་གཞན་བྱ་གྱུར་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་གང་དག་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུན་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་མངའ་བར་བརྟེན་

པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན། གཞུགས་སྤྱོད་གཅིག་
 ལ་རང་གི་སྤྱོད་གནས་སྤྱོད་པ། སྤར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཛོལ་བྱང་ཚུལ་ནི། མ་ལུས་
 གྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད། མཐའ་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་པ།
 གྱི་སྤར་ལོ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་རང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་གནས་སྤྱོད་པ་འགགས་ཐིག་པ་བྱང་
 མཐའ་དག་མ་ལུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་དང་མ་འཛོལ་བར་དེ་པན་ཚུན་མ་
 འདེས་པར་བྱང་ཚུལ་དུ་མས་བཀྲ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་མཐའ་ཅད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་མི་
 ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བཞིན་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་རྒྱ་མཐུན་
 པའི་སྤྱོད་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟོན་པ་སྟུང་པའི་བྱང་ཚུལ་གང་དང་གང་དུ་རི་ལྟར་གང་གི་དོན་དུ་བྱང་བ་དེ་དག་
 མཐའ་ཅད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྱོད་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་སྟོན་པར་བརྟུང་པའི་ཕྱིར་བཤད་
 པ། སངས་རྒྱས་ཞིང་ཅི་འདྲ་དེར་ཐུབ་དབང་དང་། དེ་དག་སྤྱོད་མཐུ་སྟོབས་ཅི་འདྲ་
 དང་། ཉན་ཐོས་དགེ་འདུན་རི་སྟེང་རི་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཞུགས་
 རི་འདྲ་དང་། རི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེ་བདག་རི་འདྲ་དང་། ཆོས་ཐོས་སྟོན་པ་གང་ལ་
 སྟུང་པ་དང་། སྤྱིན་གང་རི་ཙམ་དེ་དག་ལ་སྤུལ་བ། དེ་ནི་མ་ལུས་སྤྱོད་གཅིག་ལ་སྟོན་
 མཛད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་ན། སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྲར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 བོ་རུ་རྟུང་དང་། བརྟ་རྟ་ག་དང་། ཡི་རྟ་ནི་ལ་དང་། ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན།
 རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་ཤིང་ལ་སོགས་པས་མཛོས་པར་བྱས་པ་ཆུ་དང་ཞིང་དང་ཀུན་ནས་ཁྱུ་
 པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེ་བར་མཛོས་པ་ཅི་འདྲ་
 བ་ཞིག་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་བལྟམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་
 པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྤྱོད་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་
 དག་གི་སྤྱོད་དང་སྟོན་པ་དག་གི་མཐུ་སྤུལ་དུ་བྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་འདུས་པར་གྱུར་པ་རི་སྟེང་པའམ་རི་ལྟ་དང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་སུ་མཐུན་

པའི་ཚོས་ཀྱི་ནུན་ཏན་ནམ་པ་གང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དེར་གྱུར་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཁིང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་
 དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་ལུས་སྒྲིམ་པ། དབྱིབས་དང་ལྷན་པ་ཚོས་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ལ་
 སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོང་པ་ཉི་ཤེས་ཡོངས་སྟོང་པ་དང་ལྷན་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་དག་
 ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཅི་འདྲ་བའི་ཚོས་དང་སྟེ་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་
 བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་བདག་ཅི་འདྲ་དང་
 རྟེ་བམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྟེས་པ་གཞུགས་དང་སྟོང་དང་ལྷན་པ་དང་། བྱིས་པ་
 དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཚོས་ཐོས་ནས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་
 མེད་པའི་བསྐལ་པ་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ་སྟོང་པ་གང་ལ་སྟུང་པ་དང་། སྟོན་པ་གང་ཅི་ཅམ་དེ་
 དག་ལ་སྤུལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོས་གོས་དང་རིན་པོ་
 ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གང་སྤུལ་བ་དང་། ཇི་ཅམ་སྟེ་རྒྱས་ཇི་ཅམ་དང་ཚད་ཇི་ཅམ་སྤུལ་
 བ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་སྟོང་
 པའི་བྱང་མཐའ་འདི་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ། དེ་བཞིན་ཆུ་ལ་བྱིས་པ་བཟོད་བཙོན་ཏིང་འཛིན་
 དང་། བཤེས་རབ་སྟོང་ཆེ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་། བམ་ཚང་མེད་དེ་དག བམ་ལུས་སྐྱ་
 གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད་ཅེས་གོང་མ་དང་གྱུར་པོ། སྐྱ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཅར་གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག་གི་འོན་ཀྱང་། ཉིད་སྟོང་པ་ཀུན། སྐྱ་ཡི་བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱུང་
 གསལ་བར་སྟོན། །བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པར་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟོད་
 གྱི། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་གང་། གང་དག་ད་
 ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར། གང་དང་མཐོན་ཚོས་སྟོན་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་བཟུང་
 བའི། །འགྲོ་དབུགས་འབྱེན་ཁིང་འཇིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་། །དང་པོའི་ཐུགས་བཟུང་
 བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོའི་བར། །དེ་དག་སྟོང་ཀུན་དངོས་ནམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི། །རང་བཞིན་
 མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྐྱ་ཡི། །ཁྱད་བྱུར་རྒྱས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། །རེ་

ཞིག་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་ཐ་མལ་དག་ཀྱང་སྤྲུགས་གྱི་མཐུ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཞིག་གིས་རང་གི་ལྷན་ལ་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གནས་པར་སྟོན་ཅུས་ན། ཅི་འགྲོ་བའི་དབང་སྤྲུག་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཐ་མི་དད་པ་མཁྱེན་ནས་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རམ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་གང་ཞིག་མ་རྟོགས་པའམ་མོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་དཔེ་འདིའི་སྟོན་གསལ་བར་འདི་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བ་སྤྲུའི་ཁྱད་བྱུར་སྟོན་པར་མཛད་པ། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་གྱི། །སྟོན་དང་དེ་ལྷག་སྟེ་བོའི་གནས་སྐབས་ནི། །ཐམས་ཅད་བ་སྤྲུའི་ཁྱད་བྱུར་གཅིག་ཆོ་སྟོན། །

སྟེ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བཙུང་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བར་ཟིན་ཀྱང་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་ཉིད་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས། །རྒྱལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གདུགས་འཇིག་རྟེན་དང་། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཚྭ་གསལ་བྱུང་རྒྱལ་སྟོན་མོད། །རྒྱལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་སྤྲ་མི་འགྱུར། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་གྱིས་ནི་བཞེད་པའི་སྟོན་ནས་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། །འཇིག་རྟེན་སྤྲ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་རགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། །བཞེད་པ་ཉིད་གྱིས་རང་གི་རོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཚྭ་གསལ་བྱུང་རྒྱལ་སྤྲ་ཡང་སྟོན་ཏེ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐའ་ཡས་ཚྭ་གསལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་གིས་བྱུང་པར་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་གྱིས་སྤྲིད་མཐའི་བར། །སྐད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྟོན་སྣ་ཚོགས། །ཇི་སྟེད་སྟོན་པ་དེ་སྟེད་འཛམ་བུ་གླིང་། །མ་ལུས་རྒྱལ་གང་དེ་དག་ལ་གྱངས་མེད། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་

བ་ཁྱོད་འཁོར་བའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྦྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་ཚད་
གང་ཡིན་པའི་ཚད་དེའི་གངས་ནི་རྩུའི་སྒྲིང་མ་ལུས་པ་ན་རུལ་བྲ་རབ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་
དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐུལ་དུ་བྱུང་
བར་བཞུགས་པའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོབས་བརྟུ།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ནི་སྟོབས་བརྟུས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
ཆ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །དེ་
བཞིན་ལས་རྣམས་སྟོན་ཤོད་དང་། །མོས་པ་སྣ་ཚོགས་བྱགས་ཚུད་དང་། །སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་
མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །དེ་བཞིན་དབང་མཚོག་མཚོག་མ་ཡིན། །མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་
འགྲོ་དང་། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་
སྟོབས་དང་། །སྟོན་གནས་བྱུང་པ་མཁྱེན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྟེ་སྟོན་དང་། །ཟག་
རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་སྟོབས་སྟེ། །སྟོབས་ནི་བརྟུ་པོ་འདི་དག་གོ། །དེ་ལ་གནས་དང་གནས་
མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་
ངེས་པར་སྟེ་འཕྱར་བ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །བཤད་པ་
ལས་བཞེད་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ། །མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་
སུ་བཤད། །རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་
རྒྱ་གང་ལས་གང་ཞིག་སྟེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། །མི་དགེ་བ་དག་ལས་རྣམས་པར་སྦྱིན་པ་ཡིད་དུ་
མི་འོང་བ་དང་། །གང་ལས་གང་ཞིག་འཐོབ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ལྟ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟུང་པ་འཐད་པར་འཕྱར་རོ། །རྒྱ་
གང་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྟེ་བ་ཅན་དེའི་གནས་ཏེ་འདིར་གནས་པ་ན་ཞེས་བྱ་བས་
གནས་ཀྱི་སྒྲས་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བཞུགས་དོ། །བཤད་ཟིན་པ་དང་འགལ་བ་ནི་
གནས་མ་ཡིན་པར་འཕྱར་རོ། །གང་ཞིག་ལས་གང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་གནས་མ་ཡིན་

ཉེ། དཔེར་ན་དགེ་བ་དག་ལས་འབྲས་སུ་ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་
 བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
 མིར་མཁྱེན་པ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། རི་སྐད་རྒྱ་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་
 ལྷན་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སླ་ན་མེད་པས་གནས་ལ་ཡང་གནས་སུ་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་
 ཤེས་སོ། །གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་
 རྒྱ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལ་གནས་ནི་གང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་
 འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་དག་
 གིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འདོད་པ་དང་
 རྟུག་པ་དང་དགའ་བ་དང་ཡིད་རྒྱ་མིང་བར་འབྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་ནི་
 གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། དག་གིས་
 ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འདོད་པ་དང་
 རྟུག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཡིད་རྒྱ་མིང་བར་འབྱུར་བ་འདོད་པ་རྟུག་པ་དང་། དགའ་
 བ་དང་། ཡིད་རྒྱ་མིང་བར་འབྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ནི་གནས་
 མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་ལེར་སྤྱས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་
 དང་། དང་ཚུལ་དན་པས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་འབྱུར་
 བ་དང་། ལེ་ལོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཛོལ་བ་དང་། སེམས་གཡེངས་པས་སྦྱོར་མེད་
 པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རྒྱ་འཛོམས་པར་འབྱུར་བ་དང་། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པས་སེམས་གནས་པར་
 འབྱུར་བ་དང་། དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འབྱུར་བ་
 དང་། འབྱོད་པ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པས་སེམས་ཤིན་རྒྱ་སྤྱང་བར་འབྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་
 མེད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །གང་སྤྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཛ། བརྒྱ་བྱེད་ནམ་ཆངས་པ་འཛ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
དང་། འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྱིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་
པར་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་ནས་སྒྱུར་བར་བྱ་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དང་པོ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ད་ནི་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ།
འདྲོད་དང་མི་འདྲོད་དེ་ལས་བསྒྲིག་དང་ཟད་དངོས་ཀྱིས། །ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྱིན་
ཤིན་རྒྱ་ཚོགས་ལའང་། །མཁྱེན་པ་རྒྱས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་འཇུར་བ། །རྒྱས་
གསུམ་ཤེས་བྱ་བྱབ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདྲོད། །ལས་ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་དང་། ལས་ཡིད་
རྒྱ་མི་འོང་བ་དང་། ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་དང་། ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བའི་ལས་དང་། ཟད་པའི་རྒྱ་
ཟག་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལས་ལྟར་ཤིན་རྒྱ་ཚོགས་
པ་རྒྱས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པར་བྱབ་པ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་
རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་བྱབ་པར་
མཛད་པའི་མཁྱེན་པ་ཤེས་བྱ་འགར་ཡང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བཙོམ་
ལྟར་འདས་ཀྱིས་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་
སྐད་རྒྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་
བྱུང་བའི་ལས་རྣམས་དང་། ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་རྣམས་གནས་དང་རྒྱ་དང་
དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་
ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཤེ་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་འདས་པའི་ལས་ཡང་དག་པར་
སྤངས་པ་གང་དགེ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་གང་མ་འོངས་པའི་རྒྱས་
ན། དགེ་བའི་རྒྱ་འབྱིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ལས་ཡང་དག་པར་
སྤངས་པ་གང་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་གང་མ་འོངས་པའི་རྒྱས་
ན་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་འབྱིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་
རྒྱ་ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གང་མ་འོངས་པའི་རྒྱས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་

པར་འཕྲུར་བ་དང་། གང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འཕྲུར་བ་དེ་ཡང་རབ་རྒྱ་ཤེས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྣམ་ཅད་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་ལ། མ་འོངས་པའི་
རྣམ་ཅད་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འཕྲུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྣམ་ཅད་ཁྱད་
པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་ལ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཅད་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འཕྲུར་
བ་དེ་ཡང་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཞིང་སྤྱོད་མཐུན་པ་ལ་ཡང་རབ་རྒྱ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གང་འདས་པ་ན་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་ལ་
དེ་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཅད་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བར་འཕྲུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་
པ་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོར་འཕྲུར་བ་དང་། རྩོམ་པ་ཆེན་པོར་འཕྲུར་ལ་ཁྱད་པར་དུ་
འཕྲུར་བ་རྒྱུ་བ་དང་། ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གང་ཉན་ཐོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་འཕྱིན་པ་
དང་། གང་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་འཕྱིན་པ་དེ་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་
གང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བདེ་བར་འཕྲུར་བ་
དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་བདེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་འཕྲུར་
བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་
པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གང་ཡིན་
པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཁོ་ན་དང་གཞན་མ་
ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་
གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ད་ནི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། འདྲོད་
ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲོད་པ་ནི། ཤིན་དུ་སྣ་ཚོགས་དམན་འཁྲིང་
གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདྲོད། །དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཁྱེན་
པ་ནི། །རྣམ་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཁྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། །འདིར་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་

ཉེན་མོངས་པའི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་
པར་བྱེད་དོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བཟུ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བའི་སྒྲས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་སྒྲོས་
ཏེ། འདི་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་བཟུང་བའི་བསམ་པ་ནི་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། ལྷག་པར་བསམས་པ་དང་འདོད་པ་
དང་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་ལ། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་
བསྐྱེབས་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་པོའི་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་མཛད་པ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་རྣམས་
ཀྱིས་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་
བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་
ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་
གཞན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
དུ་ཤེས་ཤེ་ན། གང་ཟག་གང་འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ལ་ཞེ་སྤང་ལ་མོས་པ་དང་། གང་
ཟག་གང་ཞེ་སྤང་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་གཉི་ལྷག་ལ་
གནས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལྷག་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དགེ་བ་ལ་གནས་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དག་སྦྱོར་བ་རྒྱུང་བ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ལ་མོས་པ་དང་། གང་དག་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་ལ་བསམ་པ་རྒྱུང་དུ་ལ་མོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །མོས་པ་གང་གིས་སྦྱོར་བ་རྒྱུང་ལ་བྱུང་པར་ལ་
གནས་པར་འཕྱུར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ལ་རྒྱུང་དུ་ལ་གནས་པར་འཕྱུར་
བ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་

འཕྱར་བ་དང་། མོག་པ་ཉིད་རྩ་ངེས་ལ་ཡང་དག་ཉིད་རྩ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་
 འཕྱར་བ་དང་། མ་ངེས་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་རྩ་ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འཕྱར་བ་
 དང་། མོས་པ་གང་གིས་འདྲོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་རྩ་འདའ་བར་འཕྱར་བ་དང་། གང་
 གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གང་གིས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། གང་གིས་ཁམས་
 གསུམ་པ་ལས་ཤིན་རྩ་འདའ་བར་འཕྱར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྩ་ཤེས་
 མོ། ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྩ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ལས་གསུམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ད་ནི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་བཤད་པ། སངས་
 རྒྱུ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་
 གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས། །ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་
 ཤིང་། རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་འཇུག་སྟོབས་སུ་འདོད། རང་བཞིན་དང་ངོ་
 བོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་བྱངས་དག་གོ། སངས་རྒྱུ་ཁམས་མཐའ་དག་གི་
 རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་རྩ་མར་
 བྱར་པ་དེ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་
 གཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་ཁམས་
 དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། རྣང་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། རྟེན་བཞིན་
 རྩ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཆར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་གསུམ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། ས་ལ་
 སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱང་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། ཇི་ལྟར་རབ་རྩ་ཤེས་ཤེ་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། རྟེན་བཞིན་རྩ་འདྲོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 མེད་པའི་ཁམས་དག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བར་རབ་རྩ་ཤེས་
 མོ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བའི་མཆོན་ཉིད་རྩའོ། འདུས་མ་བྱས་

ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་མངོན་པར་འདུ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རུ་ལོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཁམས་ནི་སྒོ་བྱར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་རུ་ལོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་
 བྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་རུ་ལོ། །འཁོར་བའི་ཁམས་ནི་ཚུལ་བཞིན་
 མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་རུ་ལོ། །ཟླ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་ཚུལ་
 བཞིན་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་རུ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་
 པ་དང་། རབ་རྒྱ་གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྲིད་པའི་ཁམས་གང་
 ཡིན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་
 དང་། བརྟེན་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཞི་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ད་ནི་དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་
 བས་བཤད་པ། ཀྱན་རྒྱ་རྟོག་སོགས་ཆེས་ཚོ་ཉིད་ནི་མཚོག་བཞེད་ལ། །འབྲིང་གནས་
 སྐབས་དང་རྒྱལ་ཉིད་མཚོག་མིན་པར་བཤད་དང་། །མིག་ལ་སོགས་དང་ཕན་ཚུན་སྦྱབ་
 རུས་ཚུབ་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། །ཀྱན་རྒྱ་
 རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟག་པར་སྒོ་འདོགས་པའོ། །ཀྱན་རྒྱ་རྟོག་པ་ནི་དབང་
 པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངའ་བདག་ཉིད་རྒྱ་གནས་པའི་
 ཕྱིར་འོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་རྒྱ་ཅན་རྣམས་སྤྱད་པར་རྟོགས་
 པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཚོག་གི་སྒྲས་ནི་ཕུལ་རྒྱུ་དང་བ་བརྗོད་དེ། རྒྱུ་དང་འཕྲིང་གི་
 གནས་སྐབས་ནི་མཚོག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དོ། །མིག་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མིག་
 ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་འཛིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་དབང་པོའི་རང་གི་རོ་
 བོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་འབྲས་བྱ་སྦྱབ་པར་རུས་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ཐུགས་སུ་
 རྒྱུད་པ་ལ་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་
 མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། རི་སྐད་རྒྱ། རིགས་ཀྱི་ཕུ་གཞན་

ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་
 པོའི་རིམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱུ་ཤེས་ཤིན། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་དབང་པོ་འབྲིང་ཡང་རབ་
 རྒྱུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཡང་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྒྱུ་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་
 བས་མཐར་སོང་བའི་འདྲ་ཆགས་སྟེ་བ་དང་། མཐར་སོང་བའི་ཞེ་སྤང་དང་། མཐར་
 སོང་བའི་གཏི་མུག་སྟེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །མཐར་སོང་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རྒྱུ་ལྟར་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྒྱུ་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བས་འདྲ་
 ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་བཅས་མ་སྟེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
 རྒྱུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྒྱུ་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་སྤེལ་ཞིང་འདྲ་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་
 དང་། གཏི་མུག་སྟེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྒྱུ་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་ཆོར་བཅད་པའི་
 འདྲ་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་སྟེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
 རྒྱུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་དག་དག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་གང་དག་ངེས་
 པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱུ་
 ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་པ་ནས་ཀྱན་
 ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་བར་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་མིག་གི་དབང་
 པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ན་བའི་དབང་པོ་འཛོག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱུ་
 ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་ན་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་
 ཅན་གང་སྤྱིན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བྱིས་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་བྱེད་
 འོ། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་རྒྱལ་བྱིས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཟོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་

དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་སྟོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་
ལ་དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པའི་དབང་སྟོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དབང་སྟོ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ནི་དབང་སྟོ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་
ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་མ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་
སུ་མ་སྤྱིན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །དེས་
པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་
ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
ཀྱང་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
དུ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་དབང་སྟོ་འི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྦྱར་བ་གང་ཡིན་པ་
དང་། བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་
དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐའ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་
སོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའོ། །

ད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་
པ། ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་
བྱང་ཆུབ་ཡི་དྲགས་དང་། །ཏུད་འགྲོ་ལྟ་མི་རྣམས་དང་དཔུལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ། །དེ་ལ་
མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། །དེ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲས་ནི་ལམ་ཤུལ་བརྗོད་
དོ། །ལམ་གང་ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་
འགྲོ་བའི་ལམ་མོ། །ལམ་འགའ་ཞིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ལ་ལ་ནི་རང་རྒྱལ་
བའི་བྱང་ཆུབ་དུའོ། །ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དུའོ། །ལ་ལ་ནི་ལྟ་དག་དུ་ཡིན་པ་

ནས་དཔུལ་བ་དག་ཏུ་ཡིན་པའི་བར་རོ། །སོགས་པའི་སྤྲ་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པར་
 མཚོན་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལམ་གང་ཞིག་གང་རུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
 དེ་ནི་དར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་རབ་རུ་མཐུན་རྟོ། །དེའི་
 ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐུན་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སོགས་པ་མི་མངའ་བ་
 འདི་ནི་ཐམས་ཅད་རུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་རུ།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱན་རུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་རབ་རུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རབ་རུ་ཤེས་ཤིན། ཡང་དག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་
 པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་རབ་རུ་ཤེས་སོ། །མ་ངེས་
 པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་རུ་ཤེས་སོ། །ངེས་པ་དང་
 བཅས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟར་རབ་རུ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་རྒྱུ་
 སྟོབས་ཅན་སྟོན་གྱི་སྦྱར་བ་ལུན་སྤུལ་ཚོགས་པ། ཟུར་ཅམ་གྱིས་གོ་བ་དབང་པོ་རྣམ་པའི་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་བསྟན་ཀྱང་རུང་། མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་
 སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་གྱི་རྒྱ་དང་
 སྟོབས་ཤེས་ནས་ཚོས་སྟོན་རྟོ། །མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཤེས་ཏེ།
 གང་དག་རྒྱུ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་
 དེ་དག་གལ་ཏེ་མཐུན་པར་འདོམས་ཤིང་ཇེས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཤད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་གྱི། མ་ཤད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་ཡང་དག་པར་གསུངས་ཏེ། གང་གི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་སོས་ནས་ཚུལ་བཞིན་རུ་རབ་རུ་སྦྱར་བས་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་དོན་རུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་འབྱུང་
 རོ། །ཡོག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འདི་ལྟར་རབ་རུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་
 རྒྱང་བ་མ་བྱས་པ། ཁོ་རེ་རྒྱང་བ། ལྷན་པོ་སྟོན་རུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་བསྟན་ཀྱང་རུང་མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམ་

པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་པ་མེད་པས་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྡོད་མ་ཡིན་པར་རིག་ནས་
བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནམས་གོ་ཆ་ཀློན་
ཏོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་ནམ་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་ཤེས་
ཏོ། །གསུམ་གང་ཞིན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་གང་སྤྱད་པའི་ནམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད།
འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་གང་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ནམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། འདོད་ཆགས་
ཀྱི་ལམ་གང་སྟོན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེ་སྤང་གི་ལམ་ནམ་པ་
གསུམ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏོ། །ཞེ་སྤང་གི་ལམ་གང་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། ཞེ་
སྤང་གི་ལམ་གང་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། ཞེ་སྤང་གི་ལམ་
གང་སྟོན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཏི་མུག་གི་ལམ་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་
ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏོ། །གཏི་མུག་གི་ལམ་གང་མ་རིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། གཏི་
མུག་གི་ལམ་གང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། གཏི་མུག་གི་ལམ་གང་
ཐེ་ཚོན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་
ལས་བྱང་བ་དང་། རྟོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའི་ལམ་གང་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ད་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྟོམས་
པར་འཇུག་པ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་མཁྱེན་
པའི་རྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འཁྱོར་གྱི་བྲག་
ལ་ཐ་དད། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞིག་ནས་གང་དག་དང་། རྟོམས་འཇུག་
བྱང་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་རྟོབས་
སུ་བཤད། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན། རྣལ་འཁྱོར་པའི་བྱང་པར་གྱིས་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་བསམ་གཏན་དག་ནི་བཞིའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་བརྒྱད་

དོ། གི་གནས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དག་སྟེ། དག་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ལོ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོན་པ་ར་འཇུག་པ་དག་ནི་དག་སྟེ། བསམ་གཏན་
 བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའོ། ཀྱུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པ་དག་གོ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ནི་གཞན་ལས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་དང་སོ་སོ་རང་
 གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། ཇི་ཇི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་
 པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་ལྷུང་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་
 པ་དེ་ལ་མཐུན་པ་གང་ཞིག་སོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་
 ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོན་པ་ར་འཇུག་པ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ར་འཇུག་སྟེ། ཇི་སྐད་
 ཅུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་
 པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོན་པ་ར་འཇུག་པ་དང་། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་
 ཅུ་ཤེས་སོ། ཇི་ལྟར་རབ་ཅུ་ཤེས་ཤེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 རྒྱུ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཅུ་ཤེས་
 སོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པར་འཇུར་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཅུ་ཤེས་སོ། ཇི་ལ་རྒྱ་ནི་གང་། རྒྱ་ནི་གང་
 ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པའོ། མ་
 རིག་པ་ནི་རྒྱལོ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ནོ། འདུ་བྱེད་ནི་རྒྱལོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
 རྒྱ་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལོ། ལས་རྣམས་ནི་རྒྱ་ནོ། ལྟ་བུ་ནི་
 རྒྱལོ། སྟེང་པ་ནི་རྒྱ་ནོ། བག་ལ་ཉལ་བ་ནི་རྒྱལོ། ཀྱུན་ནས་ལྡང་བ་ནི་རྒྱ་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་དང་། དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ནི་གང་རྒྱ་ནི་གང་ཞེ་

ན། རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱུན་གཉིས་སོ། །གཉིས་གང་ཞིན། གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་དང་། སོ་སོ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་ལ་ཚེ་གཅིག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལོ། །འདི་ནི་རྒྱུན་ཏེ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྦྱོམས་པར་བྱགས་ཏེ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་ངོ། །འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་བྱགས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལྡང་ངོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་ཡང་སྦྱོམས་པར་འཇུག་གོ། །ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། རླེལ་ཞིར་ཡང་ངོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན། སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དམིགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འགྱུ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་འཇུག་པ་མེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྤྲུལ་ཀྱང་བཟླ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པ་སྟེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་

ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་འཇུག་པའོ། །གདམས་པ་དང་རྒྱུ་ལྟན་པ་གང་དང་གང་གིས་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །གང་གིས་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྒྱ་འདོམས་ཤིང་དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏི། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བདུན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ད་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྒྱུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཇི་སྲིད་གཏི་ལུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་བདག་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པ་སེམས་ཅན་ནི། ཇི་སྟེང་དེ་སྟེང་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་སྟོགས་དང་། བཅས་རྒྱུ་ལ་སྟོ་གང་དང་གང་ཡིན་སྟོབས་རྒྱ་བཤད། ཇི་སྲིད་གཏི་ལུག་ཅས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྟེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་སྔོན་གྱི་གནས་རྒྱུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཉིད་རྒྱ་བཤད་དོ། སེམས་ཅན་ཇི་སྟེང་ཅས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལྟ་མཐའ་མེད་པ་བསྟུ་བར་བརྗོད་དོ། །གཞིར་བཅས་སྟོས་པས་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་བསྟུ་བ་བཤད་དོ། །ག་གེ་མོ་ཞིག་ནས་བདག་ཁ་དོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར། རྒྱ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱུ་ལྟན་པས་ནི་རྒྱ་པ་དང་བཅས་པར་རྒྱུ་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་གནས་ནས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་རྒྱ་སྟེས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྟེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དྲན་པས་ནི་ཡུལ་སྟོགས་དང་བཅས་པར་རྒྱུ་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟག་མ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པར་རྒྱུ་ལྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྔོན་གྱི་སྲིད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་སྟོགས་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྟན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་སྟོགས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྒྱུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྟན་འདས་རྒྱུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དང་སེམས་

ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་འདས་པ་དག་མ་ལུས་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་སུ་རྒྱུད་དེ། སྐལ་བ་
 དང་ལྡན་པ་དང་། སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཚུལ་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚས་འབྲས་བྱ་ཡོད་
 པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དེ་སེམས་
 ཅན་དེའི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། སྟོན་གྱི་རྒྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གང་གིས་སེམས་
 ཅན་གང་ཀྱན་དུ་བྱུང་བ་དེའི་སྟོན་གྱི་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་དུ་ཚས་སྟོན་རྟོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་འདས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། སེམས་གང་གིས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འོག་དུ་སེམས་གང་
 གིས་དམིགས་པ་ཅན་སྟེ་བ་དང་། དམིགས་པ་གང་གིས་སྟེ་བ་དང་། དམིགས་པ་གང་
 དང་བྲལ་བ་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་རི་ཅམ་
 དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་
 འོག་དུ་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེའི་འོག་དུ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་བསྐལ་
 པ་གང་གླེང་བྱེད་གི་བྱེད་མ་སྟེད་དུ་ཡང་ཚིག་དུ་བསྟན་པས་བསྟན་པར་དགའོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་བཟླ་བ་ཉེ་བར་བརྒྱུད་སྟེ་སྤྱི་མའི་ཐུར་
 ཐུག་པར་བསྟན་ཀྱང་དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པར་མི་འཁྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཤེས་པ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་ལ།
 ཚད་མེད་དེ། དེའི་མཐའ་ནི་བསྟན་པར་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོག་དུ་གྱུར་
 པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ། ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟུན་པའམ། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟུན་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟུན་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དྲན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དྲན་པར་འཁྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དག་ལ་
 དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པ་དེ་དང་དེས་ཅི་ནས་ཐོག་པས་རྣམ་པར་ཐོལ་བ་ལས་ཕྱིར་མི་
 ཐོག་པར་འཁྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚས་སྟོན་རྟོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱད་པའི་ཁེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ད་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་
 བྱས་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་། །ཤུ་མང་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་རུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས། །མ་
 ཆགས་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདྲིད། །འཆི་འཕོ་བ་ནི་སྤང་པ་འཇིག་
 པའོ། སྐྱེ་བ་ནི་སྤང་པའི་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའོ། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཆི་འཕོ་བ་
 དང་སྐྱེ་བ་ནས་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་བཅོས་
 སྦྱར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ལྷུན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་མཁྱེན་ལ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ལུལ་འགའ་ལ་ཡང་
 ཆགས་པ་མི་མང་འཕྱེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་
 འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་
 བོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་འབའ་
 བྱིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྟའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཆགས་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་
 ཆོགས་པ་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཆང་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་
 པར་གཞག་སྟེ། རི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་མིག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་
 དེས་ཚྭགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲྀས་པ་ནས་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་
 གཏུགས་པ། ཆད་མེད་གུངས་མེད་པ་བགང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་དེ་དག་ན་ཞིང་ཏུ་སྤང་བ་གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་བབྱང་བ་འཇིག་པ་དང་
 འཆགས་པ་དེ་དག་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་ཏུ་སྤང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་
 དང་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་དང་ལས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔར་སྤང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་མངལ་ཏུ་
 འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་སྤང་
 བ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་འདྲོར་

བ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། གང་ལ་ལ་ཉན་ཐོས་
 སུ་སྒྲིང་བ་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་
 ངོ་། གང་ལ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་སྒྲིང་བ་རྩུ་འཕྲུལ་སྟོན་པ། ཡོན་སྦྱོང་བ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་མཐོང་ངོ་། སེམས་ཅན་གང་དག་སྒྲིང་བར་གྱུར་པ་དག་དང་གང་དག་སྤྱོད་ལ་གྱི་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱི་མ་
 ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་
 གི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟ་འཛིན་མིག་ལ་སྒྲིང་བར་འགྱུར་རོ། ཡང་
 ཤིང་རྟའི་འཕང་ལ་ཅམ་གྱི་སྟོགས་ན་སྒྲིང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་སྒྲིང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་གི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་མི་ནམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བར་མ་
 གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་ངོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་
 ཅན་གང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟ་འཛིན་མིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་ཐམས་ཅད་
 དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ནམ་པར་བལྟ་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 རིས་རི་སྟེང་པ་དེ་དག་གི་མཐུན་དུ་དེ་སྟེང་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་ཤིང་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་འདུལ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དགུ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ད་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། རྣམ་ཀུན་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུར་དུ་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་དང་ནི་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་ཡང་། །དེ་ལ་
 མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་རིག་
 པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོབས་བྱེད་ལ་ཇེས་སུ་
 བཤོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐུར་ཐུག་པ་དང་གོམས་པ་དང་

ཅ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་
 ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་སུ་བྱིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་
 པར་མི་རུས་ཏེ། ཏིལ་མར་དང་མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་བྱིན་ཀྱང་བྱམ་པ་དང་
 ལྷམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་ཐུང་པས་ཡོན་ཏན་པ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་
 འོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དག་བཅོམ་པ་སྟོན་དུ་
 སྤྱུར་གྱུར་པ་མཆོང་ཞིང་མཆོང་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་སྟོན་བྲམ་ཟེར་གྱུར་པའི་དམངས་མོར་
 བརྟེན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཞོག་དུ་བྱིན་ཀྱང་མ་ལོག་པ་དམིགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པའི་གཤགས་སུ་གྱུར་
 པ་ཡིན་ལ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་དག་གི་འཇུག་
 པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་
 ཆགས་དེ་ཡང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྷོག་པར་འཇུར་གྱི་
 གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དེ་ལ་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་ཟག་པ་བྱད་
 པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམས་པར་གཞག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་བྱད་པས་བདག་གི་སྦྱེ་བ་ནི་བྱད། ཆངས་པར་
 སྦྱོང་པ་ནི་བཞེན། བྱ་བ་ནི་བྱས་ཏེ་འདི་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་
 མེད་པ་མེས་པ་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉི་ཤེས་པ་སྦྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་
 པ་བྱད་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམས་པར་དག་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་བ་
 བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །ཉོན་མོངས་རྣམས་
 ཀྱི་ཟག་པ་བྱད་པ་ནི་ཆད་ཡོད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པའོ། །རང་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་བྱད་པ་ནི་ཆད་ཡོད་པ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་སྟོབས་པ་དང་

བྲལ་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་
 ལྡན་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ། ཐུགས་རྩེ་
 ཆེན་པོས་ཀུན་ཏུ་བབྱང་བ་མི་འཇིགས་པ་དང་སྤྲོབས་པ་དང་མ་བྲལ་བ། འཇིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་མི་གནོན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད། ཉོན་མོངས་པའི་བག་
 ཆགས་མེད། སྦྱོང་ལམ་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པས་རྩལ་དང་རུ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་
 ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པའོ། །དེ་ཟག་པ་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རབ་རུ་
 གནས་མ་ཐག་རུ་བླག་པ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཀྱི་མ་སེམས་
 ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་དག་བྱིད་ཟག་པ་དང་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་དེ་དག་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཟག་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་རབ་རུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་རུ་ཤེས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་ཉེ་བར་མི་
 ལེན་པས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བཞོད་པའི་དཔེ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ལས་བརྩུ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
 པ་མངའ་བ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱང་དང་
 ཐ་མི་དད་པར་བཞུགས་པ། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་རེ་རེ་ཁིང་དཔེ་ནམ་མཁའ་གཅིག་སྤུས་ཉེ་
 བར་གཞལ་བ་མངའ་བ་རྣམས། འགྲོ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྲིད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་། མ་རིག་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ནང་རུ་རྩུང་བ་མགོན་མེད་པའི་མགོན་རུ་གྱུར་པ་སངས་

ཀྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་བརྩ་པོ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཏུ་འོང་
 དུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་གོ། །སངས་
 ཀྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་རེ་རེ་དང་། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་
 པོའི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། རྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཙོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་
 སྟོན་ལ། གལ་ཏེ་གསུངས་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་བསྐྱེད་པ་གངས་
 མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྒྲུ་ཆེའི་ཆོད་ཀྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཤིང་འཛིན་ལས་གཞན་མི་
 མངའ་བར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 མི་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ནམས་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤེས་པའམ་བརྗོད་པར་རུས་པར་འགྱུར་པ་
 ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

དོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་སྒྲུབ་བཤད་པ། རྣམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྡོག་
 པར་མི་འགྱུར་གྱི། །འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན། །སྟོབ་མ་དང་
 བཅས་སངས་རྒྱས་སྐུ་ནམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བརྗོད་
 ལྡོག་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལྡིང་འདབ་གཤོག་ཡངས་པའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་
 བ་རོལ་གནོན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ལྡོག་པ་མ་
 ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རང་གི་རྟོབས་དང་པ་རོལ་གནོན་པ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ས་བརྩ་པ་ལ་རབ་དུ་གནས་པ་ནམ་པར་ཐར་པ་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྟེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
 པར་མི་རུས་པས་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྤྱ་མཐའ་མེད་པ་དག་ལས་ལྡོག་གི་ཡོན་ཏན་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྟོབ་རྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ལྡོག་པར་
 གནས་ན། རང་སངས་རྒྱས་སམ་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྫོགས་
 པར་འགྱུར་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གང་གི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ་བརྗོད་

པ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རབས་འདི་ཡིན་པ་དེའི་མྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་ལྟ་བུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་
 གྱིས་ཐོངས་པ། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཤོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་རྟེ། དེའི་
 མྱིར་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ། དེའི་མྱིར་བདག་འདྲས་ཁྱོད་ཡོན་
 འདི་དག་ཅི། ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་རུས་འགྱུར་རམ། ཁོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་
 པ་སྒྲུབ་ཀྱིས། བཤད་མྱིར་དོགས་སྒྲུངས་རུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྤྲུལ། རྟེན་པ་བདག་ལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཤས་ཅམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་
 ལྟ་ན་ཡང་བདག་གིས་ཆོས་ཆོས་མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཆ་ཅམ་ཞིག་སྤྲུངས་
 པ་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། རྟེན་སྤྲུལ་པ་ནི། འཕགས་པ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་
 མྱིར་ཞེས་བྱའོ། མདོར་བསྟན་ན་བསྟན་བཅས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་པ་སྟེ་
 ཆོས་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉི་ཤེས་བསྟན་རྟོ། རྟེན་ལ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་རྟེ། ཡོན་ཏན་
 གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཕོབ་
 པར་འགྱུར། །

སྤྲུལ་སྒྲུབ་མཛད་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ།

ད་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྒྲུབ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐབས་ཐུན་མོང་བ་འབྱུང་བ་སོ་སོའི་
 རྒྱེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ། བདེ་འགོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་
 གྱུར་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། སྤར་ཡང་
 མི་གཡོའི་སྒྲུ་མངའ་ཁྱོད་གྱིས་སྤྱིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས། གཤེགས་པ་དང་ནི་
 བསྟན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད། རྟེན་པ་ཁྱོད་གྱིས་འཇིག་
 ཉན་གཡོ་བག་སྟོད་ཅན་རེ་རེའི་ཞགས་པ་ནི། མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་སྤྲུགས་ཆེས་ལྷ་
 ངན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་ཟེན་

ཀྱང་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡལ་དང་ཡུམ་དང་སྤྱུལ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་
 ཁོང་འཛིན་ཉིན་དང་ཟླ་སྤྱོད་ཏེ། ཁམས་གསུམ་དུ་གཤེགས་ནས་རི་ལྷར་འཆོས་པའི་
 ཆོས་བསྟན་པ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཅན་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་འཁོད་པར་མཛད་དོ། རྒྱགས་ཟླ་ཏེ་གྲགས་པ་དང་ཕན་ལན་ལ་
 སོགས་པ་བཞེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་མེད་ཀྱི་ལྷར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་རྣམས་
 པར་གཞག་པ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་
 དུ་བཤད་པ། གང་མེད་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་བྱི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། ལྷར་བྱེད་
 གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམས་འགྱུར་དབྱེ་བའང་བསྟན་མིན་ཁོང་། རྟེན་ལྷུ་
 ཅན་སྟོ་གོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། རྟེན་ལྷུ་རྟེན་གྱིས་འགོ་ལ་ཐེག་
 པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་
 པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤང་བར་མི་རུས་ལ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟེན་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྤང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། མཐོང་བ་
 ཐ་དད་ཀྱང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་རྣམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 གང་གི་མེད་དབྱེ་བ་དང་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷུ་
 ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནོ། འདི་ལྷར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཉིད་
 ཡིན་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་རི་ལྷར་གནས་
 པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་མེད་ཏོ། གང་གི་མེད་དེ་ལྷར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྷུ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པ་དེའི་མེད་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་བས་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ཟུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་འབྲུང་བའི་མེད་ཏོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཏེ། མ་རིག་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་སྤྱི་བ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་མངའ་བའི་མེད་ཏོ། རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟེ། བྲེལ་དེ་ར་ལ་སོགས་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཏ་ཨ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་
ཡང་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡི་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་
བ་རྣམས་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རམ། དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་མི་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་
ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོ། །

གལ་ཏེ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་རྗེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་ཞེ་ན། བསྟན་པ་འདི་
དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ། གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྦྱེད་བྱེད་སྟླགས་མ་འདི་
དག་ཡོད་ལྟར་པ། །དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་མི་
འགྱུར་ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་རབ་སྤྱགས་ཆེའི་ཐབས་དང་ལྟན་
ཅིག་པ། །མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགོལ་ཞེས་ཁྱོད་གྱིས་ཞལ་བཞེས་
ཏེ། །ལུས་དང་སེམས་དག་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྟླགས་མ་ལྟ་
བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། བསྐྱལ་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཆེའི་
སྟླགས་མ་རྣམས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་
དེ་དག་ནི་ལྟག་པར་ཐོས་པ་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་འདོད་པ་ཡང་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡི་ཤེས་ཟབ་པས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་འཇུག་
པར་མི་འགྱུར་ལ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱང་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་
དེ་དག་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བ་ལ་གཡེལ་བ་བསྟེན་པར་མི་མཛད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་
བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་མཁྱེན་རབ་སྤྱགས་ཆེའི་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མངའ་བ་
དང་། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཙམ་ལྟན་འདས་
གྱིས་སྤར་སྤོན་ལམ་སྒྲུལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སྟོམས་ལས་ལ་བརྟེན་
པར་མི་མཛད་ཅིང་དེའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆོལ་བར་མཛད་དེ་ཞལ་གྱིས་འཆེས་

པ་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་
 ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་ཁྱེན་མང་པོ་འདི་དག་
 ཡོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པར་བྱ་
 དགོས་པ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་ཆས་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི། །ངལ་བ་ཉེར་
 སེལ་གྲོང་ཁྱིམ་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྒྲིབ་མ་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱལ་ལ་ཡིད། །སྐྱུར་བར་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་དབེན་ལ་སྒྲིབ་སྐྱབས་རྣམས་
 ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། །དཔེ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ལས་ངེས་
 པར་བྱའོ། །བརྩམས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསྐྱོ་བའི་ཕྱིར་དེད་དཔོན་དེས་རིན་
 པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱིམ་མངོན་པར་སྤྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་གྱི་སྒྲིབ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་རྩལ་དུ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་
 ཞིང་ཞི་བའི་བདེ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་བའི་ཉན་ཐོངས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་
 ནི་ཕྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བསྐྱན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལྟར་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱས་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གཅིག་བསྐྱན་པ་འདི་ཡང་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་
 ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །

མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་རུས་བཤད་པ།

ད་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རུས་དང་། བཞུགས་པའི་རུས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་སྤྱོགས་ཞིང་སངས་རྒྱས་
 ལྷལ་དག་ན། །སྤྱོད་རབ་རྩལ་གྱིས་རྩལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་རི་སྟེད་པ། །བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་སྐལ་པ་དེ་སྟེད་དེ། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་
 ནི་བསྟན་བཅིང་མ་ལགས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྤྱིའི་སྒྲིབ་

ནས་བཏུམས་པ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་མོད་ཀྱི། བཙམ་ལྡན་འདས་སྤུལ་
 པའི་སྤྱེའུ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྩལ་ཇི་ཙམ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཚད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
 ཆུབ་པའི་སྤུལ་བ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 བྱུང་པ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དོ། །འདི་ནི་སྟོན་
 དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན་
 བསྟད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་དུ་དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་
 བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་བསགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྩལ་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་
 ཏུ་བཞུགས་པའི་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། རྩལ་བ་ཇི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་
 དག་མཆོག་དུ་རབ་ཞི་བར། །འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འཕྱུར་མིན་དེ་
 སྟེད་དུ། ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྟེད་པ་དེ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡི། །རྩལ་ལུགས་བྱེད་པས་
 རབ་དུ་ཞི་བར་འཕྱུར་བ་ག་ལ་མངའ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ནི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་མས་བསྐྱེད་ནས་སྟེང་རྩེ་མ་མ་ལ་གཏད་པས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་
 སྤྱེའུ་ཚེའི་ཚད་ནི་ཇི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འཕྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། ཇི་སྟེད་ནམ་མཁའ་བརྒྱག་པར་མི་འཕྱུར་བ་དེ་སྟེད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩལ་ལུ་མཐའ་མེད་པར་འདི་
 དག་གསོ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བཤད་པ།
 གཏི་ཐུག་སྟོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བ་ཡི། །སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་
 ལ་ཁྱོད་བརྩེ་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉེན་པའི་སུ་ལ་མ་ཡི་སྤུག་བསྐལ་མིན། །དེས་
 ན་མགོན་པོ་མཆོག་དུ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པར་འཕྱུར་མ་ལགས། །འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་ཀྱི་
 སྤྱུམ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདི་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
 པས་ཟོས་ན་དུག་དང་བཅས་པར་འཕྱུར་ཏེ། ཐུག་བསྐལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་དག་ལ་འདི་ཉིད་རྒྱ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་གཏི་མུག་གི་སྒྲིན་ལས་
 རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱེ་བོ་འཁོར་བ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་
 ཟས་རྒྱག་དང་བཅས་པ་ཟ་བ་ལ་བཙེ་བ་འབྱུངས་པ་དེ་ལྟར་མ་ལ་བྱ་གཅིག་པ་པངས་པ་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱག་དང་འབྲེས་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་ལ་གདུང་བ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 རྒྱར་སྒྱིང་རྗེས་བཅས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཐུ་བན་ལས་འདའ་བ་གོ་ག་ལ་མངའ། ཐུགས་རྗེས་
 ཐུ་བན་ལས་འདའ་བའི་ཐུགས་ལས་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་
 རྒྱག་བསལ་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་འབབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་ལ་
 ཡོངས་སུ་ཐུ་བན་ལས་འདའ་བ་མི་མངའ་འོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་
 ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་གྱིས། རྒྱེ་དང་འཇིག་གནས་
 སྐབས་དང་རྒྱག་དང་མི་རྒྱག་བྲལ་བྱུང་གིས་བསྐྱེད་རྒྱག་བསལ་དང་། སྤྲིག་ཅན་འགོ་བ་
 ཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བཙེའི་ཡུལ་རྒྱ་རབ་དོང་བས། །བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེས་
 བྱོང་ཐུགས་ཞི་ལས་བསྒྲོག་པས་བྱོང་ལ་ཐུ་བན་འདའ་མི་མངའ། །དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་མི་
 མཁས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་
 ཡོད་པས་ལྟ་དང་མི་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་པས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་རྒྱག་བསལ་
 དེས་པར་ཐོབ་ཅིང་། ཡུལ་རྒྱག་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱག་བསལ་དང་ཡུལ་མི་རྒྱག་པ་དང་
 བྲལ་བའི་རྒྱག་བསལ་ཡང་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 སྒོ་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་གྱི་འགོ་བ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་
 དང་། སྔོང་རྒྱ་བཤད་པའི་རྒྱག་བསལ་ཡང་འཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི་སྐྱེ་བོ་རྒྱག་བསལ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཐུགས་ཐུ་བན་འདས་པ་ལས་
 བསྒྲོག་ཏེ་གནས་སོ། །

བསྟན་བཅོས་རི་ལྟར་བཙུགས་ཚུལ།

ཐུགས་འདི་དག་སྒོར་སྒྲ་གྲགས་གྱིས། །དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བརྒྱས་

ནས། །ཡུང་རི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི། །རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །འདི་ལས་
གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། །རི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་
ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་ཀྱམས་ངེས་པར་མཛོད། །རི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་
གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་མི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བཟུལ་ལན་དང་
བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་
བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྒྲུས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་
མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་
བྱལ། །ཡང་གང་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྒྲུས་པ་དེ་དབུ་མ་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་
གྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། །འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་
འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ལུགས་འདི་ནི་སྟུན་
མོང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱལ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
སྟུགས་དཔོངས་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་ཟིན་པ་མེད་པར་ཡི་གེ་ཅན་
ངེས་པས་འཇིགས་པར་འཇུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་ཡོངས་
སུ་སྤངས་པས་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཐུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།
སྒྲ་སྒྲུབ་ཁོ་མཆོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས། །སྟེ་བོ་ལུགས་བཟང་གང་དག་
རྒྱང་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག །ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲ་ཏ་ཁ་བྱེ་བའི་ཆུས། །ད་
ལྟ་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོང་བར་བྱེད། །གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་
དང་། རྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཆོས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་པ་

པོ་ཕྱོད་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཇིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་སམ་ཞེ་
 བ། དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབྱེ། །ཡང་འདི་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་
 བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རྩང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ངེས་པར་
 རྟོགས་འཁྱུར་འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་མི་འཁྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་
 རྟེན་པར་སྟོས་སྒྱུར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་དུ་བརྗོད་པ་ཡི། །གཞུང་ལུགས་ནམས་
 ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་སྟོ་དོར་བར་བྱ། །རི་ལྟར་ལུ་
 རྟེགས་ཅན་སྟོན་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་མ་གཞག་
 པ་ནམས་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤངས་ཤིང་གྲུབ་པའི་མཐོང་གཞན་ཉེ་བར་སྒྱུར་རུས་པར་མཐོང་དུ་ཟིན་གྱང་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དོན་དམ་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་མི་རུས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མང་དུ་གསལ་པ་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་ཟིན་གྱང་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མི་སྟོང་
 དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་དེང་སང་ཉིད་ནའང་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་གཞག་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་
 སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་གཏིང་རྟོགས་པར་སྤང་ལ་རྒྱའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་ལུ་རྟེགས་གྱི་གཞུང་ལུགས་
 ནམས་ལ་འདི་བདེན་པར་མཐོང་བ་ནམ་པར་ཉམས་པ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 གཏིང་དཔོགས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་
 ལ་རྒྱལ་ལུགས་རང་གི་སྟོས་སྒྱུར་བ་དེ་དག་བསྟན་ནས་ཀྱང་བདག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
 གཞུང་ལུགས་ནམས་ལ་བྱ་བ་ལྟར་དགའ་བའི་སྟོ་གྲོས་དོར་བར་བྱ་སྟེ། ལུགས་གཞན་པོ་
 རང་གི་སྟོས་སྒྱུར་བ་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའོ། །རང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་ལ་
 ལྟག་པར་མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་མཚན་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་སྐྱེ་བུ་ལུགས་བཟང་
 བསྟེན་ལས་བདག་གིས་བསོད་ནམས་སྟོགས་གྱི་མཐར། །ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་

གྲིས་སྟོན་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ལོ་བུ་
དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཐུར་དུ་བདེ་
གཤེགས་སར་བསྐྱོད་ཤོག །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ།
སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། མི་འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་
རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྱིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་
པར་ཞེན་པ་བརྟོག་པར་མཛད་པས་སྤྱར་བ་རྫོགས་སོ། །

ཁྲངས་ནམས་པལ་ཆེར་མདོ་བཞིན་བྱིས། །ཕྱིན་ཆད་སྐད་གཉིས་འབྱུང་གིད་ན། །ཙ་
འགེལ་སྒྲ་དོན་བཞིན་བསྐྱར་ལ། །གཟུ་བོར་བྱོས་ལ་དབྱད་པར་གྱིས། །ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གོང་
བྱིར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་རིན་ཆེན་སྤྲས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། །ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱི་རིང་ལ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལྷ་ལ་ཤ་ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བ་པ་
ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་གྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་བསྐྱར། །ཕྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་
གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀུན་མཁའ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉི་འོག་ཤར་ཕྱོགས་པའི་
དཔེ་དང་གཙུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །གཞུང་འདིའི་ཆོད་ནི་
བམ་པོ་བརྟུ་གཅིག་དང་བམ་པོ་སྤྲུམ་གཉིས་སོ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༄༅། །དབྱུག་མ་འབྲུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་

དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྒྲད།

རྩི་ཚིང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པ།

རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སྤོང་པའི་ཡོན་ཏན།

༄༅། །ལྟ་བ་ལ་གཉིས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སྤོང་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
གཞུགས་བརྟན་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྤོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་དང་
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སྤྲུའམ་གཉིས་ཅར་དུ་འདྲ་རྒྱུ་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཞུགས་སོགས་དེ་དྲག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་
ཆད་པ་འདྲ་མིན་ཏེ། ཆད་པ་ནི་ལྷན་ཆེ་ས་པོན་ཞིག་པ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་
བུའི་ཆད་པ་དང་། ཚ་ཤེ་ལས། སྟོན་བྱང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར། །ཞིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པས་སྤང་ཡོད་ཀྱི་དངོས་
པོ་ཕྱིས་མེད་པའམ། ཞིག་པའི་མི་རྟག་པར་འདོད་ནའང་ཆད་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་འདོད་ཀྱང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་
མཐར་ལྟར་བའི་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནོ། །འདིར་འགྲེལ་པར་ཚ་ཤེ་ལས། སྟོན་པས་
སྤུལ་པ་ཞིག་སྤུལ་ལ་དེས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་སྤུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་
དེས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་
རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་བརྟན་ཏོ། །ཞིས་གསུངས་པས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་

གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛོག་པས་ཆད་ལྟ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་
རྒྱ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ན་ཤིན་རྒྱ་མཐོ་བའི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པས།
ཤིན་རྒྱ་མཐོ་བའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱོར་བ་ཡང་བྱ་དཀའ་བས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་
མ་ལུས་པར་སྦྱང་བ་ནི། དགག་བྱ་དེ་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཀུན་རྫོབ་
རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིགས་ན་དོན་དམ་ལ་སྟོས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བར་མི་ལྟར་བར་མ་བྱེད། ཀུན་
རྫོབ་ལ་སྟོས་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་དྲི་མས་མི་གོས་པས་ན། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྦྱང་སྦྱོང་
བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ། །

ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་རྒྱལ།

གཞིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་
སྲུང་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་དཔེ་
བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོམས་
སྦྱར་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ཚ་བའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་པའི་དོན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཞིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་
དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱུད་རིང་རྒྱ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མ་བྱེད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་
ནས་ཡུན་རིང་རྒྱ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་མི་བླ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་
མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྦྱང་རྒྱ་ཡང་
མེད་པའི་སྟོགས་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་རིང་རྒྱ་བསྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་
བྱེད་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཁས་མ་སྲུངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་རྒྱ་འཐད་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རྒྱལ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་རྒྱལ་
ཀྱི་ལུགས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་

བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞིན་དེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་
 བརྗོད་ན། ཚེགས་རྒྱག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགྲོག་
 ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུར་བས་ཕྱིར་ཞོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་ལྟ་བ་སྦྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ལ་གྱི་
 འོན་ཡང་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་ཡོད་པ་དང་། ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ལ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དེ་
 ལ་ཐུག་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་བྱིན་ལ། བདོར་བསྟུས་ཤིག་འདིར་ཡང་འཆད་
 རོ། །སྦྱོར་ལ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ལྟ་བ་ཡང་འདི་ལ་
 ཐུག་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་རྩོད་ལས་ཚས་ཐམས་ཅད་བདག་
 མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་
 འདིར་ཡང་བཞེད་དེ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་གང་ཟག་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་རིམ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་རིམ་བཞིན་
 པ་ཡང་རྟོགས་དགོས་པའི་གནད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་
 སུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་དང་། མི་
 རྟག་སོགས་བརྟུ་རྒྱག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་མི་གྲོལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཤེས་
 སྤྱིབ་མཚམས་གང་ནས་སྤྱོད་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །འོ་
 བ་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་
 ཞིག་དང་། ཉན་རང་དུ་རྒྱུད་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ནི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་
 འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲ་བ་དེས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་མདོན་སུམ་

དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་འདྲོད་དགོས་སོ། དེ་
ལྟ་ན་ལམ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་མཐོང་ལམ་ནས་སྤོང་བ་དང་། བདག་
འཛིན་དེ་ལྟ་ན་སྤྱིས་དེའི་སྒྲིམ་ལམ་ནས་ཀྱང་སྤོང་བ་འདྲོད་དགོས་པས། དངོས་པོ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་འདྲོད་དམ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་གསལ་བར་བཤད་
པ་མི་སྤང་ཡང་། རང་རྒྱུད་པ་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་ལམ་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་མཛོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་འོང་ཡང་། ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསགས་
པའི་གྲོགས་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་
འོང་ཞེས་བཞེད་དགོས་པས། ཤེས་སྤྱིབ་མཛོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་ལ་སྤངས་པ་ཉན་རང་ལ་
སྤིང་གྱང་། ས་བོན་སྤངས་པ་མི་སྤིང་པར་སྤྲོད་དགོས་སོ། སྤྱོད་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས་ནི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས། དེའི་ས་བོན་སྤངས་པ་ལ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་
པ་གསོག་པའི་གྲོགས་མི་དགོས་ལ། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་
བ་ལ་ནི། གོགས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་སྤྱོད་མི་རྩས་པར་བཞེད་དོ། །སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་
གི་གོ་བ་ཆགས་ན་བྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྤང་བས་བཤད་དོ། །

ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྤྲུབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདྲོད་པའི་ཐྱོགས་ལ།
ཀྱན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
ན། ལས་དང་དེའི་འབྲས་སུའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་པོར་ཆོད་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་
ཀྱང་། བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་རང་གི་སྤེལ་པ་གོང་འོག་
ཐམས་ཅད་འདྲོད་ལ། དེ་ལ་ལས་དེ་འབྲས་སུ་འབྱིན་པའི་སྤེལ་གས་བར་དུ་གནས་ན་ནི་
རྟག་པར་འགྱུར་ལ། རྟག་པས་དོན་བྱེད་པར་མི་རྩས་པས་ལས་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་
འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དོ། །ལས་དེ་བྲས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན་ནི། མཚོམས་དེ་

ནས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱིན་པའི་སྤྲོ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་དེ་མེད་ལ། ལས་ཞིག་པ་
 ཡང་དངོས་པོར་མེད་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་རྩི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ལན་དུ། ལས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་ཟེན་པའི་སྤྲོ་ལོགས་ཀྱི་ལས་འགག་
 པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་ཀྱན་གཞི་
 རྣམས་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་བྱ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་སྟེ་དེའི་ཡི་གེ་དང་འདྲ་
 བའི་ལས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་པ། རྒྱུ་མི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ལྟར་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་
 པ་ཞིག་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་
 དུ་གྱུར་པའི་ལྟར་མིན་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་
 པའི་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ཕྱིས་ཡུན་
 རིང་པོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་མི་འགལ་པར་འདོད་དེ། ལས་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་ལ་བག་
 ཆགས་འཛོག་པས་བག་ཆགས་དེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་བརྒྱུད་པས་
 མཐར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་དང་པོའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བརྒྱུད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་
 པའོ། རྟེན་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟེན་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་པ་
 འགའ་ཞིག་གོ། གཉིས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྲ་བ་ཡིན་པར་སྦྲན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་
 ཀྱིས་བཤད་དེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྲ་བ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་གོ། གསུམ་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྲ་
 བའི་ནང་ཚན་གཅིག་གོ། བཞི་པ་ལ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་
 པ་དང་བརྒྱན་ན་མདོ་སྟེ་པ་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྲ་བའི་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་པ་འདྲའོ། ཁ་
 ཆེ་བས་ཐོབ་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ལས་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྦྱེད་པར་མི་འདོད་ལ་
 འདིར་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཞིག་སྟེ་གང་གི་ལྟར་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་གང་གི་ལྟར་ན། ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྦྱོར་པ་
 དེའི་ལྟར་ན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ལས་དེ་རྟེན་བཞིན་གྱིས་རྟེ་མི་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 འགགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་
 སྤངས་ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་འདྲི་འབྱུང་བར་རྣམས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་

ལ་ལར་ལས་གཉིས་བྱས་པ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་མང་པོ་ལོན་པ་ལས་
 གྲང་། ལས་ལས་འབྲས་བྱ་ཡང་དྲག་པ་སྟེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱ་མི་འབྲལ་བར་འབྱུང་བར་རིག་
 པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་སྟོགས་འདི་ལ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བྱའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 འཐད་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་བཞིན་བརྟུང་པའི་ལན་སྟེ་བ་པོ་བཞི་གས་
 གྲང་། ལས་ལ་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ཞིང་། ལས་
 བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་
 འདིས་དེ་འདྲ་བའི་འགགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་
 ལན་འདེབས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་གིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གིས་ལས་སྟེ་བ་དང་
 འགགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ཉིད་འཕགས་
 པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། ཀང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྟེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་
 མེད་དེའི་ཕྱིར། ཀང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྟེས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་ཟར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་ཙ་ཤེར་
 གསུངས་པ་དྲངས་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་
 གིས་སྟེ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གིས་འགག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་
 པའི་འོག་ཏུ་འགགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གིས་གྲུབ་པར་བཟུང་ནས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་རྟོག་པ་
 རིགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རིགས་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་འགོག་པ་ལ་གསུངས་
 གྲང་གཞན་གསུམ་འགོག་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དེ་རྒྱ་མཆོན་ཀུན་ནས་མཆོངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་མདོ་ལས། མི་ཡི་ཆོ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་སྲིད་འཆོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ལོ་
 ལ་ལུང་པོར་སྤངས་པ་མེད། །སྟབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཆོངས། །ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་
 སྟེས་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྟེས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །ཁ་སྟངས་ཚུལ་
 དུ་ཟད་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ཏེ། རང་བཞིན་གིས་གྲུབ་པའི་ཟད་པ་འཕ་
 འགག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཁྱད་པ་སོ། །ནག་ཆོའི་
 འབྱུར་ལས། ལོ་རྣམས་ལུང་པོར་སྤངས་པ་ནི། །མེད་པ་དེ་བཞིན་ཡང་དག་པར། །ཆོགས་
 པ་འདི་ཡང་བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གིས་ཏེ་མི་འགག་པ་

ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་སྦྱར་བའི་སྤྱིང་ནས་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཛོག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་འགག་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་ལྷགས་
 ལ་ཡང་ལ་ལར་ལས་འགགས་ཞེས་དང་། འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། ཞེས་
 གསུངས་པས། ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། ཞེས་པ་ལྟར་ལས་བྱས་པའི་འོག་དུ་ལས་
 དེ་འགགས་པ་ནི་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་འགགས་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱང་མི་འདོད་ན། ལས་འགགས་ནས་ལྷན་
 རིང་དུ་ལོན་པ་ལས། འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་མི་འཐད་པར་བཅད་པ་སོ་ན་གནས་པས། སྤར་
 གྱི་ལན་དེ་དག་གིས་མི་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་
 འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་གྱིས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་
 བྱ་འབྲུང་བ་འབྲུབ་པས་ལན་ཟུར་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་པར་འདོད་པའི་སྦྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་བྱུང་པར་འདོད་པའི་དབུ་མའི་སྦྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བྱུང་པའི་གནད་
 འོ། །ལྷགས་དང་པོ་ལ་ནི། ཟུ་གུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཞིག་པ་ན། ཟུ་གུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ། ཟུ་གུ་ལས་གཞན་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
 གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མིན་པར་འདོད་དེ། སྦྱོན་པོ་
 ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་མཆེད་རེ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཆོགས་པ་གང་ཡང་ཞིག་པ་དེའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མིན་ནོ་
 སྟམ་པའོ། །ལྷགས་ཕྱི་མ་ལ་ནི། དཔེར་ན་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་
 གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་གཅིག་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛོག་
 རྒྱ་མེད་ཅིང་། ཉེར་སྤྲས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ལ། རང་གི་སྤང་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉེར་སྤྲས་སུ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཞིག་པ་

ཡང་ཞིག་རྒྱའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཚན་
གཞིར་མེད་ཀྱང་། ཞིག་རྒྱའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལོ། །དེ་སྐབ་
པ་ལ་ཡུང་རིགས་གཉིས་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ས་བརྩུ་པ་ལས། སྐྱེ་
བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་
ལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འཆི་བ་ཡང་བྱ་
བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་འདྲ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
མི་ཤེས་པ་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་
གསུངས་ཏེ། ཤི་བ་རྒྱས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་བས་མ་རིག་པ་སྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་པས།
ཞིག་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཞིག་པས་འབྲས་སུ་སྐྱེད་ནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་
རྒྱུན་གྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལ་ཡང་འདྲ་ལ།
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་རྒྱར་ཡང་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་
སྐྱེས་པ་དང་ཤི་བ་གཉིས་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་ཚྗོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་
གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འཇོག་མི་འཇོག་དང་། རྒྱས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་
ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་ཤི་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་
བྱས་ཡིན། ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། ཟད་
ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་ལྷ་གྲུ་ལོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཞིག་པ་དེའི་དངོས་
པོར་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་བྱས་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་སྤྱི་རྒྱ་ཟད་པ་ནི་མར་མེ་ལྷ་སྤྱི་འབྲས་
སུ་ཟད་པའི་རྒྱར་གསུངས་པས། འཕགས་པའི་བཞེད་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་
བྱའོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་རྟོགས་
དགོས་པས། དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ་མེད་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱ་
དེ་བཅད་པ་ཅམ་མིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབ་བྱེད་
ལྷག་མ་ནི་རྒྱས་པར་རྩ་ཤིའི་ལྷ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལྷགས་འདིའི་རིགས་པ་སྤ་
ལ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་འདུག་གོ། །

ཀུན་གཞི་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་འཐད་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་
 འཛོག་པ་དང་། བག་ཆགས་དེ་སྤྲིན་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། འཇུག་
 འགྲེལ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་
 པ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། ཞེས་དང་། དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞི་མེད་པར་མི་རུང་བས་གཞི་དེ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་
 རའོ་སྒྲུལ་དུ་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སུ་
 འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིས་ཀྱང་རའོ་སྒྲུལ་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 དེ་ཉིད་བག་ཆགས་སྣོ་བའི་གཞིར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་འཇུག་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ར་ཙམ་དེ་ཉིད་སེམས་རྣམ་ཤེས་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱུངས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སེམས་ཉིད་
 ཀྱི་རིགས་འདྲ་ལ་དེའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཡང་རེས་འགའ་བའི་བག་ཆགས་སྣོ་བའི་
 གཞིར་འགྱུར་རོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འགག་པར་བྱེད་ཅིང་སྣོ་བར་བྱེད་ལ། ཇེས་སུ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་བག་
 ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱར་ཐུག་པ་དང་། ཞོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲངས་སུ་
 ཟེན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲུང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཏིལ་མར་དང་མེ་
 ཏྲོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་ཟེན་ཀྱང་། བུམ་པ་དང་རྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་
 སྒྲུང་པས་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་མི་དགེའི་བག་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་གཞན་ལ་ཡང་གཞི་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་རིགས་
 པར་སྒྱུར་རོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱས་སུ་དེའི་སྒྲུང་བྱ་མཐོང་སྒྲུང་

མེད་མོད་ཀྱང་། སྒྲོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་
གཉིས་རྒྱང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས། དེའི་ངོ་བོར་
བག་ལ་ཉལ་དེ་གནས་པ་མི་རིགས་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་རྒྱུ་མེད་ཅིང་གཟུགས་
ཀྱང་དེའི་རྟེན་རྒྱུ་མི་རིགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་རྟེན་མེད་པར་འབྱུར་རོ་
སྒྲུལ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ་དེའི་ཆོང་ཙམ་ཞིག་སྒྲོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྤང་གཉེན་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷགས་འདིའི་གང་ཟག་གི་
འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ན་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་ཅི་ཡང་
མེད་པ་གསུམ་རྒྱུ་སྒྲེས་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་
སེམས་མངོན་རྒྱུ་ལྟར་པ་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་གཞན་མེད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་
ལྡོག་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤིང་ཆེར་སྒྲེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
སར་གཏོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་རྒྱུ་ལྟར་པ་ན། སྤིང་ཆེ་དང་ཅི་ཡང་མེད་པ་
གཉིས་ཀའི་སས་བསྐྱུས་པའི་འགྲོ་བ་ལྡོག་པར་འབྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དེའི་གནས་
ནི་འགྲོ་བ་དེ་གཉིས་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་མངོན་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་
མེད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡང་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཆོན་གཞིར་མ་བཞག་ཀྱང་འགྲོ་བ་བཞག་
པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུགས་སྤུ་མའི་ལྷགས་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་དང་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་
འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་མ་བསྐྱེད་པས་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་དབང་རྒྱ་མཛད་པའོ། །ལན་དེ་དག་ཀྱང་
བདག་འདྲ་བས་ལྷགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་ག་ལ་ཅུས། འོན་
ཀྱང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱ་ཚོགས་པར་འཛིག་ཤེས་པའི་ཤིང་
རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལ་དཔགས་ན་ཀུན་
གཞི་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷགས་འདི་ལ་མི་གཞོད་པར་མངོན་ཏེ།
སྟོ་གོས་ཆེ་ཞིང་ཞིབ་ལ་རྩོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩད་གཅད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་དོན་དེ་

ཉིད་དཔེ་སྒྲིག་ནས་བཤད་པ། མི་ལམ་ན་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུག་
 མཐོང་ནས་ནི། དེ་ནས་གཉིད་སྐྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཆེན་ཡང་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོ་ལ་ད་ལྟ་
 འགགས་ཤིང་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་དུག་པོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་ནི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་འབྲས་
 བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བྱུང་འབྲས་བར་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཤེས་
 བྱེད་དུ་སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་
 མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པར་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་
 སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དུན་ན། ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་རི་རྩམ་དུ་སེམས། འོ་
 བ་གང་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་མིས་ལ།
 དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དུན་པའི་མི་དེ་ཅི་མཁས་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ་བཙོམ་ལྟན་འདས་ད་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་
 ཞེན། བཙོམ་ལྟན་འདས་མི་ལམ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་། མི་དམིགས་
 པ་ལགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་ཕོངས་ཤིང་
 དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་བྲངས་པ་ནི་དཔེ་རྒྱུན་པའོ། །དེ་དོན་
 དང་སྦྱོར་བ་ནི། ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་
 ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་
 མདོན་པར་ཞེན་ཏེ། མདོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་
 བྱས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཏི་མུག་ལས་བྱུང་
 བའི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་གྱིས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མདོན་པར་འདུ་བྱས་
 པར་གྱུར་ནས་འགག་གོ། །འགགས་པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས།
 ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐོས་པ་དང་
 མི་ལྟན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཐོས་པ་ལས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའོ། །མདོན་པར་
 ཞེན་པ་ནི་བདེན་ཞེན་ནོ། །ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་གསུམ་ལ་ནི། དགེ་མི་དགའི་

ལས་གཉིས་ཀ་དང་། ཞེ་སྒང་ལས་བྱང་བའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་དང་། གཉི་ཟུག་ལས་
བྱང་བ་ལ་ཡང་ལས་གཉིས་ཀ་གསོག་པ་ཡོད་དོ། །ལས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པ་ནི་ཐ་
སྤྲད་ཏུ་དང་། ལྷག་མས་ནི་འགག་པ་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་བཀག་གོ། །དེ་ནས་དུས་
གཞན་ཅི་ཅུམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆོ། དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་
བའི་ལས་དེའི་ཆོ་འཕེན་བྱེད་ཟད་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལས་
དེ་ཉིད་ལ་མངོན་ཏུ་སྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐལ་བ་འདྲ་བ་སྟེ་སྤྲང་པོ་
རིགས་མཐུན་ཆོ་འདིར་གནས་པའི་ལས་ཟད་ནས། ཆོ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགག་པའི་
ཆོ། ཆགས་ལུན་སད་མ་ཐག་ཏུ་མི་ལམ་གྱི་མངོས་མ་དུན་ཏེ། ཡིད་དེ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན་
དུ་འཆི་ཁའི་ཆོ་ཆོ་སྟེ་མར་གང་སྤྲིན་པའི་ལས་གྱི་རྣམ་པ་སད་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་སྟོགས་
པར་འགྱུར་གྱི་དུན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་ཅིང་། སྟེ་བའི་ཆར་
གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་
ན་ནི་ཡི་དྲགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་
ཐ་མ་འགག་པ་ནི་ཆོ་འདིའི་ལོ། སྟེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་
ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། །བར་སྤྲིད་འགྲོ་བ་དུག་པོ་མིན་པས་སྟེ་སྤྲིད་
གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྤྲིད་ཡོད་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་མང་བར་
སྤང་བས། གཙོ་བོར་སྟེ་འཆིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་གཏན་ལ་
དབབ་པར་བཞེད་པའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མུང་བར་འགྱུར་བར་མངོན་པ་དེ་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་སེམས་གྱི་རྒྱན་
འབྱུང་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
དུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
དེ་ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ། གང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྟེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་

འགགས་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་
 འབྱུང་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཅིའི་སྤྱར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་
 དབེན་པའི་སྤྱར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་
 མས་སྟོང་རོ། །འཆི་འཕོ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་རོ། །ལས་ནི་ལས་ཀྱིས་སྟོང་རོ། །རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་རོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་
 རྣམས་ཆུད་མི་བྱ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་སྤྱང་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱར་བའི་
 སྟོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་ཅིག་ཐོབ་བས། དེ་ཐོབ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྐྱེ་མེམས་
 དང་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་
 པ་དང་དེའི་རྒྱ་མཆོན་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་ཞེས་པ་ནི། དགག་བྱ་ལ་བྱང་པར་སྒྱར་བ་
 སྟེ་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་སོགས་རང་རང་གིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ལ་སྒྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 བསྟན་པ་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མིན་པར་བབྱང་གིས་དོགས་ནས་ལས་རྣམས་ཆུད་མི་བྱ་
 བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྤྱོན་སྤྱག་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་ཚོད་པ་སྒྲང་བ་དང་། ཀྱུ་
 གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལྷང་དང་འགལ་བའི་ཚོད་པ་སྒྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
 ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་པ་མེད་པས་རྣམ་སྤྱོན་འབྱུང་
 བར་འདོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྤྱོན་ཟེན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྤྱོན་པར་འགྱུར་
 བའི་སྤྱར་སྤྱག་པ་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཇི་ལྟར་ཏེ་དབེར་ན་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་
 ཉེད་མིན་པར་མཆོངས་བཞིན་དུ། རྟ་རྟ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྟོན་གྱི་
 ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་བོད་བྱའི་
 རྩ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་
 དུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་མཆོངས་བཞིན་དུ། སྤྱོན་མ་ཟེན་པ་ལས་སྤྱོན་པ་
 དང་། སྤྱོན་ཟེན་པ་ལས་སྤྱར་ཡང་སྤྱོན་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དཔེ་འདི་ལས་
 ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འགྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་བྱེད་གྱི། དགེ་མི་དགའི་ལས་

ལས་ཡིད་རྒྱུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། རབ་རིབ་ཅན་
ཀྱི་མིག་གིས་སྒྲུབ་ཤད་སོགས་མཐོང་བ་དང་། བོང་བུའི་རྩ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་བའི་ངེས་
པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ལ། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་རྒྱུ་
མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྤྲིན་མི་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་རྒྱུ་མི་འོང་བ་ནི།
ནུག་པོའི་ལས་ལས་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤྲིན་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་འབྱུང་
བ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞིང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་སྟོ་ཅན་ཏེ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
རྒྱལ་བས་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་ལས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འདི་དང་
འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་སྟབ་ཀྱི་རིགས་པས་ཞིབ་པར་ངེས་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་
པ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་འཇིག་པར་འགྱུར་རྒྱུ་
འོང་སྟུང་སྟེ། ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །ཞེས་
ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་སྟེ་དཔྱད་པ་འདྲ་དགུག་པར་མཛད་
དོ། །གཞུང་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲོ་མང་པོ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སྟོར་རྒྱུ་དོགས་ནས་
སྒྲོ་རྒྱུ་མ་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སྟེད་ཐབས་མཛད་པ་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བས་ཀྱང་དེའི་ངེས་པ་བརྟན་པའི་གྲོགས་བྱས་པའི་སྟེང་ནས། ད་རེས་རིན་པོ་
ཆེའི་སྤྱིར་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ལོག་རྒྱུ་མི་འགོ་བ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག །

ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལྷང་དང་འགལ་བའི་ཚད་སྤང་།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷང་འགལ་སྤྱིང་བའི་ཆོག་དོན་དངོས། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་མོ་
ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་བཤད་མ་བཤད་ཀྱི་ཚུལ། དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་
དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀྱན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་རྣམ་པར་འཇོག་ནུས་ན། འོ་ན་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་དགོངས་
འགྲེལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཞེས་པ། དངོས་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་པའི་རྩ་ས་པའི་བྱང་པར་གྱི་གཞི་ས་ཐོན་ཐམས་ཅད་
 པ། རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱབས་རྣམས་འབྱུང་བ་ལྟར། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་བའི་
 རྒྱར་གསུངས་པ་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེའི་རྣམ་གཞག་འཛིག་པ་མེད་པ་ཞིག་གམ་
 ཞེན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་ཏུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འདུལ་བ་རྣམས་
 ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་
 གདུལ་བྱའི་ངོར་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་པས། རང་གི་ལྷགས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་སྟོན་པ་
 བ། གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ནས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིམ་བསྟན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིར་གསུང་བ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 རྒྱགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གང་ཟག་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེས་འདུལ་བའི་སྟེ་པོ་ལ་
 དེ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་ཏུ་དགེ་སྟོང་དག་སྤང་པོ་
 རྩ་ནི་ཁྱར་རོ། །ཁྱར་འཁྱར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་ངོར་དེ་མེད་པར་མ་
 བསྟན་པར་ཁྱར་འཁྱར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཚིག་ལ་དངོས་སུ་མེད་
 ཀྱང་དོན་ནི་རྗེས་ཡོད་དོ། །ཡང་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གང་ཟག་རྗེས་སུ་མེད་པའི་སྤང་
 པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའམ། ཡིད་ཅེས་བྱ་བའམ། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྩ་ས་རིང་པོར་དང་པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་
 སུ་བསྟོས་ཤིང་། ཞོང་ཏུ་འགོ་བ་ན་ཕྱི་མ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བར་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་
 པའོ། །འདི་ཡང་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་ཏུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅན་
 རྣམས། ཇི་ཙམ་ཞིག་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟམ་པ་ལ། དེའི་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལུལ་མ་བཀག་
 པར་སྤང་པོ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ན་སྤང་པོ་བདེན་པར་དོན་གྱིས་སྟོན་པའོ། །འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་གདུལ་བྱ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་
 རྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། སྤང་པོ་འདི་དྲག་འབྲེལ་
 ཞིག་ལྟེ་དེ་ཅམ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི། སྤང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་དེ་
 ལྟ་བུའི་ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་རེ་ཞིག་རིག་པ་ལྟེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་གདུལ་བྱ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་
 ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་རུས་ཤིང་། རིན་ཆེན་འཕྲིང་
 བ་ལས། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་ཡོད་མི་འགྱུར། །བདག་གི་ཡོད་མིན་མི་འགྱུར་ཞེས། བྱིས་
 པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་སྟོག་མར་བསྟན་པ་ན་སྒྲག་ནས།
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཡང་ས་དང་འདྲ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་ལ་རྒྱབ་
 ཀྱིས་སྟོགས་ཤིང་མི་འཇུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་སྤྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཆེས་
 སྟོག་མར་ཟབ་མོའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་མ་བསྟན་པར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྤང་
 པོ་བདེན་པ་སོགས་བསྟན་པས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་བསལ་ནས། དེ་
 དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རིག་
 པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྤྲོད་བར་འགྱུར་བས།
 དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྟོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་
 ལ་དགོངས་ནས་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྤར་སྤྲད་
 བ། །ཉམས་པར་ཐུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྟོང་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་པོ་བ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བསྟན་དགོས་པ་ལ་ནི། སྤྱི་རྒྱལ་དགག་
 དགོས་པས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅམ་ཞིག་གི་སྟོང་དུ་བྱང་
 ལ། སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་འཛིན་ཤེས་པ་མིན་པས། ཆོས་ཟབ་པའི་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་
 ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེར་སྤྱན་འབྱུང་པ་སོགས་མང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གངས་སྟོན་པ་ན།

ནམ་ཤེས་ཚྭ་གསུམ་བཤད་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མ་བཤད་པའི་མདོ་ཕྱེ་རུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས།
 མདོ་ཕྱེ་ལས་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་བཞག་མ་བཞག་གི་ཚུལ་གཉིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་རུ།
 རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་ནམ་པར་འགྲེལ་བ་ན། དབུས་མཐའ་དང་མདོ་
 ཕྱེ་རྒྱན་དང་། ཚས་ཉིད་ནམ་འབྲེད་རུ་ཀུན་གཞི་ནམ་པར་བཞག་པ་དང་སྤྱོད་ལ་མེད་
 པའི་སྤྱོད་པ་བཤད་ལ། མདོ་ན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་ནམ་
 པར་མ་བཞག་པ་དང་སྤྱོད་ལ་མ་བཞག་པའི་སྤྱོད་པ་བཤད་དོ། སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་དགོངས་པ་ནམ་རིག་ཅན་གྱི་ལྷགས་སུ་ཡི་མ་བཤད་པར། དབུ་
 མའི་ལྷགས་སུ་བཤད་ལ། ཐེག་བསྐྱེས་སུ་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་རུ་དྲངས་པའི་
 ཚོས་མདོན་པའི་ལུང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཁམས་གྲུབ་པ་སྟིང་པོར་གྱུར་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་སྐད་རུ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རུས་ཀྱི་ཁམས། ཚོས་ནམས་
 ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། རྩུ་རན་འདས་པ་འང་ཐོབ་པ་
 ཡིན། ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་རུ་དྲངས་པས། སྤྱོད་
 དཔོན་འདིས་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་རུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་
 སྤྱོད་པ་ཚྭ་གསུམ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་དོར། དགོས་
 པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་རུ། ཇི་ལྟར་
 ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། ལྷགས་ནི་ལྟར་རུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་
 ཏེ། སེམས་དང་ལྷན་བཞིན་སྤང་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་ནི། བདེན་
 མིན་བདེན་པ་བཞིན་རུ་ནི། གང་ཆེ་འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འགྱུར། དེ་ཆེ་སྤྱིད་པ་འཛིན་
 པར་བྱེད། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་
 ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་ནི། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། ཞེས་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་
 སྤྱིད་པ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞིན། དེ་ནི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་
 སྤྱོད་པ་བཞག་ནས་སེམས་ཅན་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཅན་

གསུངས་པ་ནི། གྱིས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་སྐྱག་པ་སྤང་པའི་སྤྱིར་ཡིན་
གྱི། དེས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་མིན་པ་དང་། རྣམ་འཕྱོར་སྟོང་པ་བ་རྣམས་གྱིས་གནས་ལྟར་
པའི་སེམས་གྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྟོང་ཡུལ་
རུ་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པ་བཀག་པའི་ཚེ། སེམས་བདེན་པ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་སྤྲུལ་མ་ནས་
འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བའི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ་སྟུང་པའི་ཚུད་
པ་ཁོང་ན་གནས་པའི་ལན་རུ། ལྷགས་དང་ཤིང་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གཡོ་བ་
བཞིན་རུ། ཀུན་གཞི་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་གཡོ་བ་
དང་བཅས་པར་སྤང་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་
གཞི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། ཚེགས་དྲུག་
ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་བྱང་གི་ཚས་ཀུན་གྱིས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཁས་
ལེན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སྤྱིན་པ་ལས་
གཟུགས་སྐྱོ་སྐྱེས་སྤྲུང་བ་ཙམ་རུ་ཟད་གྱི། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་བླང་དགོས་ན།
དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་
ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །ཅེས་སྤྱིའི་ཤེས་བྱ་དང་ནང་གི་ཤེས་
པ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཆུངས་པས་གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་གསུངས་ལ། འདི་ནི་
གཞུང་འདིར་དོན་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་རུ་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྟངས་རུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་
པས། བདེན་གཉིས་གང་རུ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་
པར་གསུངས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས་ན། སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
བཞེད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་
པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་ལ་ཀུན་གཞིར་བཞག་
པ་དང་། ཁྱད་པར་རུ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྤྱི་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
བཀག་པའི་ལན་རུ། སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་

དང་། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་
 སྤྱིང་པོར་ཡང་ཀུན་གཞི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་བཀག་ལ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཡང་། ཕྱི་
 རོལ་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ལ་
 ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སྤྲང་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་བཞེད་པའི་
 སློབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་སློ་ཁོ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་ཉིང་མཆོམས་
 སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་ཏུ་ཡང་། ཆད་དང་མཆོམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་
 བལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་མཛོད་
 ལས་གསུངས་པ་དྲངས་པས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་འཚོ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་
 བཞེད་པར་གསལ་ཡོ། །ཞུ་བྱ་ཀ་ར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་
 གཞན་ཏུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། མིང་ཅམ་མ་རྟོགས་པ་ངོས་འཛིན་
 གསལ་བར་མི་སྤང་ལ། དོན་ལ་དབྱུང་པ་ན་ཆོགས་རྒྱག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མི་བཞེད་པ་
 ཁོ་ནར་སྤང་ཞིང་། ལྷགས་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱོགས་སུ་སྤང་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་མོད་
 ཀྱང་མང་བས་འཛིགས་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་
 པ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རི་ལྟར་ཉི་དཔེར་ན་འཛིགས་ཆོགས་
 ལ་ལྟ་བ་བག་ཆགས་དྲིང་བཅས་པ་དང་བྲུལ་བས། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་། ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བསྟན་པ་འཛིག་ཉེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཁོང་
 ཏུ་རྒྱད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ང་དྲིང་ང་ཡི་ཞེས་
 རི་སྐད་བསྟན་པ་དྲེ་བཞིན་ཏུ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་མོད་ཀྱི་
 ཉེ་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་དྲིང་དོན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་གྱི་རིམ་
 གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །བསྟན་ན་ང་ཞེས་པ་དང་ང་ཡིའོ་ཞེས་

གསུང་པ་ལྟར་ན། དེ་དང་དེའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ནའང་། རྟོག་པ་མེད་པ་ངེས་
 དོན་ཡིན་པ་བཞིན་རྟུ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཐ་
 སྐད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྡེ་པ་དང་
 མཐུན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲེན་རྣམས། འཇིག་རྟེན་
 མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་། སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་
 ཤེས་མི་འགྱུར། སྤང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། སྦྲེ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་
 བཞེད་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་
 ཡིན། མིང་མེད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། ཁམས་པ་མེད་པས་མིང་དག་གིས། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡོངས་བརྗོད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། འདྲོས་མེད་ཉེ་བར་
 སྟོན་མཛད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས། འདྲོས་མེད་འགའ་ཡང་
 འདིར་མེད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཟིགས་
 ལ། འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། སྦྲེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུང་བ། འདི་ནི་འཇིག་
 རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྦྲེ་མེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་
 ཀྱང་། སྤྱིག་པའི་བསྐལ་པ་སྟོན་མཛད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། རྟུས་
 གསུམ་དག་རྟུ་སེམས་ཅན་གྱི། རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཁམས་
 ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་ཐ་མས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ལ། ཤར་རིའི་སྡེ་པ་ནི་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པ་ལས་རིམ་གྱིས་
 གྱེས་པ་ཡིན་པར་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་བཤད་པས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་རྟུ་ཆོས་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་། །

ཞིག་རང་རིག་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་སྟོན་དུ་གོམས་པའི་རིམ་པ་འདིས་
 ས་རྒྱག་པ་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དྲེཁོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་གི་
 རོལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ན། འོན་འདིར་གྱི་རོལ་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཇི་ལྟར་སྦྲེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཐུབས་གྱི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྩ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནི། རྟུང་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པ་ལས། སྤར་
 གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལས་རྩའི་ཐུབས་རྣམས་འགྲན་པའི་སྒོ་ནས་
 བདག་གི་ལུས་རྟེན་པ་ལྟར། ཡོངས་སུ་རྒྱག་པར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྱི་ནང་གི་དངོས་
 པོ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་
 འགག་བཞིན་པས་རྟུང་དང་རྟེན་སུ་མཐུན་པའི་རྩ་པ་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་བག་
 ཆགས་སྤྱིན་པ་ལས་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ།
 བྱིས་པ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གྱི་ནང་དུ་རྒྱངས་ཆད་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོག་པར་བྱེད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་རྩས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་ནི་རྩང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་
 རོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱར་སྤྲོ་བ་རྣམས། བ་ནི་བ་སྤྲོ་རྣམས་གྱི་
 རྒྱ། རྩེ་ཤེལ་རྩེ་རྣམས་གྱི་བཞིན་དང་། སྤྲུག་ཤ་ཡལ་ག་རྣམས་གྱི་ལྟར། དེ་ནི་ལུས་ཅན་
 ཀུན་གྱི་རྒྱ། ཞེས་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་སྤྲོ་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་
 རྣམ་ཤེས་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་ཉིད་གྱིས་
 ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྤྲོ་བར་བྱེད་དོ། །གང་དབང་ཕྱག་རྟག་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་
 རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཆོར་བས་གཞན་མང་པོར་ལུ་སྟེགས་གྱི་
 ལྟ་བུ་གོམས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་གཞི་བཤད་པས་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་འགྲེལ་པར་སེམས་
 ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྟུན་པ་ན། གྱི་རོལ་མེད་ཅེས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ནི་རྩང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞེས། གཟུགས་
 སོགས་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཞེས་ཁྱད་པར་སྟོས་པ་དང་།
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ལས་ཐ་དང་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱང་པར་
 རྩར་ལྟར་རྩུར་བ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲོད་རྒྱ་ཡིན་ནས། འོན་ཏེ་གཟུགས་
 སོགས་ལྟ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་མེད་ཅེས་བྱང་པར་མ་རྩུར་བར་ཁས་བླང་རྒྱ་ཡིན་
 རྩམ་ན། འགྲེལ་པ་འདིར་བྱང་པར་རྩུར་མ་རྩུར་གཉིས་ཀ་འདུག་ཀྱང་། རྩེ་བ་འགོག་པ་ལ་
 དགག་བྱ་ལ་བྱང་པར་རྩུར་བ་མང་དུ་བྱུང་ན། མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་
 འཕྱེར་བ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་ཏེ། འདིར་ཚྭགས་སྒྲ་མ་བཟོད་པའི་གཞུང་ཐེག་
 བརྩས་སུ། ཅིའི་སྤྱིར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། འདི་ལྟར་ཆེ་ངེ་སྤྱིད་པར་རྩེས་སུ་འདུག་གི་བར་དུ་དེས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་པོ་
 དག་མ་ཞིག་པར་ཉེ་བར་བརྩུང་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཐུན་མོང་ནི་རྫོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ས་པོན་གང་ཡིན་པའོ། ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་རྩེ་མཆེད་ཀྱི་ས་པོན་གང་
 ཡིན་པའོ། ། ཐུན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ས་པོན་ནོ། ། ཞེས་ཀྱུན་
 གཞིའི་ལྟར་གི་རྫོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་པོན་ཆོར་བ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་ས་པོན་དུ་
 གསུངས་པ་དང་། བརྩ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ།
 ཀྱན་གཞི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་གཟུགས་འབྲུབ་པར་བཤད་པའི་མིང་སྤྱང་པོ་ལྷག་མ་
 བཞི་དང་། གཟུགས་འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་ལ་འཆད་ཅིང་། དེ་འདྲ་དེ་
 གཟུགས་མེད་ན་མེད་ཀྱང་ཁམས་གཞན་གཉིས་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་སེམས་ཙམ་
 གྱི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཁས་ལེན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤང་ངོ་། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སེམས་
 ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སྤང་གི་ཉིང་ནས། དེ་ལྟར་གཟུགས་སྤྲོ་སོགས་ཐ་སྙད་མཛོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ། གསར་དུ་མ་བཙོས་པ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་དུ་མི་
 ཅུང་བཞོན་ནར་འབྱུར་བར་སྤང་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་བྱར་མི་ཅུང་བར་མཐོང་ཡང་ད་
 ཅུང་བྱུབ་མཐའ་འདི་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་ལུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་པ་སུ་ལ་ཡང་མི་
 སྤང་ངོ་། ། ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྤྲོ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ནི་གཟུགས་སྤྲོ་སོགས་

ཡིན་ལ། དེ་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་མི་འདྲོད་ཀྱི་ནང་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་པས་གཟུགས་སྒྲུ་སྟགས་ཁས་ལེན་ན། དེ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་འགོག་
 པ་མིང་ཅན་ལ་ཚུད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་རྒྱ་སྤང་བའི་གཟུགས་སྟགས་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱི་
 རོལ་རྒྱ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དང་དབུ་མ་པས་གཟུགས་སྟགས་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་བཀག་ནས་གཟུགས་སྟགས་འཛིག་པ་ལ། རང་མཆོན་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྤང་
 བའི་གཟུགས་སྟགས་འདི་ཉིད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་
 མེད་ལ་ཚུད་པ་མིང་ལ་ཚུད་པའོ་ཞེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱུང་མཐའ་གཉིས་ཀའི་དཀའ་
 གནས་ཆེན་པོར་སྤང་བས། དབུ་མའི་ཚུལ་དཀའ་བར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་འདི་
 ལ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་བཀག་ན་གཟུགས་སྟགས་ཀྱང་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་། གཟུགས་སྟགས་
 བཞག་ན་ཕྱི་རོལ་ཡང་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་དཀའ་
 མོད་ཀྱང་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྩོ་བོ་གྲང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་
 ཕྱིར་གསུང་འཛིན་གྱི་དདོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་སྟེ། རྩས་ཐ་དད་རྒྱ་ཡོད་པར་འཛིན་
 པ་སྟགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་སྟེ་གཞིར་འགྱུར་བར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་རྒྱ་འབྲུལ་བ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་གཞིར་མི་སྦྱེ་ལ། དུམ་པ་ལ་
 སྟགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅན་གྱི་འབྲུལ་བ་ནི་ས་ལ་སྟགས་པ་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་སྟགས་སུ་
 སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྟོན་པོ་ལ་སྟགས་པ་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་
 འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་འབྲུལ་གཞི་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཅན་རྒྱ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་
 བར་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱ་གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་མ་
 དག་གཞན་དབང་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ཏེ། སྤང་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱན་བྱང་གི་འཆིང་གོལ་གཉིས་
 ཀའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་སེམས་གང་གི་ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་དེ། ཞེན་ལུལ་དེས་སྤྲོང་པར་

བསྟན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་པ་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རང་
 དགའ་བ་རྒྱལ་གྱིས་བདེན་པར་ཞེན་པ་འི་ཞེན་ཡུལ་སྟུན་ཕྱང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
 ལམ་ཏུ་མི་བྱེད་པར་སྟོང་པ་གཞན་ཞིག་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 ཞུགས་པ་འི་བདེན་ཞེན་སྤྱ་རགས་གང་གི་ཡང་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་བས་ངལ་བ་འབྱས་མེད་
 འོ། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་གཞན་དབང་གང་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་པ་སྤང་
 བ་བཞིན་དུ། ཡོད་པར་འཛིན་པ་འི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་གང་མེད་པ་དེ་ནི། གཞི་དེ་
 དགག་བྱ་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་པ་གང་ཞིག་
 འདིར་ལྷག་མར་ལུས་པར་གྱུར་པ་དེ། འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡང་དག་
 པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པས་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ལེགས་པར་གཟུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྟོགས་སུར་མཛད་པ་ནི་བྱང་ས་དང་དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 གང་ལ་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སུར་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཟུང་བླ་མའི་
 འགྲེལ་པར་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཀའ་བ་ནི། སྤྱ་མ་གཉིས་
 དང་གཏན་མི་འདྲ་བར་དབྱ་མའི་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་ཡོད་དེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་
 སོ། །གཞན་དབང་དེ་ནི་སྤྱོད་ལྟ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་
 འབྱུང་བར་འབྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དྲུང་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྒྲུ་རྟོག་
 གི་སྒྲོས་པ་ཀུན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ་འི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་
 མཛོན་པར་བཞེད་པ་ནི་དངོས་སུ་མ་བརྟགས་པ་འི་རྒྱལ་པ་འཛིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །མཛོན་ན་
 གཞན་དབང་ལ་བྱུང་པར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །བརྟག་པར་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་དེ་ནི་བྱུང་པར་
 གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ། །གཞན་དབང་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ཡོད་ཅེས་མིན་གྱི་ཡོད་པ་བྱུང་
 པར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྲོ་བརྟན་གྱིས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། ཅེས་བྱ་
 བ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚོག་གི་ལྷན་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་

པས། བྱད་པར་འདི་ངེས་པ་འོག་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་
མཇུག་བརྩུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་དཔེ་དགག། །བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་
དགག། །དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྦྱག་པ་སྟོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བརྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ། སྤྲ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རྒྱ་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པ། རྒྱ་ལམ་གྱི་དཔེས་
སད་རྣམ་སུ་ལྷི་རོལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པ། རྒྱ་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟན་
པར་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་བྱིད་ལྷི་རོལ་མེད་ལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་ན། དཔེར་ན་འདི་བཞིན་ཞེས་འདིའི་དཔེ་ནི་གྲང་
རྟུ་ཡོད་ཅེས་འདི་ཉིད་དཔུད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པས་སྦྱས་པ། དཔེར་ན་ཁང་མིག་
ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་བྱེད་ནང་རྟུ་ཉལ་ཁིང་། གཉིད་གྱིས་ལོག་པས་སྤང་པོ་ཆེ་མྱོས་པའི་བྱ་རྒྱས་
པའི་སྤང་པོ་ཆེ་ནི། ཁང་མིག་དེར་རི་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལམ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་རྟུ་ལྷི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ངེས་
པར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་སྦྱང་པོ་མེད་པ་ཉིད་རྟུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་
པ། དཔེ་དེ་ཉིད་འདིར་བསམ་པ་སྟེ་དཔུད་པར་བྱའོ། །ཡང་དཔུད་པར་བྱ་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེ་
ན། གྲང་གི་ཆེ་རྒྱ་ལམ་ན་ཡང་བ་ལང་ཕྱོས་པའི་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། ཡུལ་སྤང་པོ་ཆེ་མེད་པ་ལྟར་ངའི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མ་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འོ། །རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། དེའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་
ལ་གྲུབ་པའི་བྱིད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་པ་མིན་པས། ལྷི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
མིན་ནོ། །འདིར་རྒྱ་ལམ་ན་སྤང་བའི་སྤང་པོ་ཆེ་མེད་པ་བཞིན་རྟུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡང་
མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་ངེས་
པར་འདོད་དགོས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་ལྷི་རོལ་མེད་པའི་གཞན་དབང་

ཁས་སྒྲུབ་པ་ནི། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་
 པ་འདི་རྣམས་གྱིས་དོན་བསྟར། མདོར་ན་རྩིས་ཤིང་བཞིན། ཁྲོ་ཡང་མེད།
 ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཤིས་བྱའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། ཁེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྩིས་འགྲེལ་གཉིས་སུ་
 འདི་འདྲའི་རིགས་འགོག་པའི་ཆོ། དགག་བྱ་ལ་ཁྲད་པར་སྐྱར་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྐྱར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས། ཁ་རིག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་
 གསུངས། ཁེས་མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་འདུ་བྱེད་གྱིས་རྣམས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་རང་
 གི་འང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམས་མེད་པ་འདིའི་ལུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་རྟོག་ལྟར་
 ལ་དོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། འདིའི་ཕྱིར་ཤིས་བྱ་དང་ཤིས་པ་ལ་ཡོད་མེད་མགོ་མཚུངས་
 མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དགག་བྱའི་ཁྲད་པར་གྱི་སྐྱེད་ནས་ཤིས་པར་བྱའོ། ཅི་ལྟེ་མི་ལམ་
 ན་རྣམས་པར་ཤིས་པ་འཁྲུལ་བ་མེད་ན། དེའི་སྐད་པས་མི་ལམ་གྱི་དུས་གྱི་ཉམས་སུ་སྐྱེད་བ་
 ཕྱིས་དྲན་པར་མི་འལྱར་རོ་སྟུང་ན། འདི་ནི་ཤིས་པ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
 ན། ཤིས་པ་ཡེ་མེད་པར་བསམས་པའི་ཚུད་པའོ། འདི་ལྟར་ཚུད་པ་འདི་ཡང་མི་རུང་ལྟེ།
 གལ་ཏེ་གཉིད་སྐད་པའི་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་སྐྱེད་བ་དྲན་པ་ལས། མི་ལམ་གྱི་ཡིད་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། མི་ལམ་གྱི་སྐྱང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱང་བའི་ཡུལ་
 ཡང་ཡོད་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འལྱར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩིས་ཀྱིས་སྐད་པའི་ཆེ་
 དུས་མི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མཐོང་སྟུང་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཡོད་པ་ལས་ཡོད་ཡོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། མི་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡུལ་འདི་མཐོང་སྟུང་པའི་ཡུལ་སྐྱེད་དེ་འདྲ་བ་ཕྱི་རོལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་
 ཡང་དྲན་པ་ཡོད་པས། ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་
 ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། འོ་ན་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་
 པས། དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་རྩིས་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་འགྲེལ་བར་མི་ལམ་གྱི་སྐྱེད་བ་དྲན་པ་
 དང་། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྐྱེད་བ་དྲན་པ་གཉིས་བཤད་པས། མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 སྐྱང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱང་བ་ན། དཔེར་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་ན་དེ་

སྒྲུང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་བཞིན་མྱོང་བ་མིན་ཀྱང་། གཟུགས་བརྒྱན་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་
 མྱོང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་ཆོ་ཡང་སྒྲུང་པོ་ཆེ་མྱོང་བའི་ཡུལ་མྱོང་མེད་ཀྱང་། དེར་
 སྒྲུང་བའི་ཡུལ་མྱོང་ཡོད་པས་ཡུལ་དུན་ཟེར་ཡང་ཡུལ་དེ་མྱོང་བ་དུན་པའོ། །དེ་མིགས་
 མྱོང་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་སྐབས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་མི་
 དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ལ་གྱིས་སྤོང་བའི་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་ནི་འཛོག་པར་མི་ལུས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་མི་སྲིད་ལ་སྦྱེ་བ་སྦྱ་སྤྱོད་པར་སྦྱབ་པ་
 ལྟ་བུ་ལ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་མེད་ཀྱང་། མྱོར་བའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་སྦྱབ་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་
 ཡང་འདི་ལ་མེད་པས། སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པ་ནི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མི་ལམ་ན་ཡོད་ན། དེ་
 འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་མི་ལམ་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཉིད་ལོག་
 པ་ན་གཉིད་ཀྱིས་དགྲགས་པ་ལ་མིག་གི་སྟོ་སྟེ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པས། སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་
 པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་
 ན་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེན་
 པ་ནི་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པར་འབྱུང་དོ། །མི་ལམ་དུ་སྤྱོད་པའི་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་
 འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། སང་པའི་སྐབས་འདྲིར་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྤར་གྱི་
 དཔེ་དེ་མ་གྲུབ་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སང་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པའི་མེད་པའི་རྣམ་
 ཤེས་འབྲུབ་པོ་སྟམ་པའོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་མེད་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་། དེ་
 མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་ལམ་ན་འང་མི་སྲིད་པས། སྤྱོད་ལ་
 མེད་པ་དང་ཡིད་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་དེ་དཔེར་མི་ཅུང་ཞེས་
 པའོ། །འདི་ལྟར་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ་དོན་མི་ལམ་དུ་མ་སྦྱོས་པ་དེ་

བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་
སད་པའི་ཆོ་གཟུགས་མཐོང་བ་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་གསུམ་པོ་འདུས་པ་དེ་
བཞིན་དུ། མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོང་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་སྒྲིམ་དམིགས་
པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་མི་ལམ་དེར་མིག་དྲུང་མིག་གི་ཡུལ་གཟུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། མི་
ལམ་གྱི་མིག་གཟུགས་ཡིད་གསུམ་པོ་གཟམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་
བཞིན་དུ་རྣ་བ་སོགས་མིག་གི་གསུམ་གྱི་ལྷན་མ་གསུམ་པོ་འདྲ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
དོ། །འདིར་སོགས་པའི་སྒྲུས་ནི་སྒྲ་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་
ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་བརྟུལ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་
ནས་ལུས་དབང་གི་བར་བཞི་དང་། སྒྲའི་ནས་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་བཞི་དང་། རྣ་
བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བཞི་ནི་སྒྲར་མིག་གི་གསུམ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་ན་དེ་
དག་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྤང་བས་བརྟུན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་མི་ལམ་ན་
ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བས་བརྟུན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་
དབང་ཤེས་ཡོད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི། སྒོ་
གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཤིན་དུ་ཅིང་བས། རྒྱུགས་སྒྲའི་ནམ་མ་ལངས་པ་ལ་དགག་པའི་ཉི་མ་ཤར་
བ་ཡིན་ཞེས་གཤགས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། རྒྱུང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་སྟེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པར་
རྫོམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ། འདི་འདྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཡིན། རོ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རགས་པའང་མ་གོ་བར། དེ་རྣམས་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གསོག་པའི་ཁིང་དུ་གཟུང་ནས། སེམས་ཅན་དུ་མ་ཞིག་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྱུར་བར་སྤང་བས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག །འདིར་སེམས་
ཅན་པས་གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ།
སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་མཛད་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་
གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་པས་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ། །འདི་ལ་དེ་ཡང་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་
 རྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ཁྱི་ལམ་
 གྱི་དཔེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རྟུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་
 གྱིས་དཔེ་ལས་བྱང་བ་དངོས་གྱི་དོན་བརྟུན་པའི་དོན་ཉིད་རྟུ་བརྟུན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཁྱི་
 ལམ་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་གཟུགས་ཤེས་
 པ་ལས་དོན་གཞན་ཁྱི་ལམ་ན་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་
 དེ་རང་གིས་ཀྱང་བཞེད་དགོས་ལ། དེ་ཁྱི་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས། གཟུགས་
 དེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསལ་བས་
 དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་རྟུ་བྱའོ། །ཅི་རྟེ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཕྱིད་སྐྱེ་མཆེད་རྟུ་གཏོགས་
 པའི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ། ཁྱི་ལམ་དཔེར་འཛོག་པ་དེས་སེལ་རུས་པས། དེ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་དབུ་མ་
 པས་བདེན་མེད་སྐྱབ་པ་ལ་ཁྱི་ལམ་གྱི་དཔེ་བཏོད་པ་དོན་མེད་དོ། །ཁྱི་ལམ་དེ་བརྟུན་པ་
 མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་དཔེ་ལས་བྱང་བ་རྟེ།
 དེས་མཆོན་པའི་དངོས་གྱི་དོན་བརྟུན་པ་ཉིད་རྟུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བགག་བར་རུ། བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དཔེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤར་རང་གི་ལུགས་གྱི་ཁྱི་ལམ་ན་གང་སྤར་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བཏབ་པ་ཆེས་ལེགས་སོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་གྱིས་ཁྱི་ལམ་
 གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྤར་བ་རྣམས་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་དམ་མི་
 འདོད་ཅེ་ན། ཁྱི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པས་ཡུལ་ལྟར་སྤར་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་
 ལ་སྤར་བས་ན། དེ་ལ་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལ་བཞག་རྟུ་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ཅམ་གྱི་
 རོར་ཀེང་རུས་གསལ་བར་སྤར་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྟུ་འཛོག་པ་དང་འདྲ་བས། ཆོས་

གྱི་སྒྲིལ་ཆེད་གྱི་གཞུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་གཞུགས་ལྟ་ལས་ཀྱི་བཞུགས་པའི་གཞུགས་
ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་སྤྱི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ནས་ཤེས་སུ་སྤྲང་བ་གསུམ་ཆར་
ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་སྤྱིར། སྤྱི་ལམ་བདེན་མེད་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་སྤྱི་ནས་ཆོས་གཞན་
བདེན་མེད་ཏུ་མ་བྱུང་པ་ནས་བསྐྱུང་པའི་སྤྱིར། སང་པའི་ཆོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་སྤྱི་ལམ་གྱི་
ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ནས་པར་ཤེས་པ་ནས་བརྒྱན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། སང་པའི་
སྐབས་འདྲིར་ཡང་དངོས་པོ་ནས་བརྒྱན་པ་ཡིན་པས། སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོའི་སྤྱིར་ཡུལ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་མེད་
ཅིང་། དབང་པོ་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་
སྤྱི་ལམ་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར། སྤྲང་ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་ན་ཡང་དག་མིན། སྤྱི་ལམ་ལྟ་
སྤྱི་ལམ་དང་འདྲ་བ། དེ་ལྟར་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན། ཞེས་དང་། སྤྱིར་
པའི་འགོ་བ་སྤྱི་ལམ་ལྟ་བུ་སྤྱི། འདི་ལ་མི་སྤྱི་སྤྱི་ཡང་འཆི་བ་མེད། སེམས་ཅན་མི་དང་
སྤྱི་གྱུང་མི་རྟེན་དེ། ཆོས་འདི་ནས་ནི་དབུ་བ་རྒྱུ་ཤིང་འདྲ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱི་ཡང་མི་སྤྱི་སྤྱི་གསུངས་ནི། དེ་ཉིད་
ཏུ་ན་ཡང་དག་མིན། ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་མཛད་པ་ལྟར་སྤྱིར་རོ། །མདོ་དེ་དག་
གིས་སྤྱི་ལམ་གྱི་དབུ་སེམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནར་མ་བྱུང་པར་བཤད་པ་དེ་དབུ་མ་ལ་
འགྲིག་གི། སེམས་ཅན་ལ་མི་འགྲིགས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེའི་སྤྱིར་འཛིན་ཞེན་འདྲི་ན་ཇི་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐ་དད་
པའི་ཐ་མལ་པའི་གཉིད་དང་བྱུང་བས་སང་པ་འགའ་ཞིག་ལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གིས་མ་
སྤྱིས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གཉིད་གིས་སྤྱི་ལམ་སྤྱི་བཞིན་པས་དམིགས་པའི་རོར། གསུམ་ཆར་
ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཇི་སྤྱིར་ཏུ་གཉིད་དང་མ་བྱུང་བ་མ་སང་པ་ནས་ལ་ཡང་། དེ་
སྤྱིར་ཏུ་དེ་ལ་སྤྱི་དེའི་རོར་ཡུལ་དབང་ནས་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིད་

སྐད་པར་གྱུར་པ་ན། མི་ལམ་གྱི་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། གཏི་ལྷག་གི་གཏིང་
ཟད་པ་སྟེ་མ་ལུས་པར་བྱངས་སྤྱང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཛོན་སུམ་ཏུ་མཛོད་པའི་
སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་ནི། གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱི་རྒྱལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་གཟིགས་པའི་ངོར་ནི་གསུམ་པོ་མི་སྤང་ལ། རི་སྟེང་པ་
གཟིགས་པའི་ངོར་ནི་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་
གིས་སྤང་བ་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་རྣམས།
དེ་ལ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱུས་ལ་སྤང་ནས་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་མོགས་པ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རྒྱལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་དང་བཅས་པ་
ལ་སྟོང་གྲང་གིས་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་ཤད་རྣམས་གྲང་མཐོང་བ་ན། གང་ཟག་དེའི་
སྟོ་ཡི་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ན་ནི། མིག་ཤེས་དང་སྐྱབ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སྐྱེ་ཤད་ཏུ་སྤང་བའི་
ཡུལ་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དྲོན་གསལ་མཐོང་བ་སྟེ་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་
གིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ན་ནི་སྐྱེ་ཤད་ཏུ་སྤང་བ་དང་། དེ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་
བརྟན་པ་སྟེ་མ་སྦྱོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ངེས་
པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་ཤད་མེད་པར་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་ཡོད་ན་གང་ཏུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་ཤད་དེ་མཐོང་
བའི་ཡུལ་དེར་མིག་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཏད་པའི་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་འདྲ་རབ་རིབ་
ཅན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་ཤད་མཐོང་བའི་སྟོ་སྟེ་བར་འཕྱར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པའི་གཞན་ལས་སྟེ་ན། གཞན་ཡིན་ཆད་ཐམས་
ཅད་ལས་སྟེ་བར་འཕེན་པ་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་སྟེ་ན། ཡུལ་
སྐྱེ་ཤད་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་དེ་མཐོང་བ་སྟེ་ལ། རབ་རིབ་མེད་

པ་ལ་དེ་མཐོང་བ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་དེ་རབ་རིབ་པ་མི་སྐྱེས་པར་འཕུལ་རུས་
པས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་རོ། །རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་ཤང་ཏུ་སྤང་བའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་པ་
མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བག་ཆགས་སྤྲིན་མ་སྤྲིན་ཉིད་ལས་དོན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་
དང་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ། སྤྲར་ཡང་སྤྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བཞེད་པ་དགག་
པ། སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་བགག་པ་ལ་ལུང་གི་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བཞེད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་
ཤང་ཏུ་སྤང་བའི་སྐྱེ་ཤང་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། རབ་
རིབ་མེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཤང་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་སྤྲར་བཞག་པ་དེ་སྤྲིན་པ་དང་མ་སྤྲིན་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་གང་ཟག་གང་ལ་སྤྲའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་སྤྲ་མ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྤྲིན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ། སྐྱེ་ཤང་གྱི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་གི། གྲུང་གི་སྤྱིར་རབ་རིབ་མེད་པར་ཡུལ་མཐོང་བ་དུག་ལ་
སྐྱེ་ཤང་ཏུ་སྤང་བའི་སྐྱོ་ཡི་རྣམས་པ་བག་ཆགས་ནི་སྤྲིན་པ་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་རབ་རིབ་མེད་
པ་དེ་ལྟ་སྐྱེ་ཤང་མཐོང་བའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་སྐྱེ་ཤང་ཏུ་ཡོད་པའི་
དངོས་པོ་དང་བྲུལ་བྲུས་སྐྱོ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ད་ལྟར་བ་ལ་
རུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །མ་འོངས་པའི་རུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
དགག། །འདས་པ་ལ་རུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
རུས་པ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རུས་པ་དེ་སྤྲིན་མ་སྤྲིན་
ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཡོད་ཏུ་རྒྱག་ན་ཡང་། རུས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་
མེད་པས། འདྲི་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅི་ན། རུས་པ་འདི་རྟག་པ་ན་
རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་གས། རྣམ་ཤེས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་

འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྐྱེས་པ་སྟེ་ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རྩོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟིང་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའི་རྩོ་བོ་ལ་ཡང་
 རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ན།
 རྣམ་ཤེས་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་མཚུངས་སུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་
 ཅན་གཉིས་ལ་རྒྱས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི། དེ་གཉིས་དོན་
 གཞན་དུ་མི་རིགས་པས་རྒྱས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་
 ན་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཁོང་། ཟུ་གྲ་སྐྱེས་པ་ན་
 ཡང་ས་བོན་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཅན་གཉིས་ལ་རྒྱས་
 པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་རྒྱས་
 མཉམ་པའི་རྒྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱས་ན་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་པའི་
 ཟུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ལ་དེའི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱས་པ་
 ཞེས་སྐུར་བ་ན། རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་རྣམ་ཤེས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལ་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་སྐུབ་པའི་རྩོ་བོར་བསྟན་
 པར་མི་རྒྱས་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགག་པའི་རྩོ་
 བོར་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གང་གི་ཆོ་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སུ་མེད་
 པ་དེའི་ཆོ། རྒྱས་པ་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་རྒྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་གིས་རྒྱས་པ་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་དེས་
 ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
 ལ་འཁྱེད་དེའི་རྒྱས་པ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གྲལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག་རྒྱས་པ་
 ལས་སྐྱེ་འགྱུར་དེ་སྟོང་ལ་བསམས་ནས། རྣམ་ཤེས་འདི་ཡི་རྒྱས་པ་འདི་ཡིན་ཁོང་རྒྱས་པ་
 འདི་ལས་རྣམ་ཤེས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་གཞིའི་
 དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། ལྷ་ལ་མ་འདི་ལ་

རས་ལྷག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་འབྲས་ཆན་དང་། སྒྲུ་བྱ་ལ་བསམས་ནས་དེ་
 སྐད་སྒྲུས་པ་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། འཁོར་ལོ་སྒྱུར་
 དང་རང་བྱུང་གཉིས། ཞེས་འཁོར་སྒྱུར་སོགས་སུ་འབྲུར་སྒྱུ་ཞིག་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལ།
 དེ་དག་མངལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་བཞིན་འབྲུང་བར་འབྲུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བསམས་
 རས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བསྟན་པར་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྟིང་པོ་མེད་དེ། རེས་
 འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་འབྲུར་ན་ནི། འབྲས་བྱ་དེ་དག་ཐོད་འབྲུང་བར་འབྲུར་གྱི། རྟག་
 ཏུ་རུས་ནས་གྱི་ཆོ་ཡང་མི་འབྲུང་བར་ངེས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི། ད་ལྟ་དང་རུས་ཕྱིས་གང་དུ་ཡང་མི་འབྲུང་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་འབྲུང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། གང་
 གི་ཆོ་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རུས་ནས་ཡང་མེད་པས།
 དེ་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་གཏན་མེད་པ་དེའི་ཆོ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་
 ཤེས་འདྲི་ཡི་འབྲུང་བར་འབྲུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་པས་ལྷ་གྱི་སྒྲེ་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་མང་པོར། ལྷ་གྱིས་བོན་གྱི་རུས་སུ་མེད་ཀྱང་སྟེ་ན། རི་
 བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟེ་བར་འབྲུར་རོ། ཞེས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་གནད་ནི་
 རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྷ་གྱི་ནི་སྐབས་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་རུས་ནས་ཡང་མེད་དགོས་པས།
 གཞི་མ་གྲུབ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགོ་བའི་སྒྱུ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་ལྷ་གྱིས་བོན་གྱི་རུས་
 ན་མེད་ཀྱང་སྟེ་ན། རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་སྟེ་བར་ཐལ་ཞེས་འགོག་པ་གཏན་མིན་ནོ། །རིགས་
 པ་འདིས་ནི་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་ལྟར་
 ན། འབྲས་ཆན་སོགས་འབྲུང་འབྲུར་ཡང་གཏན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 རྣམ་ཤེས་འབྲུང་འབྲུར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་རྣམ་པ་འཛོག་ལ། རྣམ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་
 འབྲུང་རོ་ཞེས་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་ཤེས་འཛོག་ན། བུན་ཚུན་གྱི་དྲོན་ལ་བརྟེན་པའི་
 འགྲུབ་པར་འབྲུར་རོ། །དེ་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

པའི་གཞན་ཉིད་ཏུ་པ་རྩལ་པོས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་གཞན་གྱི་རྩས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་འདོད་པའི་མྱར་
 རྒྱུན་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེའི་མྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་
 ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྤྲི་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དེར་ནི་
 རྒྱུན་ཅན་རྩལ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་པན་ཚུན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དྲ་དེ་གཞན་
 ཉིད་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་འདྲ་སྐད་ཅིག་སྤྲི་བ་དེ་དྲག་ལ་རྒྱུན་ནི་ཐ་དྲ་དེ་མེད་པ་
 རྟེ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་མྱིར། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་
 པ་མེད་དོ་ཞེ་ན་སྤྲི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞན་སྐྱེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤྱོད་བའི་
 ལན་དངོས་གཞིའོ། །སྤྲི་རྩོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་གྲུབ་ན། རྒྱུན་
 མེད་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པ་འདི་མ་གྲུབ་པས་ན་རྒྱུད་གཅིག་པ་འདི་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་ཞིག་གོ། །ཅིའི་མྱིར་ཞེ་ན། སྤྲི་རྩོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དྲ་རྒྱུན་ལ་ཐ་མི་དྲ་
 པའི་རྒྱུན་ཏེ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གོ་སྐབས་མི་རིགས་པའི་མྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་
 ཉེར་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་པ་སྤྲི་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་པ་ནི། གང་ཟག་སོ་སོའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 མྱིར་ན། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། སྤྲི་བ་གང་དྲག་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་དེ་དྲག་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་སྤྲི་གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་
 པ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྐྱེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་རྒྱུན་སྤྱོད་
 ལ། ས་ལུའི་ས་ལྷག་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ལ་ནས་གྱི་ས་ལྷག་དང་རྒྱུད་མི་གཅིག་པས་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་བས། རྒྱུན་སྤྱོད་མི་རྩས་པའི་གནད་པ་རྩལ་པོས།
 རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཐུག་པར་བསྟན་པས། གཞན་ཅམ་ལ་
 འཕེན་པ་མིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་གཅིག་པའི་དབྱང་འཕུལ་སོགས་བྱེད་པ་
 དང་། རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཞེས་གསུངས་པ་དགག་བྱའི་བྱང་པར་སྦྱར་བ་མ་
 གོ་བས། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་ཉིད་གྱིས་རྒྱུན་སྤྱོད་མི་རྩས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཞག་
 ནས་མ་གསུངས་པའི་རྟོག་བཟོ་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤོང་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལྷགས་བརྗོད་པ་དང་། ལྷགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། དེ་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་དང་སྤྲར་ཡང་སེམས་ཅན་པས་རང་གི་ལྷགས་བརྗོད་པ་
 གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བསམས་ཤིང་སྤྲོས་པ། མིག་གི་
 སྒྲོ་སྒྲེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་དང་གི་རྣམ་པ་བག་ཆགས་གྲུང་ཞིག་ཀྱན་གཞི་ལ། རྣམ་
 ཤེས་གཞན་གྱིས་རང་འགག་བཞིན་པ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་སྤྱིན་
 པ་ལས་དུས་མིས་སྤྲ་མ་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། རྒྱུ་དང་གི་སྒྲེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྒྲེ་
 བའི་རྣམ་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ། གཏི་མུག་གིས་འཇིག་རྟེན་
 རྣམས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཡིན་ཞོ་སྤྲུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དང་
 པའི་མིག་དབང་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྲུམ་མ་ལ་ཡང་
 སྤྲར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་ཤེས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་བག་ཆགས་ནི་དེའི་རྒྱའི་རྟེན་ཡིན་ལ། མིག་གི་
 དབང་པོ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྟེན་ཅོ། །འདིར་མིག་དབང་མིག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱར་
 བསྟན་པ་ནི། མིག་ཤེས་སྒྲེ་བའི་བག་ཆགས་སྤྱིན་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་མིག་དབང་
 གང་ཡིན་ལ་མིན་ཅོ། །དེ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་
 རིག །སྤྲང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་དུ་སྒྲེ་བོ་དེ་དོན་མེད། །ཅིས་དོན་གཟུགས་
 སོགས་དང་། སེམས་ཅན་དབང་པོ་ལྟར་སྤྲང་བའི་རྣམ་ཤེས་སྒྲེའི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཀྱན་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒོ་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱན་
 གཞིའི་དམིགས་པར་བཤད་པས། སེམས་ཅན་པ་ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་
 གཞི་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དུ་སྤྲང་བ་མིག་དབང་སོགས་སུ་འདོད་དོ། །རྣམ་ཤེས་
 ལས་ཐ་དང་པའི་མིག་དབང་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལས་དོན་གཞན་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་
 ལྟ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་
 པར་རྣམ་ཤེས་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱན་གཞི་ལ་བཞག་པ་སྤྱིན་པ་ལས། སྟོ་སོགས་སུ་སྤྲང་བ་

ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། སྤྱི་བོས་སེམས་སྡོ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་
 བར་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་
 མེད་དོ། །བཤད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་
 མེད་པར་རུང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ་ལས། གཟུགས་སྤྱོ་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ། སྤང་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་འདྲིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྗེ་ལྟར་མིག་དབང་
 མེད་པར་མི་ལམ་དུ་སྤྱོ་སོགས་སྤང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཏུ། མིག་
 དབང་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་བག་ཆགས་ནི་སྒྲིན་པ་ལས། སྤང་པའི་ཡོང་བ་
 ལ་ཡང་མ་ཡོང་བ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་མཚོང་བ་སོགས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོ་སྟེ་མི་ལམ་དང་སྤང་
 པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མིག་དབང་མེད་པར་མཚོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཕྱིའི་གཟུགས་
 སོགས་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་སྟེ་ན། མི་ལམ་དང་སྤང་པ་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཁྱད་མེད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྤང་པའི་ཡོང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཟུགས་
 སོགས་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་ལམ་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི། མིག་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་
 འོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་མ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པ་དེར་དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཉིད་
 གྱི་ཞེན་གྱིས་མི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཀྱི་སྤང་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྗེ་ལྟར་མི་ལམ་ན་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ་ཡོད་ལ། སྤང་པ་ལ་
 མེད་པར་གྱུར་ན། དུག་པ་ཡིད་ཤེས་གཟུགས་སོགས་སུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་
 པ་སྤང་པའི་སྐབས་འདྲིར་ཡོང་བ་ལ་མེད་པ་རྗེ་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཆོ་མེད་ཅེས་ཅིས་
 མི་རིགས་ཏེ་རིགས་སོ། །འདི་ཡང་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་ལྷགས་སོ། །གལ་ཏེ་རིགས་
 པ་མེད་པར་ཆོག་ཅིམ་གྱིས་དེ་སྤང་སྟེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་སྤང་ལྟར་སྤངས་པས་ཆོག་
 སོ། །མི་ལམ་མཚོང་བ་ལ་ནི་སྤང་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོང་བ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དབང་པོ་
 བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་མིང་ཅན་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་རྣམ་ཤེས་བཞེན་

སའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་
 སའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་མེད་པ་སངས་པའི་ཡོང་བ་འདི་ལ་
 རོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་སྤྲིན་པ་རྩ་མེད་པ་དེ་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ཡོང་གཉིད་ནི་རོན་
 སྤང་གི་བག་ཆགས་སྤྲིན་པའི་རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་སྐྱེན་བག་ཆགས་སྤྲིན་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བག་ཆགས་བརྟུན་པ་
 ལས་མི་ལམ་གྱི་རོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་བརྟུན་པ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། མི་ལམ་དུ་ཡོང་སངས་པའི་
 སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་སྟོགས་སུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟུན་
 པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་མིག་རྟོགས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྩ་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་ཁས་སྒྲུང་
 བར་བྱའོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་པར། མི་ལམ་ན་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་
 དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་མི་ལམ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་མིག་
 དང་། དེ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་བཞིན་ཏུ།
 མི་ལམ་ན་མིག་ཤེས་སྟོགས་ལྡེའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མེད་ཀྱང་། མི་ལམ་མི་བཞིན་
 སའི་གང་ཟག་གི་ངོར་དེ་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་མི་ལམ་གྱི་མིག་དང་། མི་ལམ་
 གྱི་མིག་ཤེས་དང་། མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་གསུམ་པོ་ཁས་སྒྲུང་པར་སྟོན་གྱི། དེ་གསུམ་མིག་
 སྟོགས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་མའི་རྟ་སྒྲུང་དང་སྐྱེ་མའི་མི་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་
 དག་རྟ་སྒྲུང་དང་མིར་འདོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་
 པ་འདི་ཡིས་དབུ་མ་པ་ལ་ལུན་ནི་གྲང་དང་གྲང་བཏུབ་པ་དེ་དྲུང་དེ་ནི། དུམ་བཅའ་བ་
 རྟེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བས། རྟོན་འདི་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པ་
 ཅན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདི་སེལ་བ་སྟེ་རྫོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་དཔེར་བརྗོད་ན་དབུ་མ་པས་
 སངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་
 ཏེ། དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ན་སེམས་ཅན་པས་སངས་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་
 ཤེས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སངས་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བྱང་གི་གཞི་གཞན་དབང་མེད་ན་ཀུན་བྱང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུས་སྤལ་གྱི་སྤྱི་གོས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་གྱི་དབེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གཉིས་ནི། དཔེ་མ་གྲུབ་པས་སྦྱབ་བྱེད་བསྦྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ན་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚོས་གྱི་སྦྱི་མཆེད་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག་སྦྱབ་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི། རྟེན་ཅན་མེད་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསམས་ན་ནི་མ་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་རིགས་པས་མི་གཞོད་པར་མ་ཟད། ལྷང་གིས་གཞོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་གྱིས་ནི། རང་གི་ལྷགས་ལ་གསུང་རབ་འགྱུར་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཅན། །ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནི། རྟོག་གི་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གི་བ། །རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བཏགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུང་པ་དང་པོས་སྲིད་གསུམ་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། རྒྱུང་པ་གཉིས་པས་ནི་དེའི་དོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་པས། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཅན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟེན་པའི་རྟོག་གི་པས་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ནི། བཏགས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་གྱིས་སྟོན་ནོ། །རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྦྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། བྱེ་བྱག་དུ་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པ་ནི། རུ་པ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་གཟུགས་ཅན་ལ་བྱ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཅེས་པའི་རྒྱ་སྟོབས་གྱིས་སོ། །དངོས་མེད་

ཅེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་ཟིན་པས།
 འདིར་ངོ་བོ་ལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཀག་པའི་ངོ་བོ་དང་། དངོས་པོར་
 མེད་པ་གཞན་རྣམས་ལ་བྱའོ། །འོ་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་རྒྱས་པའི་སེམས་
 མེད་པའོ། །ལུང་དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་
 པ་བཀག་གོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དེ་དག་གིས་གཅིག་གཞན་དབང་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱན་བརྟགས་
 གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པས་མི་གནོད་དོ་སྟམས་ན། དེ་
 འདྲ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་
 གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལང་ནི་རྟ་ཡིན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་
 མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །བདག་
 ཉིད་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་ནག་ཚོས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟར་བ་ལེགས་
 སོ། །གཅིག་ལ་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་སྟོང་པ་འདི་དཔེར་བརྗོད་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཚུལ་
 གི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་སོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པའི་མངོན་ཞེན་བརློག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤང་བའི་གཞན་
 དབང་འདི་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པར་གཞན་
 དབང་འདི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པར་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན། བ་ལང་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བ་ལང་རྟར་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དབུ་སེམས་སུ་ཡི་
 ལུགས་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི། ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་སུ་
 སྤང་བ་འདི་དག་ལ་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་འདྲ་བ་མེད་ལ། དེ་རྣམས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི་གཞི་
 དེ་ལ་མངོན་ཞེན་རློག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིན་པ་ཡང་འདྲ་མོད་ཀྱང་། ཞེན་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་
 ཏེ་སེམས་ཅན་པས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཕྱི་ནང་ཏུ་རྒྱངས་ཆད་ཏུ་སྤང་བ་ལ་སྤང་བ་

ལྟར་དུ། གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དང་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་སྤང་བ་གཞན་
 དབང་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དང་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་
 པས་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་དེ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཞེན་ཚུལ་
 བྱི་སྤང་བ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོས་བཞག་པ་མིན་པའི་བདེན་གྲུབ་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 གཉེན་པོར་སྤང་བ་འདི་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས། དེ་འདྲ་བའི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་འགོག་
 གྱེ། དེ་ཡང་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱིས་ཞེན་པ་
 ན་གཞི་དེ་ལ་དགག་བྱ་དེ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མིན་པར། གཞི་དེ་དགག་
 བྱ་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོང་པ་ཡང་རྒྱུ་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་
 ལྟོང་པར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་གྱི་སྤང་གཞི་རྣམས་བདེན་པས་
 ལྟོང་པ་ཆད་ལྟོང་དུ་བྱས་ཏེ། འདི་དག་པོར་ནས་སྤང་བ་གཞན་ཅིག་ལ་སྟོང་གཞིར་བྱས་
 ཏེ། དགག་བྱ་དེ་ཡིན་པས་སྟོང་པར་མི་སྟོན་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་
 བྱི། །དབུ་སེམས་སྤྱི་ཡང་ལུགས་མིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་མངོན་
 ཞེན་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒོ་འདུག་མི་འདུག་ཀྱང་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ལ་རྟོགས་
 ཤིག །དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྱི་གཤམ་པས། འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད། །དེས་
 ན་ངན་པའི་ཐུན་པས་བྱས། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ཤིན་དུ་བདོ་བའི་དུས་
 སུ་སྤང་བ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། ཡབ་སྲས་མཇལ་
 བའི་མདོ་ལས། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པལ་པ་བྱངས་པ་
 ལས། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་བས་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མིག་དང་དབང་པོ་མི་
 དམིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་
 སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ཞེས་ཚོས་རྣམས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི་དོན་དམ་པར་
 དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པས། དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་སྒྲོར་བ་ལ་དེ་
 གཉིས་རྣམ་གཤངས་པ་དང་། རང་གི་རྣམ་གཞག་འཛོག་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་
 བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། མི་ལམ་ན་དགའ་ཆེད་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་

རྣམས་མི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ་རྟེན་ན་སང་པའི་ཆོ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་
འདྲ་མང་བས་མི་ལམ་གྱི་མི་དང་། སང་རུས་གྱི་མི་ལ་མི་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་སྒྲུ་
བ་ནི། ཤིན་རུ་མི་འཐད་དེ་དགའ་ཅེད་གྱི་སྒྲོགས་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་མི་ལམ་གྱི་
རུས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་དག་རུ་མ་རྟེན་པར་གསུངས་ཤིང་། སང་རུས་སུ་དེ་དག་རྟེན་
པ་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་ལམ་རུ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་
ཡོད་པ་འདིའི་ལུགས་སུ་སྒྲུ་བ་ནི་མོར་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་
པ་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་མཐར་སྐྱར་བ་
འདི་བསལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །

དབུ་མ་རྩ་འབབ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ཡི་ཡུལ་མེད་པར་གཞུགས་སྒྲུ་སོགས་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་
ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན། ལྷ་མའི་མན་ངག་ལས་མི་སྟག་པ་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས། ས་གཞི་ཀྱང་རུས་གྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་རི་ལྟར་འཐད་དེ།
ཀྱང་རུས་ནི་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུ་ན།
མི་སྟག་པ་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་ལས། ཀྱང་རུས་གྱིས་ས་གཞི་གང་
བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུ་
བ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ནི་ལོག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པར་བརྟན་པ་སྟེ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་རུས་སྤྲང་བའི་ཤེས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེའི་སྤྲང་བ་ཡང་དེ་ལྟར་འཕྱར་བས་ཡིད་བྱེད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་གྱི་
ཡུལ་ཅན་རུ་འཕྱར་རོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་བར་དེ་ལྟར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་སྒྲོས་གར་གྱི་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ན་ལྟ་ལྟ་དེར་མིག་གཏད་པ་རྣམས་
ལས་རི་ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དབྱང་པོའི་སྒྲོ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་
ཅན་སྒྲུ་བ་དེ་བཞིན་རུ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལྷ་མོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲུ་བ་

རྒྱ་ལྷ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། མི་སྤྱད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་ནུལ་འབྱོར་པ་ལྟར་ཅིག་ཤོས་ཏེ་ནུལ་འབྱོར་
 པ་མ་ཡིན་པས། ནུལ་འབྱོར་བས་ཀའང་རྒྱས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར་སློབ་གཏུང་པ་སྟེ་ཀའང་རྒྱས་
 ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་འདོད་པ་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཀའང་རྒྱས་རྟོགས་པ་སྟེ་མཐོང་བ་སྟེ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་དང་བརྟན་ན། ཁྱོད་
 ཀྱི་དབང་སློབ་ཡུལ་གཏུང་རི་ལྷ་བ། །དེ་ལྟར་མི་སྤྱད་ཡིད་ཅན་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་དེར་
 སློབ་གཏུང་ཅིག་ཤོས་རྒྱལ་ལ་ཡང་། སྟེ་འགྱུར་དེ་ནི་བརྟན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 པའི་འགྱུར་ཅིག་ཐོབ་པར་སྤང་ངོ་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་བརྟན་པར་ཏེ་ལོག་པའི་དོན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ནུལ་འབྱོར་པ་ཡིན་མིན་མགོ་མཚུངས་མཛད་པ་
 ཡང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཀའང་རྒྱས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པ་ལ་སྟོས་པ་
 འགོག་རྒྱས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་རིབ་དྲང་ལྟན་པའི་དབང་པོ་ཅན་
 དང་མཚུངས་པའི་སྒྲུ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དཔེར་འགྲོད་པ་ལ་ཡང་ལན་གདབ་
 ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཚུ་འབྲུབ་པའི་སྤྱང་ལ་ཡི་དྲུགས་རྒྱལ་ལ་རྒྱག་ཁྲག་གི་སློབ་སྟེ་བ་ལ་
 ཡང་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་ནི་དངོས་པོར་
 སྒྲུ་བའི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་མིན་གྱི། མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་
 བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀའང་རྒྱས་མེད་ཀྱང་དེ་གསལ་བར་སྤང་བ་ནི། གཟུགས་བརྟན་དང་
 འདྲ་བར་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། འདི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བ་ཡིན་པས།
 གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་མིན་ལ། སྟེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྟག་མ་
 དགུ་ཡང་མིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་བརྟགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བལྟ། །མིག་
 ཤེས་ལ་སྒྲུ་ཤང་དུ་སྤང་བ་ནི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དོ། །ཡི་དྲུགས་
 ལ་ཚུ་སྤྱང་རྒྱག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བ་ནི་དེའི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་
 དུ་གཞག་དགོས་སོ། །ཐེག་བརྟན་ལས་ཀྱང་། ཡི་དྲུགས་དུང་འགྲོ་མི་རྒྱལ་དང་། །ལྟ་
 རྒྱལ་རི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་
 འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་ཐེག་བརྟན་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་གང་ཡིན་

དང་། སོ་སོར་མཐོང་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །དེའི་བཤད་སྒྱུར་དག་བསྟེན་བཅུན་
 བས་མཛད་པར། ཚུ་སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་
 ཡི་དྲགས་ཀྱིས་རྣག་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུང་འགོ་ཉ་ལ་
 སོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྒྲོས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མངར་བ་དང་
 དྲངས་པ་དང་བསེལ་བའི་ཚུར་རྟོག་ཅིང་ཁྲུས་བྱེད་དོ། །འཕྱར་ངོ་དེར་འཇུག་གོ། །ནམ་
 རལའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁར་མཐོང་
 གྱི། གཟུགས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་འདི་སྟམ་
 ཏུ་འགོ་བ་དེ་དག་གི་མཐོང་བ་ནི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་ལ། གཞི་གཅིག་མི་མཐུན་པ་དེ་
 དག་ཏུ་ཆོད་མས་གྲུབ་ན་རྣག་ཁྲག་དང་རྣག་ཁྲག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་། ཆོད་
 མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞུང་དོན་དེ་ལྟར་གོ་
 བས་དེ་བཞིན་ཏུ་བཞག་ན་ཆོད་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་འགྱུར་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་
 ཏུང་བས་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་རྟོག་ལུན་གྱི་དྲི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོ་བ་དེའི་དོན་ཡིན་
 པར་བཟུང་ནས་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ་ཞེས་སྟུ་ན་ནི། དོན་འདི་ཁོ་བོས་
 འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པ་གཅིག་ཀྱང་གཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། ཆོད་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་
 པ་འདེབས་པས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པའོ། །

འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན་ཐོག་མར་དཔེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷགས་གོང་མེས་བསྟེན་གས་པའི་
 དམར་འབར་བ་ལ་རེག་ཀྱང་མི་འཚོག་པའི་རིག་སྟགས་དང་ལུན་པ་ཞིག་གིས། ལྷགས་
 གོང་དེ་ལག་ཏུ་སྒྲངས་པ་ན་ལྷས་ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་དེའི་རེག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རེག་
 བྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཞིང་སྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་མི་སྟེབ་ནི། རིགས་སྟགས་བཟླས་པའི་ཚུས་
 ལག་པ་བཀྲས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱེན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རིག་སྟགས་སྒྲོས་པ་དང་བུལ་
 བ་ལ་ནི། ལྷགས་གོང་གི་རེག་བྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཞིང་སྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྟེའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་མི་སྟག་པ་དང་སྟག་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྷགས་གོང་གཅིག་བྱ་དེའི་རེག་བྱར་ནི་
 བྱ་དགོས་ལ། ལྷས་ཤེས་ཆོད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་རེག་བྱ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་

ནི་མིན་པས་གཉིས་ཀ་ཚད་མར་ཁས་ལྷངས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་
འཁོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་ཚུ་ལྷང་འབབ་པའི་གཞི་དེར་ཚུ་ལྷང་དེའི་ཆ་
ཤས་ཤིག་ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་དུ་སྦྱས་པ་དང་། ཚུ་ལྷང་
གི་ཆ་ཤས་གཞན་ཞིག་མི་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་དུ་མི་སྦྱང་བའི་བདུང་བ་
དང་། ལྷས་ཀྱི་ཚུར་སྦྱོ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཚུ་ལྷང་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་ཡིན་པས། ཡི་དྲགས་
ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་
ཀྱང་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཅིག་ཤོས་
ཀྱིས་དེའི་བརྒྱུག་སྟུགས་སུ་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཡི་དྲགས་
རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། ལྷ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། ཁྱེས་གསུངས་
པ་ཡང་ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོས་ཀ་ལྷ་འོད་རེག་བྱ་ཤིན་དུ་ཆ་བ་
དང་། དགུན་ཀྱི་ཆེ་ཉི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་གང་བར་སྦྱེ་ཡང་། ལྷ་ཉིའི་འོད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་མི་
ལ་གང་འོད་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱོ་བ་མི་འགལ་ལ། དེ་གཉིས་ནི་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཆ་བར་
གཞལ་བའི་རེག་བྱ་ཉིད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གང་བར་འཇལ་བ་མིན་ཞིང་། གཉིས་ཀའང་ལྷ་
ཉི་གཅིག་གི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱར་འཛིག་པའི་སྤྱིར། དངོས་པོ་གཅིག་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པས་
གཞུང་དོན་ཞིབ་དུ་མ་དཔྱད་པར་གོ་བ་རགས་པ་རེ་ཤར་བ་ན་དེས་ཚོམ་པའི་ཐག་གཅོད་
མ་སྤྲོ་ཞིག །

གཉིས་པ་ནི། སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བཟུ་ནུ་ཤེས་བྱ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ངེ་ལྟ་བ་དུ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྟོ་ཡུང་རང་གི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོ་བ་མེད་ཅེས་དོན་འདྲི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། ཤེས་
བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྤར་
ཤད་མེད་ན་དེར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་དང་། སྤར་མ་ལ་རྟ་སྤང་དུ་ཞེན་པའི་
ཞེན་ལུལ་མེད་ན་དེར་འཛིག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་སོགས་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་
ལུགས་གཏན་མིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། མ་ཤེས་པར་

ནི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། །དེ་སྤྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །རང་
བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་སྐྱུ་མ་དང་
མཚུངས་པར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་
ཏེ། །ངེས་པར་སྐྱུ་མའི་དངོས་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་
ཤེས་ཞེས་འཇོག་རྒྱ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་ཡུལ་དུ་འཇོག་མི་རུས་སོ། །འདིས་ཡུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་
ཤེས་ཞེས་འཇོག་རྒྱ་མེད་ན་ཤེས་པར་ཡང་འཇོག་མི་རུས་པས། ཤེས་བྱ་དེ་མེད་པར་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡང་མེད་དོ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟས་འཇོག་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། དེ་གཉིས་
ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ལ་བདེན་གཉིས་
གང་དུ་ཡང་གཅིག་མེད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་འཕགས་པའི་བཞེད་
པའོ། །བྲང་རྒྱབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་
ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་སྤར་དྲངས་པའི་བསྟོད་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་དོན་
ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཁྲུངས་སོ། །

དབུ་མ་ཆད་འགོག

གཉིས་པ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག་པ། སེམས་ཅམ་པའི་
ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་ལུགས་ཁོ་ནའི་
རྩིས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་པ། གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་འགོག་པ་གཉིས་
མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དྲིས་ནས་དེ་མི་
འཐད་པར་བསྟན་པ། དེ་འཐད་པའི་གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་
རང་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་སྤྱོད་ལ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་གི་
དངོས་པོ་ཅམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། ཀལ་རྟེ་སྤྱོད་ལ་གྱི་

གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་
 རྣམས་ཐ་དང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། གཞན་དབང་
 འདི་ཡི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་
 པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འཇུག་
 པ་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རལ་གྱི་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཙོང་ལ། མོར་མོའི་
 མེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རིག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་གཡེར་ཁོང་ཡང་
 རྩོམ་ཅན་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྤྱག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་རུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་
 སྤྱི་གཤམ་ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་བཤད་པའི་གཞན་གྱི་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་ནི་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་གནས་
 ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམས་པར་རིག་པ་དོན་གཞན་ཅིག་རྣམས་པར་རིག་པའི་སྒྲུབ་ལུལ་
 ཡིན་ན་རྣམས་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སེམས་ཙམ་གྱི་
 གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་
 རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ལ། ཤེས་པས་མ་བརྒྱུད་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་དྲུང་ངོ་
 ཞེས་དབུ་མ་པས་སྒྲུས་པ་ན། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་གཞན་ཀྱིས་
 མི་འཛིན་ཀྱང་རང་རིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཁོ་ནས་གཞན་དབང་དེ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་བརྒྱུད་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
 སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཁས་ལྷངས་པའི་སྤྱི་གཤམ་སྤྱི་མའི་ཁྱད་སྤྱང་ཅུང་
 བཤད་ན། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སེམས་ཙམ་པས་རྣམས་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྤྱང་སྟེ། རང་
 སྤྱང་བ་དང་ལུལ་དུ་སྤྱང་བའོ། །ལུལ་དུ་སྤྱང་བའི་རྣམས་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུལ་གྱི་རྣམས་
 ཀྱང་ནས། རང་སྤྱང་བའི་རྣམས་ཀྱི་ལུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལུལ་
 དུ་སྤྱང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། སེམས་ཉིད་རི་འདྲ་བ་ཞིག་སྤྱང་། ཞེས་ལུལ་དུ་སྤྱང་བ་

ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེ་དང་བལ་བའི་རང་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་བཤད་པས་
 སེམས་ཅན་པས་ཤེས་པ་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་དང་། དེ་འདྲ་
 བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་པའི་རང་རིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཤེས་
 རོ་དེར་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པའི་སྒྲུང་བ་མེད་པར་འདོད་དོ། བདེན་གཉིས་
 གྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རང་རིག་འགོག་པ་ན། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་གྱིས་དབེན་པའི་ངོ་
 བོ་རིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་འབྱུང་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་པས་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་
 གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་པ་ན། ཤེས་པ་གཞན་དབང་ནི་གཉིས་
 སྒྲུང་གིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བའི་རང་རིག་གྲུབ་ན། དེ་ནས་གཞི་དེ་གཟུང་
 འཛིན་རྒྱས་གཞན་ཏུ་མེད་པ་ཤེས་གྱི། དེ་ལྟར་སྟོན་ཏུ་གཞི་དེ་རང་རིག་གིས་མ་གྲུབ་ན།
 དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྟོང་པ་མི་འབྱུང་པོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཁྱོད་གྱི་ལྟར་
 ན་གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་སྒྲུང་དང་བལ་བའི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་དགོས་པ་ལ།
 དེ་མི་འབྱུང་ཅེས་བཀག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་རང་རིག་བཀག་པས་རྣམ་འབྱོར་པ་སོ་
 སོ་རང་རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རང་རིག་བཀག་པ་དང་། འཛིན་ཉེན་པས་ངས་
 ང་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྐྱད་གྱི་དོན་གྱི་རང་རིག་བཀག་ཟེར་བ་ནི་སྒྲུན་པོའི་གཏམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ལུགས་དེ་དག་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་ཏེ་སེམས་ཅན་པས་མདོ་སྟེ་པའི་སྟོགས་ཁས་བླངས་ནས་རང་
 རིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་སྟེས་པ་ཉིད་ན་རང་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་
 རིམ་གྱིས་གཉིས་སུ་གསལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་བྱེད་ལ། བུམ་པའོ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྤྱོད་རང་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་དོན་བུམ་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་
 སྟེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་སྟེ་བ་ན་སོ་སོར་རིམ་གྱིས་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་
 རང་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་
 ཁོ་ནའོ། །གང་ཞིག་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་པར་རང་རིག་ཁས་བླང་དགོས་

ཏེ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་སྐར་དོན་འདི་མཐོང་དོ་ཞེས་རྒྱུ་མིས་ཡུལ་དུན་པ་དང་། སྐར་
 ངས་མཐོང་དོ་སྐར་རྒྱུ་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སྒྲིབ་ཐོང་བ་ཡུལ་ཅན་དུན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཚིའི་
 མིར་ཞེ་ན། སྐར་ཉམས་སྒྲིབ་མཐོང་བ་ལ་དུན་པ་སྟེ་མི་སྲིད་པས་དུན་པ་ནི་སྐར་གྱི་ཉམས་
 སྒྲིབ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། བྱོད་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྐར་གྱི་སྐྱོ་འཛིན་ལྟ་
 བུའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྐར་མཐོང་བས། མིས་གྱི་དུན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་
 བོ། འདིས་ནི་སྐར་གྱི་སྐྱོ་འཛིན་དེ་ལ་མཐོང་བ་ཡོད་པར་མིས་དེ་དུན་པའི་རྟགས་ལས་སྦྱབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྐར་གྱི་སྐྱོ་འཛིན་ལ་རང་མཐོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་སྦྱབ་ན་ནི། གཞན་
 ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་མི་རྟེན་པས་དེ་ལྟར་མི་སྦྱབ་བོ། སྐྱོ་འཛིན་ལ་མཐོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་
 ནི། དེའི་མཐོང་བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚཱ་བཅད་ནས་དང་
 བོ་བྱོད་ལ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་གྱིས་བཀག་པ་ན་མཐོང་བའི་བྱུང་བྱེད་ཁེགས་
 པ་ན། མཐོང་བ་ཅམ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་སྦྱབ་
 པའི་རིགས་པ་དུག་ཤོས་ཡིན་ནོ། སྐྱོ་འཛིན་དེ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ཀྱང་
 མཐོང་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་ན་གཞོད་པ་གཉིས་ལས་དང་བོ་ཐུག་མེད་རྩ་ཐལ་བ་
 ནི། སྐྱོན་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་
 གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཙོད་ན། དེ་ལ་དེ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་དགོས་སམ་
 མི་དགོས། མི་དགོས་ན་ཤེས་པ་སྐར་མ་ལ་ཡང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དགོས་ན་དེ་ལ་
 ཡང་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་རྩ་འགྱུར་ཞིང་། ཐུག་མེད་རྩ་སོང་ན་ནི་སྐྱོ་
 འཛིན་དང་བོ་ལ་མཐོང་བ་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་ཡུལ་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་
 གཙོད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་པ་སྐར་མ་མི་མས་གཙོད་ན་ནི་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
 གཞན་མི་གཙོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལུགས་
 ཏི་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་ཤེས་པ་སྐར་མ་གཞན་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇེ་ནི་བྱུང་བ་
 མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་སྐར་མ་སྐར་མ་ཤེས་པ་མི་མ་མི་མས་ཡོངས་སུ་གཙོད་ན། སྐར་མ་དེ་
 གཟུང་དོན་རྩ་བུས་ནས་མི་མ་དེ་སྟེ་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་ཉེ་བའི་གཟུང་

དོན་པོར་ནས། རིང་བའི་ཕྱི་རོལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་
ཤེས་སྒྲ་མ་གཙོང་པའི་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དང་སྔོན་པོ་གཙོང་པའི་སྔོ་འཛིན་གྱི་
རྣམ་ཤེས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བས། དུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྟུང་ན།
དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྒྱས་ཐ་དང་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་
གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲོད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
རྒྱད་གཅིག་པ་སྟེ་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་
པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་པ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕགས་པ་ལྟར། རིམ་གྱིས་འབྱུང་
བ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་
བཤད་གྱིས། གར་མཁན་གྱི་ཁང་པར་ཞུགས་པ་ན་གར་མཁན་གྱི་གདོང་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་
པ་ལུལ་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ལན་
དུ། དུལ་ལྔ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་འཇུག་པ་ལྟར་བས་ཅིག་
ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་རིག་སྒྲུབ་
པའི་མདོ་སྟེ་པ་དང་སེམས་ཅན་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་
རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་
ལས། །ཁུས་པ་ངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་
ཅིག་ཅར་དུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འདྲོད་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཅིག་
ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འདྲོད་པ་གཏན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤོད་མང་པོས་ཟ་འོག་ལ་ལྟ་བའི་ཆོ་
དཀར་དམར་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་
དུ། ཤེས་པ་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
བས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་
རིགས་མཐུན་ལ་དགོངས་པ་ཡང་མ་ཤེས་ཤིང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མི་
འདྲ་བ་དུ་མ་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཤེས་པར། ཁྱ་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་
སྒྲུང་ངོ་། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་བརྟན་པའི་ལན་དུ། དེ་

ནམས་འཇུག་པ་མུར་བས་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲེ་བར་མངོན་ཞེས་འཆད་དགོས་
 པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྤང་ཡང་རང་རིག་སྒྲིབ་མཁན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་པ་མུར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་
 འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཡང་ནམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་ན། གཞུང་འདི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་
 ལུ་འཇོག་དཀའ་བར་སྤང་སྟེ་པལ་ཆེར་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་སྒྲོན་ཡིན་ནམ་འོན་ཀྱང་སྒྲོ་གྲོས་
 དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་དབྱད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱག་པ་མེད་པའི་དང་། ལུལ་གཞན་
 མི་གཙང་པའི་སྒྲོན་སྤང་བའི་ཕྱིར། གདོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་ཁས་སྤང་དགོས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་དྲན་པ་ཕྱིས་སྒྲིབ་པ་ལས། སྤར་སྤོན་པོ་མཐོང་བའི་ཆེ་
 ལུལ་མྱོང་བ་དང་ལུལ་ཅན་མྱོང་བ་ཡོད་པར་དཔོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་མྱོང་བའི་
 རང་རིག་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་དབང་ཡོད་པར་རང་རིག་དེས་འགྲུབ་པས། འདི་ནི་ཡོད་
 པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་དབུ་མ་པས་དྲིས་པ་ལ་ལན་འདི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལྷགས་དགག་པ་དངོས། རང་ལྷགས་ལ་རང་རིག་མེད་
 ཀྱང་དྲན་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱལ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
 རྣམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲུས་ཀྱི་དྲན་པ་ལས།
 དྲན་ལུལ་གྱི་ཤེས་པ་སྤེལ་མ་རང་རིག་པར་འགྲུབ་ན། ཕྱིར་སྒྲོལ་ལ་རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་
 བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བརྟུང་པ་ཡི་དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་
 འདྲི་ནི། རང་རིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་
 བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི། རང་རིག་པའི་འབྲས་
 ལུའི་དྲན་པ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདིར་མེ་གྲུབ་ན་དུ་བ་དེའི་འབྲས་ལྱར་
 ཤེས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། རང་རིག་གྲུབ་ན་དེ་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་
 ན། དྲན་པ་ལས་རང་རིག་ཡོད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་དེ་ད་དུང་དུ་
 ཡང་ཕྱིར་སྒྲོལ་ལ་མ་གྲུབ་པས། རང་རིག་གི་འབྲས་ལུ་རང་རིག་མེད་པར་མི་འབྱུང་པའི་
 དྲན་པ་གལ་ཡོད། འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་ནི། རྒྱ་ཅན་དང་མེ་ཅན་མཐོང་

བ་ལས་ཁོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་དཔོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མེད་པར་ཡང་ཆར་
 ལ་སོགས་པ་དང་། གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་པ་སོགས་ལས་ཆུ་དང་མེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདྲིར་ཡང་རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དགག་པ་འདི་ལ་ལན་དུ་དྲན་པ་དང་རང་རིག་མེ་དུ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་
 བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས། དྲན་པས་རང་རིག་དཔོག་པ་མིན་གྱི། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་པས་
 སྐར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཚུང་བ་ཡོད་པར་དཔོག་ལ། དེ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་ཚུང་བ་
 གཉིས་སུ་བཅད་ནས་བཀག་པ་ན། རང་གིས་རང་ཚུང་བ་འབྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲ་མོད་ཀྱང་ཤེས་
 པས་རིག་པ་ལ་མདོ་ལྟེ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པས་བཞག་པ་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་མ་ཆོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་གསལ་བ་མི་ལྟོག་པ་
 བཞིན་དུ། ཤེས་པས་ཚྱུགས་སྐྱེ་མས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་རང་གིས་རང་ཚུང་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་
 དེ་ལ་ཚུང་བ་ཅམ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་
 རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ཕྱན་པས་རང་གིས་རང་སྐྱིབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་ཕྱན་ཁྱུང་དུ་
 དུམ་པ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཕྱན་པ་ཡང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེ་
 ལས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། གལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་ཀྱུར་ན། ཕྱན་པ་འང་
 རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། སྐྱིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བཏང་ནས་ཀྱང་། ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་
 རིག་པ་དང་། དུལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རྟག་མོད་ཀྱི་སྟེ་གྲུབ་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དྲན་
 པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་དྲན་པ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་
 དང་སྐར་གྱི་ཡུལ་ཚུང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་བྱིད་གྱིས་
 ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་ཚུང་བ་ནི།
 སྐར་ཉམས་སུ་མ་ཚུང་བས་ཉེར་སྐྱས་ཀྱི་ཤེས་པས་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐར་མ་
 ཤེས་པ་སྟེ་མ་ཚུང་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན། རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་

པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་དུན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་ཉྟེ་རྒྱུད་གཅིག་
 ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུན་པ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་མཉམས་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་རང་མཆོད་གྱིས་གཞན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཏུན་ཆོགས་འདྲིས་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་
 པའི་ཁྱེད་པར་དེ་དུག་གྲུང་ཉེ་བར་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་སྤར་བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲས་
 ལ་བརྟེན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རང་རིག་མེད་ཀྱང་དུན་པ་སྐྱེ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་ལུགས་དང་། གཞུང་གཞན་
 ནས་བཤད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཁྱོད་གྱི་ལྟར་ན་
 དུན་པ་སྐྱེ་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གྲུང་གི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་ཤེས་པ་གྲུང་གིས་ལུལ་ཐོང་བར་
 བྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་དུན་པའི་ཤེས་པ་འདྲི་རང་མཆོད་གྱིས་གཞན་དུ་བྱུར་པ་དེའི་
 ལུགས་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ས་སྐྱུག་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་
 རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་མཆོད་གྱིས་བྱལ་བའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སློ་རང་དགའ་
 བ་ལ་མེད་པ་ཡང་སྤར་བཤད་ཟིན་པས་སྤར་གྱི་ལུལ་ཐོང་དང་ཕྱིས་གྱི་དུན་པའི་རྒྱ་འབྲས་
 ལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྟ་སྐྱེས་ལ་རང་མཆོད་གྱིས་བྱལ་བའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་
 མེད་དོ། །དེ་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྤར་སློ་འཛིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ལུལ་ཕྱིས་དུན་པ་ན་
 འདི་ངས་སྤར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོང་དུན་གཉིས་དང་དེའི་
 ཏུས་གྱི་ལུལ་གཉིས་རང་མཆོད་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བ་
 ལ་མེད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཐོང་བ་ལ་ཡང་རང་གི་དུན་པ་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤར་ལུལ་ཉམས་ཐོང་གི་ཤེས་པས་ཐོང་བ་དང་བཅད་པ་
 དེ། ཕྱིས་དེ་དུན་པའི་ཤེས་པས་མ་ཐོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པས། འདི་སྤར་ཡང་ང་
 ཡིས་མཐོང་སྟེ་ཁྱེད་དུ་དུན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདྲི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་

ལྷགས་ཡིན་གྱི། བ་སྟང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚཱ་པར་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་དབྱད་ནས་འཛོག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟེན་པའི་བརྟུན་པའི་
 དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བ་སྟང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་འགྲེལ་ལས། རྩས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པའི་རང་རིག་དང་དྲན་པ་བཀག་པའི་འོག་ཏུ། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་བ་སྟང་གྱི་དབང་ཏུ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་
 པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་ཏུ་མ་ཟད་བ་སྟང་ཏུ་ཡང་རང་རིག་བཀག་ལ། རང་རིག་པ་
 མེད་པར་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་
 མྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སྐབས་འདིར་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ངས་མཐོང་སྟམ་
 ཏུ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་མཐོང་སྟམ་ཏུ་དྲན་པ་ནི་
 ཡུལ་དྲན་པ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤར་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ང་རང་གིས་དྲན་སྟམ་པ་ནི་
 དྲན་ཚུལ་བྱད་པར་བ་ཡིན་ལ། དྲན་པ་ལ་དེ་བྱང་ན་སྤར་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་མྱོང་བར་གསལ་ཏེ། དྲན་པ་ནི་མྱོང་བ་ཇི་ལྟ་བའི་རྩེས་
 སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ཏུ་བསམས་སོ། །རང་ལྷགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་སྤང་བའི་དྲན་ཚུལ་
 དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དྲན་ཚུལ་དེ་ལྟར་འོང་བ་དེ་སྤར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་རང་
 གིས་ཁོ་རང་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་མིན་གྱི། སྤར་གྱི་མྱོང་བས་བཅད་པ་དེ་ཉིད་
 དྲན་པས་ཀྱང་གཙོད་པའི་ཡུལ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་བྱམས་པ་འདི་སྤར་ཡང་ངས་མཐོང་
 ཞེས་དྲན་པ་སྐྱེ་ལོ། །དེས་ན་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་ང་རང་གིས་དྲན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བ་སྟང་
 ནི་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་བཀག་པའི་རང་རིག་དང་མི་འདྲ་བ་
 ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ལོ། །གཞན་གྱི་ལྷགས་གྱིས་མྱོང་དྲན་དང་དེའི་རུས་
 གྱི་ཡུལ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པའི་གཞན་ཏུ་འཛོག་པས། མྱོང་དྲན་གཉིས་
 ཡུལ་གཅིག་པ་དང་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདོད་མོད་ཀྱང་དེར་འཛོག་མི་རུས་པ་ནི་སྤར་
 མང་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྱམས་པ་འདི་ཞེས་ཟེར་ཡང་དེ་སྤར་སྤྲུལ་གྱི་རུས་དང་། དེའི་
 རུས་སུ་གང་ན་གནས་པའི་ཡུལ་གྱིས་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་བྱམས་པ་སྤར་མཐོང་སྟམ་ཏུ་མི་

འཛིན་པར། བྱམས་པ་ཙམ་ལ་འཛིན་པ་ནི་རང་གི་སྒོ་ལ་བཟུངས་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ལྷགས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 དཔལ་ལྷན་ནི་བ་ལྟའི་ལྷགས་ནི། སྒྱིད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། རྣམ་
 ཤེས་དྲན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་སྟོགས་སྣ་མའི་ལྷགས་
 ནི་སྒར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྟོགས་སྣ་མའི་ཐལ་བ་དང་བསྐྱོག་པ་གཉིས་
 ཀ་ལའང་བྱལ་བ་མེད་པའི་ལན་འདེབས་པས། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་ཐུར་པ་
 སྒོས་ཐོང་བ་ན། ཡུལ་ཐོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་ཐོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་
 ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡུལ་ཐོང་བ་ལས་ཡུལ་ཅན་དྲན་
 པ་སྐྱེ་བ་ན། ཤེས་པ་སྤངས་ནས་དྲན་པ་མིན་གྱི། སྒར་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལས་ཏེ་འབྲེལ་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དགུན་གྱི་རུས་
 སུ་བྱི་བས་ལུས་ལ་རྒྱགས་པ་ན། བྱི་རུག་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱགས་པ་ཐོང་གི་རུག་མ་ཐོང་
 རོ། །དེ་ལས་རུས་ཕྱིས་འབྱུག་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་རྒྱགས་པའི་ཆེ་རུག་ཞུགས་པར་འབྱུག་སྒྲ་མ་
 དུ་དྲན་ཀྱང་། སྒར་གྱི་ཆེ་རུག་མ་ཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱི་བས་རྒྱགས་པ་ནི་སྒོ་འཛིན་
 གྱིས་ཡུལ་ཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱགས་པ་དང་རུས་གཅིག་ཏུ་རུག་ཞུགས་པ་ནི་ཡུལ་བཟུང་བ་
 དང་རུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐོང་བ་དང་འདྲའོ། །དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་རང་གིས་
 རང་མ་ཐོང་བ་ནི། རྒྱགས་པའི་ཆེ་རུག་མ་ཐོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཕྱིས་རྒྱགས་པ་དྲན་པ་ནི་
 ཡུལ་ཐོང་བ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །ཡུལ་ཐོང་དྲན་པ་ཉིད་གྱིས་སྒར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་
 ཁོ་རང་མ་ཐོང་ཡང་དྲན་པ་ནི། རྒྱགས་པ་དྲན་པ་ཉིད་གྱི་མཐུས་སྒར་ཞུགས་པའི་རུག་མ་
 ཐོང་བ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །འདི་ནི་རང་རིག་མེད་པར་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་མཁས་
 པའི་དབང་པོས་མཛད་པ་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རྣམ་རྟེ། སྒྱིད་འཇུག་གི་བཤད་པ་བྱེད་པ་
 རྣམས་གྱིས་རི་བཞིན་དུ་མ་ཐོན་པ་འདྲའོ། །འདི་ནི་སྤྱིར་ཕྱིས་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་དྲན་པ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། སྤར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེས་རང་གིས་རང་མ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བྱུང་
པ་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པས། སྦྱོང་འཇུག་གི་དགོངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་རུ་རང་རིག་
འགོག་པ་མིན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚྩོད་པ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གཞན་དང་རྗེས་དཔག་ལ་ཚྩོད་པ་སྤང་
བ་དང་། ཡིད་ཤེས་གཞན་གྱི་ཚྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་སྡོ་འཛིན་
སོགས་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་
གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ཞེས་གཞན་ལ་སྤྱིས་
པ་ལྟར་རང་ལ་ཡང་སྦྱོན་རུ་འགྱུར་ཏེ། སྡོ་འཛིན་དེ་རང་གིས་ཡོད་པར་ཤེས་ན་རང་རིག་
ཁས་སྐྱང་དགོས་ལ། ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
འདི་ནི་ཤིན་རུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འདུག་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་དུན་ཚུལ་དཔེར་སྤངས་ཏེ་བཤད་ན་རྟོགས་སྤོ། །དེ་ལ་ཡུལ་དུན་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་
ཅན་ཡང་དུན་པས། ཡུལ་ཅན་དུན་པ་ཟུར་བ་མི་དགོས་པ་བཞིན་རུ་སྡོ་འཛིན་ལྟ་བུའི་
ཡུལ་སྡོན་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱིས་སྡོན་པོ་འཇལ་བྱེད་འགྲུབ་གྱི། སྡོན་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་ལས་
གཞན་པའི་སྡོན་པོ་འཇལ་བྱེད་འགྲུབ་ཚུལ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྡོན་པོས་སྡོ་འཛིན་ལ་
རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཤར་བ་ཉིད་གྱིས། སྡོན་པོ་འགྲུབ་པ་ནི་ལུགས་གཞན་དང་
ཡང་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ནི་སྡོ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་པ་ན་གཉིས་སྤང་དང་བལ་བའི་
འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་གི་སྡོ་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་ལུགས་གཞན་དག་འདོད་ལ། འདིར་ནི་དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་དང་
བདེན་གཉིས་ཙུ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་རུ་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་
མི་སྲིད་པར་བཞེད་པས། དེ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་གྱི། སྡོན་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་
གྱིས་སྡོ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུལ་དུན་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་ཅན་དུན་པ་ཡིན་གྱི།

སྐར་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་བའི་དབང་གིས་དྲན་
 པ་དེ་འབྲུང་བ་མིན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ཚད་
 མའི་གུངས་འཇུག་པ་གཞལ་བའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བའི་རྣམ་
 པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་
 བོ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཚད་མ་
 གཉིས་སུ་ངེས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དབང་གིས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་
 མ་ལ་གཞལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་
 པར་འཛོག་ལ། ཙམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་མདོ་སྤེལ་འདོད་པ་ལྟར་ཚད་མ་
 གཞལ་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་ལ། དེ་ནས་
 ཚད་མ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་སྤྲོ་མ་ལས་ཟུར་དུ་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྤྱང་དང་བུལ་བའི་
 འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་འགོག་སྟེ། གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་
 ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་གྱིས། གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་
 གྲུབ། །གཞལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་ཀྱང་འདིར། །གཞན་ལ་
 མི་ལྟོས་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་འགྲུབ་པ་ལ་
 གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཚད་མ་རང་ལས་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་གཞན་དག་
 འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚད་མ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་
 བ་དངོས་པོ་རྣམས་རྩ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རབ་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀའ་
 པས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པར་ཤུགས་གྱིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔོ་
 འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱི། དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ཚད་མས་
 འགྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྔོ་འཛིན་གྱིས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་འགྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལུགས་འདིས་གཟུགས་བརྟན་དང་སྤྱོད་བརྟན་སོགས་ཀྱང་སྐར་

བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་དང་སྤྱི་སྤྱོད་མཆོད་སོགས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཚོག་གསལ་ལས་
 ཀྱང་། ལྷ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
 མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མངོན་གསུམ་ཉིད་
 ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ལུགས་འདིས་གཟུགས་སྒྲིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིག་དངོས་
 མིང་དང་། དེ་དག་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་མིང་ཏུ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་
 བ་གཉིས་སྤང་སོགས་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་
 ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་ལྷ་བ་གཉིས་སྤང་སོགས་ཀྱང་གཞལ་བྱ་
 མངོན་སུམ་པ་མངོན་གྱུར་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་
 རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གང་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པས་
 ཡུལ་ཅན་འབྲུབ་པོ། །འོན་ཀྱང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གཞི་རུས་གྱི་ཡིད་ཤེས་སྤང་བ་
 དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་རྣམས་ཡོད་པར་མི་འབྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་རང་གི་གཞལ་
 བྱ་འཇལ་བས་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ལུགས་
 འདིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པས། དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་དང་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཚད་མ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཚད་མ་ཡང་ཚོག་གསལ་ལས། མངོན་རྟེན་གཉིས་དང་
 ལྷང་གི་ཚད་མ་དང་ཉེར་འཇལ་ལམ་དཔེས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་བཞི་བཤད་པ་ནི་ཚྱོད་
 རྒྱུ་ཅ་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རྟེན་དཔག་ཏུ་འདུ་ལ། བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཏུ་ཤེས་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ནི་
 མ་ཡིན་གྱི་རྟེན་སུ་དཔག་པས་རྟོག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་
 སུམ་ཚད་མ་ལ་ལུགས་གཞན་ནས་བཞི་བཤད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཀག་ལ་ཡིད་
 གྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 ཚོས་མངོན་པ་ནས་གཟུགས་སོགས་ལྷ་རེ་རེ་ཞིང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་
 བར་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟར་གང་དང་
པོར་སྐྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ནི། དེས་ཀྱང་དོན་དེ་རྣམ་པར་
ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདྲགས་སོ། །ཞེས་དང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་
དེ་དངོས་སུ་རིག་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་
ཏུ་དངོས་སུ་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་དུན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཡང་བཞི་བརྒྱུ་པའི་
འབྲེལ་པ་ལས། ཚཱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ།
གཟུགས་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་པོའི་སྟོན་ལོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་གྱིར་ཏུ་འཇལ་བ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་
གཙོ་བོ་ཡིན་ཏུ་དང་། ཚཱ་བ་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནང་ཏུ་ཉམས་སྦྱང་གིས་ལོངས་
སུ་གཙོ་བོ་ཡིན་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ནི་གཞི་རྒྱས་ནས་ཁས་ཀྱང་བྲལ་དགོས་
ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་བཞི་ལས་མང་བ་འདིར་ཡང་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་
གཞག་ཏུ་མི་རུང་བས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཏུ་བཞག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་
ཚད་མ་བ་དང་མི་མཐུན་མོད། དེ་ལྟར་ནའང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་འདོད་པ་ནི་
མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚཱ་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཚིག་ཡིན་པས་གང་ཟག་འདིས་ཚཱ་བ་དང་། བྱེད་པ་འདིས་ཚཱ་བ་དང་། འདི་འདྲ་བ་
ཞིག་ཚཱ་བ་ཞེས་པ་གསུམ་ཏུ་འབྱུང་རོ། །དེའི་གཉིས་པ་ནི་ཚད་མ་སྟེ་སེམས་བྱུང་ཚར་
བའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་སྟེ་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བཏང་སྟོམས་སོ། །འདི་ཡང་
ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚཱ་བ་གསུམ་ཀྱིས་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་ལོངས་
སུ་གཙོ་བོ་དེ། དེའི་བྱུང་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚཱ་བས་བདེ་སྤྱད་སོགས་མངོན་གྱིར་ཏུ་གཙོ་བོ་རང་རིག་ཏུ་

མི་འཇུག་རམ་སྟམ་ན། སྟོན་མེད་དེ་བཀག་པའི་རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་
 ལྟ་ལ་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་ཅུབ་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡིན་
 ཞིང་། འདིར་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཚོར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་མདོ་ལྟེན་གསུང་
 ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ཐུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། བྱོར་བྱ་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་སྟོགས་སྒྲ་མའི་
 རང་རིག་དང་མི་གཅིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཚོར་བ་གྲུབ་པོ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཀེང་རུས་གསལ་སྤང་སོགས་ཚོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་པའི་
 གཟུགས་སྤང་བ་ན། ཡིད་ཤེས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་དེས་དེ་རྣམས་
 གྲུབ་པ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་འགྲུབ་པ་ནི་སྤར་དང་འདྲ་སྟེ། ཡུལ་དེ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའོ། །བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཇི་
 ལྟར་འགྲུབ་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཀལ་ཏེ་མཆོན་གཞིའམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དམ་སྤྱིའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཏུ་དམིགས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཆོན་གཞི་དང་མཆོན་བྱ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པས་ལོ་སྟོ་བ་ཁ་
 ཅིག་གིས་མཆོན་གཞིར་བསྐྱར། ཁ་ཅིག་གིས་མཆོན་བྱར་བསྐྱར་རོ། །དེས་ན་འདིས་མཆོན་
 པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། འདི་མཆོན་པར་བྱ་བའི་མཆོན་གཞི་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་ཏུ་དམིགས་པར་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི། ཚད་མ་བཞིར་བྱས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
 ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་ཏུ་དམིགས་
 པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉགས་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་བ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་རང་སྤྱི་ཐམས་ཅད་མངོན་གྱུར་ཡིན་གྱི། སྟོག་གྱུར་མིན་པར་སྟོན་པའང་
 མིན་ནོ། །དེས་ན་རང་སྤྱི་གཉིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་

འབྱུང་ལ། རྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་སྟེ་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་ཏུ་འཛིག་པ་ནི། ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དངོས་དང་ཡུལ་
 ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འབྲུག་པར་བཞེད་པའོ། །ཤེས་པ་གང་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་རྣང་བའི་
 རྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་
 རྒྱུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ན་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་
 ལ་ཆད་མར་གྲགས་པས་ཆད་མར་འབྱུར་བ་ཞིག་འོང་ངོ་། །དེའི་ཆོ་གཞལ་བྱ་རྣང་བ་དེ་
 ཤེས་པ་དེའི་བྱུང་བ་ན་ཡུལ་ཅན་འབྲུག་པ་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་
 གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱི་རྣང་བ་མངོན་སུམ་ཏུ་འཆར་ལ། དེའི་ཆོ་གཞལ་བྱ་
 རྣང་བ་མངོན་རྒྱུར་དེ་ཡུལ་ཅན་དེས་འབྲུག་པ་སོགས་སྤར་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་ཞེན་ཡུལ་
 ལ་འབྲུལ་བ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་ཏུ་རྣང་བའི་རྣང་
 ཡུལ་མངོན་རྒྱུར་བྱུང་བར་འདྲ་ལ། བདག་གཉིས་དང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། གཟུགས་
 སོགས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། སྟོ་ལ་
 ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའང་འབྲུག་བོ། །ཡིད་ཤེས་རྣང་ཡུལ་ལ་ཆད་
 མར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་མངོན་རྒྱུར་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་བྱ་
 སྟེ། མཐའ་གཞན་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མར་མི་འབྱུར་ཏེ། ཡུལ་
 དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་རྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་
 ལ་གཉིས་རྣང་ལྷུང་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་གཉིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་རྣང་ལོག་ཀྱང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་བ་གཉིས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་བྱུང་མཐས་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཅམ་
 མ་གཏོགས་པ་རྟོག་པས་ཡིད་ཅི་ཅམ་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣང་བ་གཉིས་
 མི་འཆར་ལ། སྤར་མ་ལ་ནི་ཡིད་གཏད་དེ་བལྟས་པ་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ངེས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཉིད་བྱུང་བ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་

ཤེས་འབྲུག་པ་ལ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོ་སོར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་ལོག་པ་དང་། གཞན་
 ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྤང་ལོག་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་
 བ་འདོད་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་བྱང་པར་ནི་འབྲས་བུའི་སའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་སྤྱོད་མོ་ནི་རང་གིས་གཞན་ལ། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་
 ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ཚུར་ལ་བསྒྲགས་པ་ན། ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་ལུགས་སོ་སོ་བའི་རྣམ་གཞག་སྤྱོད་མོ་མི་ཤེས་ཤིང་། རང་གི་ལུགས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གི་
 དོན་སྤྱོད་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རིགས་ལམ་སྤྱོད་མོ་ནས་འདྲེན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས། ཁོ་བོའི་སྤྱོགས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་སྦྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟོན་འདིངས་
 པ་ཅམ་ལ་རེ་བ་རྣམས་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྒྱུ་བོ་མཁས་པ་མཛོངས་ཤིང་སྤྱོད་མོ་ཅན་
 རིགས་པའི་གནད་སྤྱོད་མོས་སྦྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ལམ་མ་མཐོང་བར་ཡིད་མི་ཆེས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བདག་གིས་ལུགས་དམ་པ་འདི་སྦྱོན་མེད་པར་འཛོག་
 པའི་སྤྱོགས་འདིའི་སྤྱོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ངས་སྦྱོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་
 པའི་ར་ནི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། སྤྱོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་དེ་ལྟར་དྲན་
 པ་དེ་སྤྱོ་འཛིན་དྲན་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། སྤྱོ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་སྦྱོན་པོ་མཐོང་
 མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཡང་། ཤེས་པ་དེས་སྦྱོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་
 མཐོང་ངོ་ཞེས་འཛོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་སྦྱོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་སྦྱོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་ཟག་དྲན་པ་དེས་སྤྱོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་
 པ་དྲན་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་འགལ།

གསུམ་པ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་རྟེན་རྟེན་ལོད་པ་མ་ཡིན་ན།
 སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་གྱི་གཞན་དབང་ཤེས་པ་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཤིང་གཙོད་པའི་
 བྱེད་པ་པོ་དང་། བཅད་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཤིང་དྲུང་། ཤིང་གཙོད་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གཅིག་
 མིན་པས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་གཞོད་པ་འབབ་
 ཚུལ་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ནི། རུལ་སྤྱ་རབ་དག་དང་

གཉིས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་དོ་བོ་མི་སྤང་དོ། ། མི་སྤང་བ་ལ་ནི་ཐ་སྤང་མེད་དོ་ཞེས་
 བ་གསལ་ཏེ། སྤང་བ་ཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྤང་མེད་པའི་མྱོང་ཙམ་
 ཁོ་རང་གི་རིག་བྱ་དང་། ཁོ་རང་དེའི་རིག་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་ལ་དེ་ལ་རི་ཙམ་གཏད་ཀྱང་
 རྟོག་པ་ལ་ཡང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་སྤང་བ་དེ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱ་
 བྱེད་འཛོག་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཞན་ཡང་གཅིག་དུ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་
 པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་རང་རིག་
 དང་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པའི་རྒྱལ་ཆ་མེད་གཉིས་ཡོད་མེད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པར་བཞེད་
 དེ། རྒྱལ་ཆ་མེད་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་གནོན་པ་ནི་དགོས་ལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ན་
 མྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་མིན་པ་འཆར་ས་མེད་དོ། ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དང་
 མྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་སོ། ། དེས་ན་དེ་གཉིས་སྤང་ཡང་མ་
 དེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་
 ཡང་དེ་དེས་པར་མི་ཟིན་སྟམ་ན། དེས་ན་ཅི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཐ་སྤང་མེད་དོ། ། སྤང་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མནའ་རྩེ་བརྟུང་དགོས་སོ། ། ཞེས་སྤང་བ་ལ་ཡང་སྤྱབ་
 བྱེད་མནའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་
 རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་མི་རིགས་ཏེ། རི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་གི་སོ། ། གཙོད་པར་མི་བྱེད་
 སྤང་མོས་ནི། རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། བཞི་པ་ནི། གཞན་དབང་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ནི་སྤང་བ་སྤྲན་
 ཟིན་ལ། དེ་འཇལ་བའི་རང་རིག་ཀྱང་མེད་བར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས། གལ་ཏེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཆོད་མས་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་རང་
 གིས་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན། རྩ་མཚན་གྱང་གིས་ན་འདྲི་ཡོད་པར་མི་རིགས་
 པ་གཞན་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ནས་དེ་ཡོད་
 པར་མི་འདོད་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཁྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་

པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཡང་དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འཕྱར་
 ཞིང་། ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ཡང་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རིགས་པ་ཞིག་ན། གང་
 གི་ཆེ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། ཐ་སྙད་ཀྱིན་
 རྫོབ་པའི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ཉླ་གཞི་རྩུབ་ཀྱི་གྲུབ་པར་ནི་གང་ཞིག་འཕྱར་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དོ། །དེས་ནི་གཞན་དབང་དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དོན་དམ་ལས་ཉམས་
 པར་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་པ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པས། གྱེ་མ་གྱི་ཏུང་གཞན་སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱར་ན།
 དེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པས་གཞན་དབང་གི་རྫས་ཤེས་
 ཅམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟགས་པ་ཡི་སྟོན་ན། གཞན་དབང་གི་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་
 བར། རྩལ་མིན་གྱི་དབྱེད་པ་རྩུ་དང་འདྲ་བ་སྒྲུགས་ནས། རང་གི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་རན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲུགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་
 པ་འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་བྱོས་ཤིག །ཅེས་པ་སོགས་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱིའི་གཟུགས་དང་ཕྱིའི་
 དམིགས་པ་ལས་སྒྲུས་པའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱིན་ཀྱང་བརྟག་པ་ཉླེ་འཇིག་པར་
 བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་པ་འདི་ལ་རྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་སྲིད་པར་འཕྱར་གྱི། མདོན་
 པར་མཐོ་བ་ཉླེ་ལུལ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོ་འཕང་ནི་འཕོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་བཀག་ན་
 སོང་ཞིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འཕྱར་བའི་རིགས་པས། དེ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ལ་འབྲེལ་
 བའོ། །འདིས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པའོ། །

སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྩེས་སྒྲུ་འབྲང་བར་རིགས་པ།

གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་སོགས་ཉླེ་དྲང་བའི་དོན་ལ་ངེས་པའི་
 དོན་ཏུ་འཆད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བའི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པས་སྒྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཞབས་

ཀྱིས་སྒྲོལ་ཕྱེ་བའི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་བ་མུང་འདས་འཛོལ་པའི་ཐབས་
 གྱི་གཙུག་པོ་མེད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་ཕྱི་རྒྱུ་པ་དེ་དུག་ནི་ཀྱུན་རྒྱུ་གྱི་
 བདེན་པ་དང་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ངེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། བདེན་
 གཉིས་དེ་ལས་ཉམས་པས་ཀྱང་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་
 རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཐ་སྙད་བདེན་
 པའི་རྣམ་གཞག་མ་ལོག་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་
 པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་
 གྱུར་པ་སྟེ། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གྲང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པས་ལམ་དན་པར་ཞུགས་པའོ། །འདིས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིན་མེད་པ་
 ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དེའི་
 ཕྱིར་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྒྲོལ་ཕྱེ་བའི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་དེ་ཉིད་མདོས་
 སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁུན་པས་
 གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་
 ཀྱུན་རྒྱུ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པས་
 བོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་བདེན་གཉིས་བསྟན་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་
 གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན་རོ། །དེ་ནས། གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་
 རྣམས། །བདེ་བའི་དོན་དུ་དང་པ་སྦྱི་འགྱུར་བ། །རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤྲད་
 དུ། །འཇིག་རྟེན་པམ་ཕྱིར་ཀྱུན་རྒྱུ་དེ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་ནི་ཀྱུན་རྒྱུ་དེ་བསྟན་པའི་
 དགོས་པ་བསྟན་རོ། །སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་དུག་གང་བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་དབྱུལ་
 དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དུགས་དང་། །ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས། །མི་ཡི་སེམས་ཀྱུན་
 རྒྱུ་དེ་བཏགས་པ་མཛད། །རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་། །ཕྱག་
 པོའི་བྱིས་དང་དཔུལ་པོའི་བྱིས་རྣམས་དང་། །བྲག་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་
 ཚོགས། །བྱད་མེད་ཚོགས་དང་སྦྱེས་པ་མ་ནིང་དང་། །འགྲོ་བའི་བྱད་པར་ཇི་སྟེད་གང་

ཡང་རུང་། །མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་
 རཁས་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ནས། །འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏི་བཞེས་པས་ནི་
 ཀྱན་རྫོབ་བསྟན་ཚུལ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན། །འགྲོ་བའི་
 ཚོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འབྲུག་འཕྱར་ཏེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་། །བསྟོད་དང་
 སྤྲད་དང་བདེ་དང་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། །ཐོབ་པ་རྟེན་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། །མ་ཐོབ་ཕྱར་ན་
 དེས་ཀྱང་འབྲུག་པར་འཕྱར། །གང་གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ། །ནད་རྣམས་
 བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་རྒྱན་གནོད་པར་འཕྱར། །ཞེས་པས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པ་འདི་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
 བས་དགའ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་འབྲུག་ཅིང་དེས་མཐར་ནས་འཁོར་བར་
 འཁོར་བ་དང་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་པས་ལྷག་མ་མ་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱ་
 བར་གསུངས་སོ། །ཀྱན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སྤྲོ་བ། །དེ་དག་ནོར་པའི་སློ་ལྷན་ཤེས་
 པར་བྱ། །ཞེས་པས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པ་འགྲོ་བ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་སྤྲོ་བདེན་པར་
 བྱལ་བ་ཞེས་སྤྲོ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། བར་གསུངས་པས་
 རང་ལྷེ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་བྱལ་མཐའ་ནོར་བར་གསུངས་སོ། །མི་སྤྱག་སྤྱག་དང་
 སྤྱག་བསྐལ་བདེ་བ་དང་། །བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། །མི་རྟག་ཚོས་
 ལ་རྟག་ཅེས་སྤྲོ་བཁྱེད་ཅིང་། །དེ་ལྟར་དགའ་སྤྲོ་མཚན་མར་གང་གནས་པ། །དེ་དག་བདེ་
 གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་ཕྱར་ན། །འཇིགས་ཤིང་ངི་བཞིན་མི་རྟོགས་སྤོང་པར་བཁྱེ། །དེ་
 དག་བདེར་གཤེགས་གསུང་ནི་སྤངས་ཕྱར་ནས། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྤྱག་བསྐལ་མི་
 བཟད་ཅོད་། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་བདེ་བ་ཚོལ་བཁྱེད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐལ་བརྒྱད་གཉིས་
 པས་སྤོང་བར་འཕྱར། །ཞེས་པས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་གོམས་པ་དང་དེ་འཐད་པའི་བྱལ་
 མཐས་བསྐྱད་པ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་ན་སྤོང་ཞིང་དེའི་མཐུས་
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། །དེ་དག་གིས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་
 ཐབས་ཀྱིས་བཅོལ་ཡང་། །དེ་མི་རྟེན་པར་མ་བཟད་སྤྱག་བསྐལ་དུ་མས་མཐར་བར་འཕྱར་
 བར་བསྟན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པན་པའི་བསྟན་པ་སྤྲོ་བའི་གིས། །མ་ལོག་སློ་ཡིས་རྣམ་པར་

རྟོགས་ལྟར་ན། རྒྱལ་གྱི་པགས་པ་རྟིང་ལྟར་རབ་སྤངས་ཏེ། ཤིང་པ་ཀུན་ལས་འདས་ནས་
 ཞི་བར་འགྱུར། ཚེས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་པ་སྟེ། རྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་
 པ་དོན་དམ་ཞེས། གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། དེ་དག་ལྷ་མེད་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། རྒྱལ་བ་ཁྱོད་གྱིས་སྤང་པོ་དབེན་པར་གཟིགས། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
 རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དབང་པོའི་སྤང་ནི་མཚན་མས་དབེན་པ་དག ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་
 པ་ཁྱོད་གྱིས་རི་བཞིན་གཟིགས། ཞེས་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་རྟོགས་ན། འཁོར་བ་ལས་ཀྱོལ་པར་བསྟན་ནས། རྟོགས་ཚུལ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་སྟམ་པ་
 ལ། ཚེས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་པ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པ་ན་དགའ་ནས་
 དེའི་དོན་རྟོགས་ན་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། སྤར་ཀུན་རྫོང་བསྟན་ལ་འདིས་དོན་
 དམ་པ་བསྟན་ནོ། ཁམས་ནི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལོ། རྐྱེ་མཆེད་ནི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་
 སོ། དེའི་སྤར་ཀུན་རྫོང་བཏགས་པ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཤེས་པས་དབེན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་སྤར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་རྩ་
 སྐྱ་བ་དེ་དག་ནི་ལམ་གོལ་པར་ཞུགས་པ་ཁོ་ནའོ། འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་
 ཐབས་སྤྱུ་ལྟར་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་ནི། ཉན་པ་
 གང་དང་སྟོན་པ་གང་། འགྱུར་པ་མེད་ལ་སྟོ་བཏགས་པས། འོན་ཀྱང་ཉན་ཁིང་སྟོན་པ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐར་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པར་
 བསྟན་ནོ། དོན་དམ་པར་ཡི་གེ་མེད་པ་དེ་ལ་སྟོ་བཏགས་པ་སྟེ་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་
 ཉན་པ་དང་འཆད་དོ་ཞེས་པ་ལོ། ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨུཊར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དང་འགྱུར་པ་
 མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མེད་ལ་ཞེས་བསྐྱར་ན་བདེའོ། སྟོ་བཏགས་
 པ་ནི་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྷ་སྤུ་ལ་ཡང་མང་རྩ་བཤད་མོད་
 ཀྱང་། དེ་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་གི་སྤྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་འཛོག་པ་ལ་ཡང་བྱའོ། ཐ་
 སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ཁོང་
 རྩ་རྒྱུད་པ་ལས་དོན་དམ་པ་ལྟར་རབ་ལས་འདས་པ་འཐོབ་སྟེ། ཅུ་ཤེ་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་

མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་རུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱ་
བན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་སྐད་རུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཤིན་རུ་སྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲུ་ན།
ད་ནི་མེད་ཅག་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་ཚུགས་སུན་
འབྱིན་པ་ཙམ་ལ་མཁས་པར་མཛོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པའི་འཐད་པས་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན། འོ་ན་ད་ནི་བདག་
དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་འཇོག་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་
གསལ་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྩ་ནས་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་བསགས་པའི་ཞོར་གྱི་ཚོགས་འཕྲོག་པ་པོ་ལ། མཛོད་བོའི་ཚོལ་
གྱིས་རྩག་བཅས་གྱི་ཟས་བྱིན་ནས་སྤྲར་ཕྱོགས་པས་དགའ་བ་བཞིན་རུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་
གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་སོགས་པས་ཕན་བཏགས་པ་ན་དེའི་ལན་རུ་
ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་ཁྱོད་དགའ་ཞིང་རངས་པར་འགྱུར་ན་འགྱུར་ལ་རག་སྟེ།
ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མཛོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་རུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་རྩི་ལྟར་སེམས་
ཙམ་པ་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་པོར་ཏེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ། སུམ་ཅུ་བ་ལས། དེ་མ་
མཐོང་བར་དེ་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཐུགས་སྒྲུབ་
པར་བྱས་པ་ཞིག་གི་རང་དབང་རུ་བྱས་ནས། རང་ལུགས་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་
ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བདུག་གིས་ཁས་ལུངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་
ཞེ་ན། སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་འདྲི་དུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་
གསལ་པར་འགྱུར་བས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོ་ཁོ་ནར་བྱས་ནས་བདུག་གིས་ནི་སྒྲུ་
བར་བྱེད་དོ། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤང་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་གྱི་ངོར་འཇོག་པ་ལ་
ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དབུ་མ་པ་རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་རུ་འཇོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་
ཁས་ལེན་གྱི་རིགས་ངོར་མི་འཇོག་སོ། །སྐབས་འགར་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྤང་སོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ནི། རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་ཀྱི་གཞན་ངོ་ཁོ་ནར་ཁས་

ལེན་པས་དེ་གཉིས་འགོག་པ་མི་མཚུངས་སོ། །གཞན་ངོར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་འབྲས་
བུ་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་གཞན་ལས་ལྷོག་
པ་དང་། རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་
དེས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་བྱེད་གྱི། རང་ལུགས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་གཏན་
མིན་པ་ནི། འདིའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ལུང་ནི་སྟོན་པ་གསུམ་
བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྟན་ཅིག་ཚོད་གྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ།
གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་
རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་
ནི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གནས་པའམ་སྟེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་
མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་དབང་གིས། །གསུངས་གྱིས་
ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་
རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །རི་
སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་རི་ལྟར་དྲག་བཅོམ་པ་ལྟར་པོ་སྟངས་ནས་ལྟག་མེད་གྱི་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་
ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་འདི་མེད་ན། ལྟག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཐ་སྟོན་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདུག་མི་སྟོལ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཐ་སྟོན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་གྱི་སྟོན་ནས་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་གྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཐ་སྟོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་ཁས་བླངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་ཁོ་
ནས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སེལ་
བར་རུས་པས་ན་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་བཤད་པ་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་བའི་སྣང་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་
ཏུ་ཆོགས་ཆེ་བས་ལམ་སྟོན་པ་ལ་གནས་པར་འབྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
མི་གནོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་དགུག་པར་གྱིས་

ཤིག་ །དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་རྩལ་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པ་སྟེ་གོགས་
བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གཞོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ཙོ་ཅག་ཁྱོད་ཀྱི་གོགས་མི་
བྱེད་པར་བཏང་སྟོན་སུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དྲང་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་འདྲིར་ནི་ཚུང་
པ་གྱིས་ཤིག་དྲང་། བརྩམ་པའི་ཕྱི་རྩལ་གང་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་དེ་ལ་བདུག་གིས་བརྟེན་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་ཁོ་ཙོ་ཅག་དེ་འདྲིང་པས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་
ཏེ་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐའ་པར་བྱས་ན་ནི། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་
བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པས་ཕྱི་རོལ་
མེད་པར་སྐབས་མི་རྩལ་སོ། །འོ་ན་སེམས་ཙམ་པས་རྩལ་ཆ་མེད་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་
ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པས། སྟོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་མི་ཁེགས་སོ་སྟམ་ན། དེ་དག་
ཆད་མས་མ་ཁེགས་པར་མི་སྤྲིའི་དེ་ཁེགས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་མེད་མི་དགོས་སོ། །འདིས་
ནི་ཤེས་པ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་དེ་འཕྱད་པའི་རྒྱན་ཁེགས་ཀྱང་ཤེས་པ་མི་ཁེགས་པ་ཡང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཆ་མེད་ཁེགས་ན་སྤང་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་
བའི་དབང་ཤེས་ཁེགས། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བས་དོན་འཇོག་མི་རྩལ་པས་ཕྱི་དོན་ཁེགས་སོ་
སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །འདིར་ནི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བས་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཇོག་མི་རྩལ་
ཀྱང་། གཞལ་བྱ་བརྩམ་པ་འཇོག་པ་ལ་དེ་གོགས་སུ་སོང་ངོ་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །འདི་
ཉིད་འཕགས་པ་ལྟ་ཡང་བཞེད་དེ་བརྒྱ་པ་ལས། གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་
ཉིད་མིན་འཇིག་རྟེན་པའང་མིན། །ཞེས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་འབྱེད་པ་བདེན་གཉིས་གང་
གི་ཡང་རྣམ་གཞག་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྱེད་པ་སྤྲིའི་
ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ས་བརྩུ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ས་བརྩུ་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་
པ། ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ལང་ཀར་

གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཙམ་རྟུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 ཙམ་གྱི་སྐྱེས་ཀྱི་རོལ་མི་འགོག་པ་ས་བརྩ་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་
 གྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ། ཙམ་གྱི་སྐྱེས་སེམས་གཙོ་བོ་ཉིད་རྟུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
 ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་འཐད་པ་སྟེ་རིགས་པས་བྱབ་པ་དང་བལ་ཡང་། འཇིག་
 རྟེན་པའི་གནོད་པས་འཇིགས་ནས་ཁྱོད་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སླངས་ན་ནི། ལུང་གི་གནོད་
 པས་འཇིགས་པས་སེམས་ཙམ་རྟུ་ཡང་ཁས་སླང་དགོས་ཏེ། ས་བརྩ་པ་ལས། དེ་འདི་སྐྱམ་
 རྟུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་
 ཞེ་ན། བརྗོད་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ནོར་བུ་ཨ་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་བའི་མདོ་སྟེ་མི་ས་གཞི་
 བསྟར་བ་ལ། ཨ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆུའི་
 རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འབྱུང་བ་ཁྱོད་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་
 ཆུ་ཙམ་ཞིག་བརྩ་བར་འདོད་པས། རང་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་བཤལ་ཞིང་
 བསྐྱགས་ནས་རུམ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱུར་སྟོག་པ་ན། དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞད་
 གད་རྟུ་བྱ་བ་ཉིད་རྟུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འདི་ནི་རི་ལྟར་ཁྱོད་
 ཀྱི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིར་མདོའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ། ས་རྟུག་པ་མདོན་རྟུ་ལྟར་པ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མདོན་རྟུ་སྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིས།
 སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་ཤེས་སེམས་ཙམ་རྟུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེས་
 ནི། བདུག་རྟུག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀུག་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་བྱེད་པ་པོ་
 ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་ཙམ་ཞིག་
 ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། ས་བརྩ་པ་ལས། ལུགས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་ལ་རབ་རྟུ་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ལུང་པོ་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོན་པ་
 བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་མདོན་པར་འབྱུང་པར་འགྱུར་རོ་
 སྐྱམ་ནོ། །དེ་འདི་སྐྱམ་རྟུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་ཡོད་

པར་གྱུར་རྟོ། །གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སྟམ་
མོ། །དེ་འདི་སྟམ་རྩ་སེམས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་ལན་
ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྩ་སྟེ་བཀའ་སྒྲུལ་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །མདོ་དེས་
ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་མེད་པའི་འབའ་ཞིག་པ་འབྱུང་པ་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་
བཤད་པ་ན་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པས། མདོ་འདིའི་
ཙམ་གྱི་སྟམ་དོན་མི་འགོག་པ་དང་། སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་ཡིན་
ན། །འདིའི་ཚུགས་སྒྲ་མ་ནི་ཐེག་བརྩས་ལས། དེ་ལ་ལྷང་ནི་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ས་བརྩ་
པ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་དང་། ཞེས་རྣམ་རིག་
ཙམ་རྩ་དཔོག་པ་ལ་ལྷང་རིགས་གཉིས་གསུངས་པའི་ལྷང་དེ་ལ་མཛད་ཅིང་། ཉི་ཤུ་པའི་
རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལྷང་དེ་དྲངས་ཤིང་སེམས་ཞེས་པ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་
ལ་དགོངས་ཤིང་། ཙམ་སྟོས་པས་དོན་འགོག་པར་བཤད་དེ། འདི་སྒར་ལྟར་འགོག་པ་ནི་
སྟོན་རྩ་ལེགས་ལྟན་གྱིས་མཛད་ལ། དེ་ནས་ཟླ་བས་ཀྱང་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་གྱི་ཙམ་གྱི་སྟམ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པ་ས་བརྩ་པའི་
དོན་རྩ་བཤད་ནས། དོན་འདི་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཙམ་
གྱི་སྟམ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པ་ས་བརྩ་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་ཅུས་པའི་སྟོ་ལྟན་གྱི་སྟོ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷང་ཀྱང་གཤེགས་པའི་མདོ་དེ་
ལས་ཀྱང་མཁྱེན་གྱིས་ལྟ་སྟེགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་
པ་པོར་འདོད་པའི་ལྟ་བ་དན་པའི་རི་བོ་སྟོ་མཐོན་པོ་འཇོམས་པའི་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟོ་རྟེ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདྲི་ནི། མདོ་གཞན་རྩ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་
པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་རྩ་སྟོན་པས་གསུངས་སོ། །རྟོ་རྟེ་ནི། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕྱང་པོ་
དང་། དེ་བཞིན་རྟེན་དང་རྩལ་དག་དང་། གཙོ་བོ་དབང་ལྷན་བྱེད་པ་རྣམས། སེམས་
ཙམ་རྩ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་ནས་དབང་

ཕྱག་བྱེད་པ་པོར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི། དེ་རྣམས་མིན་གྱི་སེམས་ཅམ་ཞིག་བྱེད་པ་
 པོར་ང་སྒྲུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། མཛད་འདིའི་དོན་དགོལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཇི་བཞིན་
 ཉེ་ཇི་ལྟར་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དྲེ་དང་དྲེ་ལས། ལུ་སྟེགས་རྣམས་
 གྱིས་གང་ཟག་དང་སོགས་པས་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་སོགས་བྱེད་པ་པོར་སྒྲས་པ་དྲེ་དྲག་བྱེད་
 པ་པོར་མ་གཟིགས་ནས། རྒྱལ་བ་སེམས་ཅམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་
 སོ། །ཙུ་བར་ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་སལ་ཆེ་བ་ལ་བསམས་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་པ་
 སངས་རྒྱལ་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་། རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་བཏགས་པ་
 ཁོ་ནའོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་སོགས་བྱེད་པ་པོར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་སངས་
 རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུ་སྟེགས་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་གོ། །རིན་
 ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་ཕྱང་པོར་སྒྲ་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གངས་ཅན་འུག་ཕྱག་
 དང་། ཁོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྒྲ་ན་དུས། །དེ་ཕྱིར་སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་
 པ། །ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱིས། །ཞེས་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལྟ་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་
 སོགས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བལ་བ་སྒྲ་བར་སྒྲུང་ན་དུས་གིག་དང་། དེའི་
 དོན་བཤད་རྒྱ་མི་འོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་
 བལ་བ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ལ་མེད་པར་ཤེས་པར་
 ཀྱིས་གིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པས་འདིར་སྒྲར་ངན་རྟོག་ཅི་
 ཞིག་མ་བྱུང་ཕྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ལྟར་ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་ཡང་སྔོང་བ་དཀར་
 པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་ཡོད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་རྟོན་པ་སྒྲུང་
 ངོ་། །འདི་ལ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་སྔོང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་
 བཤད་ཀྱི་འཕྱར་ལས་དག་སྔོང་རྒྱ་བསིང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་གཅེར་ཏུ་
 པའི་དག་སྔོང་རྣམས་ལ་འཆད་ངོ། །སྔོང་བ་པ་ནི་བསམ་གཏན་པའི་མིང་ཡིན་པས་བསམ་

གཏན་པ་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་རང་སྤེལ་ལྷན་ཡོད་བྱེད་པ་པོར་སྒྲུབ་པ་ཞིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལས་གཞན་པ་བཀག་པས། ཚམ་
 གྱི་སྤྱི་དོན་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཚམ་གྱི་སྤྱི་ཤེས་བྱ་བྱི་རྒྱུ་ལྱི་དོན་འགོག་མི་རུས་པར་
 བརྟེན་ནས། བཤད་ཚུལ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པར་བཤད་པ་ལས་
 ཀྱང་བྱི་རྒྱུ་ལྱི་ལྟོག་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་དུ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་
 རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཤད་པ་ན། ཆོག་སྤྲུལ་སངས་ཞེས་པ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་
 ཏེ་མི་མངོན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྟོན་པ་ཡོད་པ་རྗེ་ལྟར་དུ་བཞིན་དུ། གཞུགས་དང་
 སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཚམ་ཞིག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཆོག་བྱི་མ་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས། མདོ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱོད་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཚམ་མོ་
 ཞེས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཚམ་མོ་ཞེས་པ་འདྲིར་ནི་སྤྱོད་འདིས་
 ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་འབྲུབ་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སེལ་བར་
 བྱེད་ཀྱི། སེམས་ཚམ་ཞིག་ཁོ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱི་གཞུགས་ནི་
 མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྩུ་པའི་མདོའི་
 དོན་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྗེ་སྒྲིབ་དུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་
 བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདྲི་དུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 སེམས་ཚམ་མོ་ཞེས་མཆོད་ནས། ས་བརྩུ་པ་དེ་ལས་བྱི་རྒྱུ་ལྱི་གཞུགས་ཉིད་དགག་པར་
 མཛད་ན་ནི། སྤྱིར་ཡང་ས་བརྩུ་པ་དེ་ལས་བདུག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་
 ཏེ་རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
 གཏི་རྒྱུག་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས་སྤྱོད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་
 རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །ས་བརྩུ་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་ཤེས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་འབྲས་བུར་གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་སོ། །རྟེན་
 འབྲུང་དུ་ཡང་གསུངས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་ན་ནི་གསུང་
 བ་པོ་འབྲུལ་ཟད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་མི་སྲིད་པས། གདུལ་བྱ་གཞན་

དགྲི་པའི་ཕྱིར་གཞན་ངོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་ཀ་རང་ལྷགས་
 ལུ་མི་རུང་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ལྷུར་ན་ནི།
 རྣམ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པ་འཇམ་འདུ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 རུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་
 དམིགས་པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ།
 དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་རུ་བསམས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་གིས་བསྟན་
 ལ། མ་རིག་པ་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པ་ནི་ལྷགས་ལྡོག་གིས་བསྟན་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་
 འདུ་བྱེད་རུ་ལྷུར་པ་ཉེས་པ་མང་པོའི་སྒྲིན་ཆགས་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་
 པ་མ་འགགས་པར་སོ་སོར་རྟོགས་ན་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་
 བཅས་པ་སུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ལྷང་མཐོང་ནས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་
 རྟོག་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ནང་གི་བདེན་འཛིན་གྱི་བྱུང་མཐས་བྱས་
 པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་རྒྱག་རུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་རུ། ཀྱང་
 ཕྱིར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་
 ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །མ་རིག་འགགས་པར་ལྷུར་ན་ནི། ཀྱང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་
 དེ། མི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱན་བརྟགས་པར། ཇི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ན་གནས་ལྷགས་སུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་འབྲུལ་བ་
 ལོག་པ་ན་གསལ་རུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི། ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སེམས་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ནི་
 རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་དྲུང་ཉོན་མོངས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་
 ཡིན་ལ། རྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཁོ་ནའི་སེམས་
 ཉིད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོད་པ་སྟེ་སྦྱེད་དེ། ལྷུང་གི་དགྲིལ་

འཁོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་སྡོད་གྱི་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་ཆ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མདོངས་ལ་
 སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་
 པའོ། །པརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་འདབ་མ་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཐུན་
 མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་སྐང་དུ།
 སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རི། ཁག་པོའི་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། སེམས་དབྱུང་མཐོ་
 རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། མཚོན་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་
 རྟེན་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་
 དུ་ཡང་བཤད་པས་སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་ལའང་སྡོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་མེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་
 ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནས་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་ཀྱང་
 སེམས་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་བརྩུ་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཅམ་གྱི་སྐྱས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པར་བསྟན་ལ། ཡན་
 ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས། ཅམ་གྱི་སྐྱས་སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པར་བསྟན་ཏེ། བཤད་པ་སྒྲ་མ་དགག་སྟེགས་
 དང་ཕྱི་མ་སྐྱབ་སྟེགས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རབ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སེམས་ཉིད་
 གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་གཞན་པ་ནི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་མིན་པས། མདོ་ལས་སེམས་
 ཅམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བཞག་གི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་
 མོད་གྱི་སྟེ་ཀྱང་གཟུགས་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བརྟོག་པ་སྟེ་བཀག་གི། བྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་གྲངས་ཅན་སོགས་ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་
 པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་ལ། གཟུགས་
 བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་ལ་ནི་ཚོད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བྱེད་
 པ་པོར་དོགས་པ་སྟེ་བརྟགས་པར་བྱས་པ། བྱེད་པ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་གཙོ་བོ་

ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བ་སྐྱོད་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་རྒྱས་པར་མཐོང་བས། སེམས་ཅམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་བརྟེན་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བསལ་ནས། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བཏོན་པའི་ཚུང་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཞོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཟླ་གཅིག་བཏོན་ནས། བཏོན་པ་རང་གི་ཡུལ་འཐོབ་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་སྟེ་བོ་ལལ་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པས་གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བྱལོ། །

ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྤར་ཅི་སྐྱད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམ་གཞག་ལ་གནུས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཏེ་སྤང་པོ་ལྷ་ཆུང་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་དེའི་ངོར་སྤང་པོ་དེ་ལྷ་འབྱུང་བར་མི་འཇུག་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་པར་མ་འཇིན་ཅིག །ནང་གི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་མ་འཇིན་ཅིག །གང་གི་ཆོ་བཟགས་དོན་འཆོལ་བའི་འཐད་པས་དབྱེད་པ་ན་ཕྱིའི་གཟུགས་མེད་པར་རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཡོད་པ་འཐད་པས་འགྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནང་གི་སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཆོ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོག་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སེམས་ཅམ་པས་གཟུགས་དང་སེམས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་པར་བཤད་པའི་གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་

ལས། རྩོམ་གསལ་སྤྲད་ཉིད་འབྱུང་བར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་
པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་ཞེས་གཟུགས་མེད་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཕྱི་རོལ་
གྱི་བྱང་པར་སྟོན་ཤིང་། ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། ཅམ་གྱི་སྤྲས་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་རུས་པར་
བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་གཟུགས་འགོག་པ་མདོའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པའི་གཟུགས་འགོག་
པ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཆོག་ཟེན་ཅམ་ལ་བྱེད་ན་
ཅམ་གྱི་སྤྲས་ཤེས་བྱ་འགོག་མི་རུས་པ་བརྟེན་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཅམ་པས་
ཅམ་གྱི་སྤྲས་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་བཀག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
སེམས་ཅམ་པས་གཟུགས་ཅན་ཁས་མི་ལེན་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་གཞི་སྦྱབ་པའི་རིགས་
པ་སྟོན་པ་ན། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་སྤེལ་ཟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མེད་པར་མི་འཐད་དེ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཟུགས་མཛུང་
བྱིས་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་
སྟོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འགལ་བ་ཁོ་ནར་
འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཁས་སྤངས་ན་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་སྟེ་བ་སོགས་ཁས་ལེན་ཀྱང་
ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅམ་
གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ལྱང་
ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དུག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་ཚུལ་གྱི་མདོར་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལྷ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
པ་སྤངས་ཤིང་སྟེ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་

མདོན་པ་ལས་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་རང་དང་སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཚུངས་
པར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་པ་རོལ་གྱིས་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་དང་སེམས་
གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མཉམ་ཏུ་ལུང་དང་རིགས་པས་
གྲུབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདྲི་དྲག་བཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞིག་ནས་
ཀྱང་སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་
སྤྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་སྤྱིར་སྤར་གཞན་དབང་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ལན་ཏུ་མར་བཀག་པ་དེའི་སྤྱིར།
ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་མི་འཇིག་པ་ལ་དོན་
དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྐད་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་དྲེའི་སྤྱིར། སྤར་བཤད་པ་དྲེ་ལྟ་
བུའི་རིམ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་དྲེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་ཐ་སྐད་ཏུ་སྐྱེས་པར་རྟིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་སྐྱེས་
པ་དོན་དམ་དང་། སྐྱེས་པ་ཐ་སྐད་ཏུ་ཁས་བླང་བར་སྟོན་པས་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་ངེས་
པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

ལང་གཤེགས་ལས་སེམས་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་ཏུ་བརྟན་
པ། མདོའི་བྱང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་
དོན་ཏུ་ལུང་གིས་བརྟན་པ། རིགས་པས་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་
དང་། དེ་འདྲ་བའི་མདོ་གཞན་ཡང་བྱང་དོན་ཏུ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་ས་
བརྩ་པའི་མདོའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུང་གཞན་ལང་ཀར་གཤེགས་
པ་ལས། སྤྱི་རོལ་སྤར་བ་ཡོད་མེད་དེ། སེམས་ནི་སྤྲ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤར་། །ལུས་དང་
ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། སེམས་ཅམ་ཏུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཆོད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་ནི་གཟུགས་སྤྱི་
སོགས་ལུ་ལུའོ། །གནས་ནི་སྤོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་སྤྱི་རོལ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་མྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་
གནས་སུ་སྤང་བ་སྟེ་བ་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་ལུས་རང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་སྤྱི་རྒྱལ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མྱེད་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་
སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མདོ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་ཙན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པའི་མྱེད་བཤད་
པ། མདོ་སྟེ་གང་ལས་སྤྱི་རྒྱལ་ཡོད་མིན། སེམས་ནི་སྤྲ་ཆོགས་སྤང་རོ་ཞེས་གསུངས་
པ། །དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཞུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆུགས་པའི་སྟེན་ཙན་
གྱི་རྣམ་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་རང་
དབང་མེད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཁིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་སྟོག་པ་ཆེན་
པོ་དང་སྦྱོར་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་
བ་དེ་དུག་ལ་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གཞུགས་གྱི་སྟེན་ཙན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྟོག་པའི་
མྱེད། ཆགས་པ་ཙན་དག་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་འཛོམས་པའི་ཀེང་རུས་ལྟར། དེ་
ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཏུ་སེམས་ཙམ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ལུང་འདི་དྲང་པའི་དྲོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་གང་ལས་ངེས་ཤི་ན། སྤྱི་རྒྱལ་མེད་པར་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་
འདི་ནི། རྟོན་པས་དྲང་དྲོན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པས་ལུང་ལས་དྲང་དོན་ཏུ་འགྱུབ་ལ། མདོ་
འདི་ནི་དྲང་དྲོན་ཉིད་ཏུ་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པ་སྟེ་འགྱུབ་པོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་རྒྱལ་སྤང་བ་
ཡོད་མེད་དེ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་ནི་ས་བརྩུ་པའི་
མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་རྒྱལ་ནི་འགོག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་ཅེས་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་
མི་འཆད་གྱི། དེ་ལ་ནི་ཙམ་གྱི་སྒྲས་སྤྱི་རྒྱལ་འགོག་ཀྱང་མདོ་དེ་དྲང་དོན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་
ལོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྟན་གྱིས་ནི་མདོ་དེས་ཀྱང་སེམས་ལུས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་
དང་གནས་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དེའི་རྣམ་པ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུས་ཁ་བརྒྱར་བར་སྟེ་བ་ལ་འཆད་ཅིང་
སྤྱི་རྒྱལ་ཡོད་མིན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོས་རྣམ་མེད་ཏུ་མཐོང་བ་འགོག་པར་བཞེད་པས་ཙམ་གྱི་སྒྲས་
སྤྱི་རྒྱལ་འགོག་པ་མིན་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་རོལ་སྒང་བ་ཡོད་མེད་དེ། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་ཟླ་རོལ་མེད་པར་
སེམས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལྷར་
བཤད་པ་རྣམ་པ་དྲེ་ལྷ་ཤུའི་མདོ་སྟེ་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་དོན་ཏུ་ཁས་ལྷངས་
པ་ལས། གཞན་ཡང་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་ཏུ་འཆད་འཕྱར་གྱི་ཡུང་འདྲིས་གསལ་བར་བྱེད་
དོ། རྣམ་པ་དེ་ལྷ་ཤུའི་མདོ་སྟེ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེན། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་ངོ་
མོ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། ཀྱན་བརྟགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཤ། ལ་བོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་
ཡི་རྒྱན་ལྷར་འབབ། བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་དྲང་ཞེས། ཁྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་
ནི་དེ་མ་བསྟན། ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཁེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། ཇེ་ལ་མདོ་
དེར་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་སྟོམ། བདག་གཉིས་སུ་ཀྱན་བརྟགས་པ་ལྷ་ཤུ་
དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་མོ་དང་བྱང་པར་ཏུ་བཀྲགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་ནི། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤིང་གྲང་ངོ་མོ་དང་བྱང་པར་ཏུ་བཀྲགས་པའི་ཀྱན་
བརྟགས་ཏུ་མ་ཞིག་ནི་གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། མདོ་དེར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་
གཉིས་ཀ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་གྲང་། འགྲེལ་པར་གཞན་དབང་ཅམ་
ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་དབུ་སེམས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཚུང་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་
དབང་ཡིན་ཏེ་ཀྱན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་
གྲང་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇེ་ལྷར་སྟེ་བ་ཡང་ལུགས་
འདྲིས་དྲང་དོན་ཏུ་འཆད་དོ། ཡང་མདོ་དེར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཏུ་གསུངས་པའི་འཇུག་ཤེས་བྱག་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་
གཞི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་ཡང་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་འཆད་དོ། ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་
ནི་ཉོན་ཡིད་གྲང་གཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེས་པ་ལ་མདོ་དེར་
ཟླ་རོལ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ཏེ། འདིར་དྲང་

དོན་ཏུ་འགྲེལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །འདི་རྣམས་ལ་གོ་བ་མཐའ་ཚད་པར་མ་ཆགས་
ན་སྒྱིར་དབུ་སེམས་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་ལྷགས་འདིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་
ཤེས་པར་མཐོང་ནས་དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་
ལས་ཆོག་གང་གིས་སྤྱོད་ལུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་བསྟན་ལས། བཙམ་ལྡན་འདས་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལུ་མི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཅི་སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ་
ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཞེས་བགྱི། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། བྱམས་པ་ཐ་
དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་
རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཙན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་
རྣམས་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་འདིས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དོན་ཚན་བཞི་ག་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་
གྱི། དེ་དག་གི་གསལ་ནས་ཁ་ཅིག་དྲང་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་ངེས་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བ་ལྟར་
ནི་མི་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་
གྱིས་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལས་གོ་རུས་པར་
དགོངས་ནས་འཇུག་འགྲེལ་ཏུ་མ་སྒྲོས་སོ། །ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལུ་མེད་པར་སེམས་
ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དྲང་དོན་ཏུ་ལྷང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། སྤྲོན་པ་སྤྲོན་རྣམས་གཏོང་བ་
ལྟར། ལངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཙན་ལ། སེམས་ཙམ་ཏུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། ཞེས་
པ་འདི་ཡིན་ཏེ་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྤྲོན་སྟེར་བ་ནི་སྤྲོན་པའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། ནད་
པའི་ནད་གྱི་རྒྱུ་དང་བསྟན་དགོས་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཙམ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་
རང་ལྷགས་གྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི། ཀུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་
པས་ལྷང་སྤར་དྲང་དོན་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་མཇུག་ཏུ་འགྲེལ་པ་
ལས། དེ་བཞིན་ཏུ་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། མདོན་པར་
རྫོགས་པར་འཚང་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུར་ཞེས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་
པ་རྣམས་དྲངས་པ་ནི་རྣམ་རིག་པས་ཀུན་གཞི་ངེས་དོན་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དྲང་དོན་ཏུ་

སྟོན་པའི་ལུང་རོ། །འདིར་འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་ཉག་བཟུགས་ཀྱི་སྟིང་པོ་
གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་
པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དྲང་
དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཅི་ལྟར་
ནད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཉག་བཟུགས་
ཀྱི་སྟིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་གཞི་རྒྱུ་ཤེས་
གསུངས་པ་སྒྲུབ་ཅི་བཞིན་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་སྟིང་པོ་བཟུགས་
པ་སྒྲུབ་ཅི་བཞིན་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པས་ལང་གཤེགས་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
བསམ་པ་བཞིན་བཟུགས་པ་དོན་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནའི་གཏམ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་
སྤྲིག་ཆུ་ནི་ཆུར་མེད་པས་ཆུར་ཞེན་པའི་རི་དུགས་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་བཟུགས་པའི་ཚོས་ཀྱང་བྱས་
པ་མཁུ་བར་བྱེད་ཀྱི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པར་དགོད་པའི་གཏམ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་
ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའི་བརྗོད་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་
སྤྲུལ་པ་དང་། སྒོ་གོས་ཆེན་པོས་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་གསུངས་པ་
དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྣམས་པར་དག་པ་མཚན་སོ་གཉིས་
དང་ལྟན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ། འོར་བུ་རིན་
པོ་ཆེ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་དགྱིས་པ་བཞིན་དུ་ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་དགྱིས་
ཤིང་དྲི་མ་ཅན་དུ་ལྷུང་པ་ཉག་བཟུགས་ཐེར་ཟུག་དུ་བརྗོད་ན་སྟིང་པོར་སྒྲུབ་པ་འདི་ལྟ་སྟེགས་
ཀྱི་བདག་སྒྲུབ་དང་ཅི་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས་ཞེས་ཁྱུས་སོ། །དེའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་བཟུགས་པ་
དེ་སྒྲུབ་ཅི་བཞིན་པ་མིན་པས་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་མི་འདྲ་ཞེས་འཆད་པ་ན། གང་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་སྟིང་ཉིད་དང་མཚན་མེད་དང་སྟོན་མེད་ནི་
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་
བདག་མེད་པས་འཇིགས་པ་སྤང་བ་དང་། ལྟ་སྟེགས་བྱེད་བདག་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་རྣམས་དང་། སྟོན་དེའི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་

གྱིས་དྲང་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉག་བཟན་ཐེར་བྱག་གི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འདི་ལ་ད་ལྟར་
 དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་མེས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་སྤྲས་ཟིན་
 ལྟར་གཟུང་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ལ་ཞེན་པ་དང་འདྲ་བས་སྤྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་པར་མི་
 བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སྤྲ་ཇི་བཞིན་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་སྤྲས་ཟིན་བཞིན་ཁས་ལེན་ན་མུ་
 སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འཇུག་བཤོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་གཞན་
 དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་མི་སྦྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྟེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་དྲངས་པའི་འོག་དུ། དེའི་
 ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྤྲུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་
 དོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་མངོན་
 པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་ནི་དྲངས་མ་ཐག་
 པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་ཆོན་པ་གཉིས་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་
 དུ་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་འགྲེལ་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གསལ་པོར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་འདིས་ཞེས་པ་འགྲེལ་བཤད་ལས་ས་བརྩུ་པའི་མདོའི་རྟེན་འགྲེལ་ལ་
 རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་
 གཞན་བཀག་པ་ནི་ས་བརྩུ་པ་ལས་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཅམ་ཀྱི་སྤྲས་ཕྱི་རོལ་
 མི་འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་
 མིན་ནོ། །ངེས་ན་རྩ་བར་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ལུང་ལ་
 གསུམ་ལས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པའི་སེམས་ཅམ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ནད་པ་ཞེས་
 པ་བཞིའོ། །ཀུན་གཞི་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་ཉག་བཟན་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་
 ལུང་རོ། །ཉག་བཟན་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་དྲང་
 དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཅེ་ན། ཟུན་སྦྱག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་ཀུན་གཞི་
 རྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དག་བའང་དེ། །སྒྲིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྤྲས། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་ནམས་སྟོན་པར་མཛད། སྒྲིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྐྱགས་པ་ཡང་། ཁྲོ་ཞན་ནམས་
 གྱིས་མི་ཤེས་སོ། ཁྲིམ་གསུངས་ཤིང་ཡང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྒྲིང་པོ་ཀུན་གཞི་ནམ་པར་ཤེས་པར་བསྐྱགས་པ་ནམ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་དང་བཅས་པ་
 ཁྲིམ་དེ་གཉིས་མིང་གི་ནམ་གྲངས་སུ་ལན་རུ་མར་གསུངས་སོ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་རྟག་
 ལ་གཅིག་མི་རྟག་པར་བཤད་པས་སྐྱུ་ཟེན་གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་རུ་བསྟན་པ་མིན་ཡང་
 གང་ལ་བསམས་ནས་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་བསྟན་
 པས་དགོངས་པའི་དོན་ལ་སྟོན་ཏེ་མིང་གི་ནམ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ། ཁྲིམ་
 བ་སྟེ་མ་དང་དོན་རུ་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་མ་ཡང་དང་དོན་རུ་འགྲུབ་སོ། འབྲེལ་པ་ལས།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་
 ནམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱུ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཁྲིམ་གསུངས་ལ། འདི་དང་རྟག་
 བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དང་དོན་རུ་བསྟན་པ་གཉིས་ལེགས་པར་བསྐྱེགས་ནས་ལུང་དེས་
 ཀུན་གཞི་དང་དོན་རུ་བསྟན་པ་རྟོགས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། ཁྲོ་སྟོན་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་ཁྲིམ་པ་ནས་ཆུང་པ་འདི་ཁྲིམ་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་མདོ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་མདོ་སྟེ་
 གང་རུ་ཡང་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་རུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་རུ་ཆུང་པར་བྱའོ། ཁྲིམ་གསུངས་པ་
 བྱི་ངོ་པོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱོད་བྱུང་
 དོན་རུ་སྟོན་པའི་ལུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་རིགས་པས་མཐས་ཅིམ་གསུངས་པ་དང་དོན་རུ་གསལ་བར་
 བྱ་བའི་སྤྱིར་བཤད་པ། དེ་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ནམས་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་རུ་
 འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་རྒྱུ་ལྟར་ཐོག་མར་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་གཏམ་སྒྲུར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་
 རུ་བཟུང་མའི་དོན་རྟོགས་པ་ཐོག་མ་ནས་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ནམས་སངས་
 རྒྱས་ནམས་གྱིས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུང་པར་མཛད་དོ། ཁྲིམ་དང་
 འདྲ་བ་ལ་སྟོན་རུ་ཤེས་བྱ་སྤྱི་རོལ་ལ་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་འོག་རུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུང་པ་གསལ་བ་ནི། བདེ་སྒྲག་རུ་རྟོན་ཅེས་སངས་རྒྱས་ནམས་གྱིས་གསུངས་སོ། ཁྲིམ་

ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་མེད་པ་སྟེ་ཐོག་མར་སྤྱི་རྒྱུ་བཀག་པ་ཡང་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དྲུང་པོར་ཤེས་བྱ་སྤྱི་རྒྱུ་དགག་པར་མཛད་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་ན་སྟེ་སྤྱི་རྒྱུ་བདག་མེད་པ་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པ་བཀག་པ་སྟེ་དེའི་བདག་མེད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱི་རྒྱུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྫོགས་ལ། རེས་འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་སོ། སྤྱི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། རྒྱུ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། བྱིས་རྣམས་སྤྲག་པ་སྤང་དོན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལྟར་གྱི་དྲང་རེས་གྱི་ལྷ་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་སྟེ་གང་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཅན། སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པའི་དྲང་དོན་གསུངས་པ་འདྲ་དྲང་དོན་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་སྟེ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྫོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བརྟེན་པ་ལས། འབྱུང་རྣམས་མིག་གཟུང་མ་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བརྟོག་ཅིས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། ལྟར་སྟེ་མ་ཤེས་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་ཆུལ་ནི་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མཛོན་པར། འབྱུང་བ་བཞི་མིག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་རིག་བྱ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་

སྐྱེ་མཆེད་མིག་གི་གཟུང་བྱར་གསུངས་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པ་ལ་དེ་དག་གི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ན་དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ན་འབྱུང་བ་མིག་གི་གཟུང་
 བྱའམ། །ཡང་ན་ཡུལ་གཟུགས་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མིན་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་ཤེས་པ་
 ན་བཤད་ཚུལ་སྐྱེ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་མིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བཤད་ཚུལ་སྐྱེ་མ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པར་ཤེས་
 པའོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པར་
 བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གོ་བའོ། །མདོ་གང་ལས་གང་ཟག་
 དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ཏེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཅན་དེ་
 དེས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱུལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་
 བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྐྱེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤིས། །གང་ལས་
 སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་པའི་དོན་དུ་ཤིས། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ་མདོ་སྐྱེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྐྱེ་དང་མི་འདྲ་པའི་བྱེད་པར་
 རོ། །གང་ཟག་བསྟན་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅན་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་
 རྣམས་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་ནི་མདོ་སྐྱེ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱུངས་
 སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་པས་ཀྱང་། །ང་ཡིས་ཆོས་རྣམས་གང་
 གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་རུས་མ་ཡིན། །དངོས་
 པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་འཕྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་
 གྱིས་ཆོས་མང་པོ། །རི་སྟེང་རབ་དུ་བསྟན་པ་རྣམས། །ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་བདག་མེད་
 ཡིན། །མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །གནས་འདི་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱས་ན། །སངས་
 རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྟེན་མི་དགལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་པའི་རྒྱང་པ་བཞི་ནི་
 མདོ་སྐྱེ་རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ལ་དོན་དམ་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་དངོས་སུ་གཞུང་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་རྣམས་ཀྱང་བརྟུང་ནས་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུང་བས། དོན་དམ་ལ་གཞུང་བར་དོན་གཅིག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་མདོ་མྱེ་ཡོད་ཚད་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ལས་དང་པོ་པས་ཅད་གཅད་པར་
 མི་རུས་པས་མདོ་མྱེ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅད་གཅད་ཅིས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་བཤད་དགོས་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་ཤེས་སོ། །དངོས་པོ་གཅིག་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན་
 གཅིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱེམས་ན་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བསྐྱེམས་པར་འགྲོ་བས་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་སྐྱོམ་མི་དགོས་པའི་
 དོན་ནོ། །དངོས་པོ་གཅིག་བསྐྱེམས་ན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡིན་
 པར་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ཞེས་པས། ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་སྟོགས་རྣམས་ལ་གཅིག་
 གིས་ཆོག་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །ཁྲི་བ་སྟོན་མ་ལས། གྲངས་ངེས་སུ་འདོག་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་མྱེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་
 པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་རྣམས་མཐའ་ཚོད་པར་དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །སྟོགས་ཙམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གྱི་འདོག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་
 པ་ལ་དེའི་སྟོགས་ཙམ་སྟོན་པའོ། །དཔེར་ན་སྦྱུལ་ནི་ཐག་པ་བསྐྱོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
 ལྷག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་སྦྱུལ་དེ་ཐག་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱུལ་དངོས་ལ་ནི་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་དུ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 རང་བཞིན་གཤིས་ལུགས་ཀྱང་གཞན་དབང་འདུས་བྱས་ལ་ནི་དེར་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་དུ་
 བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙས་མིན་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་
 པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་གཤིས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟུང་བཞིན་པ་སྟེ་མཐོང་བཞིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་
 བརྟན་དང་འདྲ་བ་ལ་གཤིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྟ་བ་
 གཟུགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ལ་ནི་གཤིས་ལུགས་དངོས་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་དུ་

མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་ཅན་ལ་ཡེ་ཤེས་དེས་མ་རེག་པར་
རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མ་རིག་པའི་མཐའ་བཅད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་པར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་དེས་བྱམས་ཁྲུས་གྱི་ལེའུར་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་
པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་ལ། །དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་
དགོངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པས་གདགས་གཞི་གཞན་
དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་བཏགས་པ་ཀྱན་བཏགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་
བསམ་པའམ་བཏགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་དེ་
མིན་པའི་གཞན་དབང་ནི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་ཁྲུས་ནས་བཤད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་གསུམ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་ཆད་པར་ནི་
དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་ལ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བའི་ཚིག་གལ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བ་གཅེར་
བྱ་པ་རྣམས་ནི་འཛིན་པའི་གོང་བྱ་དང་དབྱུ་བྱ་དང་འཁོར་ལོ་དང་སྐྱད་པ་དང་རྒྱ་དང་
རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སུམ་པ་འབྱུང་བ་ན། རྩ་སུམ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྒྲེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྒྲེ་ལ། རྩ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་
ཐུར་པ་དག་རྩ་སུམ་གྱི་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ཀྱང་སྒྲེ་བར་སེམས་
སོ། །ཕྱི་རོལ་ལ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་དང་། བདག་གཅེས་པའི་སྟོག་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་
པ་སྟོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ལས་
བརྒྱུག་པའི་ཆོས་མིན་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་འཆལ་བྲིམས་འགོག་པའི་

སྒྲིམ་པ་དང་ལ་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་། རྩལ་བཟུལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་
ཤེས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱ་བའི་ཤུགས་ཏེ། ཚོག་གི་དོན་དཔུང་འཇུག་གཞག་བྱས་ནས་
བྱམས་པ་ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་ཡང་སློག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བ་
འདི་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སློག་གཉིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སློག་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགོ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགོ་
བར་རྒྱ་བ་ཡང་གཞན་གྱིས་འདོད་དོ། །ཡང་བྱམས་པ་རང་གི་ས་དང་མ་དང་། ཆོས་དང་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་
ཀྱང་སྐྱེའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མི་ལེན་པས་སྤར་བདག་
གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་མི་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་
བ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་གི་ཕྱིར་ན་སྤར་རེ་རེ་བ་ལ་བཤུད་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དུག་གཉིས་ཆར་
ལས་སྐྱེ་བའི་ཚུགས་ལ་ཡང་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པ་སློག་ལ་ལྟོས་
ཏེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། སྤར་བཤུད་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སོགས་གྱིས་དགག་
ལ། ས་མ་སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་ན་ནི། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སོགས་གྱིས་དགག་
གོ། །ཤོད་ཏུ་ཇི་ལྟར་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྒྱུ་དང་། དོན་
དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་
སྤྲིད་དོ་ཞེས་མཇུག་བཟུ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདྲི་ནི་
འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཏུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཀྱང་
གི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་
བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

བཞི་པ་ནི། འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྐྱེ་བ་རྒྱང་པན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་

ལས་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀར་ཐུར་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་
 བས་སྐྱེན་དེ་དག་ཏུ་འཐུར་ན་བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་པས་ཚུགས་
 གསུམ་ག་ལ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་པད་མའི་རྒྱ་བ་དང་དེའི་འདབ་མ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་པ་དང་འཇམ་ཤ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ། དེའི་འདབ་
 མ་དང་ཟེའུ་འབྲུ་དང་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་བྱེད་པར་མ་
 མཐོང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་པ་ན་ས་དང་བལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་ལ་བཞིན་དུ་ཆ་བྱ་དང་བྱ་ཏི་ཏི་རི་དང་བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་
 བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་པས་གཟུང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
 ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མི་དམིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྒྲུབ། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་
 མེད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འཐུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་མཐའ་དུག་སྟེ་ཐུམས་ཅན་
 ལས་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འཐུར་ཏེ་ཐུམས་ཅན་གྱང་
 རྒྱ་མིན་པར་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཨ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དུས་
 ཚོགས་ལ་ལྟོས་ཤིང་རེ་འགའ་མདོན་པ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འཐུར་
 ཏེ། དུས་ཚོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རོག་ལ་ཡང་ཆ་བྱའི་མདོངས་
 ཡོད་པ་དང་། ཆ་བྱ་ལ་ཡང་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ནའང་ནེ་ཙོའི་སྒོ་ཡོད་པར་འཐུར་ཏེ།
 དེ་དག་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་ནས་མཐོང་བ་
 དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ། ལྟོན་ཏྲིག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་
 པ་འདི་པ་ཡིས་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱ་དུག་དུག་གི་སྟོ་ནས་སྤྱད་པ་སྟེ་གསོག་
 པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འཐུར་བ་ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
 བྱུང་བ་མ་ཡིན་རོ། །སྐྱེན་གཞན་ཡང་གཤམ་ཏེ་འགོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་པ་སྟེ་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་
 བར་འཐུར་ན་འགོ་བ་འདི་དག་ནུམ་མཁའ་ཡི་ཡུལ་ཡི་དྲི་དང་མདོག་རི་བཞིན་དུ་གཟུང་
 དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཐུར་བ་ཡིན་ན་ཤིན་དུ་ཆེས་བྟག་བའི་འཛིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་

པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒོ་སྒྲོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྒྲོན་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་
 མཐའ་དག་རང་གི་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །རྒྱང་པན་ལྟར་ན་
 དེ་ཉིད་ནི་བཞི་སྟེ་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་
 རྒྱང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་པ་སྒྲ་དང་བལ་
 པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྣ་ཚོགས་པ་རི་
 ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྒོ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣ་
 ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཆང་དག་
 ལས་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཤད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་
 རྩོས་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་རྒྱ་རྩོས་པར་འགྱུར་བའི་རུས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རུར་རུར་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ལས་སྒོ་དག་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་
 དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཀྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་
 སྤྲིན་པ་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ལྷམ་དུ་སེམས་སོ། །མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྦྱོད་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས། །ལུས་མཚོག་འདས་
 གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་། །ལུས་འདི་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། །འཇིགས་མ་སོང་
 བ་ཞོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་སྟེ། འདི་ནི་བྱ་མོ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པར་འདོད་
 ཅིང་བྱ་མོའི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་
 ཚོས། འདས་པའི་འཇིགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་
 པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ་སྒྲམ་པའི་ངེས་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་
 ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམ་
 བ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་མངོན་སུམ་ཞིག་གམ་མངོན་སུམ་
 མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གང་མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལོག་པ་མངོན་

སུམ་རྒྱ་འདོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་
 མྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་རབས་པ་རོལ་མངོན་སུམ་
 རྒྱ་མཐོང་བ་ལོག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པའི་མྱིར་དངོས་
 པོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་འགལ་ཡང་མེད་པས་དངོས་པོ་ཡང་
 མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཟླ་བོ་མེད་པའི་མྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་མེད་ན་འབྱུང་བ་བཞི་མེད་པ་དང་
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་དམ་བཅའ་བ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་
 སུམ་མ་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་རྒྱ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་མྱིར། མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་
 བཟུང་བས་རི་ལྟར་མ་བཟུང་བ་དེའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་དཔོག་པར་
 འགྱུར། ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མྱིར་མངོན་སུམ་རྒྱ་མ་ཟད་
 རྗེས་དཔག་ལས་རབ་རྒྱ་བྱུང་པས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་འདི་ནི་
 ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལྗངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ཅམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ལྟལ་བ། སྐྱེས་བུ་དེ་
 ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྟུང་བ། །དེ་ནི་སྤྱང་གིའི་རྗེས་དང་འདྲ། ཞེས་
 སྐྱེས་བུས་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་མིག་མོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ལྟལ་རི་ཅམ་མཐོང་
 བའི་མངོན་སུམ་དེ་ཅམ་རྒྱ་ཟད་པར་སྐྱས་པའི་མྱིར་རོ། །ས་ལ་མོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་
 པོ་དེ་དུག་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བདུག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོའི་ལྟལ་
 རྒྱ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་དེ་ཡི་བདུག་ཉིད་ཅན་རྒྱ་ལོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་དོན་
 གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་ལྷན་པ་འཇུག་པོ་འདྲི་ཉིད་རྒྱ་ལོད་པ་དེས་ནི། རི་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་ཡང་དུག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་
 རྟོགས་པ་མེད་དོ། །སྒྲོན་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་
 བདུག་ཉིད་དེ་རྒྱང་པན་ནི་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དེ་ཡི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟེན་ཏེ། དེ་གནས་པའི་
 རྒྱར་མཚུངས་པ་སྟེ་འདྲ་བའི་ལྟས་ཀྱི་ཁོག་པ་དྲང་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་མྱིར། དཔེར་ན་
 གང་གི་ཆོ་འབྱུང་བའི་བདུག་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ་བཞིན་

ནོ། ཅི་ཉེ་འབྱུང་བ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་མཐོང་བའི་དཔེ་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་སྐྱེས་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཉིད་རྟེ་
 རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་རང་གི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་སྒྲིབ་བ་རྣམས་ལ་དཔེར་བཟུང་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་དགོས་པར་
 བཏྲན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཟུང་བ་ལ་ཡང་འདྲ་ལ། སྤར་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་གིས་
 གཟུང་བྱ་བཞོད་པ་མ་གྱབ་པའི་རྟགས་སུ་ཡང་བཤད་པས་དམ་བཅའ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་
 ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་པར་བཏྲན་ནོ། །འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་དེ་དྲག་རྟེ་སྤར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་
 སྤར་བཤུད་ཟིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་རྟེ་རྟེ་དང་། གཞན་ལས་དྲུང་། གཉིས་ཀྱི་
 ལས་སྐྱེ་བ་དྲུང་། རྒྱ་མེད་རྟེ་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 ཡང་བདག་གིས་སྐྱབ་མོང་རྟེ་ནི་ཉེ་སྤྱིར་བཀག་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་འདྲི་དྲག་ལྟ་
 ཞིག་ཉེ་གང་ཡང་སྤར་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་པས་མ་བཤུད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་
 ཀྱབ་པོ། །དེ་བཞིན་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྤྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་སྤྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱབ་པའི་མཐའ་འགོག་པ་ན་ཡང་། རྟོགས་
 པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་
 རྟེ་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟེ་ལྟ་བུ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་
 ལ་པའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཆོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་
 ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་
 མེད་པ་ཉིད་རྟེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་ཉེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བ་འདི་མཚུངས་སོ་སྟེ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁོ་པོ་ཅག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 པར་སྐྱབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་གཏོགས་ཡོད་པ་ཉིད་རྟེ་རྟོགས་
 པའི་རྟེ་སུ་བདག་ ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུ་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །བདག་

གི་ལྟ་བུ་ལེན་པ་ལེན་ཆེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་གི་ཆོ་ན་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །ཞེས་བརྗོད་པར་རུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ། འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པ་ལེན་ཏུ་སྤྱུ་བདག་ །ཞེས་བྱའི་རང་
 བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་
 ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རྩལ་འདིས་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ །གཉིས་ཀ་ལས་
 ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གང་དམ་བཅས་པར་གྱུར་པ་བཞི་པོ་རབ་ཏུ་
 བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་ལུགས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་
 བསྐྱབས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་བར་མི་བྱའོ། །

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་གྲུབ་དོན་དང་ཚུངས་སྤྱད།

གསུམ་པ་ནི། འདིར་སྤྱོད་པ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་
 དང་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་ན། འོ་ན་རི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེན་བཤད་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་
 ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།
 ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་དེ་བདག་གམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའམ་
 དམིགས་པར་འབྱུར་བ་ཞིག་གོ། །གང་དག་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་
 རྣམས་སྐྱེ་བར་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་
 དེ་དག་བདག་ཏུ་གྱུར་པའམ། གཞན་ཏུ་གྱུར་པའམ། གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་
 བས་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱར་སྤྱོད་བདག་གྱང་བཤད་ཟིན་པའི་སྐྱོན་ལས་མི་འདའ་སྟེ།
 དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་ལྟ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་སྐྱེ་བར་བཏགས་པ་བཀག་པའི་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་གྲང་གི་
 ཕྱིར་ན་བདག་དྲུང་གཞན་དྲུང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དྲུང་། རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་

མིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ལོ། ཞེས་སྒྲིབ་སོ། འདིས་
ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བཀག་ཀྱང་། མཐར་ཉགས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་
དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། དངོས་
པོ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན་ནོ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དམ་བཅའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱན་པའོ། རང་
པོ་ནི། ཀལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འོ་ན་མ་སྐྱེས་
པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རི་ལྟར་གཟུང་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་རི་ལྟར་ཡང་མ་རིག་པས་བསྐྱང་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྤྲང་བའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་
མིན་པས། ད་ལྟར་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས། རྟོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བཟུང་
བ་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མཐུན་ཏུ་སྤྲང་བར་
མཐོང་བ་དེ། ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འོས་ཤེ་ན། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་དབང་གིས་སྤྲང་
བས་ན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་བསྐྱང་བའི་དབང་ཁོ་ནས་བདག་ཉིད་དེར་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གྲང་གིས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཆར་
སྐྱིན་ནག་པོའི་ཚོགས་དྲུང་མཚུངས་པའི་གཏི་ལྷག་སྤྲུག་པོ་སྟེ་འཇུག་པོ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་འཛིག་རྟེན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དེས་
ན། གྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་
རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དྲུག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་ཡུར་པ་
འདི་ནི། གྱིས་པ་འདི་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲང་བར་འགྱུར་རོ། ཀལ་ཏེ་གཏི་
ལྷག་གིས་བཀའ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་མཐོང་
བ་ཅི་ལ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མིན་བཞིན་ཏུ་དེར་སྤྲང་བ་ནི། གཏི་ལྷག་
གི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱིའི་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་དབང་པོ་རབ་
རིབ་གྱིས་བསྐྱང་བའི་མཐུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་འགྲའ་ཞིག་གིས་སྤྲུ་ཤུང་དང་ལྷ་བ་གཉིས་
དྲུང་ཆ་བྱུའི་མདྲོངས་དྲུང་སྤྲང་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟག་པར་ཏེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་

པ་སྟེ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཏི་ལྷན་གི་སྒྲིལ་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པ་སྟེ་
 སྒྲིལ་སྟེན་པོ་སྟགས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྟེ་ཚོགས་པ་སྟེ་སྟེན་གྱིས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཤེས་པས་
 ཚོགས་པར་ཏེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྟེན་
 གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྟེན་སྒྲུ་འབྲེལ་བའི་
 གང་ཟག་འདི་ནི། བསོད་ནམས་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
 མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་
 རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅས་བཅོམ་
 ལུན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་གཡུ་ཏེ་གཏི་ལྷན་མ་རིག་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་ལ། གཏི་ལྷན་མེད་པར་ལས་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་
 བར་གསུངས་པ་ནི། མི་མཁས་པ་སྟེ་ནས་ཚོགས་པར་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གྱོར་མ་
 ཆག་གོ། །མཁས་པ་དུག་ནི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་
 བ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་
 ཟད་ཀྱི། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཚོགས་པའི་སྟོང་བཟང་པོའི་ཉི་མས། ལྷན་པ་སྟེན་པོ་དང་
 འདུ་བའི་མ་རིག་པ་རྣམས་པར་བསལ་བ་སྟེ་སྟོང་ཁོང་། ལས་འདུ་བྱེད་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་
 ལེན་ཏེ། ལས་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་
 ལས་ངེས་པར་སྟོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལ། སྒྲི་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདིས་ཤེས་ཏེ། ཉི་མ་སྒྲིན་
 མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་ལྷན་བསལ་ལྟར། མ་རིག་ཐེབས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་འབྱུང་ཐོབ་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་
 ཉིད་དུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྟེ་སྟགས་དེ་དུག་གི་རང་བཞིན་ཏེ་རོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན།
 གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་དུག་གི་ཡོད་
 པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་འོ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་

སར་བྱ་སྟེ། གང་དྲག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྒོའི་ཡུལ་དུ་འཁྱུར་བའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དྲག་མ་སྐྱེས་པས་ན། མ་སྐྱེས་པར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ལ། ཅིའི་
 ཕྱིར་བྱེད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡུལ་སྐྱེ་ཤད་སོགས་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མི་
 མཐོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས། རེ་ཞིག་སྟོན་ལ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་མིག་ཉམས་པ་དེ་དྲག་
 ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟུང་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱི་ནས་ཏེ་རྩེས་སུ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ལ། ཁྱོད་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མི་མཐོང་བ་
 ཅི་ཡིན་ཞེས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་རྩེས་སུ་འབྱེལ་བ་སྟེ་དེས་སྒོ་མིག་བསྐྱབས་པ་རྣམས་
 ལ་བཟལ་ཁིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བཟལ་ཁིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དག་འདི་ལྟར་
 གཟིགས་ཤིང་། གཞན་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདྲོད་པ་དེ་དག་གིས་
 ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྐད་བཤད་པ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡུང་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱགས་སུ་རྟུང་པའི་སྒོ་ནས། དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་བྱགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒོའི་མིག་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ་
 མདོ་ལས། སྤང་བོ་རང་བཞིན་དབེན་ཁིང་སྟོང་པ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་སྟོང་ཁིང་
 དབེན་པ་ཉིད། །གང་སྟོང་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་
 པས་མིན། །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་འཁྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་
 རིག་གུར་ནས། ཤེས་པ་པོ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་གུར་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་དེ་དག་སྟོང་
 ཅས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་བཟལ་
 ཁིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་ངོ་ཐོས་
 གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་
 མོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་བཟལ་ཁིང་བརྟག་པ་ལྟ་བར་ཞོག་ཅིག་རེ་ཞིག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་
 བཟལ་ཁིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་མྱི་ལམ་གྱི་ཁང་བྱིམ་དང་དྲི་

ཟུམ་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་དང་བཅས་པ་མཐོང་བ་དང་། མིག་འཕྲུལ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་
 དང་བྱུང་མེད་སོགས་དང་། སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་དྲུང་། གཞུགས་བརྟན་ལ་བྱུང་བཞིན་དུ་མཐོང་
 བ་དང་། སོགས་ཀྱི་བྲག་ཆ་དང་སྤྲུལ་པ་སོགས་ལ་སྤྲུལ་མེད་དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་མཐོང་བ་ན་
 ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཛུངས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེ་དག་མཐོང་བ་དྲུར་འགྱུར་ལ། མོ་
 གཤམ་གྱི་བྱ་མཐོང་བ་དེར་མི་འགྱུར་བ་དེ་མི་རྒྱུགས་སོ་ཞེས་ཇི་བདག་ཉིད་ལ་བཀལ་ཞིང་
 བརྟག་པར་གྱིས་ལ། ཕྱིས་ཁོ་བོ་ལ་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དུ་གཞུགས་སོགས་འདྲི་ཇི་ལྟར་ཡང་སྤྲུལ་བ་མེད་ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རོན་དམ་དུ་མེད་ན་
 བ་སྟངས་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤྲུལ་བ་འདྲི་ནི་གཏན་
 ཚིགས་མ་དེས་པ་སྟེ། འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་དག་
 ནི་མི་འདྲར་བཤད། དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་མ་བཞག ཁྱི་ལམ་གང་ལ་དངོས་སོ་མེད། །ལོག་
 པའི་སློ་ལྷན་མངོན་པར་ཞེན། དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེད་ཇི་ལྟར་སྤང་གུར་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་
 བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། ཁྱོད་ཀྱིས་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས་རབ་བྱ་བཞག དེ་
 བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས། ཆུ་ཡི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི། མཐོང་
 ཡང་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་མེད། དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དགྲགས། རྟུག་པ་མིན་པར་རྟུག་
 པར་རྟོག ཁེ་ལོང་ཤིན་དུ་ཡོངས་དག་ལ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། གཞུགས་
 བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྲོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་
 ལས་ནི་གཞུགས་སོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཁྱོད་རང་ཉིད་
 ལས་མ་ངེས་པའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བཅུད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་
 གིས་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་
 རོན་དམ་པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་

སྐྱེ་བར་དམིགས་ནས། རྟོན་དམ་རྩ་འགོག་པ་མིན་པ་དེ་ཅི་འཕྲི་མིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མོ་གཤམ་
 གྱི་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་
 རྩ་མེད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་རུ། གཟུགས་སྐྱེ་གས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདྲི་ཀྱན་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཐ་སྟངས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་སོ། ཞེས་གསུངས་
 པས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འཇིན་པའི་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་
 ལ་དབུ་མ་པས། ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པར་གཏན་མི་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་
 དགག་བྱ་ལ་བྱང་པར་གསལ་བར་ཡང་སྒྱར་བ་རྣམས་དྲན་པར་བྱའོ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་
 ཡིན་པ་དེ་འཕྲི་མིར་འདྲི་ལྟར་སྟོན་པ་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གདོད་མ་ནས་
 ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པར་གྱུར་བ་དེ་འཕྲི་མིར་རྩ་རྟག་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། གསུངས་ཚུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན།
 གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། རང་བཞིན་ཐུང་ན་འདས་པ་ཡི། ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་
 ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན། ཞེས་གསུངས་སོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་བའོ། དེ་འཕྲི་མིར་མཆོན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་འཕྲི་མིར་
 མཆོན་ཡང་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་ན། དེ་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་ན་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་འཕྲི་མིར་ཐུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པའོ། གདོད་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འཕྲི་མིར་རོལ་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་
 པ་འདི་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། གདོད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དང་པོའི་སྐྱེ་ལྟར་གྲངས་སོ། རང་གི་སྤེལ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟོན་དམ་རྩ་མེད་ན། ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བཀལ་བ་འདི་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་འཕྲི་མིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་པ་བྱུང་སྟགས་འདྲི་
 དྲག་དེ་ཉིད་རྩ་སྟེ་རྟོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རབ་རྩ་གྲགས་པ་སྟེ་ཐ་སྟངས་རྩ་

ཡོད་པ་རྒྱུ་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཐུམས་ཅད་ཀྱང་འཕྱར་བས་ན། འོན་ཏེ་དམ་
 པར་མེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དྲང་མཚུངས་པར་ཐུལ་བར་མི་འཕྱར་རོ། །འདི་ནི་མཛོད་ལས།
 གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་འཕྱག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀྱན་
 རྒྱུ་རྒྱུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། ཆ་ཤས་སུ་བཅོམ་
 པས་དེའི་སྒོ་མི་འཕྱག་པ་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་ཁྱོ་
 མོར་བཅོམ་ན་བུམ་པའི་སྒོ་མི་འཕྱག་པའོ། །སྒོས་ཆོས་གཞན་བསལ་ན་དེའི་སྒོ་མི་འཕྱག་པ་
 ཡང་ཀྱན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་སྒོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་གཞན་བསལ་ན་ཆུའི་སྒོ་མི་འཕྱག་གོ། །གང་ལ་བཅོམ་ཡང་དེའི་སྒོ་འཕྱག་ལ། སྒོས་
 ཆོས་གཞན་བསལ་ཡང་དེའི་སྒོ་འཕྱག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ནི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དུ་བཅོམ་ཡང་རུང་། སྒོས་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 གཞན་བསལ་ཡང་རུང་། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒོ་འཕྱག་པ་ཉིད་དོ། །ཆོར་བ་སོགས་
 ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་འཆད་དོ། །ཞེ་པ་དེ་དག་གིས་
 བྱིས་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཀྱན་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཚུལ་བྱས་པ་དང་། རང་གིས་མཛོད་པ་
 གཉིས་མཐུན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་དབྱ་
 མ་པས་བཤད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པར་གདགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། འབྱུང་འཕྱར་བཞི་ལ་སོགས་
 པ་ནམས་ཇས་གྲུབ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་ནི་རྒྱ་འཕྲུལ་གཞི་
 དང་བཅས་པར་རིགས་ན་དབྱ་མ་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་
 གྱི། བཏགས་པའི་རྟེན་ཇས་སུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དྲང་འདྲ་བར་
 ཐུལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བཏགས་པའི་རྟེན་ཇས་སུ་གྲུབ་
 པར་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་བྱུང་བཞིན་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྒྱན་བརྟགས་པ་ཙམ་དམིགས་པ་དང་། བཏགས་

པར་ཡོད་པ་ཀ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཤིང་གི་
རྟེན་ཅན་ནགས་བཏགས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་ལམ་ན་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐུ་གུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་
བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་
ཉིད་ཏུ་རིགས་སོ། །

རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་པ་
ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཡང་བཀག་ན། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་
འདུ་བྱེད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐུ་གུ་ལ་སོགས་པ་
ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གྲང་གི་ཕྱིར་ན་
སྤར་ཇི་སྤང་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
འབྱུང་བ་དྲུང་། དབྱང་ཐུག་གི་རྒྱ་དང་ལ་སོགས་པས་ཏུས་དྲུང་། རུལ་དང་རང་བཞིན་
དང་སྐྱེས་བུ་དང་མེད་མེད་ཀྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདུག་
དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རྟེན་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་འབས་བུ་འདི་རུབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་
དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་འབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བཅད་པའི་དོན་ཏུ་རྟེན་ནོ། ཇི་སྤང་
ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྟན་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདི་ཡོད་ན་འདི་
འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་
འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་ཏུ་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དཔེར། །མར་
མེ་འབྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཙ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་
ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །འབྲུབ་

པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཉིར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་གསལ་
 ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འདི་ཙམ་
 ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་རྒྱེན་ཉིད་
 འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། །འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། །བྱད་
 པར་དུ་བྱེད་པ་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཞེད་པས། །དེ་
 མ་གཏོགས་པ་ཞེས་རང་དང་གཞན་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་སྐྱེ་བའིང་། །དེ་དངོས་པོ་
 སྤྱིད་ཚད་ལ་སྒྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། །སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་གཞག་དགོས་པ་
 དང་། །མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་འབད་པ་དུ་
 མས་བརྒྱབས་པ་ལ། །མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་ལུགས་དེ་དག་
 ལས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་དུ་བརྒྱུག་ནས་སྤྲོ་བ་ནི། །རན་རྟོག་གི་དྲི་མ་འབྱུག་པོས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ལྷན་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དོན། །སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆར་
 བའི་ལུགས་ལྷན་མེད་པ་ལེགས་པར་སྤོང་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་རྒྱེན་
 ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ན། །རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མི་སྤྱིད་
 པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྤོང་འདོགས་པའི་རྟོག་པར་ལྟ་བ་
 དང་། །བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་། །རྟུས་སྤྲུ་མ་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྟུས་ཕྱི་
 མ་རྣམས་སྤྱའང་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུ་མི་སོ་སོ་བའི་སྤྱང་ཅིག་མའི་
 མི་རྟོག་པ་དང་། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་ལ་
 སོགས་པར་རྟོག་པའང་བརྟགས་པའི་ཡུལ་གཞན་དག་ཀྱང་། །མི་སྤྱིད་དོ་ཞེས་བརྟན་པའི་
 ཕྱིར་བཤད་པ། །གྲང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་འདི་རྟུ་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་རིགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས། །དངོས་པོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་
 ཡོད་པ་འཕྲོ་བྱ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པས། །བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་
 འདི་དྲག་བརྟག་པར་མི་རྟུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱེན་ཉིད་འདི་པ་
 ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །རི་སྤྱང་བཤད་པའི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་

ལྟ་བའི་ལྟ་བ་རྩ་བའི་དྲ་བ་མཐའ་དྲག་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྒྱ་འཛོག་པའི་དབུ་མ་པས་
 བློ། དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མ་བླངས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་
 ཅུ་པ་ལས། དེ་དང་དེ་རྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོ་དེར་མ་སྐྱེས། །རང་གི་ངོ་བོར་
 གང་མ་སྐྱེས། །དེ་ནི་སྐྱེས་ཞེས་ངེས་སྟབས་ཀྱི། ཞེས་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལྟ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེས་པར་
 ངེས་སྟབས་རྒྱ་འཛོད་པར་བྱ་ཞེས་དང་། ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་འཛོད་ཀྱི། །དེ་ནི་རྒྱུར་བྱས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་
 ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་
 གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་
 བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་
 སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་གཏན་མཛགས་
 སོ། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྟེན་པས་གཉིས་པས་བརྟན་ཏེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་མ་སྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལང་
 གཤེགས་མཛིག་གསལ་རྒྱ་དྲངས་པ་ལས། རྟོ་གོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་
 དགོངས་ནས། དས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་བརྟན་ཏེ། ཞེས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་
 གྱིས་རང་གི་དགོངས་པ་རང་གིས་བླངས་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་
 འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་གྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་བཙམ་ལྟར་འདས་
 གྱིས་གསུངས་པས་ཐུགས་སྟོགས་ནས། ཅ་ཤེ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་
 རྒྱ་མར། འཕགས་པས་བཙམ་ལྟར་འདས་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུང་པ་ཉིད་གྱི་སྟོན་ནས་བརྟོན་
 པ་མཛད་པ་ལ། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པའི་ཐུན་སྒྲུལ་གང་ཅི་ཡང་
 རུང་བ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པ་དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་

པ་གང་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་
 དེའི་ཚེ་སྤྱི་བ་འོ་བོ་ཉིད་ལས་མཐར་བཅད་གཞན་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་སྤྱི་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། སྤྱིས་ཟིན་པ་མི་འཇིག་པར་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་
 པར་རྟག་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་
 པ། མཐར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཡོད་
 ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་རྟོ་རྟོར་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བྱིན་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འཇིན་པ་མེད་པར་མཐར་འཇིན་གྱི་རྟོག་པ་འདྲི་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་
 བྱུང་གིང་མེད་པར་འབྲས་བུ་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་
 རོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གོམས་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་སུམ་ཏུ་
 མཛད་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྤར་བའི་སྒྲོས་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གཟིགས་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་སྒྲན་བསྐྱས་པས་སྤྱི་
 ཤད་ལ་སོགས་པར་སྤར་བ་ལོག་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་བུར་འགྱུར་གྱི། སྤྱི་ཤད་
 ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་
 བཞིན་ནོ། །

བཞི་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་ཆོས་ཉིད་འདི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་
 པ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོར་མཐར་འཇིན་གྱི་རྟོག་པས་བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་
 ལྟར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་
 རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིན་སྤངས་
 གྱི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་བཀག་པས་རྟོག་པ་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པས་
 དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་
 གོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་ན། རྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། རྟེན་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན། ཞེས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་གཤེས་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་བ་མཛེས་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མཐོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་དོ། རྟེན་མེད་རྟོག་པས་མཐོང་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟུང་བས་འཆིང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྟོང་འདོགས་པ་སྟེ། ཞེས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པར་སྟོང་འདོགས་པ་ལ་བཤད་པས། རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དོ། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་མཐའི་སྒྲ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མཐའ་བྲལ་གྱི་མཐའ་ནི་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། གལ་ཏེ་དབུ་མ་ལ་མེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པ་ཅི་ཡང་ཅུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆོ་དེ་ལ་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེས། མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་རི་ལྟར་མཐར་འཁྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི། ལྟར་བའི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། རྟེན་ཡང་རི་ལྟར་བརྟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་འདིར་མཐའ་མིན་ལ། སྟོང་ཡང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། རྟེན་ན་འདིའི་མཐའ་ནི་ལྟར་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྟོན་ན་བྲག་གཡང་ལ་མཐའ་དང་དེ་ལ་ལྟར་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྟར་ཞེས་སྒྲ་བ་ལྟར། གང་ཏུ་གཟུང་བས་འཛིན་པ་པོ་སྤང་བར་འཁྱུར་བ་ལ་མཐར་ལྟར་ཞེས་བཤད་པའོ། རྟེན་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྟོང་ཏུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཡང་དག་པར་མེད་པ་ཐ་སྟོང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་འགོག་པ་མེད་མཐའ་འགོག་པ་མིན་ཀྱང་། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་ལྟར་བས་དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ལས་

འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྟངས་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་སྤྲོས་ཀྱང་གཞོན་མི་སྤྲོད་
 པས། དེ་དག་ཡོད་པ་མིན་པའམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་མེད་མཐའ་
 དང་དེའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྟོན་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་མེད་མཐའ་
 དང་དེའི་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །འདི་ནི་སྤྱར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ལ་སྤྲོ་མ་ནི་སྟོ་
 འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བཤད་པའི་བཀའ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ནི། རོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་ནི་ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱལ་ལ་མཐུན་བརྟེན་ཡོད་ཅེས་
 པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡོད་མཐའ་དང་དེའི་མཐར་འཛིན་མིན་ནོ། །གཞུང་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་
 ཏུ་རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མཐར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། རིགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་
 པར་མཛད་པ་ནི། ཚུད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 མ་མཛད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མཛད་པ་ན། །དབུ་
 མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་
 བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས། ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་ཅུང་ཞེས་སྟེ་པོ་རྣམས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོར་སྤྲོ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས་བཀའ་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། རྟོག་
 པ་ལྟོག་པ་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་
 འདི་ནི་ཚོད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་
 པ་ན། གཞན་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱུང་བས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་
 བདག་ཉིད་འཐེན་མི་འཇུགས་ཤིང་། སྤང་བ་ཉེ་བ་ན་ཐུན་པ་ལྟར་རང་ཉིད་འཇིག་པར་
 འགྱུར་བ་དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་གིས་བརྟགས་པ་རྣམས་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཁོ་བོ་

ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། རྩོད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱང་ཤིང་ལྟར། །འདི་ཡིས་པས་ཀྱི་ཆོལ་བ་སྟེག །ཅིས་མེ་བྱས་པ་བརྟུང་བ་བསྐོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་སོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པ་མིན་ཀྱང་། དེ་དག་ཀྱང་ཁར་ལ་འབྱུང་བའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉེ་བར་བསྟན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་མེ་ཆོས་མེད་པར་གཞན་ཀྱི་ཚུགས་རྒྱོན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤང་ཁིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་ཚུགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས། བློ་ཆགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་དྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཚུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུད་འབྱུག་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཆིང་བའི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བློ་ཆགས་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་ལོག་པར་འཕེལ་བས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཀྱི་ཐར་པ་ནི་མིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཆོས་འདི་རྩོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། དེའི་ཕྱིར་རང་ཚུགས་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་། གཞན་ཚུགས་ལ་ཁོང་བློ་བ་རྣམ་པར་བསལ་ཏེ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་ལྷུར་དུ་སྟོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་དག་ལ་ནི་ཚུགས་མེད་དོ། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཚུགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཚུགས་ག་ལ་ཡོད། ཅིས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། རང་གི་ཚུགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། །གཞན་ཚུགས་ལ་བྱོད་མི་དགའ་ན། །ལྷ་ངན་འདས་པར་མི་འགོ་སྟེ། །གཉིས་སྦྱོད་ཞི་བར་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཞིས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་བློ་བྱེད། །ང་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ། །ང་རྒྱལ་དབང་གིས་ཕྱག་བསྐྱལ་རྗེས་སུ་ཐོང་། །ཞིས་གསུངས་སོ། །བདག་གཞན་ཀྱི་ཚུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བློ་བའི་ཚུགས་སྤྱང་དོར་ནས་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་མ་དཔུང་ན། །བྱབ་མཐའ་ལ་དཔྱོད་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་དམ་དུ་འཆིང་བར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། །བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་བྱིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །བདག་སྟེ་འགོག་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོའི་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ལ།
དངོས་མེད་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་བར་བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

དབུ་མ་བདག་འཛིན

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་ཀྱིས་
ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པ། བདག་དང་
བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དཔུང་
པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་
པས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ། འདི་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་
པའི་སྒྲིན་མ་ལུས་པ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ནི། འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཆ་
བ་ཅན་ཡིན་སྟེ་ལྟ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲིན་རྣམས་ནི་སྒྲིན་ན་འཆི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ལུས་
པར་ང་དང་ངའི་འོ་སྟེ་མ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་མ་ལུས་པར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
མཐོང་བ་ན་འཇིག་ལྟ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆོ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་
ནི་དེ་སྤྱོད་བ་དེ་ཡང་ཐུར་ཚས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་བྱངས་པ་ལྟར་
འཇིག་ལྟས་ངི་ལྟར་བབྱང་བ་ལྟར་ཀྱི་བདག་ཡུལ་སྟེང་ན་མེད་པར་མཐོང་བས་སྤྱོད་དགོས་
པར་མཐོང་ནས། འཇིག་ལྟས་གཞི་གང་ལ་ཞེན་པ་འདིའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྟེ་ལྟ་
བརྟགས་པ་ན། བདུག་སྟེ་ང་ཞེས་པའི་ང་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འདྲིའི་ཡུལ་དམིགས་པའོ་སྟེ་མ་
དུ་རྟོགས་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆོ་ཉེས་སྒྲིན་
མ་ལུས་པ་སྤྱོད་བར་འདོད་པས་ཆ་བ་འཇིག་ལྟ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་

དམིགས་པ་བདག་གི་བདག་སྟེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཁོང་རུ་ཆུད་པ་ལས་སྤོང་བར་
 འགྱུར་བས། རྣལ་འབྱོར་པས་གང་ཞིག་བདག་རུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི།
 རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་
 རོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལས།
 འཇིག་རྟེན་སྤངས་ན་ཉེས་སྦྱོན་ཀྱང་ཕྱོག་པས་ན། བདག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ནི་ཐར་
 པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བརྒྱས་ལས། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཤིན་
 རུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཙ་བ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུ་མི་འབྱུང་
 རོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ངི་སྐད་དུ། ཞི་བའི་སློ་གྲོས་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཤིང་ཙ་བ་ནས་བཅད་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་ཡལ་ག་སྤུ་མོ་ཐམས་
 ཅད་སྐམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞི་བའི་སློ་གྲོས་དེ་བཞིན་རུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ཞི་ན།
 ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་
 དགོངས་པ་མཐུན་པས། ཐོག་མར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སེམས་
 པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་ཙ་བ་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་སྤོང་བར་འདོད་
 པ་ན་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་ཐད་རུ་མ་འཇུགས་པར་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་
 བ་ཞིག་ངེས་པར་རྟེན་ནས། དེའི་དོན་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་
 ཡང་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་སྤུང་པོར་འཛིན་
 ཡོད་པ། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །ལས་ལས་
 ཀྱང་ནི་སྦྱོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སྤུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་ཙ་བར་
 བཤད་ལ། འདིར་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བའི་ཙ་བར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། འཁོར་བའི་
 ཙ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་
 བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པས་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱི། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་
 མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་ཆ་བ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་འཛིན་སྐྱབས་
མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཁོར་བའི་ཆ་བར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་འཇིག་རྟའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་ན། མ་རིག་པའི་ནང་ཆོན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྟོན་
ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆ་བར་སྟོན་པ་ན་རང་དང་འཛིན་སྐྱབས་མི་མཐུན་
པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་
ལ་ཡོད་པས་མི་འགལ་རྟེ། མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྡུ་བྱ་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་ཆ་བར་མི་
འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་སྒྲུབ་བྱུང་གས་པའི་བདག་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གི་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བྱུག །གཞན་སྒྲུབ་བྱུང་གས་པའི་ཕྱིར་
པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག །རང་སྒྲུབ་བྱུང་གས་པའི་ཕྱིར་པོ་ཉིད་བདག་
རྒྱ་འདོད་པ་དགག །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་སྟོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་
དགག །དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་རྟེན་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག །བདག་བརྟེན་
ནས་བྱུང་གས་པ་ཅམ་རྟེན་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་
མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོགས་སྡུ་
མ་བཟོན་པ་དང་། ལྷགས་དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་
པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས་སྟོན་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། གྲངས་ཅན་
ཀྱི་ལྷགས་བཟོན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་བཟོན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རེ་
ཞིག་དེ་བྱེ་བུ་སྟེ་བདེ་སྟེ་སོགས་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་དང་། རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་
རྣམ་འབྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་། རྒྱལ་ལྷན་སྟོན་སྟོན་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་
ཏན་མེད་པ་དང་། རྩལ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བྱེ་བུ་མེད་པར་སྟེ་སྟེ་གས་
གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་སོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་ནི། རྩེ་བའི་རང་བཞིན་

རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། ཆེན་པོ་སོགས་བརྟན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཁིང་། བརྟུ་ཏུག་
 པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རླུས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། ཞེས་སྒྲུ་བར་
 བྱེད་དོ། ཇི་ལ་འབྲས་བྱ་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། སྐབས་གང་ཏུ་བྱེད་ཅི་ན།
 རླུས་བྱའི་འདྲོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུའོ། གང་གི་ཆོ་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་ཡོངས་
 སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདྲོད་པ་རླུས་པ་དེའི་ཆོ་རླུས་བྱའི་འདྲོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
 རང་བཞིན་དང་རླུས་བྱ་སྤྱོར་ཁིང་། དེ་ནས་གཙོ་བོས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་འབྱིན་ནོ། ཇིའི་
 ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོའོ། ཇི་ལས་ཀྱང་ར་རྒྱལ་ལོ། ཇི་ལས་
 དབང་པོ་བརྟུ་གཅིག་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བརྟུ་ཏུག་པོའི་ཆོགས་སོ། བརྟུ་ཏུག་པོ་ལས་ཀྱང་
 འབྱུང་བ་ལྟ་ནི་དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་ཏེ། སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་རོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། རྣམ་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བྱ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་བརྟན་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཆེན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཚ་བའི་རང་
 བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཁྲོའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་ཏུག་ནི་
 རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནའོ། རླུས་བྱ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཡོངས་སུ་
 གཟུང་བའི་ཡུལ་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སློས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སློས་ཞེན་པར་བྱས་
 པའི་དོན་ལ་རླུས་བྱས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་འདྲོད་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་
 ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་། གང་གི་ཆོ་སྒྲུ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རླུས་བྱས་ཡུལ་ལ་ཉེས་
 དམིགས་སུ་བལྟས་པས། ཆགས་པ་དང་བལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་
 སློམ་ཁིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ན། མིག་དེའི་སློ་ནས་གཙོ་
 བོ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བལྟས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལྟར་རོ་ཆོ་བར་
 གྱུར་པས། བདག་ལ་མི་འགོ་ཁིང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་

གྲངས་སྒྲིལ་བའི་མིའི་སྐུ་ལ་ལས་པ་བསྒྲིག་པའི་སྐོར་ནས་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར། མི་
 གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲིས་ལུ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །བདག་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་
 ཞིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་གང་ཞིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྩལ་ལུན་སྟོང་
 ལྟོབས་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རྩལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ནོ། །ལུན་པ་ནི་སྟེ་བ་དང་གཡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྟོང་ལྟོབས་ནི་ཡང་བ་
 དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །བདེ་བ་དང་རྩལ་བསྐྱེད་དང་གཏོ་ལུག་
 ཞེས་པ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ནའི་རྣམ་གངས་མོ། །འདི་དག་ཆ་མཉམ་པའི་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་
 སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོར་གྱུར་ཅིང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་
 རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་
 པོ་དང་ཁྲོ་གཉིས་ནི་རྣམ་གངས་ཏེ་སྟེ་ཡུལ་དང་ནང་གི་སྟེས་ལུང་གཟུགས་པ་བརྟན་གཉིས་ཀ་
 འཆར་བ་ཞིག་གོ། །ཆེན་པོ་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ང་རྒྱལ་ནི་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 ཅན་དང་། སྟོང་ལྟོབས་ཅན་དང་། ལུན་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་
 ལས་ནི་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་རྒྱ་དང་རྩི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དག་གོ། །དེ་ཙམ་དག་
 ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩུང་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་
 གོ། །སྟོང་ལྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དུག་དང་ལག་པ་དང་རྒྱ་
 པ་དང་རྒྱུ་དང་། འདྲམས་གྱི་དབང་པོ་དང་། སྟོའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་པོ་མིག་དང་རྩ་བ་དང་
 རྩ་དང་སྟེ་དང་སྟེ་གསལ་པ་ལས་ལུས་གྱི་དབང་པོ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་
 དེ་དེ་ལྟར་ན་བརྩུ་གཅིག་གོ། །ལུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀའི་འཇུག་
 པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་
 རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀའོ། །དབང་པོ་བརྩུ་དང་ཡིད་དང་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་
 དང་། རྩ་བའི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་ལྷུང་གྲངས་ཅན་དག་གིས་བདག་ཁས་བླངས་པ་དེ་བཞིན་དུ།

བདག་དེའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ནི་
 ཐ་དུང་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་སྒོ་དང་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསམ་ལ་
 དང་། འདྲོད་པ་དང་སྤང་བ་དང་འབད་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་བྱ་བའི་
 རྒྱགས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། དེ་ལ་སྒོ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པའོ། བདེ་
 བ་ནི་འདྲོད་པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའོ། སྤྱག་བསམ་ལ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའོ། འདྲོད་
 པ་ནི་འདྲོད་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་འཆའ་བའོ། སྤང་བ་ནི་མི་འདྲོད་པའི་ཡུལ་
 ལ་བྱབ་ཀྱིས་སྦྱོགས་པ་ཉིད་དོ། འབད་པ་ནི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཐུག་
 པར་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་ཉིད་དོ། གང་ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་
 པ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་
 ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ནི་འདུ་བྱ་བའི་རྒྱགས་སོ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་རི་
 སྤྲིད་ཏུ་བདག་ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སྤྲིད་ཏུ། དེ་དག་གིས་རྒྱར་བའི་དགེ་བ་དང་མི་
 དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆོ་སྦྱེས་བྱ་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་སྒོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་གཙོད་པ་
 དེའི་ཆོ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། བདག་དེ་ཡང་ཉག་པ་
 དང་། འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བླ་བ་པོ་དང་། ཡོན་
 ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྤྲོའོ། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་
 རྩམ་པ་དང་། རྒྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་ནོ། རིག་བྱེད་ཏུ་སྤྲོ་བ་
 དག་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར། རྟེན་
 ལུས་ཐ་དད་པས་བརྟེན་པ་བདག་གཅིག་ཉིད་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་
 ཁས་ལེན་ནོ། འགྲེལ་པར། བདག་གི་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་
 སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་པན་རྩལ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་
 འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་གངས་ཅན་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་སོར་གྱེས་
 པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་གོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་མི་འདྲ་བ་གང་
 ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གིས་རི་ལྷོར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་
 ཡོད་པ་མིན་སྟེ། སྟེ་བ་དྲུང་བུལ་པ་སྟེ་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཉགས་ནི་ལུ་སྟེགས་རང་
 གི་རྩེས་ལུ་དབག་པ་སྟེ་ཁས་བླངས་པ་ལོ། །དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་རོ། །ཉགས་དེས་
 སྒྲུས་པའི་ཆོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་སྟོན་མེད་པ་ནི་ཉགས་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཅམ་
 ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་བཉགས་པའི་བདག་འདྲི་ནི་དུར་འཛིན་
 ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཉེན་དུ་འུང་མི་རིགས་ཏེ། ཉགས་དང་དཔེ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དར་འཛིན་
 ཀྱི་ཉེན་ཞེས་བ་ནི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ།
 དེའི་ཡུལ་ནི་ང་ཅམ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་འདྲོད་པས་མ་སྟེས་
 པ་དང་འགལ་བལོ། །རྣམ་པའི་ཡུལ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཐ་སྟངས་ཅམ་
 ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། མ་སྟེས་པ་དང་མི་འགལ་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པར་འདྲོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་འདི་པའི་གྲུབ་མཐའི་འགངས་
 དང་། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཡུལ་ཞིབ་ཏུ་མ་སྟེད་པར་བྱང་ཆུལ་དུ་སྒྲུབ་པལོ། །དེ་
 ལྟར་བདག་ཡོད་པ་དང་དར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པལོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡུང་དེ་གཉིས་
 འཁོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོ་བདག་ཡོད་པར་མི་འདྲོད་ཅེས་པ་ནི་བདག་རྩེས་ལུ་
 ཡོད་པ་མིན་པལོ། །ཉགས་དང་དཔེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་བྱ་གཉིས་འཁོག་པར་མ་ཟད་ཀྱི།
 གཞན་ཡང་ལུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་ཀྱན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་
 དང་། བྱེ་བྱག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལུ་སྟེགས་
 རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀྱན་ལ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ། ལུ་སྟེགས་རང་ལ་གྲགས་པའི་མ་
 སྟེས་པའི་གཏུན་ཆོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་གངས་ཅན་
 དང་བྱེ་བྱག་པའི་བདག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཀྱན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་

པར་བྱའོ། །ཚྭགས་འདིས་ནི་བདག་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་སྦྱིས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་
 མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡི་དཔེས། དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་རྣམས་
 གསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། སྤང་
 པོ་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་པར་བདག་དེ་ཡན་གར་རྒྱ་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་
 བདག་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་འབྲེལ་མེད་རྒྱ་འཁྱར་ལ།
 དེའི་ཚེ་བྱམ་པ་མ་བཟུང་བར་སྒྲམ་བྱ་ཡན་གར་རྒྱ་འཛིན་པ་བཞིན་རྒྱ་འཛིན་པ་ཞིག་འོང་
 དགོས་ན། དེ་འགར་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེལ་ས། བདག་
 ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། གཞན་རྒྱ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་
 པར། གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་རྒྱ་མེད། ཅིས་དང་། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་
 གཞན། སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་སྤང་
 པོའོ། །སྦྱོན་གཞན་ཡང་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་འདི་འཛིན་རྟེན་སེམས་ཅན་
 གྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྱི་ངར་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཡི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་པར་ཡང་མི་འདོད་དེ། ལུ་
 རྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་རིག་པ་མིན་པ་སྟེ་དེའི་རྣམ་པར་མི་འཛིན་པའོང་
 མཛོན་པར་ཞེན་པའི་བྱུང་པར་ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བདག་རྒྱ་ལྟ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་སྟོ་ཡི་རྟེན་རྒྱུང་མི་རིགས་ཞེས་སྐར་བཀག་པ་དང་མི་
 རྫོས་ཏེ། སྐར་ནི་བདག་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པ་ཅམ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བཀག་ལ།
 འདིར་ནི་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གང་
 ཟག་གང་དག་ད་ལྟ་བདག་དེ་རྟག་པ་དང་མ་སྦྱིས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱུང་པར་བྱས་པ་
 མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྦྱོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བདག་དེའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་
 པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བྱུང་མཐའ་ངན་པས་སྟོ་བསྐྱར་བ་
 ཁོ་ན་ལ། སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་རྒྱ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་སྐར་བྱུང་མཐའ་ངན་པའི་གོམས་པ་མེད་པ་དེ་
 དག་ལ་ཡང་འདིར་ངར་འཛིན་འབྲུག་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་དུག་

དུང་འགྲོ་བ་སྐྱེལ་བ་མང་པོར་ཆོ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་སྤར་དེ་ཅམ་སོང་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་། ད་
 ཏུང་ཏུ་ཡང་དུང་འགྲོ་བ་སྐྱེལ་གནས་ལས་ཕྱོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ཀྱང་། ཟུ་སྒྲིགས་ཀྱིས་
 བཏགས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་འདྲི་མ་མཐོང་བ་དེ་དྲག་ལ་ཡང་། དར་
 འཛིན་འཇུག་པར་མཐོང་བ་སྒྲེ་ཤེས་ནས། ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་སུ་སྒྲིགས་པས་བཏགས་
 པའི་བདག་ཆམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཏུ་ཞེན་པར་བྱེད། དེས་ན་སྤྱང་པོ་ལས་
 རོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་འགྱུར་མེད་དོ། །ཀྱང་གི་སྤྱོད་ནི་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་
 པ་རྣམས་སྤང་པའོ། །

རང་སྤྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་
 འདོད་པར་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 གཞན་བསྟན་པ། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ། གཞན་
 ཀྱི་ལྷགས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྤྱོད་སྤོང་
 གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་སྤོང་མ་བཟོད་པ་དང་། ལྷགས་དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རང་གི་སྤྱི་པ་དག་ན་རེ་སྤྱང་པོ་ལས་རོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་
 གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤྱི་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་
 རང་གི་དམིགས་པ་ནི་སྤྱང་པོ་ཁོ་རྟུ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ནང་གི་
 སྤང་པོ་དམིགས་པར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས་སྤྱི་མ་མི་ཏུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་
 སྤྱིར་བདག་ནི་རང་གི་སྤང་པོ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །སྤྱོད་སྤོང་འདི་ནི་གནས་མ་སྤྱི་སྤྱི་པ་ལ་
 སོགས་པ་འཕགས་པ་མང་པོ་བཀྱར་བའི་སྤྱི་པའི་འོ། །དེ་ལས་ཀྱང་མང་བཀྱར་བ་ཁྱ་ཅིག་
 བདག་ལྟའི་རྟེན་ཏུ་སྤྱི་དམིགས་པར་ནི། རང་གི་སྤྱང་པོ་ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད་ཅིང་། བདག་
 ཏུ་མཐོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་སྤྱི་ རི་སྤྱང་ཏུ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྤོང་དག་དགེ་སྤོང་རམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གི་སྤྱི་པ་ཏུ་

ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་
དག་པར་རྒྱུ་ལྟ་བུ། ཁྲིམ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཁྱེད་ཅག་གི་
ལྟ་བུ་འདི་ནི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚྭ་གསལ་པ་ལ་ཡིན་གྱི་བདག་གམ་བདག་གི་བ་
ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྒྲིབ་ཏུ། བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་
པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་ཚྭ་གསལ་ལྟ་བུ་གསུངས་སོ། ཁྲིམ་སྒྲིབ་ཏེ། ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་ཁྲིམ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ལྟར་
ཁས་སྒྲུངས་སོ། །

མང་བཀྲར་བ་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་གཅིག་ཕྱུ་ལ་བདག་གོ་ཁྲིམ་འདྲོད་དེ། བདག་ཉིད་
བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་སྤྲོ་ཁྲིམ་མགོན་ཏུ་འཕྱུར། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་
སྐྱུ་བས་ནི། མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འཕྱུར། ཁྲིམ་ཚྭ་གསལ་བཅད་པ་ལས་
སེམས་ལ་བདག་གི་སྒྲར་གསུངས་སོ། འདི་གང་ལས་ཤེ་ན། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་
བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲིན། ཁྲིམ་བྱ་བ་དེ་
ལས་སོ། འདི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་བདག་ཅེས་གདགས་སོ་ཞེས། འོག་
གོ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་
གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་
བདག་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་ལྟས་དང་དབང་པོའི་ཚྭ་གསལ་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཁྲིམ་དང་། དེ་ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་ཏུ་ལ་ན་བདེ་བ་འཐོབ་པར་གསུངས་ལ། ཁ་
ཅིག་ཏུ་བདག་ཏུ་ལས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཇོག་ཅེས་
ལུང་དང་། ཕུང་པོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་ཕྱིར་
རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཁྲིམ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་
མི་བཞེད་པས་ལྟས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་
པ་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲོ། ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གང་ཟག་

གི་མཆོན་གཞིར་སྒྲུབ། །དེ་ཡང་ལྷགས་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཏེ་
མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རྣམས་ཡོད་ཏེ་མེད་པར་རྟོགས་པར་
མི་འདོད་པས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་
ཕྱོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་
མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གུལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ལྷ་བདུག་ཡིན་པའི་ཚུགས་ལྟར་ན། དེའི་
སྤྱིར་སྤྱང་པོ་དེ་སྤྱང་བྱས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་བདུག་དེ་དུག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་
རོ། །གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་དབྱེ་བས་སམ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཏེ་མ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་དབྱེ་བས་
མང་པའི་སྤྱིར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། བདག་མང་པོར་
ཐལ་བ་ཚུགས་སྒྲུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་འཕེན་པ་དང་། ཡང་ན་སྦྱོན་གཞན་ཡང་གཉིས་
ཀ་ལ་འཕེན་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་མང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཙམ་ལ་
འཕེན་ཏེ་མི་རུང་བས། བདག་དང་སྤྱང་པོ་གཉིས་ཐ་དད་གཏན་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་
ལ་འཕེན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་པས། ངོ་བོ་གཅིག་
པ་དང་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པ་བརྒྱན་པ་ལ་སྦྱོན་མེད་ཀྱང་། བདག་སྤྱང་གཉིས་བདེན་པར་
ཁས་ལེན་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་སྤྱལ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བདག་
མང་པོ་དང་སྤྱང་པོ་ལྷ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕང་རོ། །དེའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་
ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས་ནི། ས་རོལ་པོས་བདག་མང་པོར་འདོད་པ་
ཡང་མིན་ནོ། །བདུག་ནི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཉྱེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་འདས་པ་
ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས། ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྤྱང་པོ་ཉིད་ཏུ་བརྟེན་
པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་
འགྱུར་ན། དགེ་སློང་དག་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྐྱད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་ཉྱེ།
གང་འདི་ལྷ་ཉྱེ། འདས་པའི་རྣམས་དང་མ་འོངས་པའི་རྣམས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། ལྷ་

ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་
ཚྭ་གས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་བརྟེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་
ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ནི་པ་རོལ་པོས་བདག་ཇས་
སྤྱ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྤང་པོ་དེར་ལྟ་བུའི་འཇིག་ཚྭ་གས་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམས་སྤྱ་
བྱུང་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། སྤྲོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་སྤྱན་ཅི་
ལྟག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ལྟ་སྤྲོང་བ་ན་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་མི་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་མིན་པའམ། སྤྲོ་སེར་སོགས་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་
ལྟར་འཇིག་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤྲོང་བར་འགྱུར་
རོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཁྱེད་གྱི་ལྟར་ན་ལྟག་མེད་གྱི་སྤྱ་ངན་ལས་
འདུས་པའི་ཚེ་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ཆད་པས། དེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
མཐར་འཇིག་གྱི་ཆད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་གིས་གང་བདག་དུ་བབྱུང་བ་དེ་
ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་འཇིག་པ་མཐར་འཇིག་གྱི་ལྟ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་ངན་ལས་
འདུས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྲོན་གྱི་སྤྲོད་ཅིག་དུག་ལ་ནི། སྤང་པོ་སྤྲོད་ཅིག་རེ་རེར་སྤྲོ་འཇིག་
བྱེད་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་སྤྲོད་ཅིག་རེ་རེར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བའི་སྤྲོ་འཇིག་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དུན་པ་ན་ཇི་ལྟར་ངའི་ལུས་འདི་སྤྲོན་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་
བྱ་བར་མི་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཅུ་ཞེས་བྱ་བར་
གྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དུས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ལུས་
ལྟར་ཞིག་པས། ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆེ་འདིར་སྤྲོད་གྱི་བདག་ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཐ་དད་པའི་བདག་གཞན་སྤྲོས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཉེ་
བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། ཉེ་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་
བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྤྲོ་
དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲོད་ཅིག་སྤྲོ་བ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་

གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་གྱུད་པ་པོའི་བདག་མེད་པས། ལས་ལ་ཡང་གནས་པའི་རྟེན་མེད་
པའི་སྤར་ལས་ཀྱང་མེད་པས། ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
རྒྱུ་། གཤམ་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་སྤྲུམས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་སྤྲུམ་ནམས་
སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་པས་སྤྲོན་མེད་དོ་སྟུང་ན། དེའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྟེན་
པར་སྤྲོན་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤར། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་
ལ་གཞན་གྱིས་བྱ་བར་འགྱུར་རྒྱུ་། རྟེན་ལྡན་ན་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཐོས་པ་དང་། མ་བྱས་
པ་དང་སྤར་པར་འགྱུར་རྒྱུ་། ཚ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གཤམ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། རྟེན་
མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྟེན་བཞིན་ཏུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཁིང་། རྟེན་མ་ཤི་བར་
སྤྱོད་བར་འགྱུར། རྒྱུད་དང་ལས་རྟེན་སྤྲོད་བྱ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྟེན་སྤྲོད་
ནི། གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྤྱོད་བྱ་དང་། རྟེན་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཁེས་སྤྲུམ་སྤྱོད་
རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་སྤྲུམ་ལ་སྤྱོད་པ་མི་རུང་བས་སྤྲུམ་དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་
བྱ་དང་། སྤྲུམ་མའི་བདག་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་གནས་པས། དེར་མ་ཤི་བར་འདིར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
བ་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཡ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་དག་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱད་
གཅིག་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱན་ཅན་ཇས་ཐ་དང་པ་རྣམས་ལ་
རྒྱད་གཅིག་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དང་པ་རྣམས་
ལ་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ། སྤར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་ཆེ་ཉེས་པ་བཤུད་ཟྱེན་ཏེ།
བྱམས་པ་ཉེར་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ། རྩ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། གཡ་
ཏེ་ལྟ་ལས་མི་གཞན་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་རྟག་འགྱུར། གཡ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། རྒྱད་
ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དང་པ་
རྣམས་ལ་རྒྱད་གཅིག་པ་ཉིད་མི་རིགས་པས། ལས་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་པ་དང་བྱས་པ་
རྒྱད་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཤོག་པ་མེད་དོ། དེའི་སྤྱིར་རང་གི་སྤྱང་པ་རྣམས་དྲུང་
རང་གི་སེམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ལུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མིན་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། ལུ་སྟོགས་
 པས་མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་
 རྟེན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོངས་པན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བརྩུ་གཉིས་དང་། ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོག་གོ་ཞེས་པ་
 དང་། ལུས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟོག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་བརྩུ་བཞི་པོ་
 དེར་ལུང་བསྟན་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བར་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྲུལ་ལུང་པོ་
 རྣམས་འཛིན་ན། དེའི་ཆོ་ལུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལུང་བསྟན་དགོས་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་
 ཏུ་བྱིད་ལྟར་ན་ལུང་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སྟོངས་པན་ཆད་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་དགོས་པར་ཡང་འབྱུར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་ལ་སྟོགས་པ་ལ་ལན་ལུང་སྟོན་པ་བཀག་
 པའི་ཕྱིར། ལུང་པོ་རྣམས་བདག་གོ་ཞེས་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་སྟོག་ནི་བདག་གི་རྣམ་གངས་
 སོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་བདག་ལ་བརྩམས་ནས་འདྲི་བའོ། །དེ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་བྱ་
 ལ་བསམས་ནས་འདྲི་ན་ནི། བྱེད་གཞི་མ་གྲུབ་པས་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལུང་བསྟན་ཏུ་མེད་
 དོ། །བཀྲགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་གི་སྟོན་ལུང་བསྟན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་འདྲི་བ་པོ་དེ་རྣམས་
 དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པས་དེ་ཡང་ལུང་བསྟན་ཏུ་མེད་
 དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་བྱིད་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་
 བདུག་མེད་པ་མཛོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་དུས་སུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་
 ཞེས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟུག་བསལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ། དེས་པར་

སྤང་པོའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་བདག་མེད་པ་མཐོང་བར་
 འགྱུར་ཏེ། སྤང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པས་དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་
 ལུགས་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ། བདག་གི་མཆོན་
 གཞིར་འཛོག་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མཆོན་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རིགས་པ་སྤ་མོ་མ་རྟོགས་ན་ལན་མི་ཐེབས་པས་བཤད་
 པར་བྱ་སྟེ། བ་རྩལ་པོས་སྤང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བདག་དང་གང་ཟག་
 རྣམས་ཐ་སྟོང་གི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་
 བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་བདག་དེ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པས། བ་རྩལ་པོ་ལ་སྤང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་བདག་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་སྦྱོན་འཇུག་ལ། མིང་
 ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་གི། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་པར་མི་འདོད་པའི་
 ལུགས་ལ་སྦྱོན་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆོ་ལས་དང་
 འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་དུས་སུ་བདག་གི་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆོ། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
 བདག་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ལ། གང་གི་ཆོ་བདག་མེད་པར་
 མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྦྱེས་སུ་
 ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་
 སྦྱེས་སུ་དང་བལ་བ་འདུ་བྱེད་ཙམ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྤང་པོ་ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 རྣམས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་མེད་དོ་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་བདག་མེད་མཐོང་བའི་
 དུས་སུ་རྟག་པའི་བདག་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྦྱེས་སུ་སྤྲོད་བ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ན་
 བློ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་སྐབས་གཞན་དུ་བདག་གི་སྤྲིད་དོན་དོན་གཞན་ལ་བྱང་དུ་
 མི་བྱང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གྱི་སྤང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རང་

སྤྱི་གས་ཉམས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཁྱི་སྤྱེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ནི།
 ལུ་སྤྱི་གས་ཀྱི་བདག་གི་སྤྱོད་འདྲུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་སྤྱིར་རང་གི་སྤྱི་གས་ཉམས་
 པའི་སྤྱོད་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྤྱི་གས་བདག་
 ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་སྤྱང་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དགུར་
 སྤྱོད་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནང་གི་བྱེད་པའི་
 སྤྱི་གས་བུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱང་པ་པོར་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟེ་མ་ན། སྤྱང་པོ་
 རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གི་སྤྱོད་འདྲུག་པ་མེད་དེ་ཞེས་སྤྱིར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་
 གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་
 ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ན། གཞན་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་
 གོ། ཁྱི་སྤྱེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གི་སྤྱོད་པོ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ནི། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་བདག་གི་སྤྱོད་པོ་ལ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་
 གོ། །

སྤྱོད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པ་མངོན་
 ལུ་མ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་
 དེའི་ཆོ་ལུ་སྤྱི་གས་ཀྱིས་ཀྱང་བཏགས་པའི་རྟག་པའི་བདག་ཅེས་ཞིག་མེད་པར་མཐོང་
 པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེའི་སྤྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་
 སྤྱིར། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆུགས་སོགས་ད་དུང་ཡང་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དོ་པོ་སྤྱོད་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། །དཔེར་ན་མེ་
 ཏོག་གི་ཟེུ་འབྲུ་ལ་ཁྱུ་བྱུག་ཡོད་ཅེས་པ་ཅེས་ཀྱིས་ཟེུ་འབྲུའི་མངར་པོ་ཉིད་རང་གིས་མ་
 ཟུངས་པར། དེའི་མངར་པོ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྱང་པོའི་
 ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་བདག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བ་ཅེས་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། གཟུགས་
 སོགས་དེའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་མ་ཤེས་པ་ཕྱིས་རྟོགས་པ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཡང་ཟེུ་
 འབྲུ་ལ་ཁྱུ་བྱུག་མེད་པ་ཅེས་ཀྱིས་ཟེུ་འབྲུའི་རོ་མངར་པོ་ཟུངས་བཞིན་དུ་རོ་དེ་མ་དམིགས་

པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་གཏོགས་པའི་མངོན་ཞེན་སྤྱོད་མི་ལུས་པ་བཞིན་དུ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་དམིགས་པས་ཉན་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ལ། གཞུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཉན་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ། གང་ཟག་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྤྱིས་དུ་བདེན་སྟུང་ནས་བདེ་བ་མཐོང་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་སྟེན་པར་མི་བྱེད་ལ། ཉན་ཉན་བདེ་ལྷག་བསྐལ་བར་དོགས་ནས་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་སྤང་བ་སྤྱོད་བར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ་སྟུང་པའོ། །

སྤང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ལ་ལ། བདག་ཏུ་གང་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་བདག་མིན་པར་བཤད་པ། སྤང་པོ་ཆོགས་པ་ཅམ་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཏོད་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ། སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། སྤང་པས་བདག་དེ་ཁམས་དྲག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཙོད་པའི་དགག་སྟོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། རྒྱལ་སྟོགས་ནས་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཙོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྷང་ཆད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གཞི་ཆད་མས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ལ། ལྷང་གིས་ཀྱང་སྤང་པོ་ཁོ་ན་བདག་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་དགོ་སྤྱོད་དག་དགོ་སྤྱོད་རམ་བཅས་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟུང་དུ་ཡང་དག་པར་རྟེན་སུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྟེན་སུ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པས་སྤང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་ན། མདོ་དེ་ནི་སྤང་པོ་ནམས་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་

ཞེན། རྟོན་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལས་རྩོམ་གཞན་པའི་བདག་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་
དམིགས་པར་འདོད་པ་ནི། ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་གིས་འགོག་པ་ཤི། ལྷན་རྒྱུ་
ཀྱི་བདེན་པ་ལ་རྟོན་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་དགག་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷན་རྒྱུ་ཀྱི་བདེན་
པར་ཡོད་པའི་བདག་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ཡང་འདི་སྤང་པོ་རྣམས་
ལས་རྩོམ་དང་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་
གཟུགས་བདག་མིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །

མདོ་གཞན་ལས་བཀག་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། གུང་གི་སྤྱིར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་
བདག་མིན་པ་དང་། འདྲ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་། འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བདག་
མིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ཉེ་
བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་བདག་གོ་སྟེ་མ་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
ལྟའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་འདི་ལས་ནི། སྤང་པོ་རྣམས་བདག་གོ་ཞེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་
ཀྱི། སྤང་པོ་རྣམས་ལས་རྩོམ་དང་པའི་བདག་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་ཚིག་གིས་བཀག་པ་
ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་མདོ་ངེས་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་ཞེས་པས་བདག་དོན་གཞན་བཀག་མོད་
ཀྱང་། སྤང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ལྟའོ། །ཞེས་སྤང་པོ་ལྟ་ལྟ་བར་གསུངས་པས། སྤང་པོ་
རྣམས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་གསལ་བར་རྟོན་པས། མདོའི་དགོངས་པ་སྤང་པོ་བདག་
ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྟོན་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་ལས་སྤང་པོ་ལྟ་བདག་མ་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལྟར་སྤྱོད་པར་འཇིག་ཀྱི་དམིགས་
རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་བདག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་མདོ་སྤྱི་མའི་དོན་ལ་གཞོད་པ་མེད་ལ། བརྗོད་དོན་ལ་གཞོད་པ་སྤར་མང་
ཏུ་བཤད་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། མདོ་སྤར་མས་སྤང་པོ་རྣམས་
འཇིག་རྟེན་དམིགས་པར་རྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤང་པོ་ལ་ལྟའོ་ཞེས་པས་ནི་སྤང་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དམིགས་པར་རྟོན་པར་གསལ་ཏེ། སྤང་པོ་ལས་

ངོ་པོ་ཐ་དང་པ་དང་ཕྱང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཞིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མདོ་གང་ལས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་ལས་ནི།
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པ་འདིས་ཕྱང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱང་
 པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་
 སོགས་བདག་མིན་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་ན། བདག་དེའི་
 ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཕྱང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཟུགས་
 སོགས་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་
 ཟླེ་པན་ཚུན་གྱི་གྲུང་ལེགས་པར་བསྐྱེགས་ནས་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དང་པ་དང་། ཕྱང་
 པོ་རྣམས་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། བདག་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པ་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་
 འཛིན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། རང་གི་སྟེ་པ་གོང་འོག་གི་མཁས་པ་མདོའི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་བ་དུ་མས་ལེགས་པར་འབད་ཀྱང་གསལ་བར་མཐོན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ། ཕྱང་
 རིགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ནས་བཏོན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་གཞན་རྣམས་
 ཀྱང་དེ་དང་འཛིན་ཚུལ་བྱད་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་བསྟན་ནས། སངས་
 རྒྱུ་བཙུམ་ལྟོན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གནས་རྣམས་རྗེན་ཆེར་དུ་སྟོན་པའི་
 མཁས་པའི་དབང་པོའི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་
 འབད་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་འོ་ཞེས་པ་
 འདི་ནི། རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱང་པོ་རེ་རེ་ནས་
 བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ཆོ། ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་པོ་སྟེ་
 རེ་རེ་བ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཆལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་

པ་ན། ཤིང་གི་ཚྭ་གས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་བ་ནགས་སུ་འཕྱར་བས་ཤིང་གི་རོ་བོ་རེ་རེ་བ་ནགས་སུ་བརྒྱུད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། ཁྲིས་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་དཔེར་བརྒྱུད་པ་ལོ། གཤམ་ཏེ་ཚྭ་གས་པ་བདག་ཡིན་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་བདག་གི་མགོན་དང་འདུལ་བའམ་དཔེར་པོ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ལ། བྱིད་ལྟར་ན་ཚྭ་གས་པ་རྒྱུད་པ་དེ་མགོན་མིན་ཞིང་། འདུལ་བའམ་དཔེར་པོ་ཉིད་ཏུ་མིན་ཏེ། ཚྭ་གས་པ་ཅམ་དུ་ནི་རྩལ་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། བདག་དེ་ཕུང་པོའི་ཚྭ་གས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། བདག་མགོན་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་ཡང་ཡིན། ལེགས་དང་རན་པ་བྱས་པ་ལ། བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔེར་པོ་ཡིན། ཁྲིས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་། དཔེར་པོ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ལ། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། ཁམས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འཕྱར། ཁྲིས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚྭ་གས་པ་ནི་ཚྭ་གས་པ་ཅན་ལས་རོ་བོ་ཐ་དང་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲས་བུ་སྟེ་མགོན་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ཚྭ་གས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འཕྱར་བས། མགོན་དང་འདུལ་བ་དང་དཔེར་པོ་ཉིད་རིགས་པར་འཕྱར་རོ་སྟུམ་ན། བདག་གི་སྤྱུ་རེས་འགའ་ཕུང་པོ་ཚྭ་གས་པ་ལ་བྱེད་ལ། རེས་འགའ་ཚྭ་གས་པ་ཅན་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་འདི་ལ། སྤར་དེ་ལྟར་འདོད་དགུར་བདག་གི་སྤྱུ་སོ་སོ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐོབ་པོ་ཁྲིས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཕུང་པོའི་ཚྭ་གས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དུའི་ཆེ་ཤིང་རྟ་དུ་ཡི་ཡན་ལག་གི་ཚྭ་གས་པ་སྦྱོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཏུ་འཕྱར་བའི་སྦྱོན་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟ་དུང་བདུག་གཉིས་རང་གི་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་པ་ལ་འཛོག་མི་འཛོག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡང་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། བྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བརྒྱུད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཁྲིས་བྱའོ། ཁྲིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ར་བཤད་པ་དེ་ལྷ་ར་ན་མདོ་ལས་སྤྱད་པོ་ཚྭ་གས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྤྱད་པོ་འདུས་པ་སྟེ་ཚྭ་གས་
 པ་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་དག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། གང་ཞིག་
 ལ་བརྟེན་ནས་གང་བརྟགས་པ་དེ་ནི་བདགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་པ་
 ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བདགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་ཁྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྷ་ར་
 འབྱུང་བ་དག་རྒྱར་བྱས་ནས། འབྱུང་བ་ལས་ཁྱུར་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་
 སོགས་པ་བདགས་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་བདག་སྤྱད་པོ་རྒྱར་བྱས་ནས་བདགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་། སྤྱད་པོ་ཚྭ་གས་པ་
 ཙམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་མདོ་ལས་སྤྱད་པོ་ཚྭ་གས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཞེས་གསུངས་ན། ཚྭ་གས་པ་གང་ཟག་དུ་མི་རུང་ཡང་། དེ་བཞིན་སྤྱད་པོ་རྣམས་བརྟེན་
 བས། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པས་སྤྱད་པོ་ཚྭ་གས་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་དུ་འཛོག་པའི་
 བྱངས་མིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེའི་སྐབས་སུ། རི་ལྷ་ར་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་རྣམས་
 ལ། ཞེས་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟེན་དང་
 དཔེ་དོན་དུ་སྒྲིག་པ་ན། དེ་བཞིན་སྤྱད་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚྭ་གས་
 པ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་གྱི་དེ་འདོན་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་མཁས་པའི་དབང་
 པོས། མདོའི་ཚྭ་གས་རེའི་རྣམས་པ་འདོན་ལུགས་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་གོ་ན་སྟོ་ལ་དགའ་
 བ་བསྐྱེད་པའོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཚྭ་གས་པ་ཙམ་ཉིད་
 ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་ཡང་བདག་དང་འདྲ་བར་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ནོ། །འདིས་ནི་བདག་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཚྭ་གས་པ་ལ་གཞག་དུ་མི་
 རུང་བ་བཞིན་དུ། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་དུ་
 མི་རུང་བ་གཉིས་འདྲ་བར་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚྭ་གས་པ་ཙམ་ནི་ཤིང་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་

ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཆོ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་ན་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་བྱང་པར་ཅན་
དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཤིང་རྟའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཤོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། དབྱིབས་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ལ་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་
ཅན་དེ་དུག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི། སེམས་དང་སོགས་པས་སེམས་
བྱང་གི་ཆོགས་ལ་ནི། བདུག་ཉིད་དུ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་འགྱུར་རྟེ། གང་གི་
ཕྱིར་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱང་དེ་དུག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཟུགས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྫོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་འདིས་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན། ཉེ་
བར་ལེན་པ་པོ་རྩེ་བྱེད་པ་པོ་བདག་དང་། འདི་ཉེ་བར་ལྡང་བར་བྱ་བས་ན་ཉེ་བར་
ལེན་པ་སྟེ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཕྱང་པོ་ལཱོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་པའི་དངོས་པོར་རིགས་པ་མིན་
པ་ནི་ཆོགས་པ་ཙམ་བདག་དུ་འཛོག་པར་མི་རིགས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་ཆོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་གཅིག་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ལ། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྟེ། འབྱང་བ་དང་འབྱང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་
གཉིས་དང་། བུམ་པ་དང་རྩ་མཐའ་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་
ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། ཞེས་དང་། མེ་
དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་ལྡང་བའི་རིམ་པ་ཀྱང་། བུམ་སྟམ་སོགས་དང་ལྷན་
ཅིག་དུ། ཁ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིར་མེ་དང་བྱང་ཤིང་
དག་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལ་ཡང་
མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་རྟེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱེད་
པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཕྱང་པོ་ཆོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། བྱེད་
པ་པོ་འདི་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཕྱང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་སྟོ་
ལ་སེམས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པ་པོ། མེད་ན་རྒྱ་

མེད་པའི་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་
 བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་
 ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་
 རིགས་པས་ཉེ་བར་སྒྲང་བ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ནི་ཚོག་གསལ་ལས། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འགྲོ་བ་
 དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་། །བཏྲ་བྱ་ལྷ་བྱེད་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། །འབྱུང་
 བར་བྱ་བ་དང་། །འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་། །ཡོན་
 ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་
 པ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་སྟེ། །ཕན་ཚུན་ལྷོས་པའི་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་རབ་
 ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱ་བྱེད་སྤྱི་དང་། །བྱེད་པར་དུ་ཚད་མ་དང་
 གཞལ་བྱའི་བྱ་བྱེད་ནམས་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། །ལྷོས་འགྲུབ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་ལེན་
 པ་ཡིན་ཏེ། །ལྷོས་འགྲུབ་འདི་ལ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་ལྷོས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛོག་
 ལུགས་ཡོད་པ་ནམས་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་པ་འདིར་དངོས་པོ་
 ལ་ལྟ་བུ་པ་ཏ་ཞེས་པ་སྤྱིའི་བྱངས་ལ། །ལྟ་པའི་རྒྱུན་བྱིན་ན་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན། །ཉེ་བར་ལེན་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །དངོས་པོ་ཡང་རང་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 པས། །རང་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་སྒྲང་བ་དང་། །ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉེ་
 བར་ལེན་པ་ཞེས་པར་འཛོག་གོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་
 ཅམ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། །ཉེ་བར་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཇི་ལྟར་བཟོད་ཅེ་ན། །ཀྱི་ཏ་དང་ལྟ་
 ཏ་ནི་ཕལ་ཆེར་རོ། །ཞེས་སྤྱིའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བས་ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། །ལས་
 ལ་ལྟ་པའི་རྒྱུན་བྱིན་པ་ན་ཉེ་བར་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱང་བཟོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཆ་
 ཤེ་ལས་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །བདག་
 ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་མིན། །མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་དེ་མ་ངེས། །ཞེས་བདག་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་དང་། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་མིན་པ་དང་། །བདག་ནི་ཉེ་བར་

ལེན་པ་བརྒྱུད་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའང་མིན་པ་དང་། བདག་དེ་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི། ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མདོ་དེ་ལས་ནི། བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཆུ་ཆེ་གསུངས་སོ། །མདོ་གོང་མ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ལ་མི་འགྲིག་གི། སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་ལ་འགྲིག་གོ་ཞེས་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ལྷགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིའི་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་ལ་ནི། སྤང་པོ་ལས་དོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཐ་སྙད་ཅམ་ཏུ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཁས་སྐྱངས་པ་ན། མདོ་ཕྱི་མས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏུ་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་དེ་ཡང་ཉེ་བར་སྤྲང་བྱའི་གསེབ་ནས་མི་འཛོག་པར། དེ་དག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་འཛོག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། སྤང་པོ་སོགས་ཚོགས་ཅམ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྟོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་པས་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་བདུག་དྲེ་ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་གི་ཁམས་དྲང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲང་། སྤེའི་བྱ་ག་སོགས་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་ཡི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་། མིག་གི་རིག་པའི་སྤྱི་མཆེད་དང་ལ་སོགས་པས་ཡིད་ཀྱི་རིག་པ་ཡི་སྤྱི་མཆེད་དྲུག་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་ཞིང་། སེམས་དྲང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་གི་ཚོས་རྣམས་གདགས་གཞིར་ཉེ་བར་བརྒྱུད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་ཉེ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་དྲེ་ནི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཡ་གྲུལ་དེ་རྣམས་དྲང་། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་མི་བྱང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅམ་

ཉིད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་དེ་ལྟམ་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོས་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་དང་ཡ་གཉལ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་
 མིན་ནོ། །མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་
 དང་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 གོ། །ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། ཁམས་དྲུག་འདུས་པ། རེག་པའི་གཞི་དྲུག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་
 སྐྱོད་པ་བཙོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་གོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་པུ་དང་གང་ཟག་ནི་རྣམ་
 གངས་སོ། །ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་དང་གཞི་དྲུག་པ་དང་། བཙོ་བརྒྱད་པའོ་ཞེས་པ་གསུམ་
 པོ་ནི་ལྷན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོས་དེ་དག་ནི་ལྷན་ཆོས་དང་། གང་ཟག་ནི་དེ་དག་གང་ལ་
 ལྷན་པའི་ལྷན་གཞི་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞིར་གསུངས་
 གོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བཙོ་བརྒྱད་ནི། དུལ་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དྲུག་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཉེ་བར་
 རྒྱ་བ་དྲུག་དང་། ཡིད་ཏུ་མི་འོང་དྲུག་ལ་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དྲུག་དང་། བར་
 མ་དྲུག་ལ་ཆོར་བ་བྱང་སྟོམས་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དྲུག་གོ། །ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བྱང་སྟོམས་
 ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་
 ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤང་པོ་རྣམས་རར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་
 དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རར་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་པ་
 ལས། བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྦྱིང་པོ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་
 ཤེས་ཤིང་། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་འཆིང་བ་བསལ་ནས་ཡང་སྲིད་སྤྱི་མ་ལེན་
 པ་མེད་པར་ངེས་པར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལྔའི་
 ཡ་གཉལ་དང་ཆོགས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་བདག་ལྟའི་དམིགས་
 པར་མི་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་གང་ཟག་ལེགས་པར་འཛིན་
 ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྦྱོང་

པར་འཇོག་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ནི། ཐར་པ་འདོད་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོད་པོ་
ལ་ཆེས་མཛོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཡིད་འཕྲོག་པ་འདྲ་བ་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། རའོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་བདག་གི་བདགས་དོན་བཅའ་
བ་ན། ཁ་ཅིག་སྤང་པོ་ལྷ་ཆར་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་སྤྱི་ཡོན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་
ལྟར་ན། ཇི་སྲིད་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
དུ་འཛིན་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རའོ་སྒྲུལ་པའི་རའི་བདགས་དོན་བཅའ་ནས་འཇོག་པ་
ལྟར་ན། དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་གཞི་སྟེ་རྣམ་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མཛོན་སྒྲུལ་དུ་རྩོགས་པར་
འདོད་པའི་ཆོད་ནི། རྟག་པའི་བདག་ཅམ་ཞིག་སྤྱོད་བ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། རྟག་
པའི་བདག་འདི་ནི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྟེས་གྱི་རར་འཛིན་གྱི་རྩོད་ཏེ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
གང་གི་ཡུལ་དུ་འང་མི་འདོད་པ། དེའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་བདག་ཅམ་མེད་པར་མཐོང་བའི་
ཤེས་པ་གོམས་པས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་དུ་ལྷ་བ་དཔྱིས་ཏེ་རྒྱངས་
ནས་ཀྱང་འབྱོན་ཞེས་སྒྲུབ་བ་ནི། གྱེ་མ་མ་ལ་བྱིད་གྱི་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚུར་རོ། རྟག་པའི་
བདག་ཅམ་མེད་པར་མཐོང་བས་ཐོག་མ་མེད་པའི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་བར་འདོད་པའི་
དོན་འདི་ཉིད། བན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་ཟག་སྒྲུབ་པོ་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མ་གྱི་ཕྱི་ཕྱོག་སྤྱག་ན་སྒྲུལ་གནས་
པ་མཐོང་ནས་འཇིགས་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་གྱེ་མ་བྱིད་མ་འཇིགས་
ཤིག་བྱིས་འདི་ནི་སྤང་ཆེན་མེད་དོ་ཞེས་དྲོགས་པ་བསལ་བ་ན། བྱིས་དེར་སྤང་པོ་ཆེ་མེད་
པར་ཤེས་པས་དེའི་འཇིགས་པ་ལྟོག་པར་མ་ཟད་སྒྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་འདྲ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་
ནི། གྱེ་མ་འོ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་ཏེ་བཞད་གང་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། རེ་ལྟར་
སྒྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའི་རྩོད་ཏེ་བར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། སྒྲུབ་པོ་གཞན་གྱི་ཆོག་ལས་སྒྲུལ་
ལ་ཡོད་པའི་འཇིགས་པ་མ་མཐོང་བས། དེའི་འཇིགས་པ་བསྒྲོག་ཐབས་མི་བྱེད་པར་སྤང་།

པོ་ཆེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལས་བག་པའ་སྟེ་སྟོང་པ་ན་སྦྱལ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་རྒྱ་སྒང་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བ་གོམས་པས། ལྷ་བུའི་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིགས་པ་ལྟོག་པར་བབྱུང་ནས་
བག་པའ་པས་ནི། སྒང་པོའི་ཡུལ་ཙན་རྒྱ་འདྲོད་པའི་རར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་བསལ་བར་
མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ངེས་པར་གང་ཟག་འདིའི་འཁོར་བ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིས་
ནི་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པར་འདྲོད་པ་མང་
པོས། ལྷན་སྦྱིས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་རི་ལྷར་བབྱུང་བའི་ཡུལ་སྤྱན་འབྱེན་པ་མི་ཤེས་པས།
དེ་དོར་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པོ་མེད་པའི་གནས་ལ་ངལ་བ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་དགག་པ། བཀག་
པ་རྣམས་གྱི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷར་བདག་སྤྱང་པོ་དང་རང་
བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རྒྱ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས། བདག་སྤྱང་པོ་དང་པན་
ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་རྒྱ་ཡང་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་
བཤད་པ། སྤྱང་པོར་ཏེ་དེ་ལ་བདག་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། བདག་ལ་ཡང་སྤྱང་པོ་དེ་རྣམས་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་
ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་སྤྱང་པོ་དང་བདག་འདྲིར་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
ཉིད་ཡོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདྲིར་
འགྱུར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཉིད་རྒྱ་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར་རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྱིར་ཅི་ལྟོག་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛིག་
རྟེན་ན་འཁར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མཐོང་བ་ལྷར་
སྤྱང་པོ་དང་བདག་གཉིས་ལ་དེ་ལྷར་མཐོང་བ་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་པོར་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །སྤྱང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་རི་
ལྷར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྷར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། བདག་ནི་གཟུགས་གྱི་སྤྱང་པོ་

དང་ལྷན་པ་རྩོམ་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དེ། རྒྱ་མཚན་གྲང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་སྤང་
པོ་རྣམས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་པས་ཡོད་པ་མིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། བདག་སྤང་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། འདི་
ལྟར་ལྷན་པའི་ཁྱེད་ཡང་ལྷ་སྒྲིན་གནལ་ཉི་བ་ལང་དང་ལྷན་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། གཞན་
ན་ཉི་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་སྦྱོར་ལ། ལྷ་སྒྲིན་གཟུགས་དང་ལྷན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རོ་བོ་གཞན་
མིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་། གཞན་ཉིད་
དེ་ཐ་དད་པ་མེད་པས། བདག་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་
མི་སྲིད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་དང་ལྷན་པ་རྩོམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་
བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱལ། །

འཇིག་ལྷ་ཉི་ཤུ།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་སྤར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བསྐྱེད་པས་འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྷ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དམིགས་པས་རྣམ་པས་ཞུགས་པའི་གངས་བསྐྱན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་བདག་ནི་གཟུགས་
དང་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷན་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་དང་བདག་
ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་སྤང་ལ་བཤད་
པ་དེ་ལྟར་འཇིག་ལྷས་ལྷ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་པོ་
ཀུན་ལ་བཞི་བཞེར་ལྷ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དུག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་
ལྷ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་གཟུགས་སྤང་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་
པར་ལྟ་བ་བསྐྱན་ནས་སྤང་པོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལྷ་ལྷ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། ཆ་
ཤེ་ལས་ཀྱང་། སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྷན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཆ་ཉེར་ལྷར་འབྱུར་དགོས་པ་ལ་ཆ་ཉི་ཤུར་ཇི་སྐད་བརྗོད་ཅི་

ན། འཇིག་ལྷན་ཆ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། དེ་ལྟར་འཇིག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི་ཐོན་ཏུ་སྤང་པོ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་འཇིག་ལྷན་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་
 པར་མི་རྣམས་པས། རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་བདག་ལ་
 འཇུག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ཏུ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་
 ལུ་པ་ལུ་སྟེགས་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས། ཆ་ལུ་པ་མ་གསུངས་སོ། །ཆ་ཤེ་ལས་
 རྩོགས་གཞན་ལུ་པ་གསུངས་པ་ནི་ལུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་རིའི་ཆེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྩོ་རྒྱུ་བཅོམ་ནས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་མདོན་ཏུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གང་ལྟར་ལས་
 གསུངས་པ་ནི། དམིགས་པ་ར་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་
 པའི་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་རིའི་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོ་རྒྱུ་མ་བབས་པས། ཉིན་རེ་
 ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་བྲག་རྩོ་འཕེལ་བ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་ནས་འབྱུང་བ། དཔངས་
 ཁམས་གསུམ་ཏུ་མཐོ་བ། རྩོགས་ཀྱི་རོས་མ་ལྷས་པ་བྱུང་བ། མ་རིག་པའི་གསེར་གྱིས་གཞི་
 ལས་འཛོན་པ། བདུག་མེད་པ་མདོན་སུམ་ཏུ་རྩོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩོ་རྒྱུ་མཐོ་མ་བ་
 ཉི་བཤིག་པ་ན། བཅོམ་པའི་བདུག་ཏུ་ལྷ་བ་གང་དྲང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ།
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པའི་ཆ་བའི་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་རིའི་ལྷན་ལྷག་པོ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་
 མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ཉི་ཤུ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྤང་པོ་ལུ་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་བཤད་
 པ་འདྲི་དྲག་གོ། །འདྲིར་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས། ཆེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྷན་
 ཅིག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཆེ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་ཆ་
 བའི་འགྱུར་ལྟར། ཆ་བའི་འཇིག་ལྷ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྷན་
 རྩོགས་ཀྱི་འཇིག་ལྷ་དང་འཇིན་སྤར་བཤད་པའི་ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཡང་མིན་པས། འཇིག་ཆོགས་
 ལྷ་རིའི་ལྷན་ལྷག་ལ་གནས་པ། ཞེས་ཆེ་མོ་ཉི་ཤུའི་འཇིག་ལྷ་ཆ་བའི་འཇིག་ལྷ་ལ་གནས་པར་
 གསུངས་སོ། །གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉི་ཤུ་རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་སྤངས་པའི་ཆ་བའི་འཇིག་ལྷ་
 ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཅན་

ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེའི་འཛིན་སྤངས་འཐད་ལྡན་ཏུ་བྱལ་མཐའ་རན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པའི་ས་བོན་རྒྱགས་ཀྱིས་སྤངས་པའོ། །

དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག་པ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། སྤྱགས་སྤྲུལ་བརྗོད་པ་དང་། ལྷགས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀྱར་བ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སྤྲུལ་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རང་གི་ཕྱེ་པ་མང་པོས་བཀྱར་བ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། སྤང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་བྱལ་བྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་སྤང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་མིན་ལ། སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་དེ་སྤྲེའཇིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ། །གྲང་ཟག་དེ་རྣམས་སྤྲུལ་ཡོད་པར་ཡང་འདྲོད་དེ། ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་གི་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་ལྷང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐར་བ་པོ་འཕྲོག་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་འདྲོད་ཅིང་། བདག་དེ་ནི་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སྟེ་དམིགས་པར་ཡང་འདྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཏུ་སྤྲོ་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ལས་སེམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་ཏུ་ཡང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་སྟེ་མི་འདྲོད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་སྟེ་རྣམས་སྤྲུལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་གྲལ་ཏེ་བདག་འགྲུལ་ཞིག་དངོས་པོར་ཏེ་རྣམས་སྤྲུལ་པར་གྱུར་ན། སེམས་ལྟར་ཏུ་བྱལ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ་གཉིས་གང་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་སྤྲུལ་བཅད་པ་སྤྲུལ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ལ་རྣམས་སྤྲུལ་ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་པར་བརྟན་ནས། གང་ཟག་བརྟགས་

ཡོད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་བྱམ་པ་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་གི་གཞུགས་སོགས་ལས་དེ་
 ཉིད་དེ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་འཕྱར་བར་འདྲོད་པས། དེ་བཞིན་
 ཏུ་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཉིད་ཏུ་
 བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་ཏུ་འཕྱར་བ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་གཟུང་བར་མི་བྱུང་། །དེ་ལྟར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་ཏུ་སྐབ་པ་ཉི་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་
 དེ་ཉིད་དང་གཞན་གཉིས་དངོས་པོའི་རྟེན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ནས། རྟེན་དེ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་བདག་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་འགོག་པར་ཚུམ་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་བདག་རྒྱས་སུ་ཡོད་
 ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་ནི་མིན་པར་འདྲོད་པ་བཞིན་ཏུ།
 གང་ཟག་ཀྱང་ངེས་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པས་དེ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་དགོས་
 གོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཞུགས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་འདྲོད་པ་བཞིན་
 ཏུ། གང་ཟག་ཀྱང་སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་དགོས་གོ། །དངོས་པོ་ལ་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ངེས་པར་མཐོང་པར་འཕྱར་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་རྒྱས་སུ་
 མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཚུས་དེ་ཉིད་དྲང་གཞན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དཔེ་བཤད་པ།

ལྷ་པ་ལ་བཞི། བདག་མཐའ་བདུན་ཏུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་
 འདྲ་བར་བསྟན་པ། སྤར་མ་བཤད་པའི་ཚུགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱི་ཚུང་པ་སྤོང་བ། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་གང་
 ཟག་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་དྲར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཏེ་དམིགས་པ་ནི། དངོས་
 པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་བདག་ནི་སྤང་པོ་ལས་གཞན་

ཉི་དོ་པོ་ཐ་དད་པ་མིན་ལ། སྤང་པོའི་དོ་པོ་ཚླགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་གང་ཡང་བདག་མིན་
 པ་དང་། བདག་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བདག་འདི་ལ་སྤང་པོ་རྟེན་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་
 མིན་ཞིང་། བདག་འདི་ནི་སྤང་པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྷན་པ་འདང་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྤེལ་གང་དག་བདག་བཏགས་པར་ཡོད་ཅེས་པའམ། བདག་དོན་
 དམ་པར་མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཇི་སྐད་སྒྲས་པའི་རྣམ་པས་བདག་ཁས་
 གླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། བདག་འདི་ནི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་པ་ན། ཟུ་མེད་སོགས་
 བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་བཏགས་པར་འདོད་པ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོན་དང་ལྷན་པའི་སྦྱོགས་སྒྲ་བསལ་
 བས། སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 བ་སྐྱད་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་གླང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་བ་སྐྱད་བཏགས་
 པ་བསྦྱོན་མི་རུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་
 དོན་ཏུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཅིང་
 བཤད་པ། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡུན་ལག་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་མིན་ལ། གཞན་མིན་
 ཉི་གཅིག་ཏུ་ཡོང་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་པ་དང་། སྤང་པོ་དེ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཡུན་ལག་ལ་
 སར་བརྟེན་པ་དང་། ཡུན་ལག་དུག་བདག་དེར་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་
 པ་དང་། ཡུན་ལག་འདུས་པ་ཙམ་དང་ཡུན་ལག་གི་དབྱིབས་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
 དུ། བདག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤང་པོའི་ཚླགས་པ་དང་དབྱིབས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། ཚླགས་པ་ཤིང་རྩར་འདོད་པ་དགག། །དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩར་འདོད་པ་དགག།

པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོགས་སྡེ་མ་ལུ་ནི་སྡར་བསྟན་ཟིན་པས་འདིར་ཚོགས་པའི་རྩོགས་
 དང་། དབྱིབས་ཀྱི་རྩོགས་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་བསྟུབ་པར་བྱ་དགོས་པས་
 དེ་དག་སྟོན་པ་བཅུ་པར་བྱ་སྟེ། ལུ་ཏུ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འཁྱར་
 རྟ་ནི། ཤིང་རྟ་བཞིག་པའི་ཡན་ལག་གསུལ་བྱུར་གནས་པ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཉིད་
 ཡོད་པར་འཁྱར་རོ། །ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་རང་གི་ཆ་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པ་འདི་སྡར་
 བཤད་ཟིན་ཀྱང་འདིར་བཀོད་པ་ནི། སྡར་བསྟན་པ་ལས་སྟོན་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་
 བོ། །སྟོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྩ་མཛན་གྲང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན། ཡན་ལག་
 དུག་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ནམས་མེད་པར་འཁྱར་ཏེ། ཤིང་རྟ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་
 མེད་པར་རང་གི་སྡེ་པ་དེ་དག་གིས་ཁས་སྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡན་ལག་
 ཚོགས་པ་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཡན་ལག་ནམས་ཆ་ཤས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་
 ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འང་འདོད་པས། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཁས་མ་སྲུངས་སོ་
 ལྷ་མ་ན། སྟོན་མེད་དེ་རང་གི་ལུགས་ནི་ཡུང་པོའི་ཡ་གྲུལ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཉེ་བར་
 སྲུང་བྱ་ཡིན་པས། དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་
 རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་དུ་འཛོག་གི། ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་འཛོག་ལ། སྡེ་
 པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚོགས་པ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་
 འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འུང་གི་སྤྱོད་ནི་དངོས་སུ་མ་བཞེད་པའི་ཚོགས་པ་བསྟུ་བའི་དོན་ཏེ།
 བསྟུས་ཚུལ་ནི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟར་རིགས་པ་མིན་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་
 པོ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་ཤིང་རྟར་
 འདོད་ན། དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དག་གི་ཡིན་ནམ། ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་
 གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྡར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དག་གི་འཇམ།
 སྡར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཏང་བ་དག་གི་དབྱིབས་ཡིན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་དང་པོ་ལྟར་
 འདོད་ནའང་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ལ་

སོགས་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་སྒྲར་མ་བསྒྲིགས་པའི་རུས་སུ་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་
གྱུར་པ་བཞིན་དུ། སྤྱིས་བསྒྲིགས་ཏེ་ཤིང་རྟར་རྟོགས་པ་སྟེ་གྲུབ་པའི་རུས་སུ་འདྲ་སྒྲུབ་ཏེ་
བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མ་བསྒྲིགས་པའི་བྱེ་བུར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་དེ་དུག་ལ་ཇི་ལྟར་
ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ། དུ་ལྟར་ཡན་ལག་རྣམས་བསྒྲིགས་པའི་ཆོ་ཡང་ནི་ཤིང་
རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ཙམ་ལ་ཁྱོད་ཤིང་རྟར་
འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ཕྱི་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཅི་སྟེ་སྤྱོད་གསལ་གཉིས་པ་སྟེ་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་ཕྱིས་
འབྱུང་བ་དེ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན། གལ་ཏེ་དུ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་རུས་འདྲིར་འཕང་
ལོ་དང་ལ་སོགས་པས་སྟོག་ཤིང་དང་། གཟེར་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་
ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ལྟ་མ་པ་སྟེ་གྲུབ་ཞི་དང་། རིང་པོ་དང་ལྡུམ་པོ་ལ་སོགས་
པའི་དབྱིབས་སྒྲར་མ་བསྒྲིགས་པའི་རུས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཐུང་དུང་པ་ཡོད་ན། ཡན་
ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་མི་མཐུན་པ་འདྲི་མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་
ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྒྲིགས་པའི་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་
ཁྱད་པར་བ་ཤིང་རྟར་འཇོག་གོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་
ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་སྟེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་
པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ལྷུ་མཚན་གྲང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཆོགས་པ་ཅུང་མེད་
པ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྣམས་ཡོད་དུ་མེད་པས། དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་གདགས་
གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་འདྲ་བའི་བཟླགས་ཡོད་རྣམས་
ནི་རྣམས་ཡོད་རྟེན་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ནར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཆོགས་
པ་ཡང་བཟླགས་ཡོད་དུ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་
པ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་གདགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

ཤིང་རྟའི་སྐབས་འདྲིར་ནི་ཤིང་རྟར་འཛིན་པའི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་རྒྱུ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་རོ། །འདྲིར་པ་རོལ་པོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྩ་ཐུབ་པའི་རྩས་
ཡོད་རེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲིགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཚཇགས་པ་
དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་ཡང་བཏགས་ཡོད་ཏུ་འདྲོད་པས། ཚཇགས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་གདགས་
གཞིར་འདྲོད་ན་འགལ་བ་ཅམ་ལས་མ་མཛད་ཀྱང་། སྐྱེས་སུ་འོ་ཁ་དོག་སྐྱེས་སུ་འཛིན་
ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་རུ། ཤིང་རྟ་ལ་ཡང་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་ཡང་ཤིང་རྟར་
གཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཤིང་རྟའི་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་གོ་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚཇགས་པ་མི་བདེན་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པ་སྟེ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདྲོད་ན། བྱོད་
གྱིས་ཚཇགས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་འཛིན་པ་འདྲི་ནི་རྒྱུ་
ལྟར་འདྲོད་པ་དྲེ་ལྟར་རུ། མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལྟ་སུའི་མི་བདེན་པ་ཡི་རྩ་ལ་བརྟེན་པར་
བྱས་ནས། འདུ་བྱེད་དང་མུ་གུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་སུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པའི་རུང་བཞིན་ནམ་རོ་
པོ་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྩ་དང་འབྲས་སུའི་
རོ་པོ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐུམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་
ཚོལ་བརྩ་ཐུག་བྱས་ཀྱང་གང་གི་ཤ་བཟའ་བར་མི་རུས་པ། དངོས་པོ་གྲིབ་མའི་རི་དྲགས་
ལྟ་བུ་བརྩུན་པ་ལ་བདེན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དོན་མེད་པ་འདྲིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་དེ་ལ་
རང་གི་སྟེ་པ་མང་པོས་བྱམ་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་བརྒྱད་དྲེ་ལྟར་འདབ་འཕྱོར་
ཏུ་གནས་པའི་ཚཇགས་པ་རྣམས་བྱམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱམ་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟེ་
བ་དེ་ཡང་ཤིང་རྟའི་དཔེ་འདྲིས་བསལ་བས་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤང་བཤད་ཟིན་པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དྲེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་རྩས་སུ་ཡོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཏུ་འདྲོད་པ་
བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རིགས་པས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དྲེ་དྲག་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་

དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་རྩ་མི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདིར་སྤྲུམ་པ་གལ་ཏེ་འོན་ཤིང་རྩ་འདིའི་བཏགས་དོན། སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བརྟན་རྩ་བཅའ་བ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཤིང་རྩ་མེད་པར་འཕྱར་བས་ཤིང་རྩ་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་རྒྱུ་ཆད་པར་འཕྱར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྩ་འོན་ཅིག །ཉོས་ཤིག །འཆོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་འདི་ནི་རང་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་འཕྱར་བས། རེད་ཀྱིས་བྱེད་ལ་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་རྩའི་བཏགས་དོན་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་སྟེ་བཅའ་ནས། ཤིང་རྩ་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་བཏགས་དོན་མ་བཅའ་བར་འགྲུབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བརྟན་རྩ་བཅའ་བ་ན། ཤིང་རྩ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཁྱོད་ལ་རི་ལྟར་འགྲུབ་པར་འཕྱར་ཏེ་མི་འཕྱར་རོ། །ཚུད་པ་དེ་ལ་བརྟན་བཅོས་མཛད་པས་ནི་ལན་དེ་ལྟར་འདེབས་ལ། ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་ཐལ་འཕྱར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་པ་བརྟན་རྩ་བཅའ་བས་མ་རྟེན་ན་ཤིང་རྩ་འཇོག་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་ཚུད་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་སུ་སྤྲེ། དེས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷགས་ངན་རྟོག་གི་བཅོམ་ཚུས་འབད་ནས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ཚུད་པའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་དེ། ཤིང་རྩ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་རྩ་སྟེ་དོན་དམ་པའམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་རྩ་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་བཅའ་བ་ན་ཤིང་རྩ་འཕྱུབ་པར་འཕྱར་བ་མིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་འང་ཤིང་རྩ་འདི་ནི་བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་ལས། སྟོན་པོ་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འདྲིར་ནི་རང་གི་ཡུན་ལག་འཕང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་ལྷག་སོགས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཁས་སྤངས་པ་ལྟར། ཤིང་རྩ་ཡང་རང་གི་ཡུན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྤྲུགས་

ལ་ཤིང་རྩ་འོན་ཅིག་ཅེས་པ་སོགས་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། ས་
རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཁས་སྤང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤིང་རྩའི་བཀྲགས་
དོན་བཅའ་ནས་མི་འཛིན་པ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པ་
དང་། ས་རོལ་པོས་ཀྱང་དེ་ཁས་སྤང་དགོས་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའོ། སར་ལ་འཕངས་པའི་
སྦྱོར་རྩེ་བསྒྲིག་པའི་ཆོ་ལན་མ་ཐེབས་པ་ན་ཁས་སྤང་མེད་ཅེས་སྤྲོ་བར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། དབུ་མ་པའི་སྦྱོགས་འདིར་འཛིན་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྦོ་ནས་ཤིང་རྩའི་
ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཤིང་རྩའི་མིང་གི་
ཁྱད་པར་གཞན་དག་ཀྱང་བཀྲགས་དོན་འཆོལ་བའི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་དབུད་པ་མེད་པར་
འཛིན་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྦོ་ནས་ཁས་སྤང་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་ནི་འཕང་
ལོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡང་དེ་འཕང་ལོ་ལ་
སོགས་པའི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་
པ་ཉི་ཤེས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉི་ཤེས་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཞེས་འགྲོ་བ་
ལ་བསྟུན་པ་དང་། རང་གི་ཉི་ཤེས་ལེན་པ་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་
ནས་ནི། སྦྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་ཡང་འགྲུབ་པོ། །གང་འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་
ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཆོགས་པ་ཙམ་
དེ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་དེ། ཆོགས་པ་དེ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་
དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་ཆ་ཤས་དང་ལས་དང་ཉི་ཤེས་
ལེན་པ་ཆོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། དེ་མིན་པའི་ཆ་ཤས་ཅན་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཉི་
ཤེས་ལེན་པ་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པར་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེའི་ལྟར་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་
ཉིད་ཀྱིས། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས་འཛིན་རྟེན་ན་གྲགས་
པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པ་མུ་བརྟག་པ་སྟེ་འཛིན་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་འདི་ནི་

བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །འདིར་རང་གི་ཕྱེ་པ་གོང་འོག་གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་
སོགས་པར་མ་བཞག་ན་དེ་རྣམས་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་
མེད་པར་མཐོང་ནས་བྱ་བ་བྱེད་རུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་འཛོག་མ་ཤེས་པས་དེ་
ལྟར་འདོད་དེ། དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་
རྟེན་ན། དེ་རྣམས་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་
ཅམ་དུ་མི་འདོད་པས་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་
ཏེ། ལྷགས་དམ་པ་འདིས་ནི་ཡན་ལག་ཚྭ་གས་ཅམ་དང་། དེའི་ཡ་གྲུལ་སོགས་གང་ཡང་
ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་མ་བཟུང་ཡང་། ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་
མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་ལེགས་པར་འཛོག་རུས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲེལ་
པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་དགོངས་
པ་འགྲེལ་ལྷགས་འདི་ལ་སྤྲད་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

དུག་པ་ལ་ལྷ། དངོས་ཀྱི་དོན། དེ་ལ་ཚད་པ་སྤོང་བ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྟངས་
རྣམས་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར་བ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་
གཞན་བསྟན་པ། མཁས་མོངས་ཀྱི་འཆིང་གོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་
པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བཏགས་དོན་
འཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བརྟུན་དཔྱད་པ་ན། ཡོད་པ་རྟེན་པར་མི་འཕྱུར་ཞིང་། མ་
བརྟགས་པ་གྲགས་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་སྤར་བཤད་པའི་རིམ་པ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་ཤིང་རྟ་འདི་ལ་སྤར་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། ཆེས་ཆུང་བ་
ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འཕྱུར་རོ། །དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། ཤིང་རྟ་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆུ་མ་པ་བརྟུན་གྱིས་བཅོལ་བ་ན་ངེས་པར་བརྟུན་པོ་
གང་ཅུང་ཞིག་ཏུ་རྟེན་དགོས་པ་ལ། རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྟེན་འདྲིའི་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྟེན་
དོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱུ་མ་པ་བརྟུན་གྱིས་བཅོལ་བ་ན་མི་རྟེན་པ་གྲུབ་དེ་རྩི་ལྟ་བུར་ན་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ཅེས་ཏེ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟེན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་
རིག་པའི་ལིང་རྟོག་གིས་སློབ་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཁིང་། ཚུལ་དུས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྒྱལ་འབྱོར་པ་བདེ་སྐྱག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་
རོ། །འདྲ་གི་སྐྱེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཞག་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བརྟུན་པོ། །དེ་
བས་ན་དབུ་མ་པའི་སྐབས་འདྲིར་ཤིང་རྟེན་དེའི་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་
དེ་བཞིན་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་སྤར་བཤད་པའི་
ཚུགས་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྟུང་ཏུ་བསམས་ཏེ་ངེས་པར་ཁས་
སྲུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། འདིའི་ལྷགས་སྐྱོན་མེད་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཁས་སྲུང་
བར་བྱའི། འདི་ལ་ལྷགས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གནོད་བཀྱར་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་སྐྱེས་པ། རྒྱལ་འབྱོར་པས་སྤར་ལྟར་དབུ་མ་པ་ན་ཤིང་རྟེན་མ་
དམིགས་པ་ལ་རག་མོད། དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཅུང་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱུ་མ་བྱ་ཚོག་པའི་ཐལ་བ་ལ་སྐྱལ་མ་ཚོལ་བ་ཁྱོད་ནི་བཞད་གད་ཏུ་བྱ་
བ་ཞིག་སྟེ། ཤིང་རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ན། དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་མེད་པས། དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་རྟེན་སོ་
སོར་ཞིག་པ་ན་དེའི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་
ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོར་གྱིས་པའི་ཡན་ལག་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། སྤར་དེ་
རྒྱུ་མ་པའི་རྟེན་དང་འབྲེལ་བར་རིག་པ་ཁོ་ནས། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤིང་
རྟེན་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་རྟོགས་གྱི། སྤར་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

གང་ཟག་དེ་ནི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོས་ནས། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་
ན་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་དེའི་ངོར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་
ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་རྒྱང་རིང་ཏུ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་དེ་དག་ནི་ཤིང་
རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཡན་
ལག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་འདི་ནི། དཔེ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཅན་མེས་ཆོག་ན་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ་མེས་འཆོག་
པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ལུས་པ་མེད་པར་བསྟེགས་པ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེའི་བྱུང་ཤིང་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡན་
ལག་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱས་ཚུགས་པར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཕྱོད་པར་
བྱེད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་ངེས་པར་བསྟེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་ལྡན་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་རྣམ་པར་
དཔྱད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ།
འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྟོ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལྟར་པོ་ལྟ་དྲུང་། ཁམས་བྱུག་དྲུང་། དེ་
བཞིན་ཏུ་སྟེ་མཆེད་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདུག་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་
ཏུ་འདོད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཉེ་
བར་ལེན་པ་ལྟར་པོ་ནི་ལས་ཡིན་ལ། བདག་འདི་ནི་བྱེད་པ་སོང་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྣམ་པར་
བཞག་གོ། །བཞི་པ་ནི། བདག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་འཇོག་པ་ན། བརྟན་པ་དང་མི་
བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་འཇིག་གི་རྟོག་པའི་རྟེན་མིན་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་བསྒྲིག་པར་སྒྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།
ལྟར་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་
ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །གལ་ཏེ་བདག་མི་བརྟན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་

ནི། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མི་རུང་བས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་
 བདག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་སྐྱད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་
 བྱེད་པས་སྐྱེ་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉེ་བར་བྲུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དེའི་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བརྟན་པ་སྟེ་རྟག་པར་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། དེ་རྟག་ན་སྟོན་གྱི་ཆོ་རབས་སུ་བྱུང་བའི་རུས་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་འདིར་བྱུང་བའི་
 བདག་ཡིན་པ་དང་། ཆོ་སྐྱེ་མ་དང་འདིའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ངོ་བོ་
 ཐ་དད་པ་ཡིན་པས། བདག་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
 བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་ཤེས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་
 ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མིན་ཞེས་པའི་བྱེད་པར་གཉིས་
 བཞོད་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའོ། །བདག་འདྲི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སྟོགས་པའི་བཞི་ཆ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པ་མིན་ཏེ། ཆ་ཤེས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་
 མཛད་པ་ན། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སྟོགས་བཞི། ཞི་བ་འདི་ལ་གལ་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་
 ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་འདྲི་ནི་དེ་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དྲུང་གཞན་ཉིད་ཏུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ནི་བདག་ཅས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་སྐྱད་ཏུ་མཛད་ལས། མི་ཟད་པ་ཡི་ཆོས་བཞི་
 ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བརྟན་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་
 བཞིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རྣམས་ཡོད་ན། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་
 འགྱུར་གྲང་། །མེད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས། །ཞེས་
 སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་མེད་པས་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་ནི་འདིར་བྱུངས་སོ། །

ལྟ་བུ་ནི། གང་ཞིག་བཀྲགས་དོན་རྣམས་པ་བརྟུན་གྱིས་བཅའ་བ་ན། རྟག་པ་དང་མི་
 རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་སྲིད་ཅིང་། བདག་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་མ་
 མཐོང་ཞིང་། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཞེན་ནས། །འཇིག་

ལྷན་བདག་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་འཁོར་བར་འགྱུར་
 ལ། བདག་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚེ་ལ་བ་ན། ཟུ་སྟེགས་པ་བདག་འཚོལ་བ་དེའི་རིགས་
 པས་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་རྒྱ་མི་འཐད་པར་མཐོང་བས། བདག་དེའི་རང་གི་རོ་བོ་ལ་སྦྱོར་
 ཅི་ལོག་རྒྱ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཞེན་ཅིང་། རང་གི་སྟེ་པ་
 རྣམས་གྱིས་གྱང་སྤང་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ་སྟུང་ཞིང་འབྱུང་བས། སྤང་
 པོ་ཙམ་ཉིད་བདག་རྒྱ་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་ཅུང་ཞིག་རྒྱ་ཁས་སྤང་དགོས་སྟུང་
 རྒྱ་བསམས་པའོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་རྣམས་ནི། སྟེ་མ་དེ་
 གཉིས་གང་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་རྒྱ་རིག་ནས་ལན་བརྒྱར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་
 དེ་ནི་བདག་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བ་མི་དང་ཡི་དྲགས་དང་རྒྱུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་
 མཐའ་དག་རྣམས་ལ། རྒྱ་རྒྱ་དམིགས་པའི་གཞི་གང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་དང་འཛིན་
 པའི་སྟོ་རུབ་རྒྱ་འབྱུང་ཞིང་། གང་རྒྱ་བདག་འདི་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དམ། བདག་དེ་དང་
 འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་འགྱུར་བ་བདག་འདི་གདགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་
 བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སྦྱོར་ལ་གང་ཡིན་པ་བདག་དེ་ཡི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་དེར།
 དེ་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། མ་བརྟགས་པའི་གྲགས་པའི་རོར་གཏོ་
 ཟུག་སྟེ་མི་ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྦྱོར་
 བདག་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཏི་ཟུག་སྟེ་མི་ཤེས་པ་ལས་
 ཡོད་པར་ཐ་སྦྱང་འདོགས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་དམིགས་ནའང་མིག་ལ་སོགས་པ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་
 ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་གཞིའི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དམིགས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚ་ཤེ་ལས། ནང་
 དང་སྦྱོར་པོ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྟུང་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་
 འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྦྱེ་བ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་རྩ་མཐུན་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་རྩ་བུ་
མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
མེད་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དྲང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྟོང་པར་ལྷ་ཞིང་། དེའི་དོན་སོམས་པར་བྱེད་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལོར་བ་ལས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་
པ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེན་
མོངས་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བས། ཉན་རང་རྣམས་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མེད་པར་མུ་རན་
ལས་འདའ་ལ། བྱང་སེམས་ནི་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་པ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྟོང་ཇིའི་
གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་བར་དུ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པས་ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །

བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱང་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལུས་སྐྱམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བདག་དང་
དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གདགས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་དབྱང་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་
དུ། དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབྱང་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་དུག་
ལུས་པ་དྲང་སྐྱམ་བུ་དང་རྟེ་ལྟེ་དང་། དམག་དྲང་རྟགས་ཆལ་དང་། འཕྲིང་བ་དང་སྟོན་
ཤིང་དྲང་། ཁྱང་བྱིས་དང་ཤིང་རྟ་སྟན་དྲང་། འགྲོན་གནམ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་
རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་པར་དབྱང་པས། རང་རང་གི་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་
བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བཅའ་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་ཉེ་མ་དབྱང་པར་འཇིག་
རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སྟོན་ལོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་རྟ་སྟན་ལ་བོད་ཀྱི་སྐ་མ་ཁ་ཅིག །ཤ་ཀ་

ཀྱ་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་ཤིང་རྟའི་ཕུན་ཇ་སྤྱི་གསུམ་ཙམ་འགེལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་
 ལོ་དང་བར་ཡང་ཡོད་པའི་ཁང་པ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་
 ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་གྲང་དུ་གཤིསྟོ་ནུས་སྟེ་པོ་འདྲིས་བསྟན་པ་སྟེ་ཐ་སྟངས་བཏགས་
 པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། མི་བཞགས་པའི་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་
 མཁོན་གྲང་གི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལ་
 མི་མཐུན་པའི་རྩྭ་དང་མི་མཛད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་
 གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩྭ་དྲུག་། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་
 རྩྭ་དོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་གཞོད་མེད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་རྣམས། ཐུབ་
 པས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསུངས་པས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་པར་
 མི་བྱའོ། །གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་རི་ལྟར་ཐ་སྟངས་འདྲིས་
 ཞེན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རི་ལྟར་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་གྱོ་མོ་ལ་སོགས་
 པ་དེའི་ཡན་ལག་དང་། བུམ་པ་ཡོན་ཏྲན་ཅན་ཡིན་ལ། མེ་རིས་སྟོ་བསངས་ལ་སོགས་
 པ་དེའི་ཡོན་ཏྲན་དང་། ཡིད་རྒྱ་ལོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་
 འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཆགས་པ་དྲུང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་རྒྱ་ལོང་བ་ལ་དམིགས་
 བས་ལྷག་པར་སྟེད་པ་ནི་འདྲོད་ཆགས་དང་། བུམ་པ་ནི་མཚན་གཞི་དང་། ལྟོ་བ་ལྷིང་བ་
 དང་མཆུ་འཕྱང་བ་མགིན་པ་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་དུག་དེའི་མཚན་ཉིད་དྲུང་། མེ་ནི་སྟེག་
 པར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ཤིང་ནི་བསྟེག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཡན་ལག་ལ་བཞེན་
 བས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ལ་བཞེན་ནས་ཡན་ལག་རྒྱ་འདྲིས་ཏེ། དེ་
 བཞིན་རྒྱ་མེ་དང་བྱེད་ཤིང་གི་བར་རྒྱ་ཡན་ཚུན་བཞེན་ནས་འདྲིས་པའི་བར་རྒྱའོ། །འདི་
 རྣམས་ཀྱི་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བརྟན་རྒྱ་བཅའ་བ་ན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཇིག་རྟེན་པ་
 ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་དབྱང་
 པ་མི་གཞུག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་བྱུང་བ་ཡིན་པ་འབའ་

ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ཚུན་ཁྱོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
བཤད་པ། གང་གི་སྤྱིར་ན་གྲུབ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་
སྐྱེད་ཅིང་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གྲུབ་ཏེ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་པ་དེ་མེད་པས། འབྲས་
ཀྱི་དེ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་ཀྱི་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལས་སྐྱེ་
བུར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ཚུན་ཁྱོས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱི། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པར་སེམས་ན། ཀྱི་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་གྲུབ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་གྲུབ་ཞིག་ལྟེ་དེ་གཉིས་
ལས་སྤར་རྒྱ་གྲུབ་ཞིག་གསུམ་འབྲས་ཀྱི་གྲུབ་ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་སྐྱོས་ཤིག་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་སྤར་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱའི་དུས་ཀྱི་རྒྱའི་ཁྱོས་ས་འབྲས་ཀྱི་དེ་གྲུབ་དཔོན་
པས་སོ། །འབྲས་ཀྱི་སྤར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་རྒྱ་དང་
འབྲས་ཀྱི་གང་གསུམ་པ་ཡང་ཤིང་རྩ་ལྟར་པལ་ཚུན་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པར་རིག་པར་བྱའི་
རང་བཞིན་ལས་ཀྱི་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། འབྲས་ཀྱི་དང་སྤང་ནས་སེམས་མ་སྤང་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་ལ་
གྲུབ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་ཀྱི་དང་སྤང་ནས་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། དེ་
ཡི་ཆེ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དྲག་རྩལ་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྤང་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་སྤང་པ་བཞིན་
ནོ། །གཅིག་ཏུ་སྤང་ན་འདི་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་ཀྱི་འཛིན་པར་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེད་ཅིང་
དང་འབྲས་ཀྱི་སྤང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་གང་གིས་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་གྱུར། ཅི་
ལྟར་སྤང་ཏེ་མ་སྤང་པར་སྐྱེད་ན་ནི། འབྲས་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་པ་འདྲི། དེའི་རྒྱ་མིན་པ་
རྩམས་དྲུང་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཁྱེད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤང་སྤོ་
བ་རྩམས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པར་སྤར་བ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་ཅིང་ལ་སྤང་མ་སྤང་གི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདྲི་དྲག་སྤངས་རྩལ་
ཏེ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱས་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ཁོ་ནས། དེའི་སྤྱིར་ཅི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྟེང་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། འབྲས་བུ་འབྲུང་
 བ་ཡིན་ན་གསལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་མེད་པར་ཡང་རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འཛོག་ཅུས་ན་ནི།
 དེའི་ཆོ་རྒྱ་ནི་རྒྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འབྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་འདྲ་མིན་
 ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ངེ་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན་བསྐྱེད་བྱསྐྱེད་བྱེད་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ། རྒྱས་འབྲས་བུ་དང་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྲས་ནས་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲོན་ཏུ་འབྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཕྱིར་གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་
 པར་ཀུན་བརྟགས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐ་སྟངས་ཅམ་གྱི་རྟོག་པས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱ་འབྲས་འདི་དྲག་གཉིས་ཅུར་ཡུང་ནི་རྒྱ་མ་དྲུང་འདྲུང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིམ་པ་
 ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་
 སོགས་པ་ལྟར། ཐ་སྟངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་འཛོག་པའི་ཡུལ་ཏུ་འབྱུར་བ་ལ་ནི།
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲོན་མཚུངས་པ་བསམ་ཏུ་
 མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་བདུག་ལ་ངེ་སྟངས་བཤད་པའི་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་སྒྲོན་ཏུ་མི་འབྱུར་
 ཞིང་། འཛོག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་ཤིང་
 རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པོ། །འདིར་འབྲེལ་པས་དགག་
 བྱའི་བྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཞོན་
 པ་བཞོན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་སྒྲ་བ་ལ་ཚུར་ལ་བསྒྲོག་ན་མི་འཇུག་ཅེས་
 སྒྲ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་མ་བྱེད་པའི་
 ལན་ལྟར་སྒྲ་འབའ་ཞིག་འདེབས་པ་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོན་མཚུངས་
 པའི་ཚུངས་པ། རང་ལ་སྒྲོན་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྒྱ་
 འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ལན་དུ། ཁ་ཅིག་འདི་སྟངས་ཏུ་རྒྱས་འབྲས་བུ་

སྐྱེད་པ་ལ་སྤང་མ་སྤང་གི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱེད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
 ཁྱོད་གི་སྤྱན་འཕྱིན་པ་འདྲིས་སྤྱན་དབྱུང་བྱ་སྤྱན་ནུས་སྤྱན་འཕྱིན་ནུམ། མ་སྤང་པར་སྤྱན་
 འཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་འདྲི་ནི་ཁྱོད་ལ་འུར་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ནུམ་སྟེ་ཡིན་ཏེ། འདྲི་
 ལྟར་གཤམ་ཏེ་སྤང་ནས་སྤྱན་འཕྱིན་ན་གཅིག་ཏུ་འལྱར་བས་གང་གིས་གང་སྤྱན་འཕྱིན། འོན་
 ཏེ་མ་སྤང་པར་སྤྱན་འཕྱིན་ན་ནི། མ་སྤང་པར་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱན་འཕྱིན་
 པར་འལྱར་བས་མི་རིགས་ལ། བརྟགས་པ་གཉིས་པོ་འདྲི་ལས་གཞན་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་
 པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱོད་གི་སྤྱན་འཕྱིན་པ་ལ་སྤྱན་དབྱུང་བྱ་སྤྱན་འཕྱིན་པའི་
 ལུས་པ་མེད་པས། ཁྱོད་གི་སྤྱན་འཕྱིན་ཉིད་སྤྱན་ཕྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་ན་རྩ་འབྲས་
 གི་དངོས་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པ། གང་གི་
 ཚེ་སྤྱན་འཕྱིན་ལྟར་སྤང་དེ་སྤྱང་སྤྱེ་ཞིང་རུང་གི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟོ་ནུམ་པར་འཛོམས་པ་དེའི་
 ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གི་ལུགས་སྤྱན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སྤྱན་ནི་འཕྱིན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་
 རོ། །གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོལ་བ་རུང་གི་ཚིག་ལ་འུར་ཕྱིར་སྟོལ་གཞན་ལ་འབངས་
 པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚུད་ཀྱིས་ཏེ་སྤྱན་འཕྱིན་ལྟར་སྤང་གིས། རིགས་པ་མེད་
 པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱར་པ་འདྲེབས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ནི་སྟེ་པོ་དུམ་པས་བཞེད་
 པ་སྟེ་འདྲོད་པར་མི་འལྱར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མ་སྤང་པར་སྐྱེད་ན་མ་སྤང་པར་མཚུངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་དག་གིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ལ་
 རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདྲི་ལྟར་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་སྤང་པ་ཉིད་ཏུ་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་
 པའི་ལུགས་འདྲན་པར་བྱེད་གི་མ་སྤང་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་འདྲན་ལ། མིག་གིས་ཀྱང་མ་
 སྤང་པ་ཁོ་ནར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཞུགས་མཐོང་གིས། མ་སྤང་པ་ཐམས་ཅད་
 མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། ལུས་ཀྱང་མ་སྤང་པར་སྐྱེད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མ་སྤང་པ་ཐམས་ཅད་
 སྐྱེད་པར་མི་འལྱར་གི། འབྲས་ཏུ་རུང་བ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་
 ཁྱོད་ནི་སྤྱན་ཅི་སྤྱིན་ཏུ་སྟོལ་བ་ཉིད་ཏུ་ཡང་འལྱར་ཏེ། རུང་གི་སྤྱོད་པ་བཞག་པ་དང་བལ་
 ཞིང་གཞན་སྤྱོད་པ་ལ་ཅམ་ལ་ལུགས་པའི་སྟོལ་བ་ནི་སྤྱན་ཅི་སྤྱིན་ཏུ་སྟོལ་བ་པ་ཞེས་

བྱ་ན། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་གི་སྟོགས་ལ་
 ལུན་འབྱིན་དང་སྐྱབ་པ་འཐད་ཚུལ། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་
 བར་བཤད་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་རུས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོག་སྟེ་བསྐྱབ་
 མི་རུས་པ། འདིར་མ་བཤད་པའི་ལུན་འབྱིན་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྟོགས་ལུན་འབྱིན་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་། རང་གི་སྟོགས་སྐྱབ་
 པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལུན་འབྱིན་པས་ལུན་དབྱེད་
 བྱ་མ་སྤྲད་པར་ལུན་ནི་འབྱིན་པར་བྱེད་དུ་མ། འོན་ཏེ་སྤྲད་ནས་ལུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཞེས་སྨར་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། འདིར་ཁོ་ལ་བ་གང་ལ་སྟོགས་ཡོད་པ་སྟེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་འཆའ་བ་དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་གྱི། བདག་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་འཆའ་བའི་སྟོགས་འདྲི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས། སྤང་མ་སྤང་གཉིས་
 ཀ་ལ་སྒྲོན་བསྟན་པའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདྲི་ནི། བདག་ལ་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེད་གྱི་
 ལྟར་ན་ལུན་དབྱེད་བྱ་དང་ལུན་འབྱིན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པར་སྨར་གཞན་གྱི་སྟོགས་ལ་རྒྱས་འབས་བྱ་སྦྱེད་པ་ལ་སྤང་མ་སྤང་
 གྱི་བརྟག་པ་བྱས་པའི་སྒྲོན་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། བ་རོལ་པོས་རྒྱ་འབས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་ལ། རང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
 རྒྱ་མ་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་བཀོད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཡང་གཞན་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲོན་
 རང་ལ་མི་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོགས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་
 པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོད་རྒྱག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་
 དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། དེས་ན་ང་ལ་སྒྲོན་དེ་ཡོད། ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། ང་
 ལ་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་དམ་བཅའ་དང་སྟོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཡང་སྨར་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་སྐད་དུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཆོ་
 དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར། ཅི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཕྲོར་རམ།

འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱེས་
 པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་
 མི་འདོད་ལ། མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། ཤུ་རིའི་བྱས་
 སྐྱེས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟགས་པ་མེད་
 དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱེས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་པར་
 རྟགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་
 བྱ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཏུ་ལྷགས་
 པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་པཅོམ་པ་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡིན་གྱི། དོན་
 དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །དེ་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ཐོབ་
 བྱ་ཐོབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བྱ་གསུང་དོན་བཅའ་བ་ན་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་
 དབྱུང་པའི་ཆོ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོབ་བྱ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་། གཉིས་སུ་དབྱུང་
 པའི་ཐོབ་བྱ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་
 བརྟགས་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཐོབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ནི། འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་
 ཅས་པ་ནས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནི་
 ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟགས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཐ་
 སྙད་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ལྷན་འབྱེན་བྱེད་ཀྱིས་ལྷན་དབྱུང་བྱ་དོན་དམ་པར་ལྷན་
 མི་འབྱེན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཏུ་ལྷན་འབྱེན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྩི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཁྱོད་གྱིས་གཞུགས་བརྟན་མཐོང་བ་
 ལ་ཡང་བརྟེན་ནས། ཉི་མའི་དགྱེལ་འཁོར་དང་བྱད་བཞིན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་
 ཉི་མ་གཞུས་བརྟུང་བ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ། མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་དྲུང་བྱད་
 བཞིན་དང་དེ་དག་གི་གཞུགས་བརྟན་གཉིས་རྣམས་པར་སྤང་བ་དྲུང་མ་སྤང་བར་སྐྱེ་ཞེས་

བཏགས་དོན་འཛོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱད་པ་ན་སྟེ་བ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉི་མ་
དང་བྱད་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་
ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པ་དང་གཟུགས་བརྟན་མི་
བདེན་བཞིན་རྟོག་དང་། རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་
བརྟན་དེ་ལ་ནི་རྩལ་པ་ཡོད་པ་རྩི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་རྟུ། འདྲིར་ཡང་གདོང་པ་དང་འདྲ་བའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲི་མ་མ་རིག་པ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ལ། རྩལ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏུན་
ཆོགས་རྟེན་འབྲེལ་དང་གཅིག་རྟུ་བུལ་མོགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོགས་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འཐད་པ་དྲུང་བུལ་བའི་
གཏན་ཆོགས་སོ། །ཀྱང་གི་སྒྲས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་འཐད་པ་དང་བུལ་བའི་སྒྲན་
འབྲིན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲན་དབྱང་བྱ་སྒྲན་འབྲིན་རྩལ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་མིང་
ཙམ་པའི་བཏགས་ཡོད་རྟུ་སྟེ་བ་རྣམས་ལ། བཏགས་དོན་འཛོལ་བའི་གཉིས་སྟུ་སྟེ་བ་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲན་འབྲིན་པ་དང་ལན་སྟེ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟུ་སྟེ་གས་མི་རྟེན་དེ། བརྟེན་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་
ཅས། གང་ལ་སྟོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །ཁྲན་ཀ་བརྗོད་པར་
རྩལ་མ་ཡིན། །ཞིས་བྱ་བ་དང་། ཚ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། རྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་བརྗོད་བྱས་ཆོ། གང་
ཞིག་ལན་འདེབས་སྟེ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་
མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞིས་གསུངས་སོ། །སྒྲན་འབྲིན་བྱེད་དང་སྒྲན་དབྱང་བྱ་ལ་སྤང་མ་
སྤང་གྱི་དབྱད་པ་བརྟན་པ་འདྲིས་ནི། སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་འབས་བྱ་དང་སྤང་མ་
སྤང་གྱི་དབྱད་པ་བྱས་ནས་འགོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདྲིར་ལེགས་ལྟན་གྱིས་དབུ་མའི་
བརྟན་བཅོས་འདྲིར་སྟེད་བྱེད་གྱི་རྒྱའི་སྐབས་སྟེ་བབ་ཀྱི། གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ལ། སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པའི་དབྱད་པ་ཡང་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་ཡིན་གྱི་སྟེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
ལ་ནི་མིན་པས། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཆོག་རྣམས་ལ་ལྟག་གཅོད་གྱི་གནས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞིས་
སྟེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་གསལ་བྱེད་དམ་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཏན་ཆོགས་སོགས་ལ་སྤང་མ་སྤང་གྱི་

དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་དབྱེད་པ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་སྒྲགས་
 དང་བཅས་པ་སྟེ་སྒྲོན་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་ལན་བརྗོད་ན། ཡ་རོལ་པོ་མི་བཟོད་ལ་སྦྱེད་
 པར་བྱེད་པ་ལ་བདེན་པ་ཁས་སྤངས་ན་སྒྲོན་འཇུག་པ་ལྟར། གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལའང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྤངས་ན་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འདིས་
 དབྱ་མའི་བརྟན་བཅོས་སྤྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
 བཀོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་སུན་འབྱིན་པ་བཀོད་པ་རྣམས་གྱི་སྒྲོན་ཕྱོང་ལ་ལྟག་
 གཙོད་གྱི་ལན་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པས། འདི་ནི་གཞན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྤངས་ན། སྦྱིད་བྱེད་དང་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤང་
 མ་སྤང་གྱི་སྒྲོན་མཚུངས་ཀྱང་། དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཁོ་པོ་ཅག་
 གིས་བཏབ་པའི་ལན་ཁོ་ན་ཆེས་མཛེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་བརྒྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏུན་ཆོགས་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་པོ་
 དང་། དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བརྒྱབ་བྱའི་ངོ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། བརྒྱབ་བྱ་དང་རྒྱབ་བྱེད་སྤང་པ་དྲུང་། ལུ་སོགས་པས་མ་སྤང་པར་
 རྒྱབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་པའི་རྟགས་པ་ཉེ་བར་སྒྲོར་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་མ་དག་པའི་སྟོགས་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲོན། དག་པའི་
 སྟོགས་ལ་བྱེད་གྱིས་བཀོད་པ་འདི་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་དོན་མེད་པར་ཡི་ཆད་པ་སྟེ་ཡིད་འབྱུང་
 བ་འབྱུང་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་ཤང་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་གྱི་གཅིག་ཉིད་དང་། མང་པོ་ཉིད་དང་། ལྷམ་པོ་ཉིད་དང་། ཅན་པོ་
 ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་སུན་འབྱིན་པས། རབ་རིབ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན། ཁྱོད་གྱིས་བཏགས་
 དོན་འཆོལ་བའི་གཉིས་གྱི་དབྱེད་པ་བཟུང་ནས་སུན་འབྱིན་པ་བཀོད་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་
 དོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་གང་དག་མིག་དང་ཁབ་ལེན་ལ་སོགས་པས་མ་སྤང་པར་རང་གི་བྱ་
 བ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤང་མ་སྤང་གི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གི་ལམ་བུར་པོ་བཏང་ནས། རྟོག་གི་རན་
 པའི་ལམ་ཞིན་ཏུ་འབྱོག་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཟོ་རན་པས་སྦྱར་བ། ཡང་དག་
 པའི་ལམ་འགོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་བ། ཉེ་བོར་ཉེ་ཞིན་ཏུ་ཆོགས་ཆེ་བ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་
 ཞིག་བྱ།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རི་ལྟར་སྒྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་རང་གི་
 རྟོགས་ལའང་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས། ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐུང་
 དྲག་དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་
 ལྟས་པ་ནི། ཆོས་སྒྲུབ་བ་རི་ལྟར་བ་དེ་ལྟར་པ་རོལ་པོ་ལས་གཞན་དབུ་མ་པ་དྲག་ལ་དངོས་
 པོ་རྣམས་རྟུང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ནི་ལྟས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་བདེན་མེད་སྦྱབ་
 པའི་གཏན་ཆོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ། བདེན་མེད་གྱིས་བྱབ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་ཏུ་
 མ་ངས་པར་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་ཏུ་ཆད་མས་ངས་པར་བྱར་མེད་པར་གསུངས་
 མོ། །དེ་ལྟར་ཁོ་པོས་དངོས་པོར་སྦྱབ་པའི་ཚུང་པ་ཐམས་ཅད་བཞོག་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་
 མཐུན་གྱི་ལན་ཡང་སྤྲུལ་གྱང་བཞུང་པར་མི་ལུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་
 ཡིན་པའི་གཞོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་ཁྱོད་སུ་ཞིག་གིས་བཙོལ་བ་སྟེ་སྤང་ཅིང་། ཁྱོད་
 འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་གི་ཉོན་མོངས་དར་གྱི་སྤྲིན་བུ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་རྟོག་རན་པའི་
 སྤྲུལ་གྱིས་གཏུམས་པའི་སྟེང་ཏུ། རྟོག་གི་རྟུང་པའི་སྤང་བུ་བྲེས་པའི་དྲུག་པས་ཉེ་ཆུ་ཞིན་
 ཏུ་སྤན་ཏེ་མ་ཀུན་ནས་འཇུགས་པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། བདེན་འཇིན་གྱི་ཚུང་པ་འདི་ནི་དོར་བར་
 བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཞུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བའི་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རང་དང་
 སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ས་པོན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་གྲུ་སྟེ་བ་ལྷ་བུའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 དང་། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གདགས་པ་ལྷ་བུའི་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པ་རྣམ་
 པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོར་སྤྲེལ་བའི་སྟོགས་ལ་སྤྲེལ་འབྱེན་གང་བཤད་
 པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མ་རྩུས་འབྲས་བུ་སྤྲད་ནས་སམ། མ་སྤྲད་པར་སྦྱིད་ཅེས་སྤྲེལ་འབྱེན་
 པ་གྲོང་རྩུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྩུས་འབྲས་བུ་སྤྲད་ནས་སམ་ལ་སྟོགས་
 པས་མ་སྤྲད་པར་སྦྱིད་ཅེས་བརྟེན་ཏེ་བཀྲག་པོའི་སྟོགས་ཀྱི་ལུན་བརྩོད་པའི་ཆེད་དུ། ས་
 རོལ་པོས་སྤྲེལ་འབྱེན་ལ་སྤྲད་མ་སྤྲད་ཀྱི་བརྟེན་པ་གང་གིས་སྤྲེལ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པའི་སྐབས་
 འདྲིར། དེའི་བརྟེན་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་ཀྱི་སྤྲེལ་འབྱེན་པ་གཏུང་བར་བྱ་སྟེ།
 སྤྲེལ་བསྟན་པ་དེ་ནི་མཚོན་པ་ཅམ་རྩུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་རྩུ་ཤེ་ལས་ནི་དགག་
 གཞག་བྱས་པའི་དགོས་པ། བདེན་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལྷག་པ་ཉིད་བརྩོད་པར་འདོད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །ཞེས་སྟོགས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལ་སྤྲེལ་ཅི་ཕྱིན་རྩུ་རྟོལ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ།
 སྤྲེལ་ཅི་ཕྱིན་རྩུ་རྟོལ་བ་ནི་རང་གི་སྟོགས་བཞག་ན་སྦྱོན་བྱུང་གིས་དྲགས་ནས། གཞན་ཀྱི་
 སྟོགས་སྤྲེལ་ཅི་ཕྱིན་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བདག་གིས་གཞན་ཀྱི་སྟོགས་བསལ་
 བ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་སྤྲེལ་ཅི་ཕྱིན་རྩུ་རྟོལ་བ་ག་ལ་ཡོད། གང་གིས་ན་རང་གི་སྟོགས་གཞག་རྩུ་མེད་ཅིང་
 གཞན་ཀྱི་སྟོགས་བརྟེན་པ་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་འདི། སྤྲེལ་ཅི་ཕྱིན་
 རྩུ་རྟོལ་བ་པའི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་རྩུ་འཁྱུར་བ། དབུ་མ་པ་སྤྲེལ་རང་གི་སྟོགས་ཐ་
 སྤྲད་རྩུ་མ་བཞག་ཅིང་། གཞན་ཀྱི་སྟོགས་བརྟེན་པ་དོན་དམ་རྩུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་
 པས། དབུ་མ་པ་ལ་སྤྲེལ་ཅི་ཕྱིན་རྩུ་རྟོལ་བ་ཡོད་པ་མིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 རྩུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་སྤྲད་དེ་དེ་ལྷར་སྤྲེལ་བཤད་པའི་སྤྲེལ་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་ནི། དེ་མ་
 ཐག་རྩུ་བཤད་པའི་སྟོགས་འདྲི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་
 མིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནས་བཅམས་ཏེ། རྣམ་དཔྱད་པ་ནི་ལྷར་རྩུ་གྲོལ་བར་འཁྱུར། །ཞེས་བྱ་

བའི་བར་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཉེན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་མ་
ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

དེས་བྱུང་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་
བཤད་པ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་པའི་བདུག་མེད་འདྲི་ནི། །བཙུང་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་
གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་
མེད་རྒྱུའི་བདག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་བྱེ་བ་མིན་ཏེ། མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་ཆོས་ཅན་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དྲུང་གྲུང་ཟག་གི་
དབྱེ་བས་བྱེ་བའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བསྟན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་
ཉན་རང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིན་
ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམས་གངས་དང་། ཏུས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒྲིམ་
པ་མེད་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉེན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཅམ་
ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པ་མ་ལུས་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །གང་ཟག་བདེན་བྱུང་འགོག་
པའི་རིགས་པའི་རྣམས་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྦྱིད་ཀྱང་། ཉེན་མོངས་ཀྱི་ས་
པོན་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་

སྒྲིམ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 སྒྲུར་ཡང་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོར་རྒྱམ་པ་མང་
 པོའི་སྒྲིམ་པ་དྲུང་བཅས་པར་བྱེ་སྒྲེ་གསུངས་སོ། །རི་ལྷར་ཞེན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་སྦྱོང་
 པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་ནས། སྒྲུར་ཡང་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཞིར་བཤད་ཅིང་
 དེ་དྲུག་ནི་ཐོག་ཆེན་རྒྱ་ཡང་བཞིད་པ་སྒྲེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བསུས་པའི་དབྱེ་
 བ་གཉིས་དང་། འབྲིང་པོའི་དབྱེ་བ་བཞི་དང་། རྒྱས་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་
 སོ། །རི་སྐད་རུ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 བར་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་བར་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། སྦྱང་པ་ཉིད་
 སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་
 བྱས་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྦྱང་པ་
 ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྦྱང་པ་ཉིད་
 དང་། རང་བཞིན་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆན་
 ཉིད་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྦྱང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་
 སྦྱང་པ་ཉིད་དོ། །ཁེས་སྦྱང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་
 བློ་དངོས་པོས་སྦྱང་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྦྱང་རོ། །རང་བཞིན་
 བློ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱང་རོ། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྦྱང་རོ། །ཁེས་
 སྒྲུར་ཡང་སྦྱང་པ་ཉིད་བཞི་བསྟན་ནོ། །སྦྱང་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁེས་
 བྱའོ། །སྦྱང་པ་ཉིད་དམ་སྦྱང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱང་པ་ཉིད་སོ་སོ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་འདུལ་བ་ཀྱང་རྫོགས་ཏུ་ཡོད་
 པར་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །དེ་སྐད་རུ་ཡང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་སྦྱང་མིན་ཅུང་
 ཟད་ཡོད། །སྦྱང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྦྱང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྦྱང་
 པའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །སྦྱང་རོ་ཁེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། །མི་སྦྱང་ཁེས་ཀྱང་མི་བྱ་
 བེད། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་རུ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཁེས་

གསུངས་ཏེ། སྡེ་མ་དག་གིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུགས་སྤྱི་མི་བཟོད་པ་དང་། ཐ་
མས་ནི་གདགས་པའི་དོན་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པར་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟོང་ཉིད་བཅུ་རྩ་གཉིས་པར་བཤད་པ་དང་། རྟོང་
ཉིད་བཞིར་བྱེ་བ་རྩ་གསུམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བྱང་རྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་རྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། མཐའ་ལས་
འདས་པ་རྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོང་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་རྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། རྟོང་
ཉིད་ལྷག་མ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་ལ་རང་
བཞིན་ཁས་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་གི་ཆོས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྩ་གསུམ་
རྟོང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་
ཡང་མིག་ནི་མིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་རྟོང་སྟེ། མིག་དེའི་རྟོང་བཞིན་ནི་རང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་རྟོང་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་
རྩ་རྟོང་པ་དང་རྩ་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྟོང་པའི་རྩ་
མཆོད་གང་གི་ཕྱིར་ན་མིག་སོགས་དེ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་
ཡིན་པ་དྲང་། འཇིག་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་པ་ཆབ་གྱིས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་
པ་མིན་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྩ་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ནས་ལྷག་
པར་ཡང་འཇུར་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་རྟོང་
བསྟན་པར་འཇུར་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ནི། གོར་མ་
ཆག་པར་ཐེར་ཟུག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྷག་པ་ཞིག་ཏུ་འཇུར་དགོས་སོ། །ཞེས་བསྟར་བ་
ནི་འཇུར་འཇུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་པ་ལ་རྟགས་གྱིས་བྱུང་
དགོས་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནག་ཚའི་འཇུར་ལས། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་འཇུར་པ་ཞིག་ཏུ་
འཇུར་རོ་ཞེས་བསྟར་བ་ལྟར་ལེགས་པས། སྡེ་མ་ནི་དགག་སྒྲ་འདོན་ལུགས་འཇུགས་པར་

གསལ་ལོ། །འགྲེལ་བཤད་ལས། ཐེར་བྱག་གནས་པ་ཉིད་དང་ནི། །མི་འཇིག་མ་ཡིན་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་བཏོན་ནས་མིག་སྟགས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན། རང་བཞིན་ལ་རྣམ་
 འགྱུར་དང་འཇིག་པ་མེད་པས། དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་འགྱུར་དང་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་ལས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་འཆད་
 པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་འཇིག་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་དགོས་ན་དེ་ནི་མདོ་ལས། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ཡང་ནག་
 ཚའི་འགྱུར་ལས། ཐེར་བྱག་ནི་ཉམས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བཟོད་ལ། ཞེས་བསྟུར་
 བ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་བཀག་པ་ན། མིག་སྟགས་དེ་ཡང་
 རང་རྟུལ་སྤྱུ་ཚུང་ཟད་གནས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ལྟོག་པའི་འཇིག་པར་བདེན་ནམ་སྟམ་
 པ་འགོག་པ་ལ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་བསྟུན་རྟག་
 མི་རྟག་གང་རུ་ཡང་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཉི་མེ་སྒྲིང་བ་ལས་འདི་ལས་
 རྒྱལ་གཞན་རུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཆ་བ་ཤེས་རབ་ལས།
 རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དག་ལས། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་
 བྱུང་བ་ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་རུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །རི་ལྷ་
 བྱར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དང་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་
 མ་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་བྱད་པར་རུ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་རུ་མཛད་ནས་བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་ཡང་རུང་། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
 ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན། མིག་ལ་སྟགས་པ་འདི་དག་གི་

རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཅེ་ན། མིག་སྟགས་འདི་དག་གི་བཅོས་
མ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྐྱེད་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་
བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སྟོབ་
དཔོན་འདིས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ཅེས་པ་དང་། མ་
རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ལོག་ན་ཤེས་པ་ཡི་མེད་པར་སྟོབ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་
ནོ། །རི་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡོད་དམ། དེ་མེད་ཅེས་སྟུ་སྟུ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཅིའི་དོན་དུ་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་ལམ་སྟོམ་པར་འཕྱར་ཏེ་མི་འཕྱར་
ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མེད་ན་ནི་དེ་རྟོགས་པ་མཐར་སྟུག་པར་འགྲོ་བ་མེད་ལ། དེ་
མེད་ན་ལམ་སྟོམ་པ་དོན་མེད་པར་འཕྱར་ཏེ། གང་གི་སྤྱར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་དེ་
མཐར་སྟུག་པར་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་སྤྱར། བྱང་སེམས་རྣམས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་པ་
ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོབ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་
པར་འདོད་བཞིན་དུ། ལམ་ལ་དཀའ་བ་དུ་མ་ཙམ་པ་ནི། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་བར་
སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། རིགས་ཀྱི་སྤྱད་དམ་པ་
ནི་སྦྱོབ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འོང་བ་མེད་པ་
དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེ་
རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་བསྐྱད་དུ་མེད་ཅིང་། སྟོས་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་སྤྱད་
དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
པར་བྱ་བའོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱད་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་བྱང་
མ་བྱང་ཡང་བྱང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱད་ཁ་སྤྱད་བྱེགས་
ནས་གོས་བྱར་སྤྱིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་པས་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་དུ་
བྱང་ཞིང་། རབ་དུ་བྱང་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱར། སྤྱད་མགོས་ལ་མེ་
ཤོར་བ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་ཙམ་ཞིང་གནས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་
སྤྱད་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་ཕྱར་ན་ནི། ཆོངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འཕྱར་

ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་
 དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྩིས་པས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་གཟིགས་
 པ་བཞིན་དུ། རྩི་རྟོག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྩིར་རྟོགས་མི་རུས་
 པ་མིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་ཞིང་། དེའི་ལྷོག་པ་
 འཕངས་པ་བསྟན་པ་ནའང་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་སྤར་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པས། མེད་
 པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་བྱང་པར་འབྱེད་པ་ནི་སློ་གོས་ཤིན་ཏུ་དམན་པར་སྟོན་པ་ཙམ་
 མོ། །པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་གྱི་དཔེ་མང་པོ་ལས། བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་
 དོན་དུ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། རྟག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། མ་བྱང་ཡང་རུང་དོན་དམ་པ་ནི་ཉམས་
 པ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། སྤར་འབྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། མ་བྱང་
 ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་
 པས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྤྲས་པ། གྱེ་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་། སློ་བྱར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་
 རྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི། བན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་
 ཞིག་གོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་ཞིག་སྟེ།
 འདིའི་དགོངས་པ་ནི་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་མིག་ལ་སོགས་པ་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློས་ཀྱང་
 མདོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་
 མིག་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཟུ་
 བའི་དོན་དུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་
 བཞིན་བཀག་པ་ནི་མིག་སོགས་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁས་

སྐྱངས་པ་ནི་བཀག་པ་དེ་མིག་སྟགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཅེས་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་འདྲིན་པ་ཡིན་
 པས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་། དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚོས་ཉིད་
 དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཅམ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས། བཅོས་
 མ་མིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བརྗོད་དོ། །ཀྱང་ཞིག་གིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་
 བས་བཏུ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཏུ་རིགས་ལ། དེ་ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
 པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིབ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཚོས་ཉིད་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ས་རོལ་པོ་གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་ཏུ་གཞུག་པར་
 ལུས་པས། རང་བཞིན་འདི་ནི་བརྟན་པའི་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་
 ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བྱད་པར་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཀྱང་
 དག་མེ་ལ་སྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཆ་བ་ལ་སྟགས་པར་སྐྱབ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་
 འདྲིན་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་མི་རུང་སྟེ། ཆ་བ་སྟགས་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་
 ཉིད་གྱིས་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མིག་སྟགས་དེ་བཅོས་མ་ཉིད་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཞེས་པ་ཆབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས་འབྱུང་ལ། བྟན་ཆོའི་འགྱུར་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟར་མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ལ། ལྷག་མའི་དོན་ནི་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ལྷལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བཅོས་མ་དང་གཞན་
 ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་

རང་བཞིན་ལུ་གྱིས་བཞེས་པར་བསྟན་པ་འདིས། ཚེས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། རྟོང་
པ་ཉིད་ནི་རྟོན་པའི་མདོ། །ཀྱལ་བས་རི་རྟེན་གསུངས་པ་ཀྱང། །དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་ཉེན་
མོངས་ལྟོག་ །ཁམས་འདི་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྟོང་ཉིད་རྟོན་པའི་མདོ་ལྟེན་
བདེན་འཛིན་གྱི་ཉེན་མོངས་པའི་དམིགས་གཏད་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དམིགས་གཏད་
བཀག་པའི་རྟོང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཉམས་པ་སྟེ་མེད་པར་རྟོན་པ་མིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་སྟགས་རྣམས་མིག་སྟགས་ཀྱིས་རྟོང་
པར་གསུངས་པས་ནི། མིག་སྟགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱབ་པས་རྟོང་པ་ཉིད་གསལ་
བར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ནང་གི་བྱེད་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་རྟོང་པའི་ཞེས་ཉེན་
མོས་སྟེ་པ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་མིག་གཟུང་འཛིན་ཆས་ཐ་དད་པ་ཅམ་གྱིས་
རྟོང་ངོ་ཞེས་མིག་སྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱབ་པས་མི་རྟོང་པའི་གཅིག་ལ་གཅིག་
མེད་པའི་རྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོང་གྱིས་མ་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་ཡུལ་ཏུ་གར་བཞིན་
གྱིས་ཀྱབ་པས་རྟོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི། ལྷི་རྟོལ་གྱི་རྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་
དོ། །ལྷིའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱབ་པས་རྟོང་པ་ནི། གང་གི་ལྷིར་
གཟུགས་དེའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ལྷིར་རོ། །སྟེ་དུང་དྲི་དང་རྟོ་དང་རྟེག་བྱ་དུང་
ཚོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་རྟོང་ཚུལ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དང་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་
མདོར་མེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་དང་། འཛིན་པ་མིན་པའི་ལྷིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
སྟེར་ནང་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རྟོང་གྱིས་
བསྟུས་པའི་དབང་རྟེན་སྟོག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་རྟོང་གྱིས་བསྟུས་ཤིང་། དབང་པོས་མ་བསྟུས་
པས་ན་ལྷི་ནང་གཉིས་ཆར་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་
པ་ཉིད་ནི། ལྷི་ནང་གི་རྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལྟག་མ་སྟེར་བཞིན་ནོ། །ལྷི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་
སྟེར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི། དེ་སྟོན་ལ་མཁས་པས་རང་
བཞིན་རྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་དོ། །ལྷི་ནང་གི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའམ་བདེན་པས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དམ་ཆས་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བརྟུང་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད། །ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཞེས་པ་བདེན་དངོས་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྲུབ་དང་། གཞན་དག་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་མིན་པའི་སྟོ་མེར་ལྟར་སྤྲུབ་པར་རང་དབང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་བདེན་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྒྱལ་བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྟོང་བཅུད་གཉིས་མེད་པས། སེམས་ཅན་དང་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲང་། བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོན་པ་ན་སྟོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོན་པས། དམིགས་པའི་སྟོ་ནས་ཆད་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྟོགས་ཆད་མེད་པའི་དཔེ་ཡིས་ཏི་ཆད་མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་ཡང་ལྷ་མཐའ་ནི་མེད་པ་སྟེ་ཆད་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་སྟོགས་བཅུ་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཤར་ལ་སོགས་པ་འདི་དྲག་བཅུ་ཆར་སྟོགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་རྣམས་ཆེན་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཏེ། སྟོགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྷ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པས་སྟོགས་རྣམས་ཉག་པའི་རྩས་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་སྤྲུ་ནི་འདི་ལ་དོན་ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། དོན་ལྡེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ལྷ་རྟུ་ལས་འདུས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རྟུ་འདས་

དེ་ནི་སྐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟོན་དུ་མ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་
 མུ་ངན་འདུས་པ་ཆོས་སྐུ་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་ཅན་གྱི་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོན་དུ་མ་མཆོག་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རྟོན་དུ་མ་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་
 འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན་དོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་གསུངས་སོ། །ཆོས་
 གང་ལ་སྟེ་བ་དང་མི་རྟག་པ་སྟེ་འགག་པ་འཕམ་འཛིག་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་རྒྱ་
 འབྱར་བ་དེ་དུག་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
 པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐའ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གང་རྒྱ་བཟུང་ན་ལོག་པའི་གཡང་རྒྱ་
 ལྷང་བ་ཡིན་གྱི། འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་དང་དགྲ་བཙམ་པ་ལ་ལས་དབང་གི་སྐྱེ་འཆི་བརྒྱད་
 པ་ཆད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས། གང་རྒྱ་བཟུང་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཡང་
 རྒྱ་ལྷང་བའི་རྟག་ཆད་དང་། རྟག་ཆད་ཅམ་གྱི་བྱང་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །གཞི་གང་ལ་
 མཐར་འཛིན་རྒྱ་ལྷང་བའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ནི། འདིར་མཐའ་ལས་
 འདུས་པར་བརྟོན་དོ། །མཐའ་བུལ་དེ་ནི་མཐའ་བུལ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་
 རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི། མཐའ་ལས་འདུས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་བསྟན་དོ། །འདི་ནི་ཉིང་
 འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་མེད་དང་གཅང་མི་གཅང་གི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས། དདུས་
 ལའང་གནས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའ་སྤངས་པའི་དདུས་བདེན་ནམ་
 སྟམ་པའི་བདེན་འཛིན་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་གསུངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅམ་པས་
 རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བུལ་བའི་དདུས་སེམས་བདེན་གྲུབ་རྒྱ་
 འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡན་ཆད་རྒྱ་མ་བྱུང་ལ་འདི་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་ཐོག་མ་སྟེ་དུང་
 པོ་དང་། འདི་ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་མའི་མཐའ་དེ་དུག་མེད་པས་འཁོར་བ་

ནི་ཐོག་མ་དང་། ཐ་མ་མེད་པར་བརྟེན་དོ། །འཕྱོ་འོང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྤྲིད་པ་འདྲི། སྤྲིད་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐོག་མ་དྲུང་ཐ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དྲོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན་དོ། །དྲོར་བ་ཞེས་བྲུ་བ་ནི་འཕྱོར་བ་དྲུང་འཕྱོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བརྟེན་ལ། དྲོར་བ་དེ་མེད་པ་ནི་ཕར་ལ་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་འགའ་དང་རྒྱས་འགྱུར་ཡང་དྲོར་བ་མེད་པ་སྟེ་དྲོར་བ་མི་རྒྱུང་བ་ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་པ་ལོ། །དྲོར་བ་མེད་པ་ནི་དྲོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དྲོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲུ་བར་བརྟེན་དེ། སྟོང་ཉིད་དེ་དྲོར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ནུལ། །འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅིང་བརྟེན་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ནི། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སྤངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་ཅིང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གདོང་མ་ནས་དེ་དག་གི་གཤིས་སུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་དོན་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་སྐབས་སྤྲུལ་མར་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྟམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྤྲུལ་གྱང་མ་བྱས་པར་གཤིས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྟམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པས་མི་ལྟོས་སོ། །དོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་རྒྱས་པ་མི་འགལ་བ་འདི་ཤེས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཐོག་པར་འབྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་

སྒྲིབ་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཉིད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མིག་སོགས་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་རྒྱག་
དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱག་དང་། གཞུགས་ལ་
སོགས་པ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་རྒྱག་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དྲུང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་
རིག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་བར་རིག་པ་རྒྱག་དྲུང་། རིག་པ་དེ་རྒྱག་ལས་བྱུང་
བའི་ཆོར་བ་རྒྱག་དྲུང་། གཞུགས་ཅན་དང་གཞུགས་ཅན་མིན་པ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཆོས་དེ་དུག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དུག་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་སེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གྲང་ཡིན་པ་འདི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། གཞུགས་སྤང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་གཞུགས་སུ་རྟུང་བ་དང་ལུ་སོགས་པས་བསྟུས་པ་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དངོས་པོ་སྟེ་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཉིད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞིའི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུགས་ནི་གཞུགས་སུ་རྟུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས།
དགེ་སྦྱོར་དག་གཞུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཞུགས་སུ་རྟུང་བ་དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་འདི་རྣམས་དོན་ཕྲག་ཡིན་
པའི་ངེས་པ་མེད་པར་རང་རང་གི་རང་བཞིན་མཆོན་པའི་གཙོ་བོ་སྦྱོས་པའོ། །ཆོར་བ་ནི་
བདེ་སྟུག་བྱང་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱོད་བའི་བདུག་ཉིད་ཅན་མོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཕྱིའི་མཆོན་མ་སྟེ་
མེར་སོགས་དང་། ཉན་གི་མཆོན་མ་བདེ་སྟུག་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་འདྲིན་པ་སྟེ། མཆོན་མ་
ནི་ཡུལ་གྱི་སྤྱུ་རིས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི་འདུས་བྱས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཕྱང་པོ་གཞན་
བཞི་ལས་གཞན་པའོ། །གཞུགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་

ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཡུང་པོའི་རྩལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྟུག་བསྟུལ་དང་
ཁམས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི། སྟུལ་གདུག་པས་གཞན་ལ་བཟུང་
ནས་གཞི་དཔ་སྦྱིད་པ་དང་འབྲེལ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཛིན་པའོ། སྦྱོ་མཆོད་
རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཤེས་སྟུག་བསྟུལ་འབྱུང་ཞིང་། སྦྱོ་བའི་སྦྱོར་ཡུར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་
སོ། །དེ་གསུམ་ནི་འཁོར་བའི་ཡུང་ཁམས་དང་སྦྱོ་མཆོད་ལ་དགོངས་པའོ། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་རྩ་རྟེན་གྱི་འདུ་འབྲེལ་གྱིས་
རབ་དུ་སྦྱོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སེམས་པའོ། རྩལ་གྱིས་མཆོན་ཉིད་ནི། ཉོན་
མོངས་ཀྱི་གདུང་བ་ལས་དེ་མེད་པའི་བསེལ་བ་ཐོབ་པའོ། །བཟོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
ཁྱོད་པ་མེད་པ་སྦྱོ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་འཇུགས་ཅུས་པའོ། །བཙོན་འཇུགས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྦྱོ་བ་ཉིད་དོ། །བསམ་
གཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་
པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི།
ཆགས་པ་མེད་པ་སྦྱོ། རྩ་བ་ལས་འདས་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཆོས་འགའ་ལ་ཡང་
ཆགས་པ་སྦྱོ་བའི་ཞེན་མེད་པ་སྦྱོ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་པ་རོལ་དུ་
སྦྱོན་པ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། སྒར་བཤད་པ་འདྲི་དག་ཡིན་པར་མདོ་ལས་
བརྗོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་དྲུང་། བྱམས་པ་
ཆོད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཆོད་མེད་བཞི་དྲུང་། དེ་བཞི་ནུ་མ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་གང་
ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་པོ་དེ་
དུག །ཡུང་དུག་མཁྱེན་པ་ཡི་སངས་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཁྱོད་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་ཁྱོད་པ་སྦྱངས་པས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་སུ་མ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི། གང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ས་ཐར་པར་ངེས་

པར་འབྲུང་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་བདེན་
འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲི་མས་མ་སྤགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབེན་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཅན་ལོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཆོན་མ་མེད་པ་ནི་མཆོན་མ་མ་དམིགས་
པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་སྒོན་པ་མེད་
པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། འདུ་བྱེད་རྟུག་བསྐལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་རྟུག་བསྐལ་དུ་
ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ལྟ་བ་དྲང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ཡིན་ལུགས་ལ་ལྟ་བ་ན། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་སྒོན་ཁོང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་གོ་འཕང་ལ་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་སྒོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྟུག་
བསྐལ་དང་གཉི་ལྟག་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བུར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་
ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། ནང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་བཤིག་པར་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
ལ་བལྟ་བ་དང་། ནང་ལ་འདུ་ཤེས་དེ་བཤིག་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་
ཐར་གཉིས་ནི། རྒྱལ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའོ། །འགྲེལ་པའི་དཔེ་མང་
པོ་ལ་གཉིས་པ་ལ་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་མ་དག་པའོ། །རྟུག་པའི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། གཟུགས་རྟུག་
པ་སྒྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་རྟུག་པ་སྒྲུལ་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་གཉེན་པོའོ། །མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས་ཐར་པ་དང་མཐུན་
པར་གནས་པའི་ལམ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་བཞིའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཞི་
བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་རྣམ་
ཐར་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཆད་འཇུར་གྱི་སྒྲོབས་བརྒྱུ་པོ་རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏྲན་
ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་ནས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལུལ་རྣམས་ཤིན་
ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ལུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྒོགས་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་

ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
རྫོགས་པར་ཏེ་མ་ལུས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་ཐུགས་སྤྲུལ་ཅུང་དོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
དང་། ར་ཟག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་དོ་ཞེས་པ་དང་། རས་ཆགས་སོགས་
ཐར་པའི་བར་དུ་གཙུག་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ས་ལམ་འདི་ལ་ནལ་ཏན་དུ་བྱས་
ན་སྤྲུག་བསྐལ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་བཞི་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །ཞེས་
པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཆོལ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྟོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་
རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བ་སྤྲུག་ཀྱང་
གཞན་དུ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཆོག་དང་སྟོབས་པ་
སོ་སོར་ཡང་དུག་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི། སྟོབས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆད་པ་སྟེ་གཏུགས་
པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྦྱབ་པ་ནི།
བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤྲུག་བསྐལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཡོངས་སུ་སྟོབ་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་དུ་
སྟེ་མཆོག་དུ་དགའ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བདུང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ནི། འགའ་ཞིག་ལ་
རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་དེ་
དག་དང་བྲལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི། མ་འདྲེས་
པ་བརྟུ་དང་བརྟུང་དུ་གང་འདྲོད་པ་དེ་དུག་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཅན་ཏེ། རྒྱ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་འབྲལ་
བ་སོགས་མི་མངའ་བས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ། ཐུབ་
པར་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྟུང་ནི། དུག་ཆོན་གསུམ་སྟེ། སྤྲུལ་
འབྲལ་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོད་དང་། ཐུགས་ལ་བསྐྱེལ་བ་དང་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་
དང་། འཁོར་འདས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བདུང་
སྟོམས་མི་མངའ་བ་དུག་ནི་དང་པོའོ། །འདུན་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་དཔན་པ་དང་
ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་གཉིས་

པའོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་དང་དག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་
 ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་ལ་མ་ཆགས་པ་
 དང་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །མ་འདྲེས་པའི་རེས་
 ཚོག་ནི་ཚོས་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱུས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཀྱི། རྟེན་གཞན་ལ་མེད་པས་རྟེན་
 མ་འདྲེས་པའོ། །འདི་དག་གི་བཤད་པ་ནི་འགྲེལ་པར་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོས་
 ལུས་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གྲུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྟུམ་ཏུ་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏུ་འདོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ནི་ཆོ་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཤེས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྟུམ་ཏུ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི། དེ་རྣམས་མཚན་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་
 ཡིན་པས། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་
 ཆེའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དྲུང་། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས། དེའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 དོ། །གསུམ་པ་ནི། དུ་ལྟར་བྱུང་བ་འདི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་པན་ཆད་ཏུ་མི་གནས་
 ཤིང་། བྱང་ཟིན་འདུས་པ་ནི་བྱང་བ་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་དྲུང་། འབྱང་འཇུར་མ་འོངས་
 པ་ནི་འབྱང་འཇུར་དེ་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་
 ཟིན་དང་འབྱང་འཇུར་དང་ད་ལྟར་བ་དེ་དུག་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་
 དུས་གཉིས་དང་། རང་གྲུབ་པའི་འོག་གང་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཞེས་
 བརྗོད་དེ། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེར་རྟུག་ཏུ་གནས་པ་མིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མིན་པས་ན་མི་དམིགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་དང་རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་

འདུས་པ་པ་ཉི་མུ་ཆེན་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས།
 དེ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་
 བཅུ་དྲུག་རྩ་བཤད་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་ནི་མིན་ཏེ།
 གམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐེར་བྱག་རྩ་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྒྱིར་བདེན་མེད་རྩ་སྐྱབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། གཞི་མིག་
 སོགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་རྩ་བདེན་མེད་ཆོད་མས་གྲུབ་ན་གཞི་གཞན་ལ་སྒོ་ཁ་
 རྟོགས་པའི་ཆོ། གཞན་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་བཞེད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གིས་རྟགས་ལ་བཞེན་
 བས་ཐེ་ཆོས་ཆོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་དབང་རྩ་བྱས་པ་
 དང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤས་ཆེ་བའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་དབང་རྩ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་སྐྱུས་ནི་ཡུང་པོ་ལྷ་
 རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་མ་སྤེལ་བར་མདོར་བསྟུན་ནས་སྒྱིར་བརྗོད་
 དོ། །ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྩ་མདོར་བཤད་དོ། །སོ་སོར་མ་སྤེལ་བར་མདོར་བསྟུན་ན་
 ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནས་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དང་ཟུང་འདས་རྣམས་ལ་
 བརྗོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་མེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
 པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། འདྲི་ལྟར་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་བྱས་པར་དངོས་
 པོའི་གཤེས་ལྷགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟུན་དོ། །སྤངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་
 བྱུང་བ་འཕམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་རྩ་འབྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་
 རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་དོ་བོར་རབ་རྩ་བསྐྱགས་སོ། །འདིར་

ནག་ཚུལ་འཕྱར་ལས། མ་ཕྱང་ཡང་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། ཅེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་
 སྟོང་པར་བསྒྲགས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདེཿ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ལྷན་དྲུག་ནི་མཚན་
 དང་གཞན་དང་པ་རོལ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས། དང་པོ་ལྷན་ན་མཚན་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་དོ། མཚན་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་ཁོ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མི་འདུ་
 བར་ཡོད་པའོ། གཉིས་པ་ལྷན་ན་གཞན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོ་
 ནི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། གསུམ་པ་ལྷན་ན་པ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་
 བོཿ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་པ་རོལ་ནི་ཡུང་དུག་པའི་མཐུང་
 སྟེ་མཐུང་ནི་འདྲིར་འཁོར་བ་ཟད་པའི་མུང་འདས་སོ། དེ་ཁོ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་
 རྣམས་པ་གཞན་ཏུ་འཕྱར་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་བཤད་ཀྱང་འདྲིར་བཤད་པ་
 མི་རྒྱས་པ་ནི། འདྲིར་དབྱེ་སྒྲོ་འབྲིང་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་པའོ། བཤད་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 ཟུས་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དངོས་པོའི་གཤིས་
 ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 བ་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་གཅད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་མི་འགལ་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ནི་ཤེས་རྟུབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 ཚུལ་ཟུལ་བའི་ཡུལ་ལས་དབྱེ་བ་དང་སྟོང་ཚུལ་དེ་དུག་འདྲིར་བཤད་པ་དེ་སྟེ་སྟེ་ཏུ་རྟུབ་ཏུ་
 བསྒྲགས་པ་སྟེ་བཤད་དོ། །

སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བཟུང་བ།

བཞི་པ་ནི། ད་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་རྗེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་བཤད་

པ། སྤར་བཤད་པའི་རྣམ་པ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ལས་བྱང་བའི་སློབ་ཤིང་གི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་ཐུན་པ་འཛེམས་པའི་སྤང་བ་གསལ་
 བར་བྱས་པའི་བྱང་མེས་རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྦྱར་རྩ་རྩ་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་བཞིན་
 ཏུ། ཤིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དྲག་མ་ལུས་པ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པར་
 མངོན་ལུས་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ནི། ཐ་སྦྱད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཏེ་ཀུན་
 རྫོབ་དུ་འགོག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། འགོག་པའི་ངོ་མོར་སོན་ཀྱང་
 འགོ་བ་སྦྱོབ་པའི་བསམ་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། བྱང་མེས་ས་ཏུག་
 པ་བ་དེ་ཏུག་དུ་འགོག་པ་འོད་གསལ་དུ་གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་འདི་ཡི་སྟིང་རྗེའང་སྟེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
 རོ། དེའི་སྤྱིར་འདིའི་སྦྱར་བ་ནི་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ནི་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པར་གཏོགས་སོ། ས་ཏུག་པ་བ་འདིས་ས་ཏུག་པ་དེའི་གོང་དུ་སྟེ་སྤྱི་ནས་བདེར་
 གཤེགས་གསུང་སྟེས་ཉན་ཐོས་རྣམས་སངས་རྒྱས་འཁྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་
 པ་རྣམས་ནི་སློ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་པམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་འང་ཡིན་ནོ། ཀུན་
 རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་མའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གཡས་
 གཡོན་གྱི་གཤོག་པ་ཡངས་པ་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་ལྷུང་པའི་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ས་ཏུག་པ་བ་
 དེ་ནི། གདུལ་བྱའི་སྟེ་པོའི་ངང་པ་ལུལ་དུ་བྱང་བ་སྟེད་པ་རྣམས་གྱིས་མདུན་དུ་བདར་ནས།
 རྩོན་ལན་མང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས། རྒྱལ་བ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་མཆོག་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་
 རྗེས་སུ་སྦྱོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་གཤོག་པས་བཞོད་
 དགོས་ཀྱི། གཤོག་པ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། སྟོགས་རེ་བའི་ལམ་གཤོག་པ་གཅིག་
 ཆག་པ་ལྟ་བུས་མི་ཆོམ་པར། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ལམ་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོད་པར་བྱའོ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་
 ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྟེད་པ་ཏུག་པའི་བཤད་པ་འོ། །

མེམས་བསྐྱེད་བརྒྱན་པ།

གསུམ་པ་རིང་རྩ་སྒྲིབ་བ་མོགས་ས་བཞི་བཤད་པ་ལ་བཞི། ས་བརྒྱན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་། ས་དགུ་པ་དང་། ས་བརྒྱུ་པ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱན་པ་རིང་རྩ་སྒྲིབ་བ་འདྲིར་ནི། ས་དྲུག་པར་ཐོབ་པའི་འཁོག་པ་དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་དྲུང་། སྐྱད་ཅིག་སྟེ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱང་མེམས་འདི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཁོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིར་གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་འཁོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱད་རྩ་ས་བརྒྱུ་པ་ལས། གྱུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་འཁོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་ས་བརྒྱན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་ནི། མེམས་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མེམས་གྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཡང་འཁོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འཁོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་པ་ནི་མི་བྱལོ། །ཞེས་ཀྱས་པར་གསུངས་སོ། །ས་འདིར་ཐབས་མཁས་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་འབྱར་བུ་སྟེ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དག་ཚུལ་ནི་སྒར་ས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱལོ། །ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞིར་བཞག་གོ། །ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བརྗོད་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཐབས་མཁས་གྱི་སར་ཕྱིན་དུ་འཛོག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ས་ལས། དུག་ཚན་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་འབྱུང་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དྲུག་ནི། བྱང་མེམས་གྱིས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱང་རྩི་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་ནང་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དང་། མེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རི་

ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་
བར་འཁོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙོན་འགྲུས་འབར་བའོ། བྱིའི་
སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ལས་བརྟེན་པའི་ཐབས་མཁས་དྲུག་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་ཚ་བ་རྒྱུད་དུ་རྣམས་འབྲས་བྱ་ཆད་མེད་པར་སྦྱར་བར་བྱེད་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དགེ་ཚ་ཆེ་བ་དག་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་
པ་ལ་ཞི་འགྲུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཡིད་བར་མར་
གནས་པ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་
རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བར་བཅུ་གཉིས་སོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་དྲུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་
པའི་བཤད་པ་འོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་སྤོན་ལམ་ལྷག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སྤོང་ཚུལ། ཉོན་
མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྟན་པ། དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
བྱང་སེམས་ས་བརྟན་པ་བ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ས་གང་དུ་བྱང་སེམས་དེ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་བས་བརྒྱད་པ་མི་
གཡོ་བ་དེ་ལ། བྱང་སེམས་བདུག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་འཇུག་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱར་
ས་བརྟན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་ལུགས་ནི། ས་བརྟན་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་
བའི་སྤྲས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགོ་བའི་གྲུ་པོ་ཆེ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀང་གི་ཚོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོ་ལ་ཕྱིན་མ་ཐག་དུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས། ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་
འགོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་ཆོད་པ་དེ་ནི་སྟོན་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་
བས། ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་སྤིང་དུ་ཆོད་མེད་པར་ཕྱིན་པར་མི་ལུས་སོ། །གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་ཙམ་པའི་ཚོགས་ཤིན་དུ་བསགས་པ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་
 བས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རི་ཅམ་གཞོན་པ་དེ་ནི། སྤོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་འབྲུམ་དུ་ཡང་། དེ་
 སྤོན་དུ་དཔག་དུ་མེད་པ་གཞོན་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་
 མཚོར་མ་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དཔེའོ། །རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས་འགོ་
 བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ལམ་བཟོད་པའི་དཔེའོ། །ས་བརྒྱད་པ་བ་འདི་ཡི་སྤོན་ལམ་
 སྤོན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དཔའ་པོ་བསྐྱེད་པ་ན། སྤོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩེ་
 སོགས་པའི་སྤོན་ལམ་འབྲུམ་སྤྱག་གུངས་མེད་པ་སྤྱག་བརྩེ་བྱེད་པ་དེ་དག །ས་འདི་ལ་
 བྱིན་དུ་དུག་པ་སྤེ་སྤོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ས་འདིར་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །ས་འདི་ནི་
 གཞོན་རུའི་སར་གཞག་སྟེ། དགུ་པར་རྒྱལ་ཚབ་འཛོལ་ལ། བརྩེ་པར་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་
 ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་རོ། །ས་མི་གཡོ་བར་འགོག་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཞུགས་
 པ་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་སྤྱོད་བྱེད་པར་ཡང་མཛད་དེ། ས་
 བརྩེ་པ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱན་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤོན་གྱི་སྤོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 སྤོའི་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ནོ། །རིགས་
 གྱི་བྱ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་
 དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་དེད་ཀྱི་སྟོབས་བརྩེ་དང་། མི་
 འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་
 ལ་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་སྦྱར་བ་
 བྱོས་ཤིག །བཙོན་འགྲུས་ཚོམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྤོའི་ཉིད་ཀྱང་མ་འདོར་ཅིག །རིགས་
 གྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་

བོ་མ་ཞི་བ་རབ་རྒྱ་མ་ཞི་བ། ཉེན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་པ། རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་གཡེན་སྟོང་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཡང་རིགས་
 ཀྱི་བྱ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་
 ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་བྱང་མ་བྱང་ཡང་བྱང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་
 དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཆོ་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བར་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཚོས་ཉིད་འདི་འཛོལ་བོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་དག་
 གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྦྱབ་པའི་སྟོང་
 རྣམས་སུ་གཞུག་པ་མ་མཛད་རྒྱ་ཟུན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་
 བར་འཇུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུ་ཆད་པར་འཇུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྐྱར་
 ཐོབ་ནས། དེ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དེ་ལས་བསྐྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་། ཚོས་ཉིད་མངོན་
 རྒྱུ་རྒྱ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་འཛོལ་པར་གསུངས་པས། དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཚོགས་གཞན་གསོག་པ་ལ་འབད་པ་མི་དགོས་གྱི། དེ་ཉིད་ལ་
 སོམས་པས་ཚོག་གོ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཁས་པའི་བབ་ཚོལ་རྒྱ་སྤྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པ་འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྟོང་
 བ་དེའི་ཕྱིར་ས་འདིར། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆགས་སོགས་ཉེན་མོངས་པའི་
 སྟོན་རྣམས་དྲག་དྲང་ལྟ་ཅིག་རྒྱ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས། ལུན་པ་ལྟ་བུའི་དྲི་མ་སྟེ་ཉེན་མོངས་པ་སྤར་བྱང་བ་འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པ་དེ་དྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་སྟེ་ས་

ཐོན་དང་བཅས་པ་ཉི་ཤེས་པ་ཉི་ཤེས་པ་ལྟར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཟད་ཅིང་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱོད་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཞིང་། བྱང་སེམས་འདིས་ཉོན་
 མོངས་ཟད་པའི་གནས་སྐབས་དེར། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྱོར་བ་ལྟར་
 ལྟར་མཐུང་དང་བྱུང་བ་ལྟར་པ་འཛོལ་པར་རྟུག་པ་ལྟར་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་སྤྱོད་བཟུང་པ་བ་འདིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་ཐམས་
 ཅད་ཟད་པར་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། སྤྱོད་པ་ལས། འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་
 ལས་འདྲའ་བར་འཕྱར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་ལས་སེམས་
 འདྲོད་ཆགས་དང་བྱུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཆད་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་
 མ་བྱུང་བ་ལྟར་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་རྟུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྱུང་བ་འཁོར་
 བར་སྤྱོད་པ་འགག་པས། ཇི་ལྟར་ན་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་ལྟར་པ་ཡོངས་སྤྱོད་
 རྒྱུས་པ་བྱེད་པར་འཕྱར་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་བ་འདི་ཡི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་
 བར་འཁོར་བ་ནི་འགགས་མོད་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་འདི་ཐོབ་པ་ན་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་
 དབང་རྣམས་པ་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འཕྱར་ཞིང་། དབང་བཅུ་པོ་དེ་དུག་གིས་བྱང་སེམས་
 འདིས་དཔལ་འབྱེད་གི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟས་ཀྱི་སྤྱོད་པས།
 སྤྱོད་པའི་འཕྱོ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པ་གི་བདུག་ཉིད་ཀྱི་ལྟས་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པར་
 འཕྱར་བས། འདི་ཆོགས་ཡོངས་སྤྱོད་ཆོགས་པར་འཕྱར་བ་མི་འགལ་ལོ། །དབང་བཅུ་ནི་
 བསྐྱེད་པ་བཞི་དུ་མེད་པའི་ཡང་བཞི་དུ་མེད་པར་ཆོའི་ཆད་བྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པས་ཆོ་
 ལ་དབང་བ་འཛོལ་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་སེམས་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་
 ཀྱིས་འཕྱག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་
 བཞེད་པ་དུ་མས་རབ་དུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་དུ་སྤྱོད་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་
 བ་འཛོལ་པོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་དུས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་
 སྤྱོད་པས་ལས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་པ་ཀྱང་

ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། ཏུས་གང་ཏུ་ཅི་
དགའ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་
འཛོལ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་
པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྣམ་
པར་འཕྲུལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་རྩ་འཁྲུལ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཆོན་
དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡི་
ཤེས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་རྩལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་
པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །ཞེས་ས་བརྩུ་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབུ་
མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། རོན་དམ་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པ་འོ། །

སེམས་བསྐྱེད་དབུ་པ།

གསུམ་པ་ནི། ས་དགུ་པ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་དྲིའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་སྟེ་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་
ཕྱིན་པ་མཐའ་དུག་རྫོགས་པར་དུག་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྟོབས་བརྩུ་
བཤད་པ་ནི་བྱུང་བ་དགོངས་རྒྱུ་ལས། དེ་ལ་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་
ཏུ་སྟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་སའི་ཡི་ཤེས་ཡོངས་སུ་
སྐྱངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཆོས་མི་བརྗེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ནི་ཉག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་
པར་འགྱུར་པའི་སྟོབས་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་ལྷན་ལྷན་པ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
སྟོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དབང་གི་སྟོབས་ནི་ཡིད་ལ་རེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབས་པའི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྟོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་

ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་
 པའི་སྟོན་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱབ་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྦྱར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་སྟོབས་ནི་སྤྱད་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཐམས་
 ཅད་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་ཏུ་སྤྱད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་མདོ་
 རྒྱུ་བསྟན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྒྱུ་
 པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སོ་སོ་ཡང་དུག་པར་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དུག་པ་
 བཞིའང་འཛོལ་སྟེ། ཆོས་དང་། རྟོན་དང་། དེས་པའི་ཆོག་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་
 རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་སོ། །གསུམ་
 པས་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་སྟོན་པ་ཤེས་སོ། །བཞི་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞུང་
 གཞན་ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། སྤྱི་དེས་པའི་ཆོག་
 དང་། སྟོབས་པ་མི་ཟད་པ་རིག་པ་ལ་བཤད་དོ། །དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
 པ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་
 པ་འོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་བཞི་

བཞི་པ་ནི། སྤྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་སྤྱད་པ་བཅུ་གྲུན་ནས།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དུམ་པ་སྟེ་མཆོག་འཛོལ་
 ལོ། །འཛོལ་ཚུལ་ནི་བྱང་སེམས་འདིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩུ་ཐོབ་
 པའི་ཐ་མ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་
 དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་རྟུ་འཕྱར་རོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་
 གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩུའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་པར་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་
 བརྩུར་ཆོང་བའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་པར་འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འཕྱར་
 ཏི། བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཆོམ་པར་གནས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་
 ཐག་ཏུ་པར་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྲང་ངོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཞིང་ཀུན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྲུ་ནས། འོད་ཟེར་བྱང་ནས་བྱང་སེམས་
 དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་ངོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྟུ་ས་བརྩུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུལ། བྱང་སེམས་འདི་ལ་ཕར་སྟོན་བརྩུའི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་སྟོན་ལྟོག་པར་མཆོག་
 ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་དག་པར་གྱུར་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་དེ་དང་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ཕར་སྟོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྟུ་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་ཤེས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་འཛིན་པ་
 ལ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་འཛིན་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཆུང་སྟོན་རྣམས་ལས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྟོག་སྟེལ་བའི་སྤྲང་རྟུ་རྩུ་
 ཆར་འབབ་པ་ངེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་རྟུ། གདུལ་བྱའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་རྟོག་སྟེལ་
 བའི་ཆེད་རྟུ། རྩལ་སྤྲུས་ས་བརྩུ་པ་བ་འདི་ལས་ཀྱང་སྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 ཆར་མངོན་པར་འབབ་པ་སྟེ་འབབས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དགོངས་པ་རབ་རྟུ་གསལ་བ་ལས། དོན་དམ་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩུ་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་དྲག་ནི་སྟོང་ཏུ་བྱས་པ་ཡང་དྲག་པར་འཛོལ་པར་འཕྱར་རོ། །ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉིད་ས་གསུམ་པ། བཞི་པ་ལྷ་པ་རྒྱག་པ་བརྒྱན་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པོ་འདྲི་དྲག་རྣམས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་པོ་ཡིས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་འབྲུམ་སྟག་བཅུ་གཉིས་དྲང་། རྩེ་བོ་སྟག་བརྒྱ་པ་བཅུ་གཉིས་དྲང་། རྩེ་བོ་སྟག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དྲང་། རྩེ་བོ་བརྒྱ་སྟག་སྟོང་བཅུ་གཉིས་དྲང་། རྩེ་བོ་སྟག་ཁྲག་ཁྲིག་སྟག་བརྒྱར་རྩོགས་པར་བརྒྱར་བ་སྟེ་བྱ་བ་འབྲུམ་པ་བཅུ་གཉིས་དྲང་། སྒྲར་ཡང་སྟོང་སྟག་ཏུ་ཡང་དྲག་པར་ནི་བརྒྱར་བ་མཐའ་དྲག་སྟེ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་སྟག་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་འཛོལ་པར་འཕྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་གངས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་བགང་བར་མི་རུས་པས། རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགང་བར་བཤད་པ། མི་གཡོ་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ། གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་སྟག་སྟོང་བསྟོམས་པ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནུ་རྩལ་གྱི་གངས་ཚད་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དྲང་གངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་དྲག་ནི་འཛོལ་པར་འཕྱར་རོ། །ས་དབྱ་པ་ལེགས་པའི་རྩོ་སྟོས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས། ཡོན་ཏན་སྒྲར་བརྒྱན་པའི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དྲག་གངས་མེད་བརྒྱ་སྟག་སྟོང་ཏུ་ཡང་དྲག་པར་བསྟོམས་པ་སྟག་བཅུ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་འབྲུམ་སྟག་བཅུའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གངས་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པར་འཕྱར་རོ། །ས་བཅུ་པ་འདྲིར་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲར་བཤད་པའི་སྟེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དྲག་གི་སྟོང་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདྲུས་པར་འཕྱར་ཞིང་། དྲག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བསྟོམས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་གངས་དྲག་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་འཛོལ་པར་འཕྱར་རོ། །རེ་ཞིག་གི་རྒྱས་ནི་ས་བཅུ་པ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་འདིར་བརྗོད་པ་དེ་ཅམ་ཏུ་ཟད་པ་མེན་ནོ། །ཞེས་རེ་ཞིག་སྟོན་ལ་འདྲི་བརྗོད་ཅེས་འོག་ནས་ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་བརྗོད་པའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་འདིས་ནི་སྤུལ་པ་སྟོན་པ་ལ་རྟོག་པའི་ཀྱན་སྟོང་རྒྱ་བ་མེད་པར་རང་གི་ཡུས་

ཀྱི་བུ་སྤྱི་ཁྱུང་བུ་རེ་རེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དྲུང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྤྱི་ཁྱུངས་ལས་འདྲུས་པ་རེ་རེ་ཞིང་། བྱང་སེམས་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་ཆམས་
དྲུང་ལྟན་ཅིག་པ་རྣམས་དང་སྤྱད་ཅིག་སྤྱད་ཅིག་ལ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་ཡང་
སྟོན་པར་རྟུས་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་དག་ལས་གཞན་འགོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བ་ལྟ་དྲུང་ལྟ་མིན་
དང་མི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་འདྲིས་པར་བ་སྤྱི་ཁྱུང་བུ་རེ་རེར་སྤྱད་
ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་རྟུས་སོ། །ཀྱུང་གི་སྒྲ་ནི་མ་སྟོས་པ་བསྟུ་བའི་དོན་ཏུ་སྟེ། མ་སྟོས་
པ་གང་སྤྱད་ན་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཛིག་ཉིན་སྟོང་བ་དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བཟུང་ནས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་སྟོན་
པར་རྟུས་སོ། །ཞིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་དོན་སྤྱད་པའོ། །རྒྱས་པར་ནི་ས་བརྟུ་པ་
ལས་ཤིས་པར་བྱའོ། །

འབྲས་བུའི་ས།

དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་ལ། དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ། སྤྱི་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་
རྣམ་གཞག །སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་བསྟན་པ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ། བཅོམ་པར་བྱང་ཆུབ་
པ་དང་བཞུགས་པའི་རུས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔོན་གྱི་དོན་དང་། ཚྱོད་
པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉེ་དཔེར་ན་རྒྱུ་བའི་སྤྱང་བས་ནུམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་
ལ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་རྟུས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཛོལ་པ་
ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་ཕྱན་པ་སྟོང་བར་མཛད་པ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བརྟུ་པ་བརྟེས་པས། རང་
གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བརྟེས་རུས་པར་མཁྱེན་ནས། སྤྱི་ཡང་སྟོབས་བརྟུ་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་ས་བརྟུ་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འཛོལ་པ་ལ་འབད་
པ་མཛད་པའམ་བཙམས་པར་གྱུར་ཅིང་། གང་གི་དོན་ཏུ་འབད་པ་འདི་བཙམས་པར་

གྱུར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ནི་བ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 འོག་མིན་རྩ་ནི་སྟེ་གནས་དེ་ཁོ་ནར་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཡོན་ཏུན་
 མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏུན་མཐའ་དག་
 འདིར་མཐར་ཐུག་ཅིང་ལུལ་རྩ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་རྒྱུད་དང་པོའི་འཇུག་
 ནི་འགྲེལ་པ་དང་བསྟན་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འོང་དགོས་ལ། ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་ལ་ནག་
 ཚའི་འཇུག་ལས། སྤར་ཡང་སྟོབས་བཅུ་བརྟེན་པའི་སྟོན་གྱིས་དེར་འབད་པ་མཛད་གྱུར་
 པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །འོག་མིན་ཁོ་ནར་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་སྤར་སངས་
 མ་རྒྱས་པ་གསར་རྩ་འཛང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ་འོག་མིན་པ་དགོས་པར་སྟོན་ལ། སྟོན་སངས་
 རྒྱས་ཟེན་གསར་རྩ་འཛང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་འདོད་པ་ཁམས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་
 རོལ་རྩ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལུགས་སོ། །འོག་མིན་རྩ་དང་པོར་འཛང་རྒྱ་བ་ན། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་སྤང་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པར་སྟོན་པ་
 ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གྱི་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་
 བ་རྩ་མ་ཡོད་ཀྱང་། མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་ཡིས་སྟོན་དེ་དག་ཏུ་གཏོགས་པ་སྟེ་དེར་བྱས་
 པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ནི། སྤེལ་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཙམ་རྩ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་རྩ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་
 རང་གི་རྒྱ་རྟེན་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་རྩ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཏུ་གཏོགས་པ་
 དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྟེ་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། དངོས་པོས་བྱས་པའི་དབྱེ་
 བ་འགྲེལ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྩ་མཉམ་པ་སྟེ་རྩ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །རྩ་མཉམ་དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྤང་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཡང་དུག་པར་ཐུགས་སུ་རྟུང་
 པར་མཛད་པར་གྱུར་པས་ན། མཁྱེན་པ་བརྟེན་པོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྟུང་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ། །

སངས་རྒྱལ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐུན་ཚུལ་ལ་ཚྀད་སྤང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱུགས་སྒྲུབ་པ་དཔོན་པ་དང་། བྱུགས་དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དོ། །ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ཡང་སྒྲོས་ཤེས་པ་ཡིན་ལྟ་ཞེས་འཛོག་ན། གང་གི་ཚེ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་བ་ནི་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དུ་
ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྒྲོལ་གྱི་ཤེས་རབ་མི་འཇུག་པར་ཁས་སྤང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་དེ་འཇུག་པ་ན། སྒྲོ་དེ་ཡུལ་ཅིའི་རྣམ་
པ་ཅན་ཞིག་རྒྱ་འཁྱར་གྱི་མི་འཇུག་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་འཆར་བ་མེད་
པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་མི་འཇུག་གོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡུལ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ནི་ཤེས་བྱའི་
ཡུལ་སྒྲོས་དེས་པར་རིགས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པར་འཇུག་པར་རྒྱུ་ལོས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལོ། །ཞེས་
བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཀླན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་པར་རྒྱུ་ལྟར་
ཏེ་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་
མེད་ན་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པ་པོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ངས་བྱུགས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་བྱེད་ཀྱིས་གཏུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་ན་
པར་བྱེད་པ་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་
མི་འཐད་པའི་ཚྀད་པ་སྤང་བ། མཐུན་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཚྀད་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ན། ཤེས་
པ་དེས་ཡུལ་དེ་རིག་པར་བརྟེན་དེ། རྒྱུ་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སེམས་ནི་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་གང་གི་
རྣམ་པ་ཅན་རྒྱ་སྒྲོལ་བར་འཇུག་པ་ན། སེམས་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་
བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་ལྟར་བ་དེ་ལྟར་བའི་རྣམ་
པ་ཅན་རྒྱ་སྒྲོལ་བ་ན། ཐུ་སྦྱོད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ལྟ་ཞེས་

ཉེ་བར་གདགས་སོ། ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡུལ་གྱི་དུ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྤེལ་ན་པ་བཞིན་དུ། དེའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དྲུང་བུལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་
 པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་སྟེ་འཛིན་པ་ཉིད་ལས། དུ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟོགས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་ཚུད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། འག་ཆོའི་འལྱར་ལས།
 དེ་ཆེ་དེའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟ་
 བྱ་མེད་པ་དག་པ་ཡིན་ནོ། འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གི། དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བཏགས་པ་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བ་སྐྱེད་བཞེན་ནས་རིག་པ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་མིན་པར་བཏགས་པ་ཙམ་
 ལས་རིག་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་བཏགས་པ་བར་འཛིན་པ་
 མིན་ནོ། འདོན་སུ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྲོས་བུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་ལས་རིག་
 པ་མིན་པར་སྤྲོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཤར་ནས་རིག་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། འདི་ལྟར་ན་སྟོགས་སྤར་སྐྱེ་བ་པོས་སྐྱོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྐྱོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་
 པ་དང་། མ་ཞུགས་ན་ཡུལ་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་ཤེས་ན་ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པར་འགལ་
 ལོ་ཞེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་སྐྱོ་མི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་ཡང་དེ་
 ལྟར་འདོད་པས། དེ་ལ་ལན་མི་འདེབས་པས་སྐྱོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་
 རྒྱ་མེད་པ་བཀག་ནས། དེའི་རྣམ་པ་སྐྱོ་ལ་འཆར་བ་དང་། དེ་ཤར་བ་ལས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་
 པར་འཛིན་ཅེས་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པས། རྟགས་འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག་ལ་སྐྱར་

བ་འདི་བས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། ཅེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་སྤང་ནས་མི་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ནམས་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྤང་བས། མདོར་བསྟུས་པ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱུས་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྒྲོ་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་སྤང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་མཁྱེན་པ་མི་འོང་བས་དེ་གཉིས་མཁྱེན་པ་རེས་འཛོག་དུ་འོང་ངོ་། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱུས་པ་ནས་དུས་ཉག་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བཞུགས་པས། དེ་ལས་བཞེངས་པའི་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ཁྲབ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཆོ་སྒྲོ་དེའི་ངོར་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པར་སོང་བ་དེའི་ཆོ། དུལ་དུལ་ཅན་སོ་སོར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་དྲུངས་ཕྱུང་བས་སྤང་དུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་གཉིས་སྤང་ཡིན་གྱི་འབྲུལ་བའི་གཉིས་སྤང་མིན་ཏེ། འདི་མ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་གཞན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཤོལ་རྣམས། གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཛིག་རྟེན་

ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་སྤྲུལ་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ནི་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་རྗེས་ཀྱི་དོན་ནི། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཞེས་དུས་སྡེ་ཕྱི་རི་རྗེས་མིན་གྱི། མཉམ་གཞག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའམ་བྱུང་བའི་དོན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་བྱ་རི་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་ནས་འཇོག་པའོ། །དེས་ན་ཚོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་ལྟ་བུ་མཁའ་ཤིན་པ་མིན་ལ། ཚོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་རྟེན་པ་མཁའ་ཤིན་པ་མིན་ནོ། །

དོན་འདི་ལགས་པར་ཤེས་ན། བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་རོ་པོས་དབེན་པ་ཡིས། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཁོ་ན། བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཐམས་ཅད་མཁའ་ཤིན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། ཞེས་དང་། གང་ཚེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང་། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། དེ་ཚེ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་བྱིར། གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་རི་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁའ་ཤིན་པ་དང་། ཡང་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་སངས་རྒྱས་རང་སྒྲུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་སྒྲུང་གི་མཁའ་རྒྱལ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བརྩམས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་ཟེར་མི་དགོས་པར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལྟལ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ཏེ། མཁའ་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་རྒྱུ་
ན། མི་འགལ་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་
ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུན་ཚུལ་ནི་ས་བརྩལ་པ་མན་ཆད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུན་
ཚུལ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མས་
རྟེན་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
རི་ལྗ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་ཡུལ་དེ་ལ་རི་ལྗ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་
བ་དང་། རི་རྟེན་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་ཡུལ་དེ་ལ་རི་ལྗ་བ་མཐུན་པར་
སོང་བའི་སྒོ་ནས། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རྟོག་ནས་ཀྱང་རྫོབ་དང་དོན་དམ་མཐུན་ཚུལ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །འདིར་སྤར་རང་རིག་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་རང་ལྷགས་ཀྱང་དྲན་
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་འཐད་པ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་ན་མཐུན་པ་པོ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་
སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་
མེད་པའི་དོན་དམ་དང་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་རི་ལྗ་བ་ཞེན། རྩོད་པ་འདིའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་སྟོན་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་གི་
རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་པོ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་ཏེ། འདིའི་འོག་ཉིད་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་འཐད་པའི་ལན་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གང་

ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོན་ལྟར་དུ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱུས་དེ་ཡི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བརྒྱ་པག་དུ་མས་ཟིན་པ་སྟེ་མའོན་པར་འདྲ་
བྱས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་མངའ་བ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱར་ཡུར་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པས། སྐྱེ་དེ་ལས་སྐྱེ་
གང་ཞིག་འབྱུང་བ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཏེ་གདུལ་བྱ་ཆོས་དེ་
ལྟ་བུ་ཉན་པའི་སྟོན་དུ་ཡུར་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པར་འཕྱར་
རོ། །བསོད་ནམས་བརྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག །ཡོངས་སྐྱེ་དེའི་
བྱིན་ཆུབས་ཀྱིས་སྦྱལ་བ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་སྦྱལ་བ་དེ་ཡི་མཐུས་རྣམ་
མཁའ་དང་། གཞན་རྩ་དང་ཤིང་དང་རྩིག་པ་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་པ་ལས་
སྐྱེ་གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རིག་པར་འཕྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ངེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་
སྟོན་པའི་དུས་ད་ལྟ་ཀྱང་སྤོང་གི་བྱ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཆོས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་
འཕྱར་སྟམ་ན། དེ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དགོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་
འདྲིར་རྩ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་པ་དང་ལྷན་པས་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།
དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བས་རྩ་མཁན་དེའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་འབད་ཚོལ་དུ་ལྟ་
སྟེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འདྲ་། འཁོར་ལོ་དེ་འཁོར་ཞིང་རྩ་བུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱར་མཐོང་བ་
ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོ་ད་ལྟ་སྦྱེས་པའི་འབད་ཚོལ་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་
དུ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དེའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་
པ་ནི། ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཞོར་བྱ་དང་དཔག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་དང་འདྲ་བར། སངས་རྒྱུས་ལས་
དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཐོས་པར་འཕྱར་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའི་དགོ་བ་གདུལ་བྱའི་སྦྱེ་པོས་
བསགས་པ་དྲིང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་
བཏབ་པའི་མཐུས་འཕངས་པ་སྟེ་ཤུགས་ལས་ཡིན་པས། ཆོས་ཤིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་

པ་ཡིན་ནོ། ཁྲོན་ལམ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། རི་ལྟར་འཇམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལྟར་
མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྟོད་ལ། སེམས་ཅན་གཏུལ་བའི་
རྣམས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་འདྲ་བར་བདག་ཀྱང་ལྟར་ཅིག ཁྲིས་པའོ། །འདྲིར་དེའི་ཤེས་
བྱིད་ཀྱི་མདོ་དྲངས་པ་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

ཆོས་སྤྱུ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་རྣམ་གཞག་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་
སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྤྱུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་
པའི་སྤྱུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དབང་རྒྱ་བས་ནས་བཤད་པ། དུལ་
ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱུ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བྱད་
ཤིང་སྤྱམ་པོ་དང་འདྲ་བ་མ་ལུས་པ། ཡེ་ཤེས་མེད་དང་འདྲ་བས་བསྟེགས་པ་ལས། ཤེས་བྱ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་མེད་པ་རིམ་བུ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱ་ལྷགས་པས། ཤེས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྤྱེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ལྡན་པར་ལྟར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
བ་དྲུ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་འོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་རྒྱ་མཛད་ནས་དོ་རྩེ་གཙོད་
པ་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ། ཆོས་ཉིད་
ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཀྱན་
རྒྱ་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟ་བུ་ལྟེ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་
པའི་སྤྱུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་མཁྱེན་པ་ནའང་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
ཤེས་པར་བྱ་བ་མཉམ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་འདི་ནི། དྲིའི་ཆེ་སྤྱེ་བ་
མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་སྤྱེ་འདིའི་དབང་རྒྱ་མཛད་ནས། འཇམ་དཔལ་སྤྱེ་བ་མེད་ཅིང་
འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོག་ལྷ་རྣམས་སོ་ཞེས་མདོ་
སྤེལ་ས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཞོག་

འགྲགས་ཤིང་མི་འཇུག་པས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་
ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གོ་འཕང་དེ་ནི་དང་པོར་
ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སྲུང་དུ་མཛད་པ་སྟེ་བརྟེན་པར་ཀུན་རྫོབ་དུ་རྣམ་
པར་བཞག་གོ། །ནག་ཆོའི་འཕྱར་ལས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
མདོ་དངས་པ་སྤང་ངོ་། །སེམས་འགགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོག་གསལ་ལས།
མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་
གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་གསུངས་པ་དང་། འདིར་རང་འགྲེལ་
ལས་ཀྱང་། ཞི་བའི་དོན་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་བཤད་ནས། ཞི་བ་དེ་ཡིན་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་རྒྱས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེར། དཔག་བསམ་གྱི་
ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞོད་པའི་མཐར། འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་
ཀྱང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར། ཞེས་རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་
སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་
ཁྱེད་ཀྱི་འདྲེན་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱར་འདེབས་ཆེན་པོའོ། །

ལོངས་སྤྱོད་

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་གང་གིས་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འདི་ནི། སེམས་
སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་ན་ཞི་བའི་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་རྒྱས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་
ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་གསུལ་བྱའི་འདོད་
པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ་། །སྐྱ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟོག་གྱི་བར་
དུ་གསུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྱོར་བའི་སྤྱད་དུ། རྟག་དུ་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྤྱིད་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱིད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སངས་རྒྱས་

ནམས་ཚུལ་འདིས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་ནམ་པར་བཞུགས་སོ། །ཡོངས་
སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་སེམས་སྒྲོས་པ་དྲུང་བྱུང་བ་སྟེ། རང་གི་ཚོགས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་
དྲི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་སྟོང་པའི་ས་སྟོང་པ་ནམས་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་བྱེད་འཕྱར་གྱི། སྒྲོས་
པ་དང་བཅས་པ་སོ་སྟེ་ནམས་ལ་ནི་དངོས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་འགྲོ་བའུན་
ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ །མཚན་དང་དཔེ་བྱང་དག་གིས་
འབར། །འགྲོ་བ་རང་གི་མོས་པ་ཡིས། །དབང་གིས་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་འཛིན་གང་། །འཕྲོད་
ནམས་ཚོགས་ནི་ཚད་མེད་ལས། །འབྲངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་
ནམས་ཀྱིས། །མཐོང་བར་གྱུར་ན་སྤྱོད་དེ་ཡིས། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱུགས་ཡོངས་སྤྱོད་འདི་ནི། །རྒྱལ་
བ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་བ་སྤྱི་ཁྱད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་
དང་། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་དང་། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཕྲུལ་སྤྱོད་བཤད་པའི་གཞུགས་
སྤྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་རྒྱུ་སྟེ། སྤྱོད་བཤད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་
རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པོ་ཐོ་ཉིད་ཚོས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་སྟེ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱོད་གང་དག །སེམས་
ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱལ་བྱང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་ཚོས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་རྒྱ་མཐུན་པའི་གཞུགས་སྤྱོད་
གཅིག་ལ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་གནས་སྤྱོད་པས་ད་ལྟ་འགྲུགས་
ཟིན་པ་སྟོན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དྲུང་མ་འཛོལ་བ་སྟེ་
ཕན་ཚུན་མ་འདྲིས་པར། སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་པས་བཟུ་བ་མཐུའ་དུག་མེ་ལོང་ཤིན་
ཏུ་དག་པ་ལ་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་སྤྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་
དོ། །བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སྟོན་གྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པ་ན། སངས་རྒྱལ་གང་ལ་

བསྟོན་བཀའ་གང་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཆུ་ཞེང་ཀྱན་ནས་ལྷན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་
གྱིས་མཛོས་པ་རྩི་འདྲུ་བ་ཞིག་ན། ལྷུ་བ་པའི་དབང་པོ་བཏུམས་པ་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་
པ་དྲུང་། སངས་རྒྱུ་དེ་དྲག་གི་སྟུང་དང་སྟོང་པའི་མཐུ་དང་སྟོབས་ལུ་བྱང་བ་རྩི་འདྲུ་
བ་དྲུང་། དེ་དག་གི་འཁོར་ཉམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྩི་སྟེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་
ནན་ཉན་གང་བྱས་པས་དགོ་འདུན་དེར་གྱུར་པ་རྩི་ལྟ་བུ་སྟེ་རྩི་འདྲུ་བ་དྲུང་། སངས་རྒྱུ་
གྱི་ཞིང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཟུགས་མཛོད་དཔེས་སྤྲས་པ་དང་། ཆོས་ཤོས་
དང་ཟས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་སྟོང་པ་དང་ལྷན་པ་རྩི་འདྲུ་བ་དྲུང་། ཐེག་པ་
གཅིག་དང་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྩི་འདྲུ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཞིང་དེར་བདག་ཉིད་
བཟ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སྤྱུ་སྟེས་པ་ཁོ་དང་ལྷན་པ་བྱིས་པ་དང་། རབ་བྱང་ཏུ་གྱུར་པ་
རྩི་འདྲུ་བ་དྲུང་། ཆོས་ཤོས་ནས་བསྐབ་པའི་གཞི་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བསྐབ་པ་
ཁས་ཁྱངས་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་སྟོང་པ་གྲང་ལ་སྟུང་པ་དྲུང་། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་
དང་ཉན་ཤོས་དེ་དྲག་ལ་བཟའ་བ་དང་ཆོས་ཤོས་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་
པ་གྲང་ཏུས་རྩི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་དང་། ཚད་རི་ཅམ་ཞིག་སྟུལ་བ་དེ་ནི་མ་ལུས་པར་སྤྱ་གཅིག་
ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་པར་སྟོན་ལས་བརྟེན་པའི་བྱང་བའི་མཐའ་
སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྩི་ལ་བྱིས་པ་དང་བཟོད་པ་དང་། བརྟོན་འབྲས་དང་
བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དྲུང་། ཤེས་རབ་གྱི་པར་སྟོན་ལ་སྟོན་སྟོང་པའི་ཆའི་སྤར་གྱི་
གནས་སྤྲུམ་གྲང་མ་ཚད་བ་མེད་པ་དེ་དྲག་སྤྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། ཞེས་གོང་
ཏུ་སྟོན་པ་ལ་བཤད་པ་དང་སྤྱར་བར་བྱའོ། སྤྱ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་ཏུ་གནས་སྤྲུམ་ཐམས་
ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག་གི། འོན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ཉིད་གྱི་སྟོང་པ་ཀྱན་སྟུ་ལི་བ་སྟུའི་ཁྱེད་ཁྱེད་ལྟར་
གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་གྲང་དྲག་སྤར་འདུས་པ་དྲུང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་
འབྱུར་བ་གྲང་དང་། སངས་རྒྱུ་གྲང་དྲག་དུ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐུར་སྤྱག་པར་གསུང་

གི་གདུངས་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་པས། རྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས་བཟུང་བ་སྟེ་གཟིར་པའི་འགྲོ་བ་
 རྣམས་དབྱུགས་འབྱེན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ན་བཞུགས་པ་དྲང་། དྲང་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་
 བཟུང་བ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་བར་རྩས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་དེ་དུག་གི་སྟོང་པ་ཀུན།
 བདུག་གི་སྟོང་ཚུལ་ཀུན་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བ་སྐྱེལ་ཁྱེད་བྱ་གཅིག་ཏུ་རྩས་གཅིག་ལ་ནི་
 གསལ་བར་སྟོན་པར་རུས་ཏེ། མིག་འཕྲུལ་མཁན་ཐ་མལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱགས་དང་
 རྩས་ཀྱི་མཐུ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་། རང་གི་ལུས་ལ་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་སྟོན་
 པར་རུས་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་
 རྟུང་བཞིན་དང་བདེན་བརྟན་ཁྱེད་པར་མེད་པར་མཁྱེན་ནས་དེ་བསྐྱེལ་པ་དུ་མར་གོམས་
 པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྣམ་འཕྲུལ་དེ་རྣམས་མཛད་མི་རུས་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་སྤྱ་ཞིག་དེ་འདྲ་བ་དེ་མི་རྟོག་པ་དང་། རྟོགས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་
 ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་འདིའི་སྣོན་ནས་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ། །རི་ལྷར་ཉིད་
 ཀྱི་སྟོང་པ་དང་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་རྩས་གཅིག་ཏུ་བ་སྐྱེལ་ཁྱེད་བྱ་གཅིག་
 པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྩས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དྲང་། རྩས་གསུམ་གྱི་
 རྟུང་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་ཉལ་ཐོས་མ་ལུས་པའི་སྟོང་པ་དྲང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མ་སོ་སོ་
 སྟེ་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ནི། བ་སྐྱེལ་ཁྱེད་བྱ་གཅིག་ཏུ་རྩས་གཅིག་གི་ཆེ་
 སྟོན་པར་རུས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་སྐྱེན་སྐྱེལ་ཆོགས་པ་བཛྟེད་ནས་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་
 ཡང་བཞེད་པ་ལ་མངའ་འཇུག་དབང་བསྐྱུར་བ་སྐྱེན་སྐྱེལ་ཆོགས་པར་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར་བཤད་
 པ། དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འདི་ནི། བཞེད་པ་ཙམ་གྱི་འཇུག་
 པ་ཡིས་ཏེ་དེའི་སྣོན་ནས་ནམ་མཁའ་ཡི་མཐས་གདུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རྩལ་ཕྱ་རབ་
 གཅིག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱོན་ལ་སྟོན་པར་རུས་ལ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་མ་ལུས་པའི་རྟེན་
 ཀྱི་ཁྱོན། རྩལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གིས་བྱུང་བ་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན། རྩལ་གཅིག་པོ་དེ་
 རགས་པ་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འཇིག་རྟེན་སྤུ་བ་སྟེ་ཆུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་

བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ། སྤྱད་
ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྒྱ་སྤྱད་སྟོན་པ་དེ་སྤྱད་ཀྱི་གྲངས་ནི། འཛམ་གྲུ་སྤྱིང་
མ་ལུས་པ་ན་རྩལ་སྤྱད་པ་ཀྱི་གྲངས་གྲང་རི་སྤྱད་ཡོད་པ་དེ་སྤྱད་ཀྱི་གྲངས་ལ་མེད་དོ། །སྤྱི་
མ་ནི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདི་ནི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

སྟོབས་བརྩུ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྟོབས་བརྩུ་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད། ཡོན་
ཏན་ཀུན་བཟོད་མི་རུས་པའི་ཚུལ། ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་སྟོབས་བརྩུས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ན། དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
ཆ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཐུབ་པའི་སྟོབས་ལ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དྲུང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྟོ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
དྲུང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐུགས་སུ་ཚུད་པའི་སྟོབས་དྲུང་། ཁམས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་
པའི་སྟོབས་དྲུང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་དྲུང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དྲུང་། བསམ་གཏུན་དང་
རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་སྟོ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་དྲུང་། སྟོན་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་དུན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དྲུང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འཆི་
འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་སྟོ་སྟེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དྲུང་། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སྟེ། སྟོབས་ནི་བརྩུ་པོ་འདི་དུག་ཏུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྡ་བཤད་པ་
དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྡ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རྒྱ་གར་ཞིག་ལས་འབྲས་སུ་གར་ཞིག་ངེས་པར་སྟེ་བར་འབྱར་བའི་རྒྱ་དེ་ནི་འབྲས་སུ་
དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་ལྟར་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དག་
བ་ལས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ལམ་ལས་ཐུང་

འདས་འཛོལ་པ་ལ་སོགས་པའོ། རྟེན་ལྗོངས་བཟུང་པ་ལས་བརྒྱུ་པ་ནི་གནས་མིན་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དགེ་བ་ལས་རྣམས་སྤོང་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་ལས་
ཐོབ་པས་ལས་དབང་གིས་སྤིང་བ་བརྒྱད་པ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་
མེད་པ་ལྟ་བུའོ། རྟེན་འདྲ་བའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་མཁྱེན་
པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲངས་པ་སྟེ་སོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་
པའི་སྟོབས་སུ་བཟུང་དོ། འདྲོད་པ་སྟེ་དགེ་བ་དྲུང་མི་འདྲོད་པ་སྟེ་ལས་མི་དགེ་བ་སྟེ་མ་
འདྲེས་པ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ལས་བརྒྱུ་པ་སྟེ་ལས་འདྲེས་མ་དྲུང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་
ལས་ངན་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ལས་རྣམས་དྲུང་། ལས་དྲེའི་རྣམ་
སྟྲུང་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆོགས་པ་ལའང་། མཁྱེན་པ་རྣམས་མཐུ་སོགས་པ་མེད་པར་སོ་
སོར་འཇུག་པར་འབྱུང་བ། དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བྱུང་ཤེས་བྱ་
ཀྱན་ལ་ཁྲུབ་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདྲོད་དོ། འདྲོད་
ཆུགས་དང་དེས་མཚོན་ནས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་སྟེ་ས་བོན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདྲོད་པ་
ནི། ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆོགས་པ་དཔེར་བ་དང་། འབྲིང་དང་གང་ཡང་ཁྲུང་པར་ཏུ་
འཕགས་པའི་འདྲོད་པ་དང་། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤར་བཤད་པའི་མོས་པའི་ས་བོན་གཡོགས་པ་སྟེ་བསྐྱིབས་པའི་མོས་པ་ལའང་། མཁྱེན་
པ་དུས་གསུམ་ཏུ་འགོ་བ་སྟེ་འཇུག་པས་མོས་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཁྲུབ་པ་ནི། མོས་པ་
སྟེ་ཆོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། ཁྲངས་རྒྱས་ཁམས་མཐའ་དག་གི་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མིག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣ་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་
དྲག་དང་། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་དྲག་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་བར་དྲག་དང་། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བཞིན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཀྱི་ཁྲུང་པར་རྣམས་ལ་
རྟོགས་པའི་སྤངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་པ་ནི། ཁམས་སྟེ་ཆོགས་

པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདྲོད་དོ། །ཡང་དག་མིན་པ་ལྷག་པར་སློ་འདྲིགས་པའི་ཀུན་རྒྱ་
 རྟོག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་ལོ། །སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་
 པ་དང་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཆེས་རྩོད་ཀྱི་མཚོག་རྒྱ་བཞེད་ལ། དབང་པོ་འབྲིང་གི་
 གནས་སྐབས་དྲང་། དབང་པོ་རྩལ་བ་ཉིད་ཆུང་དུ་འཁོར་གནས་སྐབས་ནི་མཚོག་མིན་པར་
 བཤད་པ་དྲང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་དྲང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་
 ཚུན་འབྲས་བྱ་ཆུབ་པ་ཉི་སྟེན་ལ་རྣམས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པའི་ཆགས་པ་སྟེ་སོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁུན་
 པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཉིད་རྒྱ་འཁོར་བ་དྲང་། ལམ་འགའ་ཞིག་རང་
 རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དྲང་། འགའ་ཞིག་ཉུན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་འཁོར་བ་དང་། ཡི་དྲུགས་
 དྲང་དྲང་འཁོར་དང་ལྷ་དང་མི་དང་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་དྲང་། སོགས་ཀྱིས་ནི་
 ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པར་རེས་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་
 རྣམས་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་སོགས་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འཁོར་བའི་
 ལམ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདྲོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟེ་བྱང་པར་གྱིས་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ཐ་དྲང་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསམ་གཏུན་
 བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། གྲང་ཞི་གནས་གྲང་དྲག་སྟེ་ཉིང་རེ་འཇིན་
 དྲང་། སྟོམས་འཇུག་གི་བྱང་པར་གྲང་དྲག་གཅིག་དྲང་བརྒྱད་རྒྱ་ཡུར་པ་སྟེ་མཐར་གྱིས་
 གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགྲ་དང་། ཀུན་བྱང་དེ་དྲག་ལ་མཁུན་པ་སོགས་པ་མེད་
 པ་འདྲི་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་
 དོ། །ཇི་སྟེང་གཏི་མུག་དེ་སྟེང་པ་སྟེ་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་བརྒྱད་པ་སོག་མ་མེད་པའི་
 སྟེང་པར་གནས་པ་ན། འདུས་པའི་དུས་སུ་བདག་དྲང་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྟེང་
 པའི་སེམས་ཅན་ནི། ཇི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ། གཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་
 བཅས་པར་བྲན་པ་དང་། རང་དང་གཞན་རྣམས་ཁ་དྲོག་འདི་འདྲ་བར་ལྷུང་ཞེས་བྲན་

པ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་དྲན་པ་དང་། འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་
 སོ་ཞེས་དྲན་པ་ནི། དུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་དྲན་པ་སྟེ་དྲན་པའི་དུལ་དེ་རྣམས་ལ་སྒོ་
 ཐོགས་པ་མེད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟོན་གྱི་གནས་རྒྱུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་
 རྟོན་པས་སུ་བཤད་དོ། སྟེ་མས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་མས་ཅན་དེ་དེའི་འཆི་འཕོ་བ་དྲུང་། སྤང་
 བོ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་སྒྱེ་བ་གང་རྣམས་མ་ཁའི་མཐུར་ཐུག་པའི་འཛིག་རྟོན་ལ་གནས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་འཛིག་པའི་ལས་ཀྱི་བཟོ་བོས་བཟུ་བར་བྱས་པ་མུང་པོ་དེ་ལ་དྲུས་དྲུར་མཁྱེན་པ་རྣམས་པ་
 ཀུན་ཡོངས་སུ་དྲག་པས་མ་ཆགས་པ་སྟེ་མ་ཐོགས་པར་འཇུག་པ་ཡིས། དུལ་མཐུང་ཡས་
 པ་མཁྱེན་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྒྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་རྟོན་པས་སུ་འདྲོད་དོ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་
 པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་པས་ཀྱིས་ཆགས་ཐོགས་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་ནི། དག་ཆགས་དྲུང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པ་སྟེ་བཅོམ་པའི་འཕྱར་བ་དྲུང་། རྟོན་པ་ཉན་ཐོས་དང་ལ་
 ཐོགས་པས་བསྐྱས་པ་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྒོ་སྟེ་བྱག་མེད་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཕྱོག་པ་སྟེ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་པ་སྟེ་ཐོགས་པ་
 མེད་པ་ནི། མཐུང་ཡས་པ་བྱག་པ་བྱད་པ་མཁྱེན་པའི་རྟོན་པས་སུ་འདྲོད་དོ། རྟུར་རྟུ་ཞེས་
 པ་ནི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
 སྤངས་པར་སྟོན་པའོ། འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། གང་གིས་
 སྟེ་མས་ཀྱི་རྒྱུད་འབགས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟོ་བར་བྱེད་ལ། རྒྱུ་སུ་བསྟོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
 བག་ཆགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཐུར་ཐུག་པ་དང་། ཐོམས་པ་དང་། ཚ་བ་དང་། བག་
 ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་དེ་སྤྲོད་མི་རྣམས་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ།
 ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཡང་གསུངས་སོ། བྱགས་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་
 ནུ་བཞེད་པས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་སྤང་འབྲེལ་བའི་བག་ཆགས་ལ་བྱ་དགོས་
 ཏེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཞན་རྟུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་

གསུངས་པས། འདིར་གསུངས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། མ་
རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་ཐོག་པར་འཇུག་གི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉན་མོངས་གི་ས་བོན་ཟད་
པར་གསུངས་པའི་ཉན་མོངས་གི་ས་བོན་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཉན་མོངས་གི་བག་ཆགས་
དང་མི་གཅིག་གོ། །བག་ཆགས་འདི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ནི་ས་བརྒྱ་རྒྱུ་གི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱོདས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་འགག་པ་ལ་སྤྱོདས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་
ལ། དེ་ཐོག་མར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྲད་ཅིག་མ་དང་པོ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གིས་འཇིག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྟོབས་རྣམས་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མངོན་ལྟར་དུ་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱུ་གི་མངོན་སུམ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྤང་ནས་མཁྱེན་དགོས་སོ། །དེ་
ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མཁྱེན་པ་འདིའི་ལྷགས་མིན་པ་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་
པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པའི་ཤུགས་ལ་
འདས་མ་འོངས་གཉིས་འཇུག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཉེ་མ་དེ་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་ད་ལྟ་
བ་འདིའི་དུས་སྟུ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མེད་པས་དུས་དེར་དེ་གཉིས་མ་
གཞལ་ཡང་། དེ་རིང་གི་དུས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གིས་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་གི་དུས་གི་ཐུ་གྲུ་ས་བོན་གིས་མི་སྦྱང་གྲང་། ས་
བོན་གིས་ཐུ་གྲུ་སྦྱང་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཉིད་གིས་
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་སྐྱ་ཚོའི་བྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། འཕྲིན་ལས་གཞན་མི་འདའ་
བར་སྦྱོར་པ་སྦྱོར་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་མི་འཇུག་ན། བྱང་སེམས་
རྣམས་གིས་ཅི་ཞིག་སྟོས། དེས་ན་རང་སངས་རྒྱུ་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་གིས་ཡོན་ཏན་
མཐར་ཐུན་པར་ཤེས་པའམ་བརྟུན་པར་ལྟས་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། དོན་འདི་

ཉིད་དཔེ་སྒྲིག་པ་བཤད་པ། འདི་ལྟར་ན་མ་མཐའ་འདབ་གཤོག་ཡངས་པའི་རྒྱུད་གི་
 རྟེན་གསུམ། བ་མོལ་གཞོན་པ་ཡང་ན་མ་མཐའ་ལ་འཕྱར་བ་ན། རྟེན་མཐའ་མེད་པ་སྟེ་
 ཟད་པས་འདྲེན་ཆུགས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལྟོག་པར་མི་འཕྱར་གྱི་འདྲིར་ནི་འདྲིར་འཕྱར་འཕྱར་
 བས་ན་མ་ཞིག་ན་རང་གི་མཐུ་སྟོབས་ཟད་པས་ལྟོག་པར་འཕྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོབས་མ་
 ཉན་ཐོས་དྲུང་དེ་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟུང་ས་ཆེན་པོ་
 ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ན་མ་མཐའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་མ་
 བརྟེན་པར་ལྟོག་པར་འཕྱར་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རྟོགས་པས་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སྟོབས་སྟོབས་
 ཉན་ཐོས་པས་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པར་བརྟེན་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཕྱིར་
 འགྲེལ་པ་མཛད་པ་བདག་འདྲེན་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདྲི་དུག་ནི་ཅི་ཤེས་པ་
 དྲུང་ནི་བརྟེན་པར་རྣམས་པར་འཕྱར་རྟེན་ཅི་སྟེ་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ཅིང་ཞིག་ཤེས་པའང་མེད་པ་འོན་ཀྱང་། བདག་གིས་
 དྲོགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ་ཆོས་ཆོས་མེད་པར་ཡོན་ཏན་རྩུབ་ཟད་ཅིང་ཞིག་སྤྲུས་པ་ནི། ཡོན་
 ཏན་དེ་དུག་འཕགས་པ་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། །བཞི་
 པ་ནི། མདོར་བསྟུན་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཟབ་མོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་དང་། གཞི་དང་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་
 ཉིད་དོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་
 རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཟབ་པ་དྲུང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་
 ལེགས་པར་ཤེས་པས་ནི། དོན་དེ་གཉིས་ཤེས་ནས་བསྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གཉིས་པོ་འདྲི་དུག་འཕྲོག་པར་འཕྱར་རོ། །

སྟུང་ས་ཆེན་པོ་

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་སྟུང་པའི་སྤྱི་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཐབས་
 ཐུན་མོང་བ་འབྱུང་ཞིང་། སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ། བདེ་འགྲོ་ལ་

སོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་ཏུ་ཁྱུང་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་བཞེས་ལུ་ཟིན་
 གྱང་སྐྱར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྐྱབ་མངའ་བ་ཞིང་
 གྱིས་ས་འོག་ས་སྤྱིང་ས་སྤྱིའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་ཏུ་བྱོན་ནས། སྐྱལ་པའི་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་
 ལྷན་ནས་མི་ཡུལ་ཏུ་གཤེགས་པ་དྲུང་ནི། བལྟམས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡབ་ཡུམ་དྲུང་སྐས་
 དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་ཞིང་། བྱང་རྩྭ་བ་པ་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་གོང་ཁྱིར་ཏུ་འཇུག་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའང་དབང་པོ་དང་འཆམ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞིང་གྱིས་
 འཇིག་རྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྟོན་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཅན་རེ་བ་སྟེ་སྤྱིད་པའི་ཞུགས་པ་
 ནི་མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལྟས་པ་གྲགས་པ་དང་པན་ལན་བཞེད་པ་སོགས་ལ་མི་སྟོས་
 པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་མུ་དན་ལས་འདྲས་པར་བགྱི་བ་སྟེ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །གཡོ་
 བག་སྟོན་ཅན་ཞེས་པ་ལ་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། སྣ་ཆོགས་སྟོན་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བ་
 འབྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐབ་པ།

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཏུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འདྲི་ན་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་གཞན་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དྲག་སེལ་བ་ནི།
 ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ་གཙོ་པོར་ཁྱུང་པ་མེད་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་
 རྣམ་འབྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའང་མིན་ཞིང་སྟེ་མིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་
 སྟོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་འདྲི་ཡང་ཡུལ་འཇལ་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བར་འབྱུར་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། ཐུབ་པ་ཞིང་གྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གང་དང་
 ཡང་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ། འོད་སྤངས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ན་མུ་དན་ལས་འདྲའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་
 གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་། ཆོས་

གྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་མྱེད། བྱོད་ལ་ཐེག་པའི་དབྱེ་བ་མེད། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་
 པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཞུག་མྱེད་རྒྱུ་ལྟར། སེམས་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་
 ལོ། དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མི་རུས་
 པ་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་མྱེད་ན། ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པར་བཤོད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བ་བཤད་
 པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཟུང་འདས་ཅམ་ཐོབ་ནས། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་
 འབྲས་བུའམ་ཐེག་པ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་ནི། གཏུལ་བྱ་རེ་ཞིག་དྲང་བའི་མྱེད་གསུངས་
 པར་བསྟན་པ་འདི། ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 མེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཐོབ་ནས་
 ལམ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་
 ཐེག་པས་ཀྱང་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་པ་རྒྱུར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་
 དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ། གང་གི་མྱེད་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཤས་
 ཆེན་པོ་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་
 ཅན་དང་སྐལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཆེད་སྟོགས་མ་ལྟ་པོ་འདྲི་དུག་ནི་ཡོད་
 པར་གྱུར་པ། དེ་དག་གིས་ལྟག་པར་མོས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་
 པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་མྱེད་འཛིན་
 རྟོན་ཏེ་གཏུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ལྟུང་ཟུབ་པས་གཏོང་དཔག་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་པར་
 མི་འགྱུར་ཞིང་། གང་གི་མྱེད་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བྱོད་ལ་གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་
 ལ་མཁས་པའི་མཁྱེན་རྟུང་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཐུགས་རྫེད་
 ཐབས་དྲུང་ལྟན་ཅིག་པ་མངའ་བ་དྲུང་། གང་གི་མྱེད་སྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རུས་སུ་བདུག་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱེད་ཀྱིས་ཞུལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ཉིད་
 ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ངེས་པར་བརྟུབ་དགོས་ལོ། །གང་གི་མྱེད་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་
 ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གེགས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཟུང་འདས་ལ་ངེས་པར་

དགོང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། སང་དཀར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དེད་དཔོན་མཁས་པས་ཀྱི་
མཆོན་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དུ་ཆས་པའི་ཆོ་སྒྲེ་པོའི་ཆོགས་ཀྱིས། དུན་རིང་པོར་
བསོད་པའི་ངལ་བ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དུ་མ་སྐྱེབས་པའི་བར་དུ་
ཁྱོད་བྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་པར་བཀོད་པ་སྟེ་སྤུལ་པ་ལྟར་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུ་རོལ་དུ་ཐེག་ཆེན་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་འདྲི་ནི། ཉེ་
བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་དུ། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་དེས་མཆོན་
པའི་རང་ཀྱལ་ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་འཁོར་བའི་ཉོན་
མོངས་ཀྱིས་རྣམས་པར་དབེན་པའི་སྟོ་སྤྱངས་པ་རྣམས་ལ་ཡོགས་སུ་སྟེ་ཕྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ཁོ་ན་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལྟར་ཆོགས་ཆོགས་པར་བྱས་
ནས། གདོན་མི་བླ་བར་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། ཐེག་པ་གཅིག་དུ་སྐྱབ་པ་འདྲི་
མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བླ་པར་ནི་མདོ་སྟེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་རུས་བཤད་པ།

ལྷ་པ་ལ་གཉིས། མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་
དང་། བཞུགས་པའི་རུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོགས་བཅུའི་
ཞིང་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དུག་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ན། རྟལ་བླ་རབ་ཀྱི་རྟལ་
ཀྱི་གངས་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་རི་སྟེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱོད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
མཆོག་རབ་དུམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་པ་ཡང་དེ་སྟེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་
སྟོན་དགེ་ཅུ་མ་བསགས་པ་རྣམས་མོས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདྲི་ནི་
བསྟེད་པར་བཀྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་
གཞལ་དུ་མེད་པ་བསག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདྲིར་བཤད་དོ། །འདྲི་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་
པས་འདྲི་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་

ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་
 བློ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པ་ལས་སྒྲུལ་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྒྲུལ་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་དགོངས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གཤེགས་པའི་ཆད་དེ་ཅམ་དུ་འདོད་ན་གང་ཟག་གཞན་སངས་
 རྒྱ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་སྟོན་དེར་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཆོས་སྐྱ་གཅིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱ་མ་ནམས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། སྐར་སངས་མ་རྒྱས་པ་
 དང་འཆད་རྒྱ་རྒྱའི་ཆོས་སྐྱ་ཡང་སྟོན་དུ་ཐོབ་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་གཤེགས་པའི་ཆད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་
 ཀྱི་ཡུན་ཆད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ནས་སྐྱར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་སྒྲུལ་
 སྐྱའི་འཆད་རྒྱ་རྒྱའི་སྟོན་པའི་གྲངས་ཆད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནག་ཆོའི་འབྱུང་ལས།
 སངས་རྒྱས་ཡུལ་གྱུར་ཞིང་ནམས་སྟོགས་བཅུ་མ་ལུས་ན། །ཁྲ་རབ་རྒྱལ་ནི་རི་སྒྲིང་ཡོད་པ་
 དེ་སྒྲིང་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། །འབྱུང་འབྱུང་ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་བཤད་ན། ཅ་བ་ལས་
 གསང་བ་འདི་བཤད་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་ཆའི་ཆད་ནི་རི་སྒྲིང་དུ་འཇིག་རྟེན་གསུལ་
 བྱ་མཐའ་དུག་གོ་འཕང་མཆོག་དུ་རབ་དུ་ཞི་བར་འགྲོ་བ་མིན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སྐྱ་མ་
 གྱུར་པའི་བར་དང་། རི་སྒྲིང་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འབྱུར་
 བ་མིན་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡུམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཡི་མ་མ་ལ་གཏད་པ་ལས་སྐར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལུགས་
 འདི་བྱེད་པས། དེ་འདྲ་བ་ཁྱོད་ལ་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པར་འབྱུར་བ་གྲུ་ལ་མངའ་སྟེ་མི་
 མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
 ལུ་མཐའ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་འདི་དག་གསོ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་
 རྩེ་དེ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་གཏི་ལྷག་གི་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་

པ་རྣམས་ཁ་ཟུག་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཐོས་པས། རྟུག་བསལ་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟུག་དང་བཅས་པ་ཟ་བ་པོ་ཡི་སྒྲེ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནུང་མི་སྒྲེ་བདག་
གི་བར་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་བཅེ་བ་སྒྲེ་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་རྟུག་ཐོས་ནས་ཉེན་
པའི་བྱ་གཅིག་ཤུ་ལ་མ་ཡི་རྟུག་བསལ་གྱི་ཡིད་སྒྲེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མགོན་པོ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་མཆོག་རྟུ་རབ་རྟུ་ཞི་བ་ཚྭ་གས་གཅིག་པར་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་
སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཁས་པས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ལྟ་དང་མིར་སྒྲེ་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་
རྣམས་གྱིས་ནི། སྒྲེ་བ་དྲང་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་འཆི་བའི་རྟུག་བསལ་ངས་པར་
འཛོལ་ཅིང་། དུལ་རྟུག་པ་དྲང་བུལ་བ་དང་། མི་རྟུག་པ་དང་བྲད་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་
རྟུག་བསལ་ཁྱོད་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ལོག་
པར་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པས་ནི། སྒྲིག་ཏོ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རན་འགོ་
དང་། སྤར་བཤད་པའི་རྟུག་བསལ་ཡང་འཛོལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲེ་བོ་དེ་
རྣམས་སྟགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་དུལ་རྟུ་རབ་རྟུ་དྲོད་བ་སྒྲེ་སོང་བས་ན། སྟགས་རྗེ་ཆེན་པོས་
བཙོམ་ལྟན་འདས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟགས་ཞི་བ་ཚྭ་གས་གཅིག་པ་ལ་གཞིལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པས་ཁྱོད་
ལ་ཞི་བ་ཚྭ་གས་གཅིག་པའི་ཐུ་དྲུག་ལས་འདུས་པ་མི་མངུའ་བར་འཇིག་རྟེན་རྟུ་བཞུགས་
སོ། །

བསྟན་བཙོས་རི་ལྟར་བཅམས་རྒྱལ།

གསུམ་པ་བསྟན་བཙོས་རི་ལྟར་བཅམས་པའི་ཚུལ་ནི། མགོན་པོ་སྐུ་རྒྱུབ་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པའི་ལྟགས་འདྲི་དགེ་སྤྲོད་དཔལ་ལྷན་རྟེན་སྟགས་གྱིས། དབུ་
མའི་བསྟན་བཙོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་བདུས་ནས། ངས་དོན་གྱི་མདོ་སྤེ་རྣམས་
ལུང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དྲང་། འཕགས་པ་སྐུ་རྒྱུབ་ཀྱི་མན་དག་ནི་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟུ་བརྒྱུད་
པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་དབུ་མའི་གཞུང་ལྟགས་འདྲི་ལས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཙོས་

གཞན་ན་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚུས་འདྲི་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མེད་པ་
 དེ་བཞིན་རྒྱ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་འདིར་ལྷགས་གང་ཞིག་བཟུལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟར་
 པ་འདྲིར་འབྱུང་བའི་ལྷགས་ཀྱང་། སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་ནི་
 མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་
 ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྤེལ་པ་རྣམས་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་སྤྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་
 སྤྲོས་པ་དེ་ཉིད། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་དེ་ནི། དབུ་
 མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་སྤྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ཚུས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚུས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་
 འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་གིས་ཐ་སྟངས་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁས་བླངས་པ་
 ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཛིག་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྤྲོད་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་དོན་སྤྲོད་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 རྣམས་རང་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་ཏུ་མ་ཟད་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་
 ལྷགས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་འདི་སེམས་ཅན་པ་དང་ཡང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 མ་ཟད། མགོན་པོ་སྤྲོད་དང་འཕགས་པ་ལྟའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་པ་གཞན་
 ཀྱི་ལྷགས་དང་ཡང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའོ། །དེ་ལ་
 སློབ་དཔོན་ལངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ནི་ཚད་མར་སློབ་དཔོན་འདི་བཞེད་པས།
 དེ་ལ་བྱར་བ་མིན་ལ། རྒྱལ་སྤྲོས་ཞི་བ་ལྟའི་ལྷགས་དང་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལྷགས་
 གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་སྤྲོད་རོ། །ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
 པའི་སྤྲོད་ནས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 གྲུབ་མཐའ་དང་། ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་
 ཏུ་ཡོད་པ་ནི། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་
 སོ། །ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ན་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལས་འདས་པ་གཞན་
 ལྷགས་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་ནི་རང་གི་ལྷགས་སོ་ཞེས་བེར་བ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས་འཛིག་

རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་
 བཞུགས་ཏེ་བྱ་དགོས་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ལུགས་སོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་
 ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཐུགས་དགོངས་མི་ཤེས་
 ཤིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པ་མེད་པར། རྟོང་པ་ཉིད་རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་
 ཅམ་ལ་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་འདི་སྤངས་པས། དེའི་
 ཕྱིར་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟན་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྒྲུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་
 ཀྱིས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་རྒྱ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་རམ་
 གནག་པའི་ཁ་དྲོག་གིས་འཇིགས་པས། སེམས་ཅམ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོས་སྐྱེ་
 སྐྱུ་བ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་གང་དུ་གཞུང་རིང་ཏུ་སྤངས་མོད་ཀྱང་། དབུ་མའི་གཞུང་གི་ཆོག་
 ལེན་ཕྱིས་པ་ཁ་འབྱུངས་པའི་ཀྱ་སྐད་ཁ་ཕྱེ་བའི་རྩས་ཀྱ་སྐད་ཁ་འབྱེད་བྱེད་ལྟ་བུ་གྲགས་པ་
 དུ་ལྟ་ཡིད་ལ་རེ་བ་རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གནས་བཟན་དབྱིག་
 གཉེན་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དང་། ཚོས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་
 མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཅམ་ཐོས་པས་འཇིགས་ཏེ། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་སམ་ཞེ་
 བ། དེ་སྐད་ཏུ་སྒྲུབ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དབྱིག་གཉེན་དང་ཕྱགས་སྒྲུང་གི་གཞུང་ཚོད་
 མེད་རྣམས་ནས་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཀའ་མོད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་
 དེ་དག་གི་བཞེད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་བདག་ཅག་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་
 དཀའོ། །

ཡང་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་སུ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་འཕྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 ཟབ་མོ་སྒྲུར་བཤད་ཟིན་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། སྟོན་ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་
 རྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་གྲོམས་པ་ཉིད་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་

འཇུར་བ་སྒྲུབ་རྒྱུ་། །འདིར་ནས་ཆོའི་འཇུར་ལས། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་དམན་པར་
 གུར་པ་འདི་བདེན་པར་ལྟ་བུ་ཅན་དག་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ལྟོངས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་
 པར་གུར་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཇུར་བ་པ་ཚབ་ཀྱི་འཇུར་ལས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་། །རི་ལྷར་གཞན་སྟེ་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་མ་
 བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྷར་སྟིང་ཆེ་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གུར་རེ་ཞིག་སྤངས་ཤིང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ཉེ་བར་སྦྱོར་རྒྱས་
 པར་མཐོང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་
 ལྟག་པར་མོས་མི་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་ལ་གསུང་རབ་མང་དུ་གསན་
 པ་རྒྱུ་ཆེ་བ་མངའ་བ་ཡིན་ཡང་། ཟབ་མོའི་དོན་འདྲི་ནི་གཞན་གྱིས་སྟེགས་སྟེ་རྒྱུད་པར་མི་
 འཇུར་རོ། །དྲེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལྷགས་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལྷགས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བས་རྟུང་གི་སྟོས་སྦྱར་བ་འདྲི་དྲག་མཐོང་བ་སྟེ་བལྟས་
 རྒྱས། གང་ཟག་གི་བདུག་རྩ་བརྗོད་པ་སྟེ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལ་
 བྱ་བ་ལྟར། སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་གཞུང་དབུ་མའི་ལྷགས་འདྲི་ལས་
 གཞན་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་སྟོ་དོར་བར་བྱ་བ་སྟེ། ལྷགས་གཞན་རང་གི་སྟོས་སྦྱར་བ་
 ལ་ཡ་མཚན་པར་མི་བྱའི། རང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་
 མཚན་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་བརྒྱུ་ལས་པའི་དགེ་བ་བསྟོབ་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་
 པ་སྟེ་སྦྱབ་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྷགས་བཟང་པོ་ལྷང་དང་རིགས་པའི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་
 བསྟོད་པ་སྟེ་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདུག་གིས་སྟེགས་ཀྱི་མཐའ་ཁུབ་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 བསོད་རྣམས་བསགས་པ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོ་ཞིང་གནག་
 པར་བྱས་པའི་དཀྱིལ་དུ། སྟོན་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲར་ལྷར་ཤིན་ཏུ་དཀྱར་བཤམ། ཚུམ་པ་པའི་སེམས་
 ཀྱི་སྦྱལ་ལ་སྟེ་ཀྱི་གདོངས་ཀྱི་ལྷོ་རྩ་དྲུང་འདྲུང་བ་གང་ཞིག་སྟོབ་པ་དེ་ཡི་མཐུས། སེམས་
 ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་རྒྱས།

ལྷུང་རྒྱ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱན་རྒྱ་ཏུ་འོད་ཅེས་བྱ་བར་བསྟོད་པར་སྟོག་ཅིག །ནག་
ཆའི་འཇུར་ལས། སྤྱ་སྤྱབ་ལྷགས་མཛོས་སྤྱགས་སྤྱ་གྲགས་པ་བརྟོད་ལས་སྤོབ་པའི་བསྟོད་
ནམས་གང་། ཁྱིམ་འབྱུང་ངོ་། །

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སྤོབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་པའ་གང་
གིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་སྤྱའི་ལྷགས་ཀྱི་ཟབ་པ་དྲུང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཚུལ་གསལ་བུར་བྱེད་པ་ཡུལ་ས་མཚན་སྤྱ་འབྱུངས་པའི་སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་
ལྷ་བ་གྲགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། སྤྱ་མ་ལྷ་འཁྱེད་ཏིང་འཛིན་བརྟེན་པར་གྲགས་
པ་ཐེག་པ་ལྷ་ན་མེད་པའི་མཆོག་ལ་སྤྱགས་རབ་རྒྱ་གཞིལ་བ། མི་མཐུན་པའི་སྤྱགས་ཀྱིས་
མི་འཕྱོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དྲུང་སྤྱགས་རྟེན་སྤྱུང་བ་མངའ་བ། རི་མོར་གྱིས་པའི་བ་
དྲུས་མ་ལ་འོ་མ་བཞོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྒྲོག་པར་མཛད་པས་སྤྱར་
བ་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆའི་ལུལ་གྱི་ཤོང་ཁྱིམ་དཔེ་མེད་ཀྱི་དཔྱང་སྟེ་དབུས། རིན་ཆེན་སྤྱས་
པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱ་ཁ་ཆའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྤྱ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་
མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་སྟེ་ཐིག་ལེ་བུམ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་
ཀྱིས་ཁ་ཆའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱར། སྤྱས་ར་ས་རྩ་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་
ཀ་ལྷ་སྟེ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་སྤྱགས་པའི་དཔེ་དང་
གཏུགས་ཤིང་། ལེགས་པར་བཅོས་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

འདིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་བྱང་དང་། འཇུར་བྱང་གི་སྟེང་ནས་སྤྱན་མོང་བ་རྣམས་
བཞོད་པ་ནི། ཚ་བ་ལོགས་སྤྱ་བསྐྱར་བ་དང་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་ཚ་བ་གཉིས་སྤྱར་ནས་
ཁྱས་དག་བྱས་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱང་གྱི་སྟོང་པོ་
མཆོག །ཟབ་མོ་དབུ་མ་མཐའ་བུལ་རྟེན་འབྱུང་ལམ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་ཏེ་སྟོན་པར་
ཡུང་བསྟན་བཞིན། །རི་བཞིན་འགྲེལ་མཛད་འཕགས་མཆོག་སྤྱ་སྤྱབ་ཞབས། །དེ་ཡི་
རིང་ལྷགས་དམ་པ་འཕགས་པ་ལྟའི། །དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མཁས་པའི་ལྷགས་མང་

ཡང་། ཡོངས་རྫོགས་འགྲེལ་མཛད་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད། ཁྲི་བའི་ཞབས་དང་
 ཞི་བ་ལྷ་ཡི་ལྷགས། རྒྱལ་པའི་དབང་ལྷན་གསུམ་གྱི་བཞེད་པའི་སྒོ། ཀའི་གུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ནས་
 གནད་རྣམས་མཐའ་ཚད་པར། ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིས། ཐལ་
 འགྱུར་ལྷགས་མཚོག་རྒྱུ་མ་མེད་པར་བྱས། བྱང་སྤྱོད་འདི་ན་ལྷགས་འདིར་མོས་རྣམས་
 གྱུང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རིགས་ལམ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བ་དམན་པ་
 རྣམས། རང་གིས་མ་རྫོགས་ལྷགས་མཚོག་འདིར་སྤྱོད་པ། མང་ཏུ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མ་
 བསལ་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་བཟང་འགའ་ལ་ཟབ་ལམ་གསལ་ཕྱིར་དང་། བདག་གྱུང་སྤྱོད་བ་
 གྱུན་ཏུ་ལམ་གྱི་མཚོག་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཕྱིར་ཏུ་འབད་པ་བྱས། དེར་ངལ་བ་ལས་བྱུང་
 བའི་དགེ་བ་ཡིས། འགྲོ་གྲུ་ཟབ་མོའི་གནད་རྣམས་གྱུན་རྫོགས་ནས། ཉིན་མཚན་གྱུན་
 ཏུ་སྤྱོད་པ་ལྷུར་ལེན་པས། རྟག་ཏུ་སྤྱོད་བཅས་རྒྱལ་བ་མཉེས་བྱེད་ཤོག །

ཅེས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དཀོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 བློ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷུ་ལ་དཀའ་བཅུ་པ་ལེགས་པ་དཔལ་གྱིས་དབུལ་སྤྱོད་བཞི་
 བཅུའི་མཆོད་ལྷུ་ཏེ་ནན་ཆེར་བསྐྱུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་
 འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་ཤིང་། དོན་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་རྒྱས་པ་མི་དམན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་
 འགྲེལ་པའི་དཀའ་གནད་རྣམས་གྱི་བཤད་པ་རྣམས་ཆང་བ། ཆོག་དོན་གསལ་ཞིང་སྤྱོད་དོན་
 གྱི་མཐའ་གཅོད་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་གིས་ཤིག་ཅེས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་དོན་ཏུ། དབུ་མ་
 ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མང་ཏུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྤྱོད་བཟང་གྲགས་པའི་
 དཔལ་གྱིས། འགྲོག་རི་པོ་ཆེ་དགེ་ལྷན་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །སྤྱོད་
 མཛྙ་ལོ།

༄༅། །རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་གཉིས་པ་

ལུགས་ལྡན

རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

རྒྱུ་པའི་རང་བཞིན་བསྟུང་པ།

【རྩ་བ།】

༄༅། །དེ་བྱིར་ཆད་ཡིན་ཡང་ན་རྒྱུ་པ། །བདེན་པ་བཞིན་ཉི་མའི་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། །ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ལྷ་མ་ལས་སྤྱི་མ་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་པ། །དེ་དག་ཀྱན་ལས་
ཆད་མར་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་པའོ། །དང་པོ་ལ། །རྒྱུ་པའི་རང་བཞིན་བསྟུང་པ་དང་། །དེ་ལས་
བདེ་གཤེགས་དང་། །དེ་ལས་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ལས་བརྩེ་བ་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་པའོ། །དང་པོ་
ལ། །བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པས་རྒྱུ་པར་བསྟན་པ་དང་། །བསྟན་
པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། །དེ་ལྟར་ལུགས་
འབྱུང་གིས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་གཤེགས་པའི་རྒྱུ་པ་བསྟན་པ་ལས་ཡུང་ན། །དེ་ལྟར་
གཤེགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལུགས་ལྡན་གི་སྟོན་པ་སྟོན་ཞེས་
པའོ། །ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། །ཤོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཤོལ་
བ་དོན་གཉེར་ལ་བདེན་པ་བཞིན་གནས་ལུགས་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར།

བདེན་པ་བཞིའི་སྒྲིབ་དོན།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲིབ་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་
གངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མའོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འཁོར་
བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྐྱེས་པའི་སྤྱགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཡང་
རྒྱ་འཛིང་བྱེད་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཅིངས་པ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱ་ལམ་ཀྱི་
བདེན་པ་དང་། གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་འཁོར་
བ་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱ་འབྲས་བཞིར་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། ཀྱན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
དང་པོར་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱག་བསྐྱེད་དང་འགོག་པ་མིས་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམ་གཞན་ཏུ་
བསྐྱན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་
པ་དང་ལམ་སྟེ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྒྲིབ་དང་བྱེད་ཐབས་གི་ཉིས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་
པའི་སྒོ་ནས། དེ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་སྒོན་ཏུ་མ་སོང་ན་
དེའི་རྒྱ་ལ་སྤང་འདོད་སྒྲེབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱག་བསྐྱེད་ལ་འབྲལ་འདོད་སྒྲེབ་པ་ན་
རྒྱག་བསྐྱེད་འདི་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས། འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱ་དེ་
ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱེས་ཏུ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། རྒྱག་བསྐྱེད་རང་གི་ངོ་བོ་
ཚར་མ་འདོན་པ་བཞིན་ཏུ་སྤོང་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དེའི་རྒྱར་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་ནས་དེ་ལ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེབས་
ཀྱན་འབྱུང་ཏུས་གཉིས་པར་བསྐྱན་རྟོ། །ཀྱན་འབྱུང་སྤོང་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་ན་རྒྱག་བསྐྱེད་
འགོག་རྒྱས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རྒྱག་བསྐྱེད་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཡང་

མངོན་རྒྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བས་འགོག་པ་རྒྱས་གསུམ་པར་བསྟན་རྟེ། །དེ་མངོན་རྒྱ་བྱེད་
 པ་ཡང་ལམ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བས། ལམ་གྱི་བདེན་
 པ་རྒྱས་བཞི་པར་བསྟན་རྟེ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་དང་པོར་སྟག་བསྐལ་འགོག་རྒྱས་སུ་མཐོང་ན།
 སྟག་བསྐལ་འགགས་པ་མངོན་རྒྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བས་བྱབ་པས་འགོག་པ་རྒྱས་གཉིས་
 པར་བསྟན་རིགས་ལ། ཡང་ཀུན་འབྱུང་སྟོང་རྒྱས་སུ་མཐོང་ནས། སྟག་བསྐལ་འགོག་རྒྱས་
 སུ་མཐོང་དགོས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྟག་བསྐལ་གྱི་སྤར་བསྟན་པར་རིགས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་
 སྟོང་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཐོག་མར་དེ་ཉིད་བསྟན་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་མ་ངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པར་
 བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་ལྟོག་པ་
 ལ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་
 བསམས་པས་འཁོར་བ་ལ་མའི་དོང་ལྟར་རྒྱ་མཐོང་ནས། དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཅམ་
 ཞིག་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲལ་རྒྱས་སུ་གོ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱས་གཉིས་པར་
 ཀུན་འབྱུང་སྟོང་རྒྱས་སུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ན་འགོག་པ་མངོན་རྒྱ་
 རྒྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བས། ཀུན་འབྱུང་རྒྱས་གཉིས་པ་དང་འགོག་པ་རྒྱས་གསུམ་པར་བསྟན་
 རིགས་སོ། །ལམ་ཐ་མར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །དེས་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་
 ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྟེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམ་དེ་དག་དང་མཐུན་
 པར་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ད་ལྟར་མཁལ་མའི་རྩལ་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་
 ནི། སྟག་བསྐལ་གྱི་སྟག་བསྐལ་དང་། ཟས་ཡིད་རྒྱུ་ཡོང་བ་ལ་ལྟག་པར་སྟེད་ནས་རོ་རྒྱུད་
 བའི་ཚོར་བ་སོགས་འཇུར་བའི་སྟག་བསྐལ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ལག་རྩེས་བཞག་པའི་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤར་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྟག་བསྐལ་འགགས་པའི་བྲལ་བ་ནི་འགོག་པའི་
 བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །

བཞི་པ་ལ། རྟོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་པའི་
 རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བསམ་ལ་ལྟོག་པར་ཞུགས་པ་གཙང་
 བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་
 ལྟོག་པར་ཞུགས་པ། རྟོག་བསམ་རྒྱ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པ་
 གཉིས། མི་མ་ལའང་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་གྱིས་སློ་སློན་ཏུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟོག་ལ་གནས་
 སྐབས་འབྱུར་བར་འཛིན་པའོ། །འགོག་པ་ལ་ལྟོག་ཞུགས་ནི། ཐར་པ་ཡེ་མེད་ཏུ་འཛིན་
 པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟོག་བསམ་གྱི་
 ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གྱ་ལྗོངས་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟོག་བསམ་ཟད་པ་ཡོད་
 ཀྱང་ཡང་ལྟོག་པར་འཛིན་པའོ། །ལམ་ལ་ལྟོག་ཞུགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་
 དང་། བདག་མེད་གོམས་པ་ལམ་ཏུ་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་
 པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐར་ལམ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྟོག་བསམ་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏུ་
 བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་བསམ་གྱི་རྟོག་བསམ་ཆོས་ཅན། མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་
 རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་པའི་ཕྱིར།
 རྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་བསྐྱར་བ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་གི་རྟོག་པ་ནི།
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་
 རྟོག་བསམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་
 དང་ཡང་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་
 པའི་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་རྟོག་བསམ་གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་རྟོག་པ་ནི། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་བསམ་གཏན་
 ཟད་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་འགོག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བསམ་སྤངས་པའི་

བྲལ་བ་ཡིན་པའི་མྱར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་
 མྱར། བྱ་ཤོར་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་མྱར། དེས་
 པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་མྱར།
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་མྱར། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་མྱར། སྤུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་མྱར། དེས་པར་
 འབྲིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟུག་བསྐལ་སྤར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་པའི་མྱར། རྟུག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་གཞུང་དུ་མཆོམས་སོ་སོར་གཙུག་པ་
 གསུངས་ལ། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་གཞུང་གི་མཆོམས་སོ་སོར་བཅད་ན་སྦྱོར་
 ས་སྤང་མོད་ཀྱི། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་
 དངོས་སུ་གསུངས་པས་རྣམ་པ་ལྟག་མ་དུག་གོ་རུས་པར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་གསལ་
 བར་མ་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །

མདོར་ན། རྟོག་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་འཁོར་བ་འཇུག་ལྟོག་གི་ཚུལ་བསམས་
 བས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
 བཤད་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་མཆོག་དུ་གྱུར་ཤོས་གཅིག་དུ་སྤང་བས་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་
 བསམ་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་ཁ་ཕྱིར་བཏུ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་སོང་བར་འཁོར་བ་སྟེ་
 དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཅི་སྟེ་དང་ཐར་
 པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་ཅི་སྟེ་བྱ། དེ་ལྟར་སྟེས་པ་ན་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཞིར་
 བབྱུང་། ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཡང་རི་ཅམ་སྟོ་དང་འཆོམ་པ་རེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་
 བས། དེ་ནས་ལེའུ་འདིར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་འོག་ནས་འཆད་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྟོམ། དེ་ལྟར་བྱས་ན།
 བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་རང་གི་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་

ལ་སྒྲིང་པོ་ལེགས་པར་ལོན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལ་འབད་པས་ནན་ཏན་རུ་བྱའི། དེ་ལས་
གཞན་རུ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་ཇི་ཅམ་ཐོབ་ན་སྟམ་ན་སྟེ་ལྷུང་གིས་རྒྱད་
ལེགས་པར་རྒྱུད་ཐོས་ནས་གཟུང་ན་ཆོག་མི་ཟེ། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། བསྐྱོམ་ན་རྒྱད་
ལ་མི་སྟེ་བས་ཆོ་གང་པོ་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པ་སྐྱད་བྱས་ཀྱང་སྟོ་རང་དགའ་བའི་འགྲོས་
འདོད་པ་ཆེ་རྒྱུ་དང་སྟོ་ཤས་ཆེ་རྒྱུ་སོགས་ཞིང་པ་རང་དགའ་བ་ནམས་དང་བྱད་པར་
རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ལམ་སྟོན་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་རུ་མ་སོང་བར་སྟོན་
ངོ་པོར་བསྐྱེད་ལ་ནན་ཏན་རུ་འབད་པར་བྱའོ། །ཐར་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞན་
དག་གིས་ཐར་ལམ་རུ་བཏགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ངོས་བཟུང་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
འགོག་པའི་རྒྱ་མཆན་སོགས་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་
ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་སོགས་ནི་འོག་རུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷག་བསྐྱེད་འབྱེད་པ།

【ཆ་བ།】

ལྷག་བསྐྱེད་འཁོར་བ་ཅན་ཡུང་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་
པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་མཆན་
གཞི་བསྐྱབ་པ་དང་། མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་
བསྐྱབ་པ་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལྷག་བསྐྱེད་ངོས་གཟུང་བ་
དང་། དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་
པོ་ཆོས་ཅན། ལྷག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་
བ་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་རྒྱུན་འཛིག་མི་ཤེས་པ་དག་འཆི་ཁའི་གང་ཟག་

སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཁྱགས་ན་རྟག་པར་འབྱུར་ལ། སྤིང་བ་ཕྱི་མའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འཁོར་བར་
མི་འཐད་དེ། དེས་སྤར་གང་རུ་ཡང་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་པ་འབྲུལ་
སྤར་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་དང་། ཡང་གང་ཟག་རྟག་པ་འཁོར་
བར་འདྲོན་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་གི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་རིགས་པ།

【ཆ་བ།】

གོ་མས་ལས་འདྲོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་གསལ་བ། ། བཅོང་ཕྱིར་འདྲོད་བྱལ་ཉིད་མིན་
ཏེ། རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་འགལ་ཕྱིར་ཤོ། ། འབྲུལ་ཕྱིར་རྒྱུད་སྐྱེ་བ་ཆོས་མ་ཡིན། ། གཤམ་ཏེ་
རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མེད་ཅེ་ན་དེ་ཡི་ཆོས། ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་
མ་མཐོང་། ། ཐམས་ཅད་འདྲོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ཉི། ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱི་ཆོས་མ་
ཡིན། ། གཞུགས་སྐྱེ་བ་འཁོར་རྒྱུན་མེད་ཅེ་ན། ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལའང་རྒྱུད་པར་ཅན། ། ལས་
རྣམས་བདག་པོ་མ་ཡིན་ན། ། དེར་ཡང་ཆོད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན། ། ཆགས་སྐྱེ་བ་རང་
བཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། ཆོས་ཡིན་པར་ཡང་འདྲོད་ན་གོ། ། རྣམ་མེད་རང་བཞིན་
མེད་པས་ན། ། འབྲུལ་བྱ་མི་མཚུངས་གང་ལས་ཡིན། ། རྒྱུན་རྣམས་རྒྱུད་པར་ཡོད་ན་
ཡང་། ། རྒྱུད་པར་མེད་ཕྱིར་མ་བྱུང་ཉིད། ། བཅིན་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་ཡིན། ། འབྲུལ་
ཕྱིར་བྱན་ལས་སྐྱེ་བ་འདྲམ་ཡིན། ། རྒྱ་ཉི་འཕེལ་བར་བྱུར་པ་ན། ། འབྲུལ་བྱ་འཕྱིར་པར་
མི་བྱུང་ཉི། ། ཆ་བ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཆགས་སྐྱེ་བ་ཀྱི། ། འབྲུལ་བ་བདེ་རྒྱུག་ལས་སྐྱེ་བ་
ཡིན། ། ཆ་མི་མ་ཉམ་སྐྱེ་བ་ལྷག་བཟུང་ཡིན། ། གཤམ་ཏེ་འདྲོད་ཆགས་མི་སྐྱེད་ན། ། ཅིས་
སྐྱེད་སྐྱོར་ཤིག་ཆ་མ་ཉམ་ལས། ། རྒྱ་འཕེལ་དེ་ལས་འདྲོད་ཆགས་ཡིན། ། ཆ་མི་མ་ཉམ་
ལའང་ཆགས་ཅན་མཐོང་། ། གཞན་ནི་ཆ་མ་ཉམ་ན་ཡང་ཡིན། ། གཞན་ནི་རྒྱུད་ནས་
ཐག་འཇག་ཀྱང་། ། རྒྱུད་མེད་གཅིག་ལ་ཁྱེད་མེད། ། དེ་གཅིག་ལ་ཆགས་བྱུག་མི་

བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ལྷ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལྷ་འོགས་
 འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། འདྲ་པོ་ལ།
 ལྷ་འབྲས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན། ལྷས་པར་བཤད་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་ཐལ་
 བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། བད་ཀན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། མཁྲིས་
 པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་། ལྷ་འཕམ་གཏི་ལུག་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ལྷ་འཕམ་སོགས་པའི་
 དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་
 ཀན་ཅན་འདོད་ཆགས་རྒྱུད་ལ་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེའི་
 ཆེ་བད་ཀན་ལ་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱ་མཁྲིས་པའི་རྒྱུ་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་འཕེལ་བ་
 ཡིན་པས་འབྲུལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་མཁྲིས་པ་དྲེ་ཡི་དངོས་འབྲས་
 ཀྱི་ཆོས་དུས་མིན་གྱི་སྒྲི་དཀར་དང་ཤ་ལེར་རུལ་མང་སྒོ་གསལ་བ་སོགས་ཞེ་སྤང་དྲེ་ལས་
 གཞན་ཡུང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཁྲིས་པ་ཆར་
 བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁྲིས་པས་དུག་གསུམ་ག་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་
 གྲང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆེ་
 རྒྱུད་མཆོངས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཆོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུག་གསུམ་ག་
 ཉིས་པ་ཀླན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་འབྱུང་བ་ཅན་ལས་སྐྱེས་པར་མཆོངས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་རྒྱུད་
 སོགས་མི་མཆོངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་
 ཆེ་རྒྱུད་དེར་ཡུང་ཆེ་རྒྱུད་མེད་པའི་ཚུད་པ་སྤྲ་མ་དང་མཆོངས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་རྒྱུད་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱོན་གྱི་ལས་རྣམས་བདུག་པོའི་
 རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་རྒྱ་འབྱུང་བ་མཆོངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཆོངས་པས་རྒྱ་འབྲས་མིན། ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ།
 རང་ལ་མཆོངས་པ་སྤང་བའོ། འདྲ་པོ་ལ། ཉགས་དགོད། ལྷ་བསྐྱབ་པའོ། འདྲ་པོ་ནི།
 ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ལྷ་མཁྲིས་སོགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལ་

སོགས་པའི་སྒྲིན་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་ནུང་ཁྱེད་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་
 བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བད་ཀན་འཕེལ་ནས་ལུས་རྒྱད་ན་ཆགས་པ་འགྲིབ་པར་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ནས་ལུས་གདུངས་པས་ཞེ་
 སྤང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནད་
 ཐམས་ཅད་འལྱར་བ་ཡིས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བར་འལྱར་བར་མཐོང་བས་དེ་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་དེ་ནད་ཀུན་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པ་འདྲ་མིན་པར་ཐལ། ནད་གསུམ་
 ཆ་མཉམ་པ་ཞེ་སྤང་མཚུངས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྤར་གྱི་ཙ་
 བའི་རྟགས་ལ་བྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་བད་ཀན་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་འདོད་
 ཆགས་མི་འཕེལ་ཡང་འགྲིབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁྲིས་པ་འཕེལ་ན་ཆ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་
 གྱི་འལྱར་བ་ཚོས་ཅན། འབྲུང་བ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་སྟེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཚོར་
 བ་བདེ་སྟག་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ཀལ་རྟེ་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྟེས་པའི་ཚོར་
 བ་སྟག་བསྐྱེད་གྱིས་འདོད་ཆགས་གྱི་གཤམ་བྱས་ནས་མི་སྟེད་པ་ཡིན་པས་ལ་ལར་འགལ་
 རྒྱུན་གྱིས་ཟེན་པས་འབྲས་བུ་མི་སྟེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་འཛིག་ན་ཏ་ཅང་
 ཐལ་ལ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཅིས་བསྟེད་སྟོན་གྱི་ཅིས་དྲིས་པས། ནད་གསུམ་ཆ་
 མཉམ་པ་ལས་ཁྱུ་བ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཚོས་ཅན།
 ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལ་ལྟོག་པ་འབྲུལ་བར་ཐལ། འགའ་ཞིག་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་
 པ་ལ་འདྲ་ཁྱེད་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱྱེད་དེ་ལ་ཇེས་འཕྲོ་འབྲུལ་བར་ཐལ། སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ནུང་ཁྱྱེད་བ་མིན་
 པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱྱེད་ཁྱུ་བ་འཕེལ་བ་ལ་ལྟོག་པ་འབྲུལ་བར་ཐལ། ཆགས་ཅན་གཞན་
 ནི་ཁྱུ་བ་ཟུང་ནས་ཁྱུ་གཞན་གྱི་ཁྱྱེད་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཆགས་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན།
 བུད་མེད་གཟུགས་མཛེས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་དུག་པོ་ཅན་དུ་མི་འལྱར་བར་
 ཐལ། བུད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྱུ་བ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུན་
ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ཆགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ངེས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་
ཀྱན་དེའི་རྒྱར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཛེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་པར་ཆགས་པ་
འབྱུང་བའང་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཆགས་པའི་རྒྱར་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
མཛེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏེན་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པ་ལའང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།
གཟུགས་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་
ཡོན་ཏེན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུན་ལག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱ་ཅི་
དགོས། དུལ་ཡོན་ཏེན་ཅན་དུ་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སུང་མེད་གཟུགས་དང་སྤྱོད་
ཚུལ་མཛེས་པ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་ལུས་ལ་ཡོན་ཏེན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་
དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐྱབས་གང་ལ་བད་ཀན་ལྟག་པར་འཕེལ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་
དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆེ་ཞེ་སྤང་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆགས་པ་དྲག་པོ་
ཅན་དུ་འདྲོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པར་ཐལ། ཆགས་སྤང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་དོ་
པོ་མི་མཚུངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་
འདྲི་ལ་ངེས་པར་ཞེ་སྤང་མི་འབྱུང་བས་ཁྲབ་པར་མཐོང་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེས་
འགའ་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་སྤྱོད་པ་གང་གི་ལུགས་དེ་
ལ་ཆོས་ཅན། བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་འདྲིར་ཐལ་
བ་མེད་དེ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་བྲག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ལ་རྟག་ལས་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་སྐྱེན་ལ་བརྟོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཤད་བྱིན་དུན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་
ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ནད་གསུམ་

གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདྲིས་ནི་ཚུལ་ཅན། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བཀུག་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞུག་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བཞི་ཆགས་སོགས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་མེད་དག་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀུག་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། རྟོན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱིད་ཀྱིས་འབྱུང་འབྱུར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་གྲུང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྱིད་རང་ལ་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཀྱུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་འབྱུར་ཚུལ་ཅན། བྱིད་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྒྲུབ་དོན་ཡང་ཚུལ་ཅན། དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ལ་རྟེན་དུ་བཀུགས་པ་དང་། སྤྱི་མས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་པ་རྟེན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་དོན་ནུས་ཡང་ན་དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རྟེན་དུ་ག་དུ་བཀུགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆང་དང་ཕྱོས་པའི་རྩས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་གྲུང་འབྱུང་བ་ལ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་ཚོགས་པ་དབྱེར་མེད་ཙམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། ཆང་དང་དེའི་རྩས་པ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆང་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་རྩས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཆང་ཆ་བར་ཐུར་པའི་ཆོ། ཆང་གི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་འབྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཕྱོས་པའི་རྩས་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆང་ཆ་བར་གནས་ན་བརྟེན་པ་ཕྱོས་པའི་རྩས་པ་འཇིག་པ་སྟེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཆང་དང་ཕྱོས་པའི་རྩས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སེམས་དེའང་རྗེས་སུ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། འབྱུང་སེམས་རྗེས་སུ་དུད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྐྱུང་བ་ཐ་དུད་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར་རྟེ། འབྲུང་བ་རེག་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཆོར་བ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་
སོགས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྤྱིད་ལུས་གཞན་དུ་འཕྱར་གྱི་བྱར་དུ་ཡིད་སློན་ཉག་པའི་དོ་བོ་རྣམ་པ་
མཚུངས་པར་འཕྱར་བར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་བདག་སྟེན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་
སློན་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འབྲུང་འཕྱར་འབྲུང་བའི་རྗེས་སུ་འཕེལ་འགྲིབ་
བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་སྟེན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཕྱར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་ལས་ཀྱང་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྤྱི་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་བྱོང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་སེམས་རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་བྱང་པར་ཅན་དུ་མི་རུང་བ་གང་གི་ཆོ་འབྲུང་བའི་ལུས་ལ་བསྟོས་པ་མེད་
པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་འགྲའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་མ་འགྲའ་ཞིག་འབྲུང་བ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལ་བསྟོས་པ་
མེད་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་འགྲའ་ཞིག་སྤྱི་མ་འགྲའ་ཞིག་གི་བླ་ཆུགས་སྤྱད་པའི་རྒྱར་འཕྱར་
བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པ།

【ཆ་བ།】

རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉིད་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འབྲུབ། །གལ་རྟེ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་རྒྱན་ཡིད་འདྲེད་ན། །ཆ་སོགས་ཆེ་ན་སྤང་ཆེན་
བཟུ། །སྤྱི་ཆེ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས། །དེ་སྟངས་ཀྱང་ཅན་རྒྱལ་མ་ལས་གཞན། །དེ་
ཆར་འཇམ་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་ཆོལ། །རྒྱ་ནི་ལན་བརྒྱར་རྣམས་ལྟེ་ཡང་། །དེ་ལ་གང་ཞིག་ལྟར་
ཡིད་པའི། །དེ་ལ་དེ་ནི་ལྟར་མི་ལྟར་། །ཁི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པར་འབྲུབ། །སྤྱི་ལྟར་དེ་
འབྲུང་བ་ལས། །ཆགས་སོགས་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་འབྲུབ། །འབྲུང་བའི་བདག་འཕེལ་མ་
འདས་ཡིད། །གལ་རྟེ་ཀྱན་ཆགས་སོགས་རྒྱན་ན། །ཐམས་ཅད་འདྲོད་ཆགས་མཚུངས་

[illegible]

གཉིས་པ་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 དགས་པ། འགལ་བྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་གཞན་
 ཀྱིས་ཡང་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲབ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྤར་མེད་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་
 རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཏུ་རུང་བ་
 མིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྣམ་
 པ་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་མིན་
 པ་གྲབ་ཟིན་སྐྱབ་པར་འདོད་དོ་ཞིན། རྩ་ལ་འབྲས་ཏུ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པའི་རོ་བོར་ཡོད་
 དོ། ཞེས་གངས་ཅན་ལས་གཞན་སུ་ཡང་དེ་ལྟ་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། རྒྱུ་པན་ཁྱོད་དོ་ཆོ་དང་བཅས་པར་རྫོམ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པར་ཐལ། སྟོན་
 ཆོ་རྒྱ་རྩ་སྟགས་ཆེ་ན་འབྲས་བུ་སྤྲང་ཆེན་བརྒྱ་མ་མཐོང་བཞིན་ཏུ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་དེ་སྤྲང་
 རྒྱས་པ་གྲངས་ཅན་སྟགས་དང་འབྲ་བའི་འདྲོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟགས་དང་འབྲ་བའི་
 རྒྱ་མཆན་ནི། རྩི་ལྟར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱའི་དོ་ཐོར་ཡོད་པར་འཕྱར་བར་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་རྒྱའི་དོ་ཐོར་ཡོད་ན་རྒྱ་ལན་བརྒྱར་རྣམ་པར་སྤྱོ་ཞིང་བཟགས་སུ་བྱང་འབྲས་
 བུའི་དོ་ཐོ་གྲང་ཞིག་སྤྲང་བྱང་ཏུ་འཕྱར་བུའི་དོ་ཐོ་དེ་ནི་སྤྲང་རྒྱའི་བུས་ན་མི་སྤྲང་བའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ་ལལ་པའི་སེམས་ཅན་སྦྱེས་མ་ཐག་ཆགས་ཅན་སྟགས་སུ་འབྱུང་བའི་
 དེས་པ་མེད་པར་འགའ་ཞིག་ཆགས་བལ་ཏུ་སྦྱེ་བ་སྤྲིད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐལས་ཅད་
 སྟོ་ན་མེད་པ་གསར་ཏུ་འབྱུང་བའི་རིགས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་འཕངས་པ་ནི་
 འགལ་ཁྲུབ་དམིགས་པའི་ཉགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་དང་
 པོ་ཆགས་བལ་མི་སྤྲིད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཏུ་མི་འཐད། ཕྱིས་ཆགས་བལ་ཏུ་འཕྱར་མི་སྤྲིད་པའི་
 རྒྱ་མཆན་ཏུ་མི་འཐད། དེའི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྦྱེ་བོ་ཀླན་རྒྱ་འབྱུང་
 བུའི་བདུག་ཉིད་ལས་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སྟགས་དང་ལྟན་པས་ཁྲུབ་པའི་དང་
 པོ་ཆགས་བལ་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་འབྲ་མི་སྤྲིད་དོ་ཞེ་ན། ཐལས་ཅད་འདྲོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་
 མཚུངས་པར་འཕྱར་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྱུང་
 བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྲུད་པར་ལས་ཆགས་སྟགས་ཆེ་ཆུང་ཏུ་འཕྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟག་
 ཆགས་རྣམས་ལ་སྟག་ཆགས་དང་ཆེས་སྟག་ཆགས་ལ་སྟགས་པའི་ཁྲུད་པར་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྲུད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 མདོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །དེས་ན་ཆགས་སྟགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྲུད་པར་འདྲིའི་རྟེན་འབྱུང་
 བ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟལ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་བཞིན་ཏུ་ཆགས་སྟགས་ཀྱང་འཕེལ་
 འགྲིབ་ཏུ་འཕྱར་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་བཞིན་ཏུ་སྟག་ཆགས་རྣམས་ལ་
 སྟག་ཆགས་དང་ཆེས་སྟག་ཆགས་ལ་སྟགས་པའི་ཁྲུད་པར་མེད་ཀྱང་ཆགས་ཅན་ལ་ཆེས་

ཆགས་ཅན་ལ་སྟགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཆགས་སྟགས་དྲེ་སྤར་ཡོད་
པ་ལས་དྲེ་ཡི་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྟགས་ཆེ་ཆུང་ཐ་དྲུག་གྱུང་ཆགས་སྟགས་
ཡི་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟུ་ཡང་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། རྩ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་བདུག་ཉིད་མི་ལྟོག་
པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། གུན་ལ་འདྲོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཡང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།
འབྱུང་བའི་བདུག་ཉིད་འདྲ་བ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་བ་སྤང་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བ་སྤང་དང་ཆོས་བ་ལང་
དང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་བ་སྤང་ལ་སྟགས་པའི་བྱང་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རིམ་པ་ཅན་ཏུ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་བདུག་ཉིད་གཟུང་
དོན་ཏུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇམ་གྱི་སྤྲུམ་རྒྱུད་པན་གྱི་ལུགས་
འདྲིར་ཡང་ཆོས་ཅན། ས་སྟགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྟོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆོས་སྟོག་ཆགས་
ལ་སྟགས་པའི་བྱང་པར་གྱི་རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཆགས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོ་བ་
ལ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་བྱང་པར་ཡོད་ན་འདྲ་རྩོ་བ་མེད་པའི་མེ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་
དྲེ་བཞིན་ཏུ། འདྲིར་ཡང་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པ་ཡི་མེད་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན།
དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྩོ་བ་ལས་མེ་རྩེས་གཞན་ཡིན་པ་ཆད་མས་བཀུག་
པའི་ཕྱིར། གང་ཞེས་ལུས་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏུན་ཆགས་སྟགས་དྲེ་དུག་
ཆོས་ཅན། འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ལར་བྱོད་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་
འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་བྱང་པར་གྱི་རིམ་པ་དྲུང་ལྟན་པ་ལས་བྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་བྱང་པར་ཏུ་
འགྱུར། བྱོད་དེ་དང་འབེལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྤྱི་ཆོས་དཀར་པོ་ལ་
སྟགས་པ་བཞིན། ཆགས་སྟགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སྟགས་འབྱུང་འགྱུར་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་
བ་ལ་གནས་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དྲེ་དུག་འབྱུང་བ་དྲུང་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་

རུང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་དང་འབྲལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་རྟེ་དེ་གཉིས་འབྲུང་
 བ་ལ་འབྲལ་རུ་མི་རུང་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་
 སྣང་སོགས་ལྟ་ན་ཅིག་རྟེ་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ལྟ་ན་ཅིག་སྟེ་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྲུང་
 བ་གཅིག་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། དམིགས་སྒྲིག་གི་དབང་གིས་ཅིག་ཅར་རུ་མི་སྟེའོ་
 ཞེ་ན། ཆགས་སྣང་ཚས་ཅན། ཁྱོད་གི་གཟུང་ཡུལ་གི་ཕྱི་ལོལ་གི་དོན་ཡང་ཁྱོད་རེས་འགའ་
 སྟེ་བར་དེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་འབྲུང་བའི་དེས་པ་མེད་
 པར་དེ་ཡེ་མེད་རུ་ཐལ། སྐལ་མཉམ་གི་རྒྱ་དྲུང་བུལ་བའི་ཕྱིར། འབྲུང་བ་ཉེར་ལེན་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་རྣམས་ཀུན་སྟེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རུས་ཀུན་གི་ཆེ་
 སྟེ་བར་འབྲུང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་འབྲུང་བ་རྟག་པ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཐུག་བསྐལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

【རྟེན་པ།】

དེ་ནི་རེས་འགྲེལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །མི་རྟག་ཉེས་པའི་རྟེན་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་
 དབང་ཕྱིར་ཡང་ཐུག་བསྐལ་ཡིན། །བདག་མིན་བྱིན་བྱིས་བསྐལ་པས་པའམ་མིན། །རྒྱ་
 མིན་བྱིན་བྱིས་རྒྱུ་པ་ལ་མིན། །རྟག་པ་རི་ལྟར་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལས་བྱ་
 མ་མི། །བྱས་ཐ་དད་པར་སྟེ་མི་འབྲུང། །རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཆོག་མཚན་ཡང་། །འབྲེལ་བ་
 སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་གཞན་རྒྱུ་ལྟ་དཔག་འབྲུང་ན། །དེ་ནི་རྟག་རྣམས་ལ་ཡོད་
 མིན། །

གཉིས་པ་ལ། བྱང་ཚས་བཞིའི་དང་པོ་ནི་ཐུག་བསྐལ་དེ་ནི་ཚས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 དེས་འགྲེལ་སྟེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐུག་བསྐལ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཉེས་

པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱིང་པའི་ཕྱིར་དྲང་། མེན་གྱི་རྩ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་
 དང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། རྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཅན་
 གྱི་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་པོ་ཚོས་ཅན། བདག་དེས་
 བྱིང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་བྱིང་གྱི་རྩ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར།
 ལྷུང་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྩི་ལྟར་ཡང་སྟེང་བྱིང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བདག་རྟག་
 པ་གཅིག་ལས་ལུང་པོ་རྩ་ལྟས་སུ་བྱི་བ་དྲང་པར་སྟེ། བར་འལྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྟག་པ་རྩ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་བྱིང་
 གྱི་རྩ་གཞན་ཡོད་པར་རྟེན་སྒྲུབ་དཔོག་རྩས་པར་འལྱར་ཏེ། སྐབས་འགར་རྩ་གཞན་དབང་
 ཡིད་དུག་ཚོགས་ན་ཡང་འབྲས་སུ་བྱིང་སྟེ་བ་མེད། སྐབས་འགར་བྱིང་སྟེ་བ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། རྟག་པ་རྩ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྩ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་རྩ་མས་ལ་ཡོད་པ་
 མིན་པའི་ཕྱིར།

ཀྱན་ལྷུང་བདེན་པ།

【結】

[illegible]

ཡིན་པར་གྱི་ཡིད་ཀྱི། མི་རྒྱུན་ལྷན་འཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི། ཡོངས་འཛིན་དེ་ཚོར་བསམ་བསམ་
བྱས། རྟེན་གྱི་ཡིད་འདོད་པར་ཡིད་པར་། ཚོག་ཆགས་བརྟེན་ལྷན་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་
འདོད་འཁྱེད་པ་དེ་དག་གི། འདོད་དང་འཛིན་ཤིང་ཡིན་པར་འདོད། འདག་ཏུ་
ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས། འདི་མིན་བདེ་བར་འདྲ་ཤིང་པས། འཁྱེད་པར་བརྟེན་འཁྱེད་
འཁྱེད་པ། རྟེན་ཡིད་ཤིང་པ་ཤིང་རྟེན་ཡིན། ཆགས་ཐུལ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་ཡིད། ཞེས་
ཉི་མོར་དཔྱད་རྒྱུ་ཆགས་ཡིས་གསུངས། འཁྱེད་མེད་ཆགས་པ་མ་མཐོང་ཡིད། འཁྱེད་པས་
འཁྱེད་ཉི་འདོད་ཆགས་འཁྱེད་། རྒྱ་མཚན་ཁས་ལུངས་ཡིད་ན་འདོད། རྟེན་མེན་ཉིད་
ཉི་མོར་པ་པ་ཡིན། རིགས་འདི་རྒྱུ་ལྷན་འདོད་ན་གྱི། རང་ཉིད་རང་འདོད་ལ་གཙོ་
འཁྱེད། གལ་ཏེ་སྦྱོར་ལ་ཆགས་མཐོང་ཡིད། སྦྱོར་དུ་ལྷན་ཅིག་འཁྱེད་མེན། རྒྱལ་
མཉམ་སྦྱོར་ཡིད་ལྷན་ལྷན་ཡིན། མི་ཕྱིས་ཤིང་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་། མ་འཁྱེད་ཤིང་པ་ཉིད་
བཟང་པ། རྒྱན་ཉི་འཛིན་པར་ཡིད་ཡིད་དང་། རྟེན་ཐག་ཡིད་ལས་འཁྱེད་མིན། རྟེ་
ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཡིད་རྟོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་རྒྱུའི་རྒྱུ་པ་ནི། སྦྱོག་བསྐྱེད་ལྱི་ཡུང་པ་འདི་ཚོས་
ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། རེས་འགྲུལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཡིད། ལྷན་པ་
བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་སྦྱོས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ཡིན་པའི་ཡིད།
འདོད་ན། རྒྱ་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཡིད། རྒྱ་སྦྱར་མེད་མ་དང་སྤྲན་མ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་དང་རྒྱལ་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་སྦྱར་ཡང་མེད་པ་དེ་རྒྱུ། དེས་པོ་འདི་དུག་རྒྱ་མེད་
ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། ཞེས་རྒྱུ་པ་ན་དང་སྦྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རུབ་ཏུ་
བརྒྱད་དོ། ཚེར་མའི་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་གཞན་སྤྲན་མ་གྲང་ཡོད་པ་
ཉིད་ན་མི་མ་གྲང་སྦྱོར་བ་ལས། སྤྲན་མ་གྲང་འབྱུར་ན་ཡང་རྒྱལ་པར་འབྱུར་བའི་སྤྲན་མ་དེ་ནི་
མི་མ་དེའི་རྒྱུར་རུབ་ཏུ་བརྒྱད་ལ་རྒྱེས་སུ་འགྲོ་སྟོན་གྲུས་དེ་ནི་ཚེར་མའི་རྒྱ་བ་སོགས་དེ་

རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རིག་པ་གཟུགས་མཐོང་བའི་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲུང་བའི་རིག་པ་ཚོས་
 ཅན། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་པན་ཡང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་ཡིན་
 ཏེ། གཟུགས་དེའི་སྐལ་མཉམ་མམ་ལྟ་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་
 རྣམ་མཉམ་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ལྟ་ཅིག་འབྲུང་བ་ཅམ་རྒྱར་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་འབྲུང་
 བའི་རིག་པ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་གཟུགས་མཐོང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་འབྲུང་བའི་རྣམ་པ་ནི།
 དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཅིག་ལས་ཀྱང་སྟག་བསྐལ་འབྲུང་བ་སྟིང་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་
 འབྲས་བུ་བསྟེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པ་རྒྱལ་ལ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་
 ཟུག་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བསྟོན་མེད་གྱི་རེ་རེ་བ་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྒྱ་
 ཚོགས་པ་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྲུང་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལ་རབ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་དང་། ལྷང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ནི། རྒྱ་
 མེད་དང་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྟིང་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། སྟིང་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྟིང་
 སྟིང་རང་འབྲས་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་རྒྱལ་གནས་ལྷང་སྟིང་
 སྟིང་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ལེན་པ་ནི་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
 སྟིང་པའི་བསམ་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་འཛིན་དང་ཀྱན་འཛིན་ཅེས་པ་འདིར་ལེན་པ་
 ལ་བརྟེན་པས། སྟིང་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་མངོན་པར་འབྲུབ་ཅིང་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོ་ལས། སྟག་བསྐལ་ཀྱན་འབྲུང་འཕགས་པའི་བདེན་
 པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་སྟིང་པ་ཞེས་སོགས་སྟིང་པ་གསུམ་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། སྟིང་པ་གསུམ་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་གནས་ལྷང་སྟིང་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྒྱར་
 བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སྟིང་
 པ་དེ་ནི་སྟིང་པ་འདོད་པའི་སྟིང་སྟིང་ཡིན་ལ། ཡང་སྟག་ཆོགས་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པ་དྲུང་། སྟག་བསྐལ་འདོད་པར་འདོད་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྟིང་པ་དེ་དུག་ནི་

འི་མ་པ་བཞིན་ཏུ་འདྲོད་སྲིད་དྲུང་འཛིག་སྲིད་ཡིན་པར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

ཆེན་གྱི་ནམ་པ་ལ་སྲིད་པ་ཆེན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་
དང་། མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། ཆེན་གྱི་ནམ་པ་ཡིན་ཏེ།
རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་དེ་དེ་ལྟར་
ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་མིན་པ་ལ་བདེ་བར་འདྲུ་ཤེས་པས་ཉམས་པ་དག་དམན་པའི་ཡུལ་
ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འཇུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདྲུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དེ་རྒྱ་མེད་མིན་ཏེ།
དེ་བདུག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པ་ཡང་སྲིད་
ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་དག་བཙོམ་པ་སྲིད་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དབང་
གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་སྟེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ལྷས་ལས་ཀྱང་འདྲོད་ཆགས་འབྱུང་སྟེ། ལྷས་མེད་ལ་ཆགས་པ་
མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆགས་བྲལ་སྟེ་བ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་སྲིད་པར་སྟེ་
བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷས་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཅམ་ཏུ་སྦྱབ་ན་བྱུང་བེན་སྦྱབ་སྟེ། རྒྱ་
ཅམ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཅམ་ཏུ་སྦྱར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྦྱར་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
ལྷས་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
ཆེན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་ཕན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་
ཀྱི་འདྲོད་པ་སྟེ་བ་སྦྱ་ཕྱི་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འཇུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་
རིགས་པ་ཆགས་པ་ལྷས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་འདྲིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་
ནས་ལྷས་ཆགས་པའི་རྒྱར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷས་སྟེས་པ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་གི་
གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལྷས་སྟེ་བ་དྲུང་ལྷན་ཅིག་འདྲོད་ཆགས་འབྱུང་གི་སྦྱར་མ་
ཡིན་པས་ལྷས་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདྲོད་ཆགས་ཀྱང་ལྷས་ཀྱི་
འབྲས་སུ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན་སྟེས་མ་ཐག་གི་

འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་འདོད་ཆགས་སོང་བར་གྲུབ་པར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་གཅིག་པུ་རྒྱ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལས་གསུམ་ག་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་རྒྱ་རུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མིན་པས་མ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱར་བསྐལ་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲང་། དེ་མ་ཐག་འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་འབྲུག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་རང་གིས་ཡོད། སྲིད་པ་དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པར་སྦྱོར་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་འདོར་བའི་ཕྱིར།

འཁོག་པའི་བདེན་པ།

【ཙ་བ།】

དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱལ་ཤེས་པ་ཤིག་གི་ཕྱིར་རྟོག་པ།

གསུམ་པ་འཁོག་པའི་བདེན་པ་ལ། འཁོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཁྱི་བའི་རྣམ་པ་དང་། གྱ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་ལོ། འཇམ་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་བདེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། འཇུག་པ་གཅིག་གིས་འཆད་པས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འདྲ་པོ་ལ། འཁོག་པའི་རྣམ་པའི་རྣམས་དགོད་པ་དང་། ཚྭ་པ་སྤང་བའོ། འདྲ་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། ཐ་མལ་པའི་ཕྱང་པོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱར་འགག་ཏུ་མི་རུང་བའི་བརྟན་དུ་བ་མིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་ལ་

འགལ་རྒྱུ་གི་གོགས་སྟོབས་ལྡན་དང་མཐུན་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་སྟོགས་སྟེན་པའི་ཕྱིར།

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་རྒྱབ་པའི་རིགས་ལ།

གཉིས་པ་ལ། ཐར་པ་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་མཆེན་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། ཀར་རང་གི་རྒྱུ་རིགས་ལ་གཞོན་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་གཉིན་
པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་རིག་ལ་
གཞོན་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བས་གང་འབྲས་སྤྱོད་བྱེད་གི་རྒྱན་ཟད་པ་མཐོང་བ་
བཞིན། ཐ་མལ་པའི་ཕྱང་པོ་འདྲིའི་ཡང་རྒྱུ་རིགས་ལ་གཞོན་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་སྟེ། འདྲི་
བྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། སྟོགས་ཆོས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཀར་དངོས་པོའི་གནས་
ལྷགས་ལ་ལོག་པར་ལྷགས་པ་དེ་ལ་དེའི་རིགས་ལ་གཞོན་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་བྱབ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྩ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདྲོགས་བཞིན། ཀར་ཟག་
གི་བདག་རྩ་འཛིན་པ་འདི་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ལས་ལོག་པར་ལྷགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཀར་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གཞོན་བྱེད་མཐོང་བས་རྟུག་བསྐལ་གི་རྒྱ་ལ་
གཞོན་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ལས་
སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཀར་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་གང་ཟག་
གི་བདག་རྩ་འཛིན་པ་ལས་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྟེན་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་
བདེ་བའི་རྒྱབ་བྱེད་དབང་སྟོགས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སྟོགས་ལ་སྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་
བདག་གི་བདེ་བ་རྒྱབ་པའི་ཆེད་རྩ་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་
ལས་འདྲོད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་དང་མི་འདྲོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཆོར་བ་རྟུག་བསྐལ་སྟེ།
བ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོ་འདྲིའི་རྟུག་བསྐལ་དང་བདག་འཛིན་རྒྱ་
འབྲས་སྤྱོད་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། འཆི་ཁད་སྟེན་པ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆོམས་

སྐྱུར་བ་དངོས་སྟོབས་རྒྱུ་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན། མཚམས་སྐྱུར་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་སྐྱག་བསྐུལ་ཞེས་མ་སྟངས་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཕྱི་མའི་སྐྱག་བསྐུལ་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་
 དངོས་སྟོབས་རྒྱུ་དཔག་གིས་ངེས་སོ། །རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་དོན་ལ་སྐྱག་བསྐུལ་ཡིན་ཡང་
 ཆོ་འདིའི་ལས་ཉོན་དང་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྟེང་ཏུ་སྐྱག་བསྐུལ་
 གྱི་ཤོག་པ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་ངེ་ལྟར་ངེས་ཅུས་ཤིན། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྲས་པ་སྐྱག་
 བསྐུལ་གྱི་དོན་ཤོག་ཏུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱི་ཆོད་མས་ངེས་ཅུས་ལ། དེ་ངེས་ཟིན་མ་
 བརྟེན་པ་ན་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆོད་ཏུ་ལས་དང་སྟེང་པ་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་
 རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྐྱུར་བར་རྒྱུ་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཏུ་གྲུབ་པས་སྐྱག་བསྐུལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་སྟངས་ཀྱང་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
 ཡིན་པར་གང་ལས་འགྲུབ་ཅིན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་འགྲུབ་
 པོ། །དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་འཁོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་
 ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་མཚོག་གཞན་དོན་ཏུ་གཉེར་
 ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོ་ལྟན་སྟེས་འདི་ལ། སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་
 དང་རྒྱན་གང་ཡང་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་དེ་
 ཞེན་པ་དེས་སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 གྱི་སྤང་པོ་འདི་དང་ལྟའི་ལུས་ལྟ་སྤྱི་སྤང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་སྤང་ན་ངེས་པར་སྐ་
 མ་འདྲོར་ཞིང་ཕྱི་མ་ལེན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཡིད་གྱི་ཤེས་
 པ་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་ཟད་པར་བཏགས་པའང་མིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་སྟོ་མི་གསལ་བ་དང་
 ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྟོ་ལྟ་སྤྱི་སྤང་པོ་ཆོད་སྤང་བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་བརྟེན་
 པོད་པའི་བརྟེན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཆོད་པ་ལ་ཆོད་ཐོང་དེ་ཉིད་
 ལ་ཆོད་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་འཛིན་པ་

ཡོད་ན་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཚོང་ཚོད་གི་གཏར་ཤོར་རྫོགས་བྱེད་ཅིང་རང་གི་ཚོང་ཚོད་དེ་
ལས་ལྷག་པའི་གཞན་གྱི་ཚོང་ཚོད་ཐོབ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་དོད་རུ་མ་སོང་རྫོགས་བྱེད་པ་འདི་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་གང་ལའང་བཏགས་པ་ཙམ་
རུ་ཟད་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ཞེན་པའི་གང་ཟག་
རང་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྐད་རུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་
དབང་བའི་ཚུལ་རུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར། ཅས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་འགྲུབ་ལ། ཡང་ན་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་
གཅིག་དང་ཐ་དད་རུ་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་སྒྲེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་
བཞིན། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
རུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱབ་པ་ངེས་སྒྲུབ་ལ། རྟོགས་ཚོས་ནི་གང་ཟག་རང་དབང་
བ་དང་གྲུབ་སྟེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་རུ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་རུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བརྟགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་
ཡུལ་ནམ་པར་བཅད་པ་སྟུག་བསྐལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་རྒྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བདག་
མེད་འགྲུབ་ལ། ཚ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ནམ་
པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་འགྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས་ངེ་ལྟར་འཚམ་པའི་རིགས་
པ་རེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཟག་རང་དབང་བའི་ཚུལ་རུ་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟམ་
རུ་ཅེ་གཅིག་རུ་ཡང་དང་ཡང་རུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་མཉམ་
གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཅས་བྱ་བ་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་
རུ་ཟད་དོ་སྟམ་རུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་རུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
མདོར་བསྐུས་ན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱན་གཏན་ཟད་པ་ཡོད་པར་

དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཞེས་གྲང་
བྱ་ཐར་པ་ཞེས་གྲང་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱ་
མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚྭ་གས་པའི་རིགས་ཡོད་པས་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་
སྟོབས་ལྡན་ཉི་པའི་གཞིར་གཞོད་བྱ་གྲང་རིག་གི་རིགས་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་
ཏུ་ཚྭ་གས་པ་མཐོང་བ་བཞིན། བདག་མེད་པ་སོགས་བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་སྟོ་འདི་ཡང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལས་བདེན་བཞིན་
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྟོ་རང་གི་གཞོད་བྱ་བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་ལས་གོལ་བའི་
དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚྭ་གས་པ་ཡོད་པར་བྱ་བ་ལ། དྲི་མ་མཐའ་དག་
གིས་དཔེན་པ་དང་ཚྭ་གས་པའི་བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་
ཞེས་བཤོ། །ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཚད་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྐྱབས་པས་
གྲང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཚྭ་གས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་སྟོ་ཡོད་པར་བྱ་བ་ལ། སྟོ་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་ཏེ། འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་ཁར་བྱང་
རོ། །ཚུལ་འདི་དག་ལ་དཔགས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ལྷགས་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཚིག་དང་
དོན་གྱི་སྟོས་པ་རྒྱུར་ཟད་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་ན་ཡང་ཡིད་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་
བ་དེ་དག་གྲང་རྟེན་གྱི་གཟུང་བར་འདོད་པས་མ་སྟོས་སོ། །

འགོག་པའི་རྟགས་པ་ལ་རྟོག་གྲང་།

【ཙ་བ།】

འཁོར་ཕྱིར་ཐར་པ་མེད་ཅེ་ན། རྩ་ཡིན་འདོད་དང་མ་བྱུང་ཕྱིར། ཁྱི་ཕྱིར་བདག་
ཆགས་མ་བཅོམ་ཞིང་། ཉེ་ནི་ཡོང་ལ་ཤུ་གྲུང་འཕྲུང་བ། ཉེ་ཕྱིར་ཕྱག་བཟུལ་ཕྱོ་

བཀྲགས་ནས། རང་བཞིན་ཏུ་ནི་གནས་པ་མེད། །ཁྲིལ་བཟོ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །ཁོག་
བར་ཁྲོ་འདྲིགས་གཞིར་བྱིར་བཞུགས། །འདྲོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། །བཙུ་
བཟམ་ཡང་ན་ལས་བྱིས་ཡིན། །འཕངས་ལས་ལྟོག་མེད་འདྲོད་བྱིར་རྒྱ། །ཁྲིད་པའི་
ཕྱིད་ལས་རྒྱལ་བཟལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕྲེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། །རྩན་ཅིག་བྱེད་པ་
ཟད་བྱིར་རྒྱ། །

གཉིས་པ་ཚྱོད་སྤང་ལ། ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་
གཉེར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཐར་པ་ཐོབ་ཟིན་སྲིད་པར་སྤང་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་
མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་མེད་ཅིང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན། སྤར་མ་ཐར་བ་བྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ཉིད་
འཁོར་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གཞན་སྡེ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་
ཚྱོད་ལ། ཡང་ན། ཐར་པ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པའི་སྤྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་ན་དེ། འཁོར་
བ་ལས་ཐར་པ་མེད་དེ་དྲི་མ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གང་ཟག་འཁོར་བའི་ཚོས་
ཅན་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རྟོ། །འཁོར་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ཐར་པ་
མེད་པར་སྐྱབ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་ལ་བསྟོས་ནས་འདྲོད་པ་
དྲུང་། རྟགས་མ་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཡང་ན་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་
ཟག་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ལ་བསྟོས་ནས་འདྲོད་ལཱ་དང་རྟགས་
མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤར་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དེ་ཉིད་གྲོལ་བར་གྱུར་པའི་བདག་
མེད་ན་ཐར་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན།
རྩི་སྲིད་བདག་ལ་ཆུགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་སེམས་བྱུང་ཐར་པའི་
རྒྱུ་བཞིན་ཏུ་བདེ་བར་གནས་པ་མེད་དེ། དེ་སྲིད་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་སྐྱོ་

བདུགས་ནས་ཕྱག་བསྐུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོལ་བ་པོའི་
བདག་མེད་ན་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་ངེས་པར་བརྩོན་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཡང་བདག་ཏུ་ལོག་
པར་སྒྲོ་བདུགས་པ་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ན་དག་བཅོམ་པ་འཁོར་བར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་
གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་རེ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་
ཅན། སྲིད་པར་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བརྩོན་བའི་
དབང་གིས་ཡིན་པ་འདྲ། ཡང་ན་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱ་ཆེའི་ལྷག་མ་མ་རྩོགས་
པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱ་ཆེའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་གནས་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་དེ་མ་ཐག་སྒྲོག་པར་འདྲོད་པ་མེད་པར་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་
ནས་ཀྱང་གནས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་
ལས་དེ་ལས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ལས་རྣམས་པར་
བརྒྱལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྲོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དེས་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་རུས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་གྲེད་པའི་རྒྱུན་སྲིད་པ་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།

ཞེ་བའི་རྣམས་ལ།

【ཅ་བ།】

ཕྱག་བསྐུལ་ཤིས་ལ་འགལ་མེད་པས། །འདུ་ཁྱེད་ཁྱ་མ་འཁྱག་པ་ཅན། །དངོས་
ཆོས་བརྩོན་བ་ཕྱེ་བ་དེ། །ཤེས་པ་ཅན་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན། །དེ་བདག་མིན་པའི་ཆོས་
ལ་ནི། །བདག་གཞན་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས། །ཕྱག་བསྐུལ་རྒྱན་རིག་ཅམ་ལས་
ནི། །བརྩོན་བ་ཕྱེ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། །གཏི་ཕྱག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཕྱེ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཅན་
འཛིན་པ་ཡིན། །དེ་མེད་ཉེས་རྒྱ་ལས་ཁོ་མིན། །དེས་ན་བརྩོན་བ་ཉེས་མེད་འདོད། །ཁྱིལ་

མེད་མ་ཡིན་མེད་འདྲ་བྱེད། །ཟད་ནས་གཞན་མཆོམས་མི་ཚུད་མི། །འདྲ་བྱེད་
རྒྱུ་པ་མ་ཟད་ན། །གང་དྲེ་གནས་པ་ཉེས་མེད་ཉིད། །མྱོང་རྒྱུ་པ་ཉིད་མི་
ཡང་། །གནས་པ་ཉི་འདྲ་ཚུལ་ཆེན་པོ་མེད། །གང་དག་པ་ཆེ་བ་ཆེན་པོ་ཡ། །གཞན་
མྱོང་རྒྱུ་པ་ཉིད་པ་ཡིན། །གང་དྲེ་འཁྲིག་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། །འཕྲ་དང་ཕྲ་མི་
མྱོད་མེད་འདྲ། །རྒྱན་ཅིག་ཚུལ་པ་མ་ཟད་པ་ཡིན། །ཐུངས་ན་འདྲ་མིན་པ་ག་ལ་
ཡོད། །འདྲ་འདྲ་ལྟ་པ་འདྲ་ལྟ་པ་ཡིན། །མ་ཚུད་ཅིག་ཅེས་འདྲ་པ་ན། །རྒྱ་
ཚུལ་པ་ཉི་མེད་པ་དེ། །ཁེམས་ཅན་ལ་ལྟ་རྒྱན་ཅིག་ཚུལ། །རྒྱེས་མཚོད་པ་མེད་པ་
ནི། །འགའ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་མ་ཡིན། །བདག་ལ་མེད་པ་མེད་པ་འདྲ་ཡང་། །འདྲ་
པ་འདྲ་པ་མ་ཆོད་ཚུགས་མིན། །

གཉིས་པ་ཞི་བའི་རྒྱུ་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། སྤང་
བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བདག་འདྲིན་སྤང་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་ནི། དག་བཅོམ་པས་བདག་ལྟ་མ་
སྤངས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་བཅེ་བ་ཡོད་པར་འགལ་
ལོ་ཞེ་ན། དག་བཅོམ་པའི་བཅེ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་ཏུ་བལྟ་བ་
དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུངས་པར་
མདོན་སྤྱད་ཀྱིས་ཤེས་ནས་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་
སྤྱེ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ལས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྤྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ན་གཞི་ཆོས་སྤྱེ་མ་ལ་རྟགས་ནི། བྱོད་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་རྟག་སྟགས་སུ་མདོན་སྤྱད་ཏུ་
ཤེས་ཤིང་། རང་གི་འགལ་ལྷ་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱེ་མའི་རྗེས་
སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྤྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོན་ན་གང་
ཟག་གི་བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ཆོས་ཅམ་ལ་སེམས་ཅན་ཏུ་བཀགས་
པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདྲོད་ཆགས་ཅན་ཏུ་ཐལ་བ་སྤངས་པ་

ནི། འདོད་ཆགས་ཅན་ཏུ་ཐལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིང་
 རྗེ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་རྒྱ་དང་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱང་ཏུ་མི་མཛུངས་པར་ཐལ། གཙང་
 བདེ་སོགས་དེའི་བདུག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཚུས་ལ་དེར་འཛིན་ཅིང་ད་ལྟར་གྱི་བདུག་དེ་ཉིད་
 གཞུན་ཏུ་གནས་པའི་སྒྲོ་འདྲོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་
 རྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་རིག་པ་ཙཱ་ལས་བཙེ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆགས་བྲལ་ཞེ་སྟངས་ཅན་ཏུ་ཐལ་བ་སྟངས་བ་ནི། ཞེ་སྟངས་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བཙེ་བའི་ཡུལ་
 ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ན་ཞེ་སྟངས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་
 པའི་རྒྱ་ལས་ཁོང་ཁྱོ་སྟེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་
 པར་ཐལ། གཏི་ལྷག་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཏེ་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་བཙེ་བ་ཉེས་མེད་ཏུ་འདོད་
 རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་དུས་ནུའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དག་བཙམ་པ་ལ་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལུས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྟུག་
 བདེན་ཡིན་པས་རྟུག་བསྐྱལ་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་
 ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བཙམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་གྱི་ལས་གྱི་
 འདུ་བྱེད་གྱི་འབྲས་བུ་འདི་ཟད་ནས་སྲིད་པ་གཞུན་ཉིང་མཆོམས་མི་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར། སྒྲོན་
 གྱི་ལས་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟུས་པ་ལྷག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་མ་ཟད་ན་ཡང་གང་དེ་སྲིད་པ་
 ལས་མ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་གནས་པ་ཉོན་མོངས་གྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
 སྟངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་གནས་
 པ་འདམ་གྱི་པར་ལྷན་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཆོགས་གཉིས་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྟུས་
 པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་མ་ཟད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་རྗེས་སྲིད་པར་གནས་ན་
 དེའི་རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པས་ཉག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་རང་དག་བཙམ་
 པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་ཅུང་ཟད་གནས་ཀྱང་མཐའ་མེད་ཏུ་གནས་པའི་འབད་རྩེ་ལ་ཆོན་
 པོ་མེད་དེ། སྒྲིང་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་གོམས་པ་དཔན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ས་ཆེན་པོ་ལ་

བཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གྲང་དྲག་ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་རི་སྲིད་པར་གཞན་གྱི་
དོན་གྱི་དོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་
གང་ཞིག་དེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་འཇིག་ཚྭ་གསལ་བཟླ་བ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་
ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལམ་དྲང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་འཇིག་ཚྭ་གསལ་བཟླ་བ་མ་ལྷན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཇིག་ཟླ་ལྷན་སྐྱེས་མི་འདོད་པ་དག་གིས་ཚད་དོ། །རྒྱན་ཞུགས་ཚོས་ཅན། འཇིག་ཟླ་
ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་
ཟླ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཟད་པར་སྤངས་སོ་ཞེ་
ནུའང་། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་གཤམ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན། རྒྱན་ཞུགས་
མཐོང་ཚོས་ཞི་ཚོས་ཅན། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་གཤམ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་
པ་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་འཇིག་ཟླ་ཟད་པར་སྤངས་ནས་བྱང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་
འཇིག་ཟླ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་བརྟགས་
འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐས་སློ་མ་བརྒྱར་བར་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། འཇིག་ཟླ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་འཇུག་
བརྟལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡུལ་འདོད་པ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བཞུགས་པ་མེད་ཅིང་སྤང་
པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅུང་མིན་པར་རང་དབང་བའི་དཔོན་སྟམ་དུ་འཇིན་པའི་སློ་གྲང་ཡིན་པ་
དེ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་ཟླ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དཔོན་སྟམ་པའི་
སློ་ཅུང་འཇིག་ཟླ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སྦྱར་པ་
འདེབས་པའི་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ཟླ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་
པ་རྣམས་ལ་ཡང་བའི་ལྷང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཞེས་པ་སོགས་དཔོན་སྟམ་པའི་སློ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་མེད་ན། དག་བཅོམ་པའི་ཚོས་གོས་དང་ལྷང་བཟེད་བརྟགས་པས་པམ་པ་འབྱུང་

བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད། རྟོན་པ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་
 རྟོན་སུ་རྟོན་པའི་དགོར་བསྐྱས་པ་སྟོན་པོ་ཅམ་མ་གཏོགས་པམ་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་
 དོགས་གཙུག་འདུལ་བའི་སྡེ་རྫོང་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་མཛད་པ་ཡང་། ཕྱ་
 ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་གོང་དུ་ར་དང་བའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་
 དེ་ལྟར་དོགས་གཙུག་མཛད་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །དེས་ན་འཛིན་ཚོགས་ལ་བརྟ་བ་ནི།
 སུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱན་གང་ལ་ཡང་མ་བཏགས་པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ངར་འཛིན་
 པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་སྟོབས་གྱིས་དྲངས་པའི་ར་རང་དབང་བ་དེའི་དབང་བསྐྱར་བྱས་
 འཛིན་པ་ར་ཡིར་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཟླགས་
 དང་། དེ་ལ་བསྟོན་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ངའོ་
 རྟོན་ཕྱ་འཛིན་པ་ཅམ་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་ཅམ་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་ལྟ་སྐྱིན་ནོ་མཚོད་སྐྱིན་ནོ་རྟོན་པ་ཡང་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བས། གང་ཟག་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་
 འདོད་ན། སུང་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ངའོ་རྟོན་ཕྱ་འཛིན་པ་
 རྟོན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན། ར་སྐྱིན་པ་གཏོང་། ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་བསྐྱར་ངོ་རྟོན་པ་སོགས་
 གང་རྟོན་ཅན་འབའ་ཞིག་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་
 འབྱུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་སྐྱབ་ན་ངར་འཛིན་ཅམ་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། ར་ཅམ་ཁས་སྒྲངས་
 བ་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རྟོན་པ་ནི། བདག་རྟག་པ་ཁས་ལེན་
 པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་ཐུགས་ལེགས་པར་གཞོལ་བ་ཞིག་གོ། །གང་ཟག་པ་རོལ་ལ་ད་མིགས་
 བས་སུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཛིན་ལྟ་མིན་ནོ། །རྒྱན་ཞུགས་སོགས་འགྲུའ་ཡང་ཚོས་ཅན།
 བདག་ལ་རྟགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་བདེ་བ་འདོད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་མཛོན་པར་རྟག་པ་མིན་
 པར་ཐལ། བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བྱ་ཚོམ་པའི་རྣམ་པ།

【རྩ་བ།】

རྒྱག་བཟའ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི། །འཛིང་མིན་རྟག་ལ་དེ་གང་ལས། །རྒྱག་བཟའ་མི་
སྦྱེ་རྒྱ་ཉིད་ནི། །ཐར་མིན་རྟག་ལ་དེ་གང་ལས། །མི་རྟག་ཉིད་ཏུ་བརྒྱན་མེད་གང་། །དེ་
ནི་འགྲེལ་ཡིའང་རྒྱ་མ་ཡིན། །བརྒྱན་བྱ་མིན་ལའང་བཅིངས་དང་ཐར། །ཁི་ལྷ་བྱས་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་རང་བཞིན་འཁྲིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མ་ཐམ་རྣམས་རྟག་ཅེས་
བརྒྱན། །དེས་ན་རྩ་ཆ་འུ་བ་འདི། །ཁྲོངས་ལ་དེ་ནི་རྟག་པར་མོས། །

གསུམ་པ་གྲུ་ཚོམ་པའི་རྣམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན། སྤར་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་
ནས་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པའི་བྱུང་པར་ཐོབ་པས་ཐར་པ་དེ་གྲུ་ཚོམ་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ན། བདག་མེད་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པས་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་
རྟག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་འཛིང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་
ཡང་སྲིད་པའི་སྤྱག་བཟའ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ལ་འཛིང་བྱེད་དང་
བཅིངས་པ་དེ་དག་གྲང་ལས་གྲང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་ཐར་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡང་
སྲིད་པའི་སྤྱག་བཟའ་མི་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་
པ་ལ་ཐར་བྱེད་དང་ཐར་པ་དེ་གྲང་ལས་གྲང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་བྱར་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར། གནས་མ་བྱ་པ་ན་རེ། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་དེ་རྟག་མི་
རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྒྱན་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གྲང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
འབྲས་བྱ་འགྲེལ་འང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྒྱན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱོད་ལ་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་འང་རི་ལྷ་བྱར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་

རྟག་གང་དུ་འང་བརྟུང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞི་
གྲང་ཞིག །འཛིག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་བཞེན་འཛིག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་དེ་ལ་མ་ཁས་པ་རྣམས་རྟག་པ་ཞེས་བརྟུང་པའི་ཕྱིར། འདིས་འཛིག་པ་ལོག་
པའི་རང་བཞིན་གཅིག་རྟག་པར་འཐད་པ་བསྟན་ནས་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོས་ལྷ་པར་པ་
དང་། གཞི་མ་གྲུབ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་གོ། །གནས་མ་བྱ་པ་ཆོས་ཅན།
དངོས་འགལ་ལ་ལུང་གསུམ་ཁས་ལེན་པའི་དོ་ཆའི་ལྷ་པ་འདི་སྟོངས་ལ་གང་ཟག་དེ་ནི་
རྟག་པར་སྟོས་ཏེ་སྤྲ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་འཛིག་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེས་
ནུའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ཡན་ཆད་རྣམ་པ་ལྷག་མ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བཅད་པར་འགོག་པའི་
རྣམ་པའི་འཕྲོས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་རོ། །

ལམ་གྱི་བརྟེན་པ།

【ཙ་པ།】

བདག་མེན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །གནས་ལྷུང་གཤེད་ཀྱི་གནས་ལྷུང་ཀྱང་། །ལམ་
བཞེན་སྟོན་གྱི་འབྲུང་ཞེན། །མ་ཡིན་རྒྱུ་པ་མེད་ཀྱིས་རྟོག་། །རྣམ་པའི་ལྷ་པ་འཛིན་པ་
ཡི་ཆོས། །ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་དེ་འཛིན་པ་དང་། །ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ། །འདི་ཡི་སྟོང་
བར་ལྷེད་པའོང་ཡིན། །རང་བཞེན་འདི་ཡིན་འདི་ལས་དེ། །སྟོན་གཞན་གྱིས་ཉི་ཤམ་
འབྲུང་ཞེད། །ཁྱོད་པ་ཡང་ཉི་སྟོན་ལ་སྟོན། །མི་བརྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོན་བཞེན་ནོ། །མེམས་
ཀྱི་རང་བཞེན་འདྲ་གསལ་དེ། །དེ་མ་རྣམས་ཉི་སྟོན་ཀྱང་། །དེ་ལྱིར་ལྷུང་ཡང་རྣམས་མེད་
རྣམས། །དེ་བདག་ལྷུང་ལ་སྟོན་རྒྱུ་མེད། །རྣམས་ཡོད་ན་ཡང་གནོད་པ་ཅན། །སྟོང་
རྣམས་ཉིད་མ་ཅན་དངོས་ལ། །ཡུན་ཏུ་གནས་རྣམས་ཡོད་མིན་དེ། །ས་སྟོན་ལ་ཉི་མེ་བཞེན་
ནོ། །འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞེན་ལ་ཉི་སྟོན་འོག་གིས། །འབད་ཏུ་
མེན་ཀྱང་མི་སྟོན་དེ། །སྟོན་དེ་ལྷག་ས་འཛིན་ཀྱིས་རྟོག་། །བདག་འཛིན་སྒྲུབ་ཅིག་ཅན་

ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་བྱིད་ཀྱི་འདྲ་ཆུང་གསལ་ཁོང་ཁྱོད་ལྟ་བུ་
 ལྟ། བུ་དྲན་ན་ཡང་གཞོན་མ་ཡིན། བྱམས་མེགས་རྒྱུད་མ་དང་འགལ་མེད་བྱིད། འཁྱི་
 རྩ་ཉེས་པ་ཆར་གཙོད་མིན། ཉེས་ཀྱན་དེ་མི་རྩ་པ་ཅན། དེ་ཡང་འཇིག་རྒྱུ་གསལ་རྩ་
 པ་ཡིན། བྱིག་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་བྱིད་དང་། མེམས་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་
 པའི་བྱིད། ཁོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་ཡིག་པར། གཞུང་མ་བྱིད་གཞན་ནི་ཡིག་མ་
 ཡིན། འགལ་པ་གང་ཡིན་འདྲར་བཤད་བྱ། རྒྱུ་ཉིད་རྩ་དང་དེ་འགལ་བྱིད། དེ་མི་
 རར་བཞིན་ཉེས་ཀྱན་དང་། འགལ་པར་རལ་བྱེད་པ་པ་ཡིན། ཟུང་མིན་མེད་ཆགས་
 ཆོས་ཉིད་བྱིད། གཞུགས་མེགས་བཞིན་མིན་མ་བྱུང་བྱིད། གཉེན་པོའི་ཚུགས་དང་
 འབྲེལ་པ་ན། རྒྱག་པ་དག་གྲང་མཐོང་བྱིད་ཀྱི། ཉེས་པ་ནུམ་པར་འགགས་པ་ནི། བྱ་
 བཞིན་ཐུང་ཡང་མེད་མེད་དེ། དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་མེད་དང་། བཤམ་བ་བཞིན་རྩ་
 མ་པེས་བྱིད། །

བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་
 བའི་ལམ་རྩ་བ་སྦྱབ་པ། བདག་འཛིན་སྤྱིད་པའི་རྩ་བར་བསྦྱབ་པའོ། འདྲ་པོ་ལ། སྤྱོལ་
 ལམ་ངོས་གཞུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། འདྲ་པོ་ནི། སྤང་བཤད་ཟིན་པའི་
 བདག་མེད་མཐོན་ལུས་རྩ་རྟགས་པའི་ལམ་དུ་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་
 ཉི། བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་རྩ་བྱོད་གྲོལས་པ་ལས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་
 གནས་ཀྱང་མཐར་ཐིན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིད། གཉིས་པ་ལ། སྤངས་པ་སྤང་ཞོག་པའི་ཚུད་
 སྤང་། གི་མ་ཞོག་རྩ་བྱུང་བའི་ཚུད་སྤང་། རྩ་བཤད་ཞོག་གྲུན་ཞོག་མི་སྤྱིད་པའི་
 ཚུད་སྤང་ངོ་། འདྲ་པོ་ལ། སྤངས་པ་མཐར་ཐིན་ཞོག་མི་སྤྱིད་པ། དེ་ཞོག་པའི་ཐབས་མི་
 སྤྱིད་པ། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་
 བའོ། འདྲ་པོ་ལ། གནས་ཀྱང་པའི་མེས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པ། ཡོད་
 གྲང་ཡུན་རྩ་གནས་པའི་རུས་པ་མེད་པའོ། འདྲ་པོ་ལ། མཐོར་བསྐྱུན། རྒྱས་བཤད། གོན་

བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རེ་གིས་ཉེས་པ་ཡི་མེད་ཏེ་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་སྐར་མེད་གསར་ཏེ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ་སྒྲིན་ཆགས་སོགས་སྐར་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འགོག་ལམ་གཉིས་ངེས་འབྱུང་དང་། ངེས་འབྱེན་ཏེ་མི་འཐད་པའི་ཚུངས་པོ། གནས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་སྐར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡི་མེད་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དེའི་གནས་ལུགས་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཏེ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་དེའི་གནས་ལུགས་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ཏེ་འཛིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་ཡི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདྲ་གཟུགས་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་སྒོ་བྱར་བར་བསྟན་པ་ནི། ལྷུང་གི་གནས་ལུགས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་སྐར་ནས་སྒོ་མ་འབྲུལ་བས་མཐོང་ན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འབད་མེད་ཏེ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། སེམས་དེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་གཞན་གྱིས་གནས་ལུགས་འདི་ལུས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྲུལ་གྱི་སྒྲིན་ལས་འབྱུང་བས་ཆུའི་ཆ་བ་བཞིན་ཏེ་རང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་རང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲིག་པ་ལ་ནི་སྒྲིན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་ལ་བསྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོམས་ན་སྒྲིག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་ཆ་བ་ཅན་ཡིན་པས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་གྱི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་བས་རྗེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་། སེམས་དེ་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་

མས་མ་སྒྲིབས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ཐུན་པ་བབས་པ་དེའི་རང་
བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། ཞུགས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་སེམས་ཀྱི་གནས་
ལྷགས་ལ་རི་ལྷར་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་མེད་ཅིང་
བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་སོགས་དྲི་མ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོ་བྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རུས་ཕྱིས་ཉེས་པ་དྲེ་
རྣམས་མེད་པའི་གཉེན་པོའི་བདུག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་
མེད་དེ། སྐར་ཕུང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོང་བའི་རུས་ན་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་དྲེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་
ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པའི་རྣམས་
པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དང་སྦྱིང་པོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ས་སྟོན་པ་ལ་མེ་ཡུན་རིང་ཏུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་
འབད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། འབད་ཀྱང་ལོག་མི་རྣམས་ཏེ། འགལ་སྐྱེད་འཁོར་བའི་ཉེར་འཆོ་
ཐམས་ཅད་མེད་ཡང་དུག་པའི་དོན་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་རང་
ཟུང་གི་སྟོས་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་དྲེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་དོན་རྣམས་ནི་སྐར་
ལེུ་དང་པོར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་། ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་རྩིས་གཞན་མིན་པར་བསྐྱབ་པ། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་སྟོ་ནས་གཉེན་པོར་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་
འགྱུར་ལ། ཆགས་སྐྱང་ཡང་ཕན་ཚུན་ཏུ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདྲོད་ཆགས་དང་
ཁོང་ཁྱོད་ཕན་ཚུན་ཏུ་འཛིན་སྐྱངས་ཐ་དུད་པ་ཅམ་ཡིན་ན་ཡང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་གི་སྟོབས་ལས་སྤེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཏུ་མཆོངས་
པའི་མྱིར་དྲང་། དེ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་དྲང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་མྱིར། ཆད་
མེད་བཞི་བསྐོམ་པ་སོགས་གཉེན་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཁོཅ། བྱམས་སོགས་
ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་རྩ་བ་ནས་ཆར་གཙོད་པའི་དངོས་གཉེན་སུལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མིན་
པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོངས་པ་དྲང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མེད་པའི་
མྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀྱན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེའི་རྩ་བ་
ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་མྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་སེམས་བྱང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འཇིག་རྫོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱང་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
མི་འཐད་དོ་ཞེན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། རིག་པའི་མེད་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་
གཞན་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་སེམས་བྱང་ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ནོ་
ཞེན། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་ཏུ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་འཛིན་སྐངས་དངོས་སུ་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཏུ་ཟླ་བ་སྟོན་མེད་མདོ་ལས། དེ་
ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེན། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཚས་རྣམས་ལ་ལྟག་
པར་སྟོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ས་བརྩུ་བ་ལས་
ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཉེས་པར་སྟོད་པ་སྟེ་བ་གང་རི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་
མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་འགལ་

འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ན་བདག་འཛིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། བདག་རྒྱུ་མ་གཟུང་བར་དེའི་དངོས་འགལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྩ་པའི་མདོ་འདིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞན་རྒྱ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོ། དེ་དོར་ནས་བདག་འཛིན་སྟོན་པ་འབྲེལ་མེད་རྒྱ་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་དེས་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་ལྷ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟོན་ནས་མ་རིག་པ་འཕངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་རྒྱ་ན་དེ་གཉིས་ལྷང་ལས་མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྷ་མ་རིག་པར་ཁས་བླངས་ན་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བརྟན་པ་གང་ཡིན་པ་འདྲིར་འགལ་བའི་སྟོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་སྟོན་པའི་ལྷང་དེས་དེ་གཉིས་དོན་གཞན་རྒྱ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། པ་ལ་ཤ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཞེས་པ་བཞིན་རྒྱ་འཇིག་ལྷ་མ་རིག་པའི་ཚུགས་གཅིག་རྒྱ་སྟོན་པར་བཤད་པར་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྷ་མ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བྱུང་གྱི་ཅིག་ཤོས་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། རྟེན་འཛིན་ལྡན་སྟེས་སོགས་ལ་མ་རིག་པ་དེ་མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གཤམ་པས་ཀྱང་འཇིག་ལྷ་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འབྲེལ་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབུས་སོགས་མོངས་བ་དང་འགལ་བ་མེད་ན། འོ་ན་འགལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དྲུང་དུ་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཀྱང་པ་སྐྱ་མ་འདིའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་དགོས་ཀྱི་འགལ་སྟོང་འབའ་ཞིག་སྟོན་ན། ཆོག་གི་འདྲེན་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་དེའི་རྒྱུ་བཞིན་དང་དེའི་འབྲས་སུ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱན་དྲུང་འགལ་ཞིང་གཞོད་པར་རབ་རྒྱ་སྤུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་

དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲོན་ནས་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་གཏན་ཟུང་པ་མིན་ཏེ། སྟོག་ཆུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཟད་ཏུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་
ཐལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་དྲུང་འབྲེལ་པ་ན་ཡེ་ནས་ལྟོག་པ་དྲུག་ཀྱང་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ནི། ཉེས་པ་རེ་ཤིག་ཟད་ཀྱང་གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་བཞིན་ཏུ་སྤྲར་ཡང་ལྟོག་གོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་
གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་འགྲགས་ཤིང་ཟད་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་བཞིན་ཏུ་སྤྲར་
ཡང་སྟེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གནས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་འབྲེལ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །གཞོད་བྱེད་ལོག་ན་གཞོད་བྱེད་ལོག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། མེ་ལོག་ཀྱང་ཐལ་བ་
ཤིང་ཏུ་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

བདག་འཛིན་ཕྱིད་པའི་རྩ་བར་བསྐྱབ་པ།

【རྩ་བ།】

གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་ཉན་ཏུ་ཞེན་པར་འབྱུར། །ཞེན་པས་
བདེ་ལ་ཕྱིད་འབྱུར་ཏེ། །ཕྱིད་པས་ཚྭ་ན་མས་སྟེང་པར་བྱེད། །ཚྭ་ན་མཐོང་བས་
ཚོང་ས་ཕྱིད་པ། །ང་ཡི་ཞེས་དེའི་སྟེང་བྱེད་ལེན། །དེས་ན་བདག་ལ་མཐོང་ཆགས་
པ། །དེ་ཕྱིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འབྱུར། །བདག་ཚོད་ན་ནི་གཞན་ཏུ་ཤིས། །བདག་
གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་ཐུང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཚོང་ས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བར་འབྱུར། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀྱང་གྱི་རྩ་བར་བསྐྱབ་པ། བདག་འཛིན་མ་

སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤྲོད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྤྲོད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་ཙུང་བར་བསྟན་པ། ཉེན་མོངས་ཀྱི་ཙུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་གྲང་ཞིག་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཞེས་རྟག་ཏུ་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་
 སྤྲོད་ཞེན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་ཁིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་མི་འབྲལ་བར་ཞེན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་
 བ་དབང་སྐྱེས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྐྱིབ་པར་བྱེད། མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྤྲོད་པས་སོ། །དེས་
 བ་དེའི་ཞེས་བདག་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་ཆོས་སྐྱེ་མ་དེའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
 ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། བདག་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
 སྤངས་པ་དེ་སྤྲོད་ཏུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་གཞན་ཕྱེ་རྣམས་ལ་ཀྱན་
 བས་ཉེན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགལ་འདུ་དང་
 པོ་ནི། འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆིས་བསྐྱས་པའི་སྐྱལ་བསྐལ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་དང་དེ་དག་
 གི་ཙུང་བ་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟག་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ། རྒྱ་མ་ལོག་པར་
 འབྲས་བུ་ལྷོག་པ་མི་སྤྲོད་ཅིང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དུས་ནམ་ཡང་ལྷོག་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་
 པོ། །རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་སྤང་བོ་འགགས་པའི་ཐར་པ་
 ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཡོད་ན། འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་པོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཆགས་སྐྱེས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ།
 བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་
 བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་བདག་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རིགས་དང་ཆ་
 སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ལས་རང་སྐྱོགས་ལ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དྲུང་། གཞན་སྐྱོགས་ལ་སྤྲོད་པའི་
 ཆགས་སྤང་འདི་དག་དྲུང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བདག་འཛིན་མ་སྒྲུབ་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་མི་ཡིད་པ།

【ཙ་པ།】

དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡི། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་མི་འབྲལ་ཞིང་། ཉེས་
མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། གཤམ་ཉེ་ཆགས་པ་
རྒྱན་པ་ཅན་ན། རྟེན་པས་ཆིབ་འབྲུག་རྟེན་པ་འབྲུག་། འདྲི་ཕྱལ་ཕྱན་རྒྱུང་མེད་པར་
མི། རྟེན་པ་བར་ཉི་རྒྱལ་མ་ཡིན། ཡོན་ཏན་རྒྱན་དང་རྒྱུ་ལ་འབྲལ་བའི། འདྲི་དྲོད་
དང་རྒྱང་སྐྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡི། རྟེན་པ་ཕྱལ་ལ་མ་མཐོང་བས། ཡིན་ཕྱི་ཕྱི་རྒྱལ་དག་
གིས་མིན། ཆགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིས་ཆགས་མིན་ཕྱི། རྟེན་ཕྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་
ཡིན། མ་ཆང་མེད་རྒྱ་རྟེན་པ་ཡི། འབྲལ་བྱ་གར་གིས་རྒྱུ་ལ་བར་ཡོད། ཆགས་ལ་རྒྱན་
ཡང་གར་ཞིག་མཐོང་། གཤམ་ཉེ་རྒྱལ་བཟུང་ཉེན་ཞེས། རྟེན་ལྟེང་འདྲི་ལ་ཆགས་བྱལ་
མིན། བདག་གིས་མཐོང་ཡིས་དཔེར་བདག་བཞིན། གཤམ་ཉེ་རྟེན་མེད་བདག་རྒྱལ་
བཟུང་། རྒྱ་མིན་རྟེན་ཡང་རྟེན་པ་འབྲུ། རྟེན་ལྟེང་གཉིས་ཀའང་རྒྱན་མེད་པ། རྟེན་ཕྱིས་
གཉིས་ལ་ཆགས་བྱལ་མིན། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་ཁས་སྒྲུབ་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཅེས་གྲོལ་ལམ་
རྟེན་མི་རུང་། དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་ལྟར་ཅེས་གྲོལ་ལམ་རྟེན་མི་རུང་། ལས་དང་ལུས་ཟད་
ཐེང་ཅེས་གྲོལ་ལམ་རྟེན་མི་རུང་ངོ་། འདྲ་པོ་ལ། བདག་འཛིན་མ་སྒྲུབ་པར་བདག་གི་
བ་ལ་ཆགས་བྱལ་མི་ཡིད་པ། སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་རྟེན་འབྱུར་བ།
དེས་ན་འཛིན་ལྟ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལོ། འདྲ་པོ་ལ། ཆགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་
ཚོད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། འདྲ་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་རྒྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་མཐའ་དེ་མ་དོར་བར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཉེ།

དེས་པར་བདག་ལ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་དྲང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་འཁོར་བའི་ནམ་འཛོལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། རྟག་བསལ་གྱི་རྟག་བསལ་སྐྱོན་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ལ། དྲིས་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བས་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱོན་བཅས་སུ་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཞེན་ཆགས་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདྲི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱོན་པ་ཅམ་གྱིས་སྤོང་བར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་རིགས་པས་སྐྱོན་ལྷུང་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏུན་དྲང་སྐྱོན་མཐོང་བ་ལས་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདྲོད་པ་དྲང་སྤྱང་བ་སྐྱོན་སྤོང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དུག་ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཆོར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་དུག་གིས་སྤོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོན་ཅན་དུ་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་སྤོང་བར་རྣམས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་ཁྱོད་རང་ཡོན་ཏུན་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་བྱང་བ་མིན་གྱི། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་བདག་ཡོན་ཏུན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ལ་སྐྱོན་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་ཡང་། ཆང་གི་རོ་ཡོན་ཏུན་ཅན་དུ་གཟུང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། འབྲས་སུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲོག་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པར་ཐལ། དེའི་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་དངོས་རྒྱ་བདག་ལྟ་དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དུ་འདོན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ་མཐོང་མི་སྲིད་

པར་ཐལ། གྲོལ་བའི་བདག་ལ་དོན་གཉིས་གྱི་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲལ་རྟེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་སྲིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདྲི་ལ་ཚོས་ཅན། སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་རྩ་ན་འདྲ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། བའི་སྒྲོ་ཞེས་བདག་གི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། ཡང་ན། ཉགས་ལ་བདག་སྒྲོན་མེད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །གྲལ་རྟེ་ཞེན་ཆགས་དང་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་བདག་ཡན་གར་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་མིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཞེན་ཆགས་སྐྱེས་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། བདག་དེ་དྲུང་འདྲུ་བར་སྒྲོན་མེད་ཏུ་ཐལ། བཅིང་གོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་མེད་པའི་ཁྱོད་ཡན་གར་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དང་དེ་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྩ་ན་གཉིས་ཀྱི་འདྲུ་སྒྲོན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

བྱེ་བྲལ་པའི་འཁྲུགས་དགག་ལ།

【ཆ་ལ།】

གཤམ་རྟེ་རྒྱལ་བཟུང་ཡན་ཤག་བཞིན། རྒྱལ་བཟུང་བཞུགས་པས་སྒྲོང་འཕྲུམ་ན། བདག་གི་བ་སྒྲོལ་ཚོས་པས་འདྲི། འདོད་པ་མིན་ཕྱི་བསྐྱེད་ལ་མིན། བདག་པུ་སྐྱེས་མོང་སྒྲོང་ཕྱི། རྟེན་ཉིད་ཏུ་ཉི་བཟུང་བ་ལ། བར་སྒྲོལ་གིས་བསྐྱེད་འཕྲུམ་རྟེ། རྟེ་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས། རྒྱལ་བཟུང་པའི་སྐྱེ་སྐྱེས་ལ། བེད་ཕྲུང་སྒྲོ་ཉི་འཕྲུམ་ཞིང་། བཞུགས་ལ་ཞེན་པ་ཅས་སྒྲོལ་ཕྲུམ་ལ། བཟུང་ཅད་ཕྱི་ཉི་མ་རྟེ་ལམ་མིན། རྟེ་ལ་འདྲུ་སྐྱེས་ལ་སྒྲོལ་བ་ལས། བར་གི་སྒྲོ་ཉི་འཕྲུམ་པའི། འཕྲུལ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ཕྱིར། བཞོང་ཏུ་ཞིན་ཕྱང་སྒྲོང་མི་འཕྲུམ། འདྲུ་པུ་ལ་སྐྱེས་

མཛོད་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་ལྡན་ལ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱན་ཡང་གཞན་དག་
ལ། ཡོད་ཕྱིར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ། བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་ཕྱིར་ན། རྟེན་འཛིན་ཕྱིར་ན་
བདག་གི་བའི། རྒྱུ་འབྲེལ་ཡོན་ཏན་མཛོད་པས་མིན། རྟེན་འཛིན་ཡོན་ཏན་མིན་མཛོད་
པས། རྟེན་འཛིན་བ་མ་ཡིན་ན། གཞན་ཡང་ཡོད་མིན་ཡོན་ཏན་མི། རྒྱུ་འབྲེལ་ས་
ཆགས་པས་རྟེན་ཡང་མཛོད་། རྟེན་ཏན་རྟེན་གཞི་ཡོད་ཅན། བཟུངས་པས་རྟེན་འཛིན་
ལྟར་གཞན། །

གཉིས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ། བྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་
དང་། རྒྱག་བསྐལ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། རྟེན་པོ་ལ། དཔེ་
དགག་པ་དང་། རྟོན་དགག་པའོ། རྟེན་པོ་ལ། རང་ལྷགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་
འདོར་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད། གཞན་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་དོ། རྟེན་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་
རེ། ལུ་ཏྲ་ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན། རྒྱག་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་བཟུང་བའི་ཡོན་ལག་སོར་མོ་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་རུ། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་དང་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྤྲུལ་བསྤྲུལ་གྱི་རྒྱར་
བསྒྲོམས་པས་སྤྲོད་བར་འཕྱར་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་མ་བཀག་ན། དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤྲོད་མི་རུས་
པའི་ཉགས་མ་བྱུང་ཅེ་ན། འདི་ནི་འདུ་བྱེད་རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི།
ཆོར་བ་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྒྲོམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་རུ་འདོད་པའི་
ལྷགས་སོ། རྒྱག་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་བཟུང་བའི་སོར་མོ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ལ་བདག་གི་བར་ཞེན་
མེད་ལས་སྤྲུག་པ་ཞེན་པ་མ་དོར་བཞིན་རུ་སྒྱུར་རུ་བལྟས་པ་ཅན་གྱིས་རྟོན་ལ་ཆགས་བྲལ་
རུ་འཕྱར་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་སྤྲོ་བཅོམ་པས་རྟོན་ལ་ཞེན་པ་འདི་
འདོར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཉེར་
མཁོ་མ་དོར་བ་དེ་སྤྲིད་རུ་རང་གི་བར་འཛིན་པའི་སྤྲོ་བས་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་
འཕྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོན་བདག་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྲོད་པའི་ལོངས་སྤྲོད་ཀྱི་རྟེན་
ཉིད་རུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོན་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ།

དེའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བ་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་
རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་གཟུང་བ་དེར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ལྷན་ལས་ཐོག་པའི་སྐྱ་
སེན་སོགས་བདག་གི་ཉེར་མཁོར་མ་གཟུང་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་སྒོ་སྐྱེ་བར་འཇུག་ཞིང་ཉེར་
མཁོར་གཟུང་བའི་ལྷན་གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྐྱེ་བར་འཇུག་བ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོན་
སྤྲུལ་གྱིས་འབྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདྲ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་མི་འཐད་པ། དེའི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གི་བ་སྐྱུག་བསྐལ་དུ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེན་པ་སྐྱོང་བར་མི་
འཇུག་ཞིང་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། བདག་དྲེ་ལ་འདྲ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་
པ་གྲུབ་པ་ལས་དབང་སོགས་ལ་རུང་གི་བའི་སྒོ་སྐྱེ་བར་འཇུག་བ་གང་ཞིག །འབྲེལ་བ་
དྲེ་སྐྱར་སྐྱུག་བསྐལ་མ་སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་དྲེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟག་པར་གནས་པའི་
ཕྱིར། བདེ་སྐྱུག་སོགས་བདག་ལ་འདྲ་འབྲེལ་དང་། ལྷན་དང་རྒྱ་བའི་དབང་པོ་ལྡན་
འབྲེལ་དང་། ལྷན་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་
དང་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ལ་འདྲས་པར་འདྲ་བ་དང་། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་
མ་གཏོགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་བདག་ལ་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་
པར་འདོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་བདག་གི་བའི་སྒོ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དག་
བདག་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ལས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་འབལ་
ཞིག་བདག་གི་བའི་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ན་
ལ་བདག་ལ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་
དུ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ལས་སྒོ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ལ་ཕན་པ་མཐོང་ཡང་སྐྱུག་བསྐལ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་གིས་བཟུང་བའི་སྟར་མོ་བཞིན་དུ་རུང་གི་བའི་སྒོ་སྐྱེ་བར་མི་འཇུག་
རོ་ཞེ་ན། དབང་སོགས་དྲེ་ནི་ཚས་ཅན། གཅིག་དུ་སྐྱུག་བསྐལ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ།
ཤེས་འགའ་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བཞིན་དུ་སྤུལ་ཆེར་སྐྱུག་བསྐལ་

བྱུང་པར་ཐལ། དེ་བདུག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་གིར་ཞེན་པའི་ས་བོན་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་སུ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ན། བདག་གི་བ་སྟག་བསྐལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟོན་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྟ་དེའི་དབང་གིས་བདུག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྐྱོན་ཡང་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བའི་ཡོན་ཏྲན་གྱི་ཆ་གཟུང་བ་ལ་བརྟོན་ནས། དེ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་འཕྱག་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་བདུག་ལ་འང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ལ་ཞེ་ན། དུ་ནི་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དོར་ནས་སྤྲུལ་གྲང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲོལ་བའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྟག་བསྐལ་སྐྱོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐར་འདོད་དེ་ནི་རྩི་ལྟར་བདུག་གི་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་བདག་གྲང་འདོར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དུག་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྟག་བསྐལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་གྲང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྟག་བསྐལ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱོམ་པའི་སྤར་ཡང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་ཆོ་མངོན་སྤུམ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤར་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཐོང་ན་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྟག་བསྐལ་བསྐྱོམ་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱེས་སུ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་ཡལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡིས་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེས་པ་མཐོང་བའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡི་སྐྱོ་ལོག་གྲང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ལྷན་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་བྱུང་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཁིང་། ཡང་ཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཡལ་གང་ལ་

ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་བྱ་དྲུང་དྲོར་བྱུར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་རང་འབྲས་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་འོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པ་དྲུང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྦྱོན་མེད་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར་རོ། །དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། སྦྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྦྱོན་མེད་དེའི་བདེ་བ་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་མཆོད་པ་ལྟར་རོ། །དུ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། གྲང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བདག་གི་བ་གསུམ་ག་སྦྱོན་མེད་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའང་རྒྱ་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་གནས་དྲེར་བདག་གི་བ་དེ་སྦྱོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེས་རྟུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བདག་ཀྱང་སྦྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། རྟུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་འདྲ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཡུལ་གྲང་ལ་ཡང་སྦྱིས་བྱ་དེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་དྲེར་བདག་དེའི་སྦྱོན་མཐོང་ཡང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྦྱོན་མཐོང་བ་ཙམ་ཞེན་པ་ཞོག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན། དབང་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྦྱོན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཆང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་ཁྱོད་འཛིག་ཅིང་འདོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཆང་གི་ཡོན་ཏུན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དེ་དེའི་ཡོན་ཏུན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྦྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་སོགས་ལ་འདྲ་ཞེན་པ་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དྲུང་དབང་པོ་སྦྱོན་ཅན་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དྲུང་། ཡོན་ཏུན་ལྟར་ཡང་གཞན་གྱི་མིག་སོགས་དུག་ལ་རང་།

གི་མིག་སྟགས་སུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཡང་། སྤར་རང་གིས་བདག་གི་བར་གཟུང་བའི་འདུས་པའི་སྐྱེ་ལུ་སྟགས་པ་དག་ལ་ད་ལྟ་བདུག་གི་བར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་སྟགས་བདུག་གི་བར་ཞེན་པའི་སྟོའི་རྒྱུར་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྟོན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟག་འབྲུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་ཅན་མིན་པའི་སྟོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་སྟགས་སྟག་བསྐལ་དུ་བསྐྱེམས་པས་སྟོན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོ་འདྲེགས་པའི་ཆགས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དོན་བསྟུ་བ་ནི། བདག་གི་བ་སྟག་བསྐལ་གྱི་སྟག་བསྐལ་དུ་བསྐྱེམས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡང་གནོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱེམས་པས་ཞེན་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ཅན་བསྟུ་བ་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདག་འཛིན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ།

【ཆ་བ།】

མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་། རྩོམ་འཛིག་སྟོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྩོམ་འཛིག་ལྷགས་དབང་མཆོགས་ལས། བདག་གི་བ་དད་ལྷན་པར་ཅེས། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བས་ཀྱང་། ཆགས་མིན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ། དེ་ཆགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ལ། དེ་དོན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་ཆགས་འཁྲུག། བར་ཞེན་ད་ལྟར་ལྷག་བསྐལ་བས། ཡིད་འབྱུང་དེ་འདྲ་ཐོང་ཡིན་གྱི། ཆགས་བྱལ་མ་མ་ཡིན་དེ་ཆེ་ཡང་། ཆགས་ཡོད་སྐབས་གཞན་ཆོལ་ཕྱིར་འོ། ཞེ་ཐོང་སྟག་བསྐལ་རྒྱ་ཅན་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་ཅམ་དུ་གནས། དེ་ལོག་ན་ཉིད་ཉིད་ཀྱི། རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་བརྟེན་འཁྲུག། རྩོང་།

[illegible]

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་ལྷན་དང་ཏུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་ཏུ་མི་འཐད། རྩལ་བསྐལ་གྱི་རྩལ་བསྐལ་གྱིས་ཡིད་གཏུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད། ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཞུང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། བྲངས་ཅན་ན་རེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དབང་སྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་། རྒྱུན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བ་ཐར་པའི་ལམ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདེ་སྟགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། རྐྱེས་ལྷན་གཉིས་སྟོས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པས་རྐྱེས་ལྷན་རྒྱུ་ཤིང་གྱི་སྟོ་འདོར་བའི་ཕྱིར། རྐྱེས་ལྷན་ཆགས་བྲལ་ཏུ་འལྱར་བས་བདེ་སྟགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་རྐྱེས་ལྷན་ཐ་དད་ཏུ་མཐོན་སྒྲུལ་ཏུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཐར་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དང་རྐྱེས་ལྷན་ཐ་དད་ཏུ་མཐོན་སྒྲུལ་ཏུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་བྱིས་པའི་སྐྱོ་སྟོ་འདྲི་ཡིས་རང་གི་དབང་པོ་དང་། བདེ་སྟགས་གྱི་རང་བཞིན་ལས་རྐྱེས་ལྷན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཏུ་ལྟར་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྐྱེས་ལྷན་བདག་ཉིད་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་པོར་ཞེན་ནས། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་བདེ་

བ་ལས་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དུང་། རང་ཉིད་སྡུ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་
གཟུང་ནས། རང་གི་བདེ་སོགས་སྒྲེ་འཇིག་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་
བཞིན་དང་སྒྲིལ་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ་སྒྲིལ་མཐོང་ཁིང་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱིང་པར་ཆགས་
པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཞིས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་བའི་རྒྱར་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར།
རང་བཞིན་ནི། སྒྲིལ་བུ་ཡུར་པའི་གཙུག་པོ་ལ་ཟེར་མོད། སྒྲིལ་བུ་དང་བདེ་སོགས་ཐ་དད་
དུ་ཤེས་ན་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ཅུས་སོ། ཞེན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
དང་རང་བཞིན་གཞིས་ལེམ་པོ་དང་། སྒྲིལ་བུ་རིག་པར་འདོད་དོ། དེས་ན་བདུག་ལ་
ཆགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རང་
སྤྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ནུང་གི་ཡན་ལག་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལ་ངོ་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་སྒྲིལ་བུ་ཆགས་པ་འབྲེན་པར་འགྱུར་ཁིང་། བྱོད་བདག་འཛིན་གྱི་རང་སྤྱོད་
ལས་དྲངས་པའི་ཕྱིར།

གཞིས་པ་ནི། རྒྱག་བསྐལ་བསྐྱེམས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་
གདུངས་པའི་ཆོ་ཡིད་འབྱུང་ཁིང་སྒྲེ་ནས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།
སྒྲིལ་བུ་གང་ཞིག་དུ་ལྟར་ཆོར་བ་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་གདུངས་བས་སྒྲིལ་པའི་
ཡིད་འབྱུང་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྲལ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྒྲིལ་པ་དེའི་ཆོ་ཡིད་བྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྒྲིལ་བུ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེ་བའི་གནས་སྤྱོད་གཞན་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས་ཆོལ་བའི་
ཕྱིར། ཞེ་སྤང་རྒྱུན་དུ་སྒྲིལ་ན་ཆགས་པ་སྒྲེ་བའི་སྐབས་བཙམ་པས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། ཞེ་སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་བུ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྤང་སྒྲིལ་པ་ཙམ་གྱི་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་སྤང་དེ་ནི་ཆོར་བ་རྒྱག་བསྐལ་དེ་སྤྱིད་ཙམ་དུ་གནས་གྱི་དེ་ལྟག་ན་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤྱར་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅགས་
སྡུ་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཆོར་བ་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བྱོད་རང་ལྟར་ན་ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དག་བཙམ་པ་

ཆོས་ཅན། ཆགས་བྱུང་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་གཡོན་ནས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་གྲས་
 བྱགས་པ་དང་སྤྱི་ལུས་གཙོ་བོ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་པར་སྤངས་
 པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་སྦྲུམས་པ་ཅན་ཏུ་མཚུངས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷང་
 བྱ་དྲུང་དྲོར་བྱའི་ཆགས་སྤང་ཟེད་པར་སྤངས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 འོ་ན་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅིན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་
 གིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཏུ་བྱུང་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེད་ཀྱི་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྩ་ལས་ཉོན་ཀྱི་རྟེན་ལས་སྤྱིས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྒོམ་པའི་སྒོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་
 ལམ་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདུག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ནམ་
 ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་མིན་ཡང་ངེས་པར་
 སྒོམ་དགོས་ཏེ། སྤྱིད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གོམས་པས་སྤྱིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་ལ། བསྐྱེད་པ་སྤྲུག་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཟག་བཙས་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཏུ་རྟོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཐབས་ཀྱི་དོན་ཏུ་ངེས་པར་སྒོམ་
 དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་
 ལས་ཟག་བཙས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏུ་རྟོགས་པ་ལས་བདུག་མེད་
 རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་རྩ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་བཤད་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་
 བྱང་དེ་ལྟར་གནས་པས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་དགེ་སྤྱོད་དག གཟུགས་རྟག་
 པ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཡིན། བཅུན་པ་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ཡིན། བཅུན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལགས་ཏེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ངའི་འོ། །འདི་ནི་
 ང་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་ངམ། བཅུན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱག་བསྐལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
ལག་རྩིས་ལ་རང་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བརྟན་རྒྱུ་བའི་ཆ་ཡིན་པ་ལྟོག་པར་བྱེད་
ལ། ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་རྟོགས་པས་ཡིད་འབྱུང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །སྤར་བདག་
གི་བདེ་བ་ཐོབ་བྱུང་འཛིན་པ་དང་། དེ་རྟག་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཆོགས་པ་ལས། བདེ་
བ་དེ་འཕྱར་མེད་གྱི་ཡིད་བརྟན་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་དེ་ནམ་
མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ན། དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྒོ་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཁམས་
གོང་མའི་ཟག་བཅས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ། རང་རྒྱས་ནས་བྱིམ་འབར་བའི་ནང་རྒྱ་རྒྱུད་པ་
ལྟ་བུའི་ཡིད་འབྱུང་གི་སྒོ་སྒྲེ་བ་ནི་ཕ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་སྒྲོན་རྒྱ་སོང་བ་ལ་ངེས་པར་
བལྟོས་སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་རྒྱ་སོང་རྒྱ་རྒྱུད་པ་ན་རང་དབང་
བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཡང་སོང་རྒྱ་རྒྱུད་པར་འཕྱར་རོ། །རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་
བསྐལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་པ་དང་ལྷན་པར་ཐལ།
བདག་ལ་ཆུགས་པ་དང་བྲུལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྤང་དོར་གྱི་ལས་གྱི་རྩོམ་པ་
ཀུན་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདྲོད་པ་སྤེལ་གཉིས་གྱི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་འདྲུ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྒྱུས་བྱ་གང་ཞིག འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་
སྤངས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་རྒྱས་དེའི་ཆེ་བདག་གི་བ་དེ་ཡི་ཟུ་
བ་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བཟའ་བྱ་བདུག་གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
དེའི་བདུག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་
གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅན་དྲང་འབྲས་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གྲོལ་བ་འདྲོད་པ་དག་ཅེས་བརྟེན་བས་བོས་ནས། ཐར་
པ་ཐོབ་པར་འདྲོད་ན། འཇིག་རྒྱུ་ལ་བལྟ་བ་དུག་རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་
ལྟེ་དབྱང་རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྩ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་

【結】

[illegible]

ཅན། འདབང་བསྐྱར་བ་ལས་ཚྲོག་པ་མེད། རྟག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་གྱིས་
 རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི། འབྲེལ་བའི་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་
 འགལ། རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བྱུང་དག་ཅིག་པར་འབྱུར། འདྲེན་གྱི་ལས་ཐུང་དང་ན། བྱེད་
 བོ་མ་ལྟོས་པར་འབྱུར། རྟག་པ་ཡང་ནི་འབྲུབ་མ་ཡིན། གཞན་གྱིས་བྱ་དང་
 ཡང་སྒྲིལ་བྱེད་མོགས། ཐལ་བ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་ཡང་བྱ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲེན་ན་རྒྱུད་ལས་བྱ་པ་འབྱུར་། །

གཉིས་པ་ལ། དབང་ལུག་གིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་གྲོལ་ལས་ཡིན་
 པའི་རྒྱུ་བྱེད་དགག གཞོད་བྱེད་བརྗོད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལས་
 ཏུ་བཞུན་པའོ། འདྲ་བོ་ནི། ལྷུང་ལས་བཤད་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྒྲུབ་བྱ་ཡང་
 རྟོག་ལྟོས་ཡོངས་སུ་མཐུ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་
 ལྟོན་པའི་ལྷུང་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དྲེ་ལྷུང་བྱའི་དེས་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་ནི་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། འདྲ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ལྷུང་
 དེ་ལས་བཤད་པའི་སྒྲགས་ས་བོན་ལ་བཏབ་པས་རྒྱ་ཁྱུ་མི་སྐྱེད་པ་ལྟར། བརྗོད་བྱ་ལ་མི་
 འབྲུལ་ལ་ཞེན། ས་བོན་སྒྲགས་གྱིས་རྒྱ་ཁྱུ་མི་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པའི་ཆོག་མཐོང་བས། དབང་
 ལུག་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཐག་སྐྱེས་བྱ་ཡང་སྲིད་ཏུ་མི་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལྟས་པ་མིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ལྷུས་ལ་དྲིལ་མར་བསྐྱས་པ་དྲུང་མེས་བསྐྱེགས་པ་སྒྲགས་ལས་གྲུང་གྲོལ་
 བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱིན་སྐྱེག་གི་མེས་མེམས་ཀྱི་སྐྱིག་པ་བཅོམ་པར་བྱས་པ་
 མིན་པར་ཐལ། སྐྱིན་སྐྱེག་གི་མེས་ལྷུས་གདུངས་པས་སྐྱར་སྐྱང་ཁར་སྐྱེ་བ་དྲུག་ལྷིས་ཡང་
 བར་སོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱིན་སྐྱེག་གིས་སྐྱེས་བྱ་འདྲི་ཡི་ལྷུས་ཀྱི་ལྷེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་
 འགལ་མེད་པར་འབྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱིག་པ་སྐྱང་ཁར་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷུས་ཙན་
 མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཀའ་ལྷུང་ཙམ་གྱིས་ཡང་སྲིད་བྱི་མའི་རྒྱ་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། དེའི་

ལན་དགག་པ། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བཟུལ་ལ་བདེ་བར་
འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དྲུང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྤྲིད་པ་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། གང་གི་རྒྱུ་ལ་བྱོད་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅད་པ་
དེ་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་མི་འཕྱུར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་དབང་དུག་གིས་དམན་པའི་གནས་སུ་
འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལོག་སྤྲིད་
དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་དུག་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་
རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་རྒྱུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྲིད་པར་
སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་ཤེས་དང་
མཚུངས་ལྡན་དང་སྤྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་དུག་རང་ཉིད་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་
བསྐྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་གི་ཆོ་ག་ཙམ་སྤྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་
མིན་ཏེ། དབང་དེ་ཐོབ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་བྱས་སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་པར་
ཐལ། ཡུལ་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཡུལ་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བ་དྲུང་གཟུགས་
སོགས་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི། བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་འཕྱུར་ཁིང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དབང་བསྐྱར་
གིས་ཞིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཀྱི་ཕྱིར་
འདོད་པའི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་དབང་སོགས་མངལ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོག་སྤྲིད་
དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སྟོ་སེམས་པ་དེ་ཡིས་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་པ་མཐོང་གི། །ཆོ་ག་
སོགས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པ་དྲུང་མེད་པའི་
རྟེས་སུ་འཇུག་ཞུག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དེ་དུག་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མར་ཅིས་མི་
འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབང་བསྐྱར་གིས་ཡིད་སློའི་རྣམས་པ་བཙམ་པ་མི་འཐད། ཏ་ཅང་

ཐལ་བ་དང་། བདག་ཉག་པ་བྱེད་པ་སོར་མི་རུང་བའོ། །དང་སོ་ནི། གཤམ་རྟེ་ལོག་སྲིད་
དེ་དྲག་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྩུས་པ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་
བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྲིས་བྱ་དེ་དྲག་ཆོས་
ཅན། དབང་བསྐྱར་སོགས་བྱས་མ་ཐག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པའི་དབང་གིས་མིག་ལ་སོགས་
པའི་དབང་སོ་ཡུལ་རང་དགར་འཛིན་པ་དྲང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇུག་པ་
དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་གཡེང་བ་དྲང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་འགྲོག་པ་
མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་རྩུས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཡེང་བ་བརྒྱལ་ནས་དབང་སོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འགྲོག་པ་
ཐབས་གྱིས་སྐྱར་ཡང་སོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཤི་བ་དེའི་ཆོ་སྲོ་མེད་པའི་ཆོ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་
བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་འཆི་ཁ་མའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་
མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་སྟོ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྦྱར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱ་རྩས་
པ་སོགས་མེད་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རིགས་འདྲ་མཆོམས་སྦྱར་བའི་རྩུས་པ་དབང་
བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་གསོན་པ་ཉིད་རྣུང་རིགས་
འདྲ་མཆོམས་སྦྱར་བའི་རྩུས་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྩུས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་
བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་སོན་ཅན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་
ཆོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་བ་ཅམ་ལས་སྟོག་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་གཉིད་སོ་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་འགྲིབ། རང་གི་སྟོགས་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་འཕེལ་ན་ཁྱོད་འཕེལ་
བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁྱོད་བདག་མེད་པར་སྐྱབ་བ་ལ་ཐར་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཁོ་སོ་ཅག་ལ་
འཐད་ཀྱི་བདག་ཉག་པ་སྐྱབ་བ་ལ་མི་འཐད་དེ། བདག་ཉག་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་གྱི་གནས་
སྐབས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། ཉག་པ་རྒྱེན་ལ་བཟོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། འབས་བྱ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། ཉག་པ་ལ་འབས་བྱ་

བྱེད་པ་དྲུག་མི་བྱེད་པ་དྲུག་རྣམས་པ་འབྲུ་བའི་བདུག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དྲུང་འབྲས་
 བྱེད་གཅིག་པར་འབྲུར་བར་ཐལ། བདག་ཆག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་
 བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་དེ་དྲུག་བདག་ཆག་པ་དེ་ལས་རྩལ་ཐུག་དོ་ཞེ་
 བྱ། བདག་ཆག་པ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་
 འབྲུར་བར་ཐལ་ལོ། ཆག་པས་འབྲས་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཐོག་པའི་རྣམས་པ་ཡང་ནི་འབྲུབ་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཆག་པ་ལ་རྩལ་ལྟ་འགྲོ་ལྟ་གི་རྣམས་པ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ན་
 གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་
 མྱོང་པ་སོགས་ལྟ་འབྲུར་རོ་ཞེ་ན། མྱོང་དྲན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོག་གྱིས་
 སུང་པོ་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པ་ལ། གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དྲང་། གཞན་གྱིས་
 བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་མྱོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་བ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཆག་པའི་རྒྱུས་བྱེད་ལྟ་འགྲོ་ལྟ་མར་མྱོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་
 པ་ཚུད་ཚོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལུལ་
 མཆོངས་པའི་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པ་རྒྱུན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབྲུང་བ་དུས་ནའི་ཕྱིར།

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་ལས་བྱེད་པ་ལ།

【ཆ་བ།】

བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེ་དང་བདེ་བའི་ཞེས་སོགས། ཡང་དག་
 མིན་པ་རྣམས་བཅུ་བྱེད་། རྒྱ་བདག་མ་ནས་ཉི་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལ་ཉི་དེ་འགལ་
 བྱོན། ཁྱེད་ཉིད་རྣམས་པ་རྩལ་རྟོགས་ཅན། ཞེས་པའི་ཞེས་པ་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། རྒྱེད་
 པ་རྩལ་འབྲུང་བཅས་འཛིན་པ་ལྟེ། ལས་དང་ལྟས་དག་གཞན་ན་ཡང་། གཅིག་མེད་
 ཕྱིར་ན་རྒྱ་གཞན་ཅན། རྒྱེད་ཕྱིར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་མེད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན། ལས་
 དང་ལྟས་དག་མྱོང་མིན་ཏེ། གཉེན་པོ་དག་ཉི་མེད་ཕྱིར་དང་། རྣམས་མེད་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ལྟེ།

བ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྒྱ་གཅིག་སྤྱིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྤྱེ། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་
བ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་མེད་པར་སྐྱེ་གྲུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལས་ལྷན་མཛད་པའི་ཐབས་ཅན་གྲོལ་ལམ་རྒྱ་མི་རྒྱུང་བ་ལ། དགག་པ་
དངོས་དང་། ཚྱོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་
དང་ལྷན་ཟད་པས་ཀྱང་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ལྷན་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱིད་
པ་མ་སྤངས་པར་ལས་དྲུག་ལྷན་དྲུག་སྤྱོད་རྩས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལྷན་རྒྱུང་པ་སྤོང་པའི་
གཉེན་པོ་དྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲུག་། སྤྱིད་པ་མ་སྤངས་པར་དེ་དག་ཟད་པར་སྤོང་བའི་རྩས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིད་པ་ཡོད་ན་སྤྱོད་ཡང་ལས་དང་དེ་ལས་ལྷན་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལས་སྤྱིད་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེད་མཚུངས་སུ་བསྟེན་པ་
དགག་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་རྩས་པ་འདྲེས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་དགག་པ།
ལས་སྤྱིད་སྤང་བྱར་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ལས་སྤྱིད་གཉིས་ཀ་སོ་
སོར་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབྱུང་པར་རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ལས་ལོགས་སུ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་རྩལ་པ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིད་པ་མ་སྤངས་
པར་སྤོང་མི་རྩས། ལོགས་སུ་སྤངས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་
གཅིག་སྤངས་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤོང་རྩས་ལ། ལས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མེད་དེ། སྤྱིས་
བྱའི་ལས་རྣམས་རྩས་པ་ཐུ་དྲུག་པ་རྩུ་མ་ཅན་དུ་རྟེན་སུ་དཔོག་རྩས་ཏེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་
དུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འབའ་བ་ལ་
སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གཏུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་
མི་འཛད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་སྤངས་པས་ཀྱན་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་མེད། ལས་
མཐའ་ཡས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྣམ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་ལས་བཟང་པོ་སྤྱོད་དུ་འོང་བ་
དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ལས་ངན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་

ལས་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ཏེ་སོང་བར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་དཔོག་
 རུས་ཀྱི། ལུས་འདིའི་སྟོན་གྱི་ལས་ལུལ་གང་ཏེ་བྱས་པ་དང་། རུས་ནམ་གྱི་ཆོ་དང་། ཚུལ་
 རི་ལྟར་བྱས་པ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཤོག་གྱུར་རོ། །དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལུས་གདུངས་པའི་རྣམ་
 པ་འགས་ལས་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཟད་
 པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལས་དེས་གདུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་
 ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་ཚུང་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཏེ་ཟད་པའི་མྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ཉེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་བདེ་སྟག་གི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་འབྱིན་པའི་རུས་
 པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱས་པ་ཡིས་རུས་པ་འདྲེས་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་ཏུ་ཉིད་གདུང་
 བ་གཅིག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དེས་ལུས་
 གདུང་ཞིང་སྟག་བཟུལ་བའི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་
 བྱར་འདྲོད་དམ། གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལས་འབྲས་ཟད་
 པའི་མྱིར་ཏུ་མེ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་རྩམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
 སྐྱ་ཉག་མ་གཅིག་བཏོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆུ་ཤས་འགས་ལས་འབྲས་མ་ལུས་པ་
 སྦྱང་རུས་པའི་མྱིར། འམ་གྱི་སྐྱས་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་
 འབྲས་ཀྱན་སྦྱང་རུས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་རུས་པ་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་མྱིར། མྱི་མ་ལྟར་ན། དཀའ་ཐུབ་འདྲིས་ལས་
 ཀྱི་རུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་། རུས་པ་རགས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་ལས་པོ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་མྱིར། བ་སྐྱང་གིས་
 ཞིང་ཚོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཞིན། འོ་ན་བྱེད་རང་ཡང་བྱམས་སོགས་གོམས་པ་དང་
 གཞུངས་སྟགས་བཞུས་པ་ལས་སྦྱིབ་པ་འདག་པར་འདྲོད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་སྲིད་པ་
 བཙོམ་ན་ལས་མཐའ་དག་ཀྱང་བཙོམ་པར་འགྱུར་བས་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། གུང་ཡང་སྟོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་འགྲོག་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སྦྱེ་བར་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་

ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལ་གནོད་རྩལ་པར་འགྱུར་རྟེ། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདྲོད་པའི་
 ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བ་དང་སྐྱར་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ཀྱུ་བ་ཟིན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཀྱུ་བ་ཟིན་པ་མི་སྐྱེ་བར་
 བྱེད་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་སྤྲུགས་བསྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལས་སྒྲིབ་འགའ་
 ཞིག་འབྲས་བུ་རྣམས་སྐྱེན་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱེད་རྩལ་ཀྱང་། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་མཐའ་
 དག་ཟད་པར་བྱེད་རྩལ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ན་གཞུང་སྤྲུགས་སྲིད་པ་
 ཟད་པར་སྤངས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལས་ཀྱི་རྣམས་སྐྱེན་འབྱིན་པའི་རྩལ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པར་བྱེད་རྩལ་པར་བསྐྱར་ནས། ཀྱང་པ་ཐ་མས་སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་སྐྱོན་བྱས་པའི་ལས་
 མཐའ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་རྩལ་མེད་དུ་བྱེད་མི་རྩལ་པར་བསྐྱར་རྟེ། །གཞུང་སྤྲུ་
 མས་ཚུང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་སྤྲོད་རྩལ་པ་དང་། ཕྱི་མས་ཚུང་ངེས་ཀྱི་ལས་སྤྲོད་མི་རྩལ་
 པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཤིང་
 རྩ་ཆེན་པོ་དུ་མས་སྤྲོད་པས་བཞི་ཆང་བའི་བཤའས་པས་ཚུང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པར་སྐྱེན་
 པ་འབྱིན་པ་ཡང་འདག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཚུང་ངེས་སུ་འགའ་ལོ་ཞེན།
 གཉེན་པོ་དང་མ་སྤང་ན་ཚུང་ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པ་ཡོད་ན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་ཡོད་ན་ཡང་སྲིད་པ་འབྱུང་
 བས་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་སྤང་བྱའོ་ཞེན། སྲིད་པ་མེད་པའི་ལས་ལས་ཉེས་པ་ཆགས་
 སོགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་རྟེ། སྲིད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལས་གསོག་པར་བྱེད་
 པར་འགྱུར་གྱི། བསྐྱོག་པ་སྲིད་པ་མེད་པ་ལས་ལས་གསོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་
 ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་སྤྲུག་ཡང་དོན་གཉེར་གྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེན། དགྲ་
 བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདྲོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚུལ་
 མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་པའི་རྣམས་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དག་གིས་གྲོལ་ལམ་
 དུ་བཏགས་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་མི་མཐུན་སྤྲུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཞི་ངོས་གཟུང་ནས་དགག་པ་
 མཛད་དེ། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོན་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་

སྐྱེས་ཏུ་ཐ་དང་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་དང་ལས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་
གཏུང་བར་བྱེད་པ་ནམས་སོ། །དོན་བསྐྱེས་ན། དེ་དག་སྤིང་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་མི་
འཐད་དེ། བདག་རྟག་པ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གཟུང་ནས་ནམ་གཞག་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་
ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་གང་ཏུ་བདག་མེད་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པ་དེར་ནི་
སྤིང་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་ཚོགས་གསུམ་བྱུང་བའི་རྒྱལ།

【རྩ་བ།】

རྒྱུ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། །མ་ལུས་བྱུང་པར་མཆིན་པར་
བྱུང། །གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་རྟེ། །དེ་ཕྱིར་བྱི་རྩལ་པ་དང་སྟོབ། །མི་སྟོབ་
ལས་ལྷག་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་རྟོན་མཆིན་སྟོབ་དེ་ལྟོན་པ། །དེ་ལས་བཙུག་གཞན་
རྟོན་རྟོན། །རྟོན་བྱུང་མཇུག་པ་མི་འདོར་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ནི། ལུ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། དུ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆིན་པ་ཡིན་ཏེ།
བདེན་བཞིན་གནས་རྒྱལ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མཆིན་པ་བརྟན་
པ་ཡིན་ཏེ། བྱིང་གྱིས་བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་གང་ཞིག བྱིང་གྱིས་དེ་ལྟར་
བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་སྤྱི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པའི་ཕྱིར། མ་ལུས་པའི་བྱུང་པར་མཆིན་པར་གྱུ་བ་ཞི། མངོན་མཐོ་དེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་
གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོབ་པ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །ལུགས་ལྟོག་གི་སྐབས་འདིར་བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་སྐྱོ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་པ་ལས་
མཆིན་པ་ནམ་དག་དཔག་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་

ལྷ་མོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་དགོང་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་པའི་རྟགས་ལས་མཁུན་པ་རྣམ་དག་དཔོག་
པ་ཡིན་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱོ་རྟགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་རིགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་ལ་དུང་སྒྲིབ་པ་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ལ་སོགས་ལས་མི་སྒྲིབ་
པ་རྟགས་པ་ལྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁུན་པ་སོགས་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཞེས། གཞན་གྱི་དོན་
དུ་མ་ལུས་པ་མཁུན་པ་ལ་སྒྲིབ་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་དུ་སོང་སྟེ། རྟགས་
པ་ལུན་ཚོགས་མངའ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ལྷ་བ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ལམ་དེ་
སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་པར་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མིན་ན་མཁུན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། བརྟེ་བ་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ལུས་པ་མཁུན་པའི་
ཆེད་དུ་སྒྲིབ་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་
བཞིའི་གནས་ལུགས་མ་ལུས་པར་མཁུན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
ནམ། སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས། ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱར་འགྲུབ་པ་
ལ་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་དུ་སོང་བ་ངས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། སྒྲིབ་རྗེ་གོམས་པ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་དོར་ཆོས་སྒྲིབ་པའི་མཛད་པ་མི་
འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་རྗེ་མེད་པ་ནི་མཁུན་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ལ་དུས་སུ་མི་འདོམས་
པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གྲུག་ལས་ཆད་མར་བྱུབ་པ།

【ཙ་བ།】

བརྟེ་བས་ལེགས་དང་ཡོ་ཤེས་ལས། །བདེན་པ་གསུང་མཛད་སྐབས་བྱེད་བཅས། །དེ་

གསུང་བར་ཡང་མཛད་ཆོས་ལྡན། །གང་ཡིས་དེས་ན་ཆོད་མ་ཉིད། །དེ་ལྟའི་དངོས་ལྟོན་
བཟོད་པ་ནི། །དེ་མི་བཟོན་པ་ཉིད་ལས་ནི། །ཆོད་མའི་དེ་ཉིད་བྱུང་བ་དོན་དེ། །རྒྱུ་ལུ་
དཔག་པ་མ་བཟོག་ཡིས། །ཚུང་ཟད་སྒྲིབ་འདི་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་དེ་ཐམས་ཅད་
འགག་ཆོས་ཅན། །ཞེས་སྒྲུགས་ནམ་པ་བྱ་མར་ནི། །འདི་མི་རྒྱུ་བའོང་མཛོད་ཡིས་
རྟ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་མཆོད་ཉིད་ཅན། །རྟགས་ནི་རྒྱུ་དཔག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་
བྱས་གཏན་ཆེགས་བྱུང་པ་ནི། །བཟོན་ཡིས་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད། །ཆོད་མ་ནམ་
འབྲེལ་གྱི་ཆེག་ལེའུ་བྱས་པ་ལས་ཆོད་མ་བྱུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལྷ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གུན་ལས་ཆོད་མར་བསྐྱབ་པ་ནི། རྒྱབ་པ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཆོས་
ཅན། །གུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་དྲུང་པན་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་གི་མི་པན་པ་མི་གསུང་སྟེ།
བཙེ་བ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སོ། །འདིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་རྒྱུའས་
སྤྱོད་པ་ཤིང་རྒྱུའས་མཛད་པ་ཉིད་བཟོན་རྟོ། །བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་
མཛད་དེ། །མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བ་ལས་ཏེ་མངའ་བའི་ཕྱིར། །འདིས་
ནི་རྒྱུའས་བྱེད་ལུས་པ་ཉིད་བྱུང་བཟོན་རྟོ། །མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། །རྒྱ་མེད་དང་མི་
མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། །བཙེ་བ་དང་བཙམ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་གོམས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཆོས་ཅན། །གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། །མཁྱེན་པ་དུ་གཞན་
ལ་གསུང་བར་ཡང་མཛོན་པར་སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དང་ལྡན་
པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་ཆོད་མ་ཉིད་བྱེད་ལེགས་པར་
བྱུབ་སྟེ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་གཉེས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོན་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཉིད་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཟོན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱབ་པ་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོད་མར་གྱུར་པ་
དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་སྦྱོན་པའི་སྦྱོན་པ་བཟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །སྦྱོན་པ་དུ་ཡི་
བཟོན་པ་གསུང་བར་ཉིད་ལས་ཆོད་མའི་དུ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་བཟོན་པར་
བྱུབ་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྦྱོན་པ་བཟོན་པའི་ཕྱིར། །འདིས་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་འཇུག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་
གསུང་རབ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པ་ན། སྤེལ་མའི་ལྷོ་མིག་གིས་གསུང་རབ་
མཐའ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་སྤྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོར་གསུང་རབ་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉན་བཤད་མ་བྱས་པར་དོན་དེ་དག་རྟོགས་མི་རུས་པར་མཐོང་
ནས། ཐར་པ་དང་ཀྱན་མཁྱེན་བསྟུབ་པ་ལ་ཡང་ལུང་གི་རྒྱབ་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་
ནི། རིགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་མི་ཤེས་ཤིང་། ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བའི་ལུ་ཙམ་སྤྱོད་པ་འབའ་
ཞིག་ཡིན་ནོ། །

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་སྟོན་པོ་ཤེས་པ་དང་
ལུན་པའི་རྒྱུས་བྱས་ནི། སྟོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་
མཛོན་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དང་པོས་མ་འབྲལ་བ་དང་། གཉིས་པས་རྟོག་བྲལ་
ལོ། །ཇིས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཚད་མར་སྟོན་མི་བཞེད་ན་དེ་ཚད་མ་ཡིན་
པ་འགོག་རིགས་པ་ལ། ཇིས་སྟུང་དཔག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་སྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་
ཅུང་ཟད་སྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་ཇིས་དཔག་འདྲི་ཡི་རྟོན་སྟོར་བཤུང་གསུངས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོགས་བསྟན་ཏོ། །སྟུབ་
དག་ཡང་དག་བསྟན་པས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཇིས་དཔག་བཞེད་པ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ།
བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་རྟེན་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟོགས་ནི་ཇིས་དཔག་གི་རྟོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་དེ། བསྟུབ་
བྱའི་ཆོས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཆོགས་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱུང་པ་གསལ་བར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་གསུང་རབ་ལས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལན་དུ་མར་
མ་གསུངས་པར་ལན་རེ་ཙམ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཞོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་དང་ཇིས་དཔག་གི་རྟོན་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་མི་སྤྲིད་པས།

གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལས་གསུངས་པར་ཤེས་པའི་མཆོན་བྱེད་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་
 ཏུ་སྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་ཁོང་ཏུ་ཆུད་ནས། དེས་དྲངས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
 དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་
 དགོས་པ་དང་། སྐྱབ་རུས་པ་གཉིས་ཆད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 དམ་བཅའ་འཛོག་ཅིང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། བདེན་
 བཞིའི་གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་སློ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས།
 འཁོར་བ་འཇུག་ལྟོག་གིས་བསྐྱས་པའི་བདེན་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པར་བཅའ་ཏེ། དེའི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འདོར་ལེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 བྱའོ། །གཞུང་འདིའི་མགོ་ཞབས་ཀྱན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་མ་འཕངས་པའང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དེ། སྟོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཐབས་མ་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་
 ལ་སྟོ་འདོགས་རི་ཙམ་བྲལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་གཞི་བཅུགས་པ་ཡིན་
 ལ། རྣམ་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་ས་པོན་དང་བྲལ་བ་ནས་བྲལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཆོས་དགོན་
 མཆོག་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་སྟོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པ་ནས།
 སྟོ་འདོགས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པའི་སློ་གྱན་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཅེ་གཅིག་
 ཡིད་ཆེས་རྟེན། །དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བཙོན་ལྡན་པ། རྐྱེས་བྱ་གང་དེ་རྟོག་ལྡན་
 ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་གཞིས་པའི་
 འགྲེལ་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོགས་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་རུས་པར་གྱུར་ཅིག། །

༡༡། །དབྱ་མའི་ལྷ་ཁྱིད་དྲན་པ་བཞི་ལྟན་གྱི་མཐུར་དབྱངས་ དངོས་བྱལ་ཆར་འབེབས།

རྒྱལ་མཚོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

༡༡། །ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་འཇུར་མེད་གྱི་གདན་སྟེང་ན། །སྐབས་ཀྱན་ངོ་བོ་དྲིན་ཅན་
གྱི་ཁྲ་མ་བཞུགས། །སྤངས་རྟོགས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་དེ་ན་གདལ། །སྟོན་རྟོག་
སྤངས་ནས་དག་སྤང་གིས་གསོལ་བ་ཐོབ། །རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་རྩ་མ་འཛོག་མོས་གུས་གྱི་
ངང་རྩ་ཞོག། །དྲན་པ་བརྟེན་མེད་རྩ་བྱས་ནས་མོས་གུས་གྱི་ངང་རྩ་བྱངས། །འཁོར་བ་
མཐའ་མེད་རྩལ་བསྐལ་གྱི་བཙོན་ར་ན། །བདེ་བས་ཐོངས་པའི་རིགས་རྩལ་གི་སེམས་ཅན་
འབྱམས། །དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་པ་མ་རྣམས་དེ་ན་གདལ། །ཆགས་སྤང་སྤངས་ནས་
གཅིས་འཛིན་དང་སྟོང་རྟེན་རྟེན་སྟོངས། །རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་རྩ་མ་འཛོག་སྟོང་རྟེན་ལི་ངང་རྩ་
ཞོག། །དྲན་པ་བརྟེན་མེད་རྩ་བྱས་ནས་སྟོང་རྟེན་ལི་ངང་རྩ་བྱངས། །སྦྱིད་རྩ་ཚོར་བ་བདེ་
ཆེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ན། །ཡུང་ཁམས་དག་པ་རང་ལུས་གྱི་ལྟ་སྟེན་བཞུགས། །སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་
མེད་ལི་དམ་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །པལ་པར་མ་འཛིན་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་སྦྱོངས། །རང་
སེམས་རྒྱ་ཡན་རྩ་མ་འཛོག་ཟབ་གསལ་གྱི་ངང་རྩ་ཞོག། །དྲན་པ་བརྟེན་མེད་རྩ་བྱས་ནས་
ཟབ་གསལ་གྱི་ངང་རྩ་བྱངས། །སྤང་ཞིང་སྦྱིད་པ་ཤེས་བྱ་ལི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཆོས་ཉིད་
དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ནམ་མཁའ་བྱལ། །བརྟེན་བལ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཤིག་དེ་ན་
གདལ། །ཁྲོས་བྱས་སྤངས་ནས་སྟོང་སངས་གྱི་ངོ་བོར་སྟོངས། །རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་རྩ་མ་
འཛོག་ཆོས་ཉིད་གྱི་ངང་རྩ་ཞོག། །དྲན་པ་བརྟེན་མེད་རྩ་བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་གྱི་ངང་རྩ་

བྱངས། །སྤང་བ་ལྷ་ཚོགས་ཚོགས་དྲག་གི་བཞི་མདོ་ན། །གཞི་ཙ་བྲལ་བའི་གཉིས་ཚོས་གྱི་
ཟ་བེ་མཐོང་། །བསྐྱ་བྱིད་སྐྱ་མའི་ལྷ་དམ་མོ་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །བདེན་ནོ་མ་སྐྱམ་སྟོང་ཉིད་གྱི་
ངོ་པོར་སྟོས། །རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་རྩ་མ་འཛིག་སྤང་སྟོང་གི་རང་རྩ་ཞོག། །དྲན་པ་བརྟེན་
མེད་རྩ་བྱས་ནས་སྤང་སྟོང་གི་རང་རྩ་བྱངས། །

དེ་ལྟར་རྩེ་བཅུན་འངམ་དབྱངས་གྱིས་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་དངོས་
སྤྱ་གནང་ཞིང་རྩེ་བཅུན་ཤེས་རབ་སེམས་ལ་བརྒྱད་པའི་གདམས་དག་བྱང་པར་ཅན་དྲན་
པ་བཞི་ལྟན་གྱི་ལྷ་ཁྱིའི་དྲན་པ་བཞི་ལྟན་གྱི་མགུར་དབྱངས་འདི་ཡང་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་ཡང་
དག་པའི་ལྷ་བའི་བག་ཆགས་འཛིག་པའི་ཆེད་རྩ་ཤུག་འེད་མོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཚོས་བསྐྱེདས་པའོ། །

༡༡། ལྷུང་སྤྱི་ཡ་མ་ལྟ་མཁུར།

ལྷུང་སྤྱི་ཡ་པའི་རྩོམ་པའི་ཆེ།

༡༡། བཟུང་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྩོམ་ཆོར། རི་བཞིན་རྟེན་པ་ཏུ་སྟོན་པའི་ལྷ་
མ། བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་དེ་སྟོང་དབུས་བཞུགས་ཤིག བཀའ་དྲན་ཐོལ་བྱུང་གི་ཆོག་
གསུམ་སྒྲུའོ། ཡ་མ་ཆན་མོ་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བའི། བུ་ཆུང་སྟོན་པ་ང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། ཡ་
མ་དྲིན་ཅན་དང་ལྟན་ཅིག་འདུག་པ། རྩོམ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་ལ་ཁད་སྤང་རྩོམ་རྩོམ་ཆོར་རྟེན་
འབྱུང་དེས་སྟོག་ཏུ་བསྟན་པས། ཡིན་ཡིན་མིན་མིན་དེ་ཡེ་ཡིན་སྟུམ་མོ། བཀུར་འཛིན་སྟེ་
ཆོགས་འདི་ཡ་མའི་འཇུག་བག རྒྱུ་འཆི་འཕོ་འཁྱུར་འདི་ཡ་མའི་བརྟུན་ཆོག བསྐྱེད་ཡ་
མ་ཡིས་ཁོ་པོ་བསྐྱེད་མོ། རྩོམ་རྟེན་འབྱུང་དེས་སྟོབ་པར་རེའོ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཡ་མ་
ཆན་མོ། ཁོ་ནའི་དྲིན་གྱིས་ནི་གྲོལ་པར་རེ་སྟེ། བཀུར་འཛིན་འདི་ཉིད་གོ་འདི་ལྟར་ཡིན་
ན། རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སྟོབ་ཐབས་མི་འདུག འཁྱུར་བ་སྟེ་ཆོགས་འདི་འཁྱུར་མེད་
ཡ་མའི། རྣམ་འཁྱུར་ཡིན་པས་ན་གྲོལ་རྒྱུར་འདུག་གོ། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བརྟུན་མེད་
ཡ་མ། ཅིར་ཡང་བརྟུན་བ་ཡི་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན། འདི་ག་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་རྒྱུ་འདུག་
གོ། ཡ་ཆན་བཅའ་བས་ནི་མ་རྟེན་པ་དེ། ཡ་ཆན་རྟེན་པ་ཁོ་ཡིན་པར་འདུག་པས། ཡ་
མའི་པར་ནས་ནི་ཡ་ཆན་རྟེན་པས། ཡ་མ་དྲིན་ཅན་གྱིས་བྱུང་སྟོབ་སྟེ། བཅིག་མིན་
གཞན་མིན་གྱི་ཡ་མའི་བཞིན་རས། རྩོམ་རྟེན་འབྱུང་གི་མེ་ལོང་ནང་ན། ཟིན་པ་མེད་
ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཡོད་འདྲ་སྟེ། རྟོན་པ་ང་འདྲས་ནི་རྟོག་དཔྱད་མ་ཞུགས། རྟེན་སྤྱི་ལྟ་གསུམ་
གྱིས་ཞལ་ཆེམས་རྒྱང་བསྐྱར། འཇུག་དཔལ་སྟོང་པོ་ཡིས་བྱ་ཞིག་བཏང་བས། ཐག་རིང་
འཆོལ་བ་ཡི་དཀའ་ལས་བཞོལ་ནས། ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ཡི་མ་ཆན་མཐོང་རེ། རྩོམ་

རང་རེ་ཡི་སྒོ་གསལ་འགའ་ཞིག རྒྱུགས་ཐུབ་བདེན་ཐུབ་སྟགས་བརྒྱུ་ལ་ཞེན་པས། རྒྱང་
 བ་ཡིང་ཡིང་འདི་རང་སྐར་བཞག་ནས། དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་འཛུལ་བར་སྤང་ཏེ། རྒྱུ་
 བལ་ཨ་མ་ཡི་བཞུན་རས་དེ་ན། ལང་ལང་ཡིང་ཡིང་འདི་ཡོད་སྐད་མི་འདུག གནད་
 འགག་མ་ཡིགས་པའི་བཤད་བཤད་མང་ཡང་། ཨ་མ་ཆན་མོ་དེ་སྟོན་དྲིལ་འདུག་
 ལོ། ཡོད་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་འདི་འདྲའི། རྩོད་རྩོད་འགལ་འདུ་ཅན་ཡིན་ཆོད་
 མི་སྤང་། ལ་མ་མཛའ་གཙུགས་ཀྱིས་འབྲེལ་མེད་བག་ཐེབས། འཇམ་འཇམ་སྦྱིད་སྦྱིད་
 ཅིག་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་། བྱེ་མདོ་རྣམ་རིག་དང་ཤར་གསུམ་མཁན་པོས། ཨ་མ་སྤང་ཆེན་
 གྱི་ཐལ་དཀར་གཟུགས་ལ། བཅའ་པོ་འཇུག་རིས་ཀྱི་རྒྱ་སྟག་ཁྲ་པོ། འཛིན་པ་སྤང་མེད་
 གྱི་སྤྱུ་སྤྱོད་པ། གཉིས་མེད་རྒྱུགས་ཐུབ་ཀྱི་དོན་བྱ་རར་མའི། ཐ་སྤྱད་སྤྱ་ཆོགས་ཤིག་
 འདོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་། ཨ་མ་ཆན་མོ་དེ་སྟོན་ནས་འདུག་ལོ། ས་སྤྱིང་ཀར་འབྲུག་གི་
 མཁས་ཐུབ་མང་པོས། གསལ་སྤོང་འཛིན་མེད་ཀྱི་རང་གི་རིག་པ། ཀ་དག་ལྷན་འབྲུབ་
 ཀྱི་ཀུན་བཟང་རང་ཞལ། མ་བཅོས་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་སྟག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་
 ཁས་སྤང་བལ་སྟགས། སྤྱ་ཆོགས་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་ཞལ་པོ་སྤྱོད་ཀྱང་། གཤིས་ལྷགས་ཐིག་པོ་
 ཞིག་ཡིན་ན་ལེགས་ཏེ། མཇུག་མོ་འཇུགས་ས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཨང་། བྱི་དོན་མ་བཤིག་
 པས་སྤོ་འཇུག་མི་དགོས། དོན་སྤྱ་ཐེ་གཉིས་རྣམས་དབྱེས་དབྱེས་མཛོད་ཅིག རང་
 རིག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོད་གཞལ་འཐད་པས། རྣམ་རིག་སྤྱ་བ་ཀུན་དབྱེས་དབྱེས་མཛོད་
 ཅིག རང་མཛོན་མ་ཐུབ་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་བཀྲ་བས། ཤར་གསུམ་མཁན་པོ་ཀུན་དབྱེས་
 དབྱེས་མཛོད་ཅིག གསལ་སྤོང་མི་འགལ་བའི་བཟུང་ཀྱང་ཆོག་གི། སྤོབ་བཤད་བརྒྱད་
 འཛིན་རྣམས་དྲིལ་རྒྱུད་མི་དགོས། ཀ་ནས་དག་ན་ཡང་བཟང་རན་འཐད་པས། རིག་
 འཛིན་ཞིག་པོ་རྣམས་བཟང་ཞེན་མི་དགོས། བཅོས་ནས་བསྐྱོན་ན་ཡང་ལྷན་སྤྱོད་འཆར་
 པས། རྟོགས་ལྷན་ཆན་པོ་རྣམས་ལྷ་རྒྱུགས་མི་དགོས། ཡོད་མེད་སྤོབ་བལ་དེ་ཁས་སྤངས་
 ཆོག་པས། རྟོག་གི་མགོ་མཁྱེད་རྣམས་ཆོབ་ཆོབ་མ་བྱེད། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལྷགས་ལ་
 ཐུངས་པ་རྒྱུད་རྣམས། ཐ་སྤྱད་སྤྱར་རྒྱུ་ཞིག་མ་མཁྱེན་ཡིན་སྲིད། ཁོ་པོ་བྱེད་ཅག་ལ་

མི་གུས་མ་ལགས། །ཤོག་ཐུག་བྱུང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག །ཁོ་བོ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཤར་
 བོ་མིན་ཡང་། །པ་མེས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྟ་པོ་བཟང་པོ། །རྟག་རྒྱུར་གུས་རྒྱུར་གྱི་བཞུན་
 རྒྱུ་ལ་མཁས་པས། །གཅིག་རྟུགས་འཕྲང་ལས་ནི་ཐར་བར་རེད། །འཆོལ་དགོས་མི་འདུག་
 རྟེ་འཆོལ་མཁན་རང་ཡིན། །བདེན་པར་མི་ཞེན་ཏེ་བརྟུན་པ་ཉིན་ཡིན། །བརྟུན་པ་མི་
 འགོག་རྟེ་བདེན་པ་རང་ཡིན། །ཆད་མིན་རྟག་མིན་ལ་ངལ་གསོས་ཆོག་གོ། །ཨ་མ་མ་
 མཐོང་ཡང་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས། །པ་མ་དྲིན་ཅན་དེ་ཡུན་རིང་སྟོར་བས། །གན་ན་འདུག་
 པ་བཞིན་འཕྲང་པར་སྤང་གིས། །སྲུ་སྲུབ་ཡབ་སྲས་དེ་བཀའ་དྲིན་ཆེད། །སྟོ་བཟང་གུགས་
 པ་དེ་བཀའ་དྲིན་ཆེད། །དྲིན་ཅན་སྲུ་མ་དེ་བཀའ་དྲིན་ཆེད། །བཀའ་དྲིན་གཙོ་ཐབས་སུ་
 ཨ་མ་མཛོད་དོ། །སྦྱི་མེད་བཛོད་བྲལ་གྱི་ཨ་མ་ཀན་མོ། །རིག་པའི་བྱ་ཆུང་དང་ལྷན་ཅིག་
 འཛོམས་ནས། །ཀུན་བཟང་རྒྱུད་པ་ཡི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས། །མ་ཀན་འགོ་བ་ཀུན་གཏན་
 བདེར་འཁྲིད་དོ། །ཨེ་མ་ལ་རོལ་བའི་རྩི་རྩེ། །ཨའོ་ལ་སྦྱིད་པའི་རྒྱང་ཕོས། །འོ་ན་ལ་འདི་
 ཅུ་བརྟུང་ནས། །ཨ་ཏོ་ལ་དཀོན་མཆོག་མཛོད་དོ། །ཞེས་ཨ་མ་རོ་ཤེས་གྱི་བརྟུན་ཆོག་
 བྲག་ཅའི་སྒྲ་དབྱངས་འདི་ཡང་དབྱ་མ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ལྷང་སྒྲ་རོལ་བའི་རྩི་
 རྩེས་སྒྲུལ་བའི་གནས་མཆོག་རི་པོ་ཅེ་ལྷར་སྒྲས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་སྟོང་དགེ་ལེགས་ནམ་
 མཁའོ། །

ཐོད་བཅུ་གཉིས་པ།
དབུ་རྟིང་འཛིན་གྲུ་འཛིན་སྐྱོབ་དེབ།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྐྱོབ་སྤྱི་མཐུན་གཉེར་ཁང་གིས་ཚུལ་ལྡན་གྲུ་བྱས།
གཙོ་སྒྲིག་པ། དགེ་འཕེལ་འཇམ་དཔལ་ལྷོ་ཤེས།

*

གཙུག་ལག་ཁྲིང་བ་པར་སྒྲིག་ཁང་གིས་པར་གཞི་བསྒྲིགས།

*

དེབ་ཚད། 787mm × 1092mm 1/16
དཔར་ཤོག 51.25 དཔར་གྲངས། 0001—1000
2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་ཐངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཆ་ཚང་ལ་(1-2) གློ་རྩ་ 98.00

第十二册

中观老班教材

色须寺高级佛学院 编纂

主编：拉然格西降巴洛西

*

宗拉昌瓦排版工作室排版

*

开本：787mm×1092mm 1/16 印张：51.25
2017年2月第1版第1次印刷 印数：0001-1000册

定价（全2册）：98.00元

版权所有 侵权必究

11 རྒྱལ་གསར་འཛིན་ཐུག་ཕྱིན་པེའ།

འཇུག་པའི་རང་འབྱེལ་དང་སྒྲིག་ཆེན་མྱོད་ཆ།

12 རྒྱལ་ཡོད་འཛིན་ཐུག་ཕྱིན་པེའ།

འཇུག་པའི་རང་འབྱེལ་དང་སྒྲིག་ཆེན་མྱོད་ཆ།

13 རྒྱལ་གསར་འཛིན་ཐུག་ཕྱིན་པེའ། མྱོད་ཆ།

མཆོད་རྟེན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མྱོད་ཆ།

14 རྒྱལ་གསར་འཛིན་ཐུག་ཕྱིན་པེའ། མྱོད་ཆ།

མཆོད་རྟེན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བར་ཆ།

15 རྒྱལ་ཡོད་འཛིན་ཐུག་ཕྱིན་པེའ།

མཆོད་རྟེན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མྱོད་ཆ།

16 མཆོད་གསར་འཛིན་ཐུག་ཕྱིན་པེའ། མྱོད་ཆ།

མཆིམས་མཆོད་གནས་དང་པོ་གཞུམ།

17 མཆོད་གསར་འཛིན་ཐུག་ཕྱིན་པེའ། མྱོད་ཆ།

མཆིམས་མཆོད་གནས་བཞི་པ།

18 མཆོད་ཡོད་འཛིན་ཐུག་ཕྱིན་པེའ།

མཆིམས་མཆོད་མྱོད་ཆ།

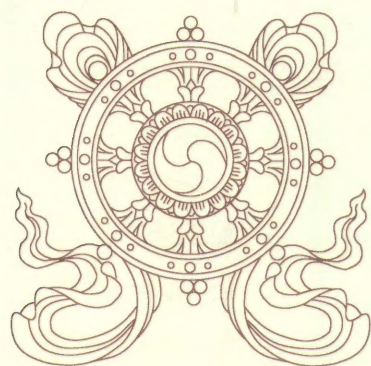
19 རྒྱལ་གསར་འཛིན་ཐུག་ཕྱིན་པེའ།

མྱོད་རྩེ་ལྷོ་རྩམ་དང་ལྷོ་གས་ཁྱེ་ལམ། ཤེར་ཤེར་མྱོད་རྩེ་ག།

20 རྒྱལ་ཡོད་འཛིན་ཐུག་ཕྱིན་པེའ།

རྩམ་གཞག་མིམ་པའི་རྩམ་བཤད་དང་མིམ་ལུ་གདན་ལྷོ་གས།

བཟེད་མིམ་མྱོད་པོ་དང་ལྷོ་གས་མིམ་མྱོད་པོ།

定价：98.00 元（全 2 册）